

АРХЕОЛОГІЧНІ
ПАМ'ЯТКИ
ВОЛИНСЬКОЇ
ОБЛАСТІ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Волинський краєзнавчий музей
Волинська обласна редакція тому «Звід пам'яток історії та культури
України. Волинська область»

АРХЕОЛОГІЧНІ
ПАМ'ЯТКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
(матеріали до «Зводу пам'яток історії та
культури України. Волинська область»)

Луцьк 2017

УДК 902.2(477.82)(035)
ББК 63.4(4УКР-4ВОЛ)-42я2
А 87

Археологічні пам'ятки Волинської області (матеріали до «Зводу пам'яток історії та культури України. Волинська область») / упорядники: М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко, О. Є. Златогорський. – Луцьк : Вежа-Друк, 2017. – 710 с.

Рецензенти:

- Я.М. Шабала** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри археології, давньої та середньовічної історії України Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;
- О. М. Титова** – директор Центру пам'яткознавства НАН України і УТОПІК, кандидат історичних наук, доктор філософії, старший науковий співробітник, доцент, заслужений працівник культури України;
- Г. В. Бондаренко** – кандидат історичних наук, професор, завідувач кафедри документознавства і музейної справи Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

У довіднику подано опис археологічних пам'яток – городищ, курганів, поселень, окремих знахідок – Волинської області зони Полісся та Волині за районами. Вказано конкретне місцезнаходження старожитностей, які мають велике значення для вивчення історії культури краю.

Видання призначене для науковців, студентів, краєзнавців.

© Кучинко М. М., 2017
© Охріменко Г. В., 2017
© Златогорський О. Є., 2017

Книга присвячена світлій пам'яті
ІВАНА РОМАНОВИЧА МИХАЛЬЧИШИНА –
дослідника археологічних пам'яток
Волині та Поділля, наукового співробітника НДІ
пам'яткоохоронних досліджень

ВСТУП

Про археологічні дослідження Волині кінця XIX – початку XX ст. відомо нам фрагментарно, зокрема тут відбувалися експедиції з участю Володимира Антоновича, Федора Штенгеля, Миколи Біляшівського, Катерини Мельник, а ще раніше старожитностями краю цікавився Юзеф Крашевський та інші.

У міжвоєнний період спостерігається певний прогрес у дослідженні старожитностей Волині. Завдяки невтомній праці археологів Людвіка Савицького, Ірени Шойер-Савицької, Левка Чикаленка, Яна Фітцке, Якуба Гофмана, Тадеуша Сулімірського, Зигмунда Леського, Тадеуша Роймана, Олександра Цинкаловського, Юрія Шумовського, Михайла Островського значно розширилися горизонти знань про праісторію краю. Тривалий час (у радянський період) заслуги згаданих дослідників замовчувалися і лише тепер завдяки Луцині Доманській, Святославу Терському, Анджею Гачолу, Єжи Кусьнежу відомо про обсяги та значення доробку українських та польських дослідників 30–40-х років XX ст. Так, 2006 року в часописі «Przegląd Archeologiczny» надрукована стаття Данути Пьотровської «Z działalności instytucji II Rzeczypospolitej chroniących zabytki archeologiczne na Zachodniej Ukrainie» [Piotrowska, 2006, s. 61–98], в якій вміщена докладна інформація про дослідників Волині того часу. У цьому ж томі опублікована стаття Яцека Леха «Z badań polsko-ukraińskich związków w dziedzinie archeologii do II wojny światowej» [Lech, 2006, s. 5–59].

Досить змістовне, з багатьма новими деталями повідомлення зробив Анджей Гачол у науковому збірнику «Волинський музей: історія і сучасність» – «Związki Łucka i Krakowa na przestrzeni wieków XIX i XX (ze szczególnym uwzględnieniem 80-letnich dziejów Wołyńskiego Museum Krajoznawczego» [Gaczoł, 2009, s. 3–17]. Цей дослідник (до речі, родич праісторика Яна Фітцке) разом із ксьондзом Вітольдом Йозефом Ковалівом зібрали та опрацювали матеріал до книги, присвяченій 100-річчю з дня народження згаданого архео-

лога Волині – «Jan Fitzke. Z Wołynia 1936–1939 : Fragmenty spuścizny piśmienniczej» [Fitzke, 2009]. Про ще одного польського археолога Зигмунда Леського та його родину написав артикул працівник музею м. Замость Єжи Куснеж – «Zygmunt Leski (1896-1965), archeolog z Muzeum Wołyńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Łucku – szkic biograficzny» [Kuśnierz, 2009, с. 21–30].

Таким чином, завдяки зусиллям і співпраці польських та українських дослідників було закладено основи для подальшого вивчення давньої історії Волині та Волинського Полісся. Особливі заслуги в дослідженні доби бронзи згаданого регіону належать Олександру Цинкаловському, Яну Фітцке, Якубу Гофману, Федору Штенгелю, Ірені Шойер-Савицькій, Міхалу Древку, Михайлу Островському, Юрію Шумовському та ін.

У післявоєнний період значний поступ у студіях цієї доби пов'язаний з іменами Ігоря Свешнікова, Юрія Захарука, Миколи Пелещишина. Двома останніми з названих та Вітольдом Ауліхом проводилися багаторічні розкопки на унікальній багаточаровій пам'ятці біля с. Зимно (неподалік м. Володимира-Волинського), виявленій О. Цинкаловським. У результаті цих робіт Волинський краєзнавчий музей та археологічний музей Львівського національного університету ім. І. Франка збагатилися тисячами цінних артефактів. 1997 року в Зимному працювала польсько-українська експедиція в складі Анджея Броніцького, Анни Закосцельної, Анни Броніцької, Григорія Охріменка.

У 50-х роках минулого століття Юрієм Захаруком були проведені роботи поблизу с. Ставок (біля сучасного с. Лище) Луцького р-ну – розкопано поселення стжижовської культури. Пізніше розкопками Ігоря Свешнікова тут досліджена пам'ятка маліцької культури. У 1968–1969 рр. Михайло Кучера (археолог із Києва) та краєзнавець Мирон Матвієйко за участі студентів-істориків Луцького педінституту вивчали слов'янські та неолітичні старожитності в уроч. Гнідавська Гірка (с. Рованці Луцького р-ну) на правому березі Стиру.

На цій самій пам'ятці 1981 року проводив розкопки поселення культури лінійно-стрічкової кераміки (КЛСК) Григорій Охріменко. Пізніше ним вивчалися поселення КЛСК біля сіл Голишів та Гір-

ка Полонка Луцького р-ну. У 2009–2010 роках ДП «Волинські старожитності» продовжено дослідження території уроч. Гнідавська Гірка.

Певний внесок у вивчення окремих пам'яток області зробили краєзнавці Леон Пучковський із с. Литовеж, Микола Корзюк із с. Бужанка, Дмитро Гламазда з смт Цумань, Марія Футрук із с. Липно, учень Григорія Гуртового Петро Заклекта з м. Володимира-Волинського, Дмитро Остапюк, Олександр Остапюк з м. Любомля.

Дослідження мікрорегіону навколо смт Торчин проводились упродовж тривалого часу видатним краєзнавцем Волині Григорієм Гуртовим. Інформація, зібрана ним, та унікальна колекція старожитностей, що зберігається в Торчинському народному музеї, мають виняткове наукове значення. Пошуками археологічних знахідок у різних куточках Волині та Полісся кілька десятиліть займалися Олександр Кричевський та Петро Петровський – Люб'язь, Лютка, Хрінники. І це лише деякі напрямки їхніх пошукових маршрутів. Значна частина зібраного краєзнавцями та археологами матеріалу зберігається у Волинському краєзнавчому музеї. Одним із найбільших аматорів археології Волині є Володимир Бучак із с. Бубнів Володимир-Волинського р-ну. Ще будучи учнем 10-го класу, він зібрав вражаючу колекцію артефактів різних періодів та культур. Ним відкрито десятки пам'яток у басейні р. Луга.

Зауважимо, що одержані вищезгаданими науковцями та краєзнавцями відомості залишаються розпорошеними, потребують узагальнення. Так, звіти, статті, публікації відомих науковців Миколи Пелещишина, Юрія Захарука, Михайла Кучинка, Віталія Коноплі та інших потрібно було б оцифрувати і зробити доступними для широкого загалу. Так само, як і праці Олександра Цинкаловського. Його опис пам'яток Волині та Полісся, виданий у Варшаві 1961 року, поки що не перекладений українською мовою, тоді як в ньому сконцентрована унікальна інформація – лише городищ давньоруського часу тут згадується більше ста.

Опис археологічних пам'яток в окремих областях був започаткований у 80-ті роки ХХ ст. 1982 року відомий український дослідник Ігор Свешніков у співавторстві з Юзефом Нікольченком видав книгу про пам'ятки Рівненщини [Свешніков, Нікольченко, 1982]. Це раритетне видання і досі має значну наукову цінність. 1995 року вий-

шов довідник Михайла Кучинка та Григорія Охріменка «Археологічні пам'ятки Волині» [Кучінко, Охріменко, 1995]. На початку 1980-х років минулого століття львівські археологи видали три довідники археологічних пам'яток Західної України: «Археологічні пам'ятки Прикарпаття і Волині кам'яного віку» (1981), «Археологічні пам'ятки Прикарпаття і Волині доби бронзи та раннього заліза» (1982), «Археологічні пам'ятки Прикарпаття і Волині ранньослов'янського і давньоруського періодів» (1982). Крім того, слід сказати, що в 1950-ті роки Олексій Ратич опублікував книгу «Давньоруські археологічні пам'ятки на території західних областей УРСР» [Ратич, 1957].

Упродовж 1980–1990 рр. активні пошукові роботи в районах Волинської області проводили львівські археологи з Інституту суспільних наук АН УРСР, Львівського університету ім. І. Франка та інших установ: Леонід Мацкевий, Віталій Конопля, Віра Гупало, Володимир Петегірич, Роман Грибович, Дмитро Павлів, Вадим Артюх, Вітольд Ауліх, Микола Пелещишин, Іван Михальчишин, Василь Оприск. Під час цих польових робіт зафіксовано стан збереження не лише раніше виявлених, а й нових поселень, стоянок, поховань. Починаючи з 1973 р. і в наступні роки, археологічні розвідки в межах поліської та лесової зон Волинської обл. здійснювали Григорій Охріменко, Віталій Конопля. Останній разом із колегами видав кілька довідників про пам'ятки Луцького, Рожищенського, Ківерцівського р-нів, підготував звіти з обстежень інших районів.

Важливі розкопки та розвідки в різних місцях області: Зимно Володимир-Волинського р-ну, поблизу сіл Ставок, Голишів, Усичі, смт Торчин Луцького району, – провели в той час та раніше Микола Пелещишин, Юрій Захарук. Значні польові дослідження пам'яток Давньої Русі та ранніх слов'ян реалізовані Денисом Козаком, Михайлом Кучинком, Віталієм Шкоропадом у населених пунктах Боратин, Городок, Городище Друге, Гірка Полонка Луцького р-ну, Загай Горохівського р-ну, Линів Локачинського р-ну та ін. За останнє десятиліття масштабні археологічні дослідження зроблені ДП «Волинські старожитності» під керівництвом Олексія Златогорського. При цьому відкрито чимало поселень, стоянок, поховань, окремих речей та скарбів. І все ж Волинська області залишається вивченою лише частково. Навіть надбережжя таких річок, як Західний Буг, Вижівка, Турія, Стохід, Прип'ять, Стир, суцільно не обстежені, не описані.

Варто відзначити, що тривалий час кам'яний вік Волині та Волинського Полісся залишався дослідженим досить поверхово. Ця прогалина частково заповнена лише завдяки розвідкам та розкопкам Михайла Островського, Володимира Савича, Валерія Пясецького, Дмитра Телегіна, Григорія Охріменка. Тобто більш повно вивчені пам'ятки пізнього палеоліту, мезоліту, неоліту. Завдяки Леоніду Залізнику схема еволюції мезолітичних культур цього регіону набула стрункого наукового вигляду. Автор описав археологічні культури мезоліту, їх походження, хронологію тощо. Під керівництвом Леоніда Залізника проведено масштабні розкопки в різних частинах Полісся, на основі яких видано ряд наукових праць в Україні та за кордоном. Після багатьох років розвідок, розкопок з'явилася монографія Григорія Охріменка про неолітичні культури північного заходу України – «Кам'яна доба на території Північно-Західної України (XII–III тис. до н. е.)» [Охріменко, 2009].

За участі дослідників різних країн з появою у світі нових історичних бачень, ідей, напрацювань були розширені горизонти археологічної науки. До розв'язання складних проблем минувшини Волині доклали праці такі відомі вчені, як Павло Раппопорт, Володимир Тимофеев, Наталія Скакун (Сакт-Петербурґ), Володимир Ісаєнко, Міхась Чарнявскі, Мікола Кривальцевіч (Мінськ), Александр Косько, Пшемислав Макаровіч, Мажена Шмит (Познань), Ян Гурба, Галіна Тарас, Єжи Лібера (Люблін), Славомір Кадров, Ян Махнік (Краків), Анна Кульчицька-Лецеєвич (Вроцлав), Юрай Павук (Нітра), Ольга Ларіна (Кишинів), Дмитро Телегін, Леонід Залізник, Олена Титова, Дмитро Нужний, Денис Козак, Катерина Бунятян, Віталій Клочко, Володимир Баран (Київ), Леонід Мацкевий, Олексій Ратич, Володимир Шеломенцев-Терський, Віра Гупало, Віталій Конопля, Святослав Терський, Володимир Петегірич, Вадим Артюх, Роман Грибович, Микола Пелецишин, Роман Чайка, Василь Оприск (Львів), Михайло Кучинко, Сергій Панишко (Луцьк).

Усього уламків неолітичного посуду з Волинського Полісся нарахується лише кілька сотень. Більшість із них зберігається у фондах Інституту археології НАН України. Це переважно колекції з пам'ятки Люб'язь (уроч. Лядина Друга, Лядина Трета) Любешівського р-ну, Мала Осниця (уроч. Оболонь), Новосілки (уроч. Стрічено) Маневецького р-ну. Багато років там проводилися розкопки. Археоло-

логічні артефакти доби бронзи з районів Полісся зосереджені в Любомльському, Маневицькому та особливо у Волинському краєзнавчому музеях. Планується видання, у якому буде представлено кераміку енеоліту, доби бронзи з детальним описом, малюнками, світлинами кращих артефактів. Аналіз кераміки дає можливість установити датування пам'яток, міжетнічні зв'язки тощо.

Тепер маємо достовірні дані про різні етнокультурні утворення, які перебували на досліджуваній території в первісні часи. Це стало можливим завдяки спільним зусиллям археологів України, Польщі, Німеччини, країн Балтії, Росії, Білорусі, Молдови у другій половині ХХ – на поч. ХХІ ст. Останнім часом вивчаються городища Давньої Русі та інші теми. Проте інтенсивність поповнення джерельної бази артефактів на території Волинського краю за останні десятиліття значно зменшилася. У процесі підготовки до археологічної частини зводу пам'яток під час розвідок з'ясувалося, що багато стоянок, поселень, курганів, ґрунтових поховань, особливо зони Полісся, зовсім зникли. Розорювання, меліорація, вивітрювання або весняні повені річок були причиною цього. Рідко щастить знайти фрагменти кераміки культур неоліту, лійчастого посуду, городоцько-здовбицької, східнотшинецької, хоча кераміка завершального періоду первісності (VI–II тис. до н. е.) для науки надзвичайно цінна. Підготовка інформації до «Зводу пам'яток історії та культури України. Волинська область» потребувала значної роботи щодо вивчення відомих та маловідомих на території Західної Волині культур на новій науковій основі, доповненій джерельній базі з урахуванням ідей, напрацювань науковців України, Польщі, Білорусі, Молдови, Росії.

Джерела

1. Археологічні пам'ятки Прикарпаття і Волині кам'яного віку / І. П. Герета, Р. Т. Грибович, Л. Г. Мацкевой та ін. ; відп. ред.: О. П. Черниш. – К. : Наук. думка, 1981. – 312 с.
2. Археологічні пам'ятки Прикарпаття і Волині ранньослов'янського і давньоруського періодів / В. В. Ауліх, І. П. Герета, С. І. Пеняк та ін.; відп. ред.: О. П. Черниш.. – К. : Наук. думка, 1982. – 268 с.
3. Археологічні пам'ятки Прикарпаття і Волині доби бронзи та раннього заліза / Л. І. Крушельницька, Л. Г. Мацкевой, І. К. Свешніков та ін. – К. : Наук. думка, 1982. – 194 с.

4. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 168 с.
5. Охріменко Г. Кам'яна доба на території Північно-Західної України (ХІІ–ІІІ тис. до н. е.) / Григорій Охріменко. – Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. – 520 с.
6. Ратич О. О. Древньоруські археологічні пам'ятки на території західних областей УРСР : монографія / О. О. Ратич. – К. : Вид-во АН УРСР, 1957. – 96 с.
7. Свешніков І. К. Довідник з археології України. Ровенська область / І. К. Свешніков, Ю. М. Нікольченко. – К. : Наук. думка, 1982. – 115 с.
8. Fitzke Jan. Z Wołyńia 1936–1939 : Fragmenty spuścizny piśmienniczej / zebr. i opracow. A. Gaczoł, W Z. Kowalów. – Biały Dunajec–Ostróg, 2009. – 308 s.
9. Gaczoł A. Związki Łucka i Krakówa na przestrzeni wieków XIX i XX (ze szczególnym uwzględnieniem 80-letnich dziejów Wołyńskiego Museum Krajoznawczego / Gaczoł Andrzej // Волинський музей : історія і сучасність : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 4. – С. 3–17.
10. Kuśnierz J. Zygmunt Leski (1896-1965), archeolog z Muzeum Wołyńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Łucku – szkic biograficzny / Jerzy Kuśnierz // Волинський музей : історія і сучасність : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 4. – С. 21–30.
11. Lech J. Z badań polsko-ukraińskich związków w dziedzinie archeologii do II wojny światowej / Jacek Lech // Przegląd Archeologiczny. – Wrocław, 2006. – Т. 54. – С. 5–59.
12. Piotrowska D. Z działalności instytucji II Rzeczypospolitej chroniących zabytki archeologiczne na Zachodniej Ukrainie / Piotrowska Danuta // Przegląd Archeologiczny. – Wrocław, 2006. – Т. 54. – С. 61–98.

*Григорій Охріменко,
Ігор Маркус, Володимир Савицький*

АРХЕОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТКИ ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКОГО РАЙОНУ

м. Володимир-Волинський

Давньоруський Володимир вперше згадується в літописних джерелах під 988 р. Місто розташовувалося на високому майдані розміром 100x150 м, між р. Лугою і її притокою Смочтю. Збереглися високі вали. З півночі прилягало окольне місто, укріплене валом і ровом. У Володимирі відкрито залишки восьми давньоруських храмів, чимало жител, господарських споруд. На території сучасного міського парку досліджено культурний шар посаду з матеріалами XI–XII ст. – керамікою, деревом, шкірою.

На східній околиці міста біля школи-інтернату 1987 року П. Заклектою виявлено сліди енеолітичного поселення культури кулястих амфор. У 1930-х рр. на вул. Островецькій знайдено вислобушну сокиру городоцько-здовбицької культури, в уроч. Камінь – вістря списів стжижовської культури.

У межах міста – поселення доби бронзи (стжижовська культура). В уроч. Шкаратани в 30-ті рр. XX ст. О. Цинкаловським відкрито трупопокладні поховання ранньозалізного віку.

У центральній частині міста (поблизу Успенського собору) 1972 року П. Раппопортом досліджувалося поселення ранньозалізного віку. Розкопано господарську яму, всередині котрої знайдено глечик, вазу, уламки кераміки та 20 фрагментів глиняних матриць для виготовлення бронзових масивних браслетів і гривен. Ці знахідки належать до лежницької групи пам'яток IX–VII ст. до н. е.; зберігаються в Інституті українознавства ім. І. Крип'якевича (м. Львів).

Матеріали рубежу і перших століть нашої ери виявлено на городищі і на вул. Луцькій в 30-х рр. XX ст. В уроч. Білі Береги – могильник з тілопальними похованнями в урнах, римські срібні монети часів імператора Траяна. Останні знайдено в різних частинах міста.

Джерела

1. Златогорський О. Є. Дослідження на Володимир-Волинському городищі у 2010-2012 роках : Джерела і матеріали / О. Є. Златогорський, С. Д. Панишко. – Луцьк : Волинські старожитності, 2013. – 164 с.
2. Крушельницька Л. І. Взаємозв'язки населення Прикарпаття і Волині з племенами Східної і Центральної Європи / Л. І. Крушельницька. – К. : Наук. думка, 1985. – С. 87–89.
3. Кучинко М. М. Раскопки древнего Владимира-Волынского / М. М. Кучинко // Археологические открытия 1975 г. – М., 1976. – С. 349–350.
4. Кучинко М. М. О работах во Владимире-Волынском // М. М. Кучинко / Археологические открытия 1976 г. – М., 1977. – С. 322–323.
5. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 112.
6. Малевская М. В., Шолохова В. В. Раскопки архитектурных памятников в Любомле и Владимире-Волынском / М. В. Малевская, В. В. Шолохова // Археологические открытия 1975 г. – М., 1976. – С. 354–355.
7. Малевская М. В. Архитектурно-археологические исследования во Владимире-Волынском / М. В. Малевская, В. В. Шолохова // Археологические открытия 1976 г. – М., 1977. – С. 327–328.
8. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 175–177.
9. Раппопорт П. А. Раскопки церкви «Старая кафедра» во Владимире-Волынском / П. А. Раппопорт // Археологические открытия 1975 г. – М., 1976. – С. 384–385.
10. Раппопорт П. А. Старая кафедра в окрестностях Владимира Волынского / П. А. Раппопорт // Советская археология. – М., 1977. – № 4. – С. 253–266.
11. Свешніков І. К. Історія населення Передкарпаття, Поділля і Волині в кінці III – на початку II тисячоліття до н. е. / І. К. Свешніков. – К. : Наук. думка, 1974. – 208 с.
12. Antoniewicz W. Archeologia Polski / W. Antoniewicz. – Warszawa, 1928. – 343 s.
13. Сынчаловский А. Материалы до прадziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / А. Сынчаловский. – Warszawa, 1961. – С. 112.
14. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczy Pospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Archeologiczne. – Warszawa, 1924. – Т. IX. – С. 113–119.

с. Амбуків

На західній околиці села розташований могильник енеолітичного часу, випадково відкритий на піщаному підвищенні. Дослідження проводив Я. Фітцке 1939 року. Серед залишків трупопкладень знайдено близько десяти глиняних посудин (деякі розмальовані білою фарбою), окремі вироби з кременю, каменю, прикраси з мідного дроту та іклів кабана. Могильник належить до волино-люблінської культури. Частина матеріалів зберігається у фондах Волинського краєзнавчого музею.

На місі правого берега Західного Бугу виявлено поселення культури лійчастого посуду.

Поселення доби бронзи розташоване на відстані 700 м від західної околиці села на низькому правому березі р. Західний Буг (зліва від залізниці). Відкрите і перевірене розвідками І. Михальчишина 1976 і 1986 років Площа поселення 70x25 м. З поверхні зібрано фрагменти кераміки, крем'яні знаряддя стжижовської культури.

Інше поселення доби бронзи було на місі з крутими схилами правого берега р. Західний Буг (уроч. Лісок) – на південно-західній околиці села. Відкрите і перевірене розвідками І. Михальчишина 1976 і 1986 років Площа поселення 100x20 м. З поверхні зібрано кераміку тшинецької культури.

За повідомленням О. Цинкаловського, за селом виявлено урни з могильника лужицької культури.

Поселення ранньозалізного і давньоруського часу відкрите розвідкою І. Михальчишина 1986 року за 1 км на захід від села в заплаві правого берега р. Західний Буг. Площа його – 50x25 м. На поверхні зібрано фрагменти кераміки поморської культури і давньоруського часу.

Джерела

1. Археологічні пам'ятки Прикарпаття і Волині кам'яного віку / І. П. Герета, Р. Т. Грибович, І. К. Свешніков та ін.; відп. ред.: О. П. Черниш. – К. : Наук. думка, 1981. – С. 175.
2. Михальчишин І. Р. Отчет о работе Волинской разведочной экспедиции 1986 г. [Рукопис] / І. Р. Михальчишин. – 1986.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 182.

4. Пелещишин Н. А. Разведки на Буге / Н. А. Пелещишин, И. Р. Михальчишин // Археологические открытия 1977 г. – М., 1978. – С. 370–371.
5. Свешников И. К. Могильник в селе Звенигород Львовской области / И. К. Свешников // КСИИМК. – 1957. – Вып. 63. – С. 68, рис. 24: 4, 6, 8–10.
6. Сынkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Сынkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 30.

с. Березовичі

Двошарове поселення енеоліту – доби бронзи розташоване на північно-західній околиці села в уроч. Яворівка. Пам'ятка досліджена розвідкою В. Коноплі 1986 року. Розкопки не проводилися. Поселення виявлено на схилі лівого берега річки Свинорийки (правобічна притока Луги), висота – 4,5 м над рівнем заплави.

Речові матеріали: крем'яні нуклеуси, знаряддя на пластинах і відщеплах, серпи, лінзоподібні в перетині сокири, кам'яні просвердлені сокири і фрагменти кераміки, зібрано на площі близько 2 га. Знахідки з пам'ятки належать до двох культур – кулястих амфор та стжижовської

Багатошарове поселення доби бронзи, ранньозалізного та давньоруського періодів розташоване на захід від села. Відкрите В. Коноплею 1986 року Розкопки не проводилися. Займає першу терасу лівого берега річки Свинорийки. Речові знахідки зібрано на площі 1,5 га. Найбільша концентрація матеріалу помічена біля берега на відстані 20–30 м від його краю. Пам'ятка належить до тшинецько-комарівської культури, лежницької групи та давньоруського часу XI–XIII століть.

Двошарове поселення доби бронзи та давньоруського періоду виявлене за 0,7 км на захід від села (південніше від мосту шосейної дороги Володимир-Волинський–Луцьк). Пам'ятка відкрита розвідкою В. Коноплі 1986 року на правому пологому березі р. Свинорийки. Речові матеріали (залишки ліпного посуду і окремі крем'яні вироби, гончарна кераміка) зібрано на площі близько 1 га у східній частині схилу першої надзаплавної тераси.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Волинської розвідкової експедиції 1986 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1986.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 176.

с. Бубнів

Курган доби бронзи розташований на лівому березі р. Луги за 3 км на схід від села. Виявлений 1975 року В. Бучаком. Повторні розвідки проводилася Г. Охріменком у 1987, 2010 рр.

Поселення епохи енеоліту та перших століть нашої ери розміщене на підвищеному мисі в уроч. Байолок. Речові матеріали, зібрані навколо пам'ятки, представлені керамікою культури лійчастого посуду та зарубинецької культури.

У цьому ж урочищі над заплавою річки Г. Охріменком, В. Бучаком виявлено ґрунтові поховання культури лійчастого посуду.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 176.
2. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 30.

с. Вербя

Поселення доби бронзи розташоване на піщаних дюнах біля села. Відкрите 1937 року О. Цинкаловським. На поверхні пам'ятки виявлено фрагменти кераміки. Знахідки належать до тшинецько-комарівської культури.

Джерела

1. Кухаренко Ю. В. Первобытныя памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18. – С. 25.
2. Głosik J. Wołyńsko-podolskie materiały z epoki kamiennej i wczesnej epoki brązu w Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie / J. Głosik // Materiały starożytnie. – 1962. – Т. VIII. – S. 140.
3. Gardawski A. Plemiona kultury trzcinieckiej w Polsce / A. Gardawski // Materiały starożytnie. – Warszawa, 1959. – Т. V. – S. 42.

с. Горичів

Багатошарове поселення доби бронзи та давньоруського періоду розташоване за 1 км на схід від села на пологих схилах берегів безіменного потічка (ліва притока річки Луги). Пам'ятка відкрита розвідкою В. Бучака 1984 року. Зібрані на площі понад 2 га фрагменти ліпної та гончарної кераміки, вироби із заліза, кременю і каменю належать до культури кулястих амфор, тшинецько-комарівської культури, лежницького типу, а також давньоруського часу XI–XIII ст.

Поселення доби бронзи виявлене О. Цинкаловським в 1936, 1937 рр. на піщаній дюні біля села. Розкопки не проводилися. Зібрано фрагменти ліпного посуду культури шнурової (?) кераміки.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 113.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 178.
3. Цинкаловський О. Матеріали до вивчення археології Володимирського повіту / О. Цинкаловський // Записки НТШ. – Львів, 1937. – Т. 154. – С. 187.
4. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 34.

с. Заболоття

Давньоруське городище відкрите О. Цинкаловським у 30-х роках XX століття на західній околиці села. Городище локалізується серед заболочених лук, має округлу форму.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 178.
2. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 199.

с. Залужжя

Поселення доби бронзи виявлене за 0,4 км на південний схід від хутора Краївка на плато лівого крутого берега р. Луга займає площу 130х23 м. 1982 року обстежене І. Михальчишиним, 1986 року – В. Івановським та В. Шкоропадом. Зібрано фрагменти кераміки і крем'яні відщепи культури шнурової (?) кераміки.

Багатошарове поселення епох неоліту, раннього заліза і Давньої Русі розташоване за 0,5–0,6 км на південний схід від хутора Краївка на піщаному пологому схилі мису правого берега р. Луга. Виявлене І. Михальчишиним 1982 року, обстежене В. Івановським і В. Шкоропадом 1986 року. Зібрано фрагменти посуду волино-люблінської культури, а також лежницької групи та давньоруського часу.

Джерела

1. Михальчишин І. Р. Разведки в Волинской области / И. Р. Михальчишин // Археологические открытия 1982 г. – М., 1984. – С. 299.
2. Івановський В. І., Шкоропад В. В. Звіт про роботу Західнобузького загону Волинської експедиції ІСН АН УРСР за 1986 р. [Рукопис] / В. І. Івановський, В. В. Шкоропад. – Львів, 1986.

с. Заріччя

Двошарове поселення (III–IV ст. н. е. і давньоруського періоду) розташоване на північно-західній околиці села на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Луги заввишки 6–8 м над рівнем заплави. Відкрите розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Речові матеріали, представлені фрагментами ліпної і гончарної кераміки, зібрано в середній частині берегового схилу. Територія пам'ятки займає площу орієнтовно 1 га.

Багатошарова пам'ятка доби бронзи, III–IV ст. н. е. і давньоруського часу розташована в північно-західній частині села на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Луги заввишки 4–6 м над рівнем заплави. Відкрита розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. З території поселення площею близько 1 га зібрано уламки посуду й окремі вироби з кременю тшинецько-комарівської культури, а також ліпну і гончарну кераміку вельбарської культури та давньоруського часу.

Багатошарова пам'ятка епох неоліту, бронзи, III–IV ст. н. е. і давньоруського часу розташована за 0,3 км на північ від села на мисі

першої надзаплавної тераси лівого берега р. Луги заввишки 8–10 м над рівнем заплави. Відкрита розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Площа пам'ятки становить 2 га. Розкопки не проводилися. З території поселення зібрано уламки кераміки, крем'яні сокири і серпи, різноманітні вироби волино-люблінської та тшинецько-комарівської культур, а також фрагменти посуду вельбарської культури і давньоруського періоду.

Давньоруське поселення розташоване на північно-східній околиці села на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Луги заввишки 10–12 м над рівнем заплави. Обстежене розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Фрагментований гончарний посуд XI–XIII ст. зібрано з території присадибних ділянок на площі близько 2 га. Деякі екземпляри декоровані нарізними горизонтальними лініями.

Інше поселення давньоруського періоду розташоване в північно-східній частині села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Луга заввишки 4–6 м над рівнем заплави. Обстежене розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Розкопки не проводилися. З території присадибних ділянок площею понад 1 га зібрано уламки гончарного посуду X–XIII ст., частина яких орнаментована горизонтальними лініями.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Західнобузького розвідкового загону волинської археологічної експедиції 1987 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1987.

с. Зимне

В уроч. Перевіз виявлено неолітичне поселення культури лінійно-стрічкової кераміки, а в уроч. Жидівка – трупопокладне поховання з глиняним посудом і крем'яними пластинами. На північно-західній околиці села (на високому мисі лівого берега р. Луги) в уроч. Городище розташоване багатощарове поселення енеоліту – культур волино-люблінської, лійчастого посуду і трипільської. Досліджувалось у 1951–1952, 1956–1960 рр. Ю. Захаруком, у 1961–1964 рр. – М. Пелецишиним, а 1997 року – А. Броніцьким, А. Броніцькою, А. Закостельною, Г. Охріменком. 1998 року Т. Ми-

лян відкрив поховання культур лійчастого посуду та кулястих амфор. Трапляються матеріали доби бронзи, зокрема стжижовської культури. Тут були поселення ранньозалізного віку – лежницької групи та поморської культури, а також городище ранньослов'янського часу, яке в 1957–1964 рр. досліджувалося В. Ауліхом. Крім того, знайдено матеріали IX–X ст.

В уроч. Липини був могильник із 500 насипів X–XIII ст., частина з яких досліджена в XIX ст.

Поселення ранньозалізного і давньоруського періодів у південно-східній частині села на оточеному болотом овальному в плані підвищенні відкрите розвідкою М. Пелещишина та І. Михальчишина 1984 року. На поверхні пам'ятки зібрано фрагменти кераміки, крем'яні та кам'яні знаряддя культури ранньозалізного часу (лежницька група) і гончарного давньоруського посуду. Виявлено залишки жител.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 63.
2. Ауліх В. В. Зимнівське городище – слов'янська пам'ятка VI–VII ст. в Західній Волині / В. В. Ауліх. – К. : Наук. думка, 1972. – 123 с.
3. Багрій Р. С. Нові слов'янські і давньоруські пам'ятки на території Волині / Р. С. Багрій // МДАПВ. – Вип. 4. – К., 1962. – С. 127–130.
4. Захарук Ю. Н. Поселение энеолитического времени в с. Зимно Волынской области / Ю. Н. Захарук // КСИА. – Вып. 4. – К., 1955. – С. 114–115.
5. Захарук Ю. Н. Поселение культуры воронковидных сосудов на Волини / Ю. Н. Захарук // КСИИМК. – Вып. 67. – М., 1957. – С. 97–100.
6. Крушельницька Л. І. Північне Прикарпаття і Західна Волинь за доби раннього заліза / Л. І. Крушельницька. – К. : Наук. думка, 1976. – 148 с.
7. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 114.
8. Пелещишин М. А. Розкопки поселення культури лійчастого посуду біля с. Зимне Волинської області у 1960–1961 рр. / М. А. Пелещишин // МДАПВ. – 1964. – Вип. 5. – С. 18–27.
9. Пелещишин М. А. Поселення поморської культури на Західній Волині / М. А. Пелещишин // Археологія. – Вип. 33. – К., 1980. –

С. 72–79.

10. Пелешишин М. А. Енеолітичне поселення Зимне в Західній Волині / М. А. Пелешишин. – Тернопіль, 2004. – 158 с.
11. Ратич О. О. Древньоруські археологічні пам'ятки на території західних областей УРСР : монографія / О. О. Ратич. – К. : Вид-во АН УРСР, 1957. – С. 9–10.
12. Сवेशніков І. К. Мегалітичні поховання на Західному Поділлі / І. К. Сवेशніков. – Львів : Вид-во Львівськ. іст. музею, 1957. – 31 с.
13. Сवेशніков І. К. Історія населення Передкарпаття, Поділля і Волині в кінці III – на початку II тисячоліття до н. е. / І. К. Сवेशніков. – К. : Наук. думка, 1974. – 208 с.
14. Bronicki A. Zimne-«Grodisko» (Ukraina) / A. Bronicki // Z otchłani wieków. – 1999. – № 2. – S. 20–26.

с. Зоря (кол. Пузів)

На полі за селом – енеолітичне поселення, відкрите 1978 року Г. Охріменком. В уроч. Селисько О. Цинкаловський у 1930-ті рр. досліджував поселення давньоруського часу площею приблизно 50х30 м. Знайдено залізні знаряддя праці, зброю та фрагменти кераміки. На острові серед боліт в уроч. Паровець – городище давньоруського часу.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 114.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 179.
3. Sunkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Sunkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 160, 191.

с. Ізов

На мисі високого правого берега р. Західний Буг в уроч. Прихідькова Гора – поселення культури лійчастого посуду, обстежене О. Цинкаловським 1933 року.

На високому мисі правого берега Західного Бугу – давньоруське городище. У південній частині добре помітні рів і вал. Обстежене О. Цинкаловським в 1931–1933 рр.. Зібрано фрагменти кераміки, скляні та залізні речі. З городища над Бугом походять знахідки стжижовської культури.

Над рікою – курган невідомого часу.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 179.
2. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 33, 42.

с. Кладнів

Три кургани давньоруського часу, два з них – на кладовищі, третій – над р. Західний Буг.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 1–133.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 114.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 179.
4. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 211.

с. Коритниця

Поселення доби бронзи виявлено на відстані 400 м від лівого берега р. Золотухи – притоки Західного Бугу. Пам'ятка відкрита 1973 року І. Михальчишиним. Поселення розташоване на підвищеній дюні. Зібрано фрагменти ліпного посуду, крем'яні та кам'яні вироби, які датуються добою бронзи.

В уроч. Градиська – мале кругле городище з матеріалами давньоруського часу.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 114–115.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 179.

3. Михальчишин І. Р. Звіт про археологічні розвідки в басейні середньої течії р. Західний Буг в 1973 р. [Рукопис] / І. Р. Михальчишин. – 1973. – С. 32–33.
4. Сынкаловський А. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / А. Сынкаловський. – Warszawa, 1961. – S. 182.

с. Ласків

Скарб римського часу знайдено на території села в 1910 році. Він складається із семи позолочених медальйонів, одної срібної чаші, срібних хрестоподібних бляшок і двох срібних позолочених, прикрашених коштовними каменями фібул.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 115.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 179.
3. Тиханова М. А. Ласковский клад / М. А. Тиханова // Советская археология. – 1960. – № 1. – С. 196–204.
4. Сынкаловський А. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / А. Сынкаловський. – Warszawa, 1961. – S. 123.

с. Лудин

Поселення епохи неоліту розміщене за селом у західному напрямку. Належить до культури лінійно-стрічкової кераміки.

Скарб крем'яних пластин виявлений при дорозі за селом О. Цинкаловським 1931 року. Вага скарбу – 40–50 кг, біля нього – фрагменти кераміки культури лійчастого посуду.

Біля села в уроч. Могильна дорога в 30-х роках ХХ ст. випадково відкрито могильник римського часу. Поховання з трупопокладеннями супроводжувалися римськими золотими і срібними монетами III–IV ст. н. е.

У долині р. Західний Буг (уроч. Ліс) збереглися вали висотою 4–5 м.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 115.

2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 179–180.
3. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 34.

с. Марія-Воля

На території села розташоване городище давньоруського часу, відкрите в 30-ті рр. ХХ ст. О. Цинкаловським. Городище має округлу форму, оточене ровами та валами. Зібрано фрагменти кераміки давньоруського часу.

Крім того, є залишки розораних курганів, виявлені в уроч. Острів та Малешівка.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 115.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 180.
3. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 185, 215.

с. Маркостав

За 1,5 км на схід від села на першій надзаплавній терасі лівого берега р. Свинорийки (дельти р. Луга) розташоване поселення епохи мезоліту. Відкрите розвідкою В. Бучака 1985 року. Речові матеріали, що представлені пластинками шириною до 15 мм, відщепами та нуклеусами, зібрано на краю плато мису висотою 10–12 м з площі близько 7 га.

Двошарове поселення енеоліту та III–IV ст. н. е. виявлене за 0,6 км на південний схід від села. Пам'ятка відкрита розвідкою В. Бучака 1984 року. Розкопки не проводилися. Поселення розташоване на мисі першої надзаплавної тераси берега р. Луги висотою орієнтовно 30 м над рівнем заплави за 150–170 м від краю тераси. Речові матеріали, зібрані на площі 0,8 га, належать до волино-люблінської і вельбарської культур.

На відстані 2,5 км від села на захід – багатощарове поселення культур лінійно-стрічкової кераміки, лійчастого посуду та тшинецько-комарівської.

На північний захід від села (правий берег р. Луги) – залишки поселень культур лійчастого посуду та городоцько-здовбицької. На околиці села був курган, розкопаний 1936 року місцевими жителями. Під ним – скорчені кістяки та матеріал городоцько-здовбицької (?) культури: кераміка зі шнуровим орнаментом та кам'яна сокира з отвором.

Багатощарове поселення епох енеоліту, бронзи, раннього заліза і Давньої Русі розташоване на північно-західній околиці села (уроч. Острівки-2) в гирлі р. Свинорійки (правобічна притока р. Луги) на останці овальної форми заввишки 7–10 м. Пам'ятка відкрита розвідкою В. Бучака 1984 року. З території орного поля площею приблизно 2 га зібрано значний речовий матеріал: уламки ліпного і гончарного посуду (у т. ч. фрагменти амфор), вироби з кременю, каменю і заліза культур лінійно-стрічкової кераміки, лійчастого посуду, тшинецько-комарівської, лежницької групи ранньозалізного часу і давньоруського періоду XI–XIII ст.

Поселення ранньозалізного часу розташоване за 0,5 км на північ від села (уроч. Нивки) на пологому схилі правого берега р. Луги заввишки 6–8 м над рівнем заплави. Відкрите розвідкою В. Бучака 1985 року. Матеріали належать до лежницької групи.

Багатощарове поселення доби бронзи, ранньозалізного періоду, III–IV ст. н. е. і давньоруського часу розташоване за 8 км на захід від села (уроч. Панське поле) на підковоподібному мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Луги. Відкрите розвідкою В. Бучака 1985 року. З території поселення площею 1 га зібрано значний речовий матеріал: уламки ліпної і гончарної кераміки, вироби з кременю і каменю тшинецько-комарівської, вельбарської культур, лежницької групи ранньозалізного часу, а також давньоруського періоду XI–XIII ст.

Давньоруське поселення XI–XIII ст. розташоване за 1 км на північний захід від села на овальному в плані останці правого берега р. Луги висотою приблизно 90 м над рівнем заплави. Відкрите розвідкою В. Бучака 1985 року. Окрім фрагментів кераміки, зібрано вироби із заліза, серед яких коса-горбуша.

Багатошарова пам'ятка енеоліту доби бронзи і III–IV ст. н. е. розташована на південній околиці села (уроч. Замчисько) на першій надзаплавній терасі правого берега р. Луги висотою 25–30 м. Відкрита розвідкою В. Бучака 1984 року. Речовий матеріал (уламки ліпної кераміки, вироби з кременю і каменю культур лійчастого посуду, тшинецько-комарівської і вельбарської) зібрано на площі близько 1,5 га.

Двошарове поселення доби бронзи і ранньозалізного віку розташоване на південно-східній околиці села (уроч. Замчисько-2) на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Луги висотою 10–15 м. Обстежене В. Бучаком 1984 року. З площі 1 га зібрано речові матеріали тшинецько-комарівської культури і лежницької групи ранньозалізного часу.

Поховання ранньозалізного часу виявлене 1958 року І. Ляпушкіним на березі р. Луги. Під час досліджень було прокопано розвідувальний шурф. Під скупченням фрагментів ліпного посуду з шерехатою поверхнею знайдено скелет коня.

Поселення ранньозалізного часу відкрите І. Ляпушкіним 1958 року на правому березі р. Луга, біля дороги в с. Іванівку. 1986 року обстежене В. Івановським і В. Шкоропадом. Зібрано фрагменти ліпного посуду з шерехатою поверхнею, характерні для лежницької групи пам'яток ранньозалізного часу.

Джерела

1. Археологія Української РСР / голов. ред. В. Д. Баран [та ін.]. – К. : Наук. думка, 1971. – Т. 1. – 449 с.
2. Івановський В. І. Звіт про роботу Волинської експедиції в 1986 р. [Рукопис] / В. І. Івановський. – К., 1986.
3. Конопля В. М. Маркостав – 1-8 // Свод пам'яток історії і культури Волинської області. Пам'ятники археології. – Владимир-Волынский район. – С. 40-47.
4. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 115.
5. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 180.
6. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 43.

с. Микитичі

Поселення доби бронзи розташоване за 700 м від західної околиці села на піщаній дюні, оточеній болотом (лівий берег безіменного струмка), зліва від дороги Микитичі–Коритниця. Пам'ятка зафіксована розвідками І. Михальчишина 1982 і 1986 років. Площа поселення – 150х80 м. Культурний шар розораний. З поверхні зібрано ліпну кераміку II тис. до н. е., крем'яні та кам'яні знаряддя праці.

Інше поселення доби бронзи відкрите й обстежене І. Михальчишином 1982 року на оточеному болотом підвищенні в заплаві р. Золотухи (притоці р. Західний Буг) за 0,7 км на південь від села Микитичі та 0,7 км на північний схід від села Коритниця. Площа його – 150х50 м. Зібрано фрагменти ліпного посуду стжижовської культури.

Поселення ранньозалізного і давньоруського часу виявлене І. Михальчишином 1982 року на краю болота (за 0,4 км на південь від села) біля кладовища. Площа пам'ятки – 200х25 м. Зібрано фрагменти ліпного посуду ранньозалізного періоду, а також ліпного і гончарного посуду IX–X ст.

Джерела

1. Михальчишин І. Р. Разведки в Волинской области / И. Р. Михальчишин // Археологические открытия 1982 г. – М., 1984. – С. 299.

с. Микуличі

Двошарове поселення доби бронзи і давньоруського часу розташоване на південній околиці села на пологому схилі правого берега струмка Прірва, що впадає в р. Свинорийку. Відкрите розвідкою В. Коноплі 1986 року. Зібрано фрагменти ліпного та гончарного посуду, кам'яні просвердлені сокири, крем'яні вироби тшинецько-комарівської культури та давньоруського часу XI–XIII ст.

Поселення давньоруського періоду розташоване на північній околиці села в уроч. Біля старого млину. Досліджене О. Цинкаловським у 1930-х роках та М. Пелещишином у 1963 і 1986 рр. Займає площу приблизно 40х30 м. Знайдено давньоруську кераміку, кам'яний розтирач і точильний брусок.

Джерела

1. Конопля В. М. Микуличи-1 // Свод памятников истории и культуры Волынской области. Памятники археологии. – Владимир-Волынский район. – С. 51.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 115.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 180.
4. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 153.

с. Новосілки

Давньоруське городище розташоване на околиці села.

Курганний могильник відкритий В. Олехновичем наприкінці ХІХ ст. у напрямку на південний захід від села. Розкопано 58 курганів, під якими виявлено кістяки й залишки домовин.

Речові матеріали представлені бронзовими прикрасами: сережками, скроневими кільцями, перснями, пряжками, що датуються Х–ХІІ ст., тобто давньоруським часом.

Джерела

1. Археологія Української РСР / голов. ред. В. Д. Баран [та ін.]. – К. : Наук. думка, 1971. – Т. 1. – 449 с.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 116.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 180–181.
4. Ратич О. О. Древньоруські археологічні пам'ятки на території західних областей УРСР : монографія / О. О. Ратич. – К. : Вид-во АН УРСР, 1957. – 96 с.

с. Пархоменкове

Поселення ранньослов'янського часу (VIII–IX ст.) розташоване за 2 км у північному напрямку від села на високому правому березі р. Західний Буг. З півночі оточене болотом. Площа пам'ятки – 350х30 м. Обстежене І. Михальчишиним в 1974, 1977 і 1986 рр. У шурфах на глибині 0,30 м від сучасної поверхні зібрано товстостінну ліпну і гончарну кераміку, орнаментовану смугами хвилястих ліній, та глиняну обмазку.

Джерела

1. Археологічні пам'ятки Прикарпаття і Волині ранньослов'янського і давньоруського періодів / В. В. Ауліх, І. П. Герета, С. І. Пеняк та ін.; відп. ред.: О. П. Черниш.. – К. : Наук. думка, 1982. – С. 102.
2. Пелецишин Н. А. Разведки на Буге / Н. А. Пелецишин, И. Р. Михальчишин // Археологические открытия 1977 г. – М., 1978. – С. 370–371.

с. П'ятидні

Багатошарова пам'ятка епох неоліту, раннього заліза і Давньої Русі відкрита розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року за 1,5 км на північний схід від села. Поселення розтошоване на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Луги висотою 12–14 м над рівнем заплави. Зібрано фрагменти ліпної і гончарної кераміки, а також нечисельні вироби з кременю: пластинки, відщепи, поодинокі знаряддя на січеннях пластинчастих сколів. Знахідки належать до культур волино-люблінської, вельбарської і давньоруського часу.

Двошарове поселення доби бронзи і давньоруського часу розташоване за 3 км на схід від села на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Луги заввишки 12–14 м над рівнем заплави. Відкрите розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Фрагменти ліпного посуду тшинецько-комарівської культури і гончарної кераміки давньоруського часу XI–XIII ст. зібрано з ділянки мису по обидва боки від лінії електропередач. Орієнтовна площа пам'ятки – 2 га.

За 0,5 км на північний схід від села на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Луги заввишки 12–14 м над рівнем запла-

ви – поселення давньоруського часу, відкрите розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Збори речового матеріалу проведено з території площею орієнтовно 1 га.

У східній частині села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Луги заввишки 8–10 м над рівнем заплави – інше поселення давньоруського часу, відкрите розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Уламки кераміки XI–XIII ст. зібрано на присадибних ділянках загальною площею приблизно 1 га.

Ще одне поселення давньоруського періоду розташоване в південно-східній частині села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Луги заввишки 6–8 м над рівнем заплави. Площа пам'ятки – приблизно 2 га. Відкрите розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Фрагменти гончарної кераміки XI–XIII ст. зібрано з території орного поля і присадибних ділянок.

За 1 км на південний схід від села в уроч. Лука на напівовальному мисі першої надзаплавної тераси заввишки 6–10 м, утвореному закрутом правого берега р. Луги – багатощарове поселення середини доби бронзи, III–IV ст. н. е. і давньоруського періоду. Пам'ятка займає площу близько 2 га. Відкрита розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Зібрано уламки ліпного посуду, знаряддя і відходи виробництва з кременю тшинецько-комарівської культури, ліпну та гончарну кераміку вельбарської культури і давньоруського часу.

Двошарова пам'ятка енеоліту і давньоруського періодів розташована за 1 км на північ від села на неправильно-овальному в плані останці правого берега р. Луги розмірами 30x70 м і заввишки 10–12 м над рівнем заплави. Відкрита П. Заклектою 1985 року і повторно обстежена В. Івановським та В. Коноплею 1987 року.

За 1 км від східної околиці села праворуч від шосе Устилуг–Володимир-Волинський зліва від дороги в с. Хрипалічч на високому правому березі р. Луга (права притока р. Західний Буг) – поселення X ст. Відкрите та обстежене розвідками І. Михальчишина 1976 і 1986 років. Площа об'єкта – 200x50 м. Культурний шар виявлено на глибині 0,70–1,0 м від сучасної поверхні. Під час зачистки стінок кар'єру виявлено глиняну підлогу печі, викладену шаром черепків давньоруського гончарного посуду.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Західнобузького розвідкового загону волинської археологічної експедиції 1987 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1987.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 116.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 181.
4. Пелешишин Н. А. Разведки на Буге / Н. А. Пелешишин, И. Р. Михальчишин // Археологические открытия 1977 г. – М., 1978. – С. 370–371.

с. Руснів

Поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. розташоване за 0,5 км на захід від села на пологому схилі першої надзаплавної тераси безіменного струмка (притока р. Луги). Відкрите розвідкою В. Бучака 1985 року. Фрагменти гончарної кераміки і окремі вироби із заліза зібрані на площі 1,2 га.

Курганний могильник давньоруського періоду (кінець X – початок XI ст.) розташований за 3 км на північний захід від села в лісі – на підвищенні в уроч. Турецькі Могили. Налічував дев'ять курганів заввишки до 1 м, діаметром до 8 м, чотири з них знищено. 1987 року п'ять курганних насипів, що залишилися, розкопані В. Гупало (за сприяння В. Бучака). Обряд – трупопокладення в могильній ямі на спині у витягнутому положенні, західна орієнтація. Поховальний інвентар представлений залізними ножами, бруском, срібним скроневим кільцем, стилізованим під трьохнамистинну сережку, фрагментом гончарної кераміки.

Джерела

1. Конопля В. М. Руснов – 1 / В. М. Конопля // Свод памятников истории и культуры Волинской области. Памятники археологии. – Владимир-Волынский район. – С. 67.
2. Гупало В. Д. Руснов – 2 / В. Д. Гупало // Свод памятников истории и культуры Волинской области. Памятники археологии. – Владимир-Волынский район. – С. 68.

с. Селець

Двошарове поселення епохи енеоліту та III–IV ст. н. е. розташоване за 1 км на захід від села (уроч. Дмитрівщина-3) на овальному в плані останці правого берега р. Луги розмірами 80x200 м і висотою до 12 м. Відкрите розвідкою В. Бучака 1984 року. Речовий матеріал складається з фрагментів ліпної кераміки і крем'яних артефактів культур лійчастого посуду і вельбарської.

Двошарове поселення епох неоліту і бронзи розташоване за 0,5 км на захід від села (уроч. Дмитрівщина-2) на овальному в плані останці правого берега р. Луги розмірами 90x170 м і висотою до 10 м над рівнем заплави. Відкрите розвідкою В. Бучака 1984 року. Зібрано фрагменти ліпного посуду і різноманітні вироби з кременю волинолюблінської і тшинецько-комарівської культур.

У північно-західній частині села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Луги заввишки близько 30 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст., відкрите розвідкою В. Бучака 1984 року. З площі 0,8 га зібрано фрагменти гончарної кераміки, а також окремі вироби з заліза.

Двошарова пам'ятка ранньозалізного часу і давньоруського періоду розташована на західній околиці села (уроч. Дмитрівщина-1) в заплаві р. Луги – ближче до правого берега. Займає овальний у плані останець розмірами 80x150 м і висотою 3–4 м. Відкрита розвідкою В. Бучака 1984 року. Знахідки представлені фрагментами ліпної та гончарної кераміки лежницького типу і давньоруського періоду XI–XIII ст.

Джерела

1. Конопля В. М. Селець – 1 / В. М. Конопля // Свод памятников истории и культуры Волинской области. Памятники археологии. – Владимир-Вольнский район. – С. 69.
2. Конопля В. М. Звіт з роботи Волинської археологічної експедиції у 1986 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1986.
3. Конопля В. М. Звіт з роботи Західнобузького розвідкового загону волинської археологічної експедиції 1987 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1987.

с. Тростянка

Давньоруське городище локалізується на правому березі р. Західний Буг. Відкрите О. Цинкаловським у 30-х роках XX ст. Пам'ятка

розташована на острові серед боліт. Речові матеріали представлені керамікою давньоруського часу.

Могильник давньоруського часу розташовувався на пологому схилі на північ від села. У кінці XIX ст. нараховувалося 29 курганів. Три з них розкопані М. Біляшівським у 1897 р. Поховання супроводжувалися посудом і прикрасами. До теперішнього часу кургани не збереглися.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волинской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 66.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 117.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 182.
4. Ратич О. О. Древньоруські археологічні пам'ятки на території західних областей УРСР : монографія / О. О. Ратич. – К. : Вид-во АН УРСР, 1957. – С. 14.
5. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 145.

с. Турівка

Пам'ятка енеоліту і доби бронзи розташована за 1,5 км від села по течії річки Турія – в уроч. Монастирок і уроч. Довгород. Відкрита П. Заклектою у 80-ті роки ХХ ст. Розкопки не проводилися. Знайдено кам'яні і крем'яні сокири.

У північній частині села посеред лугів на піщаному підвищенні – поселення доби бронзи, досліджене В. Карчевським у 1920–1930-х рр. Розкопки не проводилися. На поверхні зібрано фрагменти посудин, прикрашених шнуровим орнаментом, а також крем'яні відщепи та пластини, що належать до городоцько-здовбицької (?) культури.

Давньоруське городище розташоване біля хут. Заболоття на заболоченій низовині. У плані округле, діаметр – близько 60 м, оточене незначним валом. Обстежене О. Цинкаловським у 30-ті роки ХХ ст. Нині городище зруйноване земляними роботами. Культурний шар відсутній.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 117.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 182.
3. Ратич О. О. Древньоруські археологічні пам'ятки на території західних областей УРСР : монографія / О. О. Ратич. – К. : Вид-во АН УРСР, 1957. – С. 17.
4. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 77.
5. Głosik J. Wołyńsko-podolskie materiały z epoki kamiennej i wczesnej epoki brązu w Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie / J. Głosik // Materiały starożytne. – 1962. – T. VIII. – S. 169.

м. Устилуг

Багатошарове поселення епох енеоліту, перших століть н. е. та Давньої Русі розташоване на західній околиці міста на мисі високого берега р. Луга. З південного сходу поселення обмежене яром. Обстежене на початку 30-х рр. О. Цинкаловським, 1973 року – І. Михальчишиним, 1986 року – В. Івановським і В. Шкоропадом. Виявлено фрагменти кераміки культур лійчастого посуду, пшеворської і давньоруського часу. В обриві берега простежено контури напівземлянкових споруд пшеворської культури.

На правому високому березі р. Західний Буг – давньоруське городище неправильно-прямокутної форми, розмірами приблизно 100х70 м. Оточене по периметру валом, висота його сягає в збережених місцях до 4 м. Культурний шар залягає до глибини 0,7 м від сучасної поверхні. Обстежене в 1930-х рр. О. Цинкаловським, у 1963 р. – П. Раппопортом. Керамічний матеріал датується X–XVI ст.

Джерела

1. Івановський В. І., Шкоропад В. В. Звіт про роботу Західнобузького загону Волинської експедиції ІСН АН УРСР за 1986 р. [Рукопис] / В. І. Івановський, В. В. Шкоропад. – Львів, 1986.
2. Раппопорт П. А. Военное зодчество западнорусских земель X–XIV вв. / П. А. Раппопорт // Материалы и исследования по археологии СССР. – Ленинград, 1967. – № 140. – С. 40–42.

3. Ратич О. О. Древньоруські археологічні пам'ятки на території західних областей УРСР : монографія / О. О. Ратич. – К. : Вид-во АН УРСР, 1957. – С. 14.
4. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961.

с. Фалемичі

За 1 км на схід від залізничного мосту в заплаві р. Луга на підвищенні – поселення ранньозалізного віку, відкрите І. Ляпушкіним 1958 року. Закладено дві траншеї, виявлено піч з керамікою ранньозалізного часу.

Поселення давньоруського часу розташоване на східній околиці села – на невисокому останці в заплаві р. Луга (уроч. Селиська). Обстежене в 30-ті рр. ХХ ст. О. Цинкаловським, у 1966 р. – М. Пелешчиним, у 1986 р. – В. Івановським і В. Шкоропадом. В урвистому березі виявлено фрагменти гончарної давньоруської кераміки. У різний час на території села зібрано окремі предмети, виготовлені з заліза і бронзи.

На схід від села – велике поселення стжижовської культури. Виявлене розвідками Г. Охріменка 2005, 2006 років.

Джерела

1. Івановський В. І., Шкоропад В. В. Звіт про роботу Західнобузького загону Волинської експедиції ІСН АН УРСР за 1986 р. [Рукопис] / В. І. Івановський, В. В. Шкоропад. – Львів, 1986.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 182.
3. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 142.

с. Федорівка

Двошарове поселення епох мезоліту та енеоліту розташоване за 1 км від села на захід в уроч. Колтунове Поле – на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Луги висотою 12–14 м над рівнем заплави. Відкрите розвідкою В. Івановського та В. Коноплі 1987 року. Сліди поселення відмічені вздовж краю мису і тягнуться на відстань до 150 м при ширині 30–40 м. З поверхні розораного поля зібрано фрагменти ліпної кераміки і різноманітні вироби з кременю. У скла-

ді крем'яного інвентарю мезолітичного комплексу двоплощинні нуклеуси, пластини, відщепи, ножі, різці, скребки і скобелі. Знаряддя виготовлені переважно на фрагментах пластинчастих сколів. Комплекс виробів із кременю енеолітичного шару пам'ятки, який представлений уламками макропластин, окремими знаряддями на аналогічних заготовках, відщепами, належить до культури лійчастого посуду.

Двошарове поселення доби бронзи і давньоруського часу розташоване на південній околиці села в уроч. Федорянське – на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Луга заввишки 12–14 м над рівнем заплави. Поселення орієнтоване по лінії схід–захід, сліди його простежені уподовж ЛЕП на відстані 200 м. Його ширина – 50–60 м. Відкрите розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. З поверхні орного поля зібрано уламки ліпної кераміки, а також крем'яні вироби тшинецько-комарівської культури і фрагменти гончарної давньоруської кераміки.

Інше двошарове поселення доби бронзи і давньоруського часу розташоване на південно-західній околиці села в уроч. Янове Поле – на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Луги заввишки 6–8 м над рівнем заплави. Пам'ятка займає площу близько 1 га. Відкрита розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Зібрано фрагментований ліпний і гончарний посуд, а також одиничні крем'яні вироби тшинецько-комарівської культури і давньоруського часу.

Двошарове поселення доби бронзи і давньоруського часу розташоване за 0,5 км на захід від села на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Луги заввишки 10–12 м над рівнем заплави. Відкрите розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Фрагменти ліпного і гончарного посуду, декілька виробів з кременю тшинецько-комарівської культур та давньоруського періоду зібрані уздовж краю мису на площі приблизно 2 га.

Ще одне двошарове поселення доби бронзи і давньоруського часу розташоване за 0,5 км на північний захід від села на пологому схилі мису, що заходить в заплаву р. Луги, заввишки близько 6 м. З півночі пам'ятка межує з насипом залізниці Володимир-Волинський–Устипут, з півдня – з опорами ЛЕП, із заходу – з безіменною правобічною

притокою р. Луги. Відкрита розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Матеріали, зібрані з поверхні орного поля, представлені уламками ліпного посуду, крем'яними знаряддями і відходами виробництва тшинецько-комарівської культури і гончарної кераміки давньоруського часу.

На правому березі р. Луга – поселення доби бронзи, виявлене Ю. Захаруком 1952 року. З поверхні поля зібрано фрагменти кераміки тшинецької культури.

Поселення давньоруського часу розташоване на північно-західній околиці села на схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Луги заввишки 10–12 м над рівнем заплави. Із заходу його оточує пугівець. Відкрите розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. З території присадибних ділянок площею орієнтовно 0,5 га зібрано керамічний матеріал.

Джерела

1. Захарук Ю. М. Отчет экспедиции о работе 1952 г. [Рукопись] / Ю. М. Захарук. – 1953.
2. Конопля В. М. Звіт з роботи Західнобузького розвідкового загону волинської археологічної експедиції 1987 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – 1987.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 117.
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 182–183.

с. Хворостів

Давньоруське городище розташоване неподалік від села на території уроч. Машевщина у лісі. Окрім того, на території села знайдено два крем'яні наконечники списів доби бронзи.

В уроч. Хожа – три кургани, а в уроч. Підгатчина – два кургани невідомого часу.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 117.

2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 183.
3. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 176.

с. Хмелів

За 1,5 км на захід від села на пологому схилі правого берега р. Свинорийки – поселення давньоруського часу. Обстежене В. Коноплею 1986 року. Фрагменти гончарного посуду XI–XIII ст. зафіксовано на площі близько 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Західнобузького розвідкового загону волинської археологічної експедиції 1987 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – 1987.

с. Хмелівка

Двошарове поселення ранньозалізного віку і давньоруського часу розташоване у північно-східній частині села на пологому схилі лівого берега р. Свинорийки заввишки 7–10 м над рівнем заплави. Обстежене розвідкою В. Коноплі 1986 року. Речові матеріали, зібрані з площі 2 га, складаються з фрагментів ліпної і гончарної кераміки, крем'яних артефактів лежницької групи пам'яток ранньозалізного часу і Давньої Русі XI–XIII ст.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Західнобузького розвідкового загону волинської археологічної експедиції 1987 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – 1987.

с. Хобултова

Давньоруське поселення розташоване за 0,6 км на схід від села в уроч. Корчунок. Відкрите О. Цинкаловським в 1930-х рр. Займає площу приблизно 80х30 м. Культурний шар розораний. На поверхні знайдено фрагменти кераміки і залізу булав.

Інше поселення давньоруського часу (XI–XIII ст.) розташоване за 1 км на південь від села на пологих схилах берегів гирла безімен-

ного струмка (права притока р. Свинорийки) – біля мосту шосейної дороги Хобултова–Хмелівка. Обстежене розвідкою В. Коноплі 1986 року.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Західнобузького розвідкового загону волинської археологічної експедиції 1987 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – 1987.
2. Сынkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Sынkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 141.

с. Хотячів

На околиці села 1933 року випадково виявлено поховання в кам'яній скрині з трупопокладенням у середині. Біля кістяка була амфора. Поховання віднесене до культури кулястих амфор.

Джерела

1. Сынkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Sынkałowski. – Warszawa, 1961.

с. Хрипаличі

Багатошарове поселення доби бронзи і давньоруського часу розташоване за 3 км на схід від села на місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Луги заввишки 12–14 м над рівнем заплави. Пам'ятка займає територію площею приблизно 2 га. Поселення відкрите розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Розкопки не проводилися. Зібрано окремі знаряддя на відщепачі і відходах кременеобробного виробництва та фрагменти ліпної і гончарної кераміки стжижовської, тшинецької культур і давньоруського часу.

Інше багатошарове поселення доби бронзи і давньоруського періоду розташоване за 2,5 км на схід від села в уроч. Зарудки – на місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Луги заввишки 4–6 м над рівнем заплави. Зі сходу його обмежує берегова лінія безіменного струмка (ліва притока р. Луги), а з півдня – путівець. Орієнтовна площа пам'ятки – 3 га. Відкрите розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Зібрано окремі крем'яні вироби та уламками ліпного посуду тшинецько-комарівської, вельбарської культур, а також фрагменти гончарного посуду давньоруського часу.

Багатошарове поселення доби бронзи і Давньої Русі виявлено за 0,7 км на схід від села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Луги заввишки 6–8 м над рівнем заплави. Сліди пам'ятки простежено вздовж краю мису паралельно до напрямів ЛЕП; площа її приблизно 1 га. Поселення відкрите розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Керамічний комплекс характеризують фрагменти ліпного і гончарного посуду стжижовської, тшинецької культур і давньоруського часу. Окремі фрагменти стжижовської культури орнаментовані відбитками шнура, а давньоруського часу – заглибленими горизонтальними лініями. Вироби з кременю представлені уламками лінзоподібних в перерізі сокир і серпів, знаряддями на відщепях і відходами кременеобробного виробництва.

Ще одне багатошарове поселення доби бронзи і Давньої Русі розташоване в східній частині села (уроч. Придатки) на напівовальному мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Луги заввишки 5–6 м над рівнем заплави. Відкрите розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Майже в центрі поселення площею приблизно 2 га є невелике озеро. Зі сходу і півдня пам'ятку огинає безіменний струмок (лівобічна притока р. Луги). Речові знахідки, зібрані з поверхні орного поля, локалізувалися в північній і західній частинах пам'ятки. У їх складі – уламки ліпної і гончарної кераміки стжижовської, тшинецької культур і давньоруського часу, а також окремі вироби з кременю, фрагменти кам'яних зернотерок.

Двошарове поселення доби бронзи і давньоруського часу розташоване на північній схід від села (уроч. За пасікою) на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Луги заввишки 4–6 м над рівнем заплави. Відкрите розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Речові матеріали, зібрані з площі близько 1 га, представлені фрагментованим ліпним і гончарним посудом тшинецької культури і давньоруського часу, а також окремими крем'яними артефактами.

Двошарове поселення доби бронзи і давньоруського часу розташоване на північній околиці села (уроч. Городи) на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Луги заввишки 6–8 м над рівнем заплави. Сліди поселення зафіксовані поблизу мосту півця, що веде до шосе Володимир-Волинський–Устилуг. Відкрите

експедицією В. Коноплі 1987 року. Розкопки не проводилися. З території площею близько 1 га зібрано уламки ліпного і гончарного посуду тшинецько-комарівської культури і давньоруського часу, окремі вироби з кременю.

Інше двошарове поселення доби бронзи і давньоруського часу розташоване в північно-західній частині села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Луги заввишки 14–16 м над рівнем заплави. Навпроти пам'ятки (по той бік ріки) збудовано залізничний міст. Площа поселення – близько 1 га. Відкрите розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Зібрано уламки ліпної і гончарної кераміки тшинецько-комарівської культури і давньоруського часу, одиничні крем'яні вироби.

Двошарове поселення доби бронзи і давньоруського часу виявлено за 0,5 км на північний захід від села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Луги заввишки 10–12 м над рівнем заплави. Відкрите розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Пам'ятка займає територію близько 1 га. З поверхні зібрано фрагментований ліпний і гончарний посуд тшинецько-комарівської культури та давньоруського часу, незначну кількість крем'яних артефактів.

Багатошарове поселення доби бронзи, III–IV ст. н. е. і давньоруського часу розташоване за 0,5 км на південний захід від села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Луги заввишки 14–16 м над рівнем заплави. Відкрите розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Пам'ятка займає територію близько 3 га. Зібрано фрагментами ліпного і гончарного посуду тшинецько-комарівської, вельбарської культури і давньоруського часу, окремі крем'яні вироби.

Двошарове поселення III–IV ст. н. е. і давньоруського часу розташоване за 1,5 км на схід від села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Луги заввишки 12–14 м над рівнем заплави. Відкрите розвідкою В. Івановського і В. Коноплі 1987 року. Уздовж краю мису з площі орного поля розмірами 50–60х200 м зібрано матеріали вельбарської культури і давньоруського часу.

Поселення III–IV ст. н. е. розташоване за 1 км на захід від села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Луги висотою 10–12 м над рівнем заплави. Відкрите розвідкою В. Івановського і В. Ко-

ноплі 1987 року. На північ від поселення, яке займає площу близько 7 га, проходить ЛЕП, а з півдня воно обмежене відгалуженням заплави, що заходить у берег. З поверхні орного поля зібрано уламки ліпної та гончарної кераміки вельбарської культури.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Західнобузького розвідкового загону волинської археологічної експедиції 1987 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1987.

с. Черчиці-1

За 0,6 км на південь від села на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного струмка (ліва притока р. Луги) розташоване енеолітичне поселення, відкрите розвідкою В. Бучака 1984 року. Речові матеріали представлені фрагментами посуду (частина орнаментована) і виробами з кременю культури кулястих амфор.

Інше енеолітичне поселення розташоване за 0,5 км на північний захід від села (уроч. Токарські гори) на мисі другої надзаплавної тераси лівого берега р. Луги. Відкрите розвідками В. Бучака 1981 року та Г. Охріменка 2009 року. Збори матеріалу проведено на рівній ділянці плато заввишки 50–60 м над рівнем заплави, з площі близько 1 га. Знайдено фрагменти кераміки, різноманітні вироби з кременю культури лійчастого посуду.

Поселення давньоруського періоду виявлено на селянських городах, що не виходять за межі села. Обстежене З. Леським. Культурний шар розораний. На поверхні зібрано фрагменти давньоруської кераміки.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 183.
2. Ратич О. О. Древньоруські археологічні пам'ятки на території західних областей УРСР : монографія / О. О. Ратич. – К. : Вид-во АН УРСР, 1957. – С. 14.
3. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961.

с. Черчичі-2

Багатошарове поселення доби неоліту, енеоліту і ранньої бронзи розташоване за 1 км на схід від села. Відкрите розвідкою В. Бучака 1981 року.

На території села – давньоруське селище, відкрите З. Леським, обстежене в 1979 р. П. Заклектою і М. Кучинком. Поселення розташоване на овальному в плані останці лівого берега р. Луги розмірами 80х200 м і висотою 3,5 м над рівнем заплави.

З поверхні розораного поля зібрано фрагменти ліпного посуду, різноманітні вироби із кременю, що належать до волинолюблінської, лійчастого посуду, городоцько-здовбицької (?) культур.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Волинської археологічної експедиції у 1986 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1986.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 183.
3. Ратич О. О. Древньоруські археологічні пам'ятки на території західних областей УРСР : монографія / О. О. Ратич. – К. : Вид-во АН УРСР, 1957. – С. 14.
4. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961.

с. Чорників

На території села (на підвищенні) за 0,3 км на південь від сільського клубу – двошарове поселення доби енеоліту та ранньослов'янського часу. Виявлене випадково 1937 року. Розкопки не проводилися. Зібрані фрагменти кераміки належать до культури лійчастого посуду і черняхівської культури.

Грунтовий могильник доби бронзи на території села виявлений та зруйнований під час земляних робіт 1937 року. Дані про кількість відкритих і знищених поховань відсутні. Збереглися наконечник списа з кременю та фрагменти ліпного посуду, в тому числі цілий діжкоподібний кубок із потовщеним під краєм ребром і шнуровим орнаментом. Знахідки належать до городоцько-здовбицької та стжижовської культури.

Окрім того, на околиці села – поселення культури лійчастого посуду. У селі знайдено крем'яний наконечник списа городоцько-здовбицької (?) культури.

В уроч. Марків Горбок – курган.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 118.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 183.
3. Охрименко Г. В. Работы в бассейне Стыри / Г. В. Охрименко // Археологические открытия 1982 г. – М. : Наука, 1984. – С. 311–312.
4. Свешніков І. К. Культури шнурової кераміки західної частини УРСР / І. К. Свешніков // Археологія Української РСР. – К. : Наук. думка, 1971. – Т. 1. – С. 83.
5. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 41–42, 210.
6. Głosik J. Wołyńsko-podolskie materiały z epoki kamiennej i wczesnej epoki brązu w Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie / Głosik // Materiały starożytne. – 1962. – Т. VIII. – S. 132.

с. Шистів

В уроч. Вошива Могила досліджено курган доби бронзи, у якому знайдено кам'яну сокиру (можливо, городоцько-здовбицька культура).

Скарб крем'яних пластин випадково виявлений в уроч. Тарасова гора. Описаний О. Цинкаловським на початку 30-х років ХХ ст. Знайдений на лівому березі р. Луга скарб складався зі значної кількості крем'яних пластин-заготівок.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 118.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 183.
3. Пелещишин М. А. Культура лійчастого посуду / М. А. Пелещишин // Археологія Української РСР. – К. : Наук. думка, 1974. – Т. 1. – С. 233.

4. Сынкаловски А. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / А. Сынкаловски. – Warszawa, 1961. – S. 35, 51, 215, 233.

с. Яковичі

Двошарова пам'ятка доби бронзи і давньоруського часу розташована на північно-східній околиці села за 200–300 м на південь від шосейної дороги Володимир-Волинський–Луцьк – на пологому схилі правого берега безіменного струмка, що впадає в р. Свинорийку. Відкрита розвідкою В. Коноплі 1986 року. Зібрано уламки ліпного і гончарного посуду тшинецько-комарівської культури та давньоруського часу XI–XIII ст.

За 0,7 км на схід від села на пологому схилі правого берега р. Свинорийки – давньоруське поселення, відкрите розвідкою В. Коноплі 1986 року. Фрагменти гончарного посуду XI–XIII ст., частина яких орнаментована хвилястими і горизонтальними лініями і насічками, зібрані з площі близько 0,5 га, на відстані до 30–40 м від заплави.

Поселення давньоруського часу розташоване на східній околиці села в уроч. Боярське стійло. Обстежене О. Цинкаловським в 30-х роках XX ст. Розміри його – 50x20 м. Культурний шар розораний. На поверхні виявлено фрагменти давньоруської кераміки, залізні цвяхи, частина скляного посуду, що належить до пізнього середньовіччя.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Волинської археологічної експедиції у 1986 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1986.
2. Пелещишин Н. А., Михальчишин И. Р. Яковичи-3 / Н. А. Пелещишин, И. Р. Михальчишин // Свод памятников истории и культуры Волинской области. Памятники археологии. – Владимир-Волинский район. – С. 114.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 183–184.

*Григорій Охріменко, Ігор Маркус,
Володимир Савицький, Юрій Мазурик*

АРХЕОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТКИ ГОРОХІВСЬКОГО РАЙОНУ

с. Бережанка

На території населеного пункту знайдено крем'яний наконечник стріли доби бронзи.

Джерела

1. Охріменко Г. та ін. Вивчення пам'яток бронзового віку Горохівщини / Г. Охріменко, Ю. Мазурик та ін. // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на теренах Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 60–62.

м. Берестечко

На території міста знайдено кам'яні свердлені і кремінні сокири городоцько-здовбицької культури доби бронзи. 1962 року виявлено ґрунтове поховання городоцько-здовбицької культури. Біля кістяка були крем'яний кинджал та наконечники стріли.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 118.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 184.
3. Сवेशніков І. К. Історія населення Передкарпаття, Поділля і Волині в кінці III – на початку II тисячоліття до н. е. / І. К. Сवेशніков. – К. : Наук. думка, 1974. – Рис. 13, 39.
4. Фонди Берестечківського краєзнавчого музею.

с. Борисковичі

За 1,5 км на північний захід від села в заплаві р. Липи (лівої притоки р. Стир) розташоване прямокутне городище з матеріалами ранньозалізного та давньоруського часу.

В уроч. Вали – давньоруське городище.

Джерела

1. Зварич В. В., Пелещин Н. А., Чайка Р. М. Разведки на Волини // Археологические открытия 1976 г. – М. : Наука, 1977. – С. 297–298.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 118.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 184.
4. Ратич О. О. Древньоруські археологічні пам'ятки на території західних областей УРСР : монографія / О. О. Ратич. – К. : Вид-во АН УРСР, 1957. – С. 2–5, 62.

с. Борочиче

На рівнині біля села – давньоруське городище круглої форми, оточене потужним валом. Культурний шар пам'ятки давньоруського часу. Городище обстежене М. Тихановою 1958 року.

1928 року біля села було знайдено скарб золотих і срібних речей з монетами, датованими 62–218 рр. н. е. (від часів правління Веспасіана до імператорства Септимія Севера), а також золотий медальйон імператора Йовіана (363–364 рр.). Загальна вага скарбу – 50 кг.

Джерела

1. Археологічні пам'ятки Української РСР : короткий список / відп. ред.: Телегін Д. Я. – К. : Наук. думка, 1966. – С. 61.
2. Брайчевський М. Ю. Римська монета на території України / М. Ю. Брайчевський. – К. : Вид-во АН УРСР, 1959. – С. 124.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 118–119
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 184.
5. Тиханова М. А. Борочицкий клад / М. А. Тиханова // Советская археология. – М., 1960. – № 1. – С. 196 – 204.

с. Брани

Неподалік від села було виявлено скарб срібних римських монет II ст. до н. е. та два золоті медальйони імператора Траяна.

В уроч. Замчисько – округле городище давньоруського часу.

Джерела

1. Археологічні пам'ятки Української РСР : короткий список / відп. ред.: Телегін Д. Я. – К. : Наук. думка, 1966. – С. 61.
2. Брайчевський М. Ю. Римська монета на території України / М. Ю. Брайчевський. – К. : Вид-во АН УРСР, 1959. – С. 124.
3. Історія міст і сіл УРСР. Волинська область / гол. редкол.: Тронько П. Т. та ін. – К. : Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1970. – Т. 3. – С. 206.
4. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 119.
5. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 184.

с. Бужани

За селом виявлено середньовічний могильник з трупопокладенням в довбаних колодах.

Джерела

1. Археологічні пам'ятки Української РСР : короткий список / відп. ред.: Телегін Д. Я. – К. : Наук. думка, 1966. – С. 61.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 119.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 184.

с. Волиця-Дружкопільська

Біля села розташоване поселення лужицької культури. Поблизу – могильник із тілоспальними урановими похованнями поморської культури XV–II ст. до н. е.

Джерела

1. Історія міст і сіл УРСР. Волинська область / гол. редкол.: Тронько П. Т. та ін. – К. : Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1970. – Т. 3. – С. 206.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 119.

3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 184.

с. Вербів

Біля села виявлено широкий, з пологою краєвою ретушшю відщеп доби бронзи.

Джерела

1. Історія міст і сіл УРСР. Волинська область / гол. редкол.: Тронько П. Т. та ін. – К. : Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1970. – Т. 3. – С. 207.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 119.

с. Галичани

Уздовж правого берега р. Липи (лівої притоки Стиру) – три ранньослов'янські поселення, відкриті і досліджені І. Русановою.

У лісі за селом – курган.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 119.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 184.
3. Русанова И. П. Раскопки курганов на Волыни / И. П. Русанова // Археологические открытия 1969 г. – М., 1970. – С. 278–279.

м. Горохів

У місті знайдено урну з двома вушками лужицької культури. Також тут виявлено залишки давньоруського городища та курганів того самого часу.

Джерела

1. Археологічні пам'ятки Української РСР : короткий список / відп. ред.: Телегін Д. Я. – К. : Наук. думка, 1966. – С. 63.

2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 119.
3. Населення Прикарпаття і Волині за доби розкладу первіснообщинного ладу та в давньоруський час / відп. ред.: О. П. Черниш. – К. : Наук. думка, 1976. – С. 172.
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 184.

с. Гумнище

На території села відкрито багаточислове поселення епохи палеоліту, черняхівської культури доби бронзи, а також – середньовічне поселення, розташоване за 0,3–0,4 км на південь від села на краю надзаплавної тераси.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 119.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 184.

с. Довгів

Біля села виявлено кераміку межановицької та стжижовської культур. Знайдено фрагменти посуду стжижовської культури із «розчесами» на поверхні виробів, виконаними віхтем трави.

Джерела

1. Охріменко Г. та ін. Вивчення пам'яток бронзового віку Горохівщини / Г. Охріменко, Ю. Мазурик та ін. // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на теренах Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 60–62.

с. Жабче

На території села знайдено золоті та срібні римські монети.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 119.
2. Кропоткин В. В. Клады римских монет на территории СССР / В. В. Кропоткин // Свод археологических источников. – М. : Изд-во АН СССР, 1961. – Вып. Г 4–4. – С. 52.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 184.

с. Загаї

За 1,5 км на схід від села на лівому березі р. Черногузки – багатопланове поселення вельбарської культури і давньоруського часу. Досліджене в 1985 та 1987 рр. Д. Козаком, М. Кучинком і В. Шкоропадом. Відкрито житла-напівземлянки, пекарню і слов'янське святилище з кам'яним ідолом II ст. до н. е. Знайдено кераміку стжижовської культури.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 119.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 185.

с. Звиняче

З околиць села походять два крем'яних долота доби бронзи, одне з них зроблене з уламка сокири. Виявлено також фрагмент великої нешлифованої сокири.

Джерела

1. Охріменко Г. та ін. Вивчення пам'яток бронзового віку Горохівщини / Г. Охріменко, Ю. Мазурик та ін. // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на теренах Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 63.

с. Іванівка

На західній околиці села знайдено уламок плоскої крем'яної сокири, крем'яні вироби доби бронзи, фрагменти посуду зі шнуровим орнаментом, кераміку вельбарської культури та періоду Давньої Русі.

Джерела

1. Охріменко Г. та ін. Вивчення пам'яток бронзового віку Горохівщини / Г. Охріменко, Ю. Мазурик та ін. // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на теренах Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 63.

с. Квасів

За селом виявлено мезолітичну стоянку.

На території населеного пункту – двошарове поселення стжиковської та тшинецько-комарівської культури.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 119.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 185.

с. Колодеже

1981 року на території села було знайдено кам'яну свердлену сокиру доби міді-бронзи.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 119.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 185.

с. Колпитів

На території села знайдено уламки посуду, що належать до культури кулястих амфор.

Джерела

1. Охріменко Г. та ін. Вивчення пам'яток бронзового віку Горохівщини / Г. Охріменко, Ю. Мазурик та ін. // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на територіях Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 62.

с. Колмів

На правому березі р. Липи піднято кам'яні підокруглі відбивачі та розтирачі для зернотерок (усього 5 екземплярів).

Знахідка п'яти правильних пластин з ретушшю та скребла вказує на перспективність пошуків поселень енеоліту (маліцької, трипільської або волино-люблінської культур). Звідси походить також заготовка сокири доби бронзи.

Джерела

1. Охріменко Г. та ін. Вивчення пам'яток бронзового віку Горохівщини / Г. Охріменко, Ю. Мазурик та ін. // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на територіях Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 62.

с. Красів

На території села знайдено золотий солід IV ст. до н. е. імператора Юліана.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 119.
2. Кропоткин В. В. Клады римских монет на территории СССР / В. В. Кропоткин // Свод археологических источников. – М. : Изд-во АН СССР, 1961. – Вып. Г 4–4. – С. 52.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 185.

с. Липа-1

Поселення (можливо, майстерня) доби бронзи розташоване за 3,5 км на південь від південної окраїни села та займає піщану, півовальної форми дюну загальною площею 400х260 м, витягнуту з заходу на схід.

Джерела

1. Охріменко Г. та ін. Вивчення пам'яток бронзового віку Горохівщини / Г. Охріменко, Ю. Мазурик та ін. // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на теренах Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 62.

с. Липа-2

На території села виявлено двошарове поселення та майстерню доби бронзи, а також поселення черняхівської культури, що локалізуються за 2,5 км на південь від сільської ферми.

Джерела

1. Охріменко Г. та ін. Вивчення пам'яток бронзового віку Горохівщини / Г. Охріменко, Ю. Мазурик та ін. // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на теренах Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 62.

с. Липа-3

Поселення розташоване за 1,3 км на північ від пам'ятки Липа-2 і займає береговий мис на краю тераси. Зібрано кілька фрагментів кераміки доби бронзи і давньоруського періоду, крем'яних відщепів та заготовок серпів.

Джерела

1. Охріменко Г. та ін. Вивчення пам'яток бронзового віку Горохівщини / Г. Охріменко, Ю. Мазурик та ін. // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на теренах Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 62.

с. Липа-4

На території села – багатшарове поселення епохи бронзи, черняхівської культури та давньоруського періоду, що займає оваль-

ну в плані надзаплавну терасу розміром 200x300 м і висотою близько 1,5 м.

Джерела

1. Охріменко Г. та ін. Вивчення пам'яток бронзового віку Горохівщини / Г. Охріменко, Ю. Мазурик та ін. // Минувле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на територіях Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 62.

с. Лобачівка

На території населеного пункту було випадково знайдено кам'яну свердлену та крем'яну клиноподібну сокири городоцько-здовбицької культури.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 119.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 185.
3. Фонди Берестечківського народного музею.

с. Марковичі

В уроч. Замок Княгині Марусі розташоване городище, котре пізніше використали під спорудження замку.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 119.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 185.
3. Sunkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Sunkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 185

с. Мирків

Виявлено заготовку парадної кам'яної сокири клиноподібного типу, а також патиновані пластини.

Джерела

1. Охріменко Г. та ін. Вивчення пам'яток бронзового віку Горохівщини / Г. Охріменко, Ю. Мазурик та ін. // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на теренах Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 63.

с. Новосілки

В уроч. Звенигород розташоване давньоруське городище, обстежене О. Цинкаловським в 1930-ті рр. Виявлено культурний шар з археологічними матеріалами.

За селом – поселення стжижовської культури.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 119.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 184.
3. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 187.

с. Новостав-1

Поселення епохи бронзи розташоване за 0,4–0,5 км на схід від мосту через р. Гнила Липа. Зібрано кілька фрагментів стінок і днищ ліпних посудин, а також крем'яних відщепів.

Джерела

1. Охріменко Г. Археологічні дослідження Т. Л. Бітковської та авторів на території Горохівського району / Г. Охріменко, О. Борисова, О. Березко, І. Маркус // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на теренах Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 14.

с. Новостав-2

На території населеного пункту розташоване багаточислове поселення культур шнурової кераміки, черняхівської і давньоруського періоду. Пам'ятка локалізована на лівому березі р. Гнила Липа і

займає дюньну підвищеність овальної в плані форми висотою близько 5 м та розмірами 100x250 м.

Джерела

1. Охріменко Г. Археологічні дослідження Т. Л. Бітковської та авторів на території Горохівського району / Г. Охріменко, О. Борисова, О. Березко, І. Маркус // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на теренах Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 14.

с. Новостав-3

На краю мису лівого берега р. Гнила Липа на відстані 0,5 км від церкви виявлено багатшарове поселення епохи бронзи і давньоруського періоду. Обстежене Г. Охріменком 2009 року.

Джерела

1. Охріменко Г. Археологічні дослідження Т. Л. Бітковської та авторів на території Горохівського району / Г. Охріменко, О. Борисова, О. Березко, І. Маркус // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на теренах Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 14.

с. Новостав-4

Поселення епохи бронзи розташоване приблизно за 0,2 км на південний захід від попереднього населеного пункту на території села. Його розміри становлять 150–170x200 м.

Джерела

1. Охріменко Г. Археологічні дослідження Т. Л. Бітковської та авторів на території Горохівського району / Г. Охріменко, О. Борисова, О. Березко, І. Маркус // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на теренах Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 14.

с. Новостав-5

Стоянка невизначеного часу розташована на пагорбі висотою понад 30 м (правий берег р. Гнила Липа) за 1,5 км на південний схід від церкви.

Джерела

1. Охріменко Г. Археологічні дослідження Т. Л. Бітковської та авторів на території Горохівського району / Г. Охріменко, О. Борисова, О. Березко, І. Маркус // *Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на теренах Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 14.*

с. Перемиль-1

На березі р. Стир розташоване городище округлої форми, периметр якого становить близько 450 м. Виявлено культурний шар і споруди давньоруського часу. Обстеження городища у 1960 р. провів П. Раппопорт. Дослідженням пам'ятки займався О. Ратич у 1963–1964 рр. Повторно обстежене Г. Охріменком 2010 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 119–120.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 185.
3. Раппопорт П. А. Военное зодчество западнорусских земель X–XIV вв. / П. А. Раппопорт // *Материалы и исследования по археологии СССР. – Ленинград, 1967. – № 140. – С. 36.*

с. Перемиль-2

У селі знайдено крем'яні листоподібні вістря списів стжижовської (?) культури.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 120.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 185.
3. Раппопорт П. А. Военное зодчество западнорусских земель X–XIV вв. / П. А. Раппопорт // *Материалы и исследования по археологии СССР. – Ленинград, 1967. – № 140. – С. 36.*

с. Пірванче

На околиці села 1975 року було знайдено римський динарій імператора Максиміліана (235–238 рр.).

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 120.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 185.

с. Піски

На околиці села знайдено крем'яну сокиру стжижовської культури. Під час розвідок Г. Охріменка 2010 року зібрано кераміку рубежу нашої ери.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 120.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 185.

с. Ржищів

З території села походять знахідки крем'яних пластин з ретушшою енеолітичного часу.

Джерела

1. Охріменко Г. та ін. Вивчення пам'яток бронзового віку Горохівщини / Г. Охріменко, Ю. Мазурик та ін. // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на територіях Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 62.

с. Скірче-1

У східній частині села помітні сліди городища, на якому виявлено культурний шар. Обстеження проводив Є. Тимофеев.

У селі на березі потічка знайдено кераміку Давньої Русі та доби бронзи – розвідки Г. Охріменка 2009 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 120.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 185.
3. Ратич О. О. Древньоруські археологічні пам'ятки на території західних областей УРСР : монографія / О. О. Ратич. – К. : Вид-во АН УРСР, 1957. – С. 11.
4. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 192.

с. Скірче-2

На захід від попереднього городища є сліди залишків відкритого селища – виявлено культурний шар часів Київської Русі. Дослідження провів Є. Тимофеев.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 120.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 185.
3. Ратич О. О. Древньоруські археологічні пам'ятки на території західних областей УРСР : монографія / О. О. Ратич. – К. : Вид-во АН УРСР, 1957. – С. 11.

с. Скірче-3

У селі був курган тшинецько-комарівської культури, розкопаний 1892 року. Біля кістяка виявлено бронзові браслети, персні, крем'яні вістря.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 120.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 185.

с. Скриголове

У селі виявлено крем'яну, овальну в перетині сокиру доби бронзи (довжина – 11,6 см, товщина – 3,2 см). Виріб належить до стжижовської культури.

Джерела

1. Охріменко Г. та ін. Вивчення пам'яток бронзового віку Горохівщини / Г. Охріменко, Ю. Мазурик та ін. // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на теренах Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 62.

с. Скобелка

На території села М. Кучинком знайдено крем'яну сокиру культури лійчастого посуду.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 120.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 185.

хутір Стійло

На першій високій терасі лівого берега р. Стир – стоянка невідомого часу (палеоліт?). Пам'ятка розташована за крайньою хатою південно-західної окраїни хутора. Там само виявлено поселення епохи бронзи, а на заболоченій заплаві лівого берега Стиру оглянуто піщану дюну – висотою близько 4 м, овальну в плані, розмірами приблизно 250x120 м – з археологічними матеріалами.

Джерела

1. Охріменко Г. Археологічні дослідження Т. Л. Бітківської та авторів на території Горохівського району / Г. Охріменко, О. Борисова, О. Березко, І. Маркус // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на теренах Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 16.

с. Угринів

На території населеного пункту було знайдено відщепи з ретушшю доби бронзи.

Джерела

1. Охріменко Г. та ін. Вивчення пам'яток бронзового віку Горохівщини / Г. Охріменко, Ю. Мазурик та ін. // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на теренах Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 63.

с. Холонів

На схід від села – городище, розташоване в лісі. Пам'ятка круглої форми, її діаметр – близько 100 м.

На території села виявлено залізоплавильну піч.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 120.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 186.
3. Sunkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Sunkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 142.

с. Шибин-1

На східній окраїні села розташоване поселення давньоруського періоду. Пам'ятка займає невеликий мис на лівому березі р. Стир. Розміри поселення – приблизно 100x50 м.

Джерела

1. Охріменко Г. Археологічні дослідження Т. Л. Бітківської та авторів на території Горохівського району / Г. Охріменко, О. Борисова, О. Березко, І. Маркус // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на теренах Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 11.

с. Шибин-2

У населеному пункті локалізоване багаточислове поселення періоду епохи бронзи, раннього залізного віку та черняхівської культури, розташоване приблизно за 500 м від крайньої хати західної околиці села на лівому березі р. Стир; займає мис площею 80х50 м.

Джерела

1. Охріменко Г. Археологічні дослідження Т. Л. Бітковської та авторів на території Горохівського району / Г. Охріменко, О. Борисова, О. Березко, І. Маркус // *Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на теренах Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 11.*

с. Шклінь

На території села було виявлено крем'яну, овальну в перетині сокиру та пластини (мідного віку) з притуплюючою краєвою ретушшю.

Джерела

1. Охріменко Г. та ін. Вивчення пам'яток бронзового віку Горохівщини / Г. Охріменко, Ю. Мазурик та ін. // *Минуле і сучасне Волині та Полісся : Рух опору тоталітарним і окупаційним режимам на теренах Волинської області. Горохівщина в історії Волині : наук. зб. – Луцьк, 2009. – Вип. 31. – С. 62.*

Григорій Охріменко, Ігор Маркус,
Володимир Савицький

АРХЕОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТКИ ІВАНИЧІВСЬКОГО РАЙОНУ

с. Бужанка

В уроч. Журитин – поселення культури лійчастого посуду площею 60x100 м, відкрите М. Корзонюком, обстежене Г. Охріменком і П. Заклектою.

За селом недосліджений «Марків Курган», біля нього є ще два кургани. В уроч. Замогили – два великі, а на південь від села, в лісі – один (менший) курган.

У південній частині села – давньоруське селище, відкрите Г. Охріменком 1979 року.

На захід від села – поселення культури лійчастого посуду, відкрите під час розвідок М. Корзонюка, П. Заклекти та Г. Охріменка.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 120.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 186.

с. Бужковичі

У селі 1967 року випадково знайдено крем'яну сокиру культури кулястих амфор. Артефакт зберігається у Львівському історичному музеї.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 120.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 186.

с. Верхнів

На території села знайдено фрагменти кераміки ранньозалізного часу.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 120.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 186.

с. Грибовиця

За селом був курган, з якого походить крем'яне вістря списа городоцько-здовбицької культури. Біля села 5 курганів невизначеного часу.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 120.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 186.

с. Гряди (кол. Калусів)

За селом був курган, розкопаний в 1930-х роках, з якого походить сокира городоцько-здовбицької культури.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 120.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 186.

с. Заставне (кол. Жджари)

На східній околиці – неолітичне поселення, відкрите Г. Охріменком у 1978 р. На першій наддуговій терасі правого берега Західного Бугу – залишки поселення VII–VI ст. до н. е.

На території села відомі два давньоруські городища – в селі і в лісі.

Джерела

1. Крушельницька Л. І. Північне Прикарпаття і Західна Волинь за доби раннього заліза / Л. І. Крушельницька. – К. : Наук. думка, 1976. – С. 60.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 186.

сmt Іваничі-1

На острові р. Лути (уроч. Монастир) знайдено бронзові хрестинкопії та іконки давньоруського часу.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 186.

сmt Іваничі-2

Поблизу селища на піщаній дюні – поселення городоцько-здовбицької культури, обстежене О. Цинкаловським 1936 року. Поблизу був курган цієї культури, розкопаний в 1930-х роках. Непода-лік знайдено вістра списа городоцько-здовбицької культури.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 186.
2. Свешніков І. К. Історія населення Передкарпаття, Поділля і Волині в кінці III – на початку II тисячоліття до н. е. / І. К. Свешніков. – К. : Наук. думка, 1974. – 208 с.

с. Кречів

На піщаній дюні за селом – мезолітична стоянка, на якій зібрано крем'яні та обсидіанові пластини, вістра стріл, скребачки.

На схід від села (уроч. Млинець) на піщаному підвищенні розвідкою О. Цинкаловського в 1930-ті рр. виявлено неолітичне поселення. Там знайдено велику посудину та кілька крем'яних сокир. Матеріал зберігається у Львівському історичному музеї.

У лісовому уроч. Лисячі нори (в долині Західного Бугу) – сліди поселення культури лійчастого посуду.

На піщаних дюнах правого берега Західного Бугу розташоване поселення городоцько-здовбицької культури. 1933 року О. Цинкаловським на ньому зібрано крем'яні знаряддя праці та кераміку.

На великому пагорбі правого берега р. Західний Буг за 1,5 км у північному напрямку від села – поселення стжижовської культури, відкрите О. Цинкаловським 1938 року. Зібрано крем'яні знаряддя праці, відщепи та фрагменти кераміки. Неподалік був курган, розкопаний місцевими жителями, в якому знайдено кераміку та крем'яну свердлену сокиру стжижовської культури.

У західній частині села над р. Західний Буг розташоване поселення поморської культури ранньозалізного віку, відкрите М. Пелещишиним 1977 року.

У селі знайдено давньоруські шиферні прясла.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 187.
2. Пелещишин Н. А. Разведки на Буге / Н. А. Пелещишин, И. Р. Михальчишин // Археологические открытия 1977 г. – М., 1978. – С. 370–371.
3. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 43.

с. Кропивщина

На території села був курган, розкопаний О. Цинкаловським у 1930-х роках. Під насипом виявлено скорчений кістяк, а біля нього кам'яну свердлену сокиру і кераміку городоцько-здовбицької культури.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 187.
2. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 43.

с. Лежниця

За 0,5 км на південний захід від села на високому мисі правого берега Західного Бугу в уроч. Чуб – багаточислове поселення, відкрито в 1930-х роках. Досліджувалося М. Пелещишином у 1960-ті рр. Виявлено матеріали культури лійчастого посуду (наземні та заглиблені житла, фрагменти посуду, кам'яні та кістяні вироби), кераміку стжижовської культури, кераміку та кістяний псалій лежницької групи ранньозалізного віку, а також ранньословянські II ст. н. е. та давньоруські (X–XI ст.) артефакти.

За 1 км на південь від села розташоване поселення тшинецько-комарівської культури. Відкрито й обстежене І. Михальчишином 1978 року. Повторні розвідки проведені Г. Охріменком 2011 року.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 187.
2. Пелещишин М. А. Поселення культури лійчастого посуду біля с. Лежниця на Волині / М. А. Пелещишин // Археологія. – 1966. – Т. 20. – С. 146–157.
3. Пелещишин Н. А. Разведка на Буге и Верхнем Днестре / Н. А. Пелещишин, И. Р. Михальчишин, О. М. Корчинский // Археологические открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 385.

с. Литовеж

У напрямку південного сходу від села на високому мису р. Західний Буг на площі близько 110x220 м зібрано знахідки різних епох. Матеріали поселення культури лійчастого посуду представлені уламками посуду та крем'яними виробами – розвідки О. Цинкаловського у 1930-х роках, В. Ауліха, В. Барана і М. Пелещишина у 1960-х роках. Матеріали з розвідки В. Ауліха і В. Барана зберігаються в Інституті українознавства ім. І. Крип'якевича.

На правому березі р. Західний Буг (уроч. Куминка) розвідками Г. Охріменка 1979 року виявлено сліди неолітичного поселення лінійно-стрічкової кераміки та культури лійчастого посуду.

На піщаній дюні берега Західного Бугу – поселення стжижовської культури, обстежене О. Цинкаловським 1931 року.

Поблизу хутора 1936 року випадково відкрито ґрунтове поховання в гробниці з кам'яних плит. Інвентар складався з крем'яної

шліфованої сокири та двох орнаментованих чорних посудин культури кулястих амфор.

На південній околиці села над Бугом – частково зруйноване кар'єром двошарове (?) поселення, на якому І. Михальчишин 1973 року виявив матеріали культур Зимне-Злота, маліцької та тшинецько-комарівської.

В уроч. Корчунок за 2,5 км на південний схід – поселення культури лійчастого посуду, виявлене розвідками Г. Охріменка 1979 року.

В уроч. Старе село – поселення ранньозалізного віку VII–V ст. до н. е.

1966 року І. Русановою відкрито два ранньослов'янські поселення: перше на мисі корінного берега Бугу, друге – нижче по течії, на вигині ріки. На мисовому виступі ріки в уроч. Замок – давньоруське городище, а біля нього – селище.

Джерела

1. Археологічні пам'ятки Прикарпаття і Волині кам'яного віку / І. П. Герета, Р. Т. Грибович, Л. Г. Мацкевий та ін. ; відп. ред.: О. П. Черниш. – К. : Наук. думка, 1981. – С. 187–188.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 187–188.
3. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 39.

с. Михалля

На мисі високого берега Західного Бугу – двошарове поселення стжижовської культури та ранньозалізного часу.

На території села був курган, пізніше розораний, з якого походять крем'яні сокири та кераміка, орнаментована шнуром.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 188.

с. Мишів

В уроч. Млин – сліди давньоруського поселення з напівземлянками та керамікою.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 188.

с. Млинище

У західній частині села на піщаній дюні І. Михальчишином та М. Пелещишином виявлено поселення стжижовської культури.

У лісі поблизу села був ґрунтовий могильник з кремаційними похованнями в урнах лужицької культури, досліджений у 1931–1934 рр. О. Цинкаловським. Розкопано понад 40 поховань, виявлено посуд та прикраси з бронзи.

Над Західним Бугом – сліди давньоруського селища. Ще одне селище розташоване на полі з боку с. Петрового.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 188.
2. Пелещишин Н. А. Разведки на Буге / Н. А. Пелещишин, И. Р. Михальчишин // Археологические открытия 1977 г. – М., 1978. – С. 370–371.

с. Мовники

На південний захід від села на правому березі Західного Бугу – багаточислове поселення. Під час розвідок П. Заклекта, М. Кучинко та Г. Охріменко зібрані матеріали культур лінійно-стрічкової кераміки, лійчастого посуду, кулястих амфор. На території села – матеріали доби бронзи, ранньозалізного віку, періоду Давньої Русі.

У лісі (уроч. Туриця) над Західним Бугом – кілька великих курганів.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 188–189.

с. Осмиловичі

На території села було кілька курганів. З одного, розораного 1934 року й обстеженого О. Цинкаловським, походить крем'яна сокира і наконечник списа городоцько-здовбицької культури.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 189.

с. Павлівка

На околиці села – знахідки епохи бронзи. Під час розвідок Г. Охріменка 2011 року зібрано кераміку стжижовської та городоцько-здовбицької культур.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 189.

с. Петрове (кол. Цуцнів)

У полі за селом – високий курган.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 189.

с. Соснина (кол. Бискупичі Шляхетські)

На території села – поселення культури лійчастого посуду.

У селі випадково знайдено скарб, до якого входили срібна гривна, дві сережки і срібні празькі гроші XIV ст. (42 монети).

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 189.

с. Старосілля

За селом на піщаній дюні в уроч. Оверки – поселення волинської неолітичної культури, відкрите О. Цинкаловським 1935 року. Зібрано крем'яні вироби та кераміку.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 189.

с. Тетянин

Над р. Лугою – давньоруське селище. Виявлено напівземлянки, з яких походить кераміка та залізні наконечники списів.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 189.

Григорій Охріменко,
Наталія Пась

АРХЕОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТКИ КАМІНЬ-КАШИРСЬКОГО РАЙОНУ

Археологічна зона у межиріччі кількох річок – Стоходу, Циру, Турії, Прип'яті – на території сучасного Камінь-Каширського р-ну перспективна для досліджень. У міжвоєнні роки тут проводив розвідки Олександр Цинкаловський. У кінці XIX ст. багато даних про пам'ятки цього регіону зібрав Володимир Боніфатійович Антонович. У післявоєнний період на території Прип'ятського Полісся плідно працювали Юрій Володимирович Кухаренко з Москви та білоруський археолог Володимир Федорович Ісаєнко.

Поблизу с. Тоболи в 1990-ті роки археологічні роботи проведені за участю доктора іст. наук Леоніда Львовича Залізняка з Києва, Святослава Володимировича Терського зі Львова, доктора філол. наук Віктора Феодосійовича Давидюка. Археологічними пам'ятками Давньої Русі біля села Тоболи зацікавився голова місцевої сільради Костянтин Борбич та голова колгоспу Микола Приходько. Поблизу села знайдено кам'яні сокири з отворами, крем'яні знаряддя. Тоді ж розвідки неподалік сіл Тоболи, Нові Червища проводив Григорій Охріменко. У першому з названих сіл виявлено давньоруське поселення, невелике городище-сховище; в другому, над р. Стохід, на низьких дюнах – сліди мезолітичних стоянок та поселень доби бронзи, ранньозалізного віку.

Поблизу с. Залізничі вчитель Олексій Бренчук зібрав крем'яні вироби свідерської культури (фінальний палеоліт). Неподалік від с. Боровне матеріали мезоліту виявив Роман Грибович, археолог зі Львова. Мезолітичні та неолітичні знахідки походять з околиць сіл Кримне, Личини.

О. Цинкаловським знайдено кераміку мідного віку (культура лійчастого посуду) поблизу сіл Ставище, Гредьки та в багатьох інших місцях, а біля с. Хотешів – поховання культури кулястих амфор.

Кераміка та крем'яні, кам'яні вироби середнього періоду доби бронзи відомі з околиць багатьох сіл: Нуйно, Хотешів, Островськ, Оленине та ін.

Цей куточок Полісся інтенсивно заселявся і в княжу добу, що підтверджують розкопки Сергія Панишка на давньоруському городищі в Камені-Каширському. Проте вищеназвані старожитності потребують подальшого вивчення.

с. Боровне

На території села над р. Стохід в уроч. Шведський Брід, Парфелівська Нива та Замлиння виявлено мезолітичні стоянки. 1972 року Р. Грибович тут зібрав нуклеуси, скребки, різці, вістря стріл свідерського типу.

На західній околиці села – сліди поселень волинської неолітичної культури, доби бронзи та ранньозалізного віку, відкриті Г. Охріменком та М. Кучинком. Повторне обстеження лівобережжя р. Стохід та підвищених дюн в заплавах проведене Г. Охріменком 2009 року.

У лісі на захід від села – велика група курганів.

Джерела

1. Кучинко М. М., Матиюк Н. Г. Работы на Волини / / М. М. Кучинко, Н. Г. Матиюк // Археологические открытия 1975 г. – М., 1976. – С. 359.
2. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 123.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 189.

с. Бузаки

У північно-східній частині села (за 250 м на північ від дороги Камінь-Каширський–Ратно) на дюнному підвищенні серед боліт в заплаві р. Турії 1986 року В. Шкоропадом виявлено могильник доби бронзи. Розкопано 60 м площі та відкрито поховання тшинецької культури.

Джерела

1. Івановський В. І., Шкоропад В. В. Звіт про роботу Західнобузького загону Волинської експедиції ІСН АН УРСР за 1986 р. [Рукопис] / В. І. Івановський, В. В. Шкоропад. – Львів, 1986.

с. Городок

На території села – давньоруське городище круглої форми, діаметр його – 250 м. На сьогодні забудоване. Навколо городища – знахідки кераміки Давньої Русі.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 123.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 189.

с. Грудки

На піщаних дюнах біля села – сліди поселення культури лійчастого посуду, крем'яні вироби кам'яного віку та енеоліту, кераміка городоцько-здовбицької культури.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 123.
2. Кухаренко Ю. В. Первобытные памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18. – С. 23.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 189.

с. Гута-Боровенська

На території села вчителем І. Кузьмичем знайдено крем'яні сокири, долота і ножеподібні пластинки енеоліту та доби бронзи, а також фрагменти кераміки того часу.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 123.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 189.

с. Залісся

У селі знайдено скарб із 60 срібних польських, російських і шведських монет XVII ст. Між селами Нуйно і Залісся – сліди поселень Давньої Русі.

Джерела

1. Історія міст і сіл УРСР. Волинська область / гол. редкол.: Тронько П. Т. та ін. – К. : Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1970. – Т. 3. – С. 247.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 123.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 190.

м. Камінь-Каширський

На території міста та його околиць – матеріали енеолітичного часу, поселення тшинецько-комарівської культури та ранньозалізного віку.

Місто згадується в літописі під 1196 р. Городище давньоруського Каменя було укріплене валом та ровом –розкопки С. Панишка.

При дорозі в с. Воєгоща – група курганів. Друга велика група насипів – у лісі.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 57.
2. Кухаренко Ю. В. Первобытныя памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18.– С. 33.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 123.
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 190.
5. Полное собрание русских летописей. – М. : Изд-во восточной литературы, 1962. – Т. 2 : Ипатьевская летопись. – С. 698.

с. Карасин

Біля села розташований курган невизначеного часу, а також виявлено сліди поселення Давньої Русі.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 55.
2. Кухаренко Ю. В. Первобытные памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18. – С. 33.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 123.
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 190.

с. Карпилівка

На території села – неолітичне поселення, на якому знайдено кераміку та крем'яні вироби.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 123.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 190.

с. Качин

На східній околиці села під час копання силосної траншеї 1961 року знайдено скарб срібних позолочених речей, який складався із прикрас для одягу – двох срібних пряжок, двох фібул, бурштинової намистинки та ін., а такожі частин кінської збруї – вудил, підвісок, з'єднувальних пластин. Скарб був накритий ліпним горщиком; датується IV–V ст.

Біля села – курганна група. За 3 км на південь від села на правому березі р. Турії – сліди поселення ранньозалізного віку.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 124.
2. Кухаренко Ю. В. Первобытные памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18.– С. 33.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 190.
4. Садовник Т. Є., Маркус І. Я. Скарби срібних речей / Т. Є. Садовник, І. Я. Маркус. – Луцьк, 2008. – 17 с.
5. Петров В. П., Каліщук А. П. Скарб срібних речей з с. Качин Волинської області / В. П. Петров, А. П. Каліщук // Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. – К. : Наук. думка, 1964. – № 5. – С. 88–94.

с. Кримне

На території села учнями місцевої школи зібрано вироби неолітичної доби та кераміку тшинецької культури. На підвищенні, що на північному березі озера Піщанка за 1 км на захід від села, В. Ісаєнком 1967 року зібрано кераміку волинської неолітичної культури.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 124.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 190.
3. Исаенко В. Ф. Археологическая карта Белоруссии : в 3-х т. / В. Ф. Исаенко. – Минск : Полымя, 1968. – Вып. 1 : Памятники каменного века. – С. 19.

с. Личини

За 3 км на захід від села на правому березі р. Турії – багатощарове поселення періоду мезоліту та доби бронзи (тшинецька культура), відкрите М. Кучинком 1980 року. Перевірене розвідками Г. Охріменка 1995 року. Поблизу – ранньослов'янське поселення з ліпною керамікою VI–VII ст. н. е., виявлене І. Русановою в 1966–1967 роках.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 124.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 190.
3. Русанова И. П. Славянские древности VI–IX вв. между Днестром и Западным Бугом / И. П. Русанова // Свод археологических источников. – М. : Наука, 1973. – Вып. Е 1–25. – С. 45.

с. Малі Голоби

На території села І. Кузьмичем знайдено свердлену шліфовану сокиру. Біля села зібрано кераміку доби бронзи.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 124.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 190.

с. Нуйно

Біля села – поселення тшинецько-комарівської культури, відкрите О. Цинкаловським у 1930-ті роки.

За 2 км на північ від села (з лівого боку від дороги до райцентру) – курганний могильник давньоруського часу, обстежений 1977 року М. Кучинком та Г. Охріменком. Біля села знайдено крем'яні та кам'яні знаряддя доби бронзи.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 124.
2. Кухаренко Ю. В. Первобытные памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18.– С. 33.

3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 190.
4. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 90–91.

с. Оленине

На лівому березі р. Стохід – поселення городоцько-здовбицької культури. У 1930-х роках тут зібрано кераміку та кам'яні і крем'яні вироби. Надбережжя Стоходу повторно обстежене Г. Охріменком 2012 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 124.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 190.

с. Острівок

На дюні поблизу села – поселення городоцько-здовбицької культури, відкрите і обстежене О. Цинкаловським у 1930-ті рр. Зібрано кераміку та крем'яні вироби.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 124.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 191.
3. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 44.

с. Сошичне

Біля села знайдено серпантиніві та діоритові сокири з вертикальними канелюрами, а також кераміку доби бронзи. З уроч. Великий Ґронд походить залізний наконечник списа з рунічним написом.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 124.
2. Кухаренко Ю. В. Первобытные памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18.– С. 33.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 191.

с. Ставище

На піщаній дюні берега р. Турії в уроч. Княжа Гора – поселення культури лійчастого посуду, обстежене О. Цинкаловським 1934 року. Зібрано крем'яні знаряддя та уламки ліпного посуду.

Над берегом розташоване городище чотирикутної форми.

На захід від села трапляються знахідки кераміки доби бронзи.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 124.
2. Кухаренко Ю. В. Первобытные памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18.– С. 33.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 191.
4. Sypkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Sypkałowski. – Warszawa, 1961.

с. Хотешів

На території села – поховання культури кулястих амфор. Кістяк лежав у скрині з кам'яних плит, біля нього були поставлені посудини.

На території села та в околицях знайдено кам'яні сокири з отвором та крем'яні знаряддя доби бронзи. Розвідки Г. Охріменка 1996, 2008 років.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 124.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 191.
3. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 38.

Віталій Конопля

АРХЕОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТКИ КІВЕРЦІВСЬКОГО РАЙОНУ*

На території Ківерцівського, Локачинського і Луцького районів Волинської обл. з 2 липня по 15 листопада 1992 р. працювала розвідкова археологічна експедиція Волинського краєзнавчого музею.

У Ківерцівському районі обстеженню підлягали околиці та зайнята забудовою площа сіл Бодячів, Гайове, Грем'яче, Жидичин, Звірив, Кульчин, Лички, Озеро, Пальче, Сокиричі і Яківці.

с. Бодячів I

На схід від села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Конопельки (правобічний доплив Стиру) висотою до 3–4 м над рівнем заплави (за 150 м на північ від шосейного мосту) – двохшарове поселення культури гребінцево-накольчастої кераміки і періоду XI–XII ст. н. е. площею до 1 га. За 200 м на схід від пам'ятки – поодинокі будинки невеликого хутора. Речові знахідки зібрано з території орного поля колишнього колгоспу. Культурний шар значною мірою зруйнований оранкою. Він залягає до глибини 0,3–0,35 м від денної поверхні ґрунту.

Матеріали доби неоліту репрезентують дрібні уламки ліпного посуду бурого і темно-сірого кольорів, що містять значну домішку дрібного піску та мікрозерна жорстви. Більш показовий крем'яний комплекс. У його складі такі артефакти:

1. Пренуклеус розмірами 87х51х39 мм. Він має пряму нефасетовану ударну площадку. Бічні сторони виробу сформовані поперечно спрямованими сколами.
2. Двобічний ніж на поздовжньо-крайовій правильній пластині (39х14х5 мм). Леза знаряддя підправлені з боку спинки сколу суцільною дрібнофасетковою лускоподібною ретушшю.
3. Двосекційний виімчатий скобель на первинній неправильній пластині розмірами 71х33х14 мм.

* Конопля В. М. Звіт з роботи розвідкової археологічної експедиції Волинського краєзнавчого музею 1992 р.

4. Поздовжня неправильна пластина розмірами 59x23x12 мм.
5. Нижня частина правильної поздовжньої пластини розмірами 30x18x3 мм.
6. Сім відщепів: безсистемний (28x4 мм), два із суцільним негативом (25x3 мм; 24x4 мм), чотири безсистемно-крайових (48x10 мм; 51x9 мм; 32x8 мм; 24x6 мм).
7. Уламок кременю розмірами 25x8 мм.

Матеріали княжої доби представлені уламком вінець горщика, фрагментом стінок аналогічних посудин та уламком денця. Три бічні частини посудин орнаментовані нарізними горизонтальними борозенками.

с. Бодячів II

На північно-східній околиці села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Конопельки висотою 4 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури, періоду XI–XII ст. н. е. площею до 1 га. Речові матеріали зібрано з площі присадибних ділянок. До середнього періоду доби бронзи віднесено два фрагменти стінок ліпних посудин коричневого кольору, що мають у глиняній масі домішку перепаленого подрібненого кременю, а також три відщепи: 2 безсистемних (48x12 мм; 16x2 мм) і безсистемно-крайовий (17x2 мм) і чотири уламки кременю розмірами 28-43x4-10 мм. До княжої доби належать 16 фрагментів стінок гончарних посудин, з яких 5 екземплярів декоровано нарізними горизонтальними лініями.

с. Грем'яче I

За 0,5 км на захід від села на останці овальної форми розмірами 60x150 м і висотою приблизно 4 м над рівнем заплави лівого берега р. Путилівки (правобічний доплив Горині) – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури та періоду XII–XIII ст. н. е. Знахідки зібрано в південно-західній частині підвищення, в районі опори лінії електропередач.

Матеріали доби бронзи представлені фрагментом стінки ліпної посудини з домішкою зерен перепаленого кременю в тісті і 6 відщепами: безсистемним (49x9 мм), 2 повздовжніми (35x8 мм; 44x7 мм), та 3 повздовжньо-крайовими (35x5 мм; 63x21 мм; 59x11 мм). У скла-

ді знахідок давньоруського часу 11 фрагментів гончарних горщиків, два з яких орнаментовано нарізними горизонтальними лініями.

с. Грем'яче II

На південно-східній околиці села на мисі першої надзапlavної тераси лівого берега р. Путилівки висотою близько 6 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XI–XIII ст. площею до 0,5 га. Речові матеріали зібрано з території присадибних ділянок. Серед них фрагмент стінки ліпної посудини з домішкою зерен перепаленого кременю; два відщепи – безсистемний (41x9 мм) і безсистемно-крайовий (44x13 мм) та 5 фрагментів стінок гончарних горщиків, три з яких орнаментовані прямими нарізними лініями.

с. Грем'яче III

У південно-східній частині села на мисі першої надзапlavної тераси лівого берега р. Путилівки висотою до 3 м над рівнем заплави (уроч. Куль) – поселення городоцько-здовбицької культури шнурової кераміки. Речові матеріали зібрано з площі садиби п. І. Білака. Поверхневі збори представлені такими знахідками:

1. П'ять фрагментів ліпної кераміки світло-коричневого кольору. У глиняній масі значна домішка піску та поодинокі включення гранул дрібно потовченого кременю.
2. Дві нижні частини правильних поздовжніх пластин розмірами 65x22x6 мм і 47x21x5 мм.
3. Нижня частина правильної поздовжньо-крайової пластини розмірами 49x30x9 мм.
4. Два відщепи – поздовжньо-крайовий (54x13 мм) та із суцільним негативом (38x4 мм).
5. Уламок кременю розмірами 47x17 мм.
6. Нижня частина трапецієподібної в плані та прямокутної в перетині крем'яної сокири розмірами 83x47x15 мм.
7. Лезова частина овальної у перетині сокири розмірами 87x79x36 мм.
8. Наконечник списа з трикутним пером розмірами 128x39x9 мм.
9. Кулястий розтирач з кременю діаметром 48 мм.
10. Фрагмент типологічно невизначеного крем'яного розтирача.

11. Боковий скребок на безсистемному відщепі розмірами 39x8 мм. Лезо знаряддя підправлене середньофасетковою суцільною лускоподібною ретушшю.

с. Грем'яче IV

У південній, центральній частині села на місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Путилівки висотою до 10–12 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га. Керамічні матеріали зібрано з присадибних ділянок, що прилягають зі сходу до території місцевої школи. Знахідки представлені 3 уламками вінець горщиків та 9 фрагментами їх стінок, два з яких декоровані прямими нарізними лініями. Культурний шар залягає до глибини 0,4 м.

с. Гайове-I

У західній, центральній частині села на підвищенні серед колись заболоченої, а нині меліорованої низовини, розташоване багатощарове поселення культур гребінцево-накольчатої кераміки, стжижовської, тшинецько-комарівської і періоду XII–XV ст. площею до 1 га. Речові матеріали зібрано з території присадибних ділянок жителів села. До пізньонеолітичного періоду належать дрібні фрагменти ліпної кераміки (6 екземплярів) світло-коричневого кольору, зі старанно заглаженою поверхнею, до глиняної маси яких, крім дрібного піску, додані мікрозерна шамоту темно-коричневого кольору. Описаний комплекс знахідок доповнюють одноплщинний конічний нуклеус з круговою огранкою та прямою нефасетованою ударною площинкою, а також 7 пластин довжиною від 7 до 42 мм, шириною від 9 до 17 мм і товщиною від 3 до 6 мм. 3 інших крем'яних артефактів у збірці первинний, поздовжньо-крайовий відщеп, 5 безсистемно-крайових і 3 безсистемних відщепів розмірами 12-35x2-7 мм.

Із стжижовською і тшинецько-комарівською культурами пов'язані уламки ліпного посуду з характерними для нього технологічними ознаками. П'ять фрагментів стінок посудин стжижовської культури мають бурий колір поверхні та «розчеси» віхтем трави. До глиняної маси додані зерна шамоту світло-коричневого кольору. Вісім фрагментів стінок посудин тшинецько-комарівської культури мають коричневе забарвлення, а їх глиняна маса містить домішку перепаленого кременю.

Уламки посуду ранньосередньовічної кераміки темно-сірого кольору – від гончарних горщиків. Це п'ять уламків вінець і 17 фрагментів стінок, 4 з яких декоровані нарізними горизонтальними лініями.

с. Жидичин-III

У північно-західній частині села на місі правого берега першої надзаплавної тераси р. Стир висотою 8–10 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIII ст. площею 0,5 га. Речові матеріали зібрано з території присадибних ділянок. У їх складі уламок вінець S-подібного у профілі ліпного горщика та фрагмент стінки аналогічної за технологією виготовлення посудини. Вони світло-коричневого кольору, до глиняної маси додані зерна перепаленого потовченого кременю. З культурним шаром періоду доби середньої бронзи пов'язані обушкова частина кам'яної свердленої сокири і безсистемний відщеп розмірами 24x5 мм. Знахідки давньоруського часу представлені п'ятьма фрагментами стінок гончарних горщиків.

с. Жидичин-IV

За 0,5 км на північ від села (в уроч. Плесо) на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 14–15 м над рівнем заплави – багатошарове поселення стжижовської, тшинецько-комарівської та черняхівської культур площею близько 1 га. Речові матеріали зібрано з території одного поля. У їхньому складі такі знахідки:

1. Фрагмент стінки ліпної посудини стжижовської культури. Його поверхня старанно заглажена, світло-коричневого кольору. На поверхні лишилися сліди від розчесів віхтем трави. У глиняній масі помітна домішка подрібненого шамоту.
2. Дев'ять фрагментів стінок ліпних посудин тшинецько-комарівської культури. У глиняній масі домішка зерен перепаленого кременю. Колір уламків – від сірого до темно-коричневого.
3. Шість фрагментів стінок і уламок денця посудин черняхівської культури. Два фрагменти належать ліпному посуду. Колір поверхні сірий і вохровий.
4. Безсистемний відщеп розмірами 21x4 мм.

5. Односекційний скобель на уламку кременю розмірами 27x16 мм.
6. Однобічно ретушований радіально-крайовий відщеп розмірами 50x10 мм. Робочий край виробу підправлений з боку спинки сколу суцільною середньофасетковою лускоподібною ретушшою.
7. Повздовжній (27x4 мм) і безсистемно-крайовий (40x9 мм) відщепи з частково ретушованими бічними краями.
8. Уламок кременю розмірами 34x14 мм.
9. Товщина культурного шару пам'ятки не перевищує 0,3–0,35 м.

с. Жидичин-V

На північній околиці села (уроч. Лучка) на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 14–16 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XI–XII ст. площею 1 га. Його сліди зафіксовані на території орного поля колишнього колгоспу. Культурний шар залягає до глибини 0,35–0,4 м. У складі зібраного матеріалу шість фрагментів стінок ліпної кераміки з домішкою зерен перепаленого кременю в глиняній масі, дві лезові частини лінзоподібних у перетині сокир розмірами 48x49x13 мм і 67x50x12 мм, два ретушовані відщепи: безсистемно-крайовий (45x9 мм) і безсистемний (43x4 мм), два уламки кременю. Зазначені знахідки належать до середнього періоду доби бронзи. З давньоруським часом пов'язані уламок вінця та п'ять фрагментів стінок гончарних горщиків.

с. Жидичин-VI

На південно-східній околиці села на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 14–16 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 0,5 га. Чотири уламки вінця та 16 фрагментів стінок гончарних горщиків зібрано з території присадибних ділянок.

с. Жидичин-VII

На східній околиці села (уроч. Ямки) на місі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного потічка (правобічний доплив Стиру) висотою 8–10 м над рівнем заплави – двошарове поселен-

ня тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XII ст. площею приблизно 1 га. Пам'ятка розташована на південь від шосейної дороги до м. Ківерці. Її культурний шар залягає до глибини 0,4–0,45 м від денної поверхні. Речові матеріали представлені двома фрагментами стінок ліпних посудин, глиняна маса яких містить домішку перепаленого потовченого кременю; 3 безсистемними відщепами розмірами 17x4 мм, 26x5 мм і 38x5 мм (останній має частково ретушований поздовжній бік); 5 уламками вінець та 11 фрагментами стінок гончарних горщиків.

с. Звірив-I

На східній околиці села за 50 м на північ від шосейної дороги Луцьк–Рівне – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XII ст. Пам'ятка розташована на овальному у плані підвищенні серед низовини висотою до 2 м і розмірами 100x200 м. Із заходу до нього прилягає стариця пересохлого потічка (колишній лівобічний доплив р. Конопельки). Культурний шар поселення залягає до глибини 0,3–0,35 м від сучасного рівня ґрунту. Речові матеріали зібрано в центральній частині підвищення. Серед знахідок – три фрагменти стінок ліпних посудин середнього періоду доби бронзи, безсистемний відщеп розмірами 28x7 мм, підправлений з боку спинки сколу суцільною дрібнофасетковою ретушшю; 7 фрагментів стінок гончарних горщиків давньоруського часу.

с. Звірив-II

За 1,2 км на північний схід від села на правому березі безіменного потічка висотою до 2 м над рівнем заплави – багатошарове поселення культур гребінцево-накольчастої кераміки, тшинецько-комарівської та лежницької групи ранньоскіфського часу площею орієнтовно 1 га. Пам'ятка розташована за 0,5 км на південний захід від мосту залізничної колії та за 200 м на схід від меліоративного каналу. Знахідки зібрано з території орного поля на західному схилі берега. Зокрема, це такі матеріали:

1. Три фрагменти стінок ліпних посудин неолітичного часу. У глиняній масі помітна значна домішка подрібнених рослин та дрібний пісок. Поверхня уламків посуду світло-коричневого кольору, а злам – чорного.

2. П'ять фрагментів стінок ліпних посудин середнього періоду доби бронзи. У глиняній масі видно зерна перепаленого кременю.
3. Уламок вінець S-подібної у профілі посудини з наскрізними проколами біля зрізу. Зовнішня поверхня покрита рустом, внутрішня – старанно заглажена. У зламі уламок вінець має чорний колір.
4. Чотирнадцять фрагментів стінок ліпних посудин ранньозалізного часу. На зовнішній поверхні деяких уламків посудин нанесено руст.
5. Однобічно ретушований безсистемний відщеп розмірами 49x4 мм. Лезо підправлене з боку спинки сколу суцільною середньофасетковою лускоподібною ретушшю.
6. Одноплщинний призматичний нуклеус із скошеною та безсистемно фасетованою ударною площинкою розмірами 32x24x17 мм.
7. Безсистемно-крайовий відщеп розмірами 35x8 мм.
8. Чотири уламки кременю розмірами 35x8 мм.
9. Культурний шар пам'ятки залягає до глибини 0,3 м від денної поверхні і зруйнований оранкою.

с. Звірів-III

За 350 м на південний схід від вищезгаданого місцезнаходження на території садиби крайньої від заходу хати невеликого хутора засвідчено сліди поселення тшинецько-комарівської культури, що розташоване за 100 м на північ від залізничної колії та за 80 м у цьому ж напрямку від лінії електропередач. Зібраний матеріал представлений 6 фрагментами стінок ліпних посудин світло-коричневого кольору із заглаженою поверхнею та заготовкою овальної в перетині сокири з кременю розмірами 98x80x41 мм.

с. Звірів-IV

За 0,5 км на північний схід від села на підковоподібному в плані місці першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка, який зараз у цьому місці виправлений магістральним меліоративним каналом висотою до 1,5 м над рівнем заплави, – поселення тшинецько-комарівської культури. Речові знахідки, що представле-

ні 9 фрагментами стінок ліпних посудин світло-коричневого кольору із заглаженою поверхнею, зібрано з площі селянських городів уздовж полотна залізничної колії на відтинку до 60 м. Глиняна маса уламків посуду містить зерна перепаленого кременю.

с. Звірів-V

За 1 км на захід від села на овалному в плані підвищенні серед заболоченої, а нині меліорованої низовини (заплава лівобічних допливів р. Конопельки) розмірами 150x200 м і висотою до 6 м, – поселення давньоруського періоду XII–XIII ст. У складі зібраного матеріалу 14 уламків вінець, 8 фрагментів стінок і уламок денця гончарних горщиків. Два уламки кераміки декоровано нарізними прямими лініями.

с. Звірів-VI

За 1,5 км на захід від села на овалному у плані підвищенні розмірами 100x160 м і висотою до 5 м, серед раніше заболоченої низовини – багатошарове поселення городоцько-здовбицької, тшинецько-комарівської культур і періоду XII–XIII ст. Пам'ятка розташована за 250 м на північ від шосейної дороги Луцьк–Рівне. Культурний шар практично знищений оранкою. Знахідки представлені такими матеріалами:

1. Два уламки вінець та три фрагменти стінок ліпних посудин (у глиняній масі домішка дрібно потовченого шамоту і дрібного піску). Поверхня виробів темно-коричневого кольору, старанно заглажена. На одному з фрагментів вінець є пластичний виступ конічної форми.
2. Два уламки вінець та 7 фрагментів стінок ліпних посудин світло-коричневого кольору з домішкою в глиняній масі зерен перепаленого кременю.
3. Одинадцять уламків вінець, 12 фрагментів стінок (два екземпляри орнаментовані прямими нарізними лініями) і уламок денця гончарних горщиків.
4. Знайдено також чотири уламки кременю і три відщепи: поздовжній (41x4 мм), безсистемно-крайовий (52x14 мм) і безсистемний (26x3 мм), культурна належність яких досить проблематична.

с. Кульчин-I

За 0,5 км на захід від села та за 0,2 км на південний захід від цегельного заводу на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою до 10–12 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XII ст. площею близько 2 га. Знахідки зібрано вздовж краю мису на відтинку до 300 м. Культурний шар пам'ятки залягає до глибини 0,4–0,6 м від денної поверхні ґрунту.

Матеріали доби бронзи представлені 12 фрагментами стінок ліпних посудин коричневого кольору зі старанно заглаженою поверхнею, 11 уламками кременю, двома відщепами: із суцільним негативом (28x5 мм) та безсистемним (35x9 мм), а також виїмчастим односекційним скобелем на безсистемному відщепі розмірами 19x3 мм. До давньоруського часу віднесено 15 фрагментів стінок гончарних посудин. Один екземпляр декоровано прямими нарізними лініями.

с. Кульчин-II

На західній околиці села на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою приблизно 20 м над рівнем заплави, – багатшарове поселення культур гребінцево-накольної кераміки, волино-люблінської, тшинецько-комарівської та періоду XII–XIII ст. площею 1,5 га. З півдня до пам'ятки прилягає територія цегельного заводу. Речові матеріали зібрані з території присадибних ділянок. Вони представлені такими знахідками:

1. Три фрагменти стінок ліпних посудин неолітичного часу. Їх поверхня вохрового кольору, а злам – чорного. У глиняній масі видно значну домішку дрібного піску і мікрозерен жорстви.
2. Уламок вінець S-подібного в профілі горщика та уламок вінець миски із нахиленими до середини краями стінок волино-люблінської культури. Поверхня обох предметів старанно заглажена, темно-сірого кольору. У глиняній масі – домішка дрібного піску.
3. П'ятнадцять фрагментів стінок ліпних посудин темно-сірого, сіро-коричневого та чорного кольорів із старанно заглаженою поверхнею. На чотирьох екземплярах помітні сліди від розчесів віхтем трави. У глиняній масі фрагментів кераміки

- наявні мікрозерна світло-коричневого шамоту та значна домішка піску. На зламі вони мають чорний колір. Вироби належать до волино-люблінської культури.
4. Уламок вінець горщика стжижовської культури із заокругленим зрізом. У глиняній масі – домішка подрібненого шамоту.
 5. Три фрагменти стінок ліпних посудин цього самого часу. Поверхня виробів світло-коричневого кольору, заглажена. У глиняній масі простежено зерна перепаленого кременю.
 6. Дев'ятнадцять фрагментів стінок ліпних посудин тшинецько-комарівської культури сірого, вохрового і світло-коричневого кольорів. У глиняній масі – домішка зерен перепаленого кременю.
 7. Уламок вінець і 15 фрагментів стінок гончарних горщиків, що належать до давньоруського часу.
 8. Дві середні частини правильних поздовжньо-крайових пластин розмірами 29x9x2 мм та 21x11x4 мм.
 9. Одинадцять відщепів – 3 поздовжньо-крайових (100x71x19 мм; 31x27x6 мм; 18x16x3 мм), 3 поздовжніх (74x11 мм; 27x6 мм; 20x2 мм), первинний (32x4 мм) і 4 безсистемних (41x5 мм; 23x4 мм, 19x4 мм, 18x2 мм).
 10. Вісім уламків кременю розмірами 17-35x6-22 мм.
 11. Однобічно ретушований безсистемно-крайовий відщеп розмірами 34x4 мм. Робочий край знаряддя підправлений нерегулярною дрібнозубчастою ретушшю з боку спинки сколу.
 12. Однобічно ретушований поздовжньо-крайовий відщеп розмірами 52x11 мм. Робочий край виробу підправлений з боку спинки середньофасетковою лускоподібною ретушшю.
 13. Проколка на безсистемному відщепі розмірами 22x3 мм.
 14. Двобічно ретушована верхня частина правильної поздовжньої пластини розмірами 50x43x7 мм. Краї підправлені нерегулярною середньофасетковою лускоподібною ретушшю.
 15. Двобічно ретушована середня частина правильної поздовжньої пластини розмірами 25x17x3 мм. Один із робочих країв загострений середньофасетковою суцільною скошено-струменевою ретушшю, а інший – дрібнофасетковою зубчастою ретушшю. Обробку знаряддя здійснено з боку спинки сколу.

16. Двобічно ретушована нижня частина правильного пластинчастого відщепу розмірами 41x27x5 мм. Леза підправлені з боку спинки сколу суцільною середньофасетковою лускоподібною ретушшю.
17. Кінцевий дугастий симетричний скребок на верхній частині правильної поздовжньо-крайової пластини розмірами 27x29x10 мм.
18. Наконечник серцеподібної стрілки стжижовської культури розмірами 18x12x3 мм. Кінчик виробу відбитий.

с. Кульчин-III

У північно-західній частині села (в уроч. Серховець) на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 18–20 м над рівнем заплави – поселення пізнього періоду трипільської культури. Знахідки зібрано з території присадибних ділянок, зокрема такі вироби:

1. Фрагмент стінки ліпної посудини темно-сірого кольору із заглаженою поверхнею. У глиняній масі – домішка мікрогранул подрібненого шамоту та дрібного піску. Фрагмент декоровано двома рядами вертикальних відтисків, зроблених прямокутним штампом.
2. Двобічно ретушована правильна поздовжня пластина розмірами 71x21x5 мм. Два поздовжні краї загострені середньофасетковою скошено-струменевою ретушшю з боку спинки сколу.
3. Правильна поздовжня пластина розмірами 87x20x6 мм.
4. Безсистемний відщеп розмірами 45x10 мм.

с. Кульчин-IV

На південно-західній околиці села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 10–12 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 0,5 га. Речові матеріали: п'ять уламків вінець та 12 фрагментів стінок гончарних горщиків, – зібрано з території присадибних ділянок.

с. Кульчин-V

У південно-західній частині села (уроч. Біля млина) на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 12–14 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 0,5 га. З території присадибних ділянок зібрано два уламки вінець, уламок накривки, ручку і 9 фрагментів стінок гончарних горщиків.

с. Кульчин-VI

За 0,2 км на південний захід від села (на межі з сусіднім селом Жидичин) на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 12–14 м над рівнем заплави – багатошарове поселення таких культур: стжижовської, тшинецько-комарівської та давньоруського періоду XII–XIII ст. площею приблизно 1 га. Речові матеріали зібрано з території одного поля колишнього колгоспу. Культурний шар пам'ятки залягає до глибини 0,45–0,5 м. Серед знахідок такі вироби:

1. Уламок вінець горщика періоду ранньої бронзи. Його поверхня заглажена, світло-коричневого кольору. Із внутрішнього та зовнішнього боків сліди від розчесів віхтем трави. У глиняній масі значна домішка зерен подрібненого шамоту.
2. Фрагмент стінки посудини цього ж часу. Технологічні характеристики такі самі, як і вищеописаної знахідки.
3. Уламок вінець S-подібної в профілі посудини з рівно зрізаними краями горловини, під якими зроблено наскрізні отвори. Поверхня коричневого кольору. Глиняна маса містить домішку подрібненого перепаленого кременю. Виріб належить до тшинецько-комарівської культури.
4. Три фрагменти стінок ліпних посудин цієї самої культури. Колір поверхні і технологічні характеристики тіста такі самі, як і в попередньої знахідки.
5. Уламок вінець і 12 фрагментів стінок гончарних горщиків давньоруського часу.
6. Однобічно ретушований поздовжньо-крайовий відщеп розмірами 40x16x5 мм. Робочий край підправлений суцільною

середньофасетковою лускоподібною ретушшю з боку спинки сколу.

7. Однобічно ретушований безсистемно-крайовий відщеп розмірами 33x9 мм. Бічний край виробу оброблений комбінованою середньо- і крупнофасетковою лускоподібною ретушшю з боку спинки сколу.
8. Два відщепи – безсистемно-крайовий (43x10 мм) і безсистемний (25x4 мм).

с. Лички-I

На західній околиці села на пологому схилі правого берега потічка Любка – поселення давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 0,5 га. Фрагменти гончарного посуду зібрано на східному березі колгоспного ставу, з території людських городів, що прилягають до греблі. Пам'ятка розташована за 1 км на північний схід від церкви сусіднього села Тростянець.

с. Озеро-I

У східній частині села (на схід від сільського клубу) на північному березі озера висотою до 12–14 м над рівнем води – поселення давньоруського періоду XII–XIII ст. та періоду XIV–XV ст. Уламки 7 вінець та 23 фрагменти стінок гончарних горщиків зібрано з присадибних ділянок В. Міщука та О. Шевченка.

с. Озеро-II

У південній частині села на південно-східному березі озера висотою до 20 м над рівнем води – пізньофеодальне замчище підпрямокутної форми розмірами 80x100 м. З трьох боків: східної, південної та західної було обнесене валом висотою до 4–5 м. Із зовнішнього боку східної частини валу викопаний рів шириною 12–14 м, зараз частково засипаний землею. Не виключено, що подібний за розмірами рів був і з напільної південної та західної сторін. Зараз територія пам'ятки задернована.

с. Пальче-I

За 0,7 км на північний схід від села (поряд із асфальтовим заводом) на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега

р. Конопельки висотою 2–3 м над рівнем заплави – двошарове поселення пізнього періоду культури гребінцево-накольчастої кераміки та давньоруського часу XII–XIII ст. площею 0,5 га.

Речові матеріали зібрано з поверхні одного поля колишнього колгоспу. У складі знахідок, що належать до пізнього неоліту–неоліту, два фрагменти стінок ліпних посудин темно-сірого кольору із заглаженою поверхнею, в глиняній масі яких простежено мікрогранули подрібненого шамоту; верхня частина правильної поздовжньої пластини (13x12x2 мм); уламок перепаленого кременю (33x8 мм). До давньоруського періоду належать уламок вінець, денце і п'ять фрагментів гончарних горщиків. Культурний шар пам'ятки задовільного збереження і залягає до глибини 0,35–0,4 м від денної поверхні ґрунту.

с. Пальче-II

За 1,5 км на північний захід від села на пологому схилі мису першої надзаплавної тераси правого берега р. Конопельки висотою 3–4 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIII ст. площею орієнтовно 1 га. За 20–30 м на північ від пам'ятки проходить лінія електропередач.

Знахідки середнього періоду доби бронзи представлені двома фрагментами стінок ліпних посудин, кінцевим скребком на реберчасто-поздовжньому відщепі (36x9 мм), однобічно ретушованим відщепом (47x4 мм), робочий край якого підправлений дрібно-фасетковою лускоподібною суцільною ретушшю, та двома уламками кременю. У складі знахідок давньоруського часу уламок вінець, уламок денця та 49 фрагментів стінок гончарних горщиків. Серед останніх три екземпляри орнаментовано прямими нарізними лініями, а один – хвилястими.

с. Пальче-III

За 2 км на північ від села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Конопельки висотою 3–4 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 0,5 га. З території орного поля колишнього колгоспу зібрано 8 уламків вінець та 14 фрагментів стінок гончарних горщиків. Окремі вироби декоровані прямими нарізними лініями. Культурний шар пам'ятки значною мірою пошкоджений оранкою, залягає до глибини 0,3–0,4 м від сучасного рівня ґрунту.

с. Сокиричі-I

У південно-західній частині села поблизу автобусної зупинки на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Конопельки висотою до 2–3 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га.

Речові матеріали зібрано з території присадибних ділянок. У їх складі фрагмент стінки ліпної посудини бурого кольору з домішкою у глиняній масі зерен перепаленого кременю і безсистемний відщеп розмірами 26x5 мм середнього періоду доби бронзи, а також чотири уламки вінець та 9 фрагментів стінок гончарних горщиків давньоруського часу.

с. Сокиричі-II

На південно-західній околиці села на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Конопельки висотою 2–3 м над рівнем заплави – давньоруське селище XII–XIII ст. площею 0,5 га.

З території присадибних ділянок зібрано три уламки вінець та 12 фрагментів стінок (п'ять екземплярів орнаментовано прямими нарізними лініями) гончарних горщиків давньоруського часу. За 0,3 км на північний схід від пам'ятки розміщено господарські споруди колгоспної ферми.

с. Сокиричі-III

На західній околиці села (територія колишнього села Вілька) на пологому схилі мису першої надзаплавної тераси правого берега р. Конопельки висотою до 3 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 0,5 га. Зі сходу від території пам'ятки проходить шосейна дорога до с. Бодячів, а з півдня до неї прилягає земельна ділянка, що зайнята будівлями ферми. Речові матеріали зібрано із селянських городів. Знахідки середнього періоду доби бронзи представлено фрагментом ліпного посуду сіро-жовтого кольору з домішкою у тісті зерен перепаленого кременю, двома уламками кременю і радіально-крайовим відщепом розмірами 33x9 мм. До виробів давньоруського часу належать три уламки вінець та 10 фрагментів стінок гончарних горщиків, три з яких декоровано прямими нарізними лініями.

с. Сокиричі-IV

За 1 км на північ від села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Конопельки висотою до 4 м над рівнем заплави – давньоруське селище періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га. З півдня від пам'ятки колгоспний сад, зі сходу проходить шосейна дорога на с. Бодячів, за 0,3 км на північний схід від неї розміщені будівлі господарського двору сусіднього колгоспу, а з півночі – ліс. З території селянських городів зібрано два уламки вінець та 15 фрагментів стінок гончарних горщиків (чотири екземпляри орнаментовані прямими нарізними лініями).

с. Яківці-I

На південно-західній околиці села (уроч. Біля річки) на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Путилівки висотою 6–8 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 0,5 га. Речові матеріали зібрано з території присадибних ділянок. До доби бронзи належать два фрагменти стінок ліпних посудин, однією ретушований безсистемний відщеп (42x5 мм) і радіально-крайовий відщеп розміром 38x12 мм. До знахідок давньоруського часу належать 15 фрагментів стінок гончарних горщиків, п'ять з яких орнаментовано прямими нарізними лініями.

с. Яківці-II

На південній околиці села (уроч. Другий канал) на мисі підковоподібної форми першої надзаплавної тераси лівого берега р. Путилівки висотою 4 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 1,5 га. Речові матеріали зібрано з території присадибних ділянок. Зокрема, це такі вироби:

1. Уламок вінець S-подібного в профілі горщика. З внутрішнього боку уламка біля зрізу вінець вдавлення округлого штампа. Поверхня виробу заглажена, кольору вохри. У глиняній масі наявна домішка зерен перепаленого кременю.
2. Три фрагменти стінок посудин аналогічного кольору і технологічних особливостей виготовлення.

3. Три відщепи: безсистемний (34x5 мм), радіальний (41x4 мм) і поздовжньо-крайовий (31x6 мм).
4. Чотири уламки кременю.
5. Кінцевий напівокруглий скребок на поздовжньо-крайовому відщепі розмірами 20x12 мм.

Вищеназвані знахідки віднесені до тшинецько-комарівської культури.

До давньоруського часу належать 5 уламків вінець, два уламки донець та 21 фрагмент стінок гончарних горщиків. Серед останніх один екземпляр декоровано хвилястими нарізними лініями, а дев'ять – прямими горизонтальними лініями.

с. Яківці-III

На південно-східній околиці села (уроч. Дубина) на місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Путилівки висотою 4–5 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 0,5 га.

Речові матеріали зібрано з території присадибних ділянок. У їх складі два фрагменти стінок ліпної кераміки і безсистемний відщеп розмірами 32x4 мм середнього періоду доби бронзи, а також два уламки донець і 8 фрагментів гончарних горщиків давньоруського часу (два екземпляри декоровано прямими нарізними борозенками).

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи розвідкової археологічної експедиції Волинського краєзнавчого музею 1992 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Луцьк, 1992. – Фонди Волинського краєзнавчого музею.

Катерина Остапенко, Григорій Охріменко

АРХЕОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТКИ КІВЕРЦІВСЬКОГО РАЙОНУ

с. Башлик

На північній околиці села на лівому березі р. Путилівки – поселення волино-люблінської культури епохи неоліту, а також стжизовської і тшинецько-комарівської культур доби бронзи, відкриті М. Кучинком та Г. Охріменком 1979 року.

За 0,5 км на схід від села на островоподібному підвищенні – ще одне поселення тшинецько-комарівської культури.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 124.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 191.

с. Берестяне

За 0,5 км на південний схід від села під час розвідок 1978 року М. Кучинко та Г. Охріменко знайшли крем'яний серп і шліфовану крем'яну сокиру доби бронзи. 1938 року Я. Фітцке розкопав кілька курганів, під якими біля кістяків знайдено скроневі кільця, плетений перстень, підвіску і залізну пряжку.

На відстані 3 км у південному напрямку від села 1978 року відкрито давньоруське поселення.

В уроч. Сермень – курганний могильник з 10 насипів, розкопаний В. Гупало.

Джерела

1. Гупало В. Д. Розкопки давньоруського курганного могильника біля с. Берестяне на Волині / В. Д. Гупало // Нові матеріали з археології Прикарпаття і Волині. – Львів, 1991. – С. 32–34.
2. Гупало В. Д. Берестянські курганні могильники кінця X–XII ст. / В. Д. Гупало. – Луцьк, 2006. – 107 с.

3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 125.
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 191.

с. Борохів

На південно-західній околиці села в лісі – могильник з 300 курганів, 103 з яких 1898 року розкопала К. Мельник. Біля кістяків знайдено бронзові і срібні кільця, скляне намисто, срібну ажурну підвіску. На території села – випадкова знахідка срібної підвіски з вирізаним хрестиком.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 125.
2. Мельник Е. Н. Раскопки в земле лучан, произведенные в 1897 и 1898 гг. / Е. Н. Мельник // Труды XI Археологического съезда. – Т. 1. – М., 1901. – С. 479–576.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 191.

с. Веснянка (кол. Вишнів)

На південній околиці села розташований давньоруський могильник зі 100 насипів. 1898 року К. Мельник розкопала 6 курганів, під якими були тілопокладні поховання.

На дачних ділянках виявлено поселення стжижовської культури, Давньої Русі.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 125.
2. Мельник Е. Н. Раскопки в земле лучан, произведенные в 1897 и 1898 гг. / Е. Н. Мельник // Труды XI Археологического съезда. – Т. 1. – М., 1901. – С. 479–576.

3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 192.

с. Гайове

У західній частині села виявлено поселення волинської неолітичної, стжижовської та тшинецько-комарівської культур, а також поселення XII–XV ст.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 125.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 192.

с. Городище

Поблизу села – давньоруське городище, обстежене О. Цинкаловським у 30-ті роки ХХ ст. Пам'ятка належить до переліку археологічних об'єктів, що перебувають під охороною держави.

Джерела

1. Дані рятувальної археологічної служби Волинської області.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 125.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 192.
4. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 180.

с. Жидичин

На високому мисі старого русла р. Стир – давньоруське городище розмірами 20х60, укріплене з напільного боку ровом і валом. Жидичин уперше згадано в Іпатіївському літописі під 1227 р. Обстеження пам'ятки провів П. Раппопорт у 1962 р. Розташоване біля нього давньоруське поселення XI–XIII ст. досліджували М. Кучінко, Г. Охріменко та І. Майданець.

На північ від села відкрито сліди поселень городоцько-здовбицької, тшинецько-комарівської, стжижовської культур та поселення XII–XIII ст. Розвідки В. Коноплі 1993 року та згаданих дослідників.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 125.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 192.
3. Раппопорт П. А. Военное зодчество западнорусских земель X–XIV вв. / П. А. Раппопорт // Материалы и исследования по археологии СССР. – Ленинград, 1967. – № 140. – С. 38–39.

с. Завітне (кол. Вікентіївка)

Біля села знайдено крем'яний ніж та шліфоване долотце.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 192.

с. Звірів

На північно-східній околиці села розвідками В. Коноплі 1993 року виявлено поселення волинської неолітичної, тшинецько-комарівської, городоцько-здовбицької культур та XII–XIII ст. Об'єкт належить до пам'яток археології, що перебувають під охороною держави.

Джерела

1. Дані рятувальної археологічної служби Волинської обл.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 125.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 192.

м. Ківерці

У 1900 р. в місті знайдено скарб римських монет II–III ст. н. е., схований у глиняному горщику.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 50.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 126.

с. Котів

На околиці села біля хут. Вулька знайдено крем'яні листоподібні наконечники списів городоцько-здовбицької та стжижовської культури.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 126.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 192.
3. Фонди Волинського краєзнавчого музею.

с. Кульчин

На правому березі р. Стир на піщаній дюні – сліди поселення лужицької культури.

На краю корінного берега р. Стир – ранньослов'янське поселення середини I тис. н. е., відкрите І. Русановою 1965 року.

Під час розвідок 1993 року В. Коноплею виявлено сліди поселень волинської неолітичної, маліцької, пізньотрипільської, стжижовської, тшинецько-комарівської культур та поселення XII–XIII ст.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 126.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 192.

3. Русанова И. П. Славянские древности VI–IX вв. между Днпром и Западным Бугом / И. П. Русанова // Свод археологических источников. – М. : Наука, 1973. – Вип. Е 1–25. – С. 78.

с. Липне

За 3 км на північний схід від села в уроч. Замошшя учнями знайдено крем'яне палеолітичне знаряддя мустьєрської епохи – біфас – та сокири бронзового віку. На правому березі р. Черемошни виявлено кам'яні і крем'яні сокири енеоліту та доби бронзи.

В уроч. Ухилля – давньоруське поселення та курганний могильник з 8 насипів. Під час рятівних розкопок пошкоджених курганів виявлено горщики XI ст., бронзовий бойовий кистень та жіночі прикраси.

За 2 км на північний захід від села в уроч. Градка – три давньоруські кургани, біля котрих зібрано фрагменти давньоруської кераміки та залізні наконечники стріл і списа.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 126.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 193.

с. Лички

На західній околиці села – поселення XII–XIII ст. (розвідки В. Коноплі).

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 126.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 193.

с. Одеради

За селом збереглися кургани та городище давньоруського часу, що належить до пам'яток археології, які перебувають під державною охороною.

Джерела

1. Дані рятувальної археологічної служби Волинської області.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 126.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 193.

с. Озеро

За селом на північно-східному березі озера, за інформацією вчителя В. Вишневського, часто трапляються старовинні монети та кераміка. Там само розташоване городище давньоруського часу.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 126.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 193.

сmt Олика

У полі розташована група курганів невизначеного часу. На схід від селища зібрано фрагменти кераміки ранньозалізного віку (розвідки Г. Охріменка 1990 року).

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 126.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 193.

с. Покащів

У селі знайдено крем'яну сокиру і наконечник списа городоцько-здовбицької культури.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 126.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 193.

с. Пальче

На північний захід від села – сліди поселень волинської неолітичної культури та XII–XIII ст. Пам'ятка перебуває під охороною держави.

Джерела

1. Дані рятувальної археологічної служби Волинської області.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 193.

с. Сокиричі

У південно-західній частині села – поселення тшинецько-комарівської культури та XII–XIII ст.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 126.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 193.

с. Тростянець

На території села – знахідки неолітичної доби.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 126.

2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 193.

с. Холоневичі

На захід від села – залишки двох поселень тшинецько-комарівської культури, відкритих М. Кучинком та Г. Охріменком 1980 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 126.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 193.

с. Хорлупи

У селі А. Потрапелюком знайдено крем'яну сокиру стжижовської культури і бронзову булаву давньоруського часу.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 126.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 193.

с. Цумань

За 2 км на захід від села на правому березі р. Путилівка (уроч. Заклин) – багат шарове пам'ятка свідерської, волинської неолітичної, городоцько-здовбицької, стжижовської та тшинецько-комарівської культур, матеріали ранньозалізного віку, черняхівської культури та епохи Київської Русі.

За 1,5 км на захід від села (уроч. Башлики) на лівому високому березі зібрано матеріали епохи мезоліту, доби бронзи, зокрема стжижовської та тшинецько-комарівської культури.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 126.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 193.

с. Яківці

На лівому березі р. Путилівки – поселення тшинецько-комарівської культури та XII–XIII ст.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 126.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 194.

Григорій Охріменко, Ігор Маркус,
Володимир Савицький

АРХЕОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТКИ КОВЕЛЬСЬКОГО РАЙОНУ

Археологічними розвідками Ковельщина охоплена недостатньо. У 1930-х роках у цій поліській зоні чимало важливих старожитностей виявив О. Цинкаловський, у післявоєнний період І. Русанова проводила обстеження над р. Стохід (села Борщівка, Підріжжя та ін.). Поблизу с. Уховецьк І. Свешніков повторно обстежував поселення городоцько-здовбицької культури. Бував у цих краях відомий дослідник історії ранніх слов'ян В. Баран. Він разом із І. Русановою, В. Волянником розкопував багаточисельну пам'ятку Підріжжя – пізньозарубинецької та пшеворської культур, а також періоду VI–IX ст.

Цікаві матеріали мезоліту, неоліту по обох берегах Стоходу (біля сіл Гулівка, Поворськ, Черськ, Заячівка) були отримані Г. Охріменком під час розвідок 1980-х років та 2010 року. Вони і зараз залишаються перспективними для вивчення. Матеріали доби бронзи знайдено біля с. Колодяжне.

Крім Уховецька, старожитності доби бронзи знайдено поблизу с. Дроздні: підчотирибічні, суцільно шліфовані крем'яні сокири культури кулястих амфор, кам'яні сокири (овальні в перетині) пізнішого часу (2 тис. до н. е.), ромбоподібна сокира з отвором стжижовської культури. Залишки поселення цієї ж культури відкриті північніше м. Ковеля.

У музеї-садибі Лесі Українки с. Колодяжне біля білого будиночка наукова працівниця цього музею Марія Чашук знайшла прекрасно збережений виріб з кременю – майстерно зроблений наконечник списа листоподібної форми з черенком. Зараз він зберігається в музеї с. Колодяжне. Відомо, що всесвітньо відома поетеса Леся Українка вивчала давні цивілізації Сходу. Не виключено, що й місцеві первісні знаряддя були в її домі. Крім того, неподалік Лесинога кадуба в лісі Г. Охріменком виявлено поселення пізньої доби бронзи – тишинецької культури (XVIII–X ст. до н. е.).

Крем'яні сокири, серпи та інші знаряддя траплялися поблизу сіл Гончий Брід, над озером в Любитові. Відоме різночасовими пам'ятками і село Гредьки.

Про заселеність території району в давньоруські часи свідчать поселення, кургани, городища. Останні виявлено поблизу сіл Борщівка, Великий Порськ, Городище, Гредьки, Любче, Мельниця, Нові Кошари.

с. Борщівка

На лівому березі р. Стохід – багаточислове поселення з матеріалами епохи бронзи, ранньослов'янського часу VI–VII ст. н. е. і давньоруського періоду, відкрите І. Русановою 1967 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 127.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 194.
3. Русанова И. П. Славянские древности VI–IX вв. между Днестром и Западным Бугом / И. П. Русанова // Свод археологических источников. – М. : Наука, 1973. – Вип. Е 1–25. – С. 73.

с. Бруховичі

В уроч. Мельниківська гора 1957 року знайдено крем'яне листо-подібне вістря списа стжижовської культури.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 127.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 194.
3. Фонди Волинського краєзнавчого музею.

с. Великий Порськ

На підвищенні біля села – група курганів невідомого часу. 1868 року один курган був розкопаний любителями. Під насипом лежав кістяк, інвентар складався з двох бронзових перснів, залізного ланцюга та цвяхів.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 55.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 127.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 194.

с. Велицьк

На місці колишнього панського маєтку – два кургани невизначеного часу.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 127.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 194.

с. Голоби

На околиці селища – знахідки крем'яних знарядь епохи бронзи.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 127.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 194.

с. Гончий Брід

1936 року поблизу села виорано крем'яні серпи, ножі, сокири, вістря списів городоцько-здовбицької (?) культури. Також зафіксовано декілька невеликих курганів невизначеного часу.

Джерела

1. Кухаренко Ю. В. Средневековые памятники Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1961. – Вып. Е1–57. – С. 33.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 127.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 194.
4. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 67.

с. Городище

Біля села – група курганів невизначеного часу, частина з яких зруйнована під час будівництва залізничної колії Ковель–Брест.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 127.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 194.

с. Гредьки

Біля села в уроч. Шведське Обозовище розташована велика група курганів невизначеного часу.

На схід від села поблизу дороги Гредьки–Секунь – багаточасова пам'ятка культур: маліцької, лійчастого посуду, стжижовської, відкрита О. Цинкаловським 1934 року. У селі – добре збережене давньоруське городище.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 57.
2. Кухаренко Ю. В. Средневековые памятники Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1961. – Вып. Е1–57. – С. 33.

3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 127.
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 194.
5. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 180.

с. Доротище

В уроч. Козаківка і Жовнирівка – кургани невизначеного часу. Кілька курганів виявлено в лісі – уроч. Джумирка.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 127.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 194.
3. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 210.

с. Дроздні

На території села знайдено дві кам'яні сокири волинолюблінської культури та дві крем'яні шліфовані сокири культури куклястих амфор.

На південний схід від села на полі підібрано кам'яну сокиру ромбічної форми з отвором, можливо, стжижовської культури. На південно-західній околиці села над ставом під час розвідок Г. Охріменка 2015 року зібрано кераміку рубежу нашої ери.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 128.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 195.

с. Зелене

На правому березі р. Турія навпроти села під час розвідок 1996 року Г. Охріменком виявлено мезолітичну стоянку.

м. Ковель

На правому березі р. Турії в північній частині міста – залишки поселення стжижовської культури. Також знайдено наконечник стріли фракійського походження.

У старій частині міста на острові – поховання невизначеного часу в домовинах, видовбаних із колод.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 56.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 128.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 195.
4. Русанова И. П. Славянские древности VI–IX вв. между Днепром и Западным Бугом / И. П. Русанова // Свод археологических источников. – М. : Наука, 1973. – Вып. Е 1–25. – С. 23.

с. Колодниця

На правому березі р. Турії відкрито стоянки свідерської та волинської неолітичної культур. Розвідки провів Г. Охріменко 1995 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 128.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 195.

с. Колодяжне

На відстані 1,5 км у південно-східному напрямку від села – поселення тшинецько-комарівської культури, відкрите М. Кучінком та Г. Охріменком 1974 року. На території садиби Косачів співробітницею музею Марією Чашук знайдено наконечник списа стжижовської культури доби бронзи.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 128.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 195.

с. Любитів

У селі біля озера знайдено велику кам'яну сокиру з отвором доби бронзи (збірка місцевої школи). Розвідки Г. Охріменка 2015 року.

с. Любче

За селом – городище округлої форми XI–XIII ст., у північній частині якого збеоєглися три лінії валів та ровів. Обстежене П. Раппопортом 1960 року.

Джерела

1. Раппопорт П. А. Военное зодчество западнорусских земель X–XIV вв. / П. А. Раппопорт // Материалы и исследования по археологии СССР. – Ленинград, 1967. – № 140. – С. 49–50.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 128.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 195.

с. Мельниця

За 2 км на північ від села – ранньослов'янське поселення, обстежене Ю. Кухаренком. Виявлено ліпну кераміку VI–VII ст. та залізний ромбоподібний наконечник стріли.

На правому березі р. Мельниця в уроч. Деркачі – округле городище XI–XIII ст. розміром 210х240 м, оточене валом і ровом. З південного боку проходив ще один вал. 1960 року його обстежив П. Раппопорт.

Джерела

1. Кухаренко Ю. В. Средневековые памятники Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1961. – Вып. Е1–57. – С. 33.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 128.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 195.
4. Раппопорт П. А. Военное зодчество западнорусских земель X–XIV вв. / П. А. Раппопорт // Материалы и исследования по археологии СССР. – Ленинград, 1967. – № 140. – С. 49–50.

с. Мислина

За селом – група курганів невизначеного часу.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 57.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 128.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 195.

с. Нові Кошари

В уроч. Замчище – городище чотирикутної форми невизначеного часу.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 56–57.

2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 128
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 195.

с. Новий Мосир

Поблизу села зібрано кам'яні, крем'яні знаряддя доби бронзи та два бронзові орнаментовані нараменники лужицької культури. Розвідки Г. Охріменка 2015 року.

с. Підріжжя

На лівому березі р. Стохід – двошарове поселення, досліджене І. Русановою, В. Бараном, В. Воляником у 1960–1970 рр. У нижньому горизонті виявлено заглиблені житлові та господарські споруди, фрагменти кераміки з чорною або жовтою лощеною чи, навпаки, шершавою поверхнею, металеві предмети та інші знахідки пізньозарубинецької та пшеворської культур. Верхній горизонт займають матеріали другої половини I тисячоліття; ранньослов'янські напівземлянкові житла з глиняними печами, господарські ями. Виявлено ліпну кераміку VI–IX ст., залізні ножі, кістяні проколки.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 128.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 195.
3. Воляник В. Історичний процес на Волині за пам'ятками археології I–VII ст. н. е. / В. Воляник // Матеріали до зводу пам'яток історії та культури народів СРСР по Українській РСР.– К., 1984.– Вип. I. – С. 51–52.

с. Пісочне

В уроч. Рахів – дві групи курганів з 4 і 32 насипів.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 57.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 128.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 195.

с. Поворськ

На околиці села на довоєнному військовому полігоні в 1933–1934 рр. зібрано крем'яні вироби мезолітичної доби. (Розвідки Г. Охріменка у 1990-ті рр.).

В уроч. Татарські Гори за 5 км на північний схід від села – 50 курганів невизначеного часу.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 57.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 128.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 195.

с. Скулин

Поблизу села роботами ДП «Волинські старожитності» виявлено поселення доби бронзи.

с. Старі Кошари

Біля села – курган невизначеного часу.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 56–57.

2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 128.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 195.

с. Уховецьк

На південний захід від села праворуч від дороги до с. Волошки в уроч. Рудники – поселення городоцько-здовбицької та стжижовської культур, обстежене І. Свешніковим 1965 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 128.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 195.
3. Свешніков І. К. Історія населення Передкарпаття, Поділля і Волині в кінці III – на початку II тисячоліття до н. е. / І. К. Свешніков. – К. : Наук. думка, 1974. – С. 82.

Григорій Охріменко,
Ігор Маркус, Володимир Савицький

АРХЕОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТКИ ЛОКАЧИНСЬКОГО РАЙОНУ

с. Бермешів

Давньоруський курган розташований за 5 км на південь від села, з нього походить хрестик-енколпійон.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 129.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 196.

с. Війниця

Селище XII–XIII ст. розміщене на південній та південно-західній околицях села.

На території села було знайдено кам'яну сокиру, що, ймовірно, належить до культури ліщастого посуду.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 129.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 196.

с. Губин

За селом знайдено крем'яну сокиру, ймовірно, культури ліщастого посуду.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 129.

2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 196.

с. Затурці

За 1,5 км на південь від села в уроч. Городець розташоване городище розміром 40х50 м, укріплене з усіх боків валом і ровом. Поруч – селище VIII–XII ст., а також окремі матеріали енеоліту (розвідки Г. Охріменка 2000 року). Обстеження городища провів П. Раппопорт 1960 року, дослідження – М. Кучера 1967 р.

Біля села на правому березі р. Турія – поселення тшинецько–комарівської культури, виявлене В. Коноплею під час розвідок.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 129.
2. Кучера М. П. Ранньосередньовічне городище поблизу с. Затурці на Волині / М. П. Кучера // Середні віки на Україні. – К. : Наук. думка, 1971. – Вип. 1. – С. 176–187.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 196.

с. Заячиці

Поблизу села розташоване поселення доби бронзи, з якого походять крем'яні знаряддя праці та кераміка. Розвідки Г. Охріменка 2015 р.

с. Кисилин

На території села виявлено матеріали доби бронзи та кремаційне поховання в урні.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 129.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 196.

с. Коритниця

Біля села знайдено бронзову спіральну прикрасу, потовщену, оздоблену на кінцях карбуваннями та штампами.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 1–133.
2. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 106.

с. Крухиничі

В уроч. Замок князя Черногуза О. Цинкаловським було виявлено городище, зібрано уламки давньоруського посуду. На правому березі р. Свинорийки – пам'ятка тшинецько-комарівської, вельбарської культур та поселення XII–XIII ст.

У колишньому колгоспному садку курган (діаметром 15,5 м, висотою 2,5 м) пошкоджений бульдозером.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 129.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 196.
3. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 150.

с. Линів

На південній околиці села (уроч. Щербата Долина) на правому березі р. Свиноухи розташована пам'ятка тшинецько-комарівської та вельбарської культур, а також поселення лужицької, поморської культур та часів Київської Русі.

За 1 км на захід від села в уроч. Перша Безодня – поселення доби бронзи (комарівської культури).

За 0,5 км від села в уроч. Друга Безодня – багатощарова пам'ятка стжижовської, лужицької, поморської, волино-подільської та вельбарської культур. Тут же було виявлено скорчені поховання комарівської культури.

В уроч. Третя Безодня – поселення вельбарської культури. Дослідження проводили Д. Козак, В. Шкоропад у 1988–1989 рр. Виявлено наземні та заглиблені житла, ями, кам'яні вироби, кераміку, фібули II–III ст. н. е.

За даними О. Цинкаловського, біля села знайдено малу крем'яну сокиру.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 129.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 196.
3. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 71.

сmt Локачі

На схід від села по дорозі до с. Марковичі – курган Воляннюкова Гора (13x15 м, висотою 3 м). У центрі яма, викопана «скарбошукачами».

На території селища знайдено бронзову римську монету імператора Марка Аврелія.

За селищем – давньоруське городище, на якому в XV–XVI ст. був замок. Неподалік – 50 давньоруських курганів.

На правому березі р. Луги – пам'ятки лужицької, тшинецько-комарівської культури, поселення XII–XIII ст.

В уроч. Боньова над правим берегом притоки р. Луги – залишки поселення культур лійчастого посуду, межановицької, стжизовської та ранньозалізного віку. Пам'ятка виявлена краєзнавцем А. Пилюком.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 129–130.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 197.

3. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 71.

с. Малий Окорськ

На південному березі озера Окорське на місі площею 50x60 м – багаточислове поселення, відкрите М. Кучинком та Г. Охріменком 1979 року. Зібрано матеріали культур лінійно-стрічкової кераміки (?), волино-люблінської, стжижовської, а також ранньозалізного та давньоруського часу.

На північному березі озера – поселення стжижовської культури. Знайдено бронзову сокиру.

На окраїнах села зібрано колекцію кам'яних виробів доби бронзи (збірка місцевої школи).

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 130.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 197.

с. Маньків

Біля села на березі р. Турія В. Коноплею виявлено залишки поселення тшинецько-комарівської культури.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 130.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 197.

с. Павловичі

В уроч. Провалля знайдено крем'яну сокиру стжижовської (?) культури.

Поблизу села – 50 курганів давньоруського часу.

На південно-західній околиці села – селища XII–XIV ст.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 130.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 197.

с. Привітне

В уроч. За двором випадково виявлено тілопокладне поховання під кам'яними плитами культури кулястих амфор.

У селі знайдено кам'яні знаряддя праці та бронзові браслети доби бронзи.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 130.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 197.

с. Новий Загорів

Біля села знайдено кам'яну сокиру з отвором (за повідомленням В. Антоновича 1901 року).

За селом біля озера – знахідки доби бронзи. На околиці були чотири давньоруські кургани, там само знаходять кам'яні та крем'яні знаряддя праці III–II тис. до н. е. (збірка місцевої школи).

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волинской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 1–133.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 130.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 197.
4. Synkałowski A. Materiały do pradžiejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 84.

с. Твердині

Поблизу села на пагорбі О. Цинкаловським в 30-х роках ХХ ст. було виявлено залишки городища.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 130.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 197.

с. Холопичі

За 3 км на південний схід від села розташовані поселення тшинецько-комарівської культури та ХІІ–ХІІІ ст.

Біля села знайдено кам'яну сокиру доби бронзи (розвідки Г. Охріменка 2014 року).

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 130.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 197.

Михайло Кучинко,
Олексій Златогорський

АРХЕОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТКИ ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ

Нині на території Луцького р-ну відомо понад 500 археологічних пам'яток, представлених стоянками, поселеннями, селищами, городищами, замчищами, курганами, могильниками і окремими курганами, ґрунтовими похованнями та грошово-речовими скарбами. Значна частина пам'яток відкрита, починаючи з останніх десятиліть ХІХ ст. і до цього часу, археологами В. Антоновичем, К. Мельник, О. Цинкаловським, Я. Фітцке, П. Раппопортом, М. Кучерою, М. Малевською, Д. Козаком, В. Коноплею, М. Пелецишиним, С. Панишком, В. Терським, М. Кучинком, Г. Охріменком, О. Златогорським та ін. Дослідження проводили археологічні експедиції Східноєвропейського (Волинського) національного університету ім. Лесі Українки, Луцького державного історико-культурного заповідника, Волинської філії державного підприємства «Охоронна археологічна служба України» Інституту археології НАН України, Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, Львівського національного університету ім. І. Франка, Інституту археології НАН України, Ленінградського відділення Інституту археології СРСР. У результаті археологічних робіт відкрито і вивчено десятки різночасових пам'яток археології на досліджуваній території. Практично завершення суцільного обстеження території району належить розвідковій археологічній експедиції Волинського краєзнавчого музею, яку очолювали В. Конопля та В. Івановський. Ними виявлено 285 нових пам'яток археології, тобто більше половини відомих на сьогодні.

Пам'ятки досліджені нерівномірно. Одні з них, зокрема в Луцьку, Боратині, Гіркій Полонці, Городку, Голишеві, Баєві, Піддубцях, Городищі Другому та деякі інші обстежені широко, багаторічними розкопками. На інших, як у Торчині, Шепелі, Веселому, Григоровичах, Коршеві тощо, проведені менші за обсягом роботи. Що ж до переважної більшості населених пунктів, на території яких відомі старожитності, то на них проводилися лише розвідки, подекуди з за-

стосуванням шурфування. Залежно від стану вивченості тих чи інших археологічних пам'яток і наукова інформативність їх також різна. На одних відкрито десятки жител та господарських споруд і численні матеріали, а на інших лише одиничні об'єкти і менше знахідок. І все ж, добуті польовими дослідженнями матеріали – важливе джерело для вивчення історії та культури населення, що мешкало на території Луцького району впродовж тисячоліть.

Нижче подано короткий опис пам'яток археології, виявлених у населених пунктах району.

м. Луцьк

В уроч. Вулька (центральна частина міста) на березі р. Глушець – двошарове поселення культури лінійно-стрічкової кераміки і періоду енеоліту. Тут був курганний могильник IX–XII ст., який був знищений земляними роботами [Кучинко, 1991, с. 16].

На території передмістя Луцька, в уроч. Церковна гірка на лівому високому березі р. Стир (зліва від шосейного мосту) – багатшарове поселення доби пізнього палеоліту, культур лінійно-стрічкової кераміки, волино-люблінської, стжижівської, тшинецько-комарівської, лужицької, лежницької групи ранньозалізного часу, волино-подільської культурної групи, ранньослов'янського часу VII–IX і періоду X–XIII ст. Роботи на ньому в різний час здійснювали М. Кучера, М. Кучинко і Г. Охріменко. 1967 року тут досліджено чоловіче і жіноче випростані та два дитячих скорчених поховання стжижівської культури. У складі інвентаря були амфора і миска, крем'яні ніж і серп, підвіски із стулок річкової черепашки та кістки тварин [Колосок, 1976, с. 53; Кучинко, Охріменко, 1995, с. 111; Сवेशніков, 1974, с. 80, 127].

В уроч. Красне – багатшарове поселення культур лінійно-стрічкової кераміки, вельбарської, культур лежницької групи ранньозалізного часу, ранньослов'янського і давньоруського періодів [Кучинко, 1991, с. 16].

В уроч. Старе Місто на невеликому підвищенні серед заплави лівого берега р. Стир – поселення волино-люблінської культури.

В уроч. Фельдшерівка – поселення культури лінійно-стрічкової кераміки та лежницької групи ранньозалізного часу [Колосок, 1976, с. 54; Кучинко, 1991, с. 16; Кучинко, Охріменко, 1995, с. 111].

В урочищі Яровиця – поселення культури лінійно-стрічкової кераміки [Кучинко 1991, с. 16-17]. На мисовому підвищенні між річками Стир і Глушець – залишки дитинця давньоруського Лучеська, вперше згаданого в Іпатіївському літописі під 1085 р. З південної сторони до нього прилягає окольне місто. Досліджувався в 1978 і 1986 рр. – М. Кучинком, в 1984–1986 рр. – М. Малевською, в 1990–1991 рр. – С. Терським. На розкопаній площі понад 100 кв. м М. Кучинко відкрив заглиблені господарські споруди XII–XIII і XV–XVII ст. та залишки кам'яних стін замку [Кучинко 2007, с.29-32]. Рештки кам'яної стіни давньоруського дитинця та княжого палацу середини XIV–XVI ст. виявила М. Малевська 1983 року [Малевская, 2005, с. 134–165], а С. Терський у 1990–1991 рр. дослідив два житла, господарське приміщення, ювелірну майстерню X ст. та зрубну споруду, що датується відповідно до дендрохронологічного аналізу 1332+1 рр. [Терський, 1991, с. 20].

В урочищі Замок – поселення культури лінійно-стрічкової кераміки, городище ранньослов'янського і давньоруського часу, могильник IX–X ст. [Кучинко, 1991, с. 16].

За 0,7 км на схід від замку Любарта на підвищенні серед заплави р. Стир – ремісниче селище-посад. Досліджувалось у 1989 р. С. Терським. На площі близько 400 кв. м виявлено напівземлянкове житло X ст., сліди наземних житлових споруд XIII–XIV ст. та заглиблену частину житла рубежу XIV–XV ст., де знайдено склад продукції гончара.

На підвищенні біля міської інфекційної лікарні, де раніше були Чернецька церква і цвинтар навколо неї, розташовувалось городище XII ст. [Кучинко, 1991, с. 17].

На березі Стиру між Домініканським монастирем (нині тут духовна семінарія УПЦМП) і єврейською синагогою (зараз спорткомплекс «Динамо») – поселення і ґрунтовий могильник давньоруського періоду. На подвір'ї управління кінофікації – ґрунтовий могильник ранньослов'янського часу [Кучинко, 1991, с. 16].

На території колишнього Луцького музучилища на високому правому березі Стиру – ґрунтовий могильник ранньослов'янського часу. У районі мосту «Чорток» – інший ґрунтовий могильник ранньослов'янського часу [Кучинко, 1991, с. 16].

У центрі міста – поселення тшинецько-комарівської культури. Розкопками 1937 р. на його площі виявлено землянку і знайдено цілу посудину [Сункаловський, 1961, с. 90].

На північній околиці міста – поселення ранньослов'янського часу IX–X ст. 1898 р. під час дослідження кургану в уроч. Свята Гора Романівка К. Мельник відкрила тут залишки прямокутної напівземлянки [Терський, 1991, с. 20].

На правому березі р. Стиру навпроти будинку Податкової інспекції Луцького району (вул. Глушець) в 1972 р. М. Кучинко виявив човна-моноксила XV–XVI ст., що затонув у річці [Кучинко, 1976, с. 108].

На території колишнього с. Теремне (зараз увійшло до складу міста) був курганний могильник давньоруського часу, який досліджувала К. Мельник 1898 року [Мельник, 1901, с. 563-565].

На проспекті Волі на подвір'ї будинку 4-а (ближче до вул. Паркової) – поселення культури Луки-Райковецької та давньоруського періодів [Златогорський, Баюк, 2008, с. 375]. На проспекті Волі, між будинками № 11-19 – поселення давньоруського періоду. Земляними роботами тут виявлено залишки напівземлянок [Кучинко, 1991, с. 17]. Там же, в нинішньому сквері, навпроти гімназії № 4 були ранньослов'янський і давньоруський могильники [Кучинко, 1991, с. 17].

На вул. Володимирській, навпроти церкви і цвинтарю – ґрунтовий могильник ранньослов'янського часу [Кучинко, 1991, с. 16]. На вул. Гаврилюка (уроч. Свята Гора) – курган XII ст. [Кучинко, 1991, с. 17]. На вул. Гулака-Артемівського – стоянка пізнього палеоліту, яка була випадково виявлена під час земляних робіт [Кучинко, 1991, с. 16].

На вул. Кафедральній біля костьола св. Петра і Павла – ґрунтовий могильник ранньослов'янського часу [Кучинко, 1991, с. 16-17]. На цій же вулиці на місці колишньої Миколаївської церкви, де зараз аптекоуправління, – могильник ранньослов'янського часу [Кучинко, 1991, с. 16-17], давньоруські і пізньосередньовічні матеріали [Златогорський, Баюк, 2008, с. 89-97].

На вул. Короленка – поселення XI ст. 1980 року Г. Охріменко в котловані під забудову службового корпусу «Будинок дитини» виявив залишки напівземлянки [Терський, 1991, с. 21]. На вул. Лесі Українки перед колишнім будинком побуту – давньоруський могильник [Кучинко, 1991, с. 17].

На вул. Марцинкевича на правому березі р. Стир – поселення XII–XIII ст. Рятівними розкопками М. Кучинка тут виявлено рештки глиняної печі діаметром череню 1,7 м. Поруч з нею знайдені фрагменти горщиків ранньослов'янського часу. На цьому ж проспекті, в районі СШ № 15 – ґрунтовий могильник вельбарської культури [Кучинко, 1991, с. 17].

На вул. Потебні – селище давньоруського часу [Кучинко, Охріменко, 1995, с. 17]. На вул. Прогресу (уроч. Над Сапалаївкою) – поселення і ґрунтовий могильник давньоруського періоду [Кучинко, 1991, с. 17].

На вул. Івана Франка в районі пивзаводу – багат шарове поселення тшинецько-комарівської, Луки-Райковецької та давньоруської культур [Златогорський, Баюк, 2008, с. 90]. На цій же вул. І. Франка, де тепер залишки кладовища, – ґрунтовий могильник давньоруського періоду [Колосок, 1976, с. 54; Кучинко, 1991, с. 17].

На початку вул. Т. Шевченка на подвір'ї дитячого садка – поселення і ґрунтовий могильник давньоруського періоду. На цій же вулиці на лівому березі Стиру біля пристані – давньоруське поселення. З його площі зібрано уламки гончарного посуду з клеймами, бойові сокири, серп, замки і ключі, прикраси: бронзові браслети, срібні і олов'яні персні-печатки, свинцеві пломби, уламок гривни тощо [Кучинко, 1991, с. 17].

Джерела

1. Златогорський О. Є., Баюк В. Г. Про результати рятівних археологічних досліджень на багат шаровому поселення в урочищі «Гнідавська Гірка» 2008 року // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2009. – № 13. – С. 73–79.
2. Кучинко М. М. Археологічні дані до історико-топографічної карти міста Луцька / М. М. Кучинко // Тези Республіканської конференції по «Атласу історії культури Волинської області». – Луцьк, 1991. – С. 16–17.
3. Кучинко М. М. До питання про оборонні укріплення середньовічного Луцька / М. М. Кучинко // Минувле і сучасне Волині та Полісся. Луцька міська громада: історія, традиції, люди : наук. зб. – Луцьк, 2007. – С. 29–32.
4. Кучинко М. М. Археологічні рятівні роботи на Волині / М. М. Кучинко // Археологія. – 1976. – № 19. – С. 107–108.

5. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.
6. Колосок В. Б. Історико-топографічні умови виникнення Луцька / В. Б. Колосок // Археологія. – 1976. – № 20. – С. 51–59.
7. Малевская М. В. Архитектурно-археологические исследования на территории Луцкого Верхнего замка / М. В. Малевская // Старий Луцьк : наук.-інформац. зб. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2005. – С. 134–165.
8. Мельник Е. Н. Раскопки в земле лучан, произведенные в 1897 и 1898 гг. / Е. Н. Мельник // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – С. 479–576.
9. Свешніков І. К. Історія населення Передкарпаття, Поділля і Волині в кінці III – на початку II тисячоліття до н. е. / І. К. Свешніков. – К. : Наук. думка, 1974. – 207 с.
10. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 90. Терський С. В. Історія вивчення житлового будівництва Лучеська у VII–XIV ст. // Тези Республіканської конференції, присвяченої «Атласу історії культури Волинської області». – Луцьк, 1991. – С. 19–22.

с. Антонівка

Поблизу села – двохарове поселення культур гребінцево-накольчастої кераміки і волино-люблінської. Відкрите 1935 року О. Цинкаловським [Cynkałowski, 1961, с. 128]. За 0,5 км на схід від села на пологому схилі правого берега безіменного потічка (лівобічний доплив Стиру) – поселення XII–XIII ст. площею близько 1 га. З території орного поля зібрано уламки гончарного посуду. Окремі екземпляри декоровані нарізними прямими борозенками [Конопля, Івановський, 1997, с. 6].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 176.
3. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 128.

с. Баїв

На території села у 1939 р. випадково відкрито скорчене поховання культури лінійно-стрічкової кераміки. Біля кістяка знайдено глиняну амфору і кам'яну сокиру [Кучінко, Охріменко, 1995, с. 130]. В околицях села – випадкова знахідка 1966 року глиняної амфори волино-люблінської культури [Кучінко, Охріменко, 1995, с. 130].

У північній частині села на верхній частині високого схилу тераси, на якій нині сільський цвинтар – ґрунтовий могильник вельбарської культури, значною мірою пошкоджений земляними роботами. Пам'ятку випадково відкрив учитель місцевої школи. 1985 року тут провів дослідження Д. Козак. На площі 420 кв. м виявлено частково зруйновані поховання з тілоспаленнями в урнах і одне тілопокладення. Перші три супроводжувалися поховальним інвентарем, серед якого знайдено золоту підвіску у формі латинської літери S із філігранними кінцями. Біля тілопокладення була кераміка і залізна фібула так званої підв'язної конструкції. Поховання датуються II–III ст. н. е. [Козак, 1991, с. 167–168].

На східній околиці села – могильник вельбарської культури IV ст. н. е. Досліджуваний у 1964–1965 рр. В. Петровим і А. Каліщук-ом. Виявлено 13 тілопокладних і 19 кремаційних поховань. У складі поховального інвентаря фібули, пряжки, посуд, підвіска з монети імператора Адріана, що датується III ст. н. е. [Кухаренко, 1975, с. 51–61].

За 1 км на схід від села на лівому березі р. Черногузки – багатощарове поселення тшинецько-комарівської, вельбарської культур та давньоруського періоду [Конопля, Івановський, 1997, с. 6, 7].

Джерела

1. Козак Д. Н. Етнокультурна історія Волині (I ст. до н. е. – IV ст. н. е.) / Д. Н. Козак. – К. Наук. думка, 1991. – 176 с.
2. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
3. Кухаренко Ю. В. Баївський могильник / Ю. В. Кухаренко // Археологія. – 1975. – № 18. – С. 51–61.
4. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 177–178.

5. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.

с. Баківці

У північній частині села (на схід від дороги Луцьк–Боремель) на лівому березі р. Сороки (лівий доплив р. Стир) – селище XII–XIII ст. площею 1 га.

У північно-східній частині села за 0,4 км від сільського клубу – селище XII–XIII ст. площею 1 га. На північно-східній околиці села (уроч. Застав'я) на мисі лівого берега р. Сороки – багатощарове поселення доби пізнього палеоліту, стжижовської, тшинецько-комарівської, вельбарської культур і періоду XII–XIII ст. площею близько 2 га.

У південно-східній частині села (за 0,7 км на схід від клубу) на правому березі р. Сорока – поселення XII–XIII ст. площею близько 1 га.

У північно-західній частині села (на південь і південний захід від цегельного заводу) на лівому березі р. Сороки – давньоруське селище XII–XIII ст. [Конопля, Івановський, 1997, с. 7–9].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучінко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучінко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 178–179.

с. Білосток

Поблизу церкви на високому мисі лівого берега р. Черногузки – частково зруйноване городище давньоруського періоду [Сункаловські, 1961, с. 138–139].

За 2 км на схід від села (уроч. Дюхтяниця) на мисі лівого берега Черногузки висотою 10–12 м над рівнем заплави – багатощарове поселення тшинецько-комарівської, вельбарської культур і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею близько 2 га [Пастернак, 1937, с. 250; Кучінко, Охріменко, 1995, с. 131].

За 0,5 км на схід від села на високому мисі, що врізається в заплаву р. Черногузки (уроч. Поліна гора) – багатшарове поселення тшинецько-комарівської, вельбарської культур і XII–XIII ст. площею до 2 га. Речові матеріали зібрано в дещо нижчій південній частині першої надзаплавної тераси, яка підноситься на 10 м над рівнем заплави [Пастернак, 1937; Кучинко, Охріменко, 1995, с. 131].

За 2,5 км на південний схід від села (уроч. За греблею) на території колишнього хутора – поселення тшинецько-комарівської культури, розміщене на пологому схилі лівого берега потічка Верболіз (правобічний доплив Черногузки) на висоті 2–3 м над рівнем заплави. Пам'ятка займає площу до 3 га.

За 3 км на схід від села в уроч. Гнійно – багатшарове поселення тшинецько-комарівської, вельбарської культур і періоду XI–XIII ст. площею до 3 га, розташоване на напівовальному в плані мисі лівого берега р. Черногузки висотою 10–12 м над рівнем заплави у місці впадіння в неї безіменного потічка.

У південно-східній частині села на території людських городів – багатшарова пам'ятка тшинецько-комарівської, вельбарської культур і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 2 га. Розташована за 0,5 км на схід від церкви та за 100 м на південь від водонапірної башти і займає мис лівого берега Черногузки висотою 12–14 м над рівнем заплави.

У південній частині села (вул. Шкільна) – давньоруське селище XI–XIII ст. площею близько 1 га. Розміщене на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега Черногузки висотою 8–10 м над рівнем заплави. Уламки гончарного посуду зібрано з території присадибних ділянок.

У південній частині села на захід від церкви – багатшарове поселення тшинецько-комарівської, вельбарської культур і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га. Його сліди зафіксовані на схилі лівого берега Черногузки висотою 10–12 м над рівнем заплави. Речові матеріали зібрано на північ від дороги, яка веде до с. Горзвин.

У південно-західній частині села – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 1 га. Розміщене на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега Черногузки висотою 8–10 м над рівнем заплави. Сліди пам'ятки відмічені на території присадибних ді-

лянок уздовж дороги, яка веде до с. Садів. У південно-західній частині села (поблизу автобусної зупинки) на мисі першої надзаплатної тераси лівого берега р. Черногузки висотою до 8 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею близько 1,5 га [Конопля, Івановський, 1997, с. 9–10].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.
3. Пастернак Я. Нові археологічні набутки Музею Наукового Товариства у Львові за час від 1933–1936 рр. / Я. Пастернак // Записки НТШ імені Т. Шевченка. – Львів, 1937. – Т. 154. – С. 241–268.
4. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 138–139.

с. Боратин

За 0,5 км на південь від села в уроч. Могилки (на лівому високому березі р. Стир) – двошарове поселення волино-подільської культурної групи, відкрите 1978 року М. Кучинком. У 1981–1982 рр. досліджувалося Д. Козаком. Розкопано 1880 кв. м площі і виявлено 13 жител, 4 господарські споруди, 22 ями, що належать до другої половини I–III ст. н. е. У їх заповненні та культурному шарі знайдено уламки гончарного і ліпного посуду, залізні ножі, шила, голки, рибальські гачки, фібулу, поясну пряжку, кістяні проколки, глиняні прясла до веретена та тягарці до вертикальних ткацьких верстатів. До слов'яно-руського часу зараховують 7 напівземлянкових жител квадратної форми з глинобитними печами в одному із кутів на рівні дольки. Матеріали цього культурного горизонту представлені гончарною і ліпною керамікою [Козак, 1991, с. 141–146; 154–161; Оприск, 1989, с. 170–171].

Поблизу села в уроч. Гребельки 1937 року розкопками Я. Фітцке досліджено підкурганне поховання стжижовської культури. Під насипом кургану висотою 1,3 м та діаметром 13,5 м нижче від рівня

горизонту виявлено чотири скорчені кістяки, що лежали попарно з обернутими один до одного ногами. Небіжчики орієнтовані головами на схід і захід. Кістки ніг однієї пари порушені похованнями покійників іншої. Поховальний інвентар складався з мідних прикрас: підвісок, діадем з мідної стрічки та трубчастих пронизок. У насипі кургану знайдено уламки кераміки і кістки тварин [Сवेशніков, 1974, с. 127].

За 0,5 км від села в уроч. Хутір – слов'янське поселення корчацько-празької культури VI–VII ст. Відкрите розвідкою М. Пелещишина та І. Сवेशнікова 1958 року. У зрізі стінки берега – сліди двох напівземлянок [Баран, 1972, с. 157].

У південно-західній частині села на місці першої надзаплавної тераси правого берега р. Стиру заввишки 12–14 м над рівнем заплави – поселення тшинецько-комарівської культури [Кучинко, Охріменко, 1995, с. 131].

За 0,3 км на захід від села (уроч. Города) на схилах невисоких пагорбів першої надзаплавної тераси лівого берега Стиру – двошарове поселення вельбарської культури і давньоруського часу XII–XIII ст. Відкрите розвідкою В. Оприска і Д. Павліва 1989 року.

Джерела

1. Баран В. Д. Ранні слов'яни між Дністром і Прип'яттю / В. Д. Баран. – К. : Наук. думка, 1972. – 244 с.
2. Козак Д. Н. Етнокультурна історія Волині (I ст. до н. е. – IV ст. н. е.) / Д. Н. Козак. – К. Наук. думка, 1991. – 176 с.
3. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.
4. Оприск Г. В. Нові археологічні джерела з історії давньоруського села Західної Волині / Г. В. Оприск // Минувле і сучасне Волині. – Луцьк, 1989. – Вип. 3. – С. 169–171.
5. Сवेशніков І. К. Історія населення Передкарпаття, Поділля і Волині в кінці III – на початку II тисячоліття до н. е. / І. К. Сवेशніков. – К. : Наук. думка, 1974. – 207 с.

с. Буків

За 1,5 км на північний схід від села на схилі правого берега безіменного потічка (лівобічний доплив р. Серни) – двошарове посе-

лення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га. Сліди пам'ятки виявлено за 300 м на північ від ґрунтової дороги.

За 1 км на схід від села на напівовальному в плані місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Серни висотою 6–8 м над рівнем заплави – двошарова поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. Речові знахідки зібрано вздовж південного і південно-західного схилів мису з площі близько 2 га.

На північно-східній околиці села (уроч. Казенці) на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни заввишки 8–10 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га.

За 0,7 км на південний схід від села на місі першої надзаплавної тераси правого берега Серни висотою 6–8 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 1,5 га. На південно-східній околиці села (уроч. Кучуки) на двох мисах правого берега Серни висотою 4–8 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею близько 2 га. Речові матеріали зібрано з території, котра прилягає до церкви, цвинтарю і присадибних ділянок селян.

У північно-східній частині села на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою 8–10 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га. За 0,4 км на південь від пам'ятки – церква, а з півночі на відстані близько 200 м проходить ґрунтова дорога.

У північній частині села на місі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни заввишки 8–10 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га.

У північно-західній частині села на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою 6–8 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIII ст. площею до 1 га. Простежене за 300 м на захід від ґрунтової дороги місцевого значення. За 0,4 км на північний захід від села на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою 4–6 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га.

На південно-західній околиці села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега Серни висотою 2–4 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га. Уламки гончарного посуду зібрано з території присадибних ділянок селян [Конопля, 1997, с. 181–182].

Джерела

1. Конопля В. М. Старожитності Волині / В. М. Конопля. – Львів, 1997. – 232 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 183–185.

с. Буяни

В уроч. За Гребелькою – поселення тшинецько-комарівської культури. В уроч. Хаболовщина на правому березі Серни – селище давньоруського періоду [Кучинко, Охріменко, 1995, с. 131].

За 0,4 км на північний захід від села на пологому схилі правого берега р. Серни висотою 4–5 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га. На північно-західній околиці села (на північ від шосейної дороги Луцьк–Володимир-Волинський) на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега Серни висотою 3–4 м над рівнем заплави – селище XII–XIV ст. площею близько 1 га. Уламки гончарного посуду зібрано з території присадибних ділянок.

На північно-східній околиці села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега Серни висотою 2–3 м над рівнем заплави (за 0,2 км на північ від шосейної дороги) – селище давньоруського періоду XII–XIV ст. площею 1 га. Фрагменти гончарного посуду зібрано з території людських городів.

За 0,3 км на північ від села на пологому схилі лівого берега Серни висотою 4–5 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 2 га.

За 0,5 км на північний схід від села на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою 4–5 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду X–XII ст. площею до 3 га.

За 1 км на північний схід від села в уроч. Загребельне (на території садиби І. Паходи) – курган невизначеного часу. Насип розташований на видовжено-овальному мисі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни. Курган має висоту до 1,5 м і діаметр близько 10 м. За 1 км на північний схід від села в уроч. Загребельне (поруч із садибою І. Паходи) на схід від цвинтарю – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 1 га. Розміщене на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою 6–8 м над рівнем заплави. За 1,5 км на північний схід від села та 0,3 км на схід від садиби І. Паходи на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою близько 6 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га.

За 2 км на північний схід від села, за 0,5 км на південь від корпусів Торчинської сортодільниці на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою до 6 м над рівнем заплави – багатошарове поселення трипільської, тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XII–XIII ст. площею біля 3 га. Від попереднього пункту із заходу поселення відділяє заплава річки завширшки близько 150 м. За 2,5 км на внутрішній схід від села в східній частині колишнього хутора Рудня (зараз вул. Загребельна) на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою до 6–8 м над рівнем заплави – багатошарова пам'ятка доби пізнього палеоліту, стжижовської, тшинецько-комарівської, вельбарської культур і давньоруського періоду XII–XIV ст. площею близько 2,5 га. Речові матеріали зібрано з території присадибних ділянок селян.

На східній околиці села (на південь від шосейної дороги) на схилі правого берега р. Серни висотою 3–4 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIII ст. площею до 1 га.

На південно-західній околиці села на схилі правого берега р. Серни висотою 3–4 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIV ст. площею близько 1 га. За 0,4 км на південний захід від села на схилі правого берега р. Серни висотою 3–4 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIV ст. площею до 2 га. [Конопля, Івановський, 1997, с. 11–13].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 185–188.
3. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.

с. Великий Омеляник

За 0,3 км на північний схід від села і за 0,2 км на південь від траси Луцьк–Володимир–Волинський на схилі лівого берега безіменного струмка висотою 6–8 м над рівнем заплави – багаточислове поселення стжижовської, тшинецько-комарівської, вельбарської і давньоруської культур площею 1,5 га.

У східній частині села на схилі правого берега безіменного струмка (лівобічний доплив Стиру) висотою 6–8 м над рівнем заплави (на північ від сільської дороги) – поселення періоду XII–XIV ст. площею близько 1 га.

На південно-західній околиці села на схилі правого берега струмка на висоті 6 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури доби бронзи та давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 1 га. За 0,3 км на північний захід від села і 0,2 км від шосейної дороги Луцьк–Володимир–Волинський на схилі лівого берега струмка висотою 4–6 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури та періоду XII–XIII ст. площею 1,5 га. З південного і східного боків його оконтурює лінія електропередач. Названі поселення густо насичені археологічним матеріалом [Конопля, Івановський, 1997, с. 13–15].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 188–189.

с. Вербаїв

Поблизу села, на лівому березі Стиру – стоянка мезолітичного часу, відкрита 1979 року розвідкою І. Кордунова та В. Кравчука.

На східній околиці села – давньоруське селище, відкрите розвідкою М. Кучинка та Г. Охріменка. За 0,5 км на північний схід від села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стир висотою до 15 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га. [Кучинко, Охріменко, 1995, с. 131].

Джерела

1. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Памятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 189.

с. Веселе

На території села в уроч. Дуб'є (на присадибній ділянці С. Сільчука) 1968 року під час земельних робіт на глибині близько 1 м від денної поверхні виявлено поховання стжижовської культури. Поховальний інвентар представлений двома наконечниками списів із кременю [Кучинко, Охріменко, 1995, с. 132].

Джерела

1. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Памятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 189.

с. Вигуричі

В уроч. Корчунок – два кургани невизначеного часу, один з яких має висоту 3,5 м і діаметр 22,3 м, а інший дуже пошкоджений оранкою.

На території села, що прилягає до клубу, – давньоруське поселення [Кучинко, Охріменко, 1995, с. 132]. За 1,5 км на північний за-

хід від села на підковоподібному мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Полонки (правобічний доплив Черногузки) висотою до 6 м над рівнем заплави (на північ від шосейної дороги Луцьк–Львів) – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 2 га. Речові матеріали зібрано по обидва боки від лінії електропередач. За 1,5 км на північ від села на схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Полонки висотою 6–8 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIV ст. площею до 3 га. [Конопля, Івановський, 1997, с. 11-13].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 189–190.
3. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.

с. Вікторяни

За 1 км на північний захід від села на рівній ділянці першої надзаплавної тераси правого берега Черногузки висотою 2–3 м над рівнем заплави – двошарове поселення пізньопалеолітичного часу і волино-люблінської культури площею близько 2 га. За 0,5 км на північний захід від села на невисокому правому березі Черногузки – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 3 га.

На північній околиці села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега Черногузки висотою 4–5 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га. Керамічні матеріали зібрано на території людських городів.

За 0,3 км на північний схід від села та за 0,2 км у цьому ж напрямку від цвинтарю на видовженому меандроподібному закруті правого берега Черногузки висотою 2–3 м над рівнем заплави – багатошаро-

ве поселення лінійно-стрічкової кераміки, городоцько-здовбицької, тшинецько-комарівської, вельбарської культур і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 3 га.

За 0,8 км на схід від села на місі першої надзаплавної тераси правого берега Черногузки висотою 6–8 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XII ст. площею близько 1,5 га. [Конопля, Івановський, 1997, с. 15-18].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 190–191.

с. Воротнів

На південь від села в уроч. Під Горбами – неолітичне поселення. На полі випадково знайдено золоту римську монету [Кучинко, Охріменко, 1995, с. 132].

За 1,5 км на захід від села на місі правого берега річки Зеленка (правобічного допливу р. Стир) на висоті 3–4 м над рівнем заплави (за 0,3 км на південь від сільського цвинтаря) – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури доби бронзи та давньоруського і середньовічного періодів XI–XV ст. площею близько 3 га. З півночі воно обмежене лінією електропередач, з півдня – ставом, а із заходу – греблею [Конопля, Івановський, 1997, с. 18].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 191.
3. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.

с. Воютин

За 1 км на північний схід від села на видовженому мисі першої надзаплавної тераси правого берега струмка Верболіз висотою 5–6 м над рівнем заплави – багатощарове поселення доби пізнього палеоліту, тшинецько-комарівської, вельбарської культур, лежницької групи ранньоскіфського часу та давньоруського періоду XI–XIII ст. площею близько 2 га. У північно-східній частині села на мисі правого берега потоку Верболіз на висоті близько 16 м над рівнем заплави – стоянка пізнього палеоліту.

За 0,5 км на північ від села на схилі лівого берега струмка Верболіз висотою 3–4 м над рівнем заплави – селище давньоруського часу XII–XIII ст. площею до 1 га.

На північно-західній околиці села на лівому березі названого струмка на висоті 5–6 м над рівнем заплави – селище XII–XIII ст. площею близько 1 га.

За 0,5 км на південний захід від села на правому березі безіменного потічка (допливу Верболізу, заплава якого зараз затоплена ставом) – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 2 га. За 1 км на південний захід від села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега потічка Верболіз висотою 5–6 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 1,5 га [Конопля, Івановський, 1997, с. 18–20].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 191–192.

с. Гать

У північно-західній частині села (уроч. Цвинтар) на схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Черногузки заввишки 8–10 м над рівнем заплави – багатощарове поселення тшинецько-комарівської і вельбарської культур та періоду XII–XV ст. площею близько 1 га. Сліди пам'ятки помічено на північ від ґрунтової до-

роги. Речові матеріали зібрано з території присадибних ділянок селян. У північно-західній частині села (уроч. Млин) на місці першої надзаплавної тераси правого берега Черногузки заввишки близько 12 м над рівнем заплави – багатошарове поселення тшинецько-комарівської, вельбарської культур і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 1 га. За 0,2 км на північний захід села на півовальному в плані місці першої надзаплавної тераси правого берега р. Черногузки висотою до 8 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 2 га.

За 1,5 км на захід від села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега Черногузки висотою 2–3 м над рівнем заплави (у місці впадіння в річку допливу Верболіз) – селище періоду XII–XV ст. площею до 3 га.

За 2 км на південний захід від села, на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега потоку Верболіз висотою 3–4 м над рівнем заплави – селище періоду XII–XV ст. площею до 2 га.

У північній частині села (за 150 м на північ від цвинтаря) на місці прямокутної форми розмірами 200x400 м першої надзаплавної тераси правого берега Черногузки заввишки 8–10 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га.

За 0,5 км на північ від села на півовальному в плані місці першої надзаплавної тераси правого берега Черногузки висотою 10–12 м над рівнем заплави – двошарове поселення пізньопалеолітичного часу і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га.

У північно-східній частині села на схилі першої надзаплавної тераси берега Черногузки висотою 8–10 м над рівнем заплави, – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га. [Конопля, Івановський, 1997, с. 20–21].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 192–194.

с. Гірка Полонка

На схід від села був курганний могильник давньоруського часу. У його складі нараховувалося 24 насипи, 9 з яких 1898 року розкопала К. Мельник. Серед поховального інвентарю срібні персні, сережки, намиста тощо. [Мельник, 1901, с. 552–555].

Поблизу села 1932 року випадково виявлено тілопокладне поховання вельбарської культури. Його супроводжували ліпний кубок лійчастої форми, дві бронзові арбалетні фібули з підв'язаним приймачем і кістяний гребінь з трипластинчастою дугастою спинкою. Поховання датується другою половиною III ст. н. е. [Брайчевский, 1964, с. 173–176].

За 1 км на схід від села (уроч. Низ) на правому березі Черногузки – багатощарове поселення доби пізнього палеоліту, культур лінійно-стрічкової кераміки, кулястих амфор та городоцько-здовбицької площею 0,5 га [Кучинко, Охріменко, 1995, с. 132]. За 0,5 км на схід від села на видовженому мисі першої надзаплавної тераси правого берега Черногузки висотою 5–6 м над рівнем заплави – поселення культури лінійно-стрічкової кераміки, розміром 150x250 м. Пам'ятку відкрив 1978 року Г. Охріменко, а в 1983–1984 рр. провів на ній рятівні розкопки. Досліджено дві напівземлянки, одна з яких була двокамерною. До складу останньої входили дві заглиблені частини підтрикутної і овальної форм розміром, відповідно, 3,7 м та 4,1 м, завглибшки 0,9 м від давнього рівня. У заповненні жител виявлено фрагменти ліпного посуду, серед яких майже половина декорована нотним орнаментом, кістяні проколки, підвіска з ікла дикого кабана та різноманітні крем'яні вироби [П'ясецький, Охріменко, 1990, с. 80–81].

На схід від села (уроч. Глінки) на мисі першої надзаплавної тераси правого берега Черногузки висотою 6–8 м над рівнем заплави – багатощарове поселення культур городоцько-здовбицької, тшинецько-комарівської бронзового віку, лежницької групи ранньозалізного часу і давньоруського періоду. Ліворуч від мосту шосейної дороги на правому березі Черногузки – поселення тшинецько-комарівської культури, відкрите розвідкою М. Пелещишина та І. Свешнікова 1959 року.

На захід від села (уроч. Берез) на південному і південно-західному схилах правого берега Черногузки висотою 6–10 м над рівнем за-

плави – багатощарове поселення волино-люблінської, поморсько-кльошової культур, волино-подільської культурної групи і давньоруського періоду площею до 3 га. У 1983 р. досліджене Д. Козаком, М. Кучинком та Г. Охріменком. Розкопано 2100 кв. м площі пам'ятки і виявлено господарські ями діаметром 1,2–1,8 м та завглибшки 1,2–2,1 м енеолітичного часу; напівземлянки кінця 1 тис. до н. е; напівземлянки і три господарські споруди перших століть нашої ери та напівземлянки і яму XII–XIII ст. [Козак, 1991, с. 141–142; 146–149; Оприск, 1989, с. 171].

На підвищеній частині заплави правого берега Черногузки, навпроти с. Городище Перше – підтрикутне в плані городище давньоруського часу. Поруч із городищем – давньоруське селище [Кучінко, Охріменко, 1995, с. 132].

Джерела

1. Брайчевский М. Ю. Погребение в Горькой Полонке на Волини / М. Ю. Брайчевский // Материалы и исследования по археологии СССР. – М., 1964. – Вып. 116. – С. 173–176.
2. Козак Д. Н. Етнокультурна історія Волині (I ст. до н. е. – IV ст. н. е.) / Д. Н. Козак. – К. Наук. думка, 1991. – 176 с.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.
4. Мельник Е. Н. Раскопки в земле лучан, произведенные в 1897 и 1898 гг. / Е. Н. Мельник // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – С. 479–576.
5. Оприск Г. В. Нові археологічні джерела з історії давньоруського села Західної Волині / Г. В. Оприск // Минуле і сучасне Волині. – Луцьк, 1989. – Вип. 3. – С. 169–171.
6. П'ясецький В., Охріменко Г. Дослідження пам'яток культури лінійно-стрічкової кераміки на Волині / В. П'ясецький, Г. Охріменко // Археологія. – 1990. – Вип. 4. – С. 69–82.

с. Голишів

За 0,5 км на захід від села (уроч. Замчисько) на видовженому мисі лівого берега Черногузки – двошарова пам'ятка волино-люблінської і трипільської культур. Розкопками М. Пелещина у 1972–1973 рр. досліджено майже всю її площу (близько 2000 кв. м). Відкрито 14 наземних жител, 2 напівземлянки і 35 господарських ям пізнього етапу

трипільської культури. Зібрано значну кількість знарядь праці з кременю, каменю, рогу і кістки, уламків глиняного посуду, тягарців до ткацького верстату і пряслиць, а також знайдено декілька зооморфних фігурок. На поселенні виявлено 5 скорчених поховань волинолюблінської культури, які датуються 3200–3100 рр. до н. е., та три овальні котловани від землянок розмірами 3/4х2/2,5 м, велике вогнище діаметром близько 2 м від наземного житла і декілька господарських ям. Скорчені тілопокладення орієнтовані головами на південь. Вони супроводжувалися двома–трьома ліпними посудинами з характерним реберчастим профілем, конічними мисками, чашами, кістяними проколками і уламками зернотерок [Пелещин, 1990, с. 31–32; Кучінко, Охріменко, 1995, с. 132].

За 1 км на захід від села на пологому схилі лівого берега Черногузки – поселення культури лінійно-стрічкової кераміки. За 2,5 км на захід від села на місці першої надзаплавної тераси лівого берега Черногузки – поселення культури лінійно-стрічкової кераміки. Розкопками досліджено територію площею 1044 кв. м і виявлено залишки шести житлових об'єктів. Вони представлені наземними і незначно заглибленими в ґрунт спорудами. Перші з них мали наближено-трапецієподібну форму розмірами 4х5,5 та 5х10 м. У центрі долівки простежені залишки вогнищ, а попід стінками (як з внутрішнього, так і зовнішнього боків) зафіксовані стовпові ями діаметром 20–30 см. Конструкцію двох напівземлянок характеризують котловани від них округлої форми діаметром 1–1,2 м завглибшки до 1–1,8 м. В одному із жител відкрито чотири ями, а в другому – дві. У межах житлових споруд зібрано значну кількість виробів із каменю, кременю і кістки, остеологічних решток, а також уламків ліпного посуду, орнаментованого лінійно-нотним і пластинчастим декором. Час існування пам'ятки припадає на 4300–4200 рр. до н. е. [Охріменко, 2001, с. 25–32].

За 3 км на захід від села (обабіч від залізничного полотна) на лівому березі Черногузки – багаточислове поселення культур лінійно-стрічкової кераміки, волино-люблінської і кулястих амфор площею до 2 га. [Конопля, 1997, с. 188–189].

Джерела

1. Конопля В. М. Старожитності Волині / В. М. Конопля. – Львів, 1997. – 232 с.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.
3. Охріменко Г. Культура лінійно-стрічкової кераміки на Волині / Г. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2001. – 139 с.
4. Пелещишин Н. А. Трипольская культура Западной Волыни / Н. А. Пелещишин // Археология Прикарпатья, Волыни и Закарпатья : Энеолит, бронза и раннее железо / Э. А. Балагури и др. – К. : Наук. думка, 1990. – 187 с.

с. Горзвин

У східній частині села (уроч. Гориська) на місі правого берега Черногузки висотою до 10 м над рівнем заплави – давньоруське городище округлої форми діаметром 55 м. З напільного боку воно укріплене валом і ровом. Обстежувалось 1960 року П. Раппопортом [Раппопорт, 1967, с. 48]. На схід від городища на схилі першої надзаплавної тераси правого берега Черногузки – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 1 га. [Кучінко, Охріменко, 1995, с. 132].

У північній частині села, на місі першої надзаплавної тераси лівого берега Черногузки – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 1,5 га.

У південній частині села на схід від ґрунтової дороги і греблі, що з'єднує нову і стару територію села, на схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Черногузки заввишки 6–8 м над рівнем заплави – давньоруське селище XI–XIV ст. площею до 2 га.

У північно-західній частині села на місі першої надзаплавної тераси лівого берега Черногузки висотою 6–7 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIV ст. площею до 1 га. Керамічні матеріали зібрано з території присадибних ділянок селян. За 0,5 км на південний захід від села на місі першої надзаплавної тераси правого берега Черногузки заввишки 5–6 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 2 га [Конопля, Івановський, 1997, с. 21–22].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 197–198.
3. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.
4. Раппопорт П. А. Военное зодчество западнорусских земель X–XIV вв. / П. А. Раппопорт // Материалы и исследования по археологии СССР. – Ленинград, 1967. – № 140.– 241 с.

с. Городище Перше

За 0,5 км на північ від села на гребені першої надзаплавної тераси лівого берега р. Черногузки було 16 давньоруських курганів, шість з яких 1898 р. розкопала К. Мельник [Мельник, 1901, с. 554–555].

На північно-західній околиці села (на північ від шосейної дороги Луцьк–Цеперів) на схилі лівого берега р. Черногузки висотою 16–18 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського часу XII–XIII ст. площею до 1 га. Речові матеріали зібрано з території орного поля. До комплексу знахідок середнього періоду доби бронзи належать фрагменти стінок ліпних посудин, відщеп та уламок кременю. До матеріалів раннього середньовіччя – уламки вінець, денець і бочків гончарних горщиків. Окремі екземпляри декоровані прямими нарізними борозенками.

За 0,3 км на північний захід від села (за 0,15 км на північ від шосейної дороги) на схилі лівого берега р. Черногузки висотою 8–10 м над рівнем заплави – поселення тшинецько-комарівської, вельбарської культур і давньоруського часу площею 2 га. Речові матеріали зібрано з території орного поля.

За 1,6 км на захід від села (уроч. Чвораки – невеликий хутір) на лівому березі безіменного струмка (лівобічний доплив Черногузки) висотою до 2 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIII ст. Уламки вінець і фрагментів стінок гончарних горщиків зібрані з те-

риторії садиб Кривича і Панасюка. За 1,7 км на захід від села (уроч. Фільварок) на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузки висотою 4–5 м над рівнем заплави – двошарове поселення вельбарської культури і періоду XII–XIV ст. площею 2 га. Речові матеріали зібрано з території орного поля. За 2 км на захід від села на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузки висотою 4–5 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XV ст. площею 2 га. Із західного боку його оконтурює меліоративний рів. З території орного поля зібрано уламки вінець і фрагментів стінок гончарних горщиків.

За 2 км на південний захід від села (за 0,2 км на захід від житлових споруд транспортного підприємства) на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузки у місці впадіння в неї невеликого безіменного струмка, заплава якого зараз зайнята ставом (на захід від водонапірної башти – за 1 км на північ від мосту дороги шосейної Луцьк–Львів) в уроч. Старе городище – двошарове поселення вельбарської культури і періоду XII–XIII ст. площею близько 2 га.

За 2,5 км на південний захід від села (через заплаву р. Черногузки) на півовальному в плані виступі її лівого берега висотою до 8 м – багатшарове поселення тшинецько-комарівської, вельбарської культур і давньоруського часу XII–XIII ст. площею до 3 га. За 2,7 км на південний захід від села в уроч. Старе село (за 0,5 км на схід від хутора) на лівому березі р. Черногузки висотою 4–5 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XV ст. площею до 1 га. Уламки вінець і фрагментів стінок гончарних горщиків зібрано з території людських городів. За 3 км південний захід від села в урочищі Старе село на правому березі безіменного струмка (лівобічний доплив Черногузки) висотою 3–4 м над рівнем заплави (на території невеликого хутора) – поселення періоду XII–XIII ст. площею до 1 га. Уламки гончарного посуду зібрано з огордів [Конопля, Івановський, 1997, с. 22–24].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 198–200.

3. Мельник Е. Н. Раскопки в земле лучан, произведенные в 1897 и 1898 гг. / Е. Н. Мельник // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – С. 479–576.

с. Городище Друге

За 0,5 км на північ від села в уроч. Вал – складномисове городище кінця Х – початку XII ст. площею 0,8 га. Розміщене на останці правого берега р. Полонки висотою до 3–4 м над рівнем заплави. Зі сходу від напільного боку пам'ятка відмежована валом і ровом, через які проходив в'їзд. Городище обстежене 1960 року П. Раппопортом. У 1977–1989 рр. його досліджував М. Кучинко. За десятирічний період польових робіт ним вивчено практично всю площу пам'ятки. Відкрито 34 напіземлянки, 3 гончарні і 2 залізоборні майстерні, 1 млин і 3 пекарні, 15 господарських споруд, 40 ям господарського призначення і 6 печей від літніх кухонь. Надзвичайно багатий і різноманітний речовий комплекс знахідок із городища представлений гончарною керамікою, виробами із заліза, бронзи, кістки, рогу, скла та каменю. 1983 року в одній із господарських споруд знайдено скарб срібних прикрас, що складався з 5 витих шийних гривен, 3 браслетів, 6 цілих і 6 фрагментованих намистин із напаяною зерню [Раппопорт, 1967, с. 57–58; Кучинко, 1996].

У північно-західній частині села за 0,2 км від шосейної дороги Луцьк–Львів поруч з городищем на правому березі р. Полонки – давньоруське селище XI–XV ст. [Кучинко, Охріменко, 1995, с. 132].

За 0,3 км на північний схід від села в уроч. Ваканець на схилі правого берега Полонки висотою близько 4–5 м над рівнем заплави, за 0,1 км від шосейної дороги Луцьк–Львів – багатожарове поселення тшинецько-комарівської, вельбарської культур і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 3 га. У південній частині пам'ятки відмічене місце обробки кременю. Внаслідок інтенсивної оранки крем'яні знахідки – це фрагменти серпів, відщепів тощо.

За 0,5 км на північ від села (на північ від церкви) на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега полонки висотою до 10 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 2 га.

На північно-східній околиці села (за 50 м на південь від шосейної дороги) на місі першої надзаплавної тераси правого берега Полонки висотою 4–5 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 3 га. Його сліди зафіксовано в місці впадіння в ріку її безіменного правобічного потічка.

У північно-західній частині села (за 0,2 км на південь від шосейної дороги) на захід від приміщення сільської ради – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 1 га. Воно розміщене на схилі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка (правобічний доплив р. Полонки) висотою 8–10 м над рівнем заплави. Уламки гончарного посуду зібрано з території селянських господарів.

У західній частині села (на північний захід від місцевої школи) на місі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного струмка висотою 12–14 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 1 га. [Конопля, Івановський, 1997, с. 24–26].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 200–203.
3. Кучинко М. М. Давньоруське городище Вал в Надстир'ї / М. М. Кучинко. – Луцьк : «Вежа», 1996. – 208 с.
4. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.
5. Раппопорт П. А. Военное зодчество западнорусских земель X–XIV вв. / П. А. Раппопорт // Материалы и исследования по археологии СССР. – Ленинград, 1967. – № 140. – 241 с.

с. Городок

У південно-східній частині села на острівному підвищенні серед заплави лівого берега Черногузки розташовувалося поселення

культури лінійно-стрічкової кераміки, яке в 30-х рр. XX ст. досліджував Я. Фітцке. Пам'ятка зруйнована земляними роботами при спорудженні котлованів ставів [Кучинко, Охріменко, 1995, с. 133].

В уроч. Лисоха на невеликому підвищенні серед заплави лівого берега Черногузки – двошарове поселення городоцько-здовбицької культури і давньоруського періоду. Досліджувалося розкопками Я. Фітцке 1936 року та розвідками І. Сवेशнікова і М. Пелещишина 1959 року. Під час розкопок виявлено три напівземлянки овальної форми діаметром 1,9–3,2 м і глибиною 0,32–1,4 м, де знайдено шматки печини, уламки ліпного посуду, кістки тварин і поодинокі вироби з кременю доби бронзи, а також уламки гончарних горщиків XI–XIII ст. [Fitzke, 1936-1937, s. 333–340; Сवेशніков, 1974, с. 82].

За 2 км на південний схід від села (уроч. Острів) на овальному в плані останці лівого берега Черногузки розмірами 80х400 м і висотою до 3 м – багатшарове поселення стжижовської культури доби бронзи, лужицької культури, лежницької групи ранньозалізного віку, волино-подільської групи та вельбарської культури, а також могильник ульвівецького типу. Пам'ятки досліджувалась експедицією Інституту археології НАН України та Волинського державного університету в 1990-1992. Досліджено площу 3900 кв. м [Козак, Оприск, Шкоропад, 1999, с. 7–70].

На західному краї мису в уроч. Пасовище було багатшарове поселення давньофракійської, поморсько-кльошової, волино-подільської, вельбарської культур, могильник висоцької культури, а також селище давньоруського періоду XI–XIII ст. [Козак, Оприск, Шкоропад, 1999, с. 71–125].

На захід від села на гряді другої надзаплавної тераси лівого берега Черногузки висотою близько 50 м над рівнем заплави був курган давньоруського часу, в якому знайдено тілопокладення в труні із супровідним інвентарем – срібними скроневиими кільцем і перснями [Ратич, 1957, с. 9].

За 1,5 км на південній захід від села на овальному в плані підвищенні серед заплави лівого берега Черногузки розмірами 150/180х300 м і висотою 3–4 м – селище X–XI ст. З території орного поля зібрані уламки гончарного посуду, серед якого кількісно переважають екземпляри з білої глини.

За 0,5 км на південний захід від села на острівному підвищенні серед заплави лівого берега Черногузки розмірами 200x500 м і висотою 3–4 м над рівнем заплави – багатопарове поселення волинолюблінської, тшинецько-комарівської культур і давньоруського періоду X–XIII ст. площею близько 3 га. Останець орієнтований із заходу на схід. Найбільша концентрація матеріалу зафіксована в західній (дещо вищій) і центральній його частинах.

За 0,5 км на південь від села в уроч. Пенцаківська хата (або Циганська кузня) – двошарове поселення тшинецько-комарівської культур і давньоруського періоду XII–XIII ст., розміщене в східній частині останця лівого берега Черногузки висотою 4–5 м над рівнем заплави. Речові матеріали зібрано з території людських городів на площі до 2 га.

За 1 км на південний захід від села в уроч. Кемпа (на згаданому вище останці) – селище давньоруського періоду X–XIII ст. площею до 2 га.

У південно-східній частині села в районі вул. Набережна – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га, розміщене на пологому південному схилі першої надзаплавної тераси лівого берега Черногузки висотою 3–4 м над рівнем заплави. Уламки гончарного посуду зібрано з території присадибних ділянок.

За 0,5 км на схід від села на південному і південно-східному схилах мису першої надзаплавної тераси лівого берега Черногузки висотою до 14 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської і вельбарської культур площею до 2 га [Конопля, Івановський, 1997, с. 26–29].

Джерела

1. Козак Д. Н. Пам'ятки давньої історії Волині в с. Городок / Д. Н. Козак, В. Т. Оприск, В. Д. Шкоропад. – К. : Наук. думка, 1999. – 128 с.
2. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.
4. Ратич О. О. Древньоруські археологічні пам'ятки на території західних областей УРСР / О. О. Ратич. – К. : Вид-во АН УРСР, 1957. – 96 с.

5. Сवेशніков І. К. Історія населення Передкарпаття, Поділля і Волині в кінці III – на початку II тисячоліття до н. е. / І. К. Сवेशніков. – К. : Наук. думка, 1974. – 207 с.
6. Fitzke J. Badania archeologiczne w Gorodku, pow. Łuck / Jan Fitzke // Swiatowit. – 1936–1937. – Т. XVII. – S. 333–340.

с. Григоровичі

На північно-західній околиці села (на південь від шосейної дороги Луцьк–Львів) в уроч. Копанка на схилі правого берега р. Полонки висотою 4–5 м над рівнем заплави (у місці впадіння в неї безіменного струмка) – багатшарове поселення тшинецько-комарівської, черняхівської культур і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1,5 га. Сліди пам'ятки зафіксовані на південь від шосейної дороги. Із заходу поселення обмежує водойма ставу.

У західній частині села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного струмка висотою 5–6 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду площею до 2 га.

У південній частині села (на території сільського цвинтаря) на гребені першої надзаплавної тераси правого берега безіменного струмка висотою до 30 м над рівнем заплави – курганний могильник XI–XIII ст. Курганна група тягнеться з півночі на південь на відтинку до 35 м. Виявлено 7 курганів, з яких лише два збереглися в добром стані. Округлої форми насипи мають діаметр 5–7 м і висоту 0,3–0,5 м. Розкопками досліджено один із курганів. Він був насипаний на давній горизонт. На глибині 1,5 м у прямокутній дерев'яній домовині розмірами 0,65х2,4 м виявлено витягнуте поховання дорослого чоловіка без гомілкових кісток. Покійник лежав на спині головою на захід, з простягнутими вздовж тіла руками. Під час розкопок у насипі кургану знайдено два крем'яні ретушовані відщепи, точильний брусок з пісковика та бочок кружальної кераміки XII–XIII ст. Один крем'яний відщеп виявлено в нижній частині тазової кістки скелета [Конопля, Івановський, 1997, с. 29–30].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.

2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 206–207.

с. Заболотці

За 2 км на південь від села на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою до 8 м над рівнем запливи – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 1 га. У південній частині села на рівній ділянці першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою до 8–10 м над рівнем запливи – селище періоду XI–XV ст. площею до 1 га.

У північно-західній частині села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою 8–10 м над рівнем запливи – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 2 га.

У північно-східній частині селі на мисі першої надзаплавної тераси правого берега Серни висотою до 10 м над рівнем запливи – двохарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XI–XV ст. За 1 км на північний схід від села на рівній ділянці першої надзаплавної тераси правого берега Серни висотою 6–8 м над рівнем запливи – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 2 га. [Конопля, Івановський, 1997, с. 31].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 207.

с. Забороль

Біля села – курган доби бронзи [Кучинко, Охріменко, 1995, с. 133]. У північній частині села на південь від торгового центру і шосейної дороги Луцьк–Володимир-Волинський – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею близько 1 га, розміщене на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного струмка (лівобічний доплив Стиру) висотою 4–5 м над рівнем запливи.

На західній околиці села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного струмка висотою 10–12 м над рівнем за-

плави – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 2 га (пам'ятка руйнується кар'єром місцевого цегельного заводу).

За 0,5 км на північний захід від села (в місці, де розташовані корпуси цегельного заводу) на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного струмка висотою 6–8 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIV ст. площею до 2 га. Пам'ятка частково зруйнована будівельними роботами.

На східній околиці села (за 0,1 км на південь від шосейної дороги Луцьк–Володимир-Волинський поблизу греблі ставу) на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка висотою 3–4 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIII ст. площею до 2 га. Керамічні матеріали доби бронзи – дрібні уламки стінок ліпних посудин, а раннього середньовіччя – фрагменти гончарних горщиків. Знахідки зібрано з території орного поля [Конопля, Івановський, 1997, с. 31–32].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 207–208.
3. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.

с. Зміїнець

За селом – давньоруське городище, обстежене в 30-х рр. XX ст. О. Цинкаловським [Cynkałowski, 1961, s. 199]. У східній частині села на лівому березі Стиру – багат шарове поселення тшинецько-комарівської культури, ранньослов'янського і давньоруського періодів площею до 1 га. Пам'ятка обстежена 1998 р. Г. Охріменком.

Джерела

1. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 209.

2. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 90.

с. Кошів

На північно-західній околиці села (уроч. Вапнярка) на мисоподібному виступі лівого берега лівобічного допливу р. Черногузки висотою до 14 м над рівнем заплави – давньоруське городище періоду X–XII ст., відкрите М. Кучинком 1976 року [Кучінко, Охріменко, 1995, с. 134]. Досліджувалося розвідкою С. Терського 1991 року. Пам'ятка частково зруйнована кар'єром по добуванню вапняку. Городище має овальну у плані форму, обведене невисоким валом і додатково захищене ровом. Культурний шар бідний на знахідки. Зібрані керамічні матеріали орнаментовані нарізними хвилястими і прямими борозенками.

За 0,5 км на південний схід від села (на захід від шосейної дороги) на схилі правого берега лівобічного допливу Черногузки висотою до 10 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського часу XII–XIII ст. площею до 2 га. З території орного поля зібрано уламки ліпної кераміки, три відщепи, два з яких ретушовані, середнього періоду доби бронзи, а також уламки вінець і фрагменти стінок горщиків раннього середньовіччя.

У західній частині села на схилі правого берега лівобічного допливу Черногузки висотою 6–8 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га. З територій присадибних ділянок зібрано фрагменти гончарних горщиків, частина яких декорована нарізними прямими борозенками.

У південно-східній частині села на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка (лівобічний доплив Черногузки) висотою до 8 м над рівнем заплави – поселення періоду XI–XIII ст. площею до 1 га. З території людських городів зібрано уламки вінець і фрагменти стінок гончарних горщиків, частина яких орнаментована прямими нарізними борозенками.

У східній частині села, на мисоподібному виступі лівого берега лівостороннього допливу р. Черногузки висотою до 14 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського часу X–XIII ст. площею до 2 га. З території

людських городів зібрано уламки ліпної кераміки середнього періоду доби бронзи і фрагменти гончарного посуду раннього середньовіччя. Окремі стінки горщиків орнаментовані нарізними хвилястими і прямими борозенками.

Джерела

1. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 213–214.
2. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.

с. Коршів

На лівому березі р. Черногузки – давньоруське городище, розташоване на землях села Городок за 1,5 км на південний захід від нього. Село Коршів, яке дало назву городищу, розташоване на протилежному – правому березі річки. Пам'ятку площею близько 5 га виявлено в уроч. Замчисько на місці надзаплавної тераси лівого берега річки заввишки 8 м над рівнем заплави. Городище складається з дитинця і окольного града, укріплене валом і ровом. Досліджувалось у 30-х рр. ХХ ст. З. Леським, в 1960 р. – П. Раппопортом, а нещодавно – С. Панишком. Внаслідок досліджень виявлено численні матеріали, що свідчать про міський статус Коршева в час його існування в ХІ ст. [Leski, 1939, s. 107–110; Раппопорт, 1967, с. 60; Панишко, 2003, с. 138–140].

За 0,5 км на північний захід від села (уроч. Старе село) на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега Черногузки висотою 2–3 м над рівнем заплави – багаточислове поселення лежницької групи ранньозалізного часу, вельбарської культури і давньоруського періоду ХІІ–ХІІІ ст. площею близько 3 га. Через пам'ятку проходить ґрунтова дорога. З північного боку до неї прилягає водойма ставу.

За 1 км на північний захід від села на видовжено-овальному місці першої надзаплавної тераси правого берега Черногузки висотою 6–7 м над рівнем заплави на місці впадіння в неї р. Полонки – багаточислове поселення тшинецько-комарівської, вельбарської культур і періоду ХІІ–ХV ст. площею до 3 га. За 1,5 км на північний захід від

села на підковоподібному в плані мисі першої надзаплавної тераси правого берега Черногузки висотою до 12 м над рівнем заплави – багатшарове поселення тшинецько-комарівської, вельбарської культури і давньоруського періоду XII–XIV ст. площею до 3 га.

На північній околиці села в уроч. Цвинтар – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 2 га, розміщене на мисі першої надзаплавної тераси правого берега Черногузки висотою близько 20 м над рівнем заплави. У північній частині села на схилі мису першої надзаплавної тераси правого берега Черногузки висотою до 20 м над рівнем заплави – стоянка доби пізнього палеоліту, поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га. За 0,7 км на північ від села та за 0,3 км на північний захід від церкви на овальному в плані підвищенні розміром 120x180 м і висотою 4–5 м над рівнем заплави правого берега р. Черногузки – двошарове поселення волино-люблінської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст.

У північно-східній частині села в урочищі Панський сад (за 0,5 км на північний схід від церкви) на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега Черногузки висотою 8–10 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 2 га. На північно-східній околиці села (уроч. Коло Млина) на пологому схилі правого берега Черногузки висотою до 10 м над рівнем заплави – поселення X–XI ст. площею близько 1 га.

За 2 км на північний схід від села (уроч. Бурино) на острівному підвищенні до 3–4 м над заплавою правого берега Черногузки – селище X–XII ст. площею близько 3 га. За 2,5 км на північний схід від села (в цьому ж урочищі) – двошарове поселення волино-люблінської культури і періоду XII–XIII ст., площею 1,5 га.

За 0,5 км на південний захід від села на мисі лівого берега р. Полонки висотою 12–14 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIV ст. площею до 2 га. За 0,8 км на південний захід від села поблизу гаю на видовженому мисоподібному виступі лівого берега р. Полонки висотою 8–10 м над рівнем заплави – багатшарове поселення пізнього палеоліту, лежницької групи, ранньоскіфського часу і періоду X–XIII ст. [Конопля, Івановський, 1997, с. 32–37].

У східній частині села на правому березі Черногузки – багатопланове поселення мезолітичного часу, культур лінійно-стрічкової кераміки періоду неоліту і тшинецько-комарівської доби бронзи, відкрите розвідкою Г. Охріменка 1978 року. За 2 км на схід від села на правому березі р. Черногузки – поселення лінійно-стрічкової кераміки, а за 2,5 км на схід від села – давньоруське поселення, відкрите розвідкою М. Кучінка і Г. Охріменка 1978 року. Біля села – поселення ранніх слов'ян [Кучінко, Охріменко, 1995, с. 134].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.
3. Панишко С. Д. Давньоруський Коршів / С. Д. Панишко // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Ковель і ковельчани в історії України та Волині : зб. наук. праць. – Луцьк : Надстир'я, 2003. – Ч. 2. – С. 138–140.
4. Раппопорт П. А. Военное зодчество западнорусских земель X–XIV вв. / П. А. Раппопорт // Материали и исследования по археологии СССР. – Ленинград, 1967. – № 140. – 241 с.
5. Leski Z. Wczesnohistoryczne grodzisko w Korszowie, pow. Łuckiem, woj. Wołyńskim / Z. Leski // Przegląd Archeologiczny. – 1939. – Т. VI; З. 1. – С. 107–110.

с. Крупа

У південній частині села – овальне городище давньоруського часу, обведене валом. Обстежувалось у 1955–1956 рр. Ю. Захаруком і Є. Тимофеевим [Ратич, 1957, с. 10]. На південно-східній околиці села був курганний могильник давньоруського періоду, що складався з 19 насипів. Три з них розкопала К. Мельник. Біля кістяків знайдено прикраси, зброю, предмети побуту [Мельник, 1901, с. 562–563]. У південно-західній частині села – селище давньоруського періоду. Його обстеження провели у 1955–1956 Ю. Захарук і Є. Тимофеев [Ратич, 1957, с. 10].

За 0,2 км на північ від села (уроч. Бірки) на місі правого берега Стиру (в місці впадіння в нього його правобічного допливу – струмка Зеленка) – селище давньоруського періоду XII–XIV ст. площею до 1 га. Пам'ятку зафіксовано за 200 м на південь від мосту шорсейної дороги Дубно–Луцьк. У північній частині села (уроч. Висланка) на місі правого берега першої надзаплавної тераси Стиру висотою близько 18 м над рівнем запливи – багатошарова пам'ятка: городище давньоруського періоду XII–XIII ст. і поселення культур кулястих амфор, стжижовської, тшинецько-комарівської. Городище має приблизно прямокутну форму із заокругленими кутами розмірами 80x100 м. Територія його була оточена ровом з північного, східного і південного боків. Ширина його доходила місцями до 20 м. В'їзд на городище був з напільної східної сторони тераси. Західний схил пам'ятки ескарпований.

На північно-західній околиці села (уроч. Заступна) поруч із недіючим кар'єром з добування глини – багатошарове поселення тшинецько-комарівської, вельбарської культур і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею близько 2 га. Пам'ятка розташована на місі першої надзаплавної тераси правого берега Стиру висотою 12–14 м над рівнем запливи, а неподалік від неї розміщена трансформаторна підстанція водоводу.

За 0,4 км на північний захід від села в уроч. Топілля (навпроти цвинтарю) на місі першої надзаплавної тераси правого берега Стиру висотою до 18 м над рівнем запливи – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га.

На західній околиці села в уроч. Городище – городище давньоруського періоду X–XIII ст. Воно займає мис правого берега Стиру висотою до 20 м над рівнем запливи. Пам'ятка складається з двох різних за величиною частин. Менша з них дещо вища, в плані близька до кола з діаметром до 40 м. Обнесена глибоким ровом, дно якого виходить на рівень запливи. Західна сторона цієї частини городища прямовисна, а інші схили дуже круті. Вона до того ж з'єднана перемишкою з південного боку з іншою, дещо більшою за площею частиною городища. Остання за формою близька до овалу розмірами 50x100 м. Вона нижча і, на відміну від попередньої, ореться. За-

раз на ній людські городи. Крім того, нижча частина городища відокремлена від напільної сторони тераси глибоким ровом. Гадаємо, що саме це, мисове, городище обстежив П. Раппопорт 1960 р. Однак, на відміну від В. Коноплі та В. Івановського, він зауважував, що майданчик городища неправильної форми, яка відповідає природній конфігурації підвищення і порізаний балками. Розмір майданчика 35x14 м.

У західній частині села (вул. Сонячна) – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га. На південно-західній околиці села – пізньофеодальне замчище XV–XVII ст., розміщене на рівній ділянці мису першої надзапlavної тераси правого берега Стиру висотою до 16 м над рівнем заплави. У плані воно приблизно квадратної форми зі сторонами довжиною близько 80 м. Замчище має частково збережений вал заввишки 2 м, рів завширшки 3–4 м, який уцілів зі сходу та два bastiони по обох кінцях східного валу. Щодо останніх, то вони мають вигляд зрізаного конуса із дещо заглибленим кратеропідбним верхом. Внутрішня територія замчища тепер інтенсивно ореться. На поверхні ґрунту у великій кількості трапляються уламки цегли, бите скло давнього походження і фрагменти гончарного посуду.

На південно-західній околиці села – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 2 га, розміщене на рівній ділянці мису першої надзапlavної тераси правого берега Стиру висотою близько 20 м над рівнем заплави. За 0,5 км на південний захід від села на рівній ділянці першої надзапlavної тераси правого берега Стиру висотою 8–10 м над рівнем заплави – поселення тшинецько-комарівської культури площею до 1 га. Уламки ліпної кераміки зібрано з площі орного поля по обидві сторони лінії електропередач. На захід від пам'ятки – трансформаторна підстанція водоводу.

За 1 км на південний захід від села на пологому схилі першої надзапlavної тераси правого берега Стиру висотою 6–8 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 2 га. Його сліди зафіксовані в місці впадіння в Стир нині пересохлого потічка. На захід від пам'ятки, на відстані, приблизно 100 і 200 м дві трансформаторні підстанції водоводу. За 1,8 км на південний захід від села на схилі першої надзапlavної тераси правого берега Стиру висотою

18–20 м над рівнем заплави – багатошарове поселення тшинецько-комарівської, вельбарської культур, лежницької групи ранньозалізного часу і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 3 га. У західній частині пам'ятка зруйнована кар'єром з добування піску. У зрізі стінок останнього зафіксовано плями від заглиблених частин житлових і господарських споруд давньоруського часу, які особливо чітко простежуються на південній стінці котловану.

За 2,5 км на південний схід від села на рівній ділянці підковоподібного в плані мису першої надзаплавної тераси правого берега Стиру висотою близько 20 м над рівнем заплави – багатошарове поселення волино-люблінської, тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 5 га.

За 0,5 км на північний схід від села на місі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного потічка (правобічний доплив Стиру) висотою до 8 м над рівнем заплави – поселення тшинецько-комарівської культури площею до 2 га.

За 1,5 км на захід від села на останці правого берега Стиру висотою до 1–2 м над рівнем заплави і розмірами 60/80x250 м – селище давньоруського періоду X–XII ст. Уламки гончарного посуду зібрано у вищій, південно-східній частині пам'ятки [Конопля, Івановський, 1997, с. 38–43].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 214–218.
3. Мельник Е. Н. Раскопки в земле лучан, произведенные в 1897 и 1898 гг. / Е. Н. Мельник // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – С. 479–576.
4. Ратич О. О. Древньоруські археологічні пам'ятки на території західних областей УРСР / О. О. Ратич. – К. : Вид-во АН УРСР, 1957. – 96 с.

с. Лаврів

У центральній частині села в уроч Остацівка (на північ і південний схід від клубу, на схід від греблі ставу) за 0,15 км на південь

від шосейної дороги, яка веде до с. Несвіч, на правому березі р. Злодійки (лівобічний доплив Стиру) висотою 6–8 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIV ст. площею близько 1 га. У центральній частині села за 0,2 км на південь від шосейної дороги, яка веде до с. Несвіч, на схилі правого берега р. Злодійки висотою 6–8 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIII ст. площею до 1 га. У центральній частині села в уроч. Стожитинщина (за 0,1 км на захід від шосейної дороги Луцьк–Боремель) на мисоподібному виступі правого берега р. Злодійки висотою 10–12 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIII ст. площею до 2 га.

У південно-східній частині села в уроч. Перепілки Верхні (на схід від шосейної дороги Луцьк–Боремель, на північ від цвинтарю і церкви) на мисоподібному виступі правого берега р. Злодійки висотою до 10 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIII ст.

У східній частині села в уроч. Перепілки Нижні (за 0,5 км на північний схід від церкви) на мисоподібному виступі правого берега р. Злодійки висотою 8–10 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIV ст. площею до 1 га. У східній частині села (за 1 км на схід від шосейної дороги Луцьк–Боремель) на схилі правого берега р. Злодійки висотою 6–8 м над рівнем заплави – двошарове поселення лежницької культурної групи ранньоскіфського часу і періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га.

На східній околиці села (уроч. Широке) на мисоподібному виступі правого берега р. Злодійки висотою 14–16 м над рівнем заплави (поблизу садиб П. Заремби і С. Онофрука) – багатошарове поселення стжижовської, тшинецько-комарівської, вельбарської культур і періоду XII–XIII ст. площею до 2 га. За 0,5 км на схід від села (в уроч. Гора) на мисоподібному виступі правого берега р. Злодійки висотою до 20 м над рівнем заплави – багатошарове поселення доби пізньої палеоліту, тшинецько-комарівської культур і періоду XII–XIII ст. площею до 3 га [Конопля, Івановський, 1997, с. 43–45].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 218–219.

с. Липини

За 3,5 км на схід від села (уроч. Верполе) на пологому схилі правого берега р. Сапалаївки висотою до 3 м над рівнем заплави (за 0,5 км на північ від шосейної дороги Луцьк–Рівне) – двошарове поселення лежницької групи культури ранньоскіфського часу і періоду X–XI ст. Зі сходу, півдня і заходу пам'ятку оконтурює заплава річки. Речові матеріали зібрано з території орного поля на площі близько 5 га. За 3 км на схід від села (за 0,5 км на схід від дороги, що проходить через греблю ставу, за 0,8 км на північ від шосейної дороги Луцьк–Рівне) на мисоподібному виступі правого берега р. Сапалаївки висотою 3–4 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га.

За 2,5 км на схід від села (на схід від ґрунтової дороги через греблю ставу, на північ від трансформаторної будки) на схилі правого берега р. Сапалаївки висотою 4–5 м над рівнем заплави – багатошарове поселення тшинецько-комарівської культури, вельбарської культур і періоду XII–XIII ст. площею близько 1,5 га. Речові матеріали зібрано з території орного поля вздовж лінії електропередач.

За 1,5 км на схід від села (за 0,3 км на захід від ґрунтової дороги через греблю ставу, в уроч. Хутір – на північ від меліоративного рову) на пологому схилі правого берега р. Сапалаївки – поселення періоду XII–XIII ст. площею до 1 га. З території орного поля зібрано фрагменти глиняної сковорідки, уламки вінець і бочків гончарних горщиків. За 1 км на схід від села (за 0,7 км на захід від ставу) на мисоподібному виступі правого берега р. Сапалаївки висотою 4–5 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIV ст. площею до 2 га.

За 1 км на південний схід від села (на схід від лінії електропередач) на пологому схилі правого берега р. Сапалаївки висотою до 3 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га.

За 0,5 км на південь від села на мисоподібному виступі правого берега р. Сапалаївки висотою до 3 м над рівнем заплави – двошарове поселення городоцько-здобицької культури і періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га.

За 0,3 км на південний захід від села на мисоподібному виспі правого берега р. Сапалаївки висотою 3–4 м над рівнем заплави – бага-

тошарове поселення стжижовської, тшинецько-комарівської і вельбарської культур і періоду XII–XIII ст. площею близько 4 га. Розташоване за 0,2 км на південний схід від цвинтарю. Із заходу пам'ятку оконтурює меліоративний рів, поруч з яким проходить лінія електропередач. На південно-західній околиці села (поруч із шосейною дорогою Луцьк–Ковель) на рівній ділянці правого берега р. Сапалаївки висотою до 2 м над рівнем заплави – поселення періоду XI–XIII ст. площею близько 1 га. За 0,6 км на південний захід від села на рівній ділянці лівого берега р. Сапалаївки – поселення періоду XI–XIII ст. площею до 1 га [Конопля, Івановський, 1997, с. 46–49].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 220–222.

с. Лище

За 1,5 км на південний схід від села – давньоруське городище овальної форми діаметром 40x56 м, обнесене валом і ровом [Ратич, 1957, с. 10; Кучинко, Охріменко, 1995, с. 134]. На південний схід від села на початку XX ст. було три групи курганів давньоруського часу, до складу яких входило 202 насипи. 1898 року К. Мельник у двох групах розкопала, відповідно, 17 і 12 курганів. У могильних ямах виявлено тілопокладення, а в окремих випадках – тілоспалення. Біля витягнутих кістяків знайдено срібні і бронзові скроневі підвіски, срібні плетені персні, срібні й скляні намистини, гончарні горщики тощо [Мельник, 1901, с. 557–562].

У південно-західній частині села на північ від колишнього с. Ставок, що нині увійшло до складу с. Лище, на пологому схилі правого берега безіменного потоку (правобічний доплив Стиру) був давньоруський курганний могильник, що складався з 40 насипів. Дев'ять з них розкопала К. Мельник 1898 року. Біля кістяків виявлено залізні цвяхи, ножі, срібні персні, скроневі кільця [Ратич, 1957, с. 13].

За 2,5 км на південний захід від села (уроч Вигаданка) на високому правому березі Стиру було розташоване багатощарове поселен-

ня доби пізнього палеоліту, маліцької, стжижовської, тшинецько-комарівської культур та давньоруського часу. Пам'ятка повністю зруйнована земляними роботами у глиняному кар'єрі. 1955 року її досліджував Ю. Захарук, а 1971 р. – І. Свешніков. Усього розкопано 278 кв. м площі поселення. Пізньопалеолітичні знахідки представлені патинованими виробами з кременю: відщепами, пластинами, різцями, кінцевими скребками і скобелями. Розкопками відкрито дві землянки з вогнищами і господарську яму маліцької культури; напівземлянку, яму і два скорчених поховання стжижовської культури; вогнище і велику глинобитну піч на місці наземних жител тшинецько-комарівської культури. У першому похованні, дослідженому 1955 року, кістяк дорослого чоловіка лежав на правому боці і був орієнтований головою на схід. У засипі могильної ями знайдено уламки ліпного посуду, крем'яні ніж і фрагмент сколу. У розкопаному 1971 року похованні чоловіка, що лежав на спині із підігнутими ногами та орієнтований головою на захід, виявлено кістяну проколку, ніж, наконечник списа і вістря стріли з кременю, а також уламок амфори [Свешніков, 1974, с. 127; Конопля, 1997, с. 200; Кучінко, Охріменко, 1995, с. 134].

За 1,5 км на південний захід від села на рівній ділянці мису першої надзаплавної тераси лівого берега струмка Зеленка (правого допливу Стиру) висотою до 14–15 м над рівнем заплави – двошарове поселення волино-люблінської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га.

За 1,2 км на південний захід від села (навпроти греблі і шлюзу ставу) на рівній ділянці мису першої надзаплавної тераси струмка Зеленка висотою близько 20 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га.

За 0,8 км на південний захід від села на схилі мису першої надзаплавної тераси лівого берега струмка Зеленка висотою до 14–16 м над рівнем заплави (за 50 м на захід від лінії електропередач) – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1,5 га. За 250 м на захід від пам'ятки проходить шлюз греблі.

За 0,6 км на південний захід від села (на території колишнього хутора Вигаданка) на витягнутому зі сходу на захід мисі першої над-

заплавної тераси лівого берега Зеленки висотою до 10–12 м над рівнем запливи – двошарове поселення волино-люблінської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 3 га.

За 0,5 км на південь від села – багатшарове поселення тшинецько-комарівської культури, лежницької групи ранньозалізного часу і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 2 га, розміщене на рівній ділянці першої надзаплавної тераси лівого берега струмка висотою 8–10 м над рівнем запливи (на північ від неї став). Західна частина пам'ятки частково знищена глиняним кар'єром.

На південній околиці села на місі першої надзаплавної тераси правого берега струмка Зеленка висотою 12–14 м над рівнем запливи – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га, розташоване навпроти греблі через ставок. У зрізі прямовисної стінки берега простежено темні прямі плями від заглиблених споруд давньоруського часу.

За 0,4 км на південний схід від села на рівній ділянці мису першої надзаплавної тераси лівого берега струмка висотою до 10 м над рівнем запливи – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га. Пам'ятка зі сходу і заходу обмежена улоговинами запливи струмка, а з півночі – водоймою ставу.

За 0,5 км на південний схід від села (на захід від колишнього с. Клечани, що зараз увійшло до с. Лище) – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га, розміщене на аварійній ділянці мису першої надзаплавної тераси лівого берега струмка висотою 5–6 м над рівнем запливи.

У східній частині села на місі першої надзаплавної тераси лівого берега струмка висотою 5–6 м над рівнем запливи – двошарове поселення стжижовської культури і давньоруського періоду XI–XII ст.

У північно-східній частині села на місі першої надзаплавної тераси лівого берега Зеленки висотою близько 5 м над рівнем запливи – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 2 га. З півночі до пам'ятки прилягає водойма ставу, за 0,4 км на південь від неї проходить шосейна дорога, а із заходу її обмежує ґрунтова дорога, яка пролягає через греблю із шлюзом. У північно-східній части-

ні села від згаданого вище пункту за 0,5 км на схід – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XII ст. площею до 2 га, розміщене на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега струмка Зеленка висотою близько 8 м над рівнем заплави.

За 0,7 км на північний схід від села та за 0,5 км від цвинтарю на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега згаданого вище струмка висотою 4–5 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XI–XIV ст. площею до 1 га. У північно-східній частині села на напівовальному мисі першої надзаплавної тераси правого берега струмка висотою 10–12 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XI–II ст.

За 0,4 км на північ від села – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIV ст. площею до 2 га, розміщене на мисі першої надзаплавної тераси правого берега потоку Зеленка висотою близько 8 м над рівнем заплави. Із заходу повз нього проходить ґрунтова дорога.

За 1 км на північний схід від села на мисі другої надзаплавної тераси лівого берега струмка висотою до 50 м над рівнем заплави – стоянка пізньопалеолітичного часу. Навпроти через потік – цвинтар, а за 2,5 км на схід – церква с. Воротнів. Патиновані крем'яні артефакти зібрано на західному схилі тераси з території орного поля на площі близько 1 га.

На південній околиці села на видовженому мисі першої надзаплавної тераси правого берега Зелени висотою близько 6 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га. Навпроти пам'ятки – кар'єр. З півдня її оконтурює водойма ставу, а з півночі і заходу – заплава, вздовж якої проходить лінія електропередач.

У південно-західній частині села за 0,5 км на захід від вищезазначеної пам'ятки – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га, розміщене на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега струмка висотою до 5 м над рівнем заплави. За 0,4 км на південь від неї – глиняний кар'єр.

За 1,2 км на південний захід від села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега струмка Зелени висотою 4–5 м

над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1,5 га.

За 2 км на південний захід від села на південь від колишнього с. Ставок – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 1,5 га, розміщене на мисі першої надзаплавної тераси правого берега струмка висотою 12–14 м над рівнем заплави. З півдня пам'ятку обмежує шосейна дорога Дубно–Луцьк [Конопля, Івановський, 1997, с. 49–55].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Конопля В. М. Старожитності Волині / В. М. Конопля. – Львів, 1997. – 232 с.
3. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 222–227.
4. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.
5. Мельник Е. Н. Раскопки в земле лучан, произведенные в 1897 и 1898 гг. / Е. Н. Мельник // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – С. 479–576.
6. Ратич О.О. Давньоруські археологічні пам'ятки на території західних областей УРСР / О.О. Ратич. – К. : Вид-во АН УРСР, 1957. – 96 с.
7. Свешніков І. К. Історія населення Передкарпаття, Поділля і Волині в кінці III – на початку II тисячоліття до н. е. / І. К. Свешніков. – К. : Наук. думка, 1974. – 207 с.

с. Лучиці

На лівому березі Стиру – поселення ранньослов'янського часу VI–VII ст., відкрите 1966 року [Баран, 1972, с. 201]. За 1 км на південний схід від села, на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега Стиру висотою близько 11 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської та черняхівської культури площею до 1,5 га. Речові матеріали зібрано вздовж ґрунтової дороги, яка веде до с. Топілля.

На південно-східній околиці села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега Стиру висотою близько 8 м над рівнем заплави – багатощарове поселення тшинецько-комарівської, черняхівської культур і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га. Пам'ятки відкрито 1977 року В. Коноплею та Г. Охріменком [Кучінко, Охріменко, 1995, с. 134].

Джерела

1. Баран В. Д. Ранні слов'яни між Дністром і Прип'яттю / В. Д. Баран. – К. : Наук. думка, 1972. – 244 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 227–228.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.

с. Маяки

На лівому березі р. Стир – поселення корчацько-празької культури VI–VII ст., відкрите розвідкою І. Русанової 1966 року. Вперше село згадується в літописі під назвою Княгинінок у XII ст. [Русанова, 1973, с. 43; Кучінко, Охріменко, 1995, с. 135].

На північний схід від села поруч з колишнім с. Кам'янка на лівому березі р. Стир (за 0,5 км на південь від мосту) – багатощарове поселення волино-люблінської, тшинецько-комарівської культур, лежницької групи ранньозалізного часу і давньоруського періоду площею близько 3 га. Відкрите розвідкою Г. Охріменка та А. Середюка 1987 року [Конопля, 1997, с. 204].

Джерела

1. Конопля В. М. Старожитності Волині / В. М. Конопля. – Львів, 1997. – 232 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 228.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.
4. Русанова И. П. Славянские древности VI–IX вв. между Днепром и Западным Бугом / И. П. Русанова // Свод археологических источников. – М. : Наука, 1973. – Вип. Е 1–25. – 100 с.

с. Милуші

У північній частині села на високому лівому березі Стиру – двошарове поселення поморсько-кльошової культури і давньоруського періоду, відкрите розвідкою І. Майданець і Г. Охріменка 1987 року. У зрізі стінки берега простежено контури споруди, заглибленої до відмітки 1,2 м від рівня денної поверхні.

На східній околиці села на лівому березі Стиру – багатошарове поселення стжижівської, черняхівської культур і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 1 га. Відкрите розвідкою Г. Охріменка і В. Шкоропода 1985 року. Сліди пам'ятки зафіксовано на території, що з обох сторін прилягає до церкви [Конопля, 1997, с. 204].

На східній околиці села в уроч. Круглик – двошарове поселення лужицької та пшеворської культур. Розкопками Д. Козака відкрито одне пшеворське житло [Козак, 1991, с. 144].

Джерела

1. Козак Д. Н. Етнокультурна історія Волині (I ст. до н. е. – IV ст. н. е.) / Д. Н. Козак. – К. Наук. думка, 1991. – 176 с.
2. Конопля В. М. Старожитності Волині / В. М. Конопля. – Львів, 1997. – 232 с.
3. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 228–229.

с. Мстишин

На південно-східній околиці села на високому лівому березі Стиру – багатошарове поселення тшинецько-комарівської, черняхівської культур і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 1,5 га, відкрите В. Коноплею і Г. Охріменком 1979 року.

На східній околиці села на лівому березі р. Стир – поселення тшинецько-комарівської, черняхівської культур і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 2 га [Конопля, 1997, с. 204].

На північній околиці села на високому лівому березі Стиру – частково збережене давньоруське городище XI–XIV ст. площею до 1 га, відкрите розвідкою С. Терського 1990 року. Поруч із городищем на місці впадіння в Стир безіменного струмка – селище давньоруського періоду [Терський, Терський, 1991, с. 23].

Джерела

1. Конопля В. М. Старожитності Волині / В. М. Конопля. – Львів, 1997. – 232 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 229.
3. Терський С. В., Терський В. С. Князівські садиби в околицях Лучеська XII–XIV ст. (до проблеми локалізації) / С. В. Терський, В. С. Терський // Тези Республ. конфер., присвяч. «Атласу історії та культури Волинської області». – Луцьк, 1991. – С. 22–23.

с. Несвіч

Поблизу села – городище давньоруського часу, обстежене О. Цинкаловським в 1930-ті роки [Супкаловські, 1961, с. 187]. На південно-східній околиці села (на схід від цвинтарю) на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Полонки висотою 5–6 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1,5 га.

У східній частині села на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Полонки висотою 3–4 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 2 га.

На східній околиці села (навпроти церкви) на прилеглій до будинку сільської ради території – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га, розташоване на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Полонки висотою 3–4 м над рівнем заплави.

На північно-східній околиці села на рівній ділянці першої надзаплавної тераси лівого берега р. Полонки висотою 4–5 м над рівнем заплави – селище XIII–XIV ст. площею 2 га.

За 1 км на схід від села на місці першої надзаплавної тераси правого берега р. Полонки висотою близько 10 м над рівнем заплави (поблизу дороги, яка сполучає Несвіч з автотрасою Луцьк–Львів) – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIV ст. площею близько 1 га.

За 1,8 км на північний схід від села на схилі мису першої надзаплавної тераси правого берега р. Полонки висотою 7–8 м над рівнем заплави – двошарове поселення вельбарської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 2 га.

За 0,4 км на південний схід від села (за 0,3 км на схід від цвинтарю) серед заплави лівого берега р. Полонки – городище острівного типу давньоруського часу XI–XIII ст. округлої форми діаметром близько 80 м і висотою до 2 м над рівнем заплави. Пам'ятка відкрита О. Цинкаловським у 30-х роках XX ст. Однак її опис і місцезнаходження були відсутні.

На західній околиці села (при виїзді з нього) був курганий могильник періоду XI–XIII ст., зруйнований на початку 80-х років під час прокладання дороги. За свідченням місцевих жителів, він складався з трьох насипів заввишки близько 2 м і діаметром 10–12 м. У центральному кургані випадково було виявлено випростане тілопокладення з витягнутими вздовж кістяка руками, що лежало в дерев'яній домовині. Відомості про інвентар відсутні.

За 0,2 км на північний захід від села на останці овальної форми, діаметром 70 м висотою до 3 м серед заплави лівого берега безіменного струмка (лівобічного допливу Полонки) – поселення волинолюблінської культури. Культурний шар пам'ятки залягає до глибини 0,35 м від денної поверхні. В її різних місцях були закладено 6 шурфів розміром 1х1 м, якими встановлено особливості стратиграфії поселення. Зібрано кількісно незначні речові матеріали, зокрема фрагменти ліпних горщиків, крем'яні пластини, різці та відщепи. На сьогодні територія цього підвищення задернована.

За 3 км на північний захід від села в уроч. Підберезина (на території колишнього хутора Береззя) на схилі лівого берега безіменного струмка (лівобічний доплив Полонки) висотою 8–10 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIV ст. площею до 2 га. З території орного поля зібрано уламки вінець і фрагменти стінок гончарних горщиків.

За 3,5 км на північний захід від села на мисоподібному виступі лівого берега р. Полонки висотою 10–12 м над рівнем заплави – багатошарове поселення доби пізнього палеоліту, тшинецько-комарівської, вельбарської культур і періоду XII–XV ст. площею 4 га. [Конопля, Івановський, 1997, с. 55–57].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.

2. Кучинко М., Златогорський О. Памятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 230–232.
3. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 187.

с. Новостав

За 0,5 км на захід від села на правому березі Черногузки – двохарове поселення пізньопалеолітичного часу і культури лінійно-стрічкової кераміки доби неоліту, відкрите 1978 р. Г. Охріменком [Кучинко, Охріменко, 1995, с. 135].

За 1,5 км на захід від села, на правому березі Черногузки – поселення культури лінійно-стрічкової кераміки, відкрите розвідкою Г. Охріменка 1978 року.

За 2 км на захід від села на правому березі Черногузки – поселення культури лінійно-стрічкової кераміки. Відкрите розвідкою Г. Охріменка 1978 року.

За 1 км на південний схід від села (уроч. Мачулки) на лівому березі Черногузки – поселення пізнього періоду трипільської культури, відкрите М. Пелещишиним 1973 року. [Кучинко, Охріменко, 1995, с. 135]. На місі лівого берега р. Стир – поселення кінця I тис. н. е. завдовжки 200 м і завширшки 100 м. На його площі зібрано фрагменти кераміки культури Луки-Райковецької [Русанова, 1973, с. 43].

Джерела

1. Кучинко М., Златогорський О. Памятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 232–233.
2. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.
3. Русанова И. П. Славянские древности VI–IX вв. между Днпром и Западным Бугом / И. П. Русанова // Свод археологических источников. – М. : Наука, 1973. – Вип. Е 1–25. – С. 43.

с. Одереди

У південній частині села – городище XI ст. діаметром 42 м, оточене валом заввишки 2,5 м. Пам'ятку обстежив П. Раппопорт

1960 року [Раппопорт, 1967, с. 53–55]. На північ від городища – селище давньоруського періоду [Кучінко, Охріменко, 1995, с. 135].

За селом у 30-их рр. XX ст. було розорано курган доби бронзи зі скорченим тілопокладенням. Біля кістяка виявлено дві посудини із шнуровим орнаментом [Сункаловський, 1961, с. 44].

На східній околиці села (навпроти с. Коршів) на терасі лівого берега Черногузки – багат шарове поселення городоцько-здовбицької, стжижовської і тшинецько-комарівської культур, відкрите Ю. Захаруком 1952 року [Свешніков, 1974, с. 82].

У східній частині села (за 300 м на схід від школи) на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега Черногузки висотою 4–5 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 1,5 га. Уламки гончарних горщиків зібрано з території присадибних ділянок селян. На північ від пам'ятки проходить дорога [Конопля, 1997, с. 206].

1962 року в полі С. Калінчук знайшов скарб литовських монет початку XVI ст, що був схований у в малому горщику [Кучінко, Охріменко, 1995, с. 135].

Джерела

1. Конопля В. М. Старожитності Волині / В. М. Конопля. – Львів, 1997. – 232 с.
2. Кучінко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучінко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 233–234.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.
4. Раппопорт П. А. Военное зодчество западнорусских земель X–XIV вв. / П. А. Раппопорт // Материалы и исследования по археологии СССР. – Ленинград, 1967. – № 140. – 241 с.

с. Оздів

За 0,3 км на північний захід від села в урочищі Морги (довкола колишньої садиби С. Вознюка) на ділянці правого берега р. Черногузки висотою до 3 м над рівнем заплави – багат шарове поселення тшинецько-комарівської, вельбарської культур і періоду XII–XIII ст. площею близько 2 га.

На південно-західній околиці села на пологому схилі правого берега Черногузки заввишки 2–3 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIV ст. площею до 1 га. З території присадибних ділянок зібрано уламки ліпної кераміки доби бронзи і уламки вінець та бочків гончарних горщиків княжої доби.

У північно-західній частині села (уроч. Куток) на схилі правого берега Черногузки висотою 6–8 м над рівнем заплави (на території присадибних ділянок В. Рошатюк та Ф. Ричка) – поселення періоду XII–XIV ст. У складі поверхневих зборів – уламки накривки, уламки вінець і фрагменти стінок гончарних горщиків.

У північно-західній частині села на мисоподібному виступі правого берега Черногузки висотою 5–6 м над рівнем заплави (довокола колишньої садиби Столярука) – поселення періоду XII–XIII ст. площею 1 га [Конопля, Івановський, 1997, с. 59].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 222–227.

с. Підгайці

У південно-західній частині села (уроч. Церквисько) на правому високому березі р. Стир (на двох пагорбах, розділених потічком Бутир) – залишки давньоруського городища. Згідно з літописним повідомленням від 1287 р. у цьому місці була церква і хороми луцького князя Мстислава Даниловича [Літопис Руський, с. 441]. 1977 року пам'ятку досліджувала група археологів-аматорів під керівництвом М. Кучинка [Кучинко, Лук'яничук, Матиюк, Шашук, 1978, с. 347].

На південній околиці села (за 250 м на південь від церкви) на мисоподібному виступі правого берега Стиру висотою 14–1 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського часу XII–XIII ст. площею близько 1 га.

На південно-західній околиці села (за 350 м на південний захід від церкви) на місці першої надзаплавної тераси правого берега Стиру висотою 10–12 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 1 га.

У південно-східній частині села на місці першої надзаплавної тераси правого берега Стиру висотою 12–14 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га.

На південно-східній околиці села на ділянці мису першої надзаплавної тераси правого берега Стиру висотою 12–14 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1,5 га.

За 0,5 км на південний схід від села (за 0,3 км на південь від шосейної дороги Дубно–Луцьк) на мисоподібному виступі правого берега р. Стир висотою 17–18 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га. [Конопля, Івановський, 1997, с. 58].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 235–236.
3. Кучинко М. Охранные работы в Луцке и его окрестностях / М. Кучинко, Ю. Лукьянчук, Н. Матиюк, В. Шашук // Археологические открытия 1977 г. – М., 1978. – С. 347.
4. Літопис Руський / перекл. Л. Є. Махновця. – К. : Дніпро, 1989. – 592 с.

с. Піддубці

На околиці села – два курганні могильники давньоруського періоду. Перший із них був розташований у лісі за 1,5 км на північний схід від села (нараховано 80–90 насипів), другий – також у лісі за 1,5 км на південний схід від села і складався із 180 курганів. 1898 року К. Мельник у кожній із поховальних груп розкопала, відповідно 16 та 3 кургани. 1937 року ще 30 насипів дослідив Я. Фітцке. Біля кістяків виявлено кераміку, залізні цвяхи, бронзові та срібні

скроневі кільця, сережки, персні, скляні намистини [Мельник, 1901, с. 565–571; Fitzke, 1939–1948, s. 363–369; Кучінко, Охріменко, 1995, с. 135–136].

Джерела

1. Кучінко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучінко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 236.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.
3. Мельник Е. Н. Раскопки в земле лучан, произведенные в 1897 и 1898 гг. / Е. Н. Мельник // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – С. 479–576.
4. Fitzke J. Wczesnohistoryczne kurhany w Poddębcach w pow. Łuckim / J. Fitzke // Wiadomości Archeologiczne. – 1939–1948. – Т. XVI. – S. 363–369.

с. Полонка

На південь від села (за 0,5 км на схід від шосейної дороги Луцьк–Львів) на лівому березі Черногузки – двошарове поселення культур лінійно-стрічкової кераміки і кулястих амфор.

За 0,3 км на південний схід від села в уроч. Кут на мисі лівого берега Черногузки – багатшарове поселення доби пізнього палеоліту, культур лінійно-стрічкової кераміки неолітичного періоду, кулястих амфор мідного віку, городоцько-здовбицької епохи бронзи, лежницької групи ранньозалізного часу та давньоруського періоду площею 0,6 га. Поселення відкрите 1979 р. Г. Охріменком [Кучінко, Охріменко, 1995, с. 136].

На південно-східній околиці села на мисі лівого берега Черногузки – багатшарове поселення культур лінійно-стрічкової кераміки, волино-люблінської, тшинецько-комарівської, лежницької групи ранньозалізного часу і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею близько 1 га.

За 0,5 км на південний захід від села, на мисі лівого берега Черногузки – багатшарове поселення волино-люблінської, стжижовської культур і давньоруського періоду XI–XIII ст., відкрите розвідкою Г. Охріменка 1976 року [Конопля, 1997, с. 207–208].

Джерела

1. Конопля В. М. Старожитності Волині / В. М. Конопля. – Львів, 1997. – 232 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 236–237.
3. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.

с. Промінь

На території села випадково знайдено скарб античних монет [Супкаловський, 1961, с. 159–160]. За 0,5 км на південний захід від села (на схід від шосейної дороги Луцьк–Боремель) на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка (лівобічний доплив Стиру) висотою 10–12 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIV ст. площею до 1 га.

На південній околиці села на пологому схилі берега безіменного струмка висотою 5–6 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIII ст. площею до 1 га. Фрагменти гончарних горщиків зібрано з території присадибних ділянок.

У південній частині села на території, прилеглій до клубу, на схилі лівого берега безіменного струмка висотою 12–14 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIII ст. площею до 3 га.

На східній околиці села (на південний схід від церкви) на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка висотою 10–12 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIV ст. площею до 1 га.

За 0,5 км на схід від села і в цьому ж напрямку від церкви (за 0,3 км на схід від греблі ставу) на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка висотою 8–10 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIV ст. площею до 1 га.

За 1 км на південний схід від села на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка висотою 10–12 м над рівнем заплави – двошарове поселення черняхівської культури і періоду XII–XIV ст. площею близько 1 га. З території орного поля зібрано фраг-

менти гончарного посуду перших століть нашої ери і раннього середньовіччя.

За 0,5 км на південний схід від села (на захід від греблі ставу, на північ від водонапірної башти) на схилі лівого берега безіменного струмка висотою до 10 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га.

За 0,3 км на південь від села (за 0,4 км на південний захід від клубу) на півовальному в плані мисоподібному виступі правого берега безіменного струмка висотою 10–12 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIII ст. площею до 2 га. З території орного поля зібрано уламки ліпної кераміки та вироби з кременю [Конопля, Івановський, 1997, с. 59–61].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 237–239.
3. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 159-160.

с. Радомишль

У північно-західній частині села (на захід від шосейної дороги Луцьк–Боремель) в уроч. Рокинщина на схилі лівого берега р. Забави (лівобічний доплив Стиру) висотою 5–6 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIII ст. площею до 2 га. Територія пам'ятки зайнята людськими городами і обмежується на заході садибою В. Михалюті. Тут зібрано уламки ліпної кераміки, крем'яні відщепи доби бронзи, а також фрагменти гончарних горщиків давньоруського часу.

На південно-західній околиці села в уроч. Вапнярка на схилі правого берега р. Забави висотою 12–14 м над рівнем заплави (на схід і на захід від садиби А. Ткачука) – поселення періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га.

У південно-західній частині села (на захід від шосейної) дороги на мисоподібному виступі правого берега р. Забави висотою 12–14 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га. Уламки вінець і бочків гончарних горщиків зібрано з території присадибних ділянок.

На північно-західній околиці села (на південь і південний схід від водонапірної башти) на схилі лівого берега р. Забави висотою 12–14 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIII ст. площею близько 2 га. Речові матеріали зібрано вздовж лінії електропередач. У їхньому складі – уламки ліпної кераміки доби бронзи, а також гончарних горщиків давньоруського часу.

На західній околиці села (на території двох окремих садиб – дачі жителів м. Луцька) на пологому схилі лівого берега р. Забави висотою 4–5 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIV ст. площею близько 1 га. З його території зібрано уламки вінець і фрагменти стінок гончарних горщиків.

У північно-західній частині села (на схід від шосейної дороги Луцьк–Боремель) на схилі лівого берега р. Забави висотою 6–8 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XV ст. площею близько 1 га.

У північній частині села на захід від млина (за 0,2 км на південь захід від церкви, на південь від ґрунтової дороги) на схилі лівого берега р. Забави висотою 6 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIV ст. площею близько 1 га.

У південній частині села (на схід від шосейної дороги Луцьк–Боремель) на схилі правого берега р. Забави висотою до 10 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIV ст. площею близько 1 га. Уламки вінець і бочків гончарних горщиків підібрано з території людських городів.

У південно-східній частині села на захід від кам'яного хреста, що стоїть біля ґрунтової дороги, котра йде через греблю ставу (за 0,15 км на південь від млина), на мисоподібному виступі правого берега р. Забави висотою 12–14 м над рівнем заплави – багатошарове поселення кулястих амфор, тшинецько-комарівської культур та періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га.

У північно-східній частині села (за 0,3 км на схід від церкви, за 0,4 км на південний схід від млина) на схилі лівого берега р. Забави

висотою 6–8 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га.

У південно-східній частині села за 0,8 км на південний схід від церкви на схилі правого берега р. Забави висотою до 6 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIII ст. площею до 1 га.

У північно-східній частині села на захід від греблі (за 1 км на схід від церкви) на пологому схилі лівого берега р. Забави висотою до 8 м над рівнем заплави – багаточислове поселення тшинецько-комарівської, вельбарської культур і періоду XI–XIV ст. площею до 2 га. Речові матеріали зібрано з території людських городів. У складі знахідок доби бронзи – уламки ліпної кераміки, односторонній ніж на поздовжньому відщепі. До матеріалів перших століть нашої ери належить уламок вінець ліпної миски, а серед знахідок раннього середньовіччя – уламки вінець і бочків гончарних горщиків.

На північно-східній околиці села (на схід від греблі ставу) на мисоподібному виступі правого берега р. Забави висотою 12–14 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIV ст. площею близько 1 га.

За 0,4 км на схід від села на схилі правого берега р. Забави висотою до 6 м над рівнем заплави – поселення тшинецько-комарівської культури площею близько 2 га.

За 1 км на схід від села на схилі правого берега р. Забави висотою 8–10 м над рівнем заплави – багаточислове поселення доби пізнього палеоліту, тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIII ст. площею близько 2 га. Речові матеріали зібрано з території орного поля.

За 1,5 км на схід від села на мисоподібному виступі правого берега р. Забави висотою 8–10 м над рівнем заплави – поселення тшинецько-комарівської культури площею до 1 га.

На північній околиці села (за 1,2 км на схід від шосейної дороги Луцьк–Боремель, за 0,5 км на південний схід від церкви) на схилі правого берега безіменного струмка, лівобічного допливу р. Забави, висотою 6–8 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIII ст. площею до 1 га.

На північно-східній околиці села при виїзді з нього в напрямку до с. Суховоля на мисоподібному виступі правого берега струмка (у місці його впадіння в р. Забаву) – двошарове поселення тшинецько-

комарівської культури і періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га. З території присадибних ділянок зібрано уламки ліпної кераміки доби бронзи і фрагменти гончарних горщиків давньоруського часу.

За 0,3 км на північний схід від села (за 2 км на схід від шосейної дороги Луцьк–Боремель, за 1,2 км на північний схід від церкви) на схилі лівого берега безіменного струмка висотою 10–12 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIII ст. площею до 2 га. Матеріали зібрано з території орного поля [Конопля, Івановський, 1997, с. 61–65].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 239–243.

с. Ратнів

У північно-східній частині села (уроч. Кут) на мисоподібному виступі правого берега Черногузки висотою до 3 м над рівнем заплави – двошарове поселення вельбарської культури і періоду XII–XIV ст. З території присадибної ділянки І. Вальчука зібрано уламки вінець ліпної миски і фрагменти стінок, аналогічних за технологією виготовлення до посудин перших століть нашої ери, а також уламки гончарних горщиків раннього середньовіччя.

На північній околиці села в уроч. Куток на мисоподібному виступі правого берега Черногузки висотою 3–4 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIII ст. За 0,5 км на північ від села в уроч. Ріписько на мисоподібному виступі правого берега Черногузки висотою до 6 м над рівнем заплави – двошарове поселення вельбарської культури і періоду XII–XIII ст. площею близько 4 га.

За 0,4 км на північний захід від села в уроч. Бакай на схилі правого берега Черногузки висотою 14–16 м над рівнем заплави – багатошарове поселення зубрицької, вельбарської культур і періоду XII–XIII ст. площею до 3 га. Із заходу і сходу пам'ятку обмежують глибокі яри завширшки близько 30 м. Речові матеріали зібрано з території орного поля довкола колишньої садиби Гаркуші.

За 1 км на північний захід від села, на схилі правого берега р. Черногузки висотою 12–14 м над рівнем заплави – поселення вельбарської культури площею до 3 га. Із заходу до пам'ятки прилягає колишня садиба Йосиповича. З території орного поля зібрано уламки вінець ліпних і гончарних посудин.

У північно-східній частині села (на захід від ґрунтової дороги, яка веде до с. Оздів) на схилі правого берега р. Черногузки висотою 2–3 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIV ст. З території садиби С. Філюка зібрано уламки вінець і фрагменти стінок гончарних горщиків. На північно-східній околиці села на мисоподібному виступі правого берега Черногузки висотою до 3 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIV ст. З території садиби Г. Мартинюка зібрано уламки ліпної кераміки, а також фрагменти гончарних горщиків раннього середньовіччя.

На північно-східній околиці села в уроч. Бартиничі на ділянці лівого берега Черногузки висотою близько 3 м над рівнем заплави (у місці впадіння в неї безіменного струмка) – поселення періоду XII–XIV ст. площею до 1 га.

За 0,3-км на північний схід від села в уроч. Панське на мисоподібному виступі правого берега Черногузки висотою 5–6 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIII ст. площею до 2 га. [Конопля, Івановський, 1997, с. 65–67].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 243–245.

с. Рованці

На південно-західній околиці села в уроч. Четвертий сінокіс (за 0,3 км на південь від залізничної колії) на лівому високому березі р. Стир – багатшарова пам'ятка: поселення і ґрунтовий могильник волино-люблінської культури, плоский могильник ульвівець-

кої групи лужицької культури, поселення вельбарської культури та селище давньоруського періоду X–XI ст., що займає площу розмірами 50x200 м. Відкрита розвідкою В. Івановського і В. Шкоропада 1985 року. Її розкопки, в яких брали участь М. Кучинко, В. Оприск і Д. Павлів, тривали до 1990 р. Досліджено два незадовільного збереження поховання волино-люблінської культури, котрі супроводжували глиняні миски і чаші, пластини, вістря стріл і серпи з кременю. На глибині 0,4–0,6 м виявлено понад 50 поховань ульвівецької групи лужицької культури, серед яких здійснені за ритуалом кремації, тілопокладення та поховання окремих людських черепів. До складу поховального інвентарю входили ліпні черпаки, кубки, чаші, фігурки птахів, а також різноманітні вироби з бронзи, серед яких виділяються браслети. З поселенням вельбарської культури пов'язані дві великі напівземлянки, а з давньоруським часом – дві квадратної форми землянки і три господарські ями [Івановський, Павлів, 1988, с. 102–105; Крушельницькая, Павлів, 1990, с. 107–115].

За 0,2 км на південь від попередньо описаної пам'ятки на високому лівому березі Стиру – селище X–XI ст., відкрите розвідкою В. Оприска і Д. Павліва 1989 року [Конопля, 1997, с. 208]. На південній околиці села в уроч. Куповаті на ділянці правого берега р. Стир висотою 14–16 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIII ст. площею до 1 га.

За 0,3 км на південний захід від села на схилі берега р. Стир висотою 5–6 м над рівнем заплави (за 0,3 км на північний захід від церкви) – двошарове поселення вельбарської культури і періоду XII–XIII ст. площею до 1 га.

За 0,5 км на захід від села (поруч із новим цвинтарем, на північний захід від церкви) на пологому схилі лівого берега р. Стир висотою 8–10 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XI–XII ст. площею близько 1 га.

За 0,8 км на захід від села (на південь і південний схід від церкви) на мисоподібному виступі правого берега р. Стир висотою до 16 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га. З території людських городів зібрано уламки ліпної кераміки доби бронзи і фрагменти гончарного посуду давньоруського часу.

Джерела

1. Івановський В. І., Павлів Д. Ю. Багатошарова пам'ятка поблизу с. Рованці / В. І. Івановський, Д. Ю. Павлів // *Минуле і сучасне Волині та Полісся* : наук. зб. – Луцьк, 1988. – С. 102–105.
2. Конопля В. М. Старожитності Волині / В. М. Конопля. – Львів, 1997. – 232 с.
3. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 245–248.
4. Крушельницькая Л. И., Павлив Д. Ю. Лужицкая культура / Л. И. Крушельницькая, Д. Ю. Павлив // *Археология Прикарпатья, Волыни и Закарпатья* : Энеолит, бронза и раннее железо / Э. А. Балагури и др. – К. Наук. думка, 1990. – С. 107–115.

с. Садів

В уроч. Римський шлях – поселення ранньослов'янського часу [Конопля, Івановський, с. 67–67]. Тут знайдено динарій римського імператора Траяна (98–117 рр. н. е.).

В уроч. Пасіка – давньоруське селище XII–XIII ст. Серед знахідок – фрагменти гончарного посуду, уламки скляних браслетів, пряслиця з овруцького пірофіліту і бронзовий хрестик-енколпійон.

В урочищі Пугачівка – давньоруське поселення. Тут знайдено залізне вістря списа.

За селом серед заплави Чорногузки під час земляних робіт випадково виявлено меч XIII ст., наверх якої покрито сріблом, а лезо орнаментоване золотою інкрустацією у вигляді триапсидного храму і семи хвилястих ліній.

За 0,5 км на схід від села на лівому березі Чорногузки – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і лежницької групи ранньозалізного часу. Переважна більшість названих пам'яток відкрита 1979 року розвідкою М. Кучинка, Г. Охріменка та Л. Палійчука [Кучинко, Охріменко, 1995, с. 136].

За 0,5 км на північний схід від села – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 1 га, розміщене на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега Чорногузки висотою до 6 м над рівнем заплави.

На південно-східній околиці села на схилі першої надзаплавної тераси правого берега Чорногузки висотою 4–5 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 1 га.

На північно-східній околиці села (на захід від мосту шосейної дороги) на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега Черногузки висотою 4–6 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIV ст. площею 1 га. Із сходу до пам'ятки прилягає водойма ставу.

У північній частині села на ділянці першої надзаплавної тераси правого берега Черногузки висотою 4–5 м над рівнем заплави – двохарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 2 га.

У північно-східній частині села (на південь від продуктового магазину) на рівній ділянці мису першої надзаплавної тераси лівого берега Черногузки висотою 12–14 м над рівнем заплави – двохарове поселення вельбарської культури і давньоруського періоду XII–XIV ст. площею до 1 га.

У північній частині села (на схід від будинку культури) на ділянці першої надзаплавної тераси лівого берега Черногузки висотою 12–1 м над рівнем заплави – багатохарове поселення тшинецько-комарівської, вельбарської культур і давньоруського часу XII–XIII ст. площею 2 га.

У північно-західній частині села (на південь від церкви) на рівній ділянці першої надзаплавної тераси лівого берега Черногузки висотою 10–12 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIV ст. площею 1 га. У північно-західній частині села на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега Черногузки висотою 6–8 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га.

На північно-західній околиці села на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега Черногузки висотою 6–8 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIV ст.

У південно-західній частині села на пологому схилі правого берега Черногузки висотою 3–4 м над рівнем заплави – селище давньоруського часу XI–XIII ст. площею до 2 га. На південно-західній околиці села на пологому схилі правого берега Черногузки висотою 4–5 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га [Конопля, Івановський, 1997, с. 68–69].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 248–251.
3. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.

с. Сирники

За 0,8 км на північний захід від села на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою 8–10 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 2 га. Розташоване за 0,5 км на захід від шосейної дороги Луцьк–Ковель та за 200 м на південь від ґрунтової дороги.

За 1,3 км на північний захід від села на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою 10–12 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 2 га.

За 1,7 км на північний захід від села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою 12–14 м над рівнем заплави – двохарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1,5 га. Простежене біля соснового лісу і ґрунтової дороги, котра веде до місцевого торфопідприємства.

На західній околиці села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега Серни висотою 10–12 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею приблизно 0,5 га.

За 1,2 км на захід від села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега Серни висотою 12–14 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га.

У північно-західній частині села (уроч. Горбок) на мисі першої надзаплавної тераси правого берега Серни висотою до 15 м над рівнем заплави – поселення лежницької групи ранньозалізного часу площею до 1 га. Відкрите розвідкою Г. Охріменка та О. Середюка 1988 року [Конопля, 1997, с. 210].

Джерела

1. Конопля В. М. Старожитності Волині / В. М. Конопля. – Львів, 1997. – 232 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 251–252.

с. Смолигів

На східній околиці села на правому березі Серни – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і лежницької групи ранньозалізного часу. Знайдено бронзову сокиру та тягарці для ткацького верстата. Відкрите розвідкою М. Кучинка, Д. Козака і М. Матіюка 1975 року [Кучинко, Охріменко, 1995, с. 136].

За 1 км на північний схід від села на схід від колишнього хутора Прогонів – поселення корчацько-празької культури VI–VII ст. слов'янського часу. Розташоване на островку овальної форми розміром 80x100 м серед заплави правого берега безіменного струмка (лівобічний доплив Серни) висотою до 3 м над рівнем заплави. Пам'ятку зафіксовано за 150 м на північ від шосейної дороги Луцьк–Володимир-Волинський.

За 0,5 км на схід від села та за 0,3 км на південний захід від шосейного мосту – поселення культури лінійно-стрічкової кераміки. Розташоване на схилі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного струмка висотою 2–3 м над рівнем заплави на відстані 0,3 км на північ від соснового лісу [Конопля, Івановський, 1997, с. 69–70].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 252–253.
3. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.

с. Струмівка

За 1,2 км на північний захід від села на овальному в плані підвищенні серед заплави р. Сапалаївки діаметром 80x100 м і висотою до 3 м – поселення тшинецько-комарівської культури. Територія пам'ятки задернована. Речові матеріали зібрано у викидах з кротовин.

За 1 км на північний захід від села (за 0,2 км на південний схід від вищезазначеної пам'ятки) на схилі лівого берега р. Сапалаївки висотою до 4 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га. Уламки вінець і фрагменти стінок гончарних горщиків зібрано з території орного поля на захід від лінії електропередач.

За 0,7 км на північний захід від села на видовженому в плані останці серед заплави р. Сапалаївки розміром 100x150 м і висотою до 3 м – поселення періоду XII–XIII ст. Територія підвищення задернована. У викидах з кротовин знайдені уламки вінець і стінок гончарних горщиків. Окремі екземпляри орнаментовані нарізними прямими борозенками. Із східної сторони поселення проходить лінія електропередач.

За 0,5 км на північ від села на схилі лівого берега р. Сапалаївки висотою 4–5 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га. З території орного поля підібрано уламки вінець і бочків гончарних горщиків.

За 0,3 км на північний схід від села поблизу мосту через греблю ставу на схилі лівого берега р. Сапалаївки висотою до 5 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIV ст. площею до 1 га.

На північно-східній околиці села (на схід від греблі ставу за 0,2 км на північ від шосейної дороги Луцьк–Рівне) на схилі лівого берега Сапалаївки висотою 3–4 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIII ст. площею до 1 га. З територій присадибних ділянок зібрано уламки ліпної кераміки доби бронзи і фрагменти гончарних горщиків давньоруського часу.

За 0,5 км на схід від села (на північ від шосейної дороги Луцьк–Рівне) на схилі лівого берега Сапалаївки висотою орієнтовно 5 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIII ст. площею до 2 га [Копля, Івановський, 1997, с. 70–71].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 253–254.

с. Суховоля

У південно-західній частині села на схід від ґрунтової дороги, що йде через греблю ставу до південно-східної околиці с. Радомишль, на схилі лівого берега р. Забави висотою 8–10 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIII ст. площею до 1 га. Уламки вінець і фрагменти стінок гончарних горщиків зібрано з території садиби М. Линника.

На південній околиці села (на північ від лінії електропередач) на схилі лівого берега р. Забави висотою 8–10 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га. Уламки вінець і фрагменти стінок гончарних горщиків зібрано з території садиб С. Косинського, І. Пилинського та П. Ястшембського.

У південно-східній частині села на схилі лівого берега р. Забави висотою 10–12 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га. Речові матеріали зібрано з території садиб Т. Романюка, Ф. Цупришина і Я. Шабали. Комплекс знахідок доби бронзи представлений уламками ліпної кераміки. Серед знахідок давньоруського часу – фрагменти гончарних горщиків.

На південно-східній околиці села на схилі лівого берега р. Забави висотою до 8 м над рівнем заплави – поселення тшинецько-комарівської культури площею близько 1 га.

За 0,5 км на південний схід від села на мисоподібному виступі лівого берега р. Забави висотою до 6–8 м над рівнем заплави – багатошарове поселення тшинецько-комарівської, вельбарської культур і періоду XII–XIII ст. площею до 2 га. [Конопля, Івановський, 1997, с. 71–72].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 254–255.

с. Сьомаки

На території села 1938 р. випадково відкрито ґрунтове поховання стжижовської культури. Біля кістяка знайдено великі скроневі кільця з міді у формі листка [Свешніков, 1974, с. 124; Кучинко, Охріменко, 1995, с. 136]. На території села 1937 року випадково виявлено поховання волино-люблінської культури. До поховального інвентарю входили ліпні посудини, кам'яна сокира і крем'яні пластини [Fitzke, 1937, с. 165–166].

У південній частині села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега Черногузки висотою до 8 м над рівнем заплави – поселення тшинецько-комарівської культури площею до 1 га. Відкрите розвідкою Ю. Захарука 1952 року [Кучинко, Охріменко, 1995, с. 136].

На західній околиці села на пологому схилі лівого берега Черногузки висотою 4–5 м над рівнем заплави – поселення тшинецько-комарівської культури площею до 1 га.

За 1 км на захід від села (за 0,2 км на південний схід від невеликого соснового лісу) на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега Черногузки висотою до 5 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського часу площею 1 га.

За 1,5 км на захід від села в місці, де бралась земля на спорудження греблі ставу (в заплаві безіменного лівобічного допливу Черногузки, із західного краю соснового лісу) за 0,8 км на південь від шосейної дороги, що веде на с. Білосток – поселення тшинецько-комарівської культури площею до 1 га.

За 2,5 км на північний захід від села (на південь від шосейної дороги) на пологому схилі безіменного струмка висотою до 5–6 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 2 га. Зі сходу до пам'ятки прилягає водойма ставу [Конопля, Івановський, 1997, с. 72–73].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 255–256.
3. Свешніков І. К. Історія населення Передкарпаття, Поділля і Волині в кінці III – на початку II тисячоліття до н. е. / І. К. Свешніков. – К. : Наук. думка, 1974. – 207 с.
4. Fitzke J. Nowe wykopaliska / Jan Fitzke // Z otchłani wieków. – 1937. – Т. 14; Z. 11–12. – S. 165–166.

сmt Торчин

На східній околиці селища на південно-східному схилі лівого берега Серни (по обидві сторони шосейної дороги Луцьк–Володимир–Волинський) – поселення стжижовської культури розмірами 70x250 м. Пам'ятку виявив учитель місцевої школи Г. Гуртовий. 1965 року на ній провів розкопки М. Пелещишин, дослідивши 180 кв. м площі. Під час робіт відкрито овальну в плані землянку і дві господарські ями. Речові матеріали складаються з уламків ліпної кераміки, крем'яних і кістяних знарядь праці та відходів кременеобробного виробництва [Пелещишин, 1971, с. 98–104].

На східній околиці селища поблизу кар'єру з добування піску – поселення лежницької групи ранньозалізного часу, частково досліджене 1962 року М. Пелещишином. Під час розкопок відкрито дві господарські ями з уламками ліпного посуду і кусками залізного шлаку.

У східній частині селища на лівому березі Серни – багатошарове поселення культур свідерської, лінійно-стрічкової кераміки, волино-люблінської, давньоруського періоду XI–XII ст. [Конопля, 1997, с. 212]. У східній частині селища біля ПТУ – сліди поселення культури лінійно-стрічкової кераміки [Кучинко, Охріменко, 1995, с. 137].

На східній околиці селища праворуч від дороги Луцьк–Володимир–Волинський – ґрунтовий могильник стжижовської культури із скорченими і витягнутими тілопокладеннями, відкри-

тий 1937 року Я. Фітцке, який дослідив 19 поховань. Орієнтація кістяків різна. Вони лежали в овальних ямах на глибині від 0,4 до 1,3 м від денної поверхні. Покійників супроводжували глиняні посудини, крем'яні знаряддя праці і предмети озброєння, кістяні проколи, підвіска і частина музичного інструмента, а також мідні скроневи кільця [Fitzke, 1975, s. 53–62].

У центрі селища, біля церкви – давньоруське городище, де знайдено уламки гончарного посуду, пряслиця з пірофіліту, залізні вістря стріл [Супкаловський, 1961, s. 195].

На північно-західній околиці селища – давньоруське поселення, відкрите Г. Гуртовим. У минулому столітті тут було знайдено двосічний меч [Супкаловський, 1961, s. 195]. На лівому березі Серни 1966 року знайдено скарб з 915 литовських монет XV–XVI ст. [Кучінко, Охріменко, 1995, с. 137].

У східній частині Торчина (уроч. Застрижжя поруч з городищем) на останці лівого берега Серни висотою до 10 м над рівнем заплави – багатошарове поселення культур свідерської, лінійно-стрічкової кераміки, волино-люблінської і стжижовської площею до 1 га. Відкрите розвідкою Г. Гуртового.

На північно-східній околиці селища в місці впадіння в Серну її лівобічного допливу – двошарове поселення городоцько-здовбицької і стжижовської культур. Культурний шар пам'ятки значною мірою пошкоджений земляними роботами. Поселення відкрите Г. Гуртовим.

За 1 км на південний захід від селища на мисі першої надзаплавної тераси правого берега Серни висотою до 8 м над рівнем заплави – поселення стжижовської культури площею до 1 га, відкрите Г. Гуртовим.

На південній околиці селища (уроч. Замчисько) поблизу цегельного заводу – багатошарове поселення волино-люблінської, стжижовської культур і давньоруського періоду XII–XIII ст., відкрите Г. Гуртовим [фонди Торчинського народного музею].

На західній околиці селища за 0,5 км на захід від шосейної дороги, котра веде до с. Смолигів – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею близько 1 га. Розміщене на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега лівобічного допливу Серни висотою 4–5 м над рівнем заплави.

За 1 км на захід від Торчина на південному схилі мису першої надзаплавної тераси лівого безіменного потічка висотою 6–8 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду площею до 1 га. За 2 км на захід від Торчина на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного струмка висотою 5–6 м над рівнем заплави – селища давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га.

За 3 км на захід від селища (за 100 м на південь від шосейної дороги Луцьк–Володимир-Волинський) на рівній ділянці мису першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного потічка висотою 5–6 м над рівнем заплави – багат шарове поселення культури лінійно-стрічкової, лежницької групи ранньозалізного часу і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 2 га.

На північно-східній околиці селища (за 100 м на північ від шосейної дороги та за 200 м від автозаправочної станції) на схилі мису першої дзаплавної тераси лівого берега Серни висотою 4–5 м над рівнем заплави – двох шарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га [Конопля, Івановський, 1997, с. 73–74].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Конопля В. М. Старожитності Волині / В. М. Конопля. – Львів, 1997. – 232 с.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.
4. Пелецишин М. А. Нові поселення стжижівської культури на Волині / М. А. Пелецишин // Археологія. – 1971. – № 1. – С. 98–104.
5. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 195.
6. Fitzke J. Cmentarzysko kultury sznurowej w Torczynie pod Łuckiem na Wołeniu / J. Fitzke // Wiadomości Archeologiczne. – 1975. – № 1. – S. 53–62.

с. Усичі

За 0,5 км на північний схід від села і за 0,2 км на південь від хутора Валентинів на невеликому підвищенні розміром 70x200 м серед заплави лівого берега Серни – поселення стжижовської культури. У 1937–1938 рр. розкопки на ньому провів Я. Фітцке і виявив землянки, опис яких, як і більшої частини здобутого матеріалу, відсутній. Роботи на поселенні продовжив 1965 року М. Пелещишин, котрий розкопав 290 кв. м площі і дослідив дві напівземлянки з вогнищами та 8 господарських ям [Пелещишин, 1971, с. 89–98]. На території цього поселення виявлено два поховання стжижовської культури. Перше з них відкрите 1936 р. Я. Фітцке. Біля скорченого кістяка знайдено миску і два горщики із шнуровим орнаментом. Друге поховання відкрив 1965 року М. Пелещишин за 15 м на південний схід від попереднього. На шії скорченого покійника виявлено підвіску з ікла дикого кабана [Свешніков, 1974, с. 127].

За 3,5 км на південь від села – городище круглої форми XI–XIII ст., укріплене валом і ровом; поруч із городищем – селище. [Synkałowski, 1961, с. 196; Ратич, 1957, с. 14].

На південний захід від села на лівому березі Серни – поселення культури лінійно-стрічкової кераміки, відкрите розвідкою М. Пелещишина 1965 року. За 2 км на південний захід від села в лісовому уроч. Гунисько – давньоруський могильник, що в кінці XIX ст. складався з 80 насипів. Одинадцять з них розкопала 1898 року К. Мельник, а в 1974–1977 рр. 12 курганів дослідив М. Кучинко. Багато насипів зруйнували скарбошукачі. Біля випростаних кістяків знайдено залізні сокири, ножі, цвяхи, шпори, срібні і бронзові персні, скроневі кільця та гончарний посуд XI–XIII ст. [Мельник, 1901, с. 571–573; Кучинко, 1978, с. 113].

За 1 км на північний захід від села і за 0,5 км від хутора Валентинів, який об'єднаний із с. Усичі, на ділянці лівого берега р. Серни висотою 2–3 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га. За 0,7 км на північний захід від села і за 0,3 км на південний захід від колишнього хутора Валентинів на видовженому мисі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою до 2 м над рівнем заплави – поселення тшинецько-комарівської культури площею до 1 га. За 0,3 км на північний захід від села (на північ від церкви) на

пологовому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою до 2 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 1 га. У північно-західній частині села (за 0,5 км на південний захід від церкви) на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка висотою до 8 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 1 га.

У західній частині села (неподалік від сільської церкви) на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега Серни висотою 3–4 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 1,5 га.

На північно-східній околиці села (поруч із греблею ставу) на мисі першої надзаплавної тераси правого берега Серни висотою 8–10 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 2 га.

За 0,3 км на північний схід від села і в цьому ж напрямку від церкви (у місці впадіння в Серну її лівобічного допливу – безіменного струмка) на лівому березі річки висотою 2–3 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 1 га. За 1 км на північний схід від села і на схід від хутора Валентинів на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою 6–7 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 2 га.

За 1,5 км на північний схід від села та за 0,5 км на схід від хутора Валентинів на південному схилі мису першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою 6–8 м над рівнем заплави – багатошарове поселення культур лінійно-стрічкової кераміки, тшинецько-комарівської, вельбарської і лежницької групи ранньозалізного часу.

На північно-західній околиці села (за 0,1 км на південь від церкви – ліворуч від шосейної дороги Луцьк–Володимир–Волинський) на схилі лівого берега безіменного струмка (правобічний доплив Серни) висотою 4–6 м над рівнем заплави – поселення періоду XII–XIV ст. площею до 1 га. На північно-західній околиці села (на південь від шосейної дороги Луцьк–Володимир–Волинський – за 0,2 км на південний захід від церкви) на схилі лівого берега безіменного струмка висотою 6–8 м над рівнем заплави – поселення XII–XIII ст. площею до 1 га [Конопля, Івановський, 1997, с. 74–76].

Джерела

1. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
2. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 259–262.
3. Кучинко М. М. Охранные работы в Луцке и его окрестностях / М. М. Кучинко, Н. Г. Матюк и др. // Археологические открытия 1977 года. – М., 1978. – С. 347.
4. Мельник Е. Н. Раскопки в земле лучан, произведенные в 1897 и 1898 гг. / Е. Н. Мельник // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – С. 479–576.
5. Пелещин М. А. Нові поселення стжижівської культури на Волині / М. А. Пелещин // Археологія. – 1971. – № 1. – С. 98–104.
6. Свешніков І. К. Історія населення Передкарпаття, Поділля і Волині в кінці III – на початку II тисячоліття до н. е. / І. К. Свешніков. – К. : Наук. думка, 1974. – 207 с.

с. Хорохорин

На північно-східній околиці села в уроч. Олександрівка випадково знайдено великий нуклеус – гігантоліт пізньопалеолітичного періоду, а також відбивач і кремневі скребки та відщепи [Кучинко, Охріменко, 1995, с. 131].

Джерела

1. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 262.
2. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.

с. Цеперів

На південний захід від села на лівому березі Черногузки – поселення тшинецько-комарівської культури, відкрите Г. Охріменком [Кучинко, Охріменко, 1995, с. 131].

Джерела

1. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 262.
2. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.

с. Чаруків

За селом серед заболоченої заплави р. Полонки (на останці її правого берега) – залишки давньоруського городища. Поруч з ним було два кургани, в одному з яких виявлено залізне вістря стріли [Антонович, 1901, с. 51; Ратич, 1957, с. 14].

За 0,5 км на північний захід від села на захід від лінії електропередач та за 150 м на північ від шосейної дороги Луцьк–Львів – селище давньоруського періоду XII–XIV ст. площею до 2 га. Розміщене на видовженому мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Полонки висотою 5–6 м над рівнем заплави.

На північно-західній околиці села на схилі правого берега р. Полонки висотою 10–12 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 2 га.

На північній околиці села за 0,3 км на південний схід від греблі ставу (на північ від від лінії електропередач) на схилі правого берега р. Полонки висотою до 10 м над рівнем заплави – поселення XIV–XV ст. площею до 1 га.

На північно-східній околиці села на схилі правого берега р. Полонки висотою 4–6 м над рівнем заплави – багат шарове поселення тшинецько-комарівської, вельбарської культур і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1,5 га. За 0,4 км на північний схід від села (на північ від греблі через заплаву річки) на схилі правого берега Полонки висотою 5–6 м над рівнем заплави – селище давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 2 га.

За 1,5 км на північний схід від села (уроч. Верховина) на напівовальному в плані мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Полонки висотою 10–12 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського пе-

ріоду XII–XIII ст. площею до 1,5 га. Його сліди зафіксовані за 0,2 км на південь від шосейної дороги, яка сполучає с. Несвіч з автотрасою Луцьк–Львів.

За 2 км на північний схід від села на схилі мису першої надзапальної тераси правого берега р. Полонки висотою 5–6 м над рівнем заплави – багатшарове поселення тшинецько-комарівської культури, лежницької групи ранньозалізного часу і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею до 1 га.

За 0,3 км на схід від села в уроч. Луг (за 0,4 км на північ від шосейної дороги Луцьк–Львів) на схилі правого берега безіменного струмка (правобічний доплив р. Полонки) висотою до 10 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 2 га [Конопля, Івановський, 1997, с. 76–78].

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – С. 1–132.
2. Конопля В., Івановський В. Нові пам'ятки археології Надстир'я (Луцький район) / В. Конопля, В. Івановський. – Львів, 1997. – 142 с.
3. Кучинко М., Златогорський О. Пам'ятки археології Луцького району Волинської області / М. Кучинко, О. Златогорський. – Луцьк : Волинські старожитності, 2010. – С. 263–264.
4. Ратич О. О. Древньоруські археологічні пам'ятки на території західних областей УРСР / О. О. Ратич. – К. : Вид-во АН УРСР, 1957. – 96 с.

с. Шепель

На північній околиці села (уроч. Вал) на високому мисі правого берега Серни – селище та городище XI–XIII ст. розмірами 140x160 м. Укріплене валом висотою 5–6 м і ровом глибиною 6 м. Вперше літописний Шепель згадується під 1097 р. у зв'язку з феодалними міжусобицями [Літопис Руський, 1989, с. 151]. Обстеження городища провели В. Антонович в кінці минулого століття, О. Цинкаловський

1933 року, П. Раппопорт 1960 року та М. Кучинко 1975 р. [Антонович, 1901, с. 53; Cynkałowski, 1961, с. 194; Раппопорт, 1967, с. 55; Кучинко, Охріменко, 1995, с. 138].

Поблизу городища – стоянка пізнього палеоліту. Речовий матеріал з якої репрезентують зуб мамонта і патиновані крем'яні відщепи [Кучинко, Матиюк, 1976, с. 350]. Поблизу села, в уроч. Корчунок був курган тшинецько-комарівської культури, досліджений 1937 року Я. Фітцке. Під насипом виявлено два погано збережені кістяки, поруч з якими знайдено прикраси з бронзового дроту, спіралеподібна голівка від бронзової шпильки і ліпна посудина [Fitzke, 1938, с. 128].

За 300 м на північний схід від городища на правому березі р. Серни виявлено давньоруський курган під назвою «Могила Переляниці», 1975 р. досліджений М. Кучинком. Насип мав висоту 2,8 м і діаметр 12 м. Його верхній шар складався із суміші материкової глини і супіску. На глибині 2,2 м від вершини кургану знайдено фрагменти гончарного посуду XI–XIII т., а на глибині 2,8 м в центрі насипу – дрібні кальциновані кісточки, аморфні куски заліза із слідами перебування у вогні, залізний кований цвях і дрібні уламки аналогічної кераміки. На всій площі давнього горизонту під насипом кургану траплялись дере'яні вуглики [Кучинко, Матиюк, 1976, с. 350].

На південний захід від села на правому березі Серни – поселення стжижовської культури, відкрите розвідкою М. Пелецишина 1965 р. Друге поселення цієї ж культури – за 1,5 км від названого вище [Пелецишин, 1971, с. 101].

За 2,5 км на південний захід від села (уроч. Замістя) на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою 8–10 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею до 1 га.

За 2 км на захід від села на рівній ділянці мису першої надзаплавної тераси лівого берега Серни висотою 10–12 м над рівнем заплави – багатошарове поселення стжижовської, тшинецько-комарівської культур і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею близько 3 га. [Конопля, 1997, с. 217].

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – С. 1–132.
2. Конопля В. М. Старожитності Волині / В. М. Конопля. – Львів, 1997. – 232 с.
3. Кучинко М. М., Матіюк Н. Г. Работы на Волини / М. М. Кучинко, Н. Г. Матіюк // Археологические открытия 1975 года. – М., 1976. – С. 350.
4. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – 166 с.
5. Пелещишин М. А. Нові поселення стжижівської культури на Волині / М. А. Пелещишин // Археологія. – 1971. – № 1. – С. 98–104.
6. Раппопорт П. А. Военное зодчество западнорусских земель X–XIV вв. / П. А. Раппопорт // Материалы и исследования по археологии СССР. – Ленинград, 1967. – № 140. – 241 с.
7. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – 265 s, XXXI tabl.
8. Fitzke J. Tegoroczne badania archeologiczne na Wołyniu / Jan Fitzke // Z otchłani wieków. – 1938. – № 13; Z. 9–10. – S. 125–128.

Григорій Охріменко, Ірина Гладь

АРХЕОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТКИ ЛЮБЕШІВСЬКОГО РАЙОНУ

с. Велика Глуша

За 4 км на північний захід від села в уроч. Нивки виявлено крем'яну майстерню епохи мезоліту. Її площа – 100х150 м. Пам'ятка досліджена на початку 1980-х років Г. Охріменком, В. Пясецьким та О. Євтушенком. Зібрано значну кількість крем'яних артефактів, зокрема пластинчасті сколи, відщепи та відходи виробництва, а також знаряддя: три верболисті наконечники стріл, різець, серединний різець.

Джерела

1. Залізняк Л. Л., Охріменко Г. В. Нові мезолітичні пам'ятки Волинського Полісся / Л. Л. Залізняк, Г. В. Охріменко // Археологія. – 1985. – № 52. – С. 91. С. 86–98.

с. Велика Глуша-II

Неподалік від села в уроч. Донщина розташоване поселення доби пізньої бронзи. Досліджене розвідковою групою Рівненської експедиції Інституту суспільних наук АН УРСР 1978 року. Розкопки не проводилися. Серед знахідок – крем'яні та керамічні матеріали тшинецько-комарівської культури.

Джерела

1. Конопля В. М., Охріменко Г. В. Исследования памятников эпохи бронзы в Западноволыньском Полесье / В. М. Конопля, Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 344.

с. Ветли-I

За 2,5 км на південний захід від села в уроч. Стовпець на мисоподібній косі лівого берега р. Прип'яті (на рівні 2 м від берега, поблизу колишньої садиби Качули), виявлено стоянку епохи мезоліту. Пам'ятка досліджена експедицією НТШ (Ю. Полянський) 1932 року та Волинською експедицією Інституту суспільних наук АН УРСР (керівник – Л. Мацкевий) 1986 р. Розкопки не проводилися. На пло-

щі 100x500 м зібрано більше тисячі крем'яних виробів, зокрема такі знаряддя: свідерські наконечники, різноманітні скребки, різці та ножі. Матеріали та документація зберігаються в Інституті українознавства ім. І. Крип'якевича.

Джерела

1. Савич В. П. Мезолітичне населення Волині / В. М. Савич // Стародавнє населення Прикарпаття і Волині (доба первіснообщинного ладу) / відп. ред. : О. Черниш. – К. : Наук. думка, 1974. – С. 91–93.
2. Ивановский В. И. Работы Волинской экспедиции / В. И. Ивановский, В. М. Конопля, Л. Г. Мацкевой // Археологические открытия 1986 г. – М, 1988. – С. 281.

с. Ветли-II

Поблизу села в уроч. Копальня була розташована мезолітична стоянка. 1932 року пам'ятку досліджено експедицією НТШ (Ю. Полянський). 2003 року повторні обстеження провів Г. Охріменко, зібрано близько 60 крем'яних виробів, зокрема високі трапеції, трикутники, різці, скребки, ножі, наконечники.

Джерела

1. Савич В. П. Мезолітичне населення Волині / В. М. Савич // Стародавнє населення Прикарпаття і Волині (доба первіснообщинного ладу) / відп. ред. : О. Черниш. – К. : Наук. думка, 1974. – С. 91–93.
2. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 17.

с. Ветли-III

На південь від села в уроч. Лиса Гора на лівому березі річки Прип'яті розташована двохарова пам'ятка – з матеріалами епохи мезоліту та давньоруське городище. Досліджена Волинською експедиціями Інституту суспільних наук АН УРСР (керівники: Р. Грибович, Л. Мацкевий та ін.) 1973 та 1983 років.

До мезоліту належать більше 200 крем'яних виробів, зокрема скребки, різці та ножі, до давньоруського часу – близько 100 фрагментів кераміки XI–XIII століть.

Матеріали зберігаються в Інституті українознавства імені І. Крип'якевича.

На правому березі р. Прип'яті проводилися археологічні роботи С. Панишком, розвідки (в різні роки) Г. Охріменком.

Джерела

1. Археологічні пам'ятки Прикарпаття і Волині кам'яного віку / І. П. Герета, Р. Т. Грибович, Л. Г. Мацкевий та ін. – К. : Наук. думка, 1981. – С. 141.
2. Ивановский В. И. Работы Волинской экспедиции / В. И. Ивановский, В. М. Конопля, Л. Г. Мацкевой // Археологические открытия 1986 г. – М, 1988. – С. 281.

с. Ветли-IV

Поблизу села на невеличкому островку, що на озері Рогізне, розташована двошарова пам'ятка епох енеоліту та бронзи. Тут зібрано крем'яні вироби та фрагменти посудин культур гребінцево-накольчатої кераміки (волинська неолітична культура), шнурової та тшинецько-комарівської.

Джерела

1. Кухаренко Ю. В. Первобытные памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18. – С. 22.
2. Археологічні пам'ятки Прикарпаття та Волині кам'яного вік / І. П. Герета, Р. Т. Грибович, Л. Г. Мацкевий та ін. – К. : Наук. думка, 1981. – С. 166.

с. Заріка

За 1 км на південь від села, в полі, виявлено мезолітичну стоянку, котру було досліджено Волинським загоном Інституту суспільних наук АН УРСР (Р. Грибович та ін.) у 1977 р. Серед крем'яних виробів – скребки, нуклеуси, відщепи та пластинчасті сколи.

Матеріали зберігаються у фондах Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.

Джерела

1. Грибович Р. Т. Исследования на Волини / Грибович Р. Т., Петегирич В. М., Павлив Д. Ю. // Археологические открытия 1977 г. – М., 1978. – С. 316.

с. Лахвичі-1

На південний схід від села на піщаних підвищеннях розташована двошарова пам'ятка епох неоліту та бронзи. Ця місцевість була досліджена в 30-ті роки ХХ ст. експедицією НТШ, у 1950-х роках – Ю. Кухаренком. Зібрано значну кількість крем'яних виробів, а також уламки посудин, характерних для гребінчасто-накольчастої, городоцько-здовбицької та лужицької культур. Матеріали зберігаються у фондах Пінського історико-краєзнавчого музею.

У 1985 та 2009 роках розвідки поблизу села проводив Г. Охріменко.

Джерела

1. Кухаренко Ю. В. Памятники железного века на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1961. – Вып. Д1–29. – 69 с. – С. 66.

с. Лахвичі-2

На східній околиці села, на пісках (лівий берег Прип'яті), розташована пам'ятка лужицької культури. До комплексу віднесено декілька ліпних посудин, зокрема з вушками, характерними для кераміки лужицької культури.

Матеріали зберігаються у фондах Пінського історико-краєзнавчого музею.

Джерела

1. Кухаренко Ю. В. Первобытные памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18. – С. 22.
2. Археологічні пам'ятки Прикарпаття і Волині доби бронзи та раннього заліза / Л. І. Крушельницька, Л. Г. Мацкевой, І. К. Свешніков та ін. – К. : Наук. думка, 1982. – С. 32.

с. Лобна

На околиці села в уроч. Циганиха і Чапче – мезолітичні стоянки, відкриті А. Черевком і Г. Охріменком 1976 року. Зібрано крем'яні вістря стріл, ножі і пластинки.

В уроч. Медведичі і Перетік – поселення тшинецько-комарівської культури.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 139.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 207.

сmt Любешів-1

Біля селища в уроч. Заспинки розвідковою групою Рівненської експедиції Інституту суспільних наук АН УРСР 1978 року виявлено поселення доби бронзи. Розкопки не проводилися. Серед знахідок – крем'яні вироби та кераміка, характерна для тшинецько-комарівської культури.

Матеріали зберігаються у фондах Волинського краєзнавчого музею, документація – в архіві Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.

Джерела

1. Конопля В. М., Охріменко Г. В. Исследования памятников эпохи бронзы в Западноволыинском Полесье / В. М. Конопля, Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1978 года. – М., 1979. – С. 344.

сmt Любешів-2

В уроч. Замчище виявлено сліди поселення доби бронзи. Дослідження проводилися групою Рівненської експедиції Інституту суспільних наук АН УРСР 1978 року. Серед знахідок – крем'яні вироби та кераміка, характерні для тшинецько-комарівської культури.

Матеріали та документи зберігаються у фондах Волинського краєзнавчого музею та Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.

Джерела

1. Конопля В. М., Охріменко Г. В. Исследования памятников эпохи бронзы в Западноволыинском Полесье / В. М. Конопля, Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1978 года. – М., 1979. – С. 344.

сmt Любешів-3

За 2 км на північ від селища розташоване городище давньоруського часу, досліджуване у 1980-х роках В. П'ясецьким. Розкопки не проводилися.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 207.

с. Люботин-1

Біля села 1932 року Г. Полянський дослідив пам'ятку епохи неоліту. На поверхні зібрано фрагменти кераміки та крем'яні вироби, що належать до культури гребінцево-накольчатої кераміки (волинської неолітичної).

Джерела

1. Археологічні пам'ятки Прикарпаття та Волині кам'яного вік / І. П. Герета, Р. Т. Грибович, Л. Г. Мацкевой та ін. – К. : Наук. думка, 1981. – С. 166.

с. Люботин-2

За 0,6 км на північний схід від села в уроч. Сива Гора на правому березі р. Прип'яті (на висоті 2 м від рівня ріки), розташована двошарова пам'ятка епох мезоліту та бронзи. Її площа – 50x100 м. Досліджувалася 1987 року Волинською експедицією Інституту суспільних наук АН УРСР (керівник – Л. Мацкевий). Серед 615 знахідок – 7 фрагментів ліпного посуду, а також крем'яні вироби доби бронзи. До мезоліту віднесено більше 600 виробів, зокрема свідерські наконечники стріл, трапедії, скребки, ножі та інші артефакти.

Матеріали та документація зберігаються у фондах та архіві Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.

Джерела

1. Артюх В., Мацкевий Л. Дослідження пам'яток на Волині / В. Артюх, Л. Мацкевий // Нові матеріали з археології Прикарпаття і Волині. – Львів, 1991. – С. 9–11.

с. Люботин-3

За 2 км на схід від села в уроч. Кривий Ріг на правому березі ріки Прип'яті (на висоті 3 м від рівня ріки) виявлено стоянку епохи мезоліту. Поселення досліджене Волинською експедицією Інституту суспільних наук АН УРСР (Л. Мацкевий та ін.) 1987 року. Знахідки зібрано на площі 100x200 м. Матеріали та документація зберігаються у

фондах та архіві Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича. Повторно обстежене Г. Охріменком 2008 року. Серед 41 крем'яного виробу – наконечник свідерського типу, трапеції, різці, скребки.

Матеріали та документація зберігаються у фондах та архіві Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.

Джерела

1. Артюх В., Мацкевий Л. Дослідження пам'яток на Волині / В. Артюх, Л. Мацкевий // Нові матеріали з археології Прикарпаття і Волині. – Львів, 1991. – С. 9–11.

с. Люб'язь-І

За 1 км на північний схід від села розташована двошарова пам'ятка епох мезоліту та неоліту. Досліджувалася в 1928–1930 рр. О. Георгієвським, у 1930-ті роки – І. Обухівським, у 1960–1970 рр. В. Ісаєнком, 1972 року – Р. Грибовичем. Серед знахідок – крем'яні скобелі, відщепи, пластинчасті сколи та інші артефакти.

Матеріали експедиції 1960–1970-х років зберігаються в Інституті українознавства ім. І. Крип'якевича.

Джерела

1. Археологічні пам'ятки Прикарпаття і Волині кам'яного віку / І. П. Герета, Р. Т. Грибович, Л. Г. Мацкевий та ін. ; відп. ред.: О. П. Черниш. – К. : Наук. думка, 1981. – 312 с.
2. Исаенко В. Ф. Неолит Припятского Полесья / В. Ф. Исаенко. – Минск : Наука и техника, 1976. – С. 29–33.

с. Люб'язь-ІІ

На південь від села розташована стоянка епохи мезоліту (фінального палеоліту). Досліджена В. Ісаєнком 1970 року. Ним зібрано більше 500 крем'яних виробів, зокрема типові свідерські форми – специфічні наконечники стріл, скребки, різці та знаряддя, котрі використовувалися для рубання.

Джерела

1. Исаенко В. Ф. Неолит Припятского Полесья / В. Ф. Исаенко. – Минск : Наука и техника, 1976. – С. 29–33.

с. Люб'язь-ІІІ

За 0,2 км на північний схід від села на острові в уроч. Лядина-І (перший з боку села пагорб) на висоті 7–8 м від рівня озера Люб'язь

розташована двошарова пам'ятка епох мезоліту та неоліту. Обстежена 1985 року загоном «Шельф» ЛОЛДУ (під керівництвом В. Артюха та В. Гупало), а також 1986 року Волинською експедицією Інституту суспільних наук АН УРСР (керівник – Л. Мацкевий). Розкопки не проводилися.

Знахідки зібрано на площі 20x60 м. До мезоліту належить 130 крем'яних виробів, зокрема 3 скребки, різець, ніж та сокира. Серед неолітичних артефактів – крем'яні вироби та уламки посуду культури гребінцево-накольчатої кераміки. Матеріали зберігаються у фондах АМЛОЛДУ.

В уроч. Лядина-II і Лядина-III у 2005–2006 рр. Г. Охріменко провів розвідки та розкопки. Матеріали зберігаються у фондах Волинського краєзнавчого музею.

Джерела

1. Артюх В. С. Исследования в Западном Полесье / В. С. Артюх, В. Д. Гупало, Л. Г. Мацкевой // Археологические открытия 1985 года. – М., 1985–1986. – С. 300.
2. Ивановский В. И. Работы Волынской экспедиции / В. И. Ивановский, В. М. Конопля, Л. Г. Мацкевой // Археологические открытия 1986 г. – М., 1988. – С. 281.

с. Любязь-IV

За 1 км на схід від села на острові Кочет в центральній частині озера Люб'язь, на дюнах висотою 4–5 м виявлено двошарову пам'ятку епохи мезоліту та давньоруського часу. Дослідження проводились 1985 року (матеріал зібрано з площі 100x120 м) Археологічним загоном групи «Шельф» ЛОЛДУ (керівники: В. Артюх, В. Гупало та Л. Мацкевий) та 1986 року Волинською експедицією Інституту суспільних наук АН УРСР (Л. Мацкевий). На сьогодні пам'ятка знищена повністю.

Джерела

1. Артюх В. С. Исследования в Западном Полесье / В. С. Артюх, В. Д. Гупало, Л. Г. Мацкевой // Археологические открытия 1985 г. – М., 1987. – С. 300.
2. Ивановский В. И. Работы Волынской экспедиции / В. И. Ивановский, В. М. Конопля, Л. Г. Мацкевой // Археологические открытия 1986 г. – М., 1988. – С. 281.

с. Мала Глуша

За 2 км на північ від села розташована стоянка епохи мезоліту. Пам'ятка досліджувалася В. П'ясецьким та Г. Охріменком. Розкопки не проводилися. Серед знахідок – значна кількість крем'яних виробів. Матеріали зберігаються в Інституті українознавства ім. І. Крип'якевича.

Джерела

1. За даними картотеки ВООУСОПШ, 1986 рік.

с. Невір

У південній частині села на піщаній дюні правого берега р. Прип'ять виявлено мезолітичну стоянку.

На лівому березі Прип'яті – сліди поселень таких культур, як волинська неолітична, лійчастого посуду, стжижовської та тшинецько-комарівської.

Поблизу села знайдено посуд римського часу.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 139.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 208.

с. Підкормілля

За 1 км на схід від села розташована курганна група невизначеного часу (ймовірно, давньоруського періоду). Інформація В. Ісаєнка.

Джерела

1. За даними картотеки ВООУСОПШ, 1968 р.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 139.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 208.

с. Селісок

За селом – поселення доби бронзи, досліджене розвідкою М. Бондарчука. Зібрано крем'яні пластинки, кам'яні свердлені сокири та ін.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 140.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 208.

с. Цир-I

За 2,5 км на північний схід від села на правому березі невеличкого потічка серед боліт розташована двошарова пам'ятка епох мезоліту та енеоліту. Відкрита і досліджена Волинською експедицією Інституту суспільних наук АН УРСР 1987 року (керівники: Л. Мацкевий та Н. Сенчук).

Знахідки зібрано на площі 20x30 м. Серед них – 6 крем'яних виробів зі спеціальною ретушшю та уламки ліпного посуду енеолітичного часу, а також 300 крем'яних артефактів епохи мезоліту, зокрема трапеції, скребки та різці.

Матеріали та документація зберігаються в Інституті українознавства ім. І. Крип'якевича.

Джерела

1. Артюх В., Мацкевий Л. Дослідження пам'яток на Волині / В. Артюх, Л. Мацкевий // Нові матеріали з археології Прикарпаття і Волині. – Львів, 1991. – С. 9–11.

с. Цир-II

За 3 км на північний схід від села в уроч. Городище (лівий берег р. Цир) на дюні розташована двошарова пам'ятка епох мезоліту та енеоліту. Досліджувалася Волинською експедицією Інституту суспільних наук АН УРСР 1967 року (керівники: Л. Мацкевий та Н. Сенчук). Розкопки не проводилися. Знахідки зібрано на площі 50x75 м. Серед них – уламки ліпного посуду, двобічно оброблені наконечники стріл та кам'яні сокири енеолітичного вигляду, а також

близько 600 крем'яних виробів епохи мезоліту, зокрема свідерські наконечники стріл, скребки, різці, скобелі.

Матеріали і документація зберігаються в Інституті українознавства ім. І. Крип'якевича.

За даними Г. Охріменка, 2006 року в уроч. Городище знайдено великий бронзовий енкалпійон XIII ст.

Джерела

1. Артюх В., Мацкевий Л. Дослідження пам'яток на Волині / В. Артюх, Л. Мацкевий // Нові матеріали з археології Прикарпаття і Волині. – Львів, 1991. – С. 9–11.

с. Шлапань

На західній околиці села (уроч. Запруда) на піщаній дюні Г. Охріменком виявлено мезолітичну стоянку, зібрано крем'яні вироби свідерської культури. У тому ж місці відкрито залишки могильника зарубинецької культури з кремаційними похованнями в урнах.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 140.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 208.

Григорій Охріменко,
Ігор Маркус, Володимир Савицький

АРХЕОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТКИ ЛЮБОМЛЬСЬКОГО РАЙОНУ

с. Вербівка

Поблизу села на піщаних дюнах розташоване поселення тшинецько-комарівської культури, відкрите 1937 року О. Цинкаловським.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 140.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 209.

с. Вигнанка

За 1 км на північ від села розташована група курганів невизначеного часу.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 140.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 209.

с. Вишнів

На території села Д. Остап'юком знайдено кам'яну свердлену сокиру.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 140.

2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 209.

сmt Головне

За 3 км на захід від селища в уроч. Будки знайдено кам'яні свердлені сокири доби бронзи.

Біля селища розташоване пізньолужицьке поселення, відкрите 1923 року І. Савицькою, обстежене 1957 року Ю. Кухаренком.

На підвищенні серед боліт – чотири могильники поморської культури ранньозалізного віку. Ю. Кухаренко дослідив кілька десятків тілопальних поховань в урнах, накритих «кльошами» – мисками чи спеціальними накривками. У похованнях знайдено посуд, залізні речі та срібну фібулу поморської культури IV–II ст. до н. е.

За 1,5 км на північний захід від села в уроч. Колесо серед болота було розташоване кругле городище діаметром 30 м, оточене валом метрової висоти. Розкопками Ю. Кухаренка 1958 року виявлено матеріали X–XI ст. Знищене в 1980-х рр. меліоративними роботами.

Неподалік від городища біля птахоферми – могильник з чотирьох курганів (належить до пам'яток археології, що перебувають під державною охороною). Два з цих курганів розкопано Ю. Кухаренком. Під ними виявлено тілопальні поховання, знайдено ліпні і кружалні черепки.

Джерела

1. Дані рятувальної археологічної служби Волинської області.
2. Кухаренко Ю. В. Пам'ятники залізного віку на території Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1961. – Вып. Д1–29. – С. 61.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 140.
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 209.
5. Стародавнє населення Прикарпаття і Волині (доба первіснообщинного ладу) / відп. ред. : О. Черниш. – К. : Наук. думка, 1974. – С. 275.

с. Гупали

В уроч. Дуброва і Заруб знайдено дві сокири – кам'яну свердлену і крем'яну, клиноподібної форми.

Джерела

1. Кухаренко Ю. В. Первобытные памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18. – С. 22.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 140.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 209.

с. Гуща

На південній околиці села розташоване поселення тшинецько-комарівської культури, а поруч – сліди поселення ранньозалізного віку. Поблизу р. Західний Буг, на південь від села, – городище Х–ХІ ст., обстежене 1963 року П. Раппопортом.

На території села знайдено клиноподібну крем'яну сокиру і три кам'яні – всі свердлені. Зібрано фрагменти кераміки з шорсткою поверхнею ранньозалізного віку.

На піщаному підвищенні в східній частині села під час господарських робіт випадково відкрито могильник поморської культури (IV–II ст. до н. е.) із залишками тілопальних поховань.

Джерела

1. Кухаренко Ю. В. Первобытные памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18. – С. 22.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 141.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 209.
4. Раппопорт П. А. Военное зодчество западнорусских земель X–XIV вв. / П. А. Раппопорт // Материалы и исследования по археологии СССР. – Ленинград, 1967. – № 140. – С. 32.

с. Забужжя

Над Західним Бугом знайдено крем'яну сокиру енеолітичного часу. На околиці села був курган, розораний у 30-х рр. ХХ ст., з якого походить кам'яна свердлена сокира городоцько-здовбицької культури (?). Крім того, на берегах р. Західний Буг Д. Остап'юк виявив крем'яні шліфовані сокири доби бронзи.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 141.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 210.
3. Sunkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Sunkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 52.

с. Замлиння

В урочищах Половецькі Гори, Тур-Гора, Князь-Лісок і Князь-Багно М. Черенюк зібрав різноманітні матеріали, зокрема шліфовану свердлену сокиру, кераміку доби бронзи.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 141.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 210.

с. Згорани

На території села знайдено крем'яні сокири культури кулястих амфор та стжижовської культури. В уроч. Піски розташоване давньоруське городище, обстежене в 1930-х рр. О. Цинкаловським.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 141.

2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 210.
3. Cynkałowski A. Materiały do pradžiejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 199.

с. Ладинь

На піщаній дюні біля хутора Петрівка розташоване поселення городоцько-здовбицької культури, відкрите в 30-х рр. ХХ ст. О. Цинкаловським. Ним зібрано фрагменти ліпного посуду і кілька свердлених кам'яних сокир.

Джерела

1. Кухаренко Ю. В. Первобытныя памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18. – С. 22.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 141.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 210.
4. Cynkałowski A. Materiały do pradžiejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 51, 83.

оз. Луки

На південному березі озера розташоване давньоруське городище, обстежене в 30-х рр. ХХ ст. О. Цинкаловським.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 141.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 210.
3. Cynkałowski A. Materiały do pradžiejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 185.

м. Любомль

На території міста зліва від шосе Любомль–Шацьк знайдено сокири і вістря списа городоцько-здовбицької культури.

Біля ветлікарні – ґрунтовий могильник вельбарської культури з тілоспаленням у ямах або урнах, відкритий 1962 року Д. Остап'юком та досліджений Ю. Кухаренком. Крім посуду, знайдено намисто та бронзові фібули, датовані II–III ст. н. е.

У центрі міста розташоване давньоруське городище XIII ст. діаметром 60 м, круглої форми. За 0,5 км від міста – друге давньоруське городище (датується X ст.), що складалося з круглого дитинця та прямокутного посаду. Обидва об'єкти належать до пам'яток археології, що перебувають під державною охороною. Обстежувалися О. Остап'юком та М. Кучінком 1995 року.

Біля сучасної церкви М. Малевською та Є. Шолоховою 1975 року відкрито залишки Георгіївської церкви, побудованої Володимиром Васильковичем у 70–80-х рр. XIII ст.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 66.
2. Дані рятувальної археологічної служби Волинської області.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 141.
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 210.
5. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 184.

с. Масловець

На околиці села в 1960-х рр. Д. Остап'юком знайдено крем'яну сокиру, серп, вістря списа та пластинки стжижовської культури.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 142.

2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 211.

с. Машів

В уроч. Мельникова Гора – мезолітична стоянка, відкрита Д. Остап'юком. За селом – могильник вельбарської культури з кремаційними похованнями III–IV ст. н. е.

У селі знайдено римські золоті монети імператора Марка Аврелія (161–180 рр. н. е.) та бронзовий казан.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 60.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 142.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 211.
4. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 116, 124.

с. Миловань

На північ від села на правому березі Західного Бугу розташовані два поселення стжижовської культури, відкриті 1978 року М. Пелещишиним.

Два поселення ранньозалізного віку виявлено на південно-західній околиці.

На підвищенні в уроч. Татарська Гора – селище зі слов'янськими матеріалами VIII–IX ст. і керамікою давньоруського часу.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 142.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 211.

3. Пелещишин Н. А., Михальчишин И. Р., Корчинский О. М. Разведка на Буге и Верхнем Днестре / Н. А. Пелещишин, И. Р. Михальчишин, О. М. Корчинский // Археологические открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 384.

с. Мосир

За селом розташовані кургани давньоруського часу.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 142.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 211.

с. Новоугрузьке

Біля села – поселення волинської неолітичної культури, відкрито Ю. Кухаренком, котрий зібрав фрагменти гребінцевої та накольчастої кераміки, крем'яні вістря стріл та ножеподібні пластинки.

На березі Західного Бугу біля села розташоване кругле городище з давньоруським матеріалом.

В уроч. Стовпове Поле виявлено скарб давньоруських срібних гривень.

В урочищах Церквисько та Старина знайдено залізні двосічні мечі, бронзові булави, вістря списів, стріл та скляні браслети давньоруського часу.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 66.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 142.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 211.

4. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 170.

с. Нудуже

В уроч. Колесо О. Цинкаловським зібрано знаряддя з кременю та кераміку зі шнуровим орнаментом.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 142.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 211.

с. Олесък

В уроч. Городище знайдено сліди розораного тепер, округлого городища давньоруського часу, відкритого в 1930-х рр. О. Цинкаловським.

В уроч. Чайчин розташовані кургани невизначеного часу.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 66.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 142.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 211.
4. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 188.

с. Полапи

В уроч. Челядинове 1977 року Д. Остап'юк знайшов кам'яну свердлену сокиру тшинецько-комарівської (?) культури.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 142.

2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 211.

с. Рівне

За 1 км на захід від села на правому березі р. Західний Буг розташована мезолітична стоянка, поселення тшинецько-комарівської культури та ранньозалізного віку, відкриті 1977 року М. Пелещишиним та І. Михальчишином.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 142.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 212.
3. Пелещишин Н. А. Разведка на Буге и Верхнем Днестре / Н. А. Пелещишин, И. Р. Михальчишин, О. М. Корчинский // Археологические открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 370.

с. Руда

Поблизу села були розташовані п'ять курганів невизначеного часу; знищені меліоративними роботами.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 142.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 212.

с. Скрипиця

Поблизу села знайдено кам'яну шліфовану булаву з рельєфними ребрами.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 142.

2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 212.

с. Хворостів

Біля села розташовані два кургани невизначеного часу.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 60.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 143.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 212.

Григорій Охріменко

АРХЕОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТКИ МАНЕВИЦЬКОГО РАЙОНУ

с. Бережниця

За 3 км на захід від села в заплаві р. Стохід серед боліт розташоване давньоруське кругле городище.

Джерела

1. Кухаренко Ю. В. Средневековые памятники Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1961. – Вып. Е1–57. – С. 34.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 143.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 212.

с. Боровичі

За 1 км від села на лівому березі р. Стир розташована двошарова пам'ятка давньоруського часу, відкрита в 60-ті рр. XX ст. експедицією І. Русанової. Розкопки не проводилися. Поселення тягнеться вздовж корінного берега на 250–300 м. З поверхні зібрано давньоруську кераміку. Пам'ятка обстежувалася Г. Охріменком 2008 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 143.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 212.
3. Русанова И. П. Славянские древности VI–IX вв. между Днпром и Западным Бугом / И. П. Русанова // Свод археологических источников. – М. : Наука, 1973. – Вып. Е 1–25. – С. 43.

с. Велика Осниця

На північній околиці села на правому березі р. Кормин виявлено сліди поселення давньоруського періоду. Розвідки Г. Охріменка 1978 року.

Уздовж цієї самої річки – сліди поселення тшинецько-комарівської культури, відкритого М. Кучинком та Г. Охріменком 1979 р.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 143.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Разведки в Маневичском районе Вольнской области / М. М. Кучинко, Г. В. Охрименко // Археологические открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 357.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 212.

с. Велика Яблунька

На північній околиці села в уроч. Оконська Гряда виявлено сліди поселення Давньої Русі та середини бронзового віку. Неподалік досліджувалися ґрунтові поховання тшинецько-комарівської культури. Пам'ятку відкрито 1978 року Г. Охріменком, обстежено С. Березанською. Зібрано крем'яні знаряддя та кераміку, які належать до тшинецько-комарівської культури.

Повторне обстеження проводилося Г. Охріменком 2011 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 143.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Разведки в Маневичском районе Вольнской области / М. М. Кучинко, Г. В. Охрименко // Археологические открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 357.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 212.

4. Березанська С. С. Нові пам'ятки східно-тшинецької культури на Волині / С. С. Березанська, Г. В. Охріменко, В. К. Пясецький // Археологія. – К., 1987. – Вип. 60. – С. 50–58.

с. Годомичі-1

За 1,5 км на північний захід від села на правому березі р. Стир, підвищеному до 2 м над заплавою, в уроч. Березник виявлено сліди поселення епохи неоліту. Відкрите Г. Охріменком 1975 року. Поселення витягнуте вздовж берега ріки на 200 м, наполовину зруйноване кар'єром. У стінках траншеї і на поверхні зібрано такі артефакти: одноплосинний нуклеус, пластини, скребки, проколки, а також кераміку, що належить до волинської неолітичної культури. Повторно обстежене в 2014 р.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 143.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 212.
3. Охріменко Г. В., Телегін Д. Я. Нові пам'ятки мезоліту та неоліту Волині / Г. В. Охріменко, Д. Я. Телегін // Археологія. – 1982. – № 39. – С. 66–68.

с. Годомичі-2

У південній частині села (уроч. Береззе) – поселення давньоруського періоду. Відкрите 1978 року Г. Охріменком. Зібраний керамічний матеріал датується X–XI ст. Повторно обстежене у 2014 р.

Джерела

1. Кучинко М. М., Охрименко Г. В. Разведки в Маневичском районе Вольинской области / М. М. Кучинко, Г. В. Охрименко // Археологические открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 357.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 143.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 212.

с. Гораймівка-1

В уроч. Кузьмин Кут 1978 року Г. Охріменком виявлено поселення доби бронзи. Зібрано керамічний матеріал і крем'яні артефакти, що ідентифікуються із стжижовською культурою.

У східній частині села – сліди фінальнопалеолітичної стоянки (культура Лінгбі). В уроч. Черемошна (східна околиця) – поселення городоцько-здовбицької культури.

Уздовж р. Кормин – поселення городоцько-здовбицької, стжижовської та тшинецько-комарівської культур.

За 3 км на схід від села в уроч. Гайок – поселення стжижовської культури, де виявлено кам'яну зернотерку, дві свердлені сокири та кераміку.

Джерела

1. Конопля В. М., Охріменко Г. В. Исследования памятников эпохи бронзы в Западноволыньском Полесье / В. М. Конопля, Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1978 года. – М., 1979. – С. 344.
2. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Разведки в Маневичском районе Волынской области / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 357.
3. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 143.
4. Охріменко Г. В., Телегин Д. Я. Новые стоянки каменного века на Волыни / Г. В. Охріменко, Д. Я. Телегин // Археологические открытия 1978 года. – М., 1979. – С. 382.
5. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 212.

с. Гораймівка-2

На південь від села в уроч. Селище на підвищенні серед низин розташоване давньоруське селище площею 200x300 м з матеріалами XI–XIII ст.: керамічними соплами, шлаком, ножем та запасами болотної руди. Пам'ятку досліджували В. Конопля, М. Кучинко, Г. Охріменко та Д. Телегин у 70-х рр. XX ст. Повторні обстеження проведені Г. Охріменком 2009 та 2016 рр.

Селище належить до переліку археологічних пам'яток Волинської області, які перебувають під охороною держави.

Джерела

1. Конопля В. М., Охріменко Г. В. Исследования памятников эпохи бронзы в Западноволыньском Полесье / В. М. Конопля, Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1978 года. – М., 1979. – С. 344.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 143.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 212–213.

с. Гораймівка-3

За 1 км на схід від села на правому березі р. Кормин, на місці (уроч. Браницьке) розташоване поселення доби бронзи. Пам'ятка відкрита Г. Охріменком у 1976 р. На площі поля (80х60 м) зібрано кераміку, що належить до тшинецько-комарівської культури. Культурний шар добре зберігся на краю мису.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Разведки в Волыньском Полесье / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1977 г. – М., 1978. – С. 348.

с. Городок-1

На плоскій, низькій, частково заболоченій місцевості біля села розташоване городище давньоруського періоду. Досліджувалося П. Раппопортом у 60-ті роки ХХ ст. Ідентифіковане як залишки давнього Чернеч-городка. Площа пам'ятки має неправильно-овальну форму. Висота її в північній частині близько 2 м, розміри – 60х90 м. Помітні сліди невисокого і сильно зсунутого валу. З поверхні зібрано керамічний матеріал, що датується ХІІ–ХІV ст. н. е.

Городище належить до переліку пам'яток археології Волинської області, що перебувають під охороною держави.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 143.

2. Раппопорт П. А. Новые данные по исторической географии Волыни / П. А. Раппопорт // Краткие сообщения Института археологии АН СССР. – М., 1964. – Вып. 99. – С. 55.
3. Раппопорт П. А. Военное зодчество западнорусских земель X–XIV вв. / П. А. Раппопорт // Материалы и исследования по археологии СССР. – Ленинград, 1967. – № 140. – С. 31–32.

с. Городок-2

На західній околиці села в уроч. Підраше М. Кучінком та Г. Охріменком зібрано матеріали мезолітичного та неолітичного часу: вістря списа, кам'яну сокиру доби бронзи.

На території села знайдено срібний римський динарій.

У селі випадково виявлено тілопокладне поховання, з якого походить кераміка, а також срібний перстень і сережка.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 143.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 213.

с. Граддя-1

На північній околиці села – залишки поселення ранньозалізного віку, відкрите 1978 року. М. Кучінком та Г. Охріменком.

На території села знайдено кам'яні та крем'яні сокири.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 144.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 213.

с. Граддя-2

На захід від села на піщаних дюнах викопано керамічний кубок городоцько-здовбицької культури. Повторне обстеження проведено 2010 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 144.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 213.
3. Охріменко Г. В. Кубки городоцько-здовбицької культури / Г. В. Охріменко, Н. С. Скляренко // Праці Центру пам'яткознавства : зб. наук. праць. – К., 2013. – Вип. 24. – С. 119–132.

с. Замостя

На полі за 1,5 км на південь від села Г. Охріменком зібрано дрібні фрагменти кераміки доби бронзи. Розвідки проведені 1977 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 144.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 213.

с. Заріччя

За 4 км на захід від села на правому березі р. Стир (уроч. Лажино) виявлено поселення тшинецько-комарівської культури. Розвідки М. Кучинка та Г. Охріменка 1978 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 144.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 213.

с. Карасин-1

За 2 км на північ від села на західному березі озера Тросне (висотою до 1,5 м) виявлено сліди поселення епохи неоліту. Пам'ятку відкрито Г. Охріменком і Д. Телегіним 1977 року. На круглому дюнно-

му підвищенні площу 100x60 м (у шарі ґрунту 5–15 см) зібрано тонку неолітичну кераміку з рослинною домішкою, крем'яні знаряддя: скребки, проколки, сокирки та ін.

Пам'ятка датується серединою V тис. до н. е. Вона наполовину зруйнована під час будівництва дороги Луцьк–Любешів.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 144.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 213.
3. Охріменко Г. В., Телегін Д. Я. Нові пам'ятки мезоліту та неоліту Волині / Г. В. Охріменко, Д. Я. Телегін // Археологія. – 1982. – № 39. – С. 66–68.

с. Карасин-2

На північно-західній околиці села – залишки давньоруського городища, відкритого Г. Охріменком і М. Кучинком 1978 р.

Джерела

1. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Разведки в Маневичском районе Вольнской области / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 357.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 144.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 213.

сmt Колки-1

За 2 км на схід від селища на краю берега р. Стир біля колишнього хутора Романів (уроч. Церквище) розташоване городище давньоруського періоду. Відкрите Г. Охріменком 1983 року. Городище має підтрикутну форму та розміри 20x30x30 м. Помітний вал висотою близько 1 м. Зібраний керамічний матеріал датується XI–XII ст. н. е.

Південніше є сліди поселення перших століть нашої ери. Повторні обстеження проведено Г. Охріменком у 2007, 2015 рр.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 51.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 144.
3. Охріменко Г. В., Гупало В. Д. Исследования на Волини / Г. В. Охріменко, В. Д. Гупало // Археологические открытия 1983 года. – М., 1985. – С. 338.
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 213.

сmt Колки-2

На південній околиці селища на правому березі р. Рудки розташоване поселення тшинецько-комарівської культури. Відкрите Г. Охріменком під час розвідок 1977 року.

Повторні обстеження проведено Г. Охріменком у 2007, 2015 рр.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 51.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 144.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 213.

с. Комарове-1

За 0,5 км на північ від села біля цегельного заводу – двошарова пам'ятка неолітичного та ранньозалізного періодів (більша частина розташована на висоті 3–4 м лівого корінного берега р. Стир). Відкрита розвідкою Г. Охріменка 1977 року. Поселення ранньозалізного віку пошкоджене кар'єром, у стінках якого – залишки об'єктів із керамікою та крем'яні матеріали. Поселення епохи неоліту представлено окремими крем'яними знаряддями та фрагментами посу-

ду. Повторні обстеження проведено Г. Охріменком під час розвідок 2007, 2015 років.

Джерела

1. Охріменко Г. В., Телегин Д. Я. Новые стоянки каменного века на Волыни / Г. В. Охріменко, Д. Я. Телегин // Археологические открытия 1978 года. – М., 1979. – С. 381–382.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 214.

с. Комарове-2

За 1,5 км на північ від села розташоване поселення давньоруського періоду. Відкрите М. Кучинком та Г. Охріменком під час розвідок 1977 року. Зібраний керамічний матеріал датується XII–XIII ст. н. е.

Джерела

1. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Разведки в Волинском Полесье / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1977 г. – М., 1978. – С. 347.
2. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 144.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 214.

с. Комарове-3

За 4 км на південний схід від села на лівому березі р. Стир – сліди поселення волинської неолітичної культури, а поряд – ранньозалізного віку.

В уроч. Грабове над старим руслом Стиру – знахідки тшинецько-комарівської культури та ранньозалізного віку. Повторні обстеження проведено Г. Охріменком у 2007, 2015 рр.

Джерела

1. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Разведки в Волинском Полесье / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1977 г. – М., 1978. – С. 347.

2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 144.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 214.

с. Копилля-1

За 200 м на південь від села – поселення тшинецько-комарівської культури. За 2 км від нього – друге поселення цієї самої культури та ранньозалізного віку. Третє поселення кінця доби бронзи розташоване за 1 км на південь від другого. Пам'ятки відкриті М. Кучинком та Г. Охріменком під час розвідок 1978 р. Повторні обстеження проведено 2010 року.

Джерела

1. Дані рятувальної археологічної служби Волинської області.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 144.
3. Кучинко М. М., Охрименко Г. В. Разведки в Маневичском районе Вольнской области / М. М. Кучинко, Г. В. Охрименко // Археологические открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 357.
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 214.

с. Копилля-2

У східній частині села розташоване поселення періоду Давньої Русі – тягнеться вузькою смугою (приблизно 60 м) вдовж лівого берега р. Стир на відстань до 2 км. Відкрите Г. Охріменком під час розвідок 1978 року. Зібраний керамічний матеріал датується XI–XIII ст. Належить до переліку археологічних пам'яток Волинської області, що перебувають під охороною держави.

Джерела

1. Дані рятувальної археологічної служби Волинської області.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 144.

3. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Разведки в Маневичском районе Волинской области / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 357.
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 214.

с. Красноволя

На правому березі р. Кормин в уроч. Валіно – поселення тшинецько-комарівської культури, на якому В. Коноплею та Г. Охріменком 1978 року зібрано кам'яні і крем'яні сокири та наконечники списів. Повторні обстеження проведено Г. Охріменком 2016 року.

На лівому березі річки – давньоруське селище XI–XIII ст., відкриті й обстежені М. Кучінком під час розвідок 1978 року.

Джерела

1. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Разведки в Маневичском районе Волинской области / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 357.
2. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 144.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 214.

с. Криничне

На дюні над берегом Стиру (уроч. Озеряни) О. Цинкаловським виявлено стоянку мезоліту та сліди поселення тшинецько-комарівської культури.

Джерела

1. Археологічна спадщина Яна Фіцке / за ред. Г. Охріменка. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2005. – С. 470–476, рис. 18–24.
2. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 161, 191.

с. Кукли

За 1 км на захід від села на правому березі р. Оконка – багатошарове поселення з матеріалами тшинецько-комарівської культури та

Давньої Русі. Відкриті М. Кучинком та Г. Охріменком у 1977 р. Поблизу залишки ґрунтових поховань пізнього періоду доби бронзи, обстежені С. Березанською, повторні розвідки проведено Ф. Буселом та Г. Охріменком 2009 року.

Поблизу села викопано амфору городоцько-здовбицької культури, уламки посуду культури лійчастого посуду, крем'яні сокири, кам'яну булаву.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 144.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 214.

с. Куликовичі

За 2,5 км на південь від села на правому березі Стиру (уроч. Загаляш) – поселення тшинецько-комарівської культури, а також залишки поселень зарубинецької культури та давньоруського часу. Об'єкт належить до переліку археологічних пам'яток Волинської області, що перебувають під охороною держави.

За 4 км на північ від села, в уроч. Звіринець, М. Кучинком та Г. Охріменком у 1977 р. знайдено крем'яні шліфувальні сокири та матеріали ранньозалізного часу.

За 3 км на північний схід від села є великий курган, який місцеві жителі називають Турецьким. Повторні обстеження проведено Г. Охріменком під час розвідок 2013 року.

Джерела

1. Дані рятувальної археологічної служби Волинської області.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 144–145.
3. Кучинко М. М., Охрименко Г. В. Разведки в Волинском Полесье / М. М. Кучинко, Г. В. Охрименко // Археологические открытия 1977 г. – М., 1978. – С. 347–348.
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 214.

с. Лишнівка

На захід від села на правому березі р. Стохід М. Кучінком та Г. Охріменком зібрано чимало кам'яних знарядь доби бронзи.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 145.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 214.

с. Майдан-Липно-1

Поселення давньоруського періоду розміщене за 0,5 км на захід від села в уроч. Вижар на полі, оточеному з усіх боків низовинами і болотами (належить до переліку археологічних пам'яток Волинської області, що перебувають під охороною держави). Площа поселення – 1 га. На поверхні трапляється кераміка періоду Київської Русі (XI–XIII ст.). Шурфуванням встановлено, що культурний шар пам'ятки залягає на глибині 0,4–0,5 м.

Джерела

1. Дані рятувальної археологічної служби Волинської області.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 145.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Разведки в Волинском Полесье / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1977 г. – М., 1978. – С. 348.
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 214.

с. Майдан-Липно-2

Поселення середнього періоду доби бронзи в уроч. Неріччя відкрите Г. Охріменком під час розвідок 1976 року. Розкопки не проводилися. Зібрано крем'яні артефакти та кераміку стжижовської культури.

Джерела

1. Конопля В. М., Охріменко Г. В. Исследования памятников эпохи бронзы в Западноволыинском Полесье / В. М. Конопля, Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1978 года. – М., 1979. – С. 344.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 145.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 215.

с. Майдан-Липно-3

Поселення середнього періоду доби бронзи розташоване в уроч. Дубок. Відкрите Г. Охріменком 1978 року. Розкопки не проводилися. Зібрано кераміку і крем'яні артефакти, що ідентифікуються із стжижовською та городоцько-здовбицькою культурами.

Джерела

1. Конопля В. М., Охріменко Г. В. Исследования памятников эпохи бронзы в Западноволыинском Полесье / В. М. Конопля, Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1978 года. – М., 1979. – С. 344.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 145.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 215.

с. Майдан-Липно-4

Поселення середнього періоду доби бронзи відкрито на північ та схід від села – в уроч. Гаєвське, Старий вигін, Кругле Поле, Бирче, Вовче – Г. Охріменком під час розвідок 1978 року. Зібрана кераміка і крем'яні артефакти ідентифікуються із тшинецько-комарівською культурою.

2005 року проведено розкопки в уроч. Кругле Поле. Обстеження поблизу села відбувалися і наступні роки.

Джерела

1. Конопля В. М., Охріменко Г. В. Исследования памятников эпохи бронзы в Западноволыинском Полесье / В. М. Конопля, Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1978 года. – М., 1979. – С. 344.

2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 145.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 214–215.

с. Мала Осниця

В уроч. Шепель – мезолітична стоянка свідерської культури, виявлена Д. Телегіним 1979 року (дослідження провів Г. Охріменко). У цьому ж місці – стоянка волинської неолітичної культури.

В уроч. Шевцова Гора – стоянка неоліту, поселення доби бронзи та ранньозалізного віку, виявлені Д. Телегіним, Г. Охріменком і Д. Нужним під час розвідок 1979 року. Повторні розвідки проведено 2014 р.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 145.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 215.

сmt Маневичі

За 1 км на схід від селища в уроч. Лоше – сліди поселень доби бронзи (тшинецько-комарівської культури).

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 145.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 215.

с. Матейки

Селище періоду Давньої Русі розташоване на правому березі р. Кормин в уроч. Поля. Відкрите Г. Охріменком під час розвідок 1978 року. Зібраний керамічний матеріал датується XI ст.

На південь від села на лівому березі р. Кормин є сліди поселень стжижовської та тшинецько-комарівської культур.

На північній околиці в уроч. Бронниця – сліди поселень городоцько-здовбицької та тшинецько-комарівської культур. Зібрано кераміку, крем'яні та кам'яні знаряддя. Повторні розвідки проведено 2014 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 145.
2. Кучинко М. М., Охрименко Г. В. Разведки в Маневичском районе Вольнской области / М. М. Кучинко, Г. В. Охрименко // Археологические открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 357.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 215.

с. Ничогівка

Поселення та поховання доби бронзи розташоване в уроч. Землянки. Відкрите Г. Охріменком у 1978 р. Зібрана кераміка та крем'яні артефакти належать до стжижовської культури.

На правому березі р. Кормин – залишки поселення тшинецько-комарівської культури доби бронзи.

В уроч. Посадка за 1,5 км на схід від села – поселення тшинецько-комарівської культури.

За 3 км від східної околиці села в уроч. Вильшище – третє поселення цієї ж культури. Усі пункти відкриті М. Кучинком, Г. Охріменком та В. Коноплею в 1975–1977 рр. Додаткові обстеження проведено Г. Охріменком у 2010–2015 рр.

Джерела

1. Конопля В. М., Охрименко Г. В. Исследования памятников эпохи бронзы в Западновольнском Полесье / В. М. Конопля, Г. В. Охрименко // Археологические открытия 1978 года. – М., 1979. – С. 344.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 146.

3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 215.

с. Новосілки

У північній частині села на лівому березі р. Стир розташоване двошарове поселення ранньозалізного і давньоруського періодів. Пам'ятка відкрита Г. Охріменком у 1976 р. Розміри поселення – 70x100 м. Культурний шар частково зруйнований. На поверхні знайдено уламки криці та кераміки XI–XII ст., дещо північніше – великі фрагменти посуду з пальцевими розчесами, належні до лежницької групи пам'яток ранньозалізного часу.

На південь від села – поселення волинської неолітичної культури, досліджене Г. Охріменком.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Разведки в Волинском Полесье / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1977 г. – М., 1978. – С. 348.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 146.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 216.

с. Оконськ

В уроч. Болота розташоване поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського часу.

За 2 км на південь від села в уроч. Закриниці М. Кучінком і Г. Охріменком зібрано матеріали доби бронзи і слов'яно-руського періоду. Поруч нібито було давньоруське городище.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 146.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 216.

с. Погулянка

На лівому березі р. Кормин в уроч. Долошин – селище XI–XIII ст., відкрите у 1977 р. М. Кучінком і Г. Охріменком. Повторно обстежене під час розвідок 2015 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 146.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 216.

с. Прилісне

У селі в 1970-х рр. знайдено кам'яні свердлені та крем'яну сокири середнього періоду доби бронзи. Повторно обстежене Г. Охріменком під час розвідок 2010 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 146.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 216.

с. Розничі

За 1 м у північно-західному напрямку від села на лівому корінному березі р. Стир (уроч. Картникове на Токучій горі, висота якої 6 м над заплавою річки) розташоване неолітичне поселення. Пам'ятка відкрита Г. Охріменком під час розвідок 1976 року. У 1979 р. на поселенні проводилися дослідження під керівництвом Д. Телегіна. На площі 60x40 м було закладено шість шурфів та один розкоп. Неолітичні матеріали залягали у шарі підґрунтя товщиною 20 см. Знайдено тонкостінну кераміку, скребки, пластини, відщепи. Матеріали належать до волинської неолітичної культури (гребінцевої кераміки).

У селі біля птахоферми була стоянка фінального палеоліту (Свідер), на лівому березі р. Стир на городах – поселення лежницької групи та селище XI–XIII ст. Повторний огляд проведено 2009 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 146.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 216.
3. Охріменко Г. В., Телегін Д. Я. Нові пам'ятки мезоліту та неоліту Волині / Г. В. Охріменко, Д. Я. Телегін // Археологія. – 1982. – № 39. – С. 66–68.

с. Рудники

На околиці села Г. Охріменком знайдено сокири доби бронзи. На південь від села – давньоруські кургани.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 146.
2. Кучинко М. М., Охрименко Г. В. Разведки в Маневичском районе Вольнской области / М. М. Кучинко, Г. В. Охрименко // Археологические открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 357.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 216.

с. Семки

На лівому березі р. Стир в уроч. Сватина Гора (за 1 км на захід від села) виявлено поселення доби бронзи (тшинецько-комарівської культури), залізного віку і давньоруського періоду XI ст. (належить до переліку археологічних пам'яток Волинської області, що перебувають під охороною держави). Тут же – неолітична стоянка. Пам'ятки відкриті Г. Охріменком у 1978 р. Повторні обстеження проведені Г. Охріменком та О. Златогорським під час розвідок 2008 р. Значна частина берега зруйнована.

Джерела

1. Дані рятувальної археологічної служби Волинської області.
2. Кучинко М. М., Охрименко Г. В. Разведки в Маневичском районе Вольнской области / М. М. Кучинко, Г. В. Охрименко // Археологические открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 357.

3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 146.
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 216.

с. Серхів

За 2 км на захід від села в 1979 р. М. Кучинком та Г. Охріменком зібрано мезолітичні та неолітичні матеріали: наконечники стріл, скребки, різці.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 146.
2. Кучинко М. М., Охрименко Г. В. Разведки в Маневичском районе Вольнской области / М. М. Кучинко, Г. В. Охрименко // Археологические открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 357.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 216.

с. Старі Підцаревичі

На північній околиці, на лівому березі Стиру – поселення епохи мезоліту та зарубинецької культури, відкрите в 1979 р. В. П'ясецьким та Г. Охріменком, котрі в 1980 р. розкопали тут напівземлянкове житло зарубинецької культури. На пам'ятці знайдено фрагменти горщиків I ст. н. е. та окремі черепки X–XI ст. Об'єкт належить до переліку археологічних пам'яток Волинської області, що перебувають під охороною держави.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 146.
2. Кучинко М. М., Охрименко Г. В. Разведки в Маневичском районе Вольнской области / М. М. Кучинко, Г. В. Охрименко // Археологические открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 357.

3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 216.

с. Старий Чорторийськ-1

На правому березі р. Стир на підвищеному краю корінного берега біля уроч. Мазурка, що навпроти села, розташована неолітична стоянка. Пам'ятку відкрив і досліджував розкопками Г. Охріменко у 1986 р. Площа поселення 60x50 м. Культурний шар зафіксований на глибині 30 см, перекритий шаром гумусу. Зібрано невелику кількість крем'яних пластин та відщепів неолітичного часу.

На лівому березі р. Стир – кругле городище діаметром 90 м, оточене п'ятиметровим валом і з заходу ровом. 1960 року П. Раппопорт зібрав тут матеріал XI–XIII ст. Чорторийськ згадується в літописі за 1100 рік. На захід від городища є замчище.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 146–147.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 216–217.
3. Раппопорт П. А. Военное зодчество западнорусских земель X–XIV вв. / П. А. Раппопорт // Материалы и исследования по археологии СССР. – Ленинград, 1967. – № 140. – С. 37–38.

с. Старий Чорторийськ-2

За 2 км на північ від села на мисі лівого берега р. Стир, який підвищується над заплавою на 2 м, розташована неолітична стоянка. Пам'ятка відкрита Г. Охріменком у 1982 р. Датується 5 тис. до н. е.

Площа поселення 45x40 м. На поверхні зібрано неолітичну кераміку з рослинною домішкою, а також крем'яні скребки, різці, відщепи. 2010 року проведено повторний огляд.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 216.

с. Старий Чорторийськ-3

За 0,5 км на південь від околиці села на високій дюні (4–5 м) над заплавою лівого берега р. Стир, що має форму мису, розташоване неолітичне поселення. Відкрите Г. Охріменком у 1986 р. Площа, що вціліла, становить 40х30 м. Із шару ґрунту походить тонка неолітична кераміка коричневого кольору з рослинною домішкою, крем'яні пластини, відщепи з ретушшю, скребки та ін., що належать до волинської неолітичної культури (гребінчасто-накольчастої кераміки). Датуюється 5 тис. до н. е.

Джерела

1. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 216–217.

с. Старосілля

Поселення давньоруського періоду розташоване за 2 км на захід від села в уроч. Острівки (на правому березі р. Стир). Відкрите 1978 року Г. Охріменком. У цьому ж місці виявлено мезолітичну стоянку, залишки поховань раннього залізного віку. Керамічний матеріал датується XI ст. Знайдено сліди плавильних печей із залізною крицею.

На піщаній дюні – поселення тшинецько-комарівської культури. В уроч. Гора – поселення з давньоруськими матеріалами. Обстежено Г. Охріменком у 2011 р.

2015 року на березі Стиру знайдено човен XIV ст., врятований краєзнавцями та П. Хомичем.

Джерела

1. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Разведки в Маневичском районе Волинской области / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1978 г. – М., 1979. – С. 357.
2. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 147.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 217.

с. Тельчі

В уроч. Лажино і Дахерма – поселення та майстерня з виготовлення кам'яних виробів тшинецько-комарівської культури. Пам'ятка відкрита М. Кучінком, Г. Охріменком та В. Коноплею.

Джерела

1. Конопля В. М., Охріменко Г. В. Исследования памятников эпохи бронзы в Западноволыньском Полесье / В. М. Конопля, Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1978 года. – М., 1979. – С. 344–345.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 217.

с. Четвертня

На правому березі р. Стир в уроч. Дзедзінок – городище XII–XIII ст. діаметром 100 м, з півночі захищене р. Любкою, а з заходу – глибоким ровом і валом. 1977 року обстежене С. Миронюком, М. Кучінком та Г. Охріменком (належить до пам'яток, що охороняються державою). 2016 року проведено повторний огляд.

Джерела

1. Дані рятувальної археологічної служби Волинської області.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 147.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 217.

с. Черськ-1

Стоянка епохи фінального палеоліту розташована в уроч. Південна Дюна – на південний захід від села. Відкрита 1982 року Г. Охріменком. На площі 50x2 м зібрано 100 крем'яних виробів: нуклеуси, відщепи, пластини, знаряддя праці. Серед останніх – скребки, різці, свідерські наконечники стріл.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 147.
2. Охріменко Г. В., Телегін Д. Я. Нові пам'ятки мезоліту та неоліту Волині / Г. В. Охріменко, Д. Я. Телегін // Археологія. – 1982. – № 39. – С. 67–77.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 217.
4. Телегін Д. Я. Памятники эпохи мезолита на территории Украинской ССР (карта местонахождений) / Д. Я. Телегин. – К. : Наук. думка, 1985. – С. 147.

с. Черськ-2

Стоянка епохи фінального палеоліту розташована за 0,7 км на захід від села на правому березі річки Стохід – в уроч. Борисова Гора. Відкрита Г. Охріменком у 1982 р., обстежена С. Березанською. Зібрано колекцію крем'яних артефактів: нуклеуси, пластини, скребки, різці, середньо-високі трапеції, наконечники свідерського типу. Матеріали датуються фінальним палеолітом. На північний захід від села – неолітична стоянка.

На околиці села був курган тшинецько-комарівської культури, досліджений Яном Фіцке 1936 року.

Джерела

1. Охріменко Г. В., Телегін Д. Я. Нові пам'ятки мезоліту та неоліту Волині / Г. В. Охріменко, Д. Я. Телегін // Археологія. – 1982. – № 39. – С. 64–77.
2. Телегін Д. Я. Памятники эпохи мезолита на территории Украинской ССР (карта местонахождений) / Д. Я. Телегин. – К. : Наук. думка, 1985. – С. 147.

с. Чорниж

За 2 км на схід від села на підвищенні біля болота – сліди поселення волинської та тшинецько-комарівської культур. Пам'ятку відкрито та обстежено 1976 року М. Кучинком і Г. Охріменком.

На південній околиці села над ставом – селище давньоруського часу XI–XIII ст. (належить до пам'яток, що охороняються державою). 2010 року проведено повторний огляд.

Джерела

1. Дані рятувальної археологічної служби Волинської області.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 147.
3. Кучинко М. М., Охрименко Г. В. Разведки в Волинском Полесье / М. М. Кучинко, Г. В. Охрименко // Археологические открытия 1977 г. – М., 1978. – С. 347–348.
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 218.

Григорій Охріменко

АРХЕОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТКИ РАТНІВСЬКОГО РАЙОНУ

Ратнівський район розташований у дещо особливій поліській зоні – по обох берегах Прип'яті. Значна частина цієї території понижена. У давнину, особливо «в мокрі роки», вона в багатьох місцях була майже непрохідною. Тому первісні люди здебільшого селилися над озерами, річками чи болотами – на підвищених піщаних сухих місцях. Такі дюни відомі біля озер Тур, Самари, сіл Хабарище, Залухів та ін. Тут виявлено стоянки післяльодовикового часу, неоліту (волинська неолітична культура), мідного віку та поселення доби бронзи. Такі місця часто надзвичайно багаті на крем'яні мікролітичні знахідки, уламки кераміки та більш масивні кам'яні сокири, крем'яні серпи, наконечники списів, плоскі або чотирибічні сокири та інші знаряддя.

У Ратнівському районі розвідкові роботи проводилися в околицях озера Мшане та в басейні р. Прип'ять. За 500 м на південний захід від оз. Мшане на високій піщаній дюні в сосновому молодняку виявлено курганий могильник, який нараховує 7 насипів. Кургани чіткої півсферичної форми, мають дещо розпливчаті краї; діаметр їх основи – в межах 10 м, висота не перевищує 1 м.

Джерела

1. Гупало В. Археологічні розвідки на Волині / В. Гупало // *Studia Archaeologica: Науковий журнал з проблем археології та давньої історії України*. – Львів, 1993. – С. 84–85.
2. Охріменко Г. Археологічні пам'ятки Ратнівського району / Г. Охріменко, В. Савицький // *Минуле і сучасне Волині та Полісся. Ратнівщина в історії України та Волині: наук. зб.* – Луцьк: Волинські старожитності, 2012. – Вип. 42. – С. 12–20.
3. Fitzke J. Tęgoroczne badania archeologiczne na Wołyniu / Jan Fitzke // *Z otchłani wieków*. – 1938. – № 13; Z. 9–10. – S. 125–128.

с. Велимче

На березі озера Вінок знайдено кам'яну свердлену сокиру, яку М. Савчук передав у місцеву школу. Там само 1995 року Г. Охрімен-

ко обстежив двошарову пам'ятку ранньозалізного віку та Київської Русі (XI ст.).

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 147–148.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 218.

с. Глухи

За 1,5 км на південний схід від с. Глухи на невеличкій розвіяній піщаній дюні (лівий берег р. Вижівки) зібрано близько двох десятків ретушованих крем'яних відщепів періоду енеоліту–бронзи.

За 100 м на південний захід від дюни розташований курганний могильник, що складається з 7 курганів, один з яких розкопаний.

Джерела

1. Гупало В. Археологічні розвідки на Волині / В. Гупало // *Studia Archaeologica: Науковий журнал з проблем археології та давньої історії України*. – Львів, 1993. – С. 84–85.
2. Охріменко Г. Археологічні пам'ятки Ратнівського району / Г. Охріменко, В. Савицький // *Минуле і сучасне Волині та Полісся. Ратнівщина в історії України та Волині : наук. зб.* – Луцьк : Волинські старожитності, 2012. – Вип. 42. – С. 12–20.
3. Fitzke J. Tęgoroczne badania archeologiczne na Wołyniu / Jan Fitzke // *Z otchłani wieków*. – 1938. – № 13; Z. 9–10. – S. 125–128.

с. Датинь

На лівому березі р. Турія – городище невизначеного часу.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 148.
2. Кухаренко Ю. В. Средневековые памятники Полесья / Ю. В. Кухаренко // *Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А.* – М., 1961. – Вып. Е1–57. – С. 33.

3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 218.

с. Заболоття

На території села знайдено кам'яні знаряддя праці доби бронзи.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 148.
2. Кухаренко Ю. В. Первобытные памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18. – С. 22.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 218.

с. Замшани

Неподалік від села в уроч. Нодай розташований курганний могильник з десяти насипів невизначеного часу.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 58.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 148.
3. Кухаренко Ю. В. Средневековые памятники Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1961. – Вып. Е1–57. – С. 33.
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 218.

с. Кортеліси

На території села випадково знайдено залишки давньоруських жител та поховань.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 148.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 218.

с. Краска

Біля села – ранньослов'янське поселення VI–VII ст., відкрите 1968 року І. Русановою.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 148.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 218.
3. Русанова И. П. Карта распространения памятников типа Корчак (VI–VII вв. н. э.) / И. П. Русанова // Древние славяне и их соседи. – М. : Наука, 1970. – С. 96.

с. Підгір'я

В уроч. Селиська під час розвідки Г. Охріменка 1995 року зібрано матеріали неоліту та доби бронзи.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2 ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 148.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 218.

с. Піски-Річицькі

Поблизу села зібрано мезолітичні матеріали. Багатошарове поселення на дюні, відкрите 1934 року. У верхньому шарі виявлено поселення волинської неолітичної культури, у нижньому – поселення тшинецько-комарівської культури.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 148.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 218.

с. Проход

За 4 км на південь від с. Проход (уроч. Ясени) серед заплави правого берега р. Прип'ять на піщаній дюні, що великим пагорбом підвищується на 1,5–2 м над заплавою річки, у молодому сосновому лісі виявлено курганний могильник, який складається з 13 насипів. Курганні насипи мають чітку півсферичну форму із заглаженою вершиною; висота їх до 1,5 м. Один із курганів розкопаний і на його місці залишилися сліди шурфу, глибина якого сягає нижче рівня давнього горизонту.

Джерела

1. Гупало В. Археологічні розвідки на Волині / В. Гупало // *Studia Archaeologica: Науковий журнал з проблем археології та давньої історії України*. – Львів, 1993. – С. 84–85.
2. Охріменко Г. Археологічні пам'ятки Ратнівського району / Г. Охріменко, В. Савицький // *Минуле і сучасне Волині та Полісся. Ратнівщина в історії України та Волині : наук. зб.* – Луцьк : Волинські старожитності, 2012. – Вип. 42. – С. 12–20.
3. Fitzke J. Tęgoroczne badania archeologiczne na Wołyniu / Jan Fitzke // *Z otchłani wieków*. – 1938. – № 13; Z. 9–10. – S. 125–128.

сmt Ратне

В уроч. Селисько – сліди поселення тшинецько-комарівської культури. 1935 року О. Цинкаловський знайшов тут дві кам'яні свердлені, суцільно шліфовані сокири.

За селищем на підвищенні приблизно 2–3 м серед боліт є кругле городище діаметром 60 м, обстежене в 1930-ті роки О. Цинкаловським, а в 1960 р. – П. Раппопортом. Зараз належить до переліку пам'яток археології, що перебувають під охороною держави. Зібрано кераміку, вироби із заліза, скла, прикраси XI–XVII ст. У XIII–XVI ст. тут існував замок. У XIII ст. на території Ратного був побудований монастир.

Джерела

1. Дані рятувальної археологічної служби Волинської області.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 148.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 218.
4. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 191–192.

с. Самари

На південній околиці села на березі озера Лука відкрито стоянки волинської неолітичної культури, селище давньоруського часу. Розвідками Г. Охріменка та Л. Залізняка на південному березі озера знайдено стоянку фінального палеоліту (агрєнсбурзька та свідерська культури).

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 148.
2. Кухаренко Ю. В. Первобытныє памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18. – С. 22.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 219.

с. Самари-Оріхові

На західному березі озера Оріхово зібрано крем'яні вироби неоліту.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 148.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 218.

с. Тур

У західному напрямку від села на дюні у 20–30-х роках ХХ ст. виявлено стоянку мезолітичного часу, на якій зібрано близько 50 крем'яних виробів періоду мезоліту: нуклеуси, пластини, відщепи. Зберігаються у Варшавському державному археологічному музеї.

На південь від озера – поселення волинської неолітичної культури та випадкові знахідки кераміки доби бронзи.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 148.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 219.
3. Телегин Д. Я. Памятники эпохи мезолита на территории Украинской ССР (карта местонахождений) / Д. Я. Телегин. – К. : Наук. думка, 1985. – С. 147.
4. Sypkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Sypkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 20.

с. Щедрогір

Біля села знайдено крем'яні сокири доби бронзи.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 148.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 219.

с. Щитинська Воля

Біля села на піщаній дюні над озером (поблизу хутора Хабарище) відкрито поселення культури лійчастого посуду, обстежене в 1930-х роках Я. Полянським. Під час розвідки Г. Охріменка та І. Кравчука 1994 року на північ від хутора зібрано матеріали волинської неолітичної культури та мезоліту. Тут також відкрито залишки трьох жител періоду неоліту.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 148–149.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 219.
3. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 20.

Віталій Конопля, Василь Оприск,
Олександр Жигалюк, Дмитро Лошик

АРХЕОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТКИ РОЖИЩЕНСЬКОГО РАЙОНУ

с. Берегове-1

У північно-східній частині села за 300 м північніше від шосейної дороги на правому березі р. Стохід 1987 року виявлено поселення давньоруського періоду X–XII ст. площею приблизно 1 га. Пам'ятка розташована на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 2–3 м над рівнем заплави. Відкрита В. Коноплею під час розвідок. Повторні розвідки Г. Охріменка 2015 р.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.
2. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 61.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Берегове-2

У північно-західній частині села на схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 2–3 м над рівнем заплави – двошарова пам'ятка волинської неолітичної культури (гребінцево-накольчастої кераміки) та давньоруського періоду XI–XII ст. Пам'ятка площею 0,5 га розташована за 200 м на захід від тваринницької ферми. Відкрита В. Коноплею 1987 р. Обстежена розвідками Г. Охріменка 2015 року.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Ко-

- нопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.
2. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 61.
 3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Берегове-3

За 0,5 км на південний захід від села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 3–4 м над рівнем заплави 1987 року відкрито поселення тшинецько-комарівської культури площею 2 га.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.
2. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 61.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Берегове-4

За 1 км на північний захід від села на схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід (висотою 3–4 м над рівнем заплави) виявлено двошарову пам'ятку тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га. Розвідки В. Коноплі 1987 року.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.

2. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 61.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Березолупи

У південно-східній частині села (уроч. Глинче) на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Лютиці висотою 3–4 м над рівнем заплави розташована двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду X–XI ст., площею 0,5 га. Розвідки В. Коноплі 1987 р. За даними В. Засядчука, на території села знайдено кам'яні та крем'яні сокири, вістря списа доби бронзи.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.
2. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 61.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Береськ-1

За 0,5 км на захід від села на гряді серед раніше заболоченої, а зараз меліорованої низовини виявлено сліди поселення (?) культури кулястих амфор площею 1 га. Розвідки В. Коноплі 1987 року.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.
2. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 61.

3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Береськ-2

За 0,7 км на північний схід від села в уроч. Гора, на місі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного потічка висотою 5–6 м над рівнем заплави розташоване поселення тшинецько-комарівської культури площею біля 1 га. Виявлене В. Коноплею 1987 року.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.
2. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 61.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Береськ-3

У східній частині села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка висотою 2–3 м над рівнем заплави відкрито двошарове поселення культур гребінцево-накольчастої кераміки і тшинецько-комарівської, площею близько 2 га. Основна концентрація речового матеріалу відмічена на схилі східного берега озера, західніше від пам'ятки та вздовж потічка, на відтинку до 100 м. Розвідки В. Коноплі 1987 року.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.
2. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 61.

3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Богушівська Мар'янівка-1

За 0,5 км на північний схід від села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 3–4 м над рівнем заплави розташоване багаточислове поселення культур гребінцево-накольчастої кераміки, тшинецько-комарівської та давньоруського періоду X–XII ст. площею 1,5 га. Виявлене В. Коноплею 1987 року.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.
2. Конопля В. М., Опрыск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Опрыск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 61.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Богушівська Мар'янівка-2

У північно-західній частині села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 2–3 м над рівнем заплави розташоване двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду X–XII ст. площею 0,5 га. Розвідки В. Коноплі 1987 року.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.
2. Конопля В. М., Опрыск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Опрыск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 62.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Валер'янівка-1

У північній частині села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 10–12 м над рівнем заплави – багатощарове поселення культур гребінцево-накольчастої кераміки, тшинецько-комарівської та давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 0,5 га. На північ від пам'ятки – заплава нині висохлого потічка, а за 200 м у тому самому напрямку проходить залізнична колія. Відкрито В. Коноплею 1987 року.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.
2. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 62.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Валер'янівка-2

З південного боку села на півовальному в плані мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 8–10 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 0,5 га. Розвідки В. Коноплі 1987 року.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.
2. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 62.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Валер'янівка-3

За 0,8 км на південь від села на півовальному у плані місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 6–8 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 0,5 га. Розвідки В. Коноплі 1987 р.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.
2. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 62.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Валер'янівка-4

За 1,5 км на південь від села на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 10–12 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 0,5 га. Розвідки В. Коноплі 1987 р.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.
2. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 62.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Вишеньки-1

За 1 км на північ від села в уроч. Затин на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 8–10 м над рівнем за-

плави – двошарове поселення культури гребінцево-накольчастої кераміки та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га. Розвідки В. Коноплі 1987 р.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.
2. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 62.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Вишеньки-2

За 0,3 км на північ від села в уроч. Гора на півовальному в плані місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 10–12 м над рівнем заплави – поселення тшинецько-комарівської культури площею 2 га. Розвідки В. Коноплі 1987 р.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.
2. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 62.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Вишеньки-3

У північно-західній частині села на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 8–10 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 0,5 га. Розвідки В. Коноплі 1987 р.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.
2. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 62.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Вишеньки-4

На південно-західній околиці села в уроч. Стави на рівній ділянці першої надзапlavної тераси правого берега р. Стир висотою 6–8 м над рівнем заплави виявлено багатопарове поселення волинської неолітичної культури (гребінцево-накольчатої кераміки), тшинецько-комарівської та давньоруського періоду XI–XII ст. Сліди пам'ятки площею орієнтовно 1 га зафіксовані на території колишнього колгоспного двору. Розвідки В. Коноплі 1987 р.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.
2. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 62.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Вишеньки-5

У південній частині села на пологому схилі першої надзапlavної тераси правого берега безіменного потічка висотою приблизно 3 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га. Розвідки В. Коноплі 1987 р.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.
2. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 62.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Вишеньки-6

За 1 км на південний схід від села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка виявлено двохшарове поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га. Розвідки В. Коноплі 1987 р.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Стирського розвідкового загону Волинської археологічної експедиції 1988 р. [Рукопис] / В. М. Конопля. – Львів, 1988. – Архів Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича.
2. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 62.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Вітоніж-1

За 1,5 км на південь від села в уроч. На Чехах на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід висотою 2–3 м над рівнем заплави відкрито поселення тшинецько-комарівської культури площею близько 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 62.

с. Вітоніж-2

На східній околиці села в уроч. Застав'я на рівній ділянці першої надзапlavної тераси лівого берега р. Стохід висотою 6 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 63.

с. Вітоніж-3

За 0,5 км на північний схід від села на місі першої надзапlavної тераси правого берега р. Стохід висотою 2–3 м над рівнем заплави – двошарове поселення волинської неолітичної культури (гребінцево-накольчастої кераміки) та давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 2 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 63.

с. Вітоніж-4

У південній частині села в уроч. Вапниця на пологому схилі першої надзапlavної тераси правого берега безіменного потічка (правобічний доплив Стоходу) висотою приблизно 3–4 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 63.

с. Вітоніж-5

У південно-західній частині села на пологому схилі першої надзапlavної тераси лівого берега безіменного потічка висотою близько 3–4 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 63.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Вічині-1

За 1,7 км на південь від села в уроч. За Острів на першій надзаплавній терасі правого берега безіменного потічка (правобічний доплив Стоходу) висотою близько 3–4 м над рівнем заплави – багат шарова пам'ятка культур кулястих амфор, стжижовської та давньоруського періоду XI–XII ст. На північ від пам'ятки, що займає площу 2,5 га, розташоване озеро, а за 0,5 км на захід від неї проходить ґрунтова дорога. Речові матеріали зібрано з території північного та північно-східного берегів озера.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 63.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Вічині-2

За 0,5 км на південний захід від села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного потічка (правобічний доплив Стоходу) висотою 3–4 м над рівнем заплави – поселення тшинецько-комарівської культури площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 63.

с. Ворончин-1

У північній частині села на пологому схилі східного берега невеликого озера – двошарове поселення культур гребінцево-накольчастої кераміки та тшинецько-комарівської площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 64.

с. Ворончин-2

За 1 км на південний захід від села на півовальному в плані мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 6–8 м над рівнем заплави – поселення культури гребінцево-накольчастої кераміки площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 64.

с. Ворончин-3

За 1,5 км на північний схід від села (в уроч. Руде – 1 км на північ від шосейної дороги) на овальному в плані підвищенні діаметром 180x450 м серед заплави правого берега р. Стохід виявлено поселення тшинецько-комарівської культури. Збір речового матеріалу проведено на схід від меліоративного каналу.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 64.

с. Ворончин-4

За 2 км на схід від села в уроч. Бабина Гора на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка (правобічний доплив Стоходу) висотою 3–4 м над рівнем заплави – сліди поселення культури кулястих амфор площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 64.

с. Ворончин-5

На південній околиці села в уроч. Хвоїна на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного потічка (правобічний доплив Стоходу) висотою приблизно 2–3 м над рівнем заплави – сліди поселення культури кулястих амфор.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 64.

с. Ворончин-6

За 0,5 км на захід від села в уроч. Замлиння на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 2–3 м над рівнем заплави – поселення тшинецько-комарівської культури площею 1,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 64.

с. Ворончин-7

За 0,5 км на північний захід від села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 2–3 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 65.

с. Ворончин-8

За 1,5 км на північний захід від села на схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 6–8 м над рівнем заплави – двошарове поселення культури гребінцево-накольчастої кераміки та давньоруського періоду Х–ХІІ ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 65.

с. Городині

У південній частині села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка (басейн правобічних приток Стоходу) висотою приблизно 2–3 м над рівнем заплави відкрито поселення давньоруського періоду ХІ–ХІІ ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 65.

с. Доросині-1

У західній частині села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка (правобічний доплив Стоходу) висотою близько 3–4 м над рівнем заплави – поселення тшинецько-комарівської культури площею 1,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 65.

с. Доросині-2

У північно-західній частині села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка (правобічний доплив Стоходу) висотою приблизно 3–4 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і дав-

ньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га. За 250 м на захід від пам'ятки проходить меліоративний канал, а за 0,5 км на схід – ґрунтова дорога до с. Кияж.

На території села місцеві краєзнавці знайшли кам'яну сокиру з отвором катакомбного типу, а також бронзові вироби: дві плоскі сокири, браслет. Обстежено розвідкою Г. Охріменка 2015 року.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 65.

с. Доросині-3

За 1,2 км на північний захід від села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка (правобічний доплив Стоходу) висотою близько 2–3 м над рівнем заплави відкрито двохшарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 65.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Дубище-1

На північно-східній околиці села в уроч. Звалки на рівній ділянці першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою приблизно 10 м над рівнем заплави відкрито багатшарове поселення культур гребінцево-накольчастої кераміки, тшинецько-комарівської та давньоруського періоду X–XIII ст. Речові матеріали зібрано вздовж краю берега на площі розмірами 50x200 м.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 65.

с. Дубище-2

За 0,7 км на північний схід від села на рівній ділянці першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою приблизно 8 м над рівнем заплави та на південь від колишнього міжколгоспного лісогосподарства – багат шарове поселення культур гребінцево-накольчастої кераміки, тшинецько-комарівської та давньоруського періоду X–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 65–66.

с. Дубище-3

У південно-західній частині села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 6–8 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду X–XIII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 66.

с. Духче-1

За 0,8 км на південний захід від села в уроч. Бенбаниця на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Лютиці (лівобічний доплив Стиру) висотою 2–3 м над рівнем заплави відкрито поселення давньоруського періоду X–XII ст. площею 1 га.

На підвищених полях поблизу села знайдено фрагменти посуду культури шнурової кераміки. Розвідки Г. Охріменка 2015 р.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк Надстир'я, 1991. – С. 66.

с. Духче-2

У південній частині села в уроч. Волочки на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Лютиці висотою 4–5 м

над рівнем заплави та на схід від господарського двору колишнього колгоспу відкрито поселення давньоруського періоду X–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 66.

с. Духче-3

У східній частині села в уроч. Поставень на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Лютиці висотою 4–5 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду X–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 66.

с. Забара-1

У південно-східній частині села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Лютиці висотою 3–4 м над рівнем заплави – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду X–XII ст. На північний схід від пам'ятки (площею приблизно 1 га) є невелике озеро.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 66.

с. Забара-2

З північно-східного боку села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Лютиці висотою 3–4 м над рівнем заплави виявлено багатшарову пам'ятку культур гребінцево-накольчастої кераміки, тшинецько-комарівської і давньоруського періоду X–XII ст. Сліди пам'ятки площею близько 1 га зафіксовано на північний схід від гирла безіменного потічка – правобічного допливу р. Лютиці.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 66.

с. Залісці-1

За 1 км на північний захід від села в уроч. Макарівщина на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Лютиці висотою 4–5 м над рівнем заплави відкрито багатощарову пам'ятку з матеріалами культур кулястих амфор, тшинецько-комарівської і давньоруського періоду X–XII ст. площею 0,5 га. Культурний шар пам'ятки значно пошкоджений діючим кар'єром з видобування піску.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 66.

с. Залісці-2

За 0,7 км на південний захід від села в уроч. Леде на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Лютиці висотою 3–4 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 66.

с. Залісці-3

За 0,5 км на захід від села в уроч. Лужки на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Лютиці висотою 2–3 м над рівнем заплави – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду X–XII ст. площею 2 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 67.

с. Залісці-4

За 1,5 км на північ від села в уроч. Тарасикове Болото на схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Лютиці висотою 2–3 м над рівнем заплави відкрито поселення давньоруського періоду X–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 67.

с. Єлизаветин-1

За 0,8 км на північ від села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Конопельки (правобічний доплив Стиру) висотою 4–5 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею приблизно 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 67.

с. Єлизаветин-2

У північно-східній частині села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Конопельки висотою 3–4 м над рівнем заплави виявлено багаточислове поселення культур гребінцево-накольчастої кераміки, тшинецько-комарівської та давньоруського періоду X–XII ст. Пам'ятка площею приблизно 1 га розташована на території, де орні землі місцевого колгоспу межують із присадибними ділянками селян.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 67.

с. Єлизаветин-3

За 0,7 км на схід від села на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Конопельки висотою 3–4 м над рівнем за-

плави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду X–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Опрыск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Опрыск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 67.

с. Іванівка-1

На північній околиці села в уроч. Старосілля на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід висотою 2–3 м над рівнем заплави – поселення тшинецько-комарівської культури.

Джерела

1. Конопля В. М., Опрыск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Опрыск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 67.

с. Іванівка-2

У південно-східній частині села на останці лівого берега р. Стохід – городище давньоруського періоду XI–XII ст. овальної форми (35x50 м), що підноситься на висоту 6–7 м над рівнем заплави. Пам'ятка розташована за 20–30 м від русла ріки і частково пошкоджена траншеями Першої світової війни. Розміри об'єкта і концентрація речового матеріалу в культурному шарі свідчать про те, що це було городище-сховище.

Джерела

1. Конопля В. М., Опрыск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Опрыск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 67.

с. Іванівка-3

У північно-східній частині села на першій надзаплавній терасі лівого берега р. Стохід висотою близько 2 м над рівнем заплави та за 250 м на схід від церкви – поселення давньоруського періоду X–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Опрыск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Опрыск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 67.

с. Іванівка-4

У східній частині села на першій надзаплавній терасі лівого берега р. Стохід висотою приблизно 2–3 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 68.

с. Іванівка-5

У південно-східній частині села в уроч. Пліца на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід висотою 2–3 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду X–XII ст.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 68.

с. Іванівка-6

За 0,5 км на південний захід від села в уроч. Озерця на півовальному в плані місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід висотою 4–5 м над рівнем заплави – поселення тшинецько-комарівської культури площею близько 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 68.

с. Іванівка-7

За 1 км на південь від села на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 4–5 м над рівнем заплави – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 68.

с. Іванівка-8

За 1,7 км на південь від села на схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 3–4 м над рівнем заплави – багат шарова пам'ятка з матеріалами культур гребінцево-накольчастої кераміки, тшинецько-комарівської та давньоруського періоду X–XII ст. площею 1 га. Розвідки Г. Охріменка 2010 року.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 68.

с. Іванчиці-1

У північно-східній частині села в уроч. Буківське на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Серни (лівобічний доплив Стиру) висотою 8–10 м над рівнем заплави та за 150 м на південь від шосейної дороги – багат шарове поселення тшинецько-комарівської культури, лежницької групи ранньозалізного часу та давньоруського періоду XI–XIII ст. площею близько 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 68.

с. Іванчиці-2

За 0,5 км на північний схід від села на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Серни висотою 6–8 м над рівнем заплави та на південь від шосейної дороги – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 68.

с. Іванчиці-3

У північній частині села (уроч. Бережки) на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Серни висотою 6–8 м над рівнем

заплави – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XII–XIII ст. площею понад 1 га. За 250 м на північ від пам'ятки проходить шосейна дорога, а за 1 км на захід від неї була тваринницька ферма. Розвідки Г. Охріменка 2010 року.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 68.

с. Іванчиці-4

У північно-західній частині села на місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Серни висотою 12–14 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 1 га. Керамічні матеріали зібрано на території колишньої тваринницької ферми і прилеглих до неї присадибних ділянок.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 68–69.

с. Іванчиці-5

За 0,7 км на північний захід від села в уроч. Під Уляниками на місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Сарни висотою 10–12 м над рівнем заплави – багатошарова пам'ятка культур гребінцево-накольчастої кераміки, тшинецько-комарівської і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 69.

с. Іванчиці-6

За 1,5 км на захід від села в уроч. Придатки на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Серни висотою 5–7 м над рівнем заплави – багатошарове поселення культур стжижовської, тшинецько-комарівської, перших століть нашої ери та давньо-

руського періоду XI–XIII ст. площею 3 га. Із заходу пам'ятка оточена заплавою безіменного потічка (лівобічний доплив Серни), а на північ від неї проходить шосейна дорога.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 69.

с. Іванчиці-7

За 0,5 км на південний захід від села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Серни висотою 5–8 м над рівнем заплави та на захід від господарського двору місцевого колгоспу – поселення давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 69.

с. Іванчиці-8

У південно-західній частині села на півовальному в плані місці першої надзаплавної тераси правого берега р. Серни висотою 2–3 м над рівнем заплави, за 0,5 км на схід від сільського клубу та за 0,4 км на північний захід від школи – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XII–XIII ст. площею близько 4 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 69.

с. Іванчиці-9

За 0,5 км на схід від села на місці першої надзаплавної тераси правого берега р. Серни висотою 6–8 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 69.

с. Іванчиці-10

За 1 км на схід від села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Серни висотою 10–12 м над рівнем заплави – двохшарове поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 69.

с. Квітневе-1

На північній околиці села (уроч. Клини) на невисокій гряді серед заплави правого берега р. Стохід та за 1 км на північ від господарського двору місцевого колишнього колгоспу – двохшарове поселення стжижовської культури і давньоруського періоду X–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 69–70.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 149.

с. Квітневе-2

На північно-східній околиці села в уроч. Вузьке на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка висотою 2–3 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 69–70.

с. Квітневе-3

За 0,5 км на північ від села на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного потічка висотою 2–3 м над рівнем заплави – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 2 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 70.

с. Квітневе-4

За 0,7 км на північний захід від села в уроч. Кальчикове на овальному в плані підвищенні серед заплави правого берега р. Лютиці – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 70.

с. Копачівка-1

За 1 км на південний захід від села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка (лівобічний доплив Стиру) висотою 8–10 м над рівнем заплави, на схід від цвинтаря і на південь від ставу – двошарова пам'ятка культури гребінцево-накольчастої кераміки та давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 2 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 70.

с. Копачівка-2

За 0,5 км на захід від села на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного потічка висотою 6–7 м над рівнем заплави та на захід від тваринницької ферми, поруч з ґрунтовою дорогою до с. Тростянка – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 70.

с. Копачівка-3

На південно-західній околиці села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка висотою 4–5 м над рівнем заплави та за 250 м на схід від мосту шосейної дороги – поселення давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 2 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 70.

с. Копачівка-4

У південній частині села на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного потічка висотою 3–4 м над рівнем заплави – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XIII ст. Речові матеріали зібрано на території присадибних ділянок на площі близько 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 70.

с. Копачівка-5

На південно-східній околиці села поблизу місця впадіння безіменного потічка в Стир на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стир висотою 4–5 м над рівнем заплави – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 70.

с. Копачівка-6

У східній частині села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стир висотою 4–5 м над рівнем заплави – багатошарова пам'ятка культур гребінцево-накольчастої кераміки, тшинецько-комарівської та давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 70.

с. Корсині-1

У південно-західній частині села (уроч. Гать) на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід висотою 3–4 м над рівнем заплави та на захід від колишнього колгоспного двору – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду X–XII ст. площею 1,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 71.

с. Корсині-2

У південній частині села (уроч. Сливки) на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід висотою 2–3 м над рівнем заплави та на схід від колишньої пасіки – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду X–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 71.

с. Крижівка-1

З північно-західного боку села в уроч. Лище на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир – багатошарова пам'ятка культур гребінцево-накольчастої кераміки, тшинецько-комарівської

та давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га. Висота мису відносно рівня заплави нерівномірна.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 71.

с. Крижівка-2

На північній околиці села в уроч. Чорнуха поблизу колишнього озера, яке зараз перетворене на ставок, на західному пологому березі площею 0,5 га – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XII ст.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 71.

с. Крижівка-3

За 1,5 км на південь від села в уроч. Лани на пологому схилі північно-західного берега озера Бурове – багатшарова пам'ятка з матеріалами культур гребінцево-накольчастої кераміки, кулястих амфор і тшинецько-комарівської площею близько 2 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 71.

с. Крижівка-4

З південно-західного боку села на схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Крижівки (лівобічний доплив Стиру) висотою 3–4 м над рівнем заплави – сліди поселень тшинецько-комарівської культури та давньоруського часу XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 71.

с. Крижівка-5

За 2 км на південний захід від села на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 6–8 м над рівнем заплави та за 300 м на захід від шосейної дороги – двошарова пам'ятка з матеріалами культури гребінцево-накольчастої кераміки та давньоруського часу XI–XII–ст. площею приблизно 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 71.

с. Літогоща-1

З північно-східного боку села в уроч. Придатки на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 3–4 м над рівнем заплави – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду X–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 72.

с. Літогоща-2

У східній частині села, в уроч. «Мартинівка», на місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід висотою 3–4 м над рівнем заплави – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 72.

с. Літогоща-3

У південній частині села (уроч. Загороддя) на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід висотою 2–3 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 72.

с. Літогоща-4

У південно-західній частині села на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід висотою орієнтовно 2 м над рівнем заплави та за 200 м на схід від дитячого садка – поселення давньоруського періоду X–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 72.

с. Літогоща-5

У південно-західній частині села на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід висотою 2–3 м над рівнем заплави та за 300 м на південь від дитячого садка поблизу мосту через ріку, до якого веде ґрунтова дорога, – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду X–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 72.

с. Луків-1

У західній частині села в уроч. Копачівка на схилі першої надзаплавної тераси правого берега потічка Вир (правобічний доплив Стиру) висотою 3–4 м над рівнем заплави та на південь від ґрунтової дороги – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 72.

с. Луків-2

За 0,7 км на схід від села в уроч. Задовицький Бродок, або Струга, на підвищеній ділянці першої надзаплавної тераси лівого берега потічка Вир висотою 5–6 м над рівнем заплави – поселення стижовської культури площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 72.

с. Любче-1

За 0,5 км на південний схід від села поруч із шосейною дорогою на рівній ділянці першої надзаплавної тераси лівого берега р. Лютиці висотою 6–8 м над рівнем заплави – давньоруське городище XI–XIII ст. Пам'ятка овальної форми, оточена оборонним ровом, а в північній частині захищена двома паралельними лініями валів і ровів. Орієнтовно городище займає площу близько 2 га. Обстеження Г. Охріменка 2014 року.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 73.

с. Любче-2

За 1,2 км на південний схід від села в уроч. Купуватень на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Лютиці (лівобічний доплив Стиру) висотою 2–3 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 73.

с. Любче-3

За 0,7 км на південь від села в уроч. Бугрин на овальному в плані підвищенні серед заплави правого берега р. Лютиці висотою 3–4 м

над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 73.

с. Любче-4

У південно-східній частині села (уроч. Протиреби) на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Лютиці висотою 4–5 м над рівнем заплави – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 73.

с. Любче-5

За 1 км на південний захід від села в уроч. Клунятин на місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Лютиці висотою 3–4 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 73.

с. Любче-6

За 1,7 км на південний захід від села в уроч. Судиловки на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Лютиці висотою 2–3 м над рівнем заплави – давньоруське поселення XII–XIII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 73.

с. Любче-7

За 2 км на південний захід від села в уроч. Невраж на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Лютиці висотою 3–4 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 73.

с. Любче-8

На північно-західній околиці села в уроч. Герасимівка на схилі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка (лівобічний доплив Лютиці) висотою приблизно 3–4 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 73.

с. Любче-9

За 0,6 км на північ від села на схилі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка висотою 3–4 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 73.

с. Любче-10

За 0,5 км на схід від села в уроч. Миронівка на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Лютиці висотою 3–4 м над рівнем заплави – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 73.

с. Малинівка-1

За 0,8 км на північний схід від села на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 4–5 м над рівнем запливи – поселення давньоруського періоду Х–ХІІ ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 74.

с. Малинівка-2

У північно-східній частині села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 3–5 м над рівнем запливи – поселення давньоруського періоду Х–ХІІ ст. площею 0,5 га. 2010 року поблизу села знайдено бронзову сокиру ІІ тис. до н. е.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 74.

с. Малинівка-3

З північного боку села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 2–3 м над рівнем запливи – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду ХІ–ХІІ ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк Надстир'я, 1991. – С. 74.

с. Мирославка-1

За 0,8 км на південний схід від села в уроч. Соловинець (на овалному в плані підвищенні серед запливи правого берега р. Лю-

тиці) – двошарова пам'ятка культур гребінцево-накольчастої кераміки та тшинецько-комарівської площею 2 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 74.

с. Мирославка-2

За 1 км на південь від села на місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Лютка висотою 3-4 м над рівнем заплави та на території господарського двору колишнього місцевого колгоспу – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XII ст. площею приблизно 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 74.

с. Мирославка-3

За 0,7 км на схід від села на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Лютиці висотою 3–4 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 74.

с. Мильськ-1

За 1,5 км на захід від села на овальному в плані підвищенні серед заплави правого берега р. Стохід висотою близько 3 м над рівнем заплави – поселення тшинецько-комарівської культури площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 74.

с. Мильськ-2

За 0,5 км на захід від села на неправильно-овальному в плані підвищенні серед заплави правого берега р. Стохід висотою 3–4 м над рівнем заплави – поселення тшинецько-комарівської культури площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 74.

с. Мильськ-3

У південно-східній частині села на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега потічка (колишнього правостороннього допливу Стоходу) – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XII ст. площею близько 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 74.

с. Навіз-1

У південній частині села (уроч. Гора) на місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стир висотою 12–15 м над рівнем заплави – стоянка епохи пізнього палеоліту. З півночі вона відокремлена від напільної частини тераси заплавою безіменного потічка (лівобічний доплив Стиру), внаслідок цього утворилася своерідна видовжено-трикутна в плані ділянка території берега. Ширина її найвужчої частини не перевищує 20–30 м, а найширшої – 60–80 м. Орієнтовна площа стоянки – близько 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 75.

с. Навіз-2

У південно-західній частині села в уроч. Лемінь на місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стир висотою приблизно 7 м

над рівнем заплави та за 300 м на південь від цвинтаря – поселення культури гребінцево-накольчастої кераміки площею близько 0,3 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 75.

с. Навіз-3

За 0,8 км на південний захід від села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Лютиці висотою 4–5 м над рівнем заплави – багаточасова пам'ятка культур гребінцево-накольчастої кераміки, стжижовської та давньоруського періоду X–XII ст. площею 2 га. Сліди пам'ятки виявлено поблизу гирла річки, де вона впадає в Стир.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 75.

с. Навіз-4

Зі східного боку села в уроч. Острівки на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стир висотою 6–7 м над рівнем заплави та за 250 м на південь від шосейної дороги – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 75.

с. Навіз-5

У західній частині села (уроч. Магулиці) на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного потічка (лівобічний доплив Стиру) висотою 2–3 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 75.

с. Навіз-6

За 1,5 км на північний схід від села в уроч. Бахирівка на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стир (південний берег озера Середнє) – двошарова пам'ятка культури гребінцево-накольчастої кераміки та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 2 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 75.

с. Навіз-7

За 2 км на північний схід від села в уроч. Дуборовщина на схилі південно-західного берега озера Святе – багатошарова пам'ятка культур гребінцево-накольчастої кераміки, тшинецько-комарівської і давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 75.

с. Незвір-1

У західній частині села (уроч. Посадка) на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 10–12 м над рівнем заплави – двошарова пам'ятка культури гребінцево-накольчастої кераміки та давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 75.

с. Незвір-2

Зі східного боку села в уроч. Гектари на рівній ділянці першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 3–5 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 75.

с. Незвір-3

За 0,6 км на північний схід від села в уроч. Кути на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 8–10 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 75–76.

с. Немир

За 0,5 км від північно-західної околиці села на схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 3–4 м над рівнем заплави (в місці злиття безіменного потічка з рікою) – поселення давньоруського періоду X–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 76.

с. Носачевичі-1

У південній частині села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Конопельки висотою 6–8 м над рівнем заплави та за 200 м на південний захід від колишньої тракторної бригади – багатошарова пам'ятка культур гребінцево-накольчатої кераміки, тшинецько-комарівської і давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 76.

с. Носачевичі-2

За 0,5 км від південно-західної околиці села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Конопельки висотою 2–3 м над рівнем запливи (територія садово-городнього кооперативу колишньої птахофабрики) – двошарова пам'ятка культур гребінцево-накольчастої кераміки та тшинецько-комарівської площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 76.

с. Носачевичі-3

За 1 км на південний захід від села, в уроч. Агрономське на неправильно-овальному в плані підвищенні розмірами 32x157 м і висотою до 1,5 м серед запливи правого берега р. Конопельки – багатощарове поселення епохи мезоліту, культур гребінцево-накольчастої кераміки, поморської та давньоруського періоду XII–XIII ст.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 76.

с. Носачевичі-4

За 1,5 км від південно-західної околиці села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 6–8 м над рівнем запливи та за 300 м на захід від корпусів колишньої птахофабрики – двошарове поселення стжижовської культури і давньоруського періоду XI–XII ст. площею 2 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 76.

с. Носачевичі-5

У північній частині села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Конопельки висотою 4–5 м над рівнем запливи та на

захід від господарського двору колишнього колгоспу (вздовж ґрунтової дороги, що веде до Рожищенського зооветтехнікуму) – двошарове поселення культури гребінцево-накольчастої кераміки та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 76.

с. Носачевичі-6

У північно-західній частині села (уроч. Володьковщина) на схилі мису першої надзаплавної тераси правого берега р. Конопельки висотою 3–4 м над рівнем заплави – двошарова пам'ятка городоцько-здовбицької культури та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 76.

с. Носачевичі-7

За 0,7 км на захід від села в уроч. Запусти на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 2–3 м над рівнем заплави та на захід від приміщення Рожищенського зооветтехнікуму – двошарова пам'ятка культури гребінцево-накольчастої кераміки та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 76.

с. Носачевичі-8

За 1 км на захід від села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 4–5 м над рівнем заплави – багатшарова пам'ятка культур гребінцево-накольчастої кераміки, тшинецько-комарівської, поморської та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 77.

с. Носачевичі-9

За 2 км на північний захід від села на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 6–8 м над рівнем заплави – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 77.

с. Носачевичі-10

У південно-східній частині села на місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Конопельки – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 77.

с. Носачевичі-11

На південно-східній околиці села (уроч. Банівщина) на місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Конопельки висотою 4–6 м над рівнем заплави – багатошарова пам'ятка культур гребінцево-накольчастої кераміки, городоцько-здовбицької та давньоруського періоду XI–XII ст. площею близько 2 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 77.

с. Носачевичі-12

За 0,4 км від південно-східної околиці села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Конопельки висотою 2–3 м над рівнем заплави та поблизу ґрунтової дороги – багатшарове поселення культур гребінцево-накольчастої кераміки, тшинецько-комарівської та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 77.

с. Носачевичі-13

За 1 км від південно-східної околиці села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Конопельки висотою 3–4 м над рівнем заплави – багатшарова пам'ятка культур гребінцево-накольчастої кераміки, городцько-здовбицької, тшинецько-комарівської, лежницької групи ранньозалізного часу та давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 2 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 77.

с. Носачевичі-14

У північно-східній частині села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Конопельки висотою 3–4 м над рівнем заплави та за 200 м на схід від мосту шосейної дороги – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 77.

с. Озденіж-1

У північно-західній частині села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Серни висотою 10–12 м над рівнем

заплави та за 150 м на захід від церкви – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 77.

с. Озденіж-2

За 1 км від північно-західної околиці села на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Серни висотою 4–5 м над рівнем заплави та за 0,5 км на захід від тваринницької ферми – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 77.

с. Озденіж-3

За 0,7 км від північної околиці села на схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Серни висотою 2–3 м над рівнем заплави та на схід від тваринницької ферми – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 77–78.

с. Оленівка-1

За 0,5 км на схід від села на видовжено-овальному у плані підвищенні серед заплави лівого берега р. Стир висотою 3–4 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 78.

с. Оленівка-2

За 1 км від північно-східної околиці села на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стир висотою 3–4 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 78.

с. Олешковичі-1

На захід від села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Конопельки висотою 6–7 м над рівнем заплави поблизу ґрунтової дороги та за 150 м на північний захід від шосейного мосту – поселення давньоруського періоду X–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 78.

с. Олешковичі-2

У південній частині села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Конопельки висотою 3–4 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 78.

с. Олешковичі-3

За 0,4 км у напрямку південного сходу від села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Конопельки висотою 4–5 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 78.

с. Ольганівка-1

У східній частині села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка (правобічний доплив Стиру) висотою 2–3 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 78.

с. Ольганівка-2

З південного боку села на схилі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка висотою 4–5 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 78.

с. Переспа-1

У південно-східній частині села на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Лютиці висотою 2–3 м над рівнем заплави та на схід від шосейної дороги – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 78–79.

с. Переспа-2

За 0,5 км у південному напрямку від села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Лютиці висотою 3–4 м над рівнем запливи – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 79.

с. Переспа-3

За 0,7 км від південно-західної околиці села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Лютиці висотою 3–4 м над рівнем запливи та за 150 м на захід від ґрунтової дороги – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 79.

с. Підліски

За 0,5 км на південний захід від села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стир висотою 8–10 м над рівнем запливи – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 79.

с. Пожарки-1

За 0,5 км від північно-східної околиці села на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного потічка (лівобічний доплив Лютиці) висотою 2–3 м над рівнем запливи та за 300 м на південь від ставу – поселення тшинецько-комарівської культури площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 79.

с. Пожарки-2

За 1 км у північному напрямку від села на місі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка висотою 3–4 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 79.

с. Раймісто-1

За 2 км на південь від села в уроч. Ямне на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного потічка (правобічний доплив Стоходу) висотою 2–3 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 79.

с. Раймісто-2

За 1,5 км на північний схід від села в уроч. Жолобини на місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід висотою 5–6 м над рівнем заплави – багатошарова пам'ятка культур гребінцево-накольчастої кераміки, кулястих амфор, стжижовської, тшинецько-комарівської, ранньослов'янського часу і давньоруського періоду X–XII ст. площею 2 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 79.

сmt Рожище-1

На території селища в уроч Вовкова гора поблизу автостанції (район вул. Горького і провулка Жуковського) на овалному в плані останці правого берега р. Стир площею приблизно 5 га і висотою 14–15 м над рівнем заплави – давньоруське городище XI–XII ст.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 80.

сmt Рожище-2

У північно-східній частині селища на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 8–10 м над рівнем заплави в районі вул. Лермонтова – двошарове поселення ранньослов'янського часу та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га. Повторні розвідки Г. Охріменка 2010 року.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 80.

сmt Рожище-3

У східній околиці селища в районі вул. Кольцова на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 10–12 м над рівнем заплави – двошарова пам'ятка культури кулястих амфор і давньоруського періоду X–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 80.

сmt Рожище-4

У східній околиці селища, в районі вул. Промислової на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 5–6 м над рівнем заплави поблизу гирла безіменного потічка – багатшарове поселення тшинецько-комарівської культури, ранньослов'янського часу та давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 80.

сmt Рожище-5

У південно-східній околиці селища поруч з корпусами колишнього льонокомбінату на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стир висотою 5–7 м над рівнем заплави – багатошарова пам'ятка культур гребінцево-накольчастої кераміки, тшинецько-комарівської і давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 80.

сmt Рожище-6

У південно-східній частині селища (територія колишнього села Жолобів) на місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стир висотою 3–4 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га. Керамічні матеріали зібрано вздовж краю тераси на відтинку, який обмежений насипом залізничного полотна і колишньою тваринницькою фермою.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 80.

сmt Рожище-7

У північній частині селища в районі колишньої вул. Комсомольської на обох берегах безіменного потічка (лівобічний доплив Стиру) висотою 5–6 м над рівнем заплави поруч із шосейним мостом та на південь від території автостанції – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 80.

с. Романів

У північно-західній частині села (уроч. Хмельник) на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного потічка (басейн правобічних допливів Стоходу) висотою 2–3 м над рівнем заплави – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 80.

с. Рудка-Козинська-1

За 0,5 км на південь від села в уроч. Королівка на пологому схилі першої надзаплавної тераси безіменного потічка (лівобічний доплив Лютиці) висотою близько 2–3 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 81.

с. Рудка-Козинська-2

За 1 км на південний захід від села в уроч. Помирки на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка висотою близько 2–3 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 81.

с. Рудка-Козинська-3

За 0,8 км на північний захід від села, на мисі першої надзаплавної тераси правого берега р. Лютиці висотою 4–5 м над рівнем заплави та на північ від шосейної дороги – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 81.

с. Рудня

У південно-східній частині села на схилі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка (правобічний доплив Стиру) висотою близько 3–4 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 81.

с. Сокіл-1

За 0,7 км від західної околиці села в уроч. Цвелень на схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Лютиці висотою 3–4 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га. Обстежено Г. Охріменком у 2014 р.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 81.

с. Сокіл-2

У південній частині села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стир висотою 8–10 м над рівнем заплави та на схід від шосейної дороги – багатощарове поселення культур гребінцево-накольчастої кераміки, тшинецько-комарівської та давньоруського періоду X–XII ст. площею 1 га. Обстежено Г. Охріменком у 2014 р.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 82.

с. Сокіл-3

У центральній частині села на схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Лютиці висотою 2–3 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 82.

с. Сокіл-4

У східній частині села на місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Лютиці висотою 6–8 м над рівнем заплави на території місцевої лікарні – городище давньоруського періоду XI–XII ст. Земляними роботами значною мірою знищений овальний у плані вал. Уцілілі його ділянки мають висоту 1,5–2 м. Орієнтовно городище мало розміри 60/70х120/150 м.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 82.

с. Сокіл-5

За 0,8 км від східної околиці села на підвищеній ділянці серед заплави лівого берега р. Стир та на схід від двох невеликих озер – Вузького і Круглого – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 2 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 82.

с. Сокіл-6

У північно-східній частині села на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Лютиці висотою 3–4 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га. 2014 року Г. Охріменком проведено повторні обстеження.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 82.

с. Сокіл-7

У північній частині села (уроч. Острів) на овальному в плані підвищенні серед заплави правого берега р. Лютиці висотою 3–4 м над рівнем заплави – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 82.

с. Сокіл-8

У північно-західній частині села (уроч. Красикове) на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Лютиці висотою 2–3 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га. Повторні розвідки проведені Г. Охріменком 2014 року.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 82.

с. Сокіл-9

У північно-східній частині села (уроч. Під Навіз) на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Лютиці висотою 3–4 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду X–XII ст. площею 0,5 га. Повторні розвідки проведені Г. Охріменком 2014 року.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 82.

с. Студині-1

За 0,5 км від східної околиці села на схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 3–4 м над рівнем заплави поблизу східного берега невеликого озера – поселення тшинецько-комарівської культури площею 1,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 82.

с. Студині-2

За 1,5 км від західної околиці села на овальному в плані підвищенні серед заплави правого берега р. Стохід (уроч. Журавецьке) – двошарове поселення кулястих амфор і тшинецько-комарівської культури площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 82.

с. Топільно-1

У південно-західній частині села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стир висотою 4–6 м над рівнем заплави (на схід від шосейної дороги) – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 82.

с. Топільно-2

У південно-східній околиці села на підковоподібному в плані місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стир висотою 5–6 м над рівнем заплави та на південь від господарського двору колишнього колгоспу – двошарове поселення тшинецько-комарівської культури XI–XIII ст. площею 1,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 82.

с. Тристеня-1

За 1,2 км на південний захід від села в уроч. Поруб на підвищеній ділянці серед заплави лівого берега безіменного потічка, що впадає в оз. Тристеня (на південь від шосейної дороги), – поселення культури гребінцево-накольчастої кераміки площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 82.

с. Тристеня-2

За 0,5 км на південний схід від села (уроч. Жердак) на пологому схилі східного берега озера Тристеня – двошарове поселення культури гребінцево-накольчастої кераміки і тшинецько-комарівської, площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 82.

с. Тристеня-3

За 1,5 км від південної околиці села в уроч. Парче на неправильно-овальному в плані підвищенні серед заплави правого берега безіменного потічка, що впадає в озеро Тристеня, – поселення тшинецько-комарівської культури площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 82.

с. Тростянка-1

У північно-західній частині села на мисі першої надзапальної тераси правого берега безіменного потічка висотою 3–4 м над рівнем заплави (лівобічний доплив Стиру) – поселення тшинецько-комарівської культури площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 82–83.

с. Тростянка-2

У західному напрямку від села на схилі першої надзапальної тераси правого берега безіменного потічка висотою близько 3–4 м над рівнем заплави – поселення тшинецько-комарівської культури площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 83.

с. Уляники-1

За 1,5 км від південно-східної околиці села на видовженому мисі висотою 2–3 м над рівнем заплави (в місці злиття двох безіменних лівобічних допливів Серни) – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 83.

с. Уляники-2

У південно-східній частині села на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного потічка висотою приблизно 3–4 м над рівнем запливи – поселення давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 83.

с. Уляники-3

У південно-західній частині села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного потічка висотою 6–8 м над рівнем запливи – поселення тшинецько-комарівської культури площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 83.

с. Уляники-4

У західній частині села на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного потічка висотою 5–6 м над рівнем запливи та на схід від колгоспного ставка – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 83.

с. Уляники-5

За 0,5 км від західної околиці села на мисі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка висотою 5–6 м над рівнем запливи – поселення давньоруського періоду XI–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 83.

с. Щурин-1

На західній околиці села в уроч. В'язки на підвищенні серед заплави правого берега безіменного потічка (правобічний доплив Стоходу) висотою приблизно 3 м (на південь від ґрунтової дороги), – поселення тшинецько-комарівської культури площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 83.

с. Щурин-2

У північній частині села (уроч. Маковище) на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега безіменного потічка висотою 3–4 м над рівнем заплави – двошарова пам'ятка культур кулястих амфор і тшинецько-комарівської площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 83.

с. Щурин-3

За 1,5 км від північної околиці села в уроч. Красне на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега безіменного потічка висотою 3–4 м над рівнем заплави – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду XI–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 83.

с. Яблунівка-1

У північно-східній частині села на мисі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Лютиці висотою 4–5 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 83–84.

с. Яблунівка-2

У південно-західній частині села (уроч. Осіка) на овальному в плані підвищенні серед заплави лівого берега р. Лютиці висотою 3–4 м – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури та давньоруського періоду XII–XIII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 84.

с. Ясенівка-1

За 0,5 км на північ від села в уроч. Старина на схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 3–4 м над рівнем заплави – двошарова пам'ятка тшинецько-комарівської культури і давньоруського періоду X–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 84.

с. Ясенівка-2

За 0,7 км від північно-східної околиці села в уроч. Перехід на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 2–3 м над рівнем заплави – поселення давньоруського періоду X–XII ст. площею 0,5 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 84.

с. Ясенівка-3

У північно-західній частині села (уроч. Перегін) на пологому схилі першої надзаплавної тераси правого берега р. Стохід висотою 3–4 м над рівнем заплави – багат шарова пам'ятка культур гребінцево-накольчастої кераміки, кулястих амфор та давньоруського періоду X–XII ст. площею 1 га.

Джерела

1. Конопля В. М., Оприск В. Г. Археологічні пам'ятки Волині. Рожищенський район / В. М. Конопля, В. Г. Оприск. – Луцьк : Надстир'я, 1991. – С. 84.

Григорій Охріменко,
Віталій Цьось, Ірина Гладь

АРХЕОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТКИ СТАРОВИЖІВСЬКОГО РАЙОНУ

Старовижівський район досить цікавий та перспективний для археологічних досліджень, оскільки його географічне розташування, клімат, різноманітний рельєф, наявність річок, боліт, озер, піщаних дюн створювали сприятливі умови для проживання тут людей упродовж багатьох років – від найдавніших часів до сьогодення.

Першим систематичне дослідження цього регіону ще в 30-х роках ХХ століття розпочав відомий історик, археолог, музеолог, етнолог і дослідник Волині Олександр Цинкаловський. Тут він вивчав історичні пам'ятки та археологічні знахідки, проводив невеликі археологічні розкопки, зокрема виявив багаточислове неолітичне поселення в с. Галина Воля. 1932 року О. Цинкаловський обстежив залишки двох давньоруських городищ у с. Грабове, 1935 року відкрив мезолітичну стоянку у с. Кримне, 1936 року в с. Смідин відкрив ранньомезолітичну стоянку та обстежив городище, у Сереховичах оглянув поселення бронзового віку та зібрав окремі знахідки епохи кам'яного віку.

Пізніше, в 60-х роках ХХ ст., деякі археологічні дослідження провів білоруський археолог В. Ісаєнко, який виявив поселення епохи енеоліту в Дубечному. 1966 року І. Русанова відкрила в Мильцях поселення епохи бронзи, П. Раппопорт обстежив залишки круглого городища в Смідині.

З кінця 1970-х років на території району М. Кучінко та Г. Охріменко вивчали свідерські стоянки біля с. Лютка (Острів), досліджували пам'ятку в уроч. Семенова Гора біля Старої Виживки, яка належить до раннього неоліту або мезоліту.

У 80-х роках ХХ ст. проводилися багаторічні розвідки групою студентів та викладачів Львівського університету імені І. Франка (експедиція «Шельф») під керівництвом В. Артюха, в результаті яких було відкрито свідерську стоянку біля с. Яревище над р. Прип'ять.

Встановлено, що більшість пам'яток сконцентрована в чотирьох осередках: центральній, південній, східній і північно-західній

частинах району. У центрі археологічні об'єкти виявлено вздовж течії річки Вижівка – населених пунктах Стара Вижівка, Мельники, Нова Вижва, Хотивель. У східній частині регіону пам'ятки розташовані в селах Шкроби, Мильці, Ниці, Грабове, Сереховичі, на півдні – в с. Смідин. Багатим на археологічний матеріал виявилася північно-західна частина району. Тут, у селах Яревище та Лютка, відкрито порівняно багато різних археологічних об'єктів. Краєзнавці О. Забедюк, В. Стасюк неподалік с. Нова Вижва виявили кілька десятків курганів давньоруського (?) часу, обстежені Г. Охріменком у 2015 р.

Можна стверджувати про перебування тут населення культур фінального палеоліту, як Лінгбі, Красносілля, Аренсбург, Свідер, в неолітичний час – волинської неолітичної культури, в період енеоліту – культури лійчастого посуду. За доби бронзи тут проживало населення городоцько-здовбицької та тшинецько-комарівської культур. Порівняно менше інформації є про залізний вік та давньоруський час і зовсім мало відомо про енеоліт цього регіону.

Серед пам'яток кам'яного віку спостерігається абсолютне переважання свідерських матеріалів. Досить великий інтерес в районі викликає пам'ятка фінального палеоліту Лютка, зокрема її велика площа із сотнями рідкісних крем'яних знарядь праці, що може свідчити про довгочасне проживання людей на цьому місці.

Отже, на сьогодні пам'ятки Старовижівського району потребують подальшого вивчення та дослідження для того, щоб можна було скласти більш детальну картину про життя людей на цих теренах у віддалені історичні часи.

с. Галина Воля-1

За 2 км на південь від села на лівому березі річки Вижівки виявлено сліди стоянок доби мезоліту та неоліту.

Джерела

1. Залізник Л. Л., Охріменко Г. В. Нові мезолітичні пам'ятки Волинського Полісся / Л. Л. Залізник, Г. В. Охріменко // Археологія. – 1985. – № 52. – С. 92–93.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 152.

с. Галина Воля-2

За 3 км від північно-західної околиці села в уроч. Семенова Гора на краю заплави лівого берега р. Вижівка (за 1,5 км від річки – піщане підвищення висотою близько 10 м та площею 500x100 м) – стоянка пізньомезолітичного часу. 1994 року Г. Охріменком, О. Євтушенком проведено розкопки та виявлено залишки жител і крем'яних знарядь праці. Знайдено небагато дрібних кісточок тварин та вуглинки. Розвідки 2006 року показали, що дюна значно пошкоджена вибиранням піску.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 152.
2. Охріменко Г. В. Раскопки жилищ каменного века на Волини / Г. В. Охріменко // Археологические открытия 1981 года. – М., 1983. – С. 303.
3. Охріменко Г. Кам'яна доба на території Північно-Західної України (XII–III тис. до н. е.) / Григорій Охріменко. – Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. – 520 с.

с. Галина Воля-3

Поблизу села на дюні – стоянка волинської неолітичної культури, відкрита О. Цинкаловським, який виявив там багатощарове поселення, на якому зібрав крем'яні знаряддя та уламки ліпного посуду волинської неолітичної культури.

Матеріали зберігаються в археологічному музеї Варшави.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 152.
2. Охріменко Г. Кам'яна доба на території Північно-Західної України (XII–III тис. до н. е.) / Григорій Охріменко. – Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. – 520 с.
3. Głosik J. Wołyńno-podolskie materiały z epoki kamiennej i wczesnej epoki brązu w Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie / J. Głosik // MS. – Wrocław, 1962. – T. VIII. – S. 136.

с. Грабове-1

У селі знайдено кам'яну свердлену сокиру культури шнурової кераміки та кераміку доби бронзи.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 152.
2. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczy Pospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Archeologiczne. – Warszawa, 1924. – Т. IX. – С. 113–119.

с. Грабове-2

В уроч. Городище виявлено залишки двох давньоруських городищ. Перше кругле, розоране, друге – неправильної форми з валом і ровом. На обох знайдено багатий давньоруський матеріал (X–XI ст.), в тому числі залізний двосічний меч. Обстежені О. Цинкаловським 1932 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 152.
2. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczy Pospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Archeologiczne. – Warszawa, 1924. – Т. IX. – С. 113–119.
3. Сынкаловський А. Матеріали до прадziejów Воїноня і Polesia Воїноньського / А. Сынкаловський. – Warszawa, 1961. – С. 144.
4. Sawicki Z. Sprawozdanie z działalności państwowego konserwatora zabytków przedhistorycznych na okręg wschodni za rok 1922 / Z. Sawicki // WA. – 1923. – Т. VIII. – С. 230.
5. Rauhut L. Wczesnośredniowieczne materiały z terenów Ukrainy w Państwowym muzeum archeologicznym w Warszawie / Lechosław Rauhut // Materiały wczesnośredniowieczne. – 1960. – Т. V. – С. 283, tabl. 11, 15, 16, 7, 9.

с. Грабове-3

На околиці села виявлено давньоруське селище часів X–XIII ст.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 152.
2. Пастернак Я. Нові археологічні набутки музею Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові за час від 1933–1936 рр. / Я. Пастернак // Записки НТШ. – Львів, 1937. – Т. 154. – С. 241–268.
3. Ратич О. О. Древньоруські археологічні пам'ятки на території західних областей УРСР : монографія / О. О. Ратич. – К. : Вид-во АН УРСР, 1957. – 96 с.
4. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 144.

с. Глухи

Поблизу села – курганна група, що складається із 3 насипів.

с. Дубечне

За 1,5–2 км на південний захід від села на схилі лівого берега річки (біля мосту) – двошарова пам'ятка з матеріалами неоліту та енеоліту, відкрита в 60-ті роки В. Ісаєнком.

Джерела

1. Ісаєнко В. Ф. Археологическая карта Белоруссии / В. Ф. Ісаєнко. – Минск : Полымя, 1968. – Вып. I : Памятники каменного века. – С.19.

с. Журавлине

За селом при дорозі до села Гредьки виявлено два кургани невідомого часу.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 1–133.
2. Кухаренко Ю. В. Средневековые памятники Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1961. – Вып. Е1–57. – 40 с.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 152.

с. Кримне-1

Біля озера стоянка епохи мезоліту, відкрита О. Цинкаловським 1935 року, який тут зібрав пластинки, скребки, верболисті вістря стріл та відщепи.

Джерела

1. Артюх В. С. Исследования на Западноволыньском Поозерье / В. С. Артюх // Археологические открытия 1983 г. – М., 1985. – С. 257–258.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2 ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 152.
3. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczy Pospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Archeologiczne. – Warszawa, 1924. – Т. IX. – С. 113–119.

с. Кримне-2

На околиці села поблизу озер Домашне, Кримно – багатошарова пам'ятка, відкрита Г. Охріменком 1983 року. Зібрано уламки посуду епохи бронзи, крем'яні матеріали свідерської, коморницької, волинської неолітичної культури та Давньої Русі.

Джерела

1. Охріменко Г. В., Гупало В. Д. Исследования на Вольни / Г. В. Охріменко, В. Д. Гупало // Археологические открытия 1983 года. – М., 1985. – С. 338.

с. Кримне-3

У напрямку заходу та північного заходу від села розташована мезолітична стоянка. Виявлена В. Артюхом 1982 року.

Джерела

1. Артюх В. С. Исследования на Западноволыньском Поозерье / В. С. Артюх // Археологические открытия 1983 г. – М., 1985. – С. 257.

с. Кукуріки-1

На лівому березі р. Вижівка в уроч. Панська Гора виявлено неолітичну стоянку. Розвідки Г. Охріменка 1981, 1996, 2010 років.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 152.

с. Кукуріки-2

За 2 км на північ від села при дорозі до Старої Гути на піщаному підвищенні серед боліт – стоянки мезоліту і неоліту, відкриті М. Кучинком та Г. Охріменком 1981 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 152.

с. Лісняки

За селом серед поля – курган невідомого часу, виявлений учителем Смідинської школи М. Гулечко (дані В. Петегирича).

с. Любохини

У селі знайдено крем'яну сокиру доби бронзи та інші знаряддя того часу.

За 0,5 км на захід від села та 1,5 км на північний захід на березі оз. Пісочне виявлено матеріали мезоліту та раннього заліза. Пам'ятка відкрита В. Артюхом 1982 року. Розкопки проведено в 1983–1984 роки. Знайдено нуклеуси, ножеподібні пластини, а також кераміку лужицької культури.

За 2,5 км на північний захід від села в уроч. Островки – мезолітична стоянка.

Джерела

1. Артюх В. С. Исследования на Западноволыном Поозерье / Артюх В. С. и др. // Археологические открытия 1983 г. – М., 1985. – С. 257.
2. Артюх В. С. , Некоторые итоги изучения палеолита и мезолита Северо-Западного Полесья / В. С. Артюх, Л. Т. Мацкевой, Ю. М. Влашинец, В. В. Сукач // Весник Львовского университета им. И. Франко.– Львов, 1986. – Вып. 9 : Природа Волынского Полесья. – С. 40.

3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2 ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 152.

с. Лютка, озеро Луки-1

На східному березі озера Луки – стоянка свідерської культури. Оброблені людиною кремені виявлено серед мореної гальки у видуві площею 60x20 м, що на 3 м підіймається над поверхнею озера. Всього знайдено 406 крем'яних виробів, без урахування відщепів, в тому числі 166 предметів із ретушшю. У колекції багато невизначених фрагментів знарядь, виробів із безсистемною ретушшю, грубих одноплосинних ядрищ та нуклеподібних уламків. Збірка наконечників стріл відзначається невеликими розмірами та різноманіттям форм. Є свідерські черенкові та верболисті вістря з підтескою, виразною серією представлені черенкові, без плоскої ретуші наконечники красносільських типів. Різців на третину більше, ніж скребків. Розвідки тут проводили В. Конопля, Л. Залізник, О. Кричевський, Г. Охріменко (2010 р.), П. Петровський.

Джерела

1. Охріменко Г. Кам'яна доба на території Північно-Західної України (ХІІ–ІІІ тис. до н. е.) / Григорій Охріменко. – Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. – 520 с.

с. Лютка, озеро Луки-2

На мисі, що входить у східну частину озера Луки і має площу 30x65 м, а висоту над рівнем води в озері 1 м виявлено фінально-палеолітичну стоянку. 1995 року Г. Охріменко провів тут розкопки. Було знайдено 100 кременів, з яких виділено 33 пластини, 24 різці, проте лише 2 скребки й сокира, свідерські наконечники стріл. У північно-західній частині житла зафіксовано вуглиники від вогнища, у північній знайдено підчовнуваті нуклеуси. Чотири наконечники до стріл середніх та більших розмірів.

Джерела

1. Охріменко Г. Кам'яна доба на території Північно-Західної України (ХІІ–ІІІ тис. до н. е.) / Григорій Охріменко. – Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. – 520 с.

с. Лютка-1

На південній околиці села – пам'ятка з матеріалами красносільської культури та Лінгбі, виявлена О. Цинкаловським у 30-ті рр. ХХ ст. На північному заході піщаного кар'єру було знайдено невеличке скупчення оброблених кременів, де зібрана відносно чиста, рідкісна для Полісся колекція крем'яних виробів красносільської культури, а також окремі вироби культури Лінгбі – серединні різці з грубими, круто ретушованими черенками. Більшість знарядь виготовлена із відщепів. 2010 р. Г. Охріменком проведено повторні розвідки

Джерела

1. Охріменко Г. Кам'яна доба на території Північно-Західної України (ХІІ–ІІІ тис. до н. е.) / Григорій Охріменко. – Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. – 520 с.
2. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 59.

с. Лютка-2

На південній околиці села (або на північ від озера Луки) у піщаному кар'єрі – пам'ятка свідерської культури. На стоянці знайдено 111 кременів (17 із ретушшю). До їх складу входить 6 двоплощинних нуклеусів, 87 знятих із них пластин, один уламок свідерського черенкового вістря, кутові, бічні, серединні різці, кінцеві скребачки, пластина і два відщепи з ретушшю. На особливу увагу заслуговують дві грубі сокири.

Джерела

1. Залізняк Л. Л., Охріменко Г. В. Нові мезолітичні пам'ятки Волинського Полісся / Л. Л. Залізняк, Г. В. Охріменко // Археологія. – 1985. – Вип. 52. – С. 87.
2. Охріменко Г. Кам'яна доба на території Північно-Західної України (ХІІ–ІІІ тис. до н. е.) / Григорій Охріменко. – Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. – 520 с.

с. Лютка-3

На північ від озера Луки у піщаних кар'єрах – пам'ятка свідерської культури. Тут знайдено кутові, серединні та бокові ретушні різці; 5 типових свідерських наконечників: черенковий, верболістий із трохи позначеним черенком. Скребачки представлені різни-

ми кінцевими формами. Серед нуклеусів домінують двоплощинні, яким відповідають 77 виявлених пластин. Всього зібрано 118 виробів. Розвідки Л. Залізняка, П. Петровського, О. Кричевського, Г. Охріменка.

Джерела

1. Охріменко Г. Кам'яна доба на території Північно-Західної України (XII–III тис. до н. е.) / Григорій Охріменко. – Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. – 520 с.

с. Лютка-4

З південного сходу від села на піщаному підвищенні між залізничним полотном та шосе – крем'яний комплекс матеріалів фінального палеоліту (розвідки Л. Залізняка, Г. Охріменка, В. Коноплі). Невеликою серією представлені черенкові вістря без підтески, тобто красносільських типів. Такі знахідки становлять незначну частину, в основному ж виробу належать до свідерської культури.

Колекція матеріалів була зібрана в піщаних видувах на площі 80x30 м. Всього знайдено 915 кременів, без урахування відщепів, в тому числі 252 вироби з ретушшю. Третина всіх виробів – наконечники стріл на пластинах, серед яких численні вістря із злегка виділеним черенком, втричі менше верболистих, мало свідерських черенкових з плоскою підтескою вістер. Скребачок майже стільки ж, як і різців. Усі вони кінцеві на пластинах, пластинчастих відщепках та подвійні. Окремо представлені скребачки, комбіновані з різцями, та кінцеві з крайовою ретушшю. Різці здебільшого виконані на великих пластинах палеолітичного вигляду, переважають форми середнього типу, менше бічних ретушованих, поодинокі – кутові. На стоянці знайдено 2 свердла, пластини та відщепи з нерегулярною ретушшю.

Джерела

1. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 59.
2. Охріменко Г. Кам'яна доба на території Північно-Західної України (XII–III тис. до н. е.) / Григорій Охріменко. – Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. – 520 с.

с. Лютка-5

За 1,5 км на захід від села досить далеко від річки – стоянка свідерської культури, відкрита Л. Залізняком. У піщаних видувах біля ґрунтового шляху на площі 70х20 м зібрано кремій. Виявлено лише двоплощинні ядрища, типові для Свідеру. 132 пластини були зняті саме із таких нуклеусів. Зібрано 6 вістер стріл: три із трохи виділеним черенком, підтесаним зі споду плоскою свідерською ретушшю, два черенкові й один верболистий. Скребачок вдвічі більше, ніж різців. У колекції є також пластини та відщепи з нерегулярною ретушшю.

Джерела

1. Охріменко Г. Кам'яна доба на території Північно-Західної України (XII–III тис. до н. е.) / Григорій Охріменко. – Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. – 520 с.
2. Залізник Л. Л. Фінальний палеоліт північного заходу Східної Європи / Л. Л. Залізник. – К. : НаУКМАС, 1999. – С. 132–149.

с. Лютка-6

За 1 км від села (на відстані 100 м на північний захід від озера Луки) біля торфовища в лісі – стоянка свідерської культури. Тут зібрано колекцію (145) типово свідерських виробів, в тому числі 14 із ретушшю. Знайдено 12 двоплощинних човнуватих свідерських нуклеусів, більшість із яких має поперечну обробку зворотнього боку, 132 пластини та їх уламки. З трьох свідерських наконечників один черенковий, два – з трохи виділеним черенком. У збірці є кінцеві скребачки, серединні та бічні ретушні різці, а також пластини і відщепи з ретушшю.

Під час зборів 2006 року в пункті Лютка Л (за Л. Залізняком) виявлено правильні ножеподібні пластини середніх розмірів (5–7 см) із дрібною боковою ретушшю або без неї; скребки на пластинах і відщепах; різці на пластинах та уламках або пластинчастих відщепах. Зібрані на пам'ятці нуклеуси мають лише підчовнуваті обриси.

Джерела

1. Аулих В. В., Роботи в центральних районах Волинской области / В. В. Аулих, Р. Т. Грибович, Д. Ю. Павлив, В. М. Петегирич // Археологические открытия 1986 года. – М., 1988. – С. 253–254.

2. Охріменко Г. Кам'яна доба на території Північно-Західної України (ХІІ–ІІІ тис. до н. е.) / Григорій Охріменко. – Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. – 520 с.

с. Мельники

За 1 км на північ від села на дюнах правого берега р. Вижівка під час розвідок 1980, 1994 років М. Кучинком та Г. Охріменком зібрано матеріали свідерської культури фінального палеоліту; кераміка бронзового, ранньозалізного та давньоруського періодів. Повторні обстеження проведено Г. Охріменком 2012 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 152.

с. Мизове-1

Біля села знайдено крем'яний наконечник списа, імовірно, городоцько-здовбицької культури (зберігається у Волинському обласному краєзнавчому музеї), а також сокиру та інші вироби доби бронзи.

Джерела

1. Сункаловський А. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / А. Сункаловський. – Warszawa, 1961. – S. 55.
2. Кухаренко Ю. В. Первобытные памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18. – С. 23.

с. Мизове-2

Біля села знайдено крем'яні ножеподібні пластини епохи мезоліту.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2 ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 152.
2. Światowit : rocznik Muzeum Archeologicznego im. E. Majewskiego Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. – 1936-1937. – Т. XVII. – S. 333–340.

с. Мильці-1

На правому березі річки Турія, навпроти села – поселення доби бронзи, відкрите в 1966 р. І. Русановою. Зібрано фрагменти кераміки з ялинковим орнаментом і горизонтальними насічками (можливо, середньодніпровської культури), відщепи із кременю.

Джерела

1. Русанова И. П. Отчёт о работе Древлянского отряда Приднепровской экспедиции в 1966 году / И. П. Русанова. – Научный архив Института археологии АН УССР, 1966 / 48.
2. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 55.
3. Leski Z. Nowe nabytki i badania działu przedhistorycznego Muzeum Wołyńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Łucku / Z. Leski // Z Otchłani Wieków. – 1938. – R. XIII. – S. 22–23.

с. Мильці-2

На території села знайдено крем'яне вістря списа та інші вироби. Розвідки Г. Охріменка 1996, 2010 років.

Джерела

1. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 54.
2. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczy Pospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Arheologiczne. – Warszawa, 1924. – T. IX. – S. 113–119.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 152.

с. Ниці-1

На південний захід від села – поселення тшинецько-комарівської культури, відкрите 1980 року М. Кучинком і Г. Охріменком. Повторні обстеження проведено 2013 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 152.

с. Ниці-2

За 2 км на південь від села М. Кучинком і Г. Охріменком зібрано неолітичні крем'яні вироби та кераміку доби бронзи під час розвідок 1980 року. Повторні обстеження проведено 2013 р.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 152.

с. Нова Вижва-1

Біля села знайдено неолітичні знаряддя та крем'яний кинджал доби бронзи.

Джерела

1. Кухаренко Ю. В. Первобытные памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18. – С. 24.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 153.

с. Нова Вижва-2

На піщаній дюні на околиці села – поселення городоцько-здовбицької культури

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 153.

с. Нова Вижва-3

За 1 км на південь від села – поселення IX–XI ст., періоду Давньої Русі, виявлені 1994 року. Поблизу села відомі давньоруські кургани. Розвідки О. Забедюка, В. Стасюка, Г. Охріменка 2015 р.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 153.

с. Рудня

Біля села – курганний могильник, що складається з 5 насипів.
Перевірений Ю. Кухаренком у 60-ті роки ХХ ст.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 60.
2. Кухаренко Ю. В. Средневековые памятники Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1961. – Вып. Е1–57. – С. 33.

с. Седлище

На території села знайдено кам'яні знаряддя праці та глиняний посуд ранньобронзової доби.

Джерела

1. Історія міст і сіл УРСР. Волинська область / гол. редкол.: Тронько П. Т. та ін. – К. : Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1970. – Т. 3. – 746 с.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 153.

с. Сереховичі-1

На невисокому піщаному підвищенні біля села – поселення епохи енеоліту. Відкрите випадково. Розкопки не проводилися. Знайдено уламки кераміки культури лійчастого посуду.

Джерела

1. Кухаренко Ю. В. Первобытные памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18. – С. 23.
2. Jażdżewski K. Kultura pucharów lejkwatych w Polsce Zachodniej i Środkowej / K. Jażdżewski. – Poznań, 1936. – S. 221.
3. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 35.

с. Сереховичі-2

На піщаному підвищенні біля села 1933 року О. Цинкаловський виявив матеріали городоцько-здовбицької культури.

Джерела

1. Сункаловський А. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / А. Сункаловський. – Warszawa, 1961. – S. 35.

с. Сереховичі-3

Над озером біля села 1935 року О. Цинкаловським зібрано крем'яні вироби епохи пізнього палеоліту.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 153.
2. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczypospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Archeologiczne. – Warszawa, 1924. – Т. IX. – С. 113–119.

с. Сереховичі-4

1935 року під час меліоративних робіт на торфовищі знайдено дерев'яний човен-довбанку, на дні якого був скарб римських монет і шматок бурштину.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 153.
2. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczypospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Archeologiczne. – Warszawa, 1924. – Т. IX. – С. 113–119.

с. Сереховичі-5

У селі 1935 року під час меліорації знайдено римський бронзовий казанок, римські монети, шматки бурштину.

Джерела

1. Кухаренко Ю. В. Памятники железного века на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1961. – Вып. Д1–29. – С. 66.

2. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 198.
3. Majewski K. Importy rzymskie na ziemiach słowiańskich / K. Majewski. – Wrocław, 1949. – S. 86, 145.

с. Смідин-1

На північний захід від села на дюні – ранньомезолітична стоянка, відкрита 1935 року О. Цинкаловським.

В уроч. Руда знайдено кам'яну сокиру з отвором.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 153.
2. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 192.
3. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczy Pospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Archeologiczne. – Warszawa, 1924. – Т. IX. – S. 113–119.

с. Смідин-2

На правому березі річки Кизівки біля села – стоянка свідерської, поселення тшинецько-комарівської, зарубинецької культур та давньоруського часу. Пам'ятка виявлена О. Цинкаловським, обстежена Г. Охріменком у 1983 р.

Поблизу села в уроч. Вугирки – кургана група з дев'яти насипів.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 153.
2. Охріменко Г. В., Гупало В. Д. Исследования на Вольни / Г. В. Охріменко, В. Д. Гупало // Археологические открытия 1983 года. – М., 1985. – С. 338.
3. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 192.

с. Смідин-3

За 2 км на захід від села (уроч. Огруд) на лівому березі річки Кизівки М. Кучинком і Г. Охріменком зібрано окремі знахідки мезоліту, кераміку бронзового віку і давньоруського періоду.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 153.

с. Смідин-4

За 3 км на північ від села в уроч. Вирвихвіст на підвищенні серед боліт – залишки круглого городища діаметром близько 40 м. Городище було оточене трьома концентричними валами і ровами. Обстежене 1935 року О. Цинкаловським, а 1963 року – П. Раппопортом. Зібрано матеріал X ст. Площа городища, за даними В. Петегирича, повністю розорана.

На захід від села поселення Давньої Русі, виявлене 1983 року Г. Охріменком. Матеріали і документація були передані до ЛВІА АН СРСР.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 153.
2. Охріменко Г. В., Гупало В. Д. Исследования на Волини / Г. В. Охріменко, В. Д. Гупало // Археологические открытия 1983 года. – М., 1985. – С. 338.
3. Раппопорт П. А. Военное зодчество западнорусских земель X–XIV вв. / П. А. Раппопорт // Материалы и исследования по археологии СССР. – Ленинград, 1967. – № 140.– 241 с.
4. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 192.
5. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczy Pospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Archeologiczne. – Warszawa, 1924. – Т. IX. – S. 113–119.

с. Смідин-5

Поблизу городища в лісі (уроч. Бугорки) виявлено кургани невизначеного часу. Всього було 9 насипів. Великий курган (діаметром 10 м, висотою 1,2 м) розташований поряд із дорогою, решта – праворуч від лісової дороги. Ці насипи менші (висотою 0,3–0,5 м) та пошкоджені військовими траншеями. Обстежені 1983 р. В. Гупало, Г. Охріменком, а 1986 р. – В. Петегиричем.

Джерела

1. Охрименко Г. В., Гупало В. Д. Исследования на Вольни / Г. В. Охрименко, В. Д. Гупало // Археологические открытия 1983 года. – М., 1985. – С. 338.

с. Стара Вижівка-1

На околиці селища В. Ісаєнко зібрав кремені періоду неоліту. У 1935 р. тут знайдено дві лужицькі урни.

1982 року Г. Охрименком обстежено правий берег р. Вижівки навпроти селища і на невисокій дюні зібрано кількасот кременів неолітичного вигляду. Повторні обстеження проводились у 2010–2011 рр. Матеріали зберігаються в Музеї історії сільського господарства Волині (с. Рокині).

Джерела

1. Історія міст і сіл УРСР. Волинська область / гол. редкол.: Тронько П. Т. та ін. – К. : Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1970. – Т. 3. – 746 с.
2. Кучінко М. М., Охрименко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охрименко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 153.
3. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczy Pospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Archeologiczne. – Warszawa, 1924. – Т. IX. – С. 113–119.

с. Стара Вижівка-2

На піщаній дюні на околиці села виявлено сліди поселення городоцько-здовбицької культури. Знайдено уламки посуду без орнаменту. Обстежено Г. Охрименком 2012 року.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 1–133.
2. Пастернак Я. Нові археологічні набутки музею Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові за час від 1933–1936 рр. / Я. Пастернак // Записки НТШ. – Львів, 1937. – Т. 154. – С. 241–268.
3. Кухаренко Ю. В. Первобытные памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18. – С. 23.

с. Стара Вижівка-3

На схід від селища розташоване поселення давньоруського часу (XI–XII ст.). Розвідки проводили 1994 року Л. Лестовнича та Г. Охріменко.

За даними В. Антоновича, біля селища було невелике городище на заболоченому місці. Повторний огляд зроблено 2015 року.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 1–133.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 153.
3. Сункаловський А. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / А. Сункаловський. – Warszawa, 1961. – S. 198.

с. Стара Гута-1

На дюні біля села 1935 року О. Цинкаловським зібрано знаряддя періоду мезоліту та неоліту. В уроч. Верхи знайдено велику кам'яну сокиру з отвором.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 153.
2. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczy Pospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Archeologiczne. – Warszawa, 1924. – Т. IX. – S. 113–119.
3. Сункаловський А. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / А. Сункаловський. – Warszawa, 1961. – S. 20.

с. Стара Гута-2

Над заплавою лівого берега р. Вижівки – сліди багатощарового поселення неоліту, доби бронзи, ранньозалізного віку та давньоруського часу X–XI ст., виявлені М. Кучинком та Г. Охріменком 1979 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 153.

с. Текля

За повідомленням вчителя місцевої школи В. Войтовича, на південь від села є кілька курганів невідомого часу.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 153.

с. Хотивель

Поблизу села О. Цинкаловським знайдено посудину культури шнурової кераміки (ранній бронзовий вік) висотою до 40 см, оздоблену насічками, шнуром. Її форма грушеподібна, виріб червонопопелястого кольору.

Джерела

1. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 41.

с. Шкроби-1

Біля села на пісках берега озера Синове – мезолітична стоянка свідерської культури, виявлена в 1930-ті рр. О. Цинкаловським.

Джерела

1. Кухаренко Ю. В. Первобытныя памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18. – С. 23.
2. Пастернак Я. Нові археологічні набутки музею Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові за час від 1933–1936 рр. / Я. Пастернак // Записки НТШ. – Львів, 1937. – Т. 154. – С. 241–268.
3. Cynkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Cynkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 17, 81.

с. Шкроби-2

На березі озера Синове зібрано окремі неолітичні крем'яні знаряддя.

Джерела

1. Кухаренко Ю. В. Первобытныя памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18. – С. 23.

2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 153.

с. Яревище-1

За 1,5 км на південь від села на правому березі річки Прип'ять – поселення епохи мезоліту, відкрите 1983 року В. Артюхом. Проведено розвідувальні розкопки. У скупченні розміром 5x10 м було зібрано 231 артефакт, у тому числі нуклеуси, знаряддя праці, відщепи та сколи.

2006 року поселення повторно обстежувалося Г. Охріменком, І. Гаврилюк. Зібрано значну колекцію виробів свідерської культури. Матеріали і документація зберігаються в Любомльському краєзнавчому музеї.

Джерела

1. Артюх В. С. Исследования на Западноволыньском Поозерье / В. С. Артюх // Археологические открытия 1983 г. – М., 1985. – С. 256.
2. Артюх В. С. Некоторые итоги изучения палеолита и мезолита Северо-Западного Полесья / В. С. Артюх Л. Т. Мацкевой, Ю. М. Влашинец, В. В. Сукач // Весник Львовского университета им. И. Франко. – Львов, 1986. – Вып. 9 : Природа Волынского Полесья. – С. 37, 39.

с. Яревище-2

У східній частині села на заболоченій низовині правого берега р. Прип'ять (уроч. Городок) розташоване городище XII–XIII ст. діаметром 40 м. Уважається залишком літописного міста, вперше згаданого у записі за 1287 рік. Обстежене П. Раппопортом 1986 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 154.
2. Полное собрание русских летописей. – М. : Изд-во восточной литературы, 1962. – Т. 2 : Ипатьевская летопись. – 938 с.
3. Раппопорт П. А. Военное зодчество западнорусских земель X–XIV вв. / П. А. Раппопорт // Материалы и исследования по археологии СССР. – Ленинград, 1967. – № 140. – 241 с.

с. Яревище-3

У східній частині села на правому березі р. Прип'ять – залишки давньоруського селища XII–XIII ст., виявлені біля городища в уроч. Городок.

Джерела

1. Раппопорт П. А. Военное зодчество западнорусских земель X–XIV вв. / П. А. Раппопорт // Материалы и исследования по археологии СССР. – Ленинград, 1967. – № 140. – 241 с.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 154.

с. Яревище-4

На дюні, розташованій за 2 км на схід від села – сліди неолітичної стоянки, виявлені Г. Охріменком під час розвідки 2011 року.

Джерела

1. Охріменко Г. Кам'яна доба на території Північно-Західної України (XII–III тис. до н. е.) / Григорій Охріменко. – Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. – 520 с.

с. Яревище-5

В уроч. Прірва (в торфовищі) випадково знайдено човен, видобаний в колоді, довжиною 5,7 м, шириною 0,7 м. Досліджений М. Кучинком в 1978 р.

Джерела

1. Кучинко М. М. Новые данные к археологической карте Волини / М. М. Кучинко // Археологические исследования на Украине в 1978–1979 гг : тезисы докл. XVIII конфер. Ин-та археол. АН УССР. – Днепропетровск, 1980. – С. 162.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 154.

Володимир Савицький, Ігор Маркус,
Григорій Охріменко

АРХЕОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТКИ ТУРІЙСЬКОГО РАЙОНУ

с. Бобли

На північ від села – група курганів. Біля них знайдено вістря списа давньоруського часу.

Джерела

1. Кухаренко Ю. В. Средневековые памятники Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1961. – Вып. Е1–57. – С. 33.
2. Кучинко М. М. Новые данные к археологической карте Волины / М. М. Кучинко // Археологические исследования на Украине в 1978–1979 гг : тезисы докл. XVIII конфер. Ин-та археол. АН УССР. – Днепропетровск, 1980. – С. 162.
3. Fitzke J. Badania archeologiczne w Gorodku, pow. Łuck / Jan Fitzke // Swiatowit. – 1936–1937. – Т. XVII. – S. 333–340.

с. Вербично

За 1,5 км на південний схід від села (уроч. Ганцева гора) на острівному підвищенні правого берега безіменного струмка, що впадає в річку Сріблянку (правобічна притока р. Турії) – двошарове поселення епох енеоліту і бронзи. Територія пам'ятки займає площу близько 1 га на підвищенні висотою 7–12 м над рівнем заплави. Пам'ятка відкрита і обстежена В. Коноплею 1986 року. Зібрані фрагменти кераміки, свердлені сокири з каменю, крем'яні знаряддя і відходи виробництва належать до культур лійчастого посуду та тшинецько-комарівської.

Джерела

1. Конопля В. М. Звіт з роботи Волинської археологічної розвідкової експедиції 1986 р. / В. М. Конопля // Архів Інституту археології АН УССР. – К., 1986.
2. Кучинко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 154.

3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 225.

с. Гайки

На лівому березі р. Турія знайдено горщик з мідними і срібними монетами XVII ст. – всього 718 одиниць, серед них півтораки Сигізмунда III, соліди Яна Казимира, гданські орти та ін.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 154.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 225.
3. Фонди Волинського краєзнавчого музею (Луцьк).

с. Городилець

У селі біля церкви – три кургани невизначеного часу.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 56.
2. Кухаренко Ю. В. Средневековые памятники Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1961. – Вып. Е1–57. – С. 33.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 154.
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 225.

с. Дуліби

На пологому березі р. Турія – слов'янське поселення другої половини I тис. н. е., відкрите 1967 року І. Русановою.

На північний схід від села на лівому березі Турії – невелике чотирикутне городище невизначеного часу, обстежене Ю. Кухаренком в 1956 р.

На правому березі – два давньоруські кургани. Один був розкопаний, з нього походить кераміка та залізне вістря списа.

Джерела

1. Кухаренко Ю. В. Средневековые памятники Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1961. – Вып. Е1–57. – С. 33.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 154.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 225.
4. Русанова И. П. Славянские древности VI–IX вв. между Днестром и Западным Бугом / И. П. Русанова // Свод археологических источников. – М. : Наука, 1973. – Вып. Е 1–25. – С. 44.
5. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczy Pospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Archeologiczne. – Warszawa, 1924. – Т. IX. – С. 113–119.

с. Кустичі

На правому березі р. Турія – ранньослов'янське поселення, відкрите І. Русановою 1967 року. Зібрано кераміку VI–VII ст.

Джерела

1. Баран В. Д. Ранні слов'яни між Дністром і Прип'яттю / В. Д. Баран. – К. : Наук. думка, 1972. – С. 198.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 154.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 225.
4. Русанова И. П. Карта распространения памятников типа Корчак (VI–VII вв. н. э.) / И. П. Русанова // Древние славяне и их соседи. – М. : Наука, 1970. – С. 85.
5. Русанова И. П. Славянские древности VI–IX вв. между Днестром и Западным Бугом / И. П. Русанова // Свод археологических источников. – М. : Наука, 1973. – Вып. Е 1–25. – С. 44.

с. Милянвчичі

На території села в торфовищі знайдено два бронзові браслети зі спіральними щитками на кінцях. О. Цинкаловський відносив їх до ранньозалізного віку. Також відома випадкова знахідка залізного вістря списа давньоруського періоду. У селі виявлено сліди поселення римського часу з залишками ремісничого виробництва.

Поблизу села на пагорбі серед боліт (уроч. Замчище) – городище давньоруського часу.

За 2 км на захід від села – курганний могильник з 10 насипів, імовірно, давньоруського часу; п'ять курганів досягають 2 м висоти. У розкопаному кургані виявлено сліди вогнища, кальциновані кістки, уламки ліпного і гончарного посуду та залізний ніжик.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 56.
2. Кухаренко Ю. В. Средневековые памятники Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1961. – Вып. Е1–57. – С. 33.
3. Русанова И. П. Раскопки курганов на Волини / И. П. Русанова // Археологические открытия 1969 г. – М., 1970. – С. 279.
4. Русанова И. П. Славянские древности VI–IX вв. между Днепром и Западным Бугом / И. П. Русанова // Свод археологических источников. – М. : Наука, 1973. – Вып. Е 1–25. – С. 44–45.
5. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczy Pospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Archeologiczne. – Warszawa, 1924. – Т. IX. – С. 113–119.

с. Мировичі

На лівому березі р. Турія – ранньослов'янське поселення VI–VII ст. і селище часів Київської Русі, обстежене І. Русановою 1967 року.

Джерела

1. Баран В. Д. Ранні слов'яни між Дністром і Прип'яттю. – К.: Наукова думка, 1972. – 242 с. – С. 201.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2 ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 154.

3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 225.
4. Русанова И. П. Карта распространения памятников типа Корчак (VI – VII вв. н. э.) // Древние славяне и их соседи. М., Наука. 1970. – С. 96.
5. Русанова И. П. Славянские древности VI–IX вв. между Днпром и Западным Бугом / И. П. Русанова // Свод археологических источников. – М. : Наука, 1973. – Вып. Е 1–25. – С. 44.

с. Новий Двір

За селом, на болотистій місцевості – давньоруське городище, обстежене в 30-х рр. О. Цинкаловським. Пам'ятка належить до переліку археологічних об'єктів під охороною держави.

Джерела

1. Дані рятувальної археологічної служби Волинської області.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2 ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 155.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 225.
4. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczy Pospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Archeologiczne. – Warszawa, 1924. – Т. IX. – S. 113–119.

с. Новосілки

Поблизу села – три кургани.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 60.
2. Кухаренко Ю. В. Средневековые памятники Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1961. – Вып. Е1–57. – С. 33.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 155.

4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 226.
5. Olechowicz W. Smentarzysto w Nowosiołkach (pow. Włodzimierzski, gub. Wołyńska) / W. Olechowicz // Materiały Antropologiczno-Archeologiczne i Etnograficzne. – Kraków, 1903. – Т. VI. – С. 3–12.

с. Перевали

Біля села – залишки неолітичної стоянки. Знайдено крем'яну клиноподібну сокиру, а також крем'яне вістря списа городоцько-здовбицької культури.

На західній околиці села – дві групи курганів, перша складається з двох, а друга – з чотирьох насипів. У розкопаних 1938 року двох курганах виявлено рештки тілопальних поховань.

Джерела

1. Кухаренко Ю. В. Первобытныя памятники на территории Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1962. – Вып. Б1–18. – С. 22.
2. Кухаренко Ю. В. Средневековые памятники Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1961. – Вып. Е1–57. – С. 33.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 155.
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 226.
5. Русанова И. П. Славянские древности VI–IX вв. между Днепром и Западным Бугом / И. П. Русанова // Свод археологических источников. – М. : Наука, 1973. – Вип. Е 1–25. – С. 44.
6. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczy Pospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Archeologiczne. – Warszawa, 1924. – Т. IX. – С. 113–119.

с. Ружин

Біля села – два кургани і невідоме городище, назване Батарей.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 56.
2. Кухаренко Ю. В. Средневековые памятники Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1961. – Вып. Е1–57. – С. 33.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 155.
4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 226.

с. Соловичі

На території села – знахідки давньоруського часу.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 155.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 226.

с. Торговище

На полі в напрямку до села Перевали – чотири кургани. На території села – випадкові знахідки залізних сокир, вістрів списів та кераміки часів Київської Русі.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 56.
2. Кухаренко Ю. В. Средневековые памятники Полесья / Ю. В. Кухаренко // Свод археологических источников / под ред. Рыбакова Б. А. – М., 1961. – Вып. Е1–57. – С. 33.
3. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 155.

4. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 226.
5. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczy Pospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Archeologiczne. – Warszawa, 1924. – Т. IX. – С. 113–119.

с. Туричани-1

На правому березі р. Турія – ранньослов'янське поселення розміром 60x300 м, відкрите І. Русановою 1967 року.

У західній частині селища знайдено ліпну кераміку корчацького типу, а в східній – пізнішу кераміку типу Луки-Райковецької.

На полях за селом було два кургани, розкопані наприкінці ХІХ ст. В уроч. Грядівщина – селище давньоруського часу.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. С. 60.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2 ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 155.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 227.
4. Русанова И. П. Славянские древности VI–IX вв. между Днестром и Западным Бугом / И. П. Русанова // Свод археологических источников. – М. : Наука, 1973. – Вип. Е 1–25. – С. 44.
5. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczy Pospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Archeologiczne. – Warszawa, 1924. – Т. IX. – С. 113–119.

с. Туричани-2

У північній частині села, за повідомленням В. Тарасюка (колишнього жителя цього села), збереглася стародавня могила. У 50-ті роки ХХ ст. її діаметр був приблизно 5–6 м і висота близько 2 м (за розмірами це міг бути курган давньоруського часу). На сьогодні від кургану на подвір'ї нині покійного В. Олексюка залишився невеликий пагорбок.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 60.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 155.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 227.
4. Русанова И. П. Славянские древности VI–IX вв. между Днестром и Западным Бугом / И. П. Русанова // Свод археологических источников. – М. : Наука, 1973. – Вип. Е 1–25. – С. 44.
5. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczy Pospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Archeologiczne. – Warszawa, 1924. – Т. IX. – S. 113–119.

сmt Турійськ

На лівому березі р. Турії на підвищенні серед боліт – кругле городище діаметром 100 м. На ньому знайдено кераміку, вироби із заліза, скла, бронзові і срібні прикраси давньоруського часу X–XIV ст. Перша літописна згадка про Турійськ належить до 1097 р. у зв'язку з Любецьким з'їздом князів.

На території селища знайдено скарб срібних гривен, ручку від меча із срібною інкрустацією, бронзові іконки, хрестики-енколпіони.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 60.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2 ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 155.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 227.
4. Русанова И. П. Славянские древности VI–IX вв. между Днестром и Западным Бугом / И. П. Русанова // Свод археологических источников. – М. : Наука, 1973. – Вип. Е 1–25. – С. 44.

5. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczy Pospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Archeologiczne. – Warszawa, 1924. – Т. IX. – S. 113–119.
6. Полное собрание русских летописей. – М. : Изд-во восточной литературы, 1962. – Т. 2 : Ипатьевская летопись. – С. 242.
7. Раппопорт П. А. Военное зодчество западнорусских земель X–XIV вв. / П. А. Раппопорт // Материалы и исследования по археологии СССР. – Ленинград, 1967. – № 140. – С. 45.
8. Jakimowicz R. Zabytki przedhistoryczne z obszaru Rzeczy Pospolitej Polskiej w zbiorach rosyjskich / R. Jakimowicz // Wiadomości Archeologiczne. – Warszawa, 1924. – Т. IX. – S. 113–119.

Григорій Охріменко

АРХЕОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТКИ ШАЦЬКОГО РАЙОНУ

с. Адамчуки

На території села знайдено кам'яну свердлену сокиру доби бронзи і дві великі сокири невідомого часу.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 155.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 227.
3. Synkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Synkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 46, 61.

с. Грабове

За 1 км від північно-західної околиці села на низькому корінному березі Західного Бугу – мезолітична стоянка, відкрита І. Михальчишиним 1974 р. Зібрано крем'яні знаряддя праці, нуклеуси та відщепи. Знайдено також фрагменти ранньозалізного віку.

На західній околиці села розташоване поселення тшинецько-комарівської культури.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 155.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 227.

с. Мельники

На південному березі озера Перемут – стоянка волинської неолітичної культури, відкрита Г. Охріменком 1994 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 142.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 211.

с. Піща

На околиці села біля лісу – знахідки мезолітичного часу, виявлені К. Пшемиським 1928 року.

На схід від села – біля болота на дюні – сліди поселень волинської неолітичної культури та культури лійчастого посуду, відкриті в 20-х рр. ХХ ст. К. Пшемиським.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 155–156.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 227.

с. Пульмо

На схід від села – поселення волинської неолітичної культури, відкрите Д. Остап'юком і М. Кучинком 1979 року.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 155.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 227.

с. Ростань

В уроч. Стрілецьке Д. Остап'юком знайдено крем'яну сокиру.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 142.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 212.

с. Самійличі

На околиці села Д. Остап'юком знайдено свердлені і шліфовані кам'яні сокири доби бронзи.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 156.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 227.

с. Світязь

Біля озера Світязь в уроч Гора на піщаній дюні розташована мезолітична стоянка, відкрита в 20-х рр. ХХ ст. На південному березі озера Д. Остап'юк зібрав енеолітичні матеріали.

У селі знайдено срібний римський динарій Марка Аврелія.

Джерела

1. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии / В. Б. Антонович // Труды XI Археологического съезда. – М., 1901. – Т. 1. – С. 61.
2. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 156.
3. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 227.
4. Sunkałowski A. Materiały do pradziejów Wołynia i Polesia Wołyńskiego / A. Sunkałowski. – Warszawa, 1961. – S. 134.

с. Смоляри-Світязькі

На південно-східній околиці села на піщаній дюні розташована мезолітична стоянка, відкрита М. Прошинським 1928 року. Зібрано крем'яні пластини, нуклеуси та відщепи.

Джерела:

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 156.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 228.

сmt Шацьк

На північному березі озера Люцимир – поселення волинської неолітичної культури. Неподалік – давньоруське городище.

Джерела

1. Кучінко М. М., Охріменко Г. В. Археологічні пам'ятки Волині / М. М. Кучінко, Г. В. Охріменко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Луцьк : Вид-во ВДУ «Вежа», 1995. – С. 156.
2. Охріменко Г. В. Населення Волині в праісторичні часи (розвиток матеріальної і духовної культури) : монографія / Г. В. Охріменко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2004. – С. 228.

Олексій Златогорський

ПЕРЕЛІК НОВОВІЯВЛЕНИХ ОБ'ЄКТІВ АРХЕОЛОГІЧНОЇ СПАДЩИНИ

ЛУЦЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Антонівка-1 , поселення од-ношарове давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Антонівка . За 0,5 км на схід від села, на пологому схилі правого берега безіменного струмка (лівобічний доплив р. Стир). Площею до 1 га.
2.	Антонівка-2 , поселення двошарове: Волинської неолітичної культури та культури Зимне-Злата доби міді	с. Антонівка , на східній околиці села
3.	Баїв-1 , поселення багатошарове: доба неоліту, бронзи, ранньозалізного і давньоруського часу	с. Баїв , за 2 км на південь від села, в урочищі «Панське», на правому березі р. Черногузка.
4.	Баїв-2 , могильник II–IV ст. н.е.	с. Баїв , на східній околиці села
5.	Баїв-3 , могильник II–III ст. н.е.	с. Баїв , в північній частині села, на верхній частині високого схилу тераси, на якій знаходиться сільський цвинтар
6.	Баїв-4 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу	с. Баїв , на східній околиці села, на південь від дороги Луцьк–Цеперів, на схилі лівого берега р. Черногузка
7.	Баїв-5 , поселення двошарове: вельбарська культура і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Баїв , за 1 км на схід від села, на лівому березі р. Черногузка, у місці, де проходить меліоративний канал
8.	Баїв-6 , поселення двошарове: вельбарська культура і давньоруського часу	с. Баїв , за 1,5 км на схід від села, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка, за 1 км на південь від дороги, яка веде в с. Цеперів

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
9.	Баківці-1 , селище давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Баківці , в північній частині села, на схід від дороги Луцьк – Боремель, за 0,15 км на північний схід від шосейного мосту, на схилі лівого берега р. Сорока
10.	Баківці-2 , поселення одношарове давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Баківці , в південно-східній частині села, за 0,4 км на схід від клубу, на південь від ґрунтової дороги та на північ від ставу, на схилі лівого берега р. Сорока
11.	Баківці-3 , поселення багатшарове: фінального палеоліту, стживовської, тшинецько-комарівської, вельбарської культур і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Баківці , на північно-східній околиці села, в урочищі «Застав'я», на мисоподібному виступі р. Сорока
12.	Баківці-4 , поселення одношарове давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Баківці , в південно-східній частині села, за 0,7 км на схід від клубу, на схилі правого берега р. Сорока
13.	Баківці-5 , поселення одношарове давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Баківці , в північно-західній частині села, на південь і південний захід від цегельного заводу, на захід від дороги Луцьк – Боремель, на схилі лівого берега р. Черногузка
14.	Білосток-2 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська, вельбарська культури, давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Білосток , за 2 км на схід від села, в урочищі Дюхтяниця, на мисі лівого берега р. Черногузка
15.	Білосток-3 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська, вельбарська культури, давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Білосток , за 0,5 км на схід від села, на високому мисі, що врізається в заплаву р. Черногузка, в урочищі Запаліяна гора
16.	Білосток-4 , поселення одношарове тшинецько-комарівська культура доби бронзи	с. Білосток , за 2,5 км на південний схід від села, в урочищі «За греблею».
17.	Білосток-5 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська, вельбарська культури, давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Білосток , за 3 км на схід від села, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка, у місці впадіння в неї безіменного потічка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
18.	Білосток-6 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська, вельбарська культури, давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Білосток , в південно-східній частині села, за 0,5 км на схід від церкви та за 0,1 км на південь від водонапірної башти тваринницької ферми, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка
19.	Білосток-7 , поселення одношарове давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Білосток , в південній частині села, в районі вул. Шкільної, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка
20.	Білосток-8 , поселення багатшарове тшинецько-комарівська, вельбарська культури, давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Білосток , в південній частині села, на захід від церкви, на схилі лівого берега р. Черногузка
21.	Білосток-9 , поселення одношарове давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Білосток , в південно-західній частині села, за 0,2 км на південь від тваринницької ферми, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка
22.	Білосток-10 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Білосток , в південно-західній частині села, на схід від автобусної зупинки, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка
23.	Боратин-1 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Боратин , на південно-західній околиці села, на лівому березі р. Стир
24.	Боратин-2 , поселення багатшарове: лужицька культура доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е. ранньослов'янський час V–VIII ст. і давньоруського часу X–XI ст.	с. Боратин , на березі р. Стир, в урочищі «Могилки»
25.	Боратин-3 , поселення одношарове ранньослов'янського часу V–VI ст. н.е.	с. Боратин , за 0,5 км від села, в урочищі «Хутір»
26.	Боратин-4 , поселення двошарове: вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу	с. Боратин , за 0,3 км на захід від села, в урочищі «Городи», на схилах невисоких пагорбів першої над заплавної тераси лівого берега р. Стир
27.	Буків-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Буків , за 1,5 км на північний схід від села, на схилі правого берега безіменного потічка (лівобічний доплив р. Серна), за 0,3 км на північ від ґрунтової дороги

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
28.	Буків-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Буків , за 1 км на схід від села, на на півовальному у плані місі лівого берега р. Серна
29.	Буків-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Буків , на північно-східній околиці села, в урочищі «Казенці», на схилі лівого берега р. Серна
30.	Буків-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Буків , за 0,7 км на південний схід від села, на місі правого берега р. Серна
31.	Буків-5 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Буків , на південно-східній околиці села, в урочищі «Кучуки», на двох мисах правого берега р. Серна
32.	Буків-6 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Буків , у північно-східній частині села, на пологому схилі лівого берега р. Серна
33.	Буків-7 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Буків , у північній частині села, на місі лівого берега р. Серна
34.	Буків-8 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Буків , у північно-західній частині села, на пологому схилі лівого берега р. Серна, на присадибних ділянках
35.	Буків-9 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Буків , за 0,4 км на північний захід від села, на пологому схилі лівого берега р. Серна
36.	Буків-10 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Буків , у південно-західній частині села, на пологому схилі правого берега р. Серна
37.	Буяни-1 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культура доби бронзи	с. Буяни , в урочищі «За Гребелькою»
38.	Буяни-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Буяни , в урочищі «Хаболовщина», на правому березі р. Серна
39.	Буяни-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Буяни , за 0,4 км на північний захід від села, на пологому схилі правого берега р. Серна

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
40.	Буяни-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Буяни , на північно-західній околиці села, на північ від дороги Луцьк – Володимир-Волинський, на пологому схилі правого берега р. Серна
41.	Буяни-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Буяни , на північно-західній околиці села, за 0,2 км на північ від дороги, на пологому схилі правого берега р. Серна
42.	Буяни-6 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Буяни , за 0,3 км на північ від села, на пологому схилі лівого берега р. Серна
43.	Буяни-7 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Буяни , за 0,5 км на північний схід від села, на пологому схилі лівого берега р. Серна, за 0,5 км на південь від лісу, за 0,5 км на південний захід від цвинтаря та за 0,3 км на захід від греблі ставу
44.	Буяни-8 , курган невизначеного часу	с. Буяни , за 1 км на північний схід від села, в урочищі «Загребельне», на видовженому мисоподібному виступі лівого берега р. Серна
45.	Буяни-9 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Буяни , за 1 км на північний схід від села, поруч із садибою Івана Паходи, на схід від греблі ставу, за 0,3 км на південь від цвинтаря, на схилі лівого берега р. Серна
46.	Буяни-10 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Буяни , за 1,5 км на північний схід від села, на мисоподібному виступі лівого берега р. Серна
47.	Буяни-11 , поселення багатошарове: трипільська культура доби енеоліту, тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XI ст.	с. Буяни , за 2 км на північний схід від села, за 0,5 км на південь від споруд Торчинської сортодільниці, на мисоподібному виступі лівого берега р. Серна
48.	Буяни-12 , поселення багатошарове: доба фінального палеоліту, стжижовська, тшинецько-комарівська культури доби бронзи і давньоруського часу X–XI ст.	с. Буяни , за 2,5 км на північний схід від села, в східній частині хутора Рудня (тепер – вулиця Загребельна), на мисоподібному виступі лівого берега р. Серна
49.	Буяни-14 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Буяни , на південно-західній околиці села, на північний захід і захід від тваринницької ферми, на схилі правого берега р. Серна

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
50.	Буяни-15 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Буяни , за 0,4 км на південний захід від села, на схилі правого берега р. Серна
51.	Великий Омеляник-1 , поселення багатшарове: стжижовська, тшинецько-комарівська культури доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XI ст.	с. Великий Омеляник , за 0,3 км на північний схід від села, у місці, де закінчується вул. Володимирська м. Луцька, за 0,2 км на південь від дороги Луцьк – Володимир-Волинський, на схилі лівого берега р. Омеляник
52.	Великий Омеляник-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	
53.	Великий Омеляник-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Великий Омеляник , на північно-західній околиці села, на схилі правого берега р. Омеляник
54.	Великий Омеляник-4 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Великий Омеляник , за 0,3 км на північний захід від села, за 0,2 км на південь від дороги Луцьк – Володимир-Волинський, на схилі лівого берега р. Омеляник
55.	Вербаїв-1 , стоянка доби мезоліту	с. Вербаїв , на лівому березі р. Стир
56.	Вербаїв-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Вербаїв , на східній околиці села
57.	Вербаїв-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Вербаїв , за 0,5 км на північний схід від села, на місці лівого берега р. Стир
58.	Веселе-1 , ґрунтовий могильник стжижовської культури доби бронзи	с. Веселе , на території села, в урочищі «Дуб'є»
59.	Вигуричі-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Вигуричі , за 0,5 км від західної околиці села
60.	Вигуричі-2 , ґрунтовий могильник невизначеного часу	с. Вигуричі , в урочищі «Корчунок», за 0,5 км на північ від колгоспної ферми

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
61.	Вигуричі-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Вигуричі , за 1,5 км на північний захід від села, на підковоподібному мисі правого берега р. Полонка (Ленівка) – правобічний доплив р. Черногузка, на північ від дороги Луцьк – Львів
62.	Вигуричі-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Вигуричі , за 1,5 км на північ від села, на північ від дороги і колгоспного саду, на північний схід від городньої бригади, на схилі правого берега р. Полонка
63.	Вигуричі-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Вигуричі , на території села, поблизу клубу
64.	Вікторяни-1 , поселення багатошарове: доба фінального палеоліту, волино-люблінська культура і лендельсько-полгарська культурно-історична спільнота енеолітичної доби	с. Вікторяни , за 1 км на північний захід від села, на рівній ділянці правого берега р. Черногузка
65.	Вікторяни-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Вікторяни , за 0,5 км на північний захід від села, на рівній ділянці правого берега р. Черногузка
66.	Вікторяни-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Вікторяни , на північній околиці села, на пологому схилі правого берега р. Черногузка
67.	Вікторяни-4 , поселення багатошарове: культури лінійно-стрічкової кераміки неоліту, городцько-здовбицької, тшинецько-комарівської доби бронзи, лежницької групи ранньозалізного часу, вельбарської культури II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XI ст.	с. Вікторяни , за 0,3 км на північний схід від села, за 0,2 км у цьому ж напрямку від цвинтаря, на видовженому меандроподібному закруті правого берега р. Черногузка
68.	Вікторяни-5 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Вікторяни , за 0,8 км на схід від села, на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
69.	Воротнів-1 , ґрунтовий могильник доби неоліту	с. Воротнів , за 5 км на південь від села, в урочищі "Під Горбами"
70.	Воротнів-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Воротнів , за 1,5 км на захід від села, на рівній ділянці струмка Зеленка (правобічний доплив р. Стир), за 0,3 км на південь від цвинтаря і окремих селянських садіб (колишній хутір)
71.	Воютин-1 , поселення багатшарове: доба фінального палеоліту, тшинецько-комарівської культури доби бронзи, лежницької групи ранньозалізного часу, вельбарської культури II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XI ст.	с. Воютин , за 1 км на північний схід від села, на північ від тракторної бригади колгоспу, на видовженому мисоподібному виступі правого берега струмка Верболіз
72.	Воютин-2 , стоянка Свідерської культури фінального палеоліту	с. Воютин , на північно-східній околиці села, на мисоподібному виступі правого берега струмка Верболіз
73.	Воютин-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Воютин , за 0,5 км на північ від села, на лагідному схилі струмка Верболіз
74.	Воютин-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Воютин , на північно-західній околиці села, на схилі лівого берега струмка Верболіз
75.	Воютин-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Воютин , за 0,5 км на південний захід від села, на схилі правого берега безіменного лівобічного допливу струмка Верболіз, заплава якого зараз затоплена ставом
76.	Воютин-6 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Воютин , за 1 км на південний захід від села, на мисоподібному виступі лівого берега струмка Верболіз
77.	Гірка Полонка-1 , поселення доби неоліту	с. Гірка Полонка , за 0,5 км на схід від села, на видовженому мисі правого берега р. Черногузка
78.	Гірка Полонка-2 , поселення багатшарове: доба раннього заліза, перших ст. н.е. і давньоруського часу X–XI ст.	с. Гірка Полонка , на південному і південно-західному схилах правого берега р. Черногузка, в урочищі «Берег»

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
79.	Гірка Полонка-3 , могильник курганний давньоруського часу X–XI ст.	с. Гірка Полонка , на схід від села
80.	Гірка Полонка-4 , поселення багатощарове: доба фінального палеоліту, культури лінійно-стрічкової кераміки неолітичної доби, культури кулястих амфор епохи міді та городоцько-здовбицької культури доби бронзи	с. Гірка Полонка , за 1 км на схід від села, в урочищі «Низ», на правому березі р. Черногузка
81.	Гірка Полонка-5 , поселення багатощарове: городоцько-здовбицької, тшинецько-комарівська культур доби бронзи, лежницької групи ранньозалізного часу, волино-подільської культурної групи, ранньослов'янського і давньоруського часу X–XI ст.	с. Гірка Полонка , на схід від села, в урочищі «Глінки», на місі правого берега р. Черногузка
82.	Гірка Полонка-6 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Гірка Полонка , ліворуч від мосту шосейної дороги, на правому березі р. Черногузка
83.	Гірка Полонка-7 , городище давньоруського часу X–XIV ст.	с. Гірка Полонка , на підвищеній частині заплави правого берега р. Черногузка, навпроти с. Городище Перше
84.	Гірка Полонка-8 , селище давньоруського часу X–XIV ст.	с. Гірка Полонка , на підвищеній частині заплави правого берега р. Черногузка, навпроти с. Городище Перше
85.	Голишів-1 , поселення багатощарове: трипільська культура, культура кулястих амфор, волино-люблінська культура доби енеоліту, пізнього середньовіччя XVI–XVII ст.	с. Голишів , за 0,5 км на захід від села, на видовженому місі лівого берега р. Черногузка, в урочищі «Замчисько»
86.	Голишів-2 , поселення одношарове культури лінійно-стрічкової кераміки неоліту	с. Голишів , за 1 км на захід від села, на пологому місі лівого берега р. Черногузка
87.	Голишів-3 , поселення одношарове культури лінійно-стрічкової кераміки неоліту	с. Голишів , за 2,5 км на захід від села, на місі лівого берега р. Черногузка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
88.	Голишів-4 , поселення багатшарове: культури лінійно-стрічкової кераміки неоліту, волино-люблінська і кулястих амфор енеоліту	с. Голишів , за 3 км на захід від села, по обидва боки залізничного полотна, лівому березі р. Черногузка
89.	Горзвин-2 , поселення одношарове давньоруського часу XI–XIII ст.	с. Горзвин , на схід від пам'ятки Горзвин-1 (городище), на схилі правого берега р. Черногузка
90.	Горзвин-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Горзвин , в північній частині села, на прилеглій до тваринницької ферми території, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка
91.	Горзвин-4 , поселення одношарове давньоруського часу XI–XIII ст.	с. Горзвин , в південній частині села, на схід від ґрунтової дороги через греблю, що з'єднує стару і нову частини села, на схилі правого берега р. Черногузка
92.	Горзвин-5 , поселення одношарове давньоруського часу XI–XIII ст.	с. Горзвин , в північно-західній частині села, на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка
93.	Горзвин-6 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Горзвин , за 0,5 км на південний захід від села, на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка
94.	Городище Перше-1 , могильник курганий давньоруського часу X–XI ст.	с. Городище Перше , за 0,5 км на північ від села, на лівому березі р. Черногузка
95.	Городище Перше-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Городище Перше , на північно-західній околиці села, на північ від дороги Луцьк–Цеперів, за 0,3 км на південний захід від тваринницької ферми, на схилі лівого берега р. Черногузка
96.	Городище Перше-3 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська доби бронзи, вельбарська культури II–IV ст. н.е. і давньоруського часу XI–XIII ст.	с. Городище Перше , за 0,3 км на північний захід від села, за 0,15 км на північ від дороги, на схилі лівого берега р. Черногузка
97.	Городище Перше-4 , поселення одношарове давньоруського часу XI–XIII ст.	с. Городище Перше , за 1,6 км на захід від села, в урочищі «Чвораки» (невеликий хутір), за 2 км на південь від тваринницької ферми, на лівому березі безіменного струмка (лівобічний доплив р. Черногузка)

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
98.	Городище Перше-5 , поселення двошарове: вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу	с. Городище Перше , за 1,7 км на захід від села, в урочищі «Фільварок», на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка
99.	Городище Перше-6 , поселення одношарове давньоруського часу XI–XIII ст.	с. Городище Перше , за 2 км на захід від села, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка
100.	Городище Перше-7 , поселення двошарове: вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу	с. Городище Перше , за 2 км на південний захід від села, за 0,2 км на захід від житлових споруд транспортного підприємства, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка, у місці впадіння в неї невеликого безіменного струмка, заплава якого зараз зайнята ставом, на захід від водонапірної башти, за 1 км на північ від шосейного мосту дороги Луцьк – Львів, в урочищі «Старе Городище»
101.	Городище Перше-8 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культури доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XI ст.	с. Городище Перше , за 2,5 км на південний захід від села, навпроти тваринницької ферми через заплаву р. Черногузка, на напівовальному у плані виступі її лівого берега
102.	Городище Перше-9 , поселення одношарове давньоруського часу XI–XIII ст.	с. Городище Перше , за 2,7 км на південний захід від села, в урочищі «Старе Село», за 0,5 км на схід від хутора, на лівому березі р. Черногузка
103.	Городище Перше-10 , поселення одношарове давньоруського часу XI–XIII ст.	с. Городище Перше , за 3 км на південний захід від села, в урочищі «Старе Село», на правому березі безіменного струмка (ліво-бічний доплив р. Черногузка)
104.	Городище Друге-2 , поселення двошарове: давньоруського часу XI–XIII ст. і пізнього середньовіччя XV–XVI ст.	с. Городище Друге , на західній околиці села, поруч з пам'яткою Городище Друге-1 (городищем), на правому березі р. Ленівка
105.	Городище Друге-3 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культури доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XI ст.	с. Городище Друге , за 0,3 км на північний схід від села, в урочищі «Ваканець», на схилі правого берега р. Полонка, за 0,1 км на північ від дороги Луцьк – Львів

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
106.	Городище Друге-4 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Городище Друге , за 0,5 км на північ від села, на північ від церкви, на схилі правого берега р. Полонка
107.	Городище Друге-5 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Городище Друге , на північно-східній околиці села, за 50м від дороги Луцьк-Львів, на мисоподібному виступі правого берега р. Полонка, у місці впадіння в неї невеликого безіменного струмка
108	Городище Друге-6 , поселення двошарове: давньоруського часу XI–XIII ст. і пізнього середньовіччя XV–XVI ст.	с. Городище Друге , на північно-західній околиці села, за 0,2 км на південь від дороги Луцьк-Львів, за 0,2 км на захід від будинку сільради, на схилі правого берега безіменного струмка (правобічний доплив р. Полонка)
109.	Городище Друге-7 , поселення одношарове давньоруського часу XI–XIII ст.	с. Городище Друге , на західній околиці села, на північний захід від території школи, на мисоподібному виступі правого берега безіменного струмка
110.	Городок-1 , поселення двошарове: городоцько-здобицької культури доби бронзи і давньоруського часу X – XIII ст.	с. Городок , в заплаві р. Черногузка, в урочищі «Лисоха», на невеликому підвищенні
111.	Городок-2 , ґрунтовий могильник давньоруського часу X–XI ст.	с. Городок , на пагорбах між селами Городок і Одераци
112.	Городок-3 , поселення багатошарове: культури лінійно-стрічкової кераміки неоліту, стжижовської, тшинецько-комарівської культур доби бронзи, лежницької групи ранньозалізного часу, ранньослов'янського і давньоруського часу X–XI ст.	с. Городок , за 1,5 км на південний захід від села, в урочищі «Замчисько», на мисі лівого берега р. Черногузка
113.	Городок-4 , поселення одношарове давньоруського часу XI–XIII ст.	с. Городок , на захід від окольного граду Коршівського городища, на овалному у плані підвищенні серед заплави лівого берега р. Черногузка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
114.	Городок-5 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Городок , за 0,5 км на південь від села, в урочищі Пенцаківська хата або Циганська кузня, у східній частині останця серед заплави лівого берега р. Черногузка
115.	Городок-6 , поселення одношарове давньоруського часу XI–XIII ст.	с. Городок , за 1 км на південний захід від села, в центральній частині останця серед заплави лівого берега р. Черногузка, в урочищі Кемпа
116.	Городок-7 , поселення одношарове давньоруського часу XI–XIII ст.	с. Городок , за 1,5 км на південний захід від села, на захід від околиного граду Коршівського городища, на овальному в плані підвищенні серед заплави лівого берега р. Черногузка довжиною близько 300 м і шириною близько 150–180 м
117.	Городок-8 , поселення багатшарове: волинолюблінська культура енеоліту, тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XII ст.	с. Городок , за 0,5 км на південний захід від села, на овальному у плані підвищенні серед заплави лівого берега р. Черногузка
118.	Городок-9 , поселення одношарове давньоруського часу XI–XIII ст.	с. Городок , в північно-східній частині села, в районі вулиці Набережної, на південному схилі лівого берега р. Черногузка
119.	Городок-10 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Городок , за 0,5 км на схід від села, на південному і південно-східному схилах мисоподібного виступу лівого берега р. Черногузка
120.	Городок-11 , поселення багатшарове: стживовська, тшинецько-комарівська культури доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Городок , за 1,5 км на схід від села, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка, за 0,3 км на північ від урочища Острівки
121.	Городок-12 , поселення одношарове вельбарської культури II–IV ст. н.е.	с. Городок , за 1 км на південний захід від села, на видовженому мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
122.	Городок-13 , поселення багатощарове: волино-люблінська культура енеоліту, тшинецько-комарівська, лужицька культури доби бронзи, вельбарська культури II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XI ст.	с. Городок , за 2 км на південний схід від села, в урочищі Острівки, на овалному у плані останці лівого берега р. Черногузка
123.	Городок-14 , курган давньоруського часу X–XI ст.	с. Городок , на захід від села, на гряді другої надзаплавної тераси лівого берега р. Черногузка
124.	Григоровичі-1 , поселення багатощарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, черняхівська культура римського часу і давньоруського часу X–XI ст.	с. Григоровичі , на північно-західній околиці села, в урочищі Копанка, на схилі правого берега р. Полонка, у місці впадіння в неї безіменного струмка, на південь від дороги Луцьк – Львів
125.	Григоровичі-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XI ст.	с. Григоровичі , на західній околиці села, на схилі правого берега безіменного струмка
126.	Григоровичі-3 , могильник курганний давньоруського часу X–XI ст.	с. Григоровичі , на південній околиці села, в межах сільського цвинтаря, на підвищеній ділянці правого берега безіменного струмка (правобічний доплив р. Полонка)
127.	Заболотці-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Заболотці , за 2 км на південь від села, на схилі лівого берега р. Серна
128.	Заболотці-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Заболотці , на південній околиці села, на прилеглій до тваринницької ферми території, на рівній ділянці лівого берега р. Серна
129.	Заболотці-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Заболотці , на північно-західній околиці села, на мисоподібному виступі лівого берега р. Серна
130.	Заболотці-4 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Заболотці , на північно-східній околиці села, на мисоподібному виступі правого берега р. Серна
131.	Заболотці-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Заболотці , за 1 км на північний схід від села, на рівній ділянці правого берега р. Серна

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
132.	Забороль-1 , курган доби бронзи	с. Забороль , поблизу села
133.	Забороль-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Забороль , в північній частині села. На південь від торгового центру і дороги Луцьк – Володимир-Волинський, на схилі лівого берега безіменного струмка (ліво-бічний доплив р. Стир)
134.	Забороль-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Забороль , на західній околиці села, на мисоподібному виступі правого берега безіменного струмка
135.	Забороль-4 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Забороль , за 0,5 км на північний захід від села, у місці, де розташовані будівлі цегельного заводу, на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка
136.	Забороль-5 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Забороль , на східній околиці села, за 0,1 км на південь від дороги Луцьк – Володимир-Волинський. Поблизу греблі ставу, на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка
137.	Забороль-6 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Забороль , за 0,5 км на схід від села, за 0,2 км на південь від дороги, на схилі лівого берега безіменного струмка
138.	Зміїнець-1 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, ранньослов'янського і давньоруського часу X–XI ст.	с. Зміїнець , на східній околиці села, на лівому березі р. Стир
139.	Коршів-2 , поселення багатшарове: лежницька група ранньозалізного віку, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Коршів , за 0,5 км на північний захід від села, в урочищі «Старе село», на схилі правого берега р. Черногузка
140.	Коршів-3 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XI ст.	с. Коршів , за 1 км на північний захід від села, за 0,5 км у цьому ж напрямку від птахоферми, на видовженому мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
141.	Коршів-4 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XI ст.	с. Коршів , за 1,5 км на північний захід від села, на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка, на південь від ставу
142.	Коршів-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Коршів , на північній околиці села, в урочищі «Цвинтар», на захід від будівель тваринницької ферми, на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка. На північ від пам'ятки знаходиться став
143.	Коршів-6 , поселення багатшарове: доба фінального палеоліту, тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XI ст.	с. Коршів , на північ від території тваринницької ферми, на схилі мисоподібного виступа правого берега р. Черногузка
144.	Коршів-7 , поселення двошарове: волино-люблінська культура енеоліту і давньоруського часу X–XI ст.	с. Коршів , за 0,7 км на північ від села, за 0,3 км на північний захід від церкви, на території колгоспної пасіки, на овальному у плані підвищенні серед заплави правого берега р. Черногузка
145.	Коршів-8 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Коршів , на північно-східній околиці села, в урочищі «Панський сад», за 0,5 км на північний схід від церкви, на схилі правого берега р. Черногузка
146.	Коршів-9 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Коршів , на північно-східній околиці села, в урочищі «Коло млина», на пологому схилі правого берега р. Черногузка
147.	Коршів-10 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Коршів , за 2 км на північний схід від села, в урочищі "Бурино", на острівному підвищенні серед заплави правого берега р. Черногузка
148.	Коршів-11 , поселення двошарове: волино-люблінська культура енеоліту і давньоруського часу X–XI ст.	с. Коршів , за 2,5 км на північний схід від села, в урочищі «Бурино», у східній частині острівного підвищення серед заплави правого берега р. Черногузка, за 0,3 км на схід від пам'ятки Коршів-10
149.	Коршів-12 , ґрунтовий могильник культури кулястих амфор енеоліту	с. Коршів , за 0,7 км на захід від села, праворуч від дороги, яка веде у с. Тертки (за 60 м на північ від неї), за 0,1 км на північний схід від знака охорони кабельної лінії, на схилі правого берега р. Черногузка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
150.	Коршів-13 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Коршів , за 0,5 км на південний захід від села, за 0,5 км на південний захід від мосту дороги, яка веде у с. Тертки, на мисоподібному виступі лівого берега р. Полонка, у місці її впадіння у р. Черногузка
151.	Коршів-14 , поселення багатшарове: доба фінального палеоліту, лежницька група ранньозалізного віку і давньоруського часу X–XI ст.	с. Коршів , за 0.8 км на південний захід від села, на захід від невеликого гаю, на видовженому мисоподібному виступі лівого берега р. Полонка
152.	Коршовець-1 , поселення багатшарове: доба фінального палеоліту, культури лінійно-стрічкової кераміки неоліту і тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Коршовець , в східній частині села, на правому березі р. Черногузка
153.	Коршовець-2 , поселення одношарове культури лінійно-стрічкової кераміки доби неоліту	с. Коршовець , за 1,6 км на схід від села, на правому березі р. Черногузка
154.	Коршовець-3 , поселення одношарове культури лінійно-стрічкової кераміки доби неоліту	с. Коршовець , за 2 км на схід від села, на правому березі р. Черногузка
155.	Коршовець-5 , поселення одношарове ранньослов'янського часу V–VI ст.	с. Коршовець , поблизу села
156.	Кошів-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Кошів , в урочищі «Вапнярка»
157.	Кошів-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Кошів , за 0,5 км на південний схід від села, на захід від шосейної дороги, на схилі правого берега лівобічного допливу р. Черногузка
158.	Кошів-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Кошів , в західній частині села, на схилі правого берега лівобічного допливу р. Черногузка
159.	Кошів-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Кошів , в південно-східній частині села, на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка (лівобічний доплив р. Черногузка)

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
160.	Кошів-5 , городище давньоруського часу X–XII ст.	с. Кошів , на північно-західній околиці села, в урочищі «Вапнярка», на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка (лівобічний доплив р. Черногузка)
161.	Кошів-6 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Кошів , в східній частині села, на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка (лівобічний доплив р. Черногузка)
162.	Крупа-1 , городище давньоруського часу X–XI ст.	с. Крупа , в південній частині села
163.	Крупа-2 , могильник курганний давньоруського часу X–XI ст.	с. Крупа , на південно-східній околиці села
164.	Крупа-3 , селище давньоруського часу X–XI ст.	с. Крупа , в південно-західній частині села
165.	Крупа-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Крупа , за 0,2 км на північ від села, в урочищі «Бірки», за 0,2 км на південь від мосту дороги Луцьк – Дубно, на мисоподібному виступі правого берега р. Стир, у місці впадіння струмка Зеленка
166.	Крупа-5 , городище давньоруського часу XI–XII ст. і багатшарове поселення: культури кулястих амфор енеоліту, стжижовської і тшинецько-комарівської культур бронзи	с. Крупа , на північній околиці села, в урочищі «Висланка», на мисоподібному виступі правого берега р. Стир
167.	Крупа-6 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Крупа , на північно-західній околиці села, в урочищі «Заступна», поблизу недіючого кар'єру з видобування глини, на мисоподібному виступі правого берега р. Стир
168.	Крупа-7 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Крупа , за 0,4 км на північний захід від села, в урочищі «Топілля», на захід від цвинтаря, на мисоподібному виступі правого берега р. Стир
169.	Крупа-8 , городище давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Крупа , на західній околиці села, в урочищі «Городище», на мисі правого берега р. Стир

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
170.	Крупа-9 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Крупа , в західній частині села, в районі вул. Сонячної, за 0,2 км на південь від пам'ятки Крупа-8 (городище), на рівній ділянці правого берега р. Стир
171.	Крупа-10 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Крупа , в південно-західній частині села, в урочищі «Замчище», на мисоподібному виступі правого берега р. Стир
172.	Крупа-11 , городище пізньосередньовічного часу XVI–XVII ст.	с. Крупа , на південно-західній околиці села, в урочищі «Замчище», на рівній ділянці мисоподібного виступу правого берега р. Стир
173.	Крупа-12 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Крупа , на південно-західній околиці села, на території тваринницької ферми, на рівній ділянці мисоподібного виступу правого берега р. Стир
174.	Крупа-13 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Крупа , за 0,5 км на південний захід від села, на рівній ділянці мисоподібного виступу правого берега р. Стир
175.	Крупа-14 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Крупа , за 1 км на південний захід від села, на схилі правого берега р. Стир, у місці впадіння безіменного, нині пересохлого струмка
176.	Крупа-15 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е, лежницька група ранньозалізного часу і давньоруського часу X–XI ст.	с. Крупа , за 1,8 км на південний захід від села, на схилі правого берега р. Стир
177.	Крупа-16 , поселення багатшарове: волино-люблінська культура енеоліту, тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XII ст.	с. Крупа , за 2,5 км на південний схід від села, на рівній ділянці мисоподібного виступу правого берега р. Стир
178.	Крупа-17 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Крупа , за 0,5 км на північний схід від села, на схилі лівого берега безіменного струмка (правобічний доплив р. Стир)
179.	Крупа-18 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Крупа , за 1,5 км на захід від села, на овальному підвищенні серед заплави р. Стир

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
180.	Лаврів-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Лаврів , в центральній частині села, на схід від греблі ставу, за 0,15 км на південь від дороги, яка веде у с. Несвіч, за 0,25 км на південний схід від контори колгоспу, на схилі правого берега р. Злодійка (лівобічний доплив р. Стир), в урочищі «Остапівка», на північ і північний схід від клубу
181.	Лаврів-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Лаврів , в центральній частині села, за 0,2 км на південь від дороги, яка веде у с. Несвіч, на схилі правого берега р. Злодійка
182.	Лаврів-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Лаврів , в центральній частині села, в урочищі «Стожитинщина», за 0,1 км на захід від дороги Луцьк-Боремель, на мисоподібному виступі правого берега р. Злодійка
183.	Лаврів-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Лаврів , в південно-східній частині села, в урочищі «Перепілки» або «Перепілки Верхні», на схід від дороги Луцьк – Боремель, на північ від цвинтаря, на мисоподібному виступі правого берега р. Злодійка
184.	Лаврів-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Лаврів , в східній частині села, в урочищі «Перепілки Нижні», за 0,5 км на північний схід від церкви, на мисоподібному виступі правого берега р. Злодійка
185.	Лаврів-6 , поселення двошарове: лежницька група ранньозалізного віку та давньоруського часу X–XI ст.	с. Лаврів , в східній частині села, за 1 км на схід від дороги Луцьк – Боремель, на схилі правого берега р. Злодійка
186.	Лаврів-7 , поселення багатшарове: стжижовська, тшинецько-комарівська культури доби бронзи і давньоруського часу X–XII ст.	с. Лаврів , на східній околиці села, в урочищі «Широке», на мисоподібному виступі правого берега р. Злодійка
187.	Лаврів-8 , поселення багатшарове: доба фінального палеоліту, тшинецько-комарівська культура доби бронзи, черняхівська культура римського часу і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Лаврів , за 0,5 км на схід від села, в урочищі «Гора», на мисоподібному виступі правого берега р. Злодійка
188.	Липини-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Липини , на південно-західній околиці села, в урочищі «Загамет»

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
189.	Липини-2 , поселення городоцько-здовбицької культури доби бронзи	с. Липини , за 0,5 км на північ від села, на правому березі р. Сапалаївка
190.	Липини-3 , поселення двошарове: лежницька група ранньозалізного віку і давньоруського часу X–XII ст.	с. Липини , за 3,5 км на схід від села, в урочищі «Верполе», на пологому схилі правого берега р. Сапалаївка, за 0,5 км на північ від дороги Луцьк – Рівне, на південь від городньої бригади
191.	Липини-4 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Липини , за 3 км на схід від села, за 0,5 км на схід від дороги, що проходить через греблю ставу, за 0,8 км на північ від дороги Луцьк – Рівне, на мисоподібному виступі правого берега р. Сапалаївка
192.	Липини-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Липини , за 2,5 км на схід від села, на схід від ґрунтової дороги через греблю ставу, на північ від трансформаторної будки, на схилі правого берега р. Сапалаївка
193.	Липини-6 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культури II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XI ст.	с. Липини , за 2 км на схід від села, на захід від ґрунтової дороги, що йде через греблю ставу, на пологому схилі правого берега р. Сапалаївка
194.	Липини-7 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Липини , за 1,5 км на схід від села, за 0,3 км на захід від ґрунтової дороги через греблю ставу, в урочищі «Хутір», на північ від меліоративного каналу, на пологому схилі правого берега р. Сапалаївка
195.	Липини-8 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Липини , за 1 км на схід від села, за 0,7 км на захід від ставу, на мисоподібному виступі правого берега р. Сапалаївка
196.	Липини-9 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Липини , за 1 км на південний захід від села, на схід від лінії електропередач, на пологому схилі правого берега р. Сапалаївка
197.	Липини-10 , поселення двошарове: городоцько-здовбицька культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Липини , за 0,5 км на південь від села, на мисоподібному виступі правого берега р. Сапалаївка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
198.	Липини-11 , поселення багат шарове: стжижовська, тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Липини , за 0,3 км на південний захід від села, на схід від дороги Луцьк – Рівне, на мисоподібному виступі правого берега р. Сапалаївка, за 0,2 км на південний схід від цвинтаря
199.	Липини-12 , поселення одно шарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Липини , на південно-західній околиці села, поруч з дорогою Луцьк – Рівне, на рівній ділянці правого берега р. Сапалаївка
200.	Липини-13 , поселення одно шарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Липини , на західній околиці села, за 0,3 км на захід від дороги Луцьк – Рівне, на схилі правого берега р. Сапалаївка
201.	Липини-14 , поселення одно шарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Липини , за 0,6 км на південний захід від села, на схід від дороги Луцьк – Рівне, на рівній ділянці лівого берега р. Сапалаївка
202.	Липини-15 , поселення дво шарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Липини , за 0,8 км на південь від села, в урочищі «Сіножать», на схилі лівого берега р. Сапалаївка
203.	Лище-1 , поселення багат шарове: доба фінального палеоліту, маліцька культура енеоліту, стжижовська, тшинецько-комарівська культури доби бронзи і давньоруського часу X–XII ст.	с. Лище , за 2,5 км на південний захід від села, на високому правому березі р. Стир, в урочищі «Вигаданка»
204.	Лище-2 , городище давньоруського часу X–XII ст.	с. Лище , за 1,5 км від села
205.	Лище-3 , курганний могильник давньоруського часу X–XI ст.	с. Лище , за 1,5–4 км на південний схід від села
206.	Лище-4 , курганний могильник давньоруського часу X–XI ст.	с. Лище , в південно-західній частині села, на північ від колишнього с. Ставок, на пологому схилі правого берега безіменного потоку (правобічний доплив р. Стир)
207.	Лище-5 , поселення дво шарове: волино-люблінська культура енеоліту і давньоруського часу X–XI ст.	с. Лище , за 1,5 км на південний захід від села, на рівній ділянці мисоподібного виступу лівого берега струмка Зеленка (правобічний доплив р. Стир)

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
208.	Лище-6 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Лище , за 1,2 км на південний захід від села, навпроти греблі і шлюзу, на рівній ділянці мисоподібного виступу лівого берега струмка Зеленка (правобічний доплив р. Стир)
209.	Лище-7 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Лище , за 0,8 км на південний захід від села, на південно-східному березі ставу, що є схилом лівого берега струмка Зеленка, за 0,25 км на схід від шлюзу греблі
210.	Лище-8 , поселення двошарове: волино-люблінська культура енеоліту і давньоруського часу X–XII ст.	с. Лище , за 0,6 км на південний захід від села (територія колишнього хутора Вигаданка), на видовженому зі сходу на захід мисоподібному виступі лівого берега струмка Зеленка, за 1,5 км на захід від тваринницької ферми
211.	Лище-9 , поселення багатошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, лежницька група ранньозалізного часу і давньоруського часу X–XII ст.	с. Лище , за 0,5 км на південь від села, за 0,5 км на захід від тваринницької ферми, на рівній ділянці мисоподібного виступу лівого берега струмка Зеленка (правобічний доплив р. Стир)
212.	Лище-10 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Лище , на південній околиці села, на мисоподібному виступі лівого берега струмка Зеленка, навпроти греблі ставу і тваринницької ферми
213.	Лище-11 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Лище , за 0,4 км на південний схід від села, на захід від будівель свиновідгодівельного комплексу, на рівній ділянці лівого берега струмка Зеленка
214.	Лище-12 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Лище , за 0,5 км на південний схід від села, на схід від колишнього села Клечани, на території, яка прилягає зі сходу до свиновідгодівельного комплексу
215.	Лище-13 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Лище , в південно-східній частині села, в урочищі «Біля млина», за 0,5 км від свиновідгодівельного комплексу, на схилі лівого берега струмка Зеленка
216.	Лище-14 , поселення двошарове: стжижовська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIV ст.	с. Лище , на східній околиці села (північна околиця колишнього с. Клечани), на мисоподібному виступі лівого берега струмка Зеленка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
217.	Лище-15 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Лище , на північно-східній околиці села, на мисоподібному виступі лівого берега струмка Зеленка
218.	Лище-16 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Лище , на північно-східній околиці села, за 0,5 км на схід від пам'ятки Лище-15, на мисоподібному виступі лівого берега струмка Зеленка, за 0,25 км на південь від тваринницької ферми с. Воронів
219.	Лище-17 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Лище , за 0,7 км на північний схід від села, за 0,5 км на схід від цвинтаря, на схилі правого берега струмка Зеленка, за 0,8 км на північний схід від тваринницької ферми
220.	Лище-18 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Лище , на північно-східній околиці села (північно-західна околиця колишнього с. Клечани), на території тваринницької ферми, на напівовальному у плані мисоподібному виступі правого берега струмка Зеленка
221.	Лище-19 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Лище , за 0,4 км на північ від села, за 0,3 км на північний схід від тваринницької ферми, на мисоподібному виступі правого берега струмка Зеленка
222.	Лище-20 , стоянка Свідерської культури фінального палеоліту	с. Лище , за 1 км на північний схід від села, на мисі другої надзаплавної тераси лівого берега невеликого лівобічного допливу струмка Зеленка
223.	Лище-21 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Лище , на південній околиці села, на видовженому мисоподібному виступі правого берега струмка Зеленка
224.	Лище-22 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Лище , на південно-західній околиці села, за 0,5 км на захід від пам'ятки Лище-21, на схилі правого берега струмка Зеленка
225.	Лище-23 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Лище , за 1,2 км на південний захід від села, на схилі правого берега струмка Зеленка (зараз західний берег ставу)
226.	Лище-24 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Лище , за 2 км на південний захід від села (на південь від колишнього с. Ставок), на мисоподібному виступі правого берега струмка Зеленка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
227.	Лучиці-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і черняхівська культура римського часу	с. Лучиці , за 1 км на південний захід від села, на місі лівого берега р. Стир
228.	Лучиці-2 , поселення багат шарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, черняхівська культура римського часу і давньоруського часу X–XII ст.	с. Лучиці , на північно-східній околиці села, на місі лівого берега р. Стир
229.	Лучиці-3 , поселення ранньослов'янського часу V–VI ст.	с. Лучиці , на лівому березі р. Стир
230.	Маяки-1 , поселення багат шарове: доба енеоліту, бронзи, раннього заліза і давньоруського часу	с. Маяки , на північний схід від села, поруч з територією колишнього с. Кам'янка, на лівому березі р. Стир, за 0,5 км на південь від мосту
231.	Маяки-2 , поселення ранньослов'янського часу V–VI ст.	с. Маяки , на лівому березі р. Стир
232.	Милуші-1 , поселення двошарове: поморсько-кльошова культура фракійського гальштату і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Милуші , в північній частині села, на лівому високому березі р. Стир
233.	Милуші-2 , поселення багат шарове: стжижовська культура доби бронзи, черняхівська культура римського часу і давньоруського часу X–XI ст.	с. Милуші , на східній околиці села, на лівому березі р. Стир, на присадибних ділянках що прилягають до церкви
234.	Мстишин-1 , поселення доби бронзи	с. Мстишин , на південно-східній околиці села
235.	Мстишин-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Мстишин , на східній околиці села, на лівому березі р. Стир
236.	Мстишин-3 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури	с. Мстишин , на східній околиці села, на двох невеликих мисах першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стир

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
237.	Мстишин-4 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, черняхівська культура римського часу і давньоруського часу X–XII ст.	с. Мстишин , на південно-східній околиці села, на високому лівому березі р. Стир
238.	Мстишин-5 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, черняхівська культура римського часу і давньоруського часу X–XII ст.	с. Мстишин , на північно-східній околиці села, на лівому березі р. Стир
239.	Мстишин-6 , городище давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Мстишин , на північній околиці села, на високому лівому березі р. Стир
240.	Мстишин-7 , селище давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Мстишин, на північній околиці села, на високому лівому березі р. Стир, поруч з пам'яткою Мстишин-6
241.	Несвіч-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Несвіч , на південно-східній околиці села, на схід від цвинтаря, на схилі лівого берега р. Полонка
242.	Несвіч-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Несвіч , на східній околиці села, на південний схід і схід від господарського двору та тракторної бригади, на пологому схилі лівого берега р. Полонка
243.	Несвіч-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Несвіч , на східній околиці села, навпроти церкви, на прилеглий до будинку сільської ради території, на пологому схилі лівого берега р. Полонка
244.	Несвіч-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Несвіч , на північно-східній околиці села, на схід від тваринницької ферми, на рівній ділянці лівого берега р. Полонка
245.	Несвіч-5 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Несвіч , за 1 км на схід від села (територія рибгоспу), на мисоподібному виступі правого берега р. Полонка, між птахофермою і дорогою Луцьк-Львів
246.	Несвіч-6 , поселення двошарове: вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Несвіч , за 1,8 км на північний схід від села, на північ від ремонтної майстерні, на мисоподібному виступі правого берега р. Полонка
247.	Несвіч-7 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Несвіч , за 0,4 км на південний схід від села, за 0,3 км на схід від цвинтаря, серед заплави лівого берега р. Полонка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
248.	Несвіч-8 , могильник курганний X–XI ст.	с. Несвіч , на західній околиці села, при виїзді з нього
249.	Несвіч-9 , поселення одношарове волино-люблінської культури енеоліту	с. Несвіч , за 0,2 км на північний захід від села, на останці овальної форми серед заплави лівого берега безіменного струмка (лівобічний доплив р. Полонка)
250.	Несвіч-10 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Несвіч , за 3 км на північний захід від села, в урочищі «Підберезина», на території колишнього хутора Береззя, на схилі лівого берега безіменного струмка (лівобічний доплив р. Полонка)
251.	Несвіч-11 , поселення багатшарове: доба фінального палеоліту, тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XI ст.	с. Несвіч , за 3,5 км на північний захід від села, на мисоподібному виступі лівого берега р. Полонка
252.	Несвіч-12 , поселення багатшарове: культури лінійно-стрічкової кераміки, багато-валикової кераміки неоліту, тшинецько-комарівської культури доби бронзи і пізнього середньовіччя XVII ст.	с. Несвіч , у північній частині села, за 1,2 км на північ від сільської церкви
253.	Новостав-1 , поселення багатшарове: стоянки доби фінального палеоліту, мезоліту і поселення неолітичної доби	с. Новостав , на південно-східній околиці села, на правому березі р. Черногузка
254.	Новостав-2 , городище давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Новостав , на території села, на території садиби Й.Вішнера
255.	Новостав-3 , поселення багатшарове: доба фінального палеоліту, культура лінійно-стрічкової кераміки неоліту, стжижовська, тшинецько-комарівська культури доби бронзи, милоградська культура ранньозалізної доби, ранніх слов'ян, давньоруського періоду X–XIII ст.	с. Новостав , за 0,5 км на захід від села, на правому березі р. Черногузка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
256.	Новостав-4 , поселення одношарове культури лінійно-стрічкової кераміки неоліту	с. Новостав , за 1,5 км на захід від села, на правому березі р. Черногузка
257.	Новостав-5 , поселення одношарове культури лінійно-стрічкової кераміки неоліту	с. Новостав , за 2 км на захід від села, на правому березі р. Черногузка
258.	Новостав-6 , поселення одношарове трипільської культури	с. Новостав , за 1 км на південний схід від села, в урочищі Мачулки, на лівому березі р. Черногузка
259.	Одереди-1 , поселення багатошарове: городоцько-здовбицької, стжижовської, тшинецько-комарівської культур доби бронзи	с. Одереди , на східній околиці села, навпроти с. Коршів, на лівому березі р. Черногузка
260.	Одереди-2 , городище давньоруського часу X–XI ст.	с. Одереди , в південній частині села, на заболоченій рівнині
261.	Одереди-3 , селище давньоруського часу X–XI ст.	с. Одереди , в південній частині села, на північ від пам'ятки Одереди-2
262.	Одереди-4 , курган доби бронзи	с. Одереди , за селом
263.	Одереди-6 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Одереди , в східній частині села, за 0,3 км на схід від школи, на схилі лівого берега р. Черногузка
264.	Оздів-1 , поселення багатошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культури II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XII ст.	с. Оздів , за 0,3 км на північний захід від села, за 0,4 км на схід від тваринницької ферми, в урочищі «Морги», на рівній ділянці правого берега р. Черногузка
265.	Оздів-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Оздів , на південно-західній околиці села, на лагідному схилі правого берега р. Черногузка
266.	Оздів-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Оздів , в північно-західній частині села, в урочищі «Куток», на схилі правого берега р. Черногузка
267.	Оздів-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Оздів , в північно-західній частині села, на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка
268.	Охотин-1 , курганний могильник давньоруського часу X–XI ст.	с. Оздів , на північно-західній околиці села, в лісі, вздовж ґрунтової дороги до с. Усичі.

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
269.	Підгайці-1 , городище давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Підгайці , в південно-західній частині села, в урочищі «Церквисько», на правому високому березі р. Стир, на двох пагорбах, розділених потічком Бутир, в напрямку неіснуючого зараз с. Дворець
270.	Підгайці-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Підгайці , на південній околиці села, за 0,25 км на південь від церкви, на мисоподібному виступі правого берега р. Стир
271.	Підгайці-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Підгайці , на південно-західній околиці села, за 0,35 км на південний захід від церкви, на мисоподібному виступі правого берега р. Стир
272.	Підгайці-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Підгайці , в південно-східній частині села, на мисоподібному виступі правого берега р. Стир
273.	Підгайці-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Підгайці , на південно-східній околиці села, поруч з територією тваринницької ферми, на мисоподібному виступі правого берега р. Стир
274.	Підгайці-6 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Підгайці , за 0,5 км на південний схід від села, за 0,15 км на схід від асфальтового заводу, за 0,3 км на південь від дороги Дубно – Луцьк, на мисоподібному виступі правого берега р. Стир
275.	Полонка-1 , поселення багатшарове: доба фінального палеоліту, культури лінійно-стрічкової кераміки неоліту, кулястих амфор енеоліту, городоцько-здовбицької культури доби бронзи, ранньозалізного віку і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Полонка , за 0,3 км на південний захід від села, на лівому березі р. Черногузка
276.	Полонка-2 , поселення багатшарове: доба фінального палеоліту, культури лінійно-стрічкової кераміки неоліту, кулястих амфор енеоліту, городоцько-здовбицької культури доби бронзи, лежницької групи ранньозалізного віку і давньоруського часу X–XII ст.	с. Полонка , на південний схід від села, в урочищі «Кут», на мисі лівого берега р. Черногузка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
277.	Полонка-3 , поселення багат шарове: волино-люблінська культура енеоліту, стжировська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XII ст.	с. Полонка , за 0,5 км на південний захід від села, на місі лівого берега р. Черногузка
278.	Полонка-4 , поселення дво шарове: культури лінійно-стрічкової кераміки неоліту і культури кулястих амфор енеоліту	с. Полонка , на південь від села, за 0,5 км на схід від дороги Луцьк-Львів, на лівому березі р. Черногузка
279.	Полонка-5 , поселення багат шарове: культури лінійно-стрічкової кераміки неоліту, волино-люблінської культури енеоліту, тшинецько-комарівської культури доби бронзи, лежницької групи ранньозалізного віку і давньоруського часу X–XII ст.	с. Полонка , на південно-східній околиці села, на місі лівого берега р. Черногузка
279.	Полонка-6 , поселення багат шарове: черняхівської культури римського часу, давньоруського часу X–XI ст., пізнього середньовіччя XVI ст.	с. Полонка , на північно-західній околиці села, в урочищі «Македониха», на схилі пологого мису першої надзаплавної тераси правого берега р. Черногузка
280.	Промінь-1 , поселення одно шарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Промінь , за 0,5 км на південний захід від села, на схід від дороги Луцьк – Боремель, на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка (лівобічний доплив р. Стир)
281.	Промінь-2 , поселення одно шарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Промінь , на південній околиці села, на лагідному схилі безіменного струмка
282.	Промінь-3 , поселення дво шарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Промінь , на південній околиці села, на території, що з півдня прилягає до клубу, на схилі лівого берега безіменного струмка
283.	Промінь-4 , поселення дво шарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Промінь , на східній околиці села, на південний схід від церкви, на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
284.	Промінь-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Промінь , за 0,5 км на схід від села, на схід від церкви, за 0,3 км на схід від греблі ставу, на схилі лівого берега безіменного струмка
285.	Промінь-6 , поселення двошарове: черняхівська культура римського часу та давньоруського часу X–XII ст.	с. Промінь , за 1 км на південний схід від села, на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка
286.	Промінь-7 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Промінь , за 0,5 км на південний захід від села, на захід від греблі ставу, на північ від водонапірної башти, на схилі лівого берега безіменного струмка
287.	Промінь-8 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Промінь , за 0,3 км від села, за 0,4 км на південний захід від клубу, на напівовальному у плані мисоподібному виступі правого берега безіменного струмка
288.	Радомишль-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Радомишль , в північно-західній частині села, на захід від дороги Луцьк – Боремель, в урочищі «Рокинщина», на схилі лівого берега р. Забава (лівобічний доплив р. Стир)
289.	Радомишль-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Радомишль , на південно-західній околиці села, в урочищі «Вапнярка», на схилі правого берега р. Забава
290.	Радомишль-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Радомишль , в південно-західній частині села, на захід від дороги, на мисоподібному виступі правого берега р. Забава
291.	Радомишль-4 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Радомишль , на північно-західній околиці села, за 0,1 км на південь від тваринницької ферми, на південь і південний схід від водонапірної башти, на схилі лівого берега р. Забава
292.	Радомишль-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Радомишль , на західній околиці села, на території двох окремих садиб (у даний час – дачі мешканців м. Луцька), на пологому схилі лівого берега р. Забава
293.	Радомишль-6 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Радомишль , в північно-західній частині села, на схід від дороги Луцьк – Боремель, на схилі лівого берега р. Забава
294.	Радомишль-7 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Радомишль , в північній частині села, на захід від млина, за 0,2 км на південний захід від церкви, на південь від ґрунтової дороги, на схилі лівого берега р. Забава

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
295.	Радомишль-8 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Радомишль , в північній частині села, на схід від дороги Луцьк – Боремель, на північ від тракторної бригади, на схилі правого берега р. Забава
296.	Радомишль-9 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Радомишль , в південно-східній частині села, на захід від кам'яного хреста, що стоїть біля ґрунтової дороги, котра йде через греблю ставу, за 0,15 км на південь від млина, на мисоподібному виступі правого берега р. Забава
297.	Радомишль-10 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Радомишль , в північно-східній частині села, за 0,3 км на схід від церкви, за 0,4 км на південний схід від млина, на схилі лівого берега р. Забава
298.	Радомишль-11 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Радомишль , в південно-східній частині села, за 0,8 км на південний схід від церкви, на схилі правого берега р. Забава
299.	Радомишль-12 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Радомишль , в північно-східній частині села, на захід від греблі, за 1 км на схід від церкви, на пологому схилі лівого берега р. Забава
300.	Радомишль-13 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Радомишль , на північно-східній околиці села, на схід від греблі ставу, на мисоподібному виступі правого берега р. Забава
301.	Радомишль-14 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Радомишль , за 0,4 км на схід від села, на схилі правого берега р. Забава
302.	Радомишль-15 , поселення багатшарове: доба фінального палеоліту, тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Радомишль , за 1 км на схід від села, на схилі правого берега р. Забава
303.	Радомишль-16 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Радомишль , за 1,5 км на схід від села, на мисоподібному виступі правого берега р. Забава

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
304.	Радомишль-17 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Радомишль , на північній околиці села, за 1,2 км на схід від дороги Луцьк – Боремель, за 0,5 км на південний схід від церкви, на схилі правого берега безіменного струмка (лівобічний доплив р. Забава)
305.	Радомишль-18 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Радомишль , на північно-східній околиці села, при виїзді з нього у напрямку до с. Суховоля, на мисоподібному виступі правого берега безіменного струмка, у місці його впадіння в р. Забава
306.	Радомишль-19 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Радомишль , за 0,3 км на північний схід від села, за 2 км на схід від дороги Луцьк – Боремель, за 1,2 км на північний схід від церкви, на схилі лівого берега безіменного струмка
307.	Ратнів-1 , поселення двошарове: вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XII ст.	с. Ратнів , в північно-східній частині села, в урочищі «Кут» на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка
308.	Ратнів-2, поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Ратнів , на північній околиці села, в урочищі «Куток», на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка
309.	Ратнів-3 , поселення двошарове: вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XII ст.	с. Ратнів , за 0,5 км на північ від села, в урочищі «Риписько», на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка
310.	Ратнів-4 , поселення багатшарове: зубрицька група залізного віку, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Ратнів , за 0,4 км на північний захід від села, в урочищі «Бакай», на схилі правого берега р. Черногузка
311.	Ратнів-5 , поселення одношарове вельбарської культури II–IV ст. н.е.	с. Ратнів , за 1 км на північний захід від села, на схилі правого берега р. Черногузка
312.	Ратнів-6 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Ратнів , в північно-східній частині села, на схилі правого берега р. Черногузка, за 0,4 км на захід від тваринницької ферми та на захід від дороги, яка веде до с. Оздів
313.	Ратнів-7 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Ратнів , на північно-східній околиці села, на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
314.	Ратнів-8 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Ратнів , на північно-східній околиці села, в урочищі «Бартиничі», на рівній ділянці лівого берега р. Черногузка, у місці впадіння в неї безіменного струмка, за 0,1 км на захід від тваринницької ферми
315.	Ратнів-9 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Ратнів , за 0,3 км на північний схід від села, на прилеглій з півночі і північного сходу території до тваринницької ферми, на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка, в урочищі «Панське»
316.	Рованці-1 , багатшарова пам'ятка: поселення волинолюблінська культури енеоліту, ґрунтовий та тілопальний могильник ульвівецької групи лужицької культури доби бронзи, поселення вельбарської культури II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Рованці , на південно-західній околиці села, в урочищі «Четвертий сінокос», за 0,3 км на південь від залізничної колії, на лівому високому березі р. Стир
317.	Рованці-2 , поселення багатшарове: доба фінального палеоліту, неоліту, енеоліту, бронзи, раннього заліза, римського часу ранніх слов'ян, давньоруського часу X–XII ст. і пізнього середньовіччя XV–XVIII ст.	с. Рованці , на лівому березі р. Стир, урочище «Гнідавська Гірка», в районі вулиці Заповідної на незабудованих ділянках
318.	Рованці-4 , поселення багатшарове: раннього залізного віку, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Рованці , за 0,3 км на південний захід від села, за 2 км на південний схід від замку Любарта, на схилі правого берега р. Стир, за 0,3 км на північний захід від церкви, урочище «Панський город»
319.	Рованці-5 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Рованці , за 0,5 км на захід від села, поруч з новим цвинтарем, на північний захід від церкви, на пологому схилі правого берега р. Стир
320.	Рованці-6 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Рованці , за 0,8 км на захід від села, на південь і південний схід від церкви, на мисоподібному виступі правого берега р. Стир

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
321.	Рованці-7 , багатошарове поселення: черняхівська та вельбарська культури римського часу, ранні слов'яни, давньоруський період X–XII ст.	с. Рованці , на північно-східній околиці села, між магазином «Олді» та шосейним мостом
322.	Садів-1 , двошарове поселення: тшинецько-комарівська культура доби бронза і ранньозалізного часу	с. Садів , у східній частині села, на лівому березі р. Черногузка
323.	Садів-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Садів , в урочищі «Пасіка»
324.	Садів-3 , поселення ранньослов'янського часу	с. Садів , в урочищі «Римський шлях»
325.	Садів-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Садів , в урочищі «Пугачівка»
326.	Садів-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Садів , за 0,5 км на північний схід від села, на південь від складу міндобри, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка
327.	Садів-6 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Садів , в південно-східній частині села, за 1 км на схід від тваринницької ферми, на схилі правого берега р. Черногузка
328.	Садів-7 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Садів , на північно-східній околиці села, на захід від мосту, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка
329.	Садів-8 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Садів , в північній частині села, за 0,2 км на північний захід від тваринницької ферми, на рівній ділянці правого берега р. Черногузка
330.	Садів-9 , поселення двошарове: вельбарська культура II–IV ст. н. е. і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Садів , в північно-східній частині села, на південь від продуктового магазину, на рівній ділянці мисоподібного виступу лівого берега р. Черногузка
331.	Садів-10 , поселення багатошарове: тшинецько-комарівська культура бронзового віку, вельбарська культури II–IV ст. н. е. і давньоруського часу X–XII ст.	с. Садів , в північній частині села, на схід від будинку культури, на рівній ділянці лівого берега р. Черногузка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
332.	Садів-11 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Садів , в північно-західній частині села, на південь від церкви, на рівній ділянці мисоподібного виступу лівого берега р. Черногузка
333.	Садів-12 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Садів , в північно-західній частині села, за 0,2 км на захід від тракторної бригади, на схилі лівого берега р. Черногузка
334.	Садів-13 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Садів , на північно-західній околиці села, за 1 км на захід від тракторної бригади, на схилі лівого берега р. Черногузка
335.	Садів-13 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Садів , на північно-західній околиці села, за 1 км на захід від тракторної бригади, на схилі лівого берега р. Черногузка
336.	Садів-14 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Садів , в південно-західній частині села, на схилі правого берега р. Черногузка
337.	Садів-15 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Садів , на південно-західній околиці села, на лагідному схилі правого берега р. Черногузка
338.	Садів-16 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Садів , за 1 км на північний схід від села, на південь від дороги, на місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Черногузка
339.	Садів-17 , поховання козацької доби XVII–XVIII ст.	с. Садів , у північній частині села, поруч із сучасним кладовищем, на північний схід від церкви
340.	Сирники-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Сирники , за 0,8 км на північний захід від села, на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Серна, за 0,5 км на захід від дороги Луцьк – Ковель, за 0,2 км на південь від ґрунтової дороги
341.	Сирники-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Сирники , за 1,3 км на північний захід від села, на лівому березі р. Серна
342.	Сирники-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Сирники , за 1,7 км на північний захід від села, на місі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Серна, біля соснового лісу та ґрунтової дороги, котра веде до місцевого торфопідприємства

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
343.	Сирники-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Сирники , на західній околиці села, на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Серна, на території присадибних ділянок
344.	Сирники-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Сирники , за 1,2 км на захід від села, на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Серна
345.	Сирники-6 , поселення одношарове лежницької групи ранньозалізного часу	с. Сирники , в північно-західній частині села, на місі першої надзаплавної тераси правого берега р. Серна, в урочищі «Горбок»
346.	Смолигів-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і лежницька група ранньозалізного часу	с. Смолигів , на східній околиці села, на правому березі р. Серна
347.	Смолигів-2 , поселення одношарове ранньослов'янського часу (празько-корчацька культура) V–VI ст. н.е.	с. Смолигів , за 1 км на північний схід від села, на схід від хутора Прогонів, який увійшов до складу села, на овальному у плані підвищенні серед заплави безіменного струмка (лівобічний доплив р. Серна), за 0,15 км на північ від дороги Луцьк – Володимир-Волинський
348.	Смолигів-3 , поселення одношарове культури лінійно-стрічкової кераміки неоліту	с. Смолигів , за 0,5 км на схід від села, за 0,3 км на південний захід від мосту, на лагідному схилі правого берега безіменного струмка (лівобічний доплив р. Серна), за 0,3 км на північ від соснового лісу
349.	Струмівка-1 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури	с. Струмівка , за 1,2 км на північний захід від села, на овальному у плані підвищенні серед заплави р. Сапалаївка
350.	Струмівка-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Струмівка , за 1 км на північний захід від села, за 0,2 км на південний схід від пам'ятки Струмівка-1, на схилі лівого берега р. Сапалаївка
351.	Струмівка-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Струмівка , за 0,7 км на південний захід від села, на видовжено овальному у плані останці серед заплави р. Сапалаївка
352.	Струмівка-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Струмівка , за 0,5 км на північ від села, на схилі лівого берега р. Сапалаївка, навпроти пам'ятки Липини-7

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
353.	Струмівка-5 , поселення од-ношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Струмівка , за 0,3 км на північний схід від села, поблизу мосту через греблю ставу, на схилі лівого берега р. Сапалаївка
354.	Струмівка-6 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Струмівка , на північно-східній околиці села, на схід від греблі ставу, за 0,2 км на північ від дороги Луцьк – Рівне, на схилі лівого берега р. Сапалаївка
355.	Струмівка-7 , поселення од-ношарове давньоруського ча-су X–XII ст.	с. Струмівка , за 0,5 км на схід від села, на північ від дороги Луцьк – Рівне, на схилі лі-вого берега р. Сапалаївка
356.	Суховоля-1 , поселення одно-шарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Суховоля , в південно-західній частині села, на схід від ґрунтової дороги, що йде через греблю ставу до південно-східної околиці с. Радомишль, на схилі лівого бе-рега р. Забава
357.	Суховоля-2 , поселення одно-шарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Суховоля , на південній околиці села, на північ від ЛЕП-10, на схилі лівого берега р. Забава
358.	Суховоля-3 , поселення дво-шарове: тшинецько-кома-рівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Суховоля , в південно-східній частині села, на схилі лівого берега р. Забава
359.	Суховоля-4 , поселення од-ношарове тшинецько-кома-рівської культури доби брон-зи	с. Суховоля , на південно-східній околиці села, за 0,1 км на південний схід від тва-ринницької ферми, на схилі лівого берега р. Забава
360.	Суховоля-5 , поселення бага-тошарове: тшинецько-кома-рівська культура доби брон-зи, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XII ст.	с. Суховоля , за 0,5 км на південний схід від села, на мисоподібному виступі лівого бе-рега р. Забава
361.	Сьомаки-1 , поселення од-ношарове тшинецько-кома-рівської культури доби брон-зи	с. Сьомаки , в південній частині села, на мисі лівого берега р. Черногузка
362.	Сьомаки-2 , поселення од-ношарове тшинецько-кома-рівської культури доби брон-зи	с. Сьомаки , на західній околиці села, на схилі лівого берега р. Черногузка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
363.	Сьомаки-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Сьомаки , за 1 км на захід від села, на схилі лівого берега р. Черногузка, за 0,2 км на південний схід від невеликого соснового лісу
364.	Сьомаки-4 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Сьомаки , за 1,5 км на захід від села, у місці, де бралася земля на спорудження греблі ставу через заплаву безіменного лівобічного допливу р. Черногузка, за 0,8 км на південь від дороги, що веде у с. Білосток, поблизу західного краю соснового лісу, на схилі лівого берега безіменного струмка
365.	Сьомаки-5 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Сьомаки , за 2,5 км на північний захід від села, на південь від дороги, яка веде у с. Білосток, на східному і південному схилах правого берега безіменного струмка
366.	Тарасове-1 , курган невідомого часу	с. Тарасове , південно-західна околиця села
367.	Тертки-1 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е і давньоруського часу X–XII ст.	с. Тертки , на північно-західній околиці села, в урочищі «Цвинтар», на схилі правого берега р. Черногузка, на північ від ґрунтової дороги, котра веде до тваринницької ферми
368.	Тертки-2 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е і давньоруського часу X–XII ст.	с. Тертки , на північно-західній околиці села, в урочищі «Млин», поблизу місця зруйнованого цвинтаря XVII–XIX ст., на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка
369.	Тертки-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Тертки , за 0,2 км на північний захід від села, на прилеглий до тваринницької ферми території, на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка
370.	Тертки-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Тертки , за 1,5 км на захід від села, на схилі правого берега р. Черногузка, у місці впадіння в неї потічка Верболіз
371.	Тертки-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Тертки , за 2 км на південний захід від села, на пологому схилі правого берега струмка Верболіз

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
372.	Тертки-6 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Тертки , на північній околиці села, за 0,15 км на північ від цвинтаря, на мисоподібному виступі підпрямокутної форми правого берега р. Черногузка
373.	Тертки-7 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Тертки , за 0,5 км на північ від села, на півовальному у плані виступі правого берега р. Черногузка
374.	Тертки-8 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Тертки , на північно-східній околиці села, за 0,3 км на південний захід від шосейного мосту, на схилі правого берега р. Черногузка
375.	Торчин-2 , поселення багатшарове: доба енеоліту, бронзи і раннього заліза	смт Торчин , у східній частині селища, на березі р. Серна
376.	Торчин-4 , стоянка доби палеоліту і мезоліту	смт Торчин , на лівому березі р. Серна
377.	Торчин-5 , поселення багатшарове: стоянка свідерської культури фінального палеоліту, поселення культури лінійно-стрічкової кераміки неоліту, волино-люблінської енеоліту і стжижовської доби бронзи	смт Торчин , у східній частині селища, в урочищі «Застрижжя», поруч з городищем, на останці лівого берега р. Серна
378.	Торчин-6 , поселення двошарове: городоцько-здовбицька і стжижовська культура доби бронзи	смт Торчин , на північно-східній околиці селища, в місці впадіння в р. Серну її лівобічного допливу
379.	Торчин-7 , поселення одношарове стжижовської культури доби бронзи	смт Торчин , за 1 км на південний захід від селища, на мисі правого берега р. Серна
380.	Торчин-8 , поселення багатшарове: волино-люблінська культура доби енеоліту, стжижовська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XII ст.	смт Торчин , на південній околиці селища, в урочищі «Замчисько», поблизу цегельного заводу
381.	Торчин-9 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	смт Торчин , на західній околиці селища, за 0,5 км на захід від дороги, котра веде у с. Смолигів, на південному схилі лівого берега лівобічного допливу р. Серна

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
382.	Торчин-10 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	смт. Торчин , за 1 км на захід від селища, на південному схилі мисоподібного виступу лівого берега безіменного струмка
383.	Торчин-12 , поселення багатошарове: культура лінійно-стрічкової кераміки неоліту, лежницька група ранньозалізного часу і давньоруського часу X–XII ст.	смт. Торчин , за 3 км на захід від селища, за 0,1 км на південь від дороги Луцьк – Володимир-Волинський, на рівній ділянці мисоподібного виступу лівого берега безіменного струмка
384.	Торчин-13 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	смт. Торчин , на північно-східній околиці селища, за 0,1 км на північ від дороги, за 0,2 км на північний захід від АЗС, на мисоподібному виступі лівого берега р. Серна
385.	Торчин-14 , поселення одношарове лежницької групи ранньозалізного часу	смт. Торчин , на східній околиці селища
386.	Торчин-15 , поселення багатошарове: стоянка свідерської культури фінального палеоліту, поселення культури лінійно-стрічкової кераміки неоліту, волино-люблінської енеоліту і давньоруського часу X–XII ст.	смт. Торчин , в східній частині селища, на лівому березі р. Серна
387.	Торчин-16 , поселення одношарове культури лінійно-стрічкової кераміки неоліту	смт. Торчин , в східній частині селища
388.	Торчин-17 , ґрунтовий могильник стжижовської культури доби бронзи	смт. Торчин , на східній околиці селища, праворуч від дороги Луцьк – Володимир-Волинський
389.	Торчин-18 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	смт. Торчин , на північно-західній околиці селища
390.	Торчин-19 , поселення одношарове стжижовської культури доби бронзи	смт. Торчин , на східній околиці селища, на південно-східному схилі лівого берега р. Серна, по обидва боки дороги Луцьк – Володимир-Волинський
391.	Усичі-1 , поселення одношарове культури лінійно-стрічкової кераміки неоліту	с. Усичі , на південний захід від села, на лівому березі р. Серна

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
392.	Усичі-3 , поселення одношарове стжижовської культури доби бронзи	с. Усичі , за 0,5 км на північний схід від села, за 0,2 км на південь від хутора Валентинів, на невеликому підвищенні серед заплави лівого берега р. Серна
393.	Усичі-4 , селище давньоруського часу X–XIV ст.	с. Усичі , за 3,5 км на південь від села, поруч з городищем
394.	Усичі-5 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Усичі , за 1 км на північний захід від села, за 0,5 км у західному напрямку від хутора Валентинів, на рівній ділянці лівого берега р. Серна
395.	Усичі-6 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Усичі , за 0,7 км на північний захід від села, за 0,3 км на південний захід від хутора Валентинів, на видовженому мисоподібному виступі лівого берега р. Серна
396.	Усичі-7 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Усичі , в західній частині села, поблизу церкви, на пологому схилі правого берега р. Серна
397.	Усичі-8 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Усичі , за 0,3 км на північний захід від села, на північ від церкви, на пологому схилі лівого берега р. Серна
398.	Усичі-9 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Усичі , на північно-східній околиці села, поруч з греблею ставу, на мисоподібному виступі правого берега р. Серна
399.	Усичі-10 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Усичі , за 0,3 км на північний схід від села, на північний схід від церкви, на схилі лівого берега р. Серна, у місці впадіння в неї безіменного струмка
400.	Усичі-11 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Усичі , за 1 км на північний схід від села, на схід від хутора Валентинів, на мисоподібному виступі берега р. Серна
401.	Усичі-12 , поселення багатошарове: культура лінійно-стрічкової кераміки неоліту, тшинецько-комарівська доби бронзи, лежницька група ранньозалізного часу, вельбарська II–IV ст. н.е	с. Усичі , за 1,5 км на північний схід від села, за 0,5 км на схід від хутора Валентинів, на південному схилі лівого берега р. Серна

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
402.	Усичі-13 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Усичі , на північно-західній околиці села, за 0,1 км на південь від церкви, ліворуч від дороги Луцьк – Володимир-Волинський, на схилі лівого берега безіменного струмка (правобічний доплив р. Серна)
403.	Усичі-14 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Усичі , на північно-західній околиці села, на південь від дороги Луцьк – Володимир-Волинський, на схилі лівого берега безіменного струмка (правобічний доплив р. Серна)
404.	Усичі-15 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Усичі , в північно-західній частині села, за 0,5 км на південний захід від церкви, на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка
405.	Усичі-16 , могильник курганний X–XI ст.	с. Усичі , за 2 км на південний схід від села, в лісовому урочищі «Гунисько»
406.	Усичі-17 , культурний шар пізнього середньовіччя XVII–XIX ст. на території колишнього маєтку родини Перетяковичів	с. Усичі , у південно-східній частині села, за 0,5 км на південь від школи, над ставом
407.	Цеперів-1 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури	с. Цеперів , на південний схід від села, на лівому березі р. Черногузка
408.	Чаруків-1 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Чаруків , за селом, серед заболоченої заплави р. Полонка, на останці її правого берега
409.	Чаруків-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Чаруків , за 0,5 км на північний захід від села, за 0,3 км на північний захід від будівель тваринницької ферми, на захід від ЛЕП-10, за 0,15 км на північ від дороги Луцьк-Львів, на мисоподібному виступі правого берега р. Полонка
410.	Чаруків-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Чаруків , на північно-західній околиці села, на території тваринницької ферми, на схилі правого берега р. Полонка
411.	Чаруків-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Чаруків , на північній околиці села, за 0,3 км на південний схід від греблі ставу, на північ від ЛЕП-10, на схилі правого берега р. Полонка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
412.	Чаруків-5 , поселення багатощарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Чаруків , на північно-східній околиці села, на схилі правого берега р. Полонка
413.	Чаруків-6 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Чаруків , за 0,4 км на північний схід від села, на північ від греблі через заплаву річки, на схилі правого берега р. Полонка
414.	Чаруків-7 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Чаруків , за 1,5 км на північний схід від села, в урочищі «Верховина», на мисоподібному виступі правого берега р. Полонка, за 0,2 км на південь від дороги, яка веде з с. Несвіч до дороги Луцьк – Львів
415.	Чаруків-8 , поселення багатощарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, лежницька група ранньозалізного часу і давньоруського часу X–XII ст.	с. Чаруків , за 2 км на північний схід від села, на схилі правого берега р. Полонка, на схід від птахоферми
416.	Чаруків-9 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу XII–XIII ст.	с. Чаруків , за 0,3 км на схід від села, в урочищі «Лут», на північ від дороги Луцьк – Львів, на схилі правого берега невеликого безіменного струмка (правобічний доплив р. Полонка)
417.	Шепель-2 , поселення одношарове стжижовської культури	с. Шепель , на південний захід від села, на правому березі р. Серна
418.	Шепель-3 , стоянка доби фінального палеоліту	с. Шепель , на північній околиці села, поблизу городища
419.	Шепель-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Шепель , на північній околиці села, поблизу городища
420.	Шепель-5 , поселення багатощарове: стжижовська, тшинецько-комарівська культури доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н. е., ранні слов'яни, давньоруський період X–XIII ст.	с. Шепель , за 2,5 км на південний захід від села, в урочищі «Замістя», на західному схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Серна, в місці впадіння в неї безіменного потічка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
421.	Шепель-6 , поселення багатшарове: стжижовська, тишецько-комарівська культури доби бронзи і давньоруського часу X–XII ст.	с. Шепель , за 2 км на захід від села, на рівній ділянці мису лівого берега першої надзапальної тераси р. Серна, за 0,5 км на південь від польової дороги та за 0,7 км на південний захід від мосту через річку
422.	Шепель-7 , поселення одношарове стжижовської культури доби бронзи	с. Шепель , за 1,5 км на південний захід від села, на правому високому березі р. Серна
423.	Шепель-8 , поселення одношарове стжижовської культури доби бронзи	с. Шепель , за 3 км на південний захід від села, за 0,5 км на південний захід від урочища "Замістя", серед дачних ділянок
424.	Луцьк-3 , поселення багатшарове: стжижовська, тишецько-комарівська, лужицька культури доби бронзи, ранні слов'яни, давньоруський час X–XIII ст.	м. Луцьк , на території колишнього с. Вишків, на правому березі р. Стир, в районі вулиці Селищної
425.	Луцьк-4 , поселення багатшарове: культура лінійно-стрічкової кераміки неоліту, культура кулястих амфор, волино-люблінська культури енеоліту	м. Луцьк , на лівому березі р. Стир, в урочищі «Красне»
426.	Луцьк-5 , культурний шар IX–XVIII ст. на території ДІКЗ «Старий Луцьк»	м. Луцьк , ДІКЗ «Старий Луцьк»
427.	Луцьк-6 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	м. Луцьк , вул. Ковельська, в районі ветлікарні, на місі правого берега р. Омеляник
428.	Луцьк-7 , поселення двошарове: давньоруський час X–XIII ст. та пізньосередньовіччя XVI–XVII ст.	м. Луцьк , вул. Бринського, на місі правого берега р. Стир
429.	Луцьк-8 , поселення багатшарове: лужицької культури доби бронзи, зарубинецької та вельбарської культур римського часу, давньоруського періоду X–XIII ст.	м. Луцьк , вул. Глушець, на території колишнього хутора «Бівуаки», на місі правого берега р. Стир

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
430.	Луцьк-9 , поселення багатшарове: стжижовської культури доби бронзи, вельбарської культури II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XII ст.	м. Луцьк , вул. Глушець, за 150 м на схід від філармонії, на захід від провул. «Тещин язик»
431.	Луцьк-10 , поселення багатшарове: лужицької культури доби бронзи, ранніх слов'ян, давньоруського часу X–XIII ст.	м. Луцьк , вул. Ю.Тютюнника, на території колишнього села Черчиці, за 200 м на захід від кладовища, на місці лівого берега р. Стир
432.	Луцьк-11 , поселення багатшарове: доба бронзи, ранньозалізний вік, давньоруський час X–XIII ст.	м. Луцьк , вул. Зарічна

ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Володимир-Волинський-2 , могильник першої половини I тис. н. е.	м. Володимир-Волинський , передмістя Білі береги, вул. М. Коцюбинського
2.	Володимир-Волинський-3 , поселення багатшарове: кінець доби бронзи і початок залізної доби	м. Володимир-Волинський , в центральній частині міста (поблизу Успенського собору)
3.	Володимир-Волинський-4 , культурний шар IX–XVIII ст. на території ДІКЗ «Старий Володимир»	м. Володимир-Волинський , територія ДІКЗ «Старий Володимир»
4.	Володимир-Волинський-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	м. Володимир-Волинський , урочище «Апостольщина», на території ЗОШ №2 та поруч
5.	Амбуків-1 , поселення двошарове: латенського і давньоруського часу X–XII ст.	с. Амбуків , за 1 км на захід від села, на правому березі р. Західний Буг
6.	Амбуків-2 , поселення одношарове першої половини II тис. до н.е.	с. Амбуків , за 0,7 км від західної околиці села, на правому березі р. Західний Буг

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
7.	Амбуків-3 , ґрунтовий могильник доби енеоліту	с. Амбуків , на західній околиці села
8.	Амбуків-4 , поселення одношарове другої половина II тис. до н.е.	с. Амбуків , на правому березі р. Західний Буг, в урочищі Лісок
9.	Бегета-1 , поселення багатшарове: стоянка доби фінального палеоліту, поселення доби бронзи і раннього заліза	с. Бегета , у південній частині, на північному березі ставу
10.	Бегета-2 , шинок козацьких часів XVII ст.	На південно-західній околиці села, за 200 м на захід від греблі ставу
11.	Березовичі-1 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, ранньозалізного часу і давньоруського часу X–XII ст.	с. Березовичі , на лівому березі р. Свинорийка, на захід від села
12.	Березовичі-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XII ст.	с. Березовичі , за 0,7 км на захід від села, на правому березі р. Свинорийка
13.	Березовичі-3 , поселення двошарове: городоцько-здовбицька та стжижовська культури доби бронзи	с. Березовичі , на північно-західній околиці села, в урочищі «Яворівка»
14.	Бубнів-1 , поселення багатшарове: доба неоліту, I ст. н. е.	с. Бубнів , за 1 км на схід від села
15.	Бубнів-2 , ґрунтовий могильник культури кулястих амфор енеоліту	с. Бубнів , південно-західна околиця села
16.	Горичів-1 , поселення багатшарове: стжижовська, тшинецько-комарівська культури доби бронзи, давньоруського часу X–XIII ст.	с. Горичів , за 1 км на схід від села
17.	Горичів-2 , поселення одношарове доби бронзи	с. Горичів , на дюні поблизу села
18.	Гурівка-1 , поселення одношарове ранньозалізного віку	с. Гурівка , на східній околиці села
19.	Залужжя-1 , поселення одношарове доби бронзи	с. Залужжя , за 0,4 км на схід від хутора Гаївка, на правому березі р. Луга

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
20.	Залужжя-2 , поселення багатшарове: лендельська культура енеоліту, ранньозалізного часу і давньоруського часу X–XII ст.	с. Залужжя , на південній околиці хутора Гаївка, на правому березі р. Луга
21.	Заріччя-1 , поселення двошарове вельбарської культури II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Заріччя , на північно-західній околиці села, на лівому березі р. Луга
22.	Заріччя-2 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XI ст.	с. Заріччя , в північно-західній частині села, на лівому березі р. Луга
23.	Заріччя-3 , поселення багатшарове: доба неоліту, бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XI ст.	с. Заріччя , за 0,3 км на північ від села, на лівому березі р. Луга
24.	Заріччя-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Заріччя , в північно-східній частині села, на лівому березі р. Луга
25.	Заріччя-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Заріччя , в північно-східній частині села, на лівому березі р. Луга
26.	Зимно-2 , поселення двошарове: доби раннього заліза і давньоруського часу X–XII ст.	с. Зимне , на південно-східній околиці села
27.	Зимно-3 , поселення одношарове празько-корчацької культури ранніх слов'ян V–VI ст. н.е.	с. Зимне , на західній околиці села, по вулиці Монастирській, за 50 м на схід від пам'ятки «Комплекс печей для випалювання цегли XIV–XV ст.»
28.	Зимно-4 , культурний шар X–XVIII ст. на території Зимненського монастиря	с. Зимне , на західній околиці села, на території Зимненського Святогірського Успенського жіночого монастиря
29.	Зоря-1 , поселення двошарове: доба раннього заліза і давньоруського часу X–XII ст.	с. Зоря , в південній частині села, в урочищі «Селисько»
30.	Зоря-2 , городище давньоруського часу X–XII ст.	с. Зоря , на правому високому березі р. Західний Буг

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
31.	Зоря-3 , поселення одношарове першої половини II тис. до н.е.	с. Зоря , на високому пагорбі біля села, на березі р. Західний Буг
32.	Зоря-4 , поселення одношарове доби бронзи	с. Зоря , на березі р. Західний Буг, в урочищі «Прихідкова Гора»
33.	Коритниця-1 , поселення одношарове доби бронзи	с. Коритниця , на околиці села
34.	Лудин-1 , ґрунтовий могильник першої половини I тис. н.е.	с. Лудин , на околиці села, в урочищі «Могильна дорога»
35.	Маркостав-1 , поселення двошарове: доба енеоліту і вельбарської культури II–IV ст.н.е.	с. Маркостав , за 0,6 км на південний схід від села на правому березі р. Луга
36.	Маркостав-2 , стоянка доби мезоліту	с. Маркостав , за 1,5 км на схід від села, на лівому березі р. Луга
37.	Маркостав-3 , поселення багатшарове: доба неоліту, бронзи, раннього заліза і давньоруського часу X–XII ст.	с. Маркостав , на північно-західній околиці села, в урочищі «Острівки-1»
38.	Маркостав-4 , поселення одношарове ранньозалізного часу	с. Маркостав , за 0,3 км на північ від села, в урочищі «Нивки»
39.	Маркостав-5 , поселення багатшарове: доба середньої бронзи, раннього заліза, вельбарської культури II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XI ст.	с. Маркостав , за 8 км на захід від села, в урочищі «Панське поле»
40.	Маркостав-6 , селище давньоруського часу X–XII ст.	с. Маркостав , за 1 км на північний захід від села, на правому березі р. Луга
41.	Маркостав-7 , поселення багатшарове: доба енеоліту, бронзи і вельбарської культури II–IV ст. н.е.	с. Маркостав , на південній околиці села, в урочищі «Замчисько»
42.	Маркостав-8 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і ранньозалізного часу	с. Маркостав , на південно-східній околиці села, в урочищі «Замчисько-1»
43.	Маркостав-9 , ґрунтовий могильник ранньозалізного часу	с. Маркостав , на березі р. Луга, на північний схід від колгоспних будівель

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
44.	Маркостав-10 , поселення одношарове ранньозалізного часу	с. Маркостав , на правому березі р. Луга, біля дороги, яка веде в с. Іванівка
45.	Маркостав-11 , курган культур шнурової кераміки доби бронзи	с. Маркостав , на околиці села
46.	Микуличі-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XII ст.	с. Микуличі , на південній околиці села, на правому березі р. Прірва
47.	Микуличі-2 , селище давньоруського часу X–XI ст.	с. Микуличі , на північній околиці села, в урочищі «Біля старого млина»
48.	Микитичі-1 , поселення одношарове доби бронзи	с. Микитичі , за 700 м від західної околиці села, на піщаній дюні
49.	Микитичі-2 , двошарове поселення: доба раннього заліза і давньоруського часу X–XI ст.	с. Микитичі , біля кладовища, за 0,4 км від села
50.	Микитичі-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Микитичі , на західній околиці села
51.	Новосілка-1 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Новосілка , на західній околиці села
52.	Пархоменкове-1 , городище ранньослов'янського часу V–VI ст. н.е.	с. Пархоменкове , за 2 км на північ від села, на правому березі р. Західний Буг)
53.	П'ятидні-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. П'ятидні , за 0,5 км на північний схід від села, на правому березі р. Луга
54.	П'ятидні-2 , поселення двошарове: доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. П'ятидні , за 3 км на схід від села, на правому березі р. Луга
55.	П'ятидні-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. П'ятидні , у східній частині села, на лівому березі р. Луга
56.	П'ятидні-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. П'ятидні , на південно-східній околиці села, на лівому березі р. Луга

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
57.	П'ятидні-5 , поселення багатшарове: доба неоліту, бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XIII ст.	с. П'ятидні , на північно-західній околиці села, на лівому березі р. Луга
58.	П'ятидні-6 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XIII ст.	с. П'ятидні , за 1 км на південний схід від села, в урочищі «Лука»
59.	П'ятидні-7 , поселення багатшарове: доба неоліту, заліза, давньоруського часу X–XIII ст.	с. П'ятидні , за 1,5 км на північний схід від села, на правому березі р. Луга
60.	П'ятидні-8 , поселення двошарове: доба енеоліту і давньоруського часу X–XIII ст.	с. П'ятидні , за 1 км на північ від села, на правому березі р. Луга
61.	П'ятидні-9 , селище давньоруського часу X–XIII ст.	с. П'ятидні , за 1 км від східної околиці села, на правому березі р. Луга
62.	Руснів-1 , курганний могильник давньоруського часу X–XI ст.	с. Руснів , за 0,5 км на захід від села
63.	Руснів-2 , курганний могильник давньоруського часу X–XI ст.	с. Руснів , за 3 км на північний захід від села, в урочищі «Турецькі могили»
64.	Селець-1 , поселення двошарове: доба неоліту і вельбарська культура II–IV ст.н.е.	с. Селець , за 1 км на захід від села, в урочищі «Дмитрівщина-3»
65.	Селець-2 , поселення двошарове: доба неоліту і бронзи	с. Селець , за 0,5 км на захід від села, в урочищі «Дмитрівщина-1»
66.	Селець-3 , селище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Селець , на північно-західній околиці села, на правому березі р. Луга
67.	Селець-4 , поселення двошарове: доба раннього заліза і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Селець , на західній околиці села, в урочищі «Дмитрівщина-1»
68.	Селець-5 , поселення двошарове: доба неоліту і бронзи	с. Селець , за 0,5 км на захід від села, в урочищі «Дмитрівщина-1»
69.	Тростянка-1 , городище і могильник давньоруського часу X–XI ст.	с. Тростянка , на підвищенні, серед заболоченої долини правого берега р. Західний Бут

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
70.	Турівка-1 , поселення одношарове ранньозалізного віку	с. Турівка , на схід від села, на піщаному підвищенні
71.	Турівка-2 , городище давньоруського часу	с. Турівка , біля хутора Заболоття
72.	Устилуг-1 , поселення багатошарове: доба енеоліту, перших століть н.е. і давньоруського часу X–XIII ст.	м. Устилуг , на західній околиці міста, на мисі берега р. Луга
73.	Устилуг-2 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	м. Устилуг , на правому березі р. Західний Буг, на території прикордонної застави, за 200 м на схід від городища IX–XII ст.
74.	Устилуг-3 , поселення багатошарове: доби бронзи, енеоліту, ранніх слов'ян та давньоруського часу X–XIII ст.	м. Устилуг , на південній околиці міста, в урочищі «Сад», на мисі лівого берега р. Луга
75.	Устилуг-4 , культурний шар X–XVIII ст.	м. Устилуг , центральна частина міста між міською радою та будинком культури
76.	Фалемичі-1 , селище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Фалемичі , на східній околиці села, в урочищі «Селиська»
77.	Фалемичі-2 , поселення одношарове доби раннього заліза	с. Фалемичі , на схід від залізничного мосту, в урочищі «Замчисько»
78.	Федорівка-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Федорівка , на південній околиці села, в урочищі «Федорянське»
79.	Федорівка-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Федорівка , на південній околиці села, в урочищі «Янове поле»
80.	Федорівка-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Федорівка , за 0,5 км на захід від села, на правому березі р. Луга
81.	Федорівка-4 , поселення двошарове: доба мезоліту і енеоліту	с. Федорівка , за 1 км на захід від села, в урочищі «Колтунове поле»

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
82.	Федорівка-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Федорівка , на північно-західній околиці села, на правому березі р. Луга
83.	Федорівка-6 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Федорівка , за 0,5 км на північний захід від села, на правому березі р. Луга
84.	Федорівка-7 , поселення одношарове доби бронзи	с. Федорівка , на правому березі р. Луга
85.	Хмелів-1 , селище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Хмелів , за 1,5 км на захід від села, на правому березі р. Свинорийка
86.	Хмелівка-1 , поселення двошарове: доба раннього заліза і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Хмелівка , на північно-східній околиці села, на лівому березі р. Свинорийка
87.	Хобултова-1 , селище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Хобултова , за 0,6 км на схід від села, в урочищі «Корчунок»
88.	Хобултова-2 , селище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Хобултова , за 1 км на південь від села
89.	Хотячів-1 , ґрунтовий могильник кінця III-го тис. до н.е.	с. Хотячів , на околиці села
90.	Хрипаличі-1 , поселення багатшарове: доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Хрипаличі , за 3 км на схід від села, на лівому березі р. Луга
91.	Хрипаличі-2 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруський час X–XIII ст.	с. Хрипаличі , за 2,5 км на схід від села, в урочищі «Зарудки»
92.	Хрипаличі-3 , поселення двошарове: вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруський час	с. Хрипаличі , за 1,5 км на схід від села, на лівому березі р. Луга
93.	Хрипаличі-4 , поселення багатшарове: доба бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Хрипаличі , за 0,7 км на схід від села, на лівому березі р. Луга
94.	Хрипаличі-5 , поселення багатшарове: доба бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Хрипаличі , на східній околиці села, в урочищі «Придатки»

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
95.	Хрипаличі-6 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Хрипаличі , на північно-східній околиці села, в урочищі «За Пасікою»
96.	Хрипаличі-7 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Хрипаличі , на північній околиці села, в урочищі «Города»
97.	Хрипаличі-8 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Хрипаличі , на північно-західній околиці села, на лівому березі р. Луга
98.	Хрипаличі-9 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Хрипаличі , за 0,5 км на північний захід від села, на лівому березі р. Луга
99.	Хрипаличі-10 , поселення одношарове вельбарської культури II–IV ст. н.е.	с. Хрипаличі , за 1 км на захід від села, на лівому березі р. Луга
100.	Хрипаличі-11 , поселення багатошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Хрипаличі , за 0,5 км на південний захід від села, на лівому березі р. Луга
101.	Чорників-1 , поселення двошарове: доби бронзи і вельбарської культури II–IV ст. н.е.	с. Чорників , на території села, за 0,3 км на південь від клубу
102.	Чорників-2 , курганний могильник доби бронзи	с. Чорників , на території села
103.	Черчичі-1 , селище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Черчичі , на території села, на селянськихгородах
104.	Черчичі-2 , поселення багатошарове: доба неоліту, енеоліту, ранньої бронзи	с. Черчичі , за 1 км на схід від села, на лівому березі р. Луга

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
105.	Черчичі-3 , поселення одношарове доби ранньої бронзи	с. Черчичі , за 0,6 км на південь від села, на лівому березі безіменного струмка
106.	Черчичі-4 , поселення одношарове доби ранньої бронзи	с. Черчичі , за 0,5 км на північний захід від села, в урочищі «Токарські гори»
107.	Шистів-1 , курган культур шнурової кераміки доби бронзи	с. Шистів , на околиці села, в урочищі «Вошива могила»
108.	Яковичі-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівської культури доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Яковичі , на північно-східній околиці села
109.	Яковичі-2 , селище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Яковичі , за 0,7 км на схід від села, на правому березі р. Свинорійка
110.	Яковичі-3 , селище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Яковичі , на східній околиці села, в урочищі «Боярське стійло»

РОЖИЩЕНСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Рожище-1 , городище давньоруського часу X–XIII ст	м. Рожище , в межах міста, в урочищі «Вовкова гора»
2.	Рожище-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	м. Рожище , в північно-східній частині міста, на правому березі річки Стир
3.	Рожище-3 , поселення двошарове: городоцько-здовбицька культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	м. Рожище , на східній околиці міста, в районі вул. Кольцова
4.	Рожище-4 , поселення багатшарове: доба неоліту, бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	м. Рожище , на південно-східній околиці міста, біля корпусів льонокомбінату
5.	Рожище-5 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, ранньослов'янського і давньоруського часу X–XIII ст.	м. Рожище , на північно-східній околиці міста, в районі вул. Промислової
6.	Рожище-6 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	м. Рожище , в південно-східній частині міста, на території колишнього села Жолобів

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
7.	Рожище-7 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	м. Рожище , в північній частині міста, на берегах безіменного потічка (лівобічний доплив р. Стир)
8.	Берегове-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст	с. Берегове , за 0,3 км на північ від шосейної дороги
9.	Берегове-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Берегове , на північно-західній околиці села, на 1-й надзаплавній терасі правого берега р. Стохід
10.	Берегове-3 , поселення одношарове доби бронзи	с. Берегове , за 0,5 км на південний-захід від села, на мисі правого берега р. Стохід
11.	Берегове-4 , поселення двошарове: доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Берегове , за 1 км на північний схід від села, на правому березі р. Стохід
12.	Березолупи-1 , поселення двошарове: доба бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Березолупи , на південно-західній околиці села, в урочищі «Глинче», на лівому березі р. Лютиця
13.	Береськ-1 , поселення одношарове доби неоліту	с. Береськ , за 0,5 км на захід від села
14.	Береськ-2 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Береськ , за 0,7 км на північний схід від села, в урочищі «Гора»
15.	Береськ-3 , поселення двошарове: доба неоліту і бронзи	с. Береськ , на східній околиці села, на правому березі безіменного струмка
16.	Богушівська Мар'янівка-1 , поселення багатошарове: доба неоліту, бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Богушівська Мар'янівка , за 0,5 км на північний схід від села, на правому березі р. Стохід
17.	Богушівська Мар'янівка-2 , поселення двошарове: доба бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Богушівська Мар'янівка , в північно-східній частині села, на правому березі р. Стохід
18.	Валер'янівка-1 , поселення багатошарове: доба неоліту, бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Валер'янівка , в північній частині села, на правому березі р. Стир
19.	Валер'янівка-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Валер'янівка , в південній частині села, на правому березі р. Стир

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
20.	Валер'янівка-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Валер'янівка , на околиці села, на правому березі р. Стир
21.	Валер'янівка-4 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Валер'янівка , за 1,5 км на південь від села, на правому березі р. Стир
22.	Валер'янівка-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Валер'янівка , за 0,8 км на південь від села, на правому березі р. Стир
23.	Вишеньки-1 , поселення двошарове: доба неоліту і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Вишеньки , за 1 км на північ від села, в урочищі «Затин», на правому березі р. Стир
24.	Вишеньки-2 , поселення одношарове доби бронзи	с. Вишеньки , за 0,3 км на північ від села, в урочищі «Гора» або «Кар'єр»
25.	Вишеньки-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Вишеньки , в північно-західній частині села, на правому березі р. Стир
26.	Вишеньки-4 , поселення багатошарове: доба енеоліту, бронзи, давньоруського часу X–XIII ст.	с. Вишеньки , на південно-західній околиці села, в урочищі «Стави»
27.	Вишеньки-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Вишеньки , в південній частині села, на правому березі безіменного струмка
28.	Вишеньки-6 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Вишеньки , за 1 км на південний схід від села, на правому березі безіменного струмка
29.	Вітоніж-1 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Вітоніж , за 1,5 км на південь від села, в урочищі «На Чехах», на лівому березі р. Стохід
30.	Вітоніж-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Вітоніж , на східній околиці села, в урочищі «Застав'є», на лівому березі р. Стохід
31.	Вітоніж-3 , поселення двошарове: доба енеоліту і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Вітоніж , за 0,5 км на північний схід від села, на правому березі р. Стохід

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
32.	Вітоніж-4 , поселення двошарове: тшинецько-комарівської культури доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Вітоніж , в південній частині села, в урочищі «Вапниця»
33.	Вітоніж-5 , поселення двошарове: тшинецько-комарівської культури доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Вітоніж , в південно-західній околиці села, на лівому березі безіменного струмка
34.	Вічині-1 , поселення багат шарове: доба неоліту, енеоліту і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Вічині , за 1,7 км на південь від села, в урочищі «Заострів»
35.	Вічині-2 , поселення одношарове: тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Вічині , за 0,5 км на південний захід від села, на лівому березі безіменного струмка
36.	Вічині-3 , поселення одношарове доби бронзи	с. Вічині , за 0,5 км на захід від села, на лівому березі безіменного струмка
37.	Ворончин-1 , поселення двошарове: доба неоліту і бронзи	с. Ворончин , в північній частині села, на східному березі озера
38.	Ворончин-2 , поселення одношарове доби неоліту	с. Ворончин , за 1 км на південний захід від села, на правому березі р. Стохід
39.	Ворончин-4 , поселення одношарове доби енеоліту	с. Ворончин , за 2 км на схід від села, в урочищі «Бабина Гора»
40.	Ворончин-5 , поселення одношарове доби енеоліту	с. Ворончин , на південній околиці села, в урочищі «Хвоїна»
41.	Ворончин-6 , поселення одношарове доби енеоліту	с. Ворончин , за 0,5 км на захід від села, в урочищі «Замлиння»
42.	Ворончин-7 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Ворончин , за 0,5 км на північний захід від села, на правому березі р. Стохід
43.	Ворончин-8 , поселення двошарове: доба неоліту і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Ворончин , за 1,5 км на північний захід від села, на правому березі р. Стохід
44.	Городині-1 , поселення двошарове: доба неоліту і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Городині , в південній частині села, на правому березі безіменного струмка
45.	Доросині-1 , поселення тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Доросині , на західній околиці села, на правому березі безіменного струмка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
46.	Доросині-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівської культури доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Доросині , в північно-західній частині села, на правому березі безіменного струмка
47.	Доросині-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівської культури доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Доросині , за 1,2 км на північний захід від села, на правому березі безіменного струмка
48.	Доросині-4 , курган доби бронзи	с. Доросини , за 2 км на північний схід від села
49.	Дубище-1 , поселення багатшарове: доба неоліту, бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Дубище , в північно-східній частині села, урочище «Звалки»
50.	Дубище-2 , поселення багатшарове: доба неоліту, бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Дубище , за 0,7 км на північний схід від села, на правому березі р. Стир
51.	Дубище-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівської культури доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Дубище , в південно-західній частині села, на правому березі р. Стир
52.	Духче-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Духче , за 0,8 км на південний захід від села, в урочищі «Бенбаниця»
53.	Духче-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Духче , на південній околиці села, в урочищі «Волочки»
54.	Духче-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівської культури доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Духче , на східній околиці села, в урочищі «Поставень»
55.	Єлизаветин-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Єлизаветин , за 0,8 км на північ від села, на правому березі р. Конопелька
56.	Єлизаветин-2 , поселення багатшарове: доба неоліту, бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Єлизаветин , на північно-східній околиці села, на лівому березі р. Конопелька
57.	Єлизаветин-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівської культури доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Єлизаветин , за 0,7 км на схід від села, на лівому березі р. Конопелька

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
58.	Забара-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівської культури доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Забара , на південно-східній околиці села, на правому березі р. Лютиця
59.	Забара-2 , поселення багатшарове: доба неоліту, бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Забара , на північно-східній околиці села, на правому березі р. Лютиця
60.	Залісці-1 , поселення багатшарове: доба неоліту, бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Залісці , за 1 км на північний захід від села, в урочищі «Макарівщина»
61.	Залісці-2 , поселення давньоруського часу X–XIII ст.	с. Залісці , за 0,7 км на південний захід від села, в урочищі «Леде»
62.	Залісці-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівської культури доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Залісці , за 0,5 км на захід від села, в урочищі «Лужки»
63.	Залісці-4 , поселення давньоруського часу X–XIII ст.	с. Залісці , за 1,5 км на північ від села, в урочищі «Тарасикове»
64.	Іванівка-1 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Іванівка , на північній околиці села, в урочищі «Старосілля»
65.	Іванівка-2 , городище давньоруського часу X–XII ст.	с. Іванівка , на північно-східній околиці села, на лівому березі р. Стохід
66.	Іванівка-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Іванівка , в північно-східній частині села, на лівому березі р. Стохід
67.	Іванівка-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Іванівка , в східній частині села, на лівому березі р. Стохід
68.	Іванівка-5 , поселення двошарове: тшинецько-комарівської культури доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Іванівка , в південно-східній частині села, в урочищі «Плища»
69.	Іванівка-6 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Іванівка , в південно-східній частині села, в урочищі «Заклуңці»
70.	Іванівка-7 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Іванівка , за 0,5 км на південний захід від села, в урочищі «Озерці»

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
71.	Іванівка-8 , поселення двошарове: тшинецько-комарівської культури доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Іванівка , за 1 км на південь від села, на правому березі р. Стохід
72.	Іванівка-9 , поселення багатшарове: доба неоліту, бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Іванівка , за 1,7 км на південь від села, на правому березі р. Стохід
73.	Іванчиці-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Іванчиці , за 0,3 км на північний схід від села, на лівому березі р. Серна
74.	Іванчиці-2 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, раннього заліза і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Іванчиці , в північно-східній частині села, в урочищі «Буківське»
75.	Іванчиці-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівської культури доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Іванчиці , в північній частині села, в урочищі «Бережки»
76.	Іванчиці-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Іванчиці , на північно-західній околиці села, на лівому березі р. Серна
77.	Іванчиці-5 , поселення багатшарове: доба неоліту, бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Іванчиці , за 0,7 км на північний захід від села, в урочищі «Під Уляниками»
78.	Іванчиці-6 , поселення багатшарове: доба ранньої і середньої бронзи, перших століть н.е. і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Іванчиці , за 1,5 км на захід від села, в урочищі «Придатки»
79.	Іванчиці-7 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Іванчиці , за 0,5 км на південний захід від села, на правому березі р. Серна
80.	Іванчиці-8 , поселення багатшарове: доба бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Іванчиці , в південній частині села, на правому березі р. Серна
81.	Іванчиці-9 , поселення двошарове: тшинецько-комарівської культури доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Іванчиці , на південно-східній околиці села, на правому березі р. Серна

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
82.	Іванчиці-10 , поселення двошарове: тшинецько-комарівської культури доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Іванчиці , за 0,5 км на схід від села, на правому березі р. Серна
83.	Іванчиці-11 , поселення двошарове: тшинецько-комарівської культури доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Іванчиці , за 1 км на схід від села, на правому березі р. Серна
84.	Квітневе-1 , поселення двошарове: городоцько-здовбицька культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Квітневе , на північній околиці села, в урочищі «Клин»
85.	Квітневе-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівської культури доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Квітневе , за 2 км на захід від села, в урочищі «Березище»
86.	Квітневе-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Квітневе , на північно-східній околиці села, в урочищі «Вузьке», на правому березі безіменного потічка
87.	Квітневе-4 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Квітневе , за 0,5 км на північ від села, на схилі лівого берега безіменного потічка
88.	Квітневе-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Квітневе , за 0,7 км на північний захід від села, в урочищі «Кальчикове», на підвищенні серед заплави правого берега р. Лютиця
89.	Кияж-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Кияж , в південно-східній частині села, на правому березі безіменного струмка
90.	Кияж-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Кияж , на північно-західній околиці села, на правому березі безіменного струмка
91.	Кобче-1 , багатшарове поселення: доба неоліту, бронзи, раннього заліза і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Кобче , за 2 км на південь від села, в урочищі «Чебені»
92.	Козин-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Козин , в південно-східній частині села, в урочищі «Михайлівка»

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
93.	Козин-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Козин , в північно-східній околиці села, в урочищі «Вузьке»
94.	Козин-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Козин , за 0,5 км на північ від села, на лівому березі безіменного струмка
95.	Козин-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XII ст.	с. Козин , за 0,7 км на північний захід від села, в урочищі «Кальчикове»
96.	Копачівка-1 , поселення двошарове: доба неоліту і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Копачівка , за 1 км на південний захід від села, на правому березі безіменного струмка
97.	Копачівка-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Копачівка , за 0,5 км на захід від села, на лівому березі безіменного струмка
98.	Копачівка-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Копачівка , на південно-західній околиці села, на правому березі безіменного струмка
99.	Копачівка-4 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Копачівка , в південній частині села, в районі вул. Набережної
100.	Копачівка-5 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Копачівка , на південно-східній околиці села на лівому березі р. Стир
101.	Копачівка-6 , поселення багатошарове: доба неоліту, бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Копачівка , на східній околиці села, на лівому березі р. Стир
102.	Корсині-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Корсині , на південно-західній околиці села, в урочищі «Гать»
103.	Корсині-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Корсині , в південній частині села, в урочищі «Сливки»

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
104.	Крижівка-1 , поселення багатошарове: доба неоліту, бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Крижівка , на північно-західній околиці села, в урочищі «Лище»
105.	Крижівка-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Крижівка , на північній околиці села, в урочищі «Чорнуха»
106.	Крижівка-3 , поселення багатошарове: доба неоліту і бронзи	с. Крижівка , за 1,5 км на південь від села, в урочищі «Лани»
107.	Крижівка-4 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Крижівка , на південно-західній околиці села, на правому березі р. Крижівка
108.	Линівка-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Линівка , за 1 км на захід від села, на правому березі р. Стохід
109.	Линівка-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Линівка , за 0,5 км на північний захід від села, в урочищі «Милян»
110.	Линівка-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Линівка , за 0,5 км на північ від села, на правому березі р. Стохід
111.	Линівка-4 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Линівка , на західній околиці села, на схилі правого берега р. Стохід
112.	Літогоща-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Літогоща , на північно-східній околиці села, в урочищі «Придатки»
113.	Літогоща-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Літогоща , в північній частині села, в урочищі «Мати»
114.	Літогоща-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Літогоща , в південній частині села, в урочищі «Загороддя»

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
115.	Літогоща-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Літогоща , в південно-західній частині села, на лівому березі р. Стохід
116.	Літогоща-5 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Літогоща , в південно-західній частині села, на лівому березі р. Стохід
117.	Луків-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Луків , в західній частині села, в урочищі «Копачівка»
118.	Луків-2 , поселення одношарове городоцько-здовбицької культури доби бронзи	с. Луків , за 0,7 км на схід від села, в урочищі «Задовицкий»
119.	Любче-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Любче , за 1,2 м на південний схід від села, в урочищі «Купуватень»
120.	Любче-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Любче , за 0,7 км на південь від села, в урочищі «Бугрин»
121.	Любче-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Любче , на південно-східній околиці села, в урочищі «Протирби»
122.	Любче-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Любче , за 1 км на південний захід від села, в урочище «Клупятин»
123.	Любче-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Любче , за 1,7 км на південний захід від села, в урочищі «Судилівки»
124.	Любче-6 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Любче , за 2 км на південний-захід від села, в урочищі «Невраж»
125.	Любче-7 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Любче , на північно-західній околиці села, в урочищі «Герасимівка»
126.	Любче-8 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Любче , за 0,6 км на північ від села, на правому березі безіменного струмка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
127.	Любче-9 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Любче , за 0,5 км на схід від села, в урочищі «Миронівка»
128.	Малинівка-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Малинівка , за 0,8 км на північний схід від села, на правому березі р. Стохід
129.	Малинівка-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Малинівка , на північно-східній околиці села, на правому березі р. Стохід
130.	Малинівка-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Малинівка , на північній околиці села, на правому березі р. Стохід
131.	Мирославка-1 , поселення двошарове: доба неоліту і бронзи	с. Мирославка , за 0,8 км на південний схід від села, в урочищі «Соловинець»
132.	Мирославка-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Мирославка , за 1 км на південь від села, на лівому березі р. Лютиця
133.	Мирославка-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Мирославка , за 0,7 км на схід від села, на лівому березі р. Лютиця
134.	Мильськ-1 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Мильськ , за 1,5 км на захід від села, на правому березі р. Стохід
135.	Мильськ-2 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Мильськ , за 0,5 км на захід від села, на правому березі р. Стохід
136.	Мильськ-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Мильськ , на південно-східній околиці села
137.	Навіз-1 , поселення одношарове доби неоліту	с. Навіз , в південно-західній частині села, в урочищі «Лемінь»
138.	Навіз-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Навіз , за 0,5 км на південний захід від села, на лівому березі р. Лютиця
139.	Навіз-3 , поселення багатшарове: доба неоліту, бронзи і давньоруського часу X–XI ст.	с. Навіз , за 0,8 км на південний захід від села, на правому березі р. Лютиця

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
140.	Навіз-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Навіз , в західній частині села, в урочищі «Магульці»
141.	Навіз-5 , поселення двошарове: доба неоліту і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Навіз , за 1,5 км на північний захід від села, в урочищі «Бахирівка»
142.	Навіз-6 , поселення багатошарове: доба неоліту, бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Навіз , за 1 км на північний захід від села, в урочищі «Дуборовщина»
143.	Незвір-1 , поселення багатошарове: доба неоліту, бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Незвір , на західній околиці села, на правому березі р. Стир
144.	Незвір-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Незвір , на східній околиці села, в урочищі «Тактари»
145.	Незвір-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Незвір , за 0,6 км на північний схід від села, в урочищі «Кути»
146.	Немир-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Немир , за 0,5 км на північний захід від села, на правому березі р. Стохід
147.	Озденіж-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Озденіж , за 1 км на північний захід від села, на лівому березі р. Серна
148.	Озденіж-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Озденіж , за 0,7 км на північ від села, на правому березі р. Серна
149.	Озденіж-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Озденіж , на північно-західній околиці села, на правому березі р. Серна
150.	Оленівка-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Оленівка , за 0,5 км на схід від села, на лівому березі р. Стир
151.	Оленівка-2 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Оленівка , за 1 км на північний схід від села, на лівому березі р. Стир
152.	Олешковичі-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Олешковичі , за 0,5 км на захід від села, на правому березі р. Конопелька

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
153.	Олешковичі-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Олешковичі , в південній частині села, на правому березі р. Конопелька
154.	Олешковичі-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Олешковичі , за 0,4 км на південний схід від села, на правому березі р. Конопелька
155.	Ольганівка-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Ольганівка , на східній околиці села, на правому березі безіменного струмка
156.	Ольганівка-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Ольганівка , на південній околиці села, на правому березі безіменного струмка
157.	Переспа-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Переспа , на південно-східній околиці села, на лівому березі р. Лютиця
158.	Переспа-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Переспа , за 0,5 км на південь від села, на правому березі р. Лютиця
159.	Переспа-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Переспа , за 0,7 км на південний-захід від села, на лівому березі р. Лютиця
160.	Підліски-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Підліски , за 0,5 км на південний захід від села, на лівому березі р. Стир
161.	Пожарки-1 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Пожарки , за 0,5 км на північний схід від села, на лівому березі безіменного струмка
162.	Пожарки-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Пожарки , за 1 км на північ від села, на правому березі безіменного струмка
163.	Раймісто-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Раймісто , за в 2 км на південь від села, в урочищі «Ямне»

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
164.	Раймісто-2 , поселення багатшарове: доба неоліту, бронзи, ранньослов'янського і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Раймісто , за 1,5 км на північний схід від села, в урочище «Жолобини»
165.	Романів-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Романів , на північно-західній околиці села, в урочищі «Хмельник»
166.	Рудка-Козинська-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Рудка-Козинська , за 0,5 км на південь від села, в урочищі «Королишівка»
167.	Рудка-Козинська-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Рудка-Козинська , за 1 км на південний захід від села, в урочищі «Помірки»
168.	Рудка-Козинська-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Рудка-Козинська , за 0,8 км на північний захід від села на правому березі р. Лютиця
169.	Рудня-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Рудня , на південно-східній околиці села, на правому березі безіменного струмка
170.	Сокіл-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Сокіл , за 0,7 км на захід від села, в урочищі «Цвелень»
171.	Сокіл-2 , поселення багатшарове: доба неоліту, бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Сокіл , в південній частині села, на лівому березі р. Стир
172.	Сокіл-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Сокіл , в центральній частині села, на правому березі р. Лютиця
173.	Сокіл-4 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Сокіл , за 0,8 км на схід від села, на лівому березі р. Стир
174.	Сокіл-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Сокіл , на північно-східній околиці села, на правому березі р. Лютиця
175.	Сокіл-6 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Сокіл , в північній частині села, в урочищі «Острів»

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
176.	Сокіл-7 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Сокіл , в північно-західній частині села, в урочищі «Красикове»
177.	Сокіл-8 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Сокіл , в північно-східній частині села, в урочищі «Піднавіз»
178.	Студині-1 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Студині , за 0,5 км на схід від села, на похилому схилі східного берега невеликого озера
179.	Студині-2 , поселення двошарове: доба ранньої і середньої бронзи	с. Студині , за 1,5 км на захід від села, в урочищі «Куравецьке»
180.	Топільно-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Топільно , в південно-західній частині села на лівому березі р. Стир
181.	Топільно-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Топільно , на південно-східній околиці села, на лівому березі р. Стир
182.	Тристеня-1 , поселення одношарове доби неоліту	с. Тристеня , за 1,2 км на південний захід від села, в урочищі «Поруб»
183.	Тристеня-2 , поселення двошарове: доба неоліту і бронзи	с. Тристеня , за 0,5 м на південний схід від села, в урочищі «Жердак»
184.	Тристеня-3 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Тристеня , за 1,5 км на південь від села, в урочищі «Парче»
185.	Тросянка-1 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Тросянка , на західній околиці села, на правому березі безіменного струмка
186.	Тросянка-2 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Тросянка , на північно-західній околиці села, на правому березі безіменного струмка
187.	Уляники-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Уляники , за 1,5 км на південний схід від села, на лівому березі притоки р. Серна
188.	Уляники-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Уляники , на південно-східній околиці села, на лівому березі безіменного струмка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
189.	Уляники-3 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Уляники , на південно-західній околиці села, на лівому березі безіменного струмка
190.	Уляники-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Уляники , в західній частині села, на лівому березі безіменного струмка
191.	Уляники-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Уляники , за 0,5 км на захід від села, на правому березі безіменного струмка
192.	Щурин-1 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Щурин , на західній околиці села, в урочищі «Вязки»
193.	Щурин-2 , поселення двошарове: доба ранньої і середньої бронзи	с. Щурин , на північній околиці села, в урочищі «Моковище»
194.	Щурин-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Щурин , за 1,5 км на північ від села, в урочищі «Красне»
195.	Яблунівка-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Яблунівка , на північно-східній околиці села, на лівому березі р. Лютиця
196.	Яблунівка-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Яблунівка , на південно-західній околиці села, в урочищі «Осека»
197.	Ясенівка-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Ясенівка , за 0,5 км на північ від села, в урочищі «Старина»
198.	Ясенівка-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Ясенівка , за 0,7 км на північний схід від села, в урочищі «Перехід»
199.	Ясенівка-3 , поселення двошарове: доба неоліту і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Ясенівка , на північно-західній околиці села, в урочищі «Перегин»

ГОРОХІВСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Горохів-1 , поселення двошарове: ранньозалізна доба, давньоруський час X–XIII ст.	м. Горохів , на східній околиці міста, на правому березі р. Липа
2.	Берестечко-1 , курган городцько-здовбицької культури доби бронзи	м. Берестечко , на східній околиці міста
3.	Берестечко-2 , поселення двошарове: ранньозалізний вік, давньоруський час X–XIII ст.	м. Берестечко , на південній околиці міста, на лівому березі р. Стир
4.	Гумнище-1 , поселення багатшарове: ранньозалізний вік, вельбарська культура II–IV ст. н.е., давньоруський час X–XIII ст.	с. Гумнище , на території села, на лівому березі р. Стир
5.	Гумнище-2 , поселення одношарове Лука-Райковецької культури VIII–IX ст.	с. Гумнище , на пагорбах лівого берега р. Стир
6.	Довге-1 , поселення багатшарове: доба бронзи, ранньозалізний вік, вельбарська культура II–IV ст. н.е.	с. Довге , на території села, на правому березі р. Липа
7.	Жуківець-1 , курган невизначеного часу	с. Жуковець , в околицях села
8.	Журавники-1 , могильник IV–III ст. до н.е.	с. Журавники , на околиці села (територія колишнього с. Дружкопіль)
9.	Загаї-1 , поселення одношарове зубрицької групи I–II ст. н.е.	с. Загаї , за 1,5 км на південь від села, в урочищі «Над Ставою»
10.	Новосілки-1 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Новосілки , в урочищі «Звенигород»
11.	Новосілки-2 , поселення одношарове ранньозалізного віку	с. Новосілки , на околиці села
12.	Новостав-1 , могильник III–II тис. до н.е.	с. Новостав , на території села
13.	Скірче-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Скірче , у східній частині села
14.	Скірче-2 , курган доби бронзи	с. Скірче , у південно-східній частині села

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
15.	Скірче-3 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Скірче , у південно-східній частині села
16.	Смолява-1 , поселення одношарове доба бронзи	с. Смолява , на лівому березі р. Стир, біля вигину русла
17.	Холонів-1 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Холонів , за 5 км на схід від села, в урочищі «Городище»

ІВАНИЧІВСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Іваничі-1 , курган доби бронзи	смт.Іваничі , на околиці селища
2.	Бужанка-1 , селище давньоруського часу XIII ст.	с. Бужанка , на західній околиці села, в урочищі «Журитин»
3.	Бужанка-2 , поселення одношарове городоцько-здвобницької культури доби бронзи	с. Бужанка , за 0,4 км на захід від села, в урочищі «Журитин»
4.	Бужковичі-1 , поселення двошарове: ранньозалізна доба і давньоруський час X–XIII ст.	с. Бужковичі , за 1 км на схід від села, на лівому березі р. Луга
5.	Бужковичі-2 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Бужковичі , за 1 км на захід від села, на лівому березі р. Луга
6.	Бужковичі-3 , поселення одношарове давньоруського періоду X–XIII ст.	с. Бужковичі , на західній околиці села, на лівому березі р. Луга
7.	Бужковичі-4 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культура II–IV ст. н. е.	с. Бужковичі , за 0,5 км на північ від села, на лівому березі р. Луга
8.	Завидів-1 , поселення двошарове: доба бронзи і період пізнього середньовіччя	с. Завидів , на північній околиці села, за 0,4-0,5 км на захід від церкви на лівому березі р. Луга
9.	Завидів-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Завидів , на південно-західній околиці села, на лівому березі р. Луга
10.	Завидів-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, давньоруський час X–XIII ст.	с. Завидів , на території села, на схилі мису заплави лівого берега р. Луга

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
11.	Завидів-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст	с. Завидів , за 0,5 км на схід від пам'ятки Завидів-3
12.	Завидів-5 , поселення одношарове доби бронзи	с. Завидів , за 1 км на схід від пам'ятки Завидів-4, за 0,6 км на північ від кладовища
13.	Завидів-6 , поселення одношарове пізнього середньовіччя XV–XVI ст.	с. Завидів , за 1,5 км на схід від пам'ятки Завидів-5
14.	Заставне-1 , поселення двошарове: вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруський час XI–XIII ст	с. Заставне , на південний схід від села
15.	Заставне-2 , поселення двошарове: лужицька культура доби бронзи і давньоруський час X–XIII ст.	с. Заставне , на південно-західній околиці села
16.	Заставне-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Заставне , на захід від села, на правому березі р. Західний Буг
17.	Іванівка-1 , поселення двошарове: вельбарська культура II–IV ст. н.е. і давньоруського часу XI–XIII ст.	с. Іванівка , на південно-східній околиці села, на лівому березі р. Луга
18.	Іванівка-2 , поселення одношарове доби енеоліту	с. Іванівка , на північній околиці села, на правому березі р. Луга
19.	Іванівка-3 , селище давньоруського часу XI–XIII ст.	с. Іванівка , за 0,8 км на захід від села
20.	Іванівка-4 , поселення одношарове бронзової доби	с. Іванівка , за 0,3 км на схід від села, на правому березі р. Луга
21.	Іванівка-5 , поселення одношарове і ґрунтовий могильник лужицької культури доби бронзи	с. Іванівка , за 0,1 км на північний схід від села, на правому березі р. Луга
22.	Іванівка-6 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Іванівка , за 1 км на південний схід від села, на правому березі р. Луга
23.	Клопочин-1 , поселення одношарове ранньозалізного часу	с. Клопочин , на південно-західній околиці села

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
24.	Клопочин-2 , поселення багатощарове: городоцько-здовбицька культура доби бронзи, ранньозалізна доба, давньоруський час X–XIII ст.	с. Клопочин , на південно-західній околиці села, на правому березі р. Луга
25.	Кречів-1 , курган доби бронзи	с. Кречів , поблизу села, на правому березі р. Західний Буг
26.	Кречів-2 , поселення одношарове доби бронзи	с. Кречів , на околиці села, на правому березі р. Західний Буг
27.	Кречів-3 , поселення одношарове II ст. до н.е.	с. Кречів , за 0,8 км на захід від села, на правому березі р. Західний Буг
28.	Лежниця-1 , поселення багатощарове: доба енеоліту, бронзи, раннього заліза та ранньослов'янського часу	с. Лежниця , за 0,8 км на південний схід від села, в урочищі «Чуб»
29.	Лежниця-2 , поселення багатощарове: доба енеоліту, бронзи, раннього заліза та вельбарської культури II–IV ст.н.е.	с. Лежниця , на правому березі р. Західний Буг, в урочищі «Попова Гора»
30.	Лежниця-3 , поселення багатощарове: доба енеоліту, бронзи, раннього заліза та вельбарської культури II–IV ст.н.е.	с. Лежниця , на правому березі р. Західний Буг, в урочищі «Біля застави»
31.	Литовеж-1 , поселення одношарове доби бронзи	с. Литовеж , за 0,5 км на південь від села, на правому березі р. Західний Буг
32.	Литовеж-2 , поселення двошарове: доба раннього заліза і вельбарська культура II–IV ст. н.е.	с. Литовеж , за 1,5 км на південь від села, на правому березі р. Західний Буг
33.	Литовеж-3 , поселення двошарове: доба енеоліту та раннього заліза	с. Литовеж , за 0,7 км на північний захід від села, на правому березі р. Західний Буг
34.	Литовеж-4 , ґрунтовий могильник доби енеоліту	с. Литовеж , на березі р. Західний Буг, біля хутора
35.	Млинище-1 , курганный могильник доби бронзи	с. Млинище , в урочищі «Коло Озера»
36.	Млинище-1 , поселення одношарове доби бронзи	с. Млинище , на околиці села, на піщаному підвищенні

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
37.	Радовичі-1 , поселення багатощарове: доба мезоліту, тшинецько-комарівська культура доби бронзи, ранньозалізний час і давньоруський час XI–XIII ст.	с. Радовичі , на західній околиці села
38.	Риковичі-1 , курган невизначеного часу	с. Риковичі , на південній околиці села, за 2 км на південний схід від церкви, за 1 км на схід від лісу
39.	Риковичі-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Риковичі , на південній околиці села, за 0,8 км на південний захід від пам'ятки Риковичі-1
40.	Старосілля-1 , поселення двошарове: доба бронзи і раннього заліза	с. Старосілля , на північно-західній околиці села, в урочищі «Безодня»
41.	Старий Порицьк-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і раннього заліза	с. Старий Порицьк , на південно-західній околиці села, на підвищенні у заплаві правого берега р. Луга, на правому березі озера, в урочищі «Безодня»
42.	Щенятин-1 , поселення двошарове: ранньозалізний час і II–IV ст. н.е.	с. Щенятин , за 1,5 км на північний захід від колгоспної ферми і за 0,5 км від озера, в урочищі «Білобережжя»

КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Боровно-1 , поселення багатощарове: доба неоліту, бронзи і раннього заліза	с. Боровно , на західній околиці села, на високому березі р. Стохід
2.	Боровно-2 , стоянка доби мезоліту	с. Боровно , в урочищі «Шведський Брід», на піщаному підвищенні і заплаві р. Стохід
3.	Боровно-3 , поселення одношарове пізньосередньовічного часу XV–XVI ст.	с. Боровно , на північно-східній околиці села, на схилі першої над заплавної тераси лівого берега р. Стохід
4.	Боровно-4 , поселення двошарове: лужицька культура доби бронзи і пізньосередньовічного часу	с. Боровно , за 0,2–0,3 км на південь від села, на схилі першої над заплавної тераси лівого берега р. Стохід

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
5.	Боровно-5 , поселення двошарове: доба енеоліту і давньоруського часу XI–XIII ст.	с. Боровно , за 0,5 км на південний захід від села, біля містка через струмок, на рівній ділянці першої над заплавної тераси лівого берега р. Стохід
6.	Бузакі-1 , курганний могильник доби бронзи	с. Бузакі , на північно-східній околиці села, за 0,25 км від дороги Камінь-Каширський – Ратно, на піщаному підвищенні серед заболоченої заплави р. Турія
7.	Грудки-1 , поселення одношарове доби бронзи	с. Грудки , на південно-західній околиці села, на піщаних дюнах
8.	Кримно-1 , поселення одношарове доби неоліту	с. Кримно , за 1 км на захід від села, на невеликому підвищенні першої тераси північного берега озера Піщанка
9.	Личини-1 , поселення багатшарове: доба мезоліту і бронзи	с. Личини , за 3 км на захід від села, на правому високому березі р. Турія
10.	Личини-2 , поселення одношарове ранньослов'янського часу	с. Личини , за 3 км від села, на правому березі р. Турія
11.	Оленине-1 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Оленине , на південно-східній околиці села, на присадибних ділянках, на рівній ділянці першої над заплавної тераси лівого берега р. Стохід
12.	Оленине-2 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури	с. Оленине , за 0,1–0,2 км на південь від села, біля дороги, що веде у с. Боровно, на ділянці першої над заплавної тераси лівого берега р. Стохід
13.	Ставище-1 , поселення одношарове доби енеоліту	с. Ставище , в урочищі «Княжа Гора», на піщаній дюні, на лівому березі р. Турія
14.	Ставище-2 , городище давньоруського часу XI–XIII ст.	с. Ставище , за 3 км на північний схід від села, в урочищі «Городище», серед заболоченої заплави, на правому березі р. Турія
15.	Стобихва-2 , поселення двошарове: давньоруського часу XIII ст. і пізньосередньовічного часу	с. Стобихва , за 0,1–0,2 км на схід від поселення Стобихва-1 (урочище «Панська гора»)
16.	Стобихва-3 , поселення одношарове енеоліту	с. Стобихва , за 2,7 км на північний схід від села, на мисовидному піщаному виступі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід

КІВЕРЦІВСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Берестяне-1 , курган невизначеного часу	с. Берестяне , за 7 км на схід від села, на правому березі р. Кормин
2.	Берестяне-2 , курганний могильник давньоруського часу X–XI ст.	с. Берестяне , за 6 км на південний схід від села, в урочищі «Приїждже»
3.	Берестяне-3 , поселення давньоруського часу X–XI ст.	с. Берестяне , за 0,7 км на південний схід від села, в урочищі «Сермень»
4.	Берестяне-4 , курганний могильник давньоруського часу X–XI ст.	с. Берестяне , за 3,5 км на південний захід від села, в урочищі «Майдан»
5.	Берестяне-5 , курганний могильник бронзової доби	с. Берестяне , за 2,5 км на схід від села, на лівому березі р. Кормин
6.	Берестяне-6 , поселення давньоруського часу X–XI ст.	с. Берестяне , на північно-західній околиці села
7.	Берестяне-7 , курганний могильник давньоруського часу X–XI ст.	с. Берестяне , на північно-східній околиці колишньої території села, в урочищі «Коросно»
8.	Берестяне-8 , курганний могильник давньоруського часу X–XI ст.	с. Берестяне , за 2,5 км на південний захід від села, в урочищі «Сермень»
9.	Берестяне-9 , поселення давньоруського часу X–XIII ст.	с. Берестяне , за 2 км на південь від села, в урочищі «Богуславка»
10.	Берестяне-10 , курганний могильник давньоруського часу X–XI ст.	с. Берестяне , за 2,5 км на північний захід від села, в урочищі «Голови»
11.	Бодячів-1 , поселення двошарове: волинська неолітична культура і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Бодячів , на східній околиці села, за 1,5 км на північ від шосейного мосту, на правому березі р. Конопелька
12.	Бодячів-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Бодячів , на північно-східній околиці села, на правому березі р. Конопелька
13.	Бодячів-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Бодячів , за 2 км на північ від мосту, на правому березі р. Конопелька

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
14.	Бодячів-4 , поселення одношарове доби бронзи	с. Бодячів , за 0,5 км на північ від мосту, на правому березі р. Конопелька
15.	Борохів-1 , курганний могильник давньоруського часу X–XI ст.	с. Борохів , на південно-західній околиці села
16.	Вишнів-1 , курганний могильник давньоруського часу X–XI ст.	с. Вишнів , за 0,3 км на південь від села
17.	Гайове-1 , поселення багатшарове: волинської неолітичної культури, стжижовської, тшинецько-комарівської доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Гайове , в західній, центральній частині села, серед низовини
18.	Грем'яче-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Грем'яче , на південно-західній околиці села, на лівому березі р. Путилівка
19.	Грем'яче-2 , поселення двошарове: доба неоліту і бронзи	с. Грем'яче , за 0,8 км на південний захід від села, на правому березі р. Путилівка
20.	Грем'яче-3 , поселення одношарове городоцько-здобицької культури доби бронзи	с. Грем'яче , в південно-західній частині села, в урочищі Куль, на лівому березі р. Путилівка
21.	Грем'яче-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Грем'яче , в південній і центральній частині села, на лівому березі р. Путилівка
22.	Грем'яче-5 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Грем'яче , за 0,5 км на захід від села, на останці овальної форми в заплаві лівого берега р. Путилівка
23.	Грем'яче-6 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Грем'яче , на південно-східній околиці села, на лівому березі р. Путилівка
24.	Жидичин-1 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Жидичин , на північно-західній околиці села, в урочищах «Святий Дух» і «За річкою»
25.	Жидичин-2 , поселення двошарове: ранньозалізного та давньоруського часу X–XIII ст.	с. Жидичин , на західній околиці села

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
26.	Жидичин-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Жидичин , на північно-західній околиці села, на правому березі р. Стир
27.	Жидичин-4 , поселення багатшарове: стжижовська, тшинецько-комарівська культури доби бронзи та черняхівська культура римського часу	с. Жидичин , за 0,5 км на північ від села, на правому березі р. Стир
28.	Жидичин-5 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Жидичин , на північній околиці села, в урочищі Лучка, на правому березі р. Стир
29.	Жидичин-6 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Жидичин , на південно-східній околиці села, на правому березі р. Стир
30.	Жидичин-7 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Жидичин , на східній околиці села, в урочищі Ямки, на лівому березі безіменного потічка (правобічний доплив р. Стир)
31.	Звози-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Звози , за 1,8 км на схід від мосту шосе Ківерці-Суськ, на правому березі р. Конопелька
32.	Звози-2 , поселення одношарове доби бронзи	с. Звози , за 0,4 км на схід від східної околиці села, в місці впадіння меліоративного каналу в р. Конопелька, на правому березі ріки
33.	Звози-3 , поселення одношарове доби бронзи	с. Звози , за 0,2 км на південний схід від пам'ятки Звози-2, на правому березі р. Конопелька
34.	Звірів-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Звірів , на східній околиці села, за 50 м від дороги сполученням Луцьк – Рівне, на овалному підвищенні серед низовини
35.	Звірів-2 , поселення багатшарове: волинської неолітичної культури, тшинецько-комарівської доби бронзи та ранньозалізного часу	с. Звірів , за 1,2 км на північний захід від села, на правому березі безіменного потічка, за 0,5 км на південний захід від залізничного мосту, за 0,2 км на схід від меліоративного каналу
36.	Звірів-3 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Звірів , за 0,35 км на південний схід від пам'ятки Звірів-2, за 0,1 км на північ від залізничної колії

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
37.	Звірів-4 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Звірів , за 0,5 км на північний схід від села, на правому березі безіменного потічка
38.	Звірів-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Звірів , за 1 км на захід від села, на овальному підвищенні серед низини
39.	Звірів-6 , поселення багатошарове: городоцько-здовбицька і тшинецько-комарівська культури доби бронзи, давньоруський час X–XIII ст.	с. Звірів , за 1,5 км на захід від села, на овальному підвищенні серед низини, за 0,25 км на північ від дороги Луцьк – Рівне
40.	Конопелька-1 , поселення двошарове доба бронзи та давньоруський час	с. Конопелька , в межах села, на лівому березі р. Конопелька
41.	Конопелька-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Конопелька , за 0,2 км на північ від села, на лівому березі р. Конопелька
42.	Конопелька-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Конопелька , за 0,3 км на північ від села, на лівому березі р. Конопелька
43.	Кульчин-1 , поселення одношарове трипільської культури	с. Кульчин , в північно-західній частині села, в урочищі Серховець, на правому березі р. Стир
44.	Кульчин-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Кульчин , на південно-західній околиці села, на правому березі р. Стир
45.	Кульчин-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Кульчин , в південно-західній частині села, в урочищі Біля Млина, на правому березі р. Стир
46.	Кульчин-4 поселення багатошарове: тшинецько-комарівська, стжижовська культури доби бронзи та давньоруського часу X–XIII ст.	с. Кульчин , за 0,2 км на південний захід від села, на межі з с. Жидичин, на правому березі р. Стир
47.	Липляни-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Липляни , в південно-західній околиці села, в урочищі Закіт, на правому березі р. Стир
48.	Липляни-2 , поселення одношарове стжижовської культури доби бронзи	с. Липляни , за 0,5 км на північ від села, на правому березі р. Стир

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
49.	Липно-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Липно , за 0,3 км на захід від села, в урочищі «Велике поле»
50.	Липно-2 , курганний могильник давньоруського часу X–XI ст.	с. Липно , за 0,8 км на північний захід від села, в урочищі «Велике поле»
51.	Лички-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Лички , на західній околиці села, на схилі правого берега потічка Любка
52.	Одєради-1 , поселення двошарове: городоцько-здовбицька культура доби бронзи та давньоруського часу X–XIII ст.	с. Одєради , за 2,5 км на північний схід від села, в урочищі «За сосною»
53.	Одєради-2 , курган невизначеного часу	с. Одєради , за 3 км на південь від села
54.	Одєради-3 , поселення двошарове: городоцько-здовбицька культура доби бронзи та давньоруського часу X–XIII ст.	с. Одєради , за 0,7 км на північ від села, в урочищі «Ярина гора»
55.	Озеро-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Озеро , в східній частині села, на схід від клубу, на північному березі озера
56.	Озеро-2 , замчище пізнього середньовіччя	с. Озеро , в південній частині села, на південно-східному березі озера
57.	Олександрія-1 , поселення одношарове доби бронзи	с. Олександрія , за 1,9 км на північний схід від села, на лівому березі р. Конопелька
58.	Олександрія-2 , поселення двошарове: ранньозалізна доба та давньоруський час X–XIII ст.	с. Олександрія , за 0,3 км на північний захід від пам'ятки Олександрія-1, на лівому березі р. Конопелька
59.	Олександрія-3 , поселення одношарове ранньозалісної доби	с. Олександрія , за 0,3 км на північний захід від пам'ятки Олександрія-2, на лівому березі р. Конопелька
60.	Олика-1 , культурний шар XV–XVIII ст.	сmt.Олика , на території колишнього замку та палацу Радзівілів та поруч із ними
61.	Сокиричі-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи та давньоруського часу X–XIII ст.	с. Сокиричі , в південно-західній частині села, поблизу автобусної зупинки, на лівому березі р. Конопелька

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
62.	Сокиричі-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Сокиричі , на південно-західній околиці села, на лівому березі р. Конопелька
63.	Сокиричі-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи та давньоруського часу X–XIII ст.	с. Сокиричі , на західній околиці села (на території колишнього села Вілька), на правому березі р. Конопелька
64.	Сокиричі-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст	с. Сокиричі , за 1 км на північ від села, на правому березі р. Конопелька
65.	Холоневичі-1 , курганний могильник доби бронзи	с. Холоневичі , на південній околиці села, на правому березі р. Кормин, в урочищі «Засулок»
66.	Цумань-1 , поселення багатшарове: доба мезоліту, неоліту, бронзи і раннього заліза	смт.Цумань , за 2 км на захід від селища, в урочищі «Загулок», на піщаній дюні правого берега р. Путилівка
67.	Цумань-2 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	смт.Цумань , за 1 км на захід від селища, на лівому березі р. Путилівка
68.	Цумань-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	смт. Цумань , на західній околиці селища, на лівому березі р. Путилівка
69.	Цумань-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	смт. Цумань , у східній частині селища, на лівому березі р. Путилівка
70.	Чемерин-1 , поселення багатшарове: городцько-здовбицька, тшинецько-комарівська культури доби бронзи та давньоруського часу X–XIII ст.	с. Чемерин , на північно-західній околиці села, за 0,2 км від тваринницького комплексу, на правому березі безіменної ріки
71.	Яківці-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи та давньоруського часу X–XIII ст.	с. Яківці , на південно-західній околиці села, в урочищі Біла річки, на лівому березі р. Путилівка
72.	Яківці-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи та давньоруського часу X–XIII ст.	с. Яківці , на південній околиці села, в урочищі Другий канал, на лівому березі р. Путилівка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
73.	Яківці-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи та давньоруського часу X–XIII ст.	с. Яківці , на південно-східній околиці села, в урочищі Дубина, на лівому березі р. Путилівка

КОВЕЛЬСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Білашів-1 , поселення одношарове ранньозалізної доби	с. Білашів , на правому березі р. Турія
2.	Борщівка-1 , поселення багатшарове: доба неоліту, бронзи, заліза і давньоруського періоду X–XIII ст	с. Борщівка , на лівому березі р. Стохід
3.	Великий Порськ-1 , курганний могильник давньоруського часу X–XI ст.	с. Великий Порськ , на підвищенні поблизу села
4.	Гончий Брід-1 , курганний могильник невизначеного часу	с. Гончий Брід , поблизу села
5.	Городище-1 , курганний могильник невизначеного часу	с. Городище , на околиці села
6.	Гредьки-1 , поселення багатшарове: доба фінального палеоліту, енеоліту і бронзи	с. Гредьки , на дюні, на схід від села
7.	Гредьки-2 , курганний могильник невизначеного часу	с. Гредьки , поблизу села, в урочищі з подвійною назвою «Шведське обозовище» або «Потопілля»
8.	Гредьки-3 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Гредьки , за 2 км на північний захід від села, в урочищі «Окопи»
9.	Доротище-1 , курганний могильник невизначеного часу	с. Доротище , в урочищах «Козаківка» і «Жовнірівка»
10.	Колодниця-1 , стоянка доби мезоліту	с. Колодниця , на схід від села, на дюнах р. Турія
11.	Колодниця-2 , багатшарове поселення: доби бронзи, ранньозалізного часу і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Колодниця , південна околиця села

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
12.	Мар'янівка-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Мар'янівка , на невеликому мисі берега р. Стохід
13.	Мар'янівка-2 , поселення одношарове ранньозалізної доби	с. Мар'янівка , на західній околиці села
14.	Мельниця-1 , поселення одношарове ранньослов'янського часу	с. Мельниця , за 2 км від села, зліва від дороги на с. Поворськ
15.	Мислина-1 , курганний могильник невизначеного часу	с. Мислина , на полях поблизу села
16.	Поворськ-1 , стоянка фінального палеоліту	с. Поворськ , на території колишнього полігону
17.	Підріжжя-1 , поселення багатошарове: вельбарської культури, ранніх слов'ян та давньоруського часу X–XIII ст.	с. Підріжжя , на лівому березі р. Стохід
18.	Старі Кошари-1 , курганний могильник невизначеного часу	с. Старі Кошари , в околицях села
19.	Уховецьк-1 , поселення одношарове городоцько-здовбицької культури доби бронзи	с. Уховецьк , на захід від села, в урочищі «Рудники»

ЛОКАЧИНСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Локачі-2 , городище давньоруського часу і пізньосередньовічного періоду	смт Локачі , на підвищенні серед боліт, в урочищі «Підзамче», за 0,15 км на південь від пам'ятки Локачі-1 (городища)
2.	Локачі-3 , поселення багатошарове: доба бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	смт Локачі , у західній частині селища, в урочищі «Селище», на захід від ставу, в районі відстійника
3.	Локачі-4 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруський час X–XIII ст.	смт Локачі , на південно-західній околиці селища, за 0,1 км на схід від шосе Локачі-Горохів, в урочищі «Уйма», на правому березі р. Луга
4.	Локачі-5 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруський час X–XIII ст.	смт Локачі , за 0,3 км на південний захід від селища, за 0,5 км на захід від церкви, на підвищенні серед заплави правого берега р. Луга

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
5.	Локачі-6 , поселення багатшарове: волино-люблінська культура енеоліту, тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культура римського часу і давньоруський час X–XIII ст.	смт Локачі , за 0,4 км на південний захід від селища, на останці серед заплави правого берега р. Луга
6.	Локачі-7 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культура римського часу і давньоруський час X–XIII ст.	смт Локачі , за 0,7 км на південний захід від очисних споруд, на захід від дороги, яка веде до них на останці серед заплави р. Луга
7.	Локачі-8 , поселення багатшарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, вельбарська культура римського часу і давньоруський час X–XIII ст.	смт Локачі , на південно-західній околиці селища, за 0,25 км від очисних споруд, за 1 км на захід від церкви, на захід від дороги, яка веде до них на правому березі р. Луга
8.	Локачі-9 , поселення двошарове: вельбарська культура римського часу і давньоруський час X–XIII ст.	смт Локачі , за 1 км на південний захід від селища, на південь від дачного масиву, на схилі правого берега р. Луга
9.	Локачі-10 , поселення багатшарове: лежницька група ранньозалізного часу, вельбарська культура римського часу, давньоруський час X–XIII ст.	смт Локачі , за 0,8 км на південний захід від селища, за 0,3 км на захід від очисних споруд, за 0,1 км на південний схід від дачного масиву, на правому березі р. Луга
10.	Локачі-11 , поселення двошарове: вельбарська культура римського часу, давньоруський час X–XIII ст.	смт Локачі , за 0,6 км на південний захід від селища, за 0,15 км на захід від очисних споруд, на останці овальної форми серед заплави правого берега р. Луга
11.	Локачі-12 , поселення одношарове вельбарської культури римського часу	смт Локачі , за 1,7 км на південний захід від селища, за 0,15 км на південь від ґрунтової дороги, яка веде у с. Залужжя, на правому березі р. Луга
12.	Локачі-13 , поселення багатшарове: вельбарська культура римського часу, ранньослов'янський та давньоруський час X–XIII ст.	смт Локачі , на північній околиці селища, в районі вул. Луцької, на схилі правого берега р. Свинорійка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
13.	Бубнів-1 , поховання польських воїнів XVII ст.	с. Бубнів , північно-східна околиця села
14.	Великий Окорськ-1 , поселення одношарове доби бронзи	с. Великий Окорськ , на території села, на північно-західному і східному берегах ставка
15.	Великий Окорськ-2 , поселення двошарове: доби бронзи та ранніх слов'ян	с. Великий Окорськ , в улоговині, в урочищі «Мастериська»
16.	Війниця-1 , поселення двошарове: давньоруського часу X–XIII ст. та періоду пізнього середньовіччя	с. Війниця , на південно-західній околиці села, на захід від шосейної дороги до смт. Локачі, на лівому березі р. Свинорийка
17.	Війниця-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Війниця , на південній околиці села, на схід від шосейної дороги і паливного складу, на правому березі безіменного потічка (лівобічного допливу р. Свинорийка)
18.	Війниця-3 , поселення давньоруського часу X–XIII ст.	с. Війниця , на західній околиці села, за 0,8 км на південь від шосе Луцьк – Володимир-Волинський, на лівому березі р. Свинорийка
19.	Залужне-1 , поселення багатшарове: фінальний палеоліт, волино-люблінська культура енеоліту та тшинецько-комарівська культура доби бронзи	с. Залужне , за 2,5 км на південний схід від села, на правому березі р. Луга
20.	Затурці-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи та давньоруський час X–XIII ст.	с. Затурці , на південній околиці села, на схід від тракторної бригади, на правому березі р. Турія
21.	Затурці-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Затурці , на західній околиці села, на північ від шосе Луцьк – Володимир-Волинський, на схід від греблі через заплаву, на лівому березі р. Турія
22.	Затурці-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Затурці , в західній частині села, на південний схід від костюлу, на західному березі ставка, на південь від шосе Луцьк – Володимир-Волинський
23.	Затурці-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Затурці , в західній частині села, на північ від шосе Луцьк – Володимир-Волинський, за 0,2 км на північний захід від костюлу, на лівому березі р. Турія

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
24.	Затурці-6 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Затурці , в північно-західній частині села, на південь і південний захід від школи, на правому березі р. Турія
25.	Затурці-7 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи та давньоруський час X–XIII ст.	с. Затурці , на північно-західній частині околиці села, за 0,5 км на північ від шосе Луцьк – Володимир-Волинський, на схід від греблі і дороги, що з'єднує автостраду і територію племстанції, за 0,5 км на захід від школи, на правому березі р. Турія
26.	Затурці-8 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи та давньоруський час X–XIII ст.	с. Затурці , на північний захід від села, на захід від племстанції, на північний захід від мосту через греблю, на правому березі р. Турія
27.	Кисилин-1 , курган невизначеного часу	с. Кисилин , за 3 км на схід від села
28.	Козлів-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Козлів , у північній частині села
29.	Конюхи-1 , курган доби бронзи	с. Конюхи , на північ від села, в урочищі “Манечанка”
30.	Конюхи-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Конюхи , за 70 м на захід від пізньосередньовічного замчища
31.	Конюхи-3 , замчище пізнього середньовіччя	с. Конюхи , на західній околиці села
32.	Крухиничі-1 , курган невизначеного часу	с. Крухиничі , в центрі села
33.	Крухиничі-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і вельбарська культура римського часу	с. Крухиничі , на південно-східній околиці села, на правому березі р. Свинорийка, за 0,4 км на південь від тваринницької ферми, на схід від шосе
34.	Крухиничі-3 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Крухиничі , на східній околиці села, на північний захід від тваринницької ферми, на правому березі р. Свинорийка
35.	Крухиничі-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Крухиничі , на північній околиці села, на схід від шосе, що веде до смт Локачі, на правому березі р. Свинорийка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
36.	Линів-1 , поселення багаточарове: стжижовська культура доби бронзи, ранньозалізний вік і вельбарська культура римського часу	с. Линів , біля села, в урочищі «Безодня»
37.	Маньківці-1 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Маньківці , за 1,5 км на північний захід від села, у місці впадіння безіменного потічка в р. Турія, на схилі його лівого берега
38.	Марковичі-1 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Марковичі , за кладовищем, на північ від дороги сполученням Марковичі-Локачі
39.	Марковичі-2 , курган «Козацька могила» невизначеного часу	с. Марковичі , за 0,2 км на захід від пам'ятки Марковичі-1
40.	Михайлівка-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруський час X–XIII ст.	с. Михайлівка , за 0,2 км на схід від села, на схід від шосе, яке веде у смт Локачі, на схилі правого берега р. Свинорийка
41.	Михайлівка-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруський час X–XIII ст.	с. Михайлівка , за 0,5 км на схід від села, на схід від шосейної дороги, на останці овальної форми серед заплави правого берега р. Свинорийка
42.	Михайлівка-3 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Михайлівка , на північно-східній околиці села, на захід від шосейної дороги, за 0,15 км на південний захід від мосту, на схилі правого берега р. Свинорийка
43.	Михайлівка-4 , селище давньоруського часу X–XI ст.	с. Михайлівка , за 0,4 км на північ від села, за 0,5 км на захід від шосейної дороги, на схилі правого берега р. Свинорийка
44.	Павловичі-1 , курганний могильник невизначеного часу	с. Павловичі , на південний захід від села
45.	Павловичі-2 , селище давньоруського часу X–XII ст.	с. Павловичі , на південно-західній околиці села, за 0,2 км на південь від церкви, на схід від шосейної дороги, на схилі лівого берега р. Свинорийка

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
46.	Павловичі-3 , селище давньоруського часу X–XII ст.	с. Павловичі , на південній околиці села, за 0,5 км на схід від церкви, за 0,3 км на захід від тваринницького комплексу, на лівому березі р. Свинорийка
47.	Павловичі-4 , селище давньоруського часу X–XII ст.	с. Павловичі , на західній околиці села, на захід від церкви, на лівому березі р. Свинорийка
48.	Павловичі-5 , селище давньоруського часу X–XII ст.	с. Павловичі , на північній околиці села, за 0,2 км на північний схід від церкви, на лівому березі р. Свинорийка
49.	Привітне-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Привітне , на східній околиці села, на правому березі р. Луги-Свинорийки
50.	Старий Загорів-1 , поселення одношарове стжижовської культури доби бронзи	с. Старий Загорів , на околиці села, біля озера
51.	Твердині-1 , городище і могильник давньоруського часу X–XI ст.	с. Твердині , за 1,5 км на північ від села, в урочищі «Кучмина Гора»
52.	Холопичі-1 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи і давньоруський час X–XIII ст.	с. Холопичі , за 3 км на південний схід від села, на схід від окремих садиб невеликого хутора, за 0,5 км на північ від шосе Луцьк – Володимир-Волинський, на лівому березі безіменного потічка (лівобічний доплив р. Турія)
53.	Юнівка-1 , селище давньоруського часу X–XIII ст	с. Юнівка , на північно-східній околиці села, на південь від шосе Луцьк – Володимир-Волинський, у місці витоку р. Серна, на її правому березі, в урочищі «Криниця», за 0,5 км на схід від тваринницької ферми

ЛЮБЕШІВСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Любешів-1 , поселення одношарове доби бронзи	смт Любешів , в урочищі «Заспинки»
2.	Любешів-2 , поселенням багатшарове: доба неоліту і енеоліту	смт Любешів , на правому березі р. Стохід, на схилах піщаних пагорбів
3.	Любешів-3 , поселення багатшарове: доба бронзи, ранньозалізний вік і пізні середньовіччя	смт Любешів , центр селища, поруч із піарським костелом в парку
4.	Любешів-4 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	смт Любешів , за 2 км на північ від селища
5.	Велика Глуша-2 , одношарове поселення тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Велика Глуша , поблизу села, в урочищі «Донина»
6.	Ветли-1 , стоянка доби мезоліту	с. Ветли , за 2,5 км на схід від села, в урочищі «Стовпець»
7.	Ветли-2 , стоянка доби мезоліту	с. Ветли , біля села, в урочищі «Копальня»
8.	Ветли-3 , поселення двошарове: стоянка доби мезоліту і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Ветли , за 0,2 км на північний схід від села, в урочищі «Лиса гора»
9.	Ветли-4 , поселення двошарове: стоянка доби мезоліту і пізньосередньовічного часу	с. Ветли , за 0,3 км на північ від села, в урочищі «Старе Село»
10.	Ветли-6 , поселення багатшарове: доби енеоліту і бронзи	с. Ветли , поблизу села, на невеликому острівці, на озері Рогізне
11.	Гірки-1 , поселення одношарове доби бронзи	с. Гірки , поблизу села, в урочищі «Люботин»
12.	Дольськ-1 , поселення двошарове: стоянка доби мезоліту і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Дольськ , за 1,2 км на північ від села, на дюні
13.	Дольськ-2 , стоянка доби мезоліту	с. Дольськ , за 2,5 км на північний захід від села, на західному березі озера Скорень
14.	Лахвичі-1 , поселення багатшарове: доба неоліту, енеоліту і бронзи	с. Лахвичі , на південний схід від села

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
15.	Ляхвичі-2 , поселення одношарове лужицької культури доби бронзи	с. Ляхвичі , на пісках в околицях села
16.	Люботин-1 , поселення одношарове доби неоліту	с. Люботин , поблизу села
17.	Люботин-2 , поселення двошарове: стоянка доби мезоліту і поселення доби бронзи	с. Люботин , за 0,6 км на південний схід від села, в урочищі «Сива Гора»
18.	Люботин-3 , стоянка доби мезоліту	с. Люботин , за 2 км на схід від села, в урочищі «Кривий Ріг»
19.	Люб'язь-1 , поселення двошарове: стоянка доби мезоліту і поселення доби неоліту	с. Люб'язь , за 1 км на північний схід від села, у місці впадіння р. Прип'ять в озеро Люб'язь
20.	Люб'язь-2 , поселення двошарове: стоянка доби мезоліту і поселення доби неоліту	с. Люб'язь , на південь від села, на лівому березі р. Коростенька
21.	Люб'язь-6 , поселення багатшарове: стоянка доби мезоліту, поселення доби енеоліту і бронзи	с. Люб'язь , за 0,2 км на захід від села, на березі озера, біля ферми
22.	Люб'язь-7 , поселення двошарове: стоянка доби мезоліту і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Люб'язь , за 0,3 км на південний схід від села, на східній околиці хутора Двори, в урочищі «Ніс»
23.	Люб'язь-8 , поселення двошарове: стоянка доби мезоліту і поселення доби бронзи	с. Люб'язь , за 3 км на північний схід від села, в урочищі «Горохова Гора»
24.	Люб'язь-9 , поселення двошарове: стоянка доби мезоліту і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Люб'язь , за 1 км на схід від села, на острові Кочет на озері Люб'язь
25.	Мала Глуша-1 , стоянка доби мезоліту	с. Мала Глуша , за 2 км на північ від села
26.	Невір-1 , поселення багатшарове: доби неоліту, енеоліту і бронзи	с. Невір , за 0,2 км на схід від села, в урочищі «За Млином»
27.	Невір-2 , поселення одношарове доби неоліту	с. Невір , поблизу села, на дюні
28.	Невір-3 , поселення багатшарове: стоянка доби мезоліту, поселення доби неоліту, енеоліту і бронзи	с. Невір , поблизу озера Волянське, в районі хутора Хабарище

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
29.	Невір-4 , поселення одношарове доби неоліту	с. Невір , в селі, поблизу мосту
30.	Невір-5 , поселення одношарове римського часу	с. Невір , на території села
31.	Підкормілля-1 , курганий могильник невизначеного часу	с. Підкормілля , за 1 км на схід від села
32.	Сваловичі-1 , поселення багатошарове: доба неоліту, бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Сваловичі , за 1,5 км на південний захід від села, на підвищеннях
33.	Цир-1 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Цир , на території села

ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Любомль-1 , могильник вельбарської культури	м. Любомль , у північній частині міста, вул.Брестська,55
2.	Бірки-1 , могильник курганий давньоруського часу X–XI ст.	с. Бірки , за 1,5 км на південь від села, у лісі «Бірківський»
3.	Бірки-2 , поселення одношарове Лука-Райковецької культури ранньослов'янського часу	с. Бірки , за 2 км на південь від села, за 0,3 км на схід від дороги Луцьк – Ягодин
4.	Вербівка-1 , поселення одношарове поморської культури	с. Вербівка , на околиці села
5.	Головне-1 , поселення одношарове поморської культури	смт Головне , на південно-західній околиці селища
6.	Головне-2 , могильник поморської культури	смт. Головне , за 1 км на схід від села, в урочищі «Кундичі»
7.	Головне-3 , могильник курганий давньоруського часу X–XI ст.	смт Головне , за 4 км на північний захід від села, в урочищі «Пасіки»
8.	Головне-4 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	смт Головне , на північно-східній околиці селища, в урочищі «Горище»
9.	Головне-5 , поселення одношарове доби неоліту	смт Головне , за 2 км на північний захід від селища

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
10.	Головне-6 , стоянка доби мезоліту	смт Головне , за 3 км на захід від селища, в урочищі «Будки»
11.	Головне-9 , городище і селище давньоруського часу	смт Головне , за 1,5 км на північний захід від селища, в урочищі «Колесо»
12.	Головне-10 , курганний могильник давньоруського часу	смт Головне , на північно-західній околиці селища
13.	Головне-11 , поселення одношарове лужицької культури	смт Головне , за 1 км на північ від селища
14.	Грабове-1 , стоянка доби мезоліту	с. Грабове , за 1 км на північний захід від села
15.	Грабове-2 , стоянка доби мезоліту	с. Грабове , на східній околиці села
16.	Грабове-3 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Грабове , на західній околиці села
17.	Гуца-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Гуца , на південній околиці села, в урочищі «Ріка»
18.	Гуца-3 , могильник поморської культури	с. Гуца , на східній околиці села, в урочищі «Додатки»
19.	Заболоття-1 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Заболоття , на околиці села, в урочищі «Велике Поле»
20.	Забужжя-1 , курган культур шнурової кераміки доби бронзи	с. Забужжя , на околиці села
21.	Забужжя-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст	с. Забужжя , на мисоподібному підвищенні правого берега р. Західний Буг
22.	Згорани-1 , стоянка доби мезоліту	с. Згорани , за 1,5 км на північ від села
23.	Згорани-2 , стоянка доби мезоліту	с. Згорани , за 1 км на північний захід від села
24.	Згорани-3 , стоянка доби мезоліту	с. Згорани , за 2,5 км на північний захід від села
25.	Згорани-4 , стоянка доби мезоліту	с. Згорани , за 1,5 км на північний захід від села

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
26.	Згорани-5 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Згорани , за 0,5 км на південь від села
27.	Ладинь-1 , поселення одношарове доби бронзи	с. Ладинь , на околиці села, біля хутора «Петрівка»
28.	Миловань-1 , поселення багатошарове: доба бронзи, ранньослов'янський та давньоруський час X–XIII ст.	с. Миловань , за 0,4 км від села, в урочищі «Татарське»
29.	Новоугрузьке-3 , поселення одношарове ранньослов'янського часу	с. Новоугрузьке , на південний захід від села
30.	Новоугрузьке-4 , поселення одношарове доби неоліту	с. Новоугрузьке , на березі р. Західний Буг
31.	Рівне-1 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Рівне , за 1,5 км на південний захід від села
32.	Рівне-2 , поселення двошарове: тшинецько-комарівська культура доби бронзи, лежницька група ранньозалізного часу	с. Рівне , за 0,5 км на захід від села
33.	Рівне-3 , стоянка доби мезоліту	с. Рівне , за 2 км на південний захід від села
34.	Руда-1 , могильник курганий невизначеного часу	с. Руда , на південно-східній околиці села
35.	Сильне-1 , стоянка доби мезоліту	с. Сильне , за 1,5 км на північний захід від села

МАНЕВИЦЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Велика Яблунька-1 , поселення одношарове тшинецько-комарівської культури доби бронзи	с. Велика Яблунька , на східній околиці села, в урочищі «Окопська Гряда»
2.	Борисовичі-1 , городище доби раннього заліза	с. Борисовичі , за 1,5 км на північний схід від села

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
3.	Боровичі-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Боровичі , за 1 км на північ від села
4.	Боровичі-2 , городище пізнього середньовіччя	с. Боровичі , в центрі села
5.	Велика Осниця-1 , курганний могильник давньоруського часу X–XIII ст.	с. Велика Осниця , на північній околиці села
6.	Годомичі-1 , поселення і курганний могильник давньоруського часу X–XI ст.	с. Годомичі , на північний захід від села, в урочищі «Березня»
7.	Годомичі-2 , стоянка доби мезоліту	с. Годомичі , в урочищі «Березів»
8.	Годомичі-3 , поселення одношарове доби неоліту	с. Годомичі , за 1,5 км на північний захід від села
9.	Карасин-1 , поселення одношарове доби неоліту	с. Карасин , за 2 км на північ від села
10.	Колки-2 , городище давньоруського часу X–XII ст.	сmt Колки , за 2 км на схід від селища, в урочищі «Церквище»
11.	Колки-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	сmt Колки , за 0,1 км на південь від селища
12.	Оконськ-1 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Оконськ , за 2 км на південний захід від села, в лісі
13.	Погулянка-1 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Погулянка , на північ від села
14.	Рудники-1 , курганний могильник давньоруського часу X–XI ст.	с. Рудники , на південній околиці села
15.	Старосілля-1 , поселення двошарове: стоянка доби мезоліту і поселення ранньозалізного часу	с. Старосілля , за 3 км на північний захід від села, в урочищі «Острівки»
16.	Старосілля-2 , селище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Старосілля , в урочищі «Гора»
17.	Старосілля-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Старосілля , за 2 км на захід від села

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
18.	Старосілля-4 , селище давньоруського часу X-XIII ст.	с. Старосілля , в урочищі «Озоряни»
19.	Старий Чорторийськ-3 , стоянка доби мезоліту	с. Старий Чорторийськ , в урочищі «Мазурка»
20.	Старий Чорторийськ-4 , поселення одношарове доби неоліту	с. Старий Чорторийськ , за 2 км на північ від села
21.	Черськ-1 , стоянка доби мезоліту	с. Черськ , за 0,7 км на захід від села
22.	Черськ-2 , поселення одношарове доби неоліту	с. Черськ , на південь від села, в урочищі «Південна Дюна»

РАТНІВСЬКИЙ РАЙОН

1.	Датинь-1 , поселення одношарове давньоруського часу X-XIII ст.	с. Датинь , на території села, біля школи, на лівому березі р. Вілія
2.	Піски-Річицькі-1 , поселення багатшарове: доба мезоліту, неоліту і бронзи	с. Піски-Річицькі , на дюні, поблизу села
3.	Самари-1 , поселення одношарове доби неоліту	с. Самари , на південній околиці села, на південно-західному березі озера Луки
4.	Самари-2 , поселення одношарове доби неоліту	с. Самари , на північно-східному і східному берегах озера Луки
5.	Самари-3 , поселення одношарове ранньослов'янського часу	с. Самари , поблизу села, на піщаних підвищеннях, на берегах озера Луки
6.	Тур-1 , поселення двошарове: стоянка доби мезоліту і поселення раннього заліза	с. Тур , за 0,3 км на південь від села, за 0,2 км від західного берега озера Тур
7.	Тур-2 , стоянка доби мезоліту	с. Тур , на дюні, на околиці села
8.	Тур-3 , стоянка доби мезоліту	с. Тур , за 1 км на північний схід від села, на дюні серед боліт
9.	Тур-4 , стоянка доби мезоліту	с. Тур , за 2 км на північний схід від села, на дюні, в лісі
10.	Тур-5 , поселення двошарове: доба мезоліту і бронзи	с. Тур , за 4 км на північний схід від села, в заплаві, на дюні, у північній частині Турського болота

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
11.	Тур-6 , поселення одношарове доби неоліту	с. Тур , поблизу села
12.	Щитинська Воля-1 , поселення одношарове доби енеоліту	с. Щитинська Воля , на дюні над озером, поблизу хутора Хабарище

СТАРОВИЖІВСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Стара Вижівка-1 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	смт Стара Вижівка , на заболоченій місцевості, біля селища
2.	Стара Вижівка-2 , поселення багатшарове: доба мезоліту, енеоліту, кінець доби бронзи	смт Стара Вижівка , на дюні біля селища
3.	Галина Воля-1 , стоянка доби мезоліту	с. Галина Воля , за 3 км на північний захід від села, в урочищі «Семенова Гора»
4.	Галина Воля-2 , поселення одношарове доби неоліту	с. Галина Воля , біля села
5.	Грабове-1 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Грабове , в урочищі «Городище»
6.	Грабове-2 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Грабове , в урочищі «Валки»
7.	Дубечне-1 , поселення двошарове: доба неоліту, енеоліту	с. Дубечне , на схилі лівого берега ріки, за 1,5–2 км на південний захід від села
8.	Кримне-1 , поселення багатшарове: доба мезоліту, неоліту, бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Кримне , на околиці села, біля озер
9.	Кримне-2 , стоянка доби мезоліту	с. Кримне , на захід від села
10.	Кримне-3 , стоянка доби мезоліту	с. Кримне , на північ від села
11.	Лисняки-1 , курган невизначеного часу	с. Лисняки , за селом, серед поля
12.	Любохині-1 , поселення двошарове: доба мезоліту і раннього заліза	с. Любохині , за 0,5 км на захід від села, на березі озера Пісочне

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
13.	Любохині-2 , стоянка доби мезоліту	с. Любохині , за 0,7 км на північний захід від села
14.	Любохині-3 , стоянка доби мезоліту	с. Любохині , за 1,5 км на північний захід від села, на березі озера Пісочне
15.	Любохині-4 , стоянка доби мезоліту	с. Любохині , за 2 км на північний захід від села, на березі озера Пісочне
16.	Любохині-5 , стоянка доби мезоліту	с. Любохині , за 2,5 км на північний захід від села, в урочищі «Острівка»
17.	Лютка-1 , стоянка доби мезоліту	с. Лютка , за 1 км від села, на східному березі озера
18.	Лютка-2 , стоянка доби мезоліту	с. Лютка , за 2 км на південний схід від села, на піщаних дюнах західного берега озера
19.	Лютка-3 , селище пізньосередньовічного часу	с. Лютка , на південній околиці села
20.	Мильці-1 , поселення одношарове доби бронзи	с. Мильці , на правому березі р. Турія
21.	Нова Вижва-1 , городище пізньосередньовічної доби	с. Нова Вижва , урочище «Замок»
22.	Рудня-1 , курганний могильник невизначеного часу	с. Рудня , біля села
23.	Сереховичі-1 , поселення одношарове доби неоліту	с. Сереховичі , на піщаному підвищенні біля села
24.	Сереховичі-2 , поселення одношарове доби бронзи	с. Сереховичі , на моренному підвищенні біля села
25.	Смідин-2 , городище давньоруського часу X–XII ст.	с. Смідин , за 3 км на північний схід від села, в урочищі «Вирвихвіст»
26.	Смідин-3 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Смідин , на захід від села
27.	Смідин-4 , поселення двошарове: доба мезоліту, I ст. н.е.	с. Смідин , за 3 км на північ від села, в урочищі «Вирвихвіст»
28.	Стара Гута-1 , поселення двошарове: доба мезоліту, бронзи	с. Стара Гута , на околиці села, в урочищі «Верхи»
29.	Шкроби-1 , поселення двошарове: доба мезоліту і неоліту	с. Шкроби , біля села, на березі озера Синове
30.	Яревище-3 , стоянка доби мезоліту	с. Яревище , за 1,5 км на схід від села, на лівому березі р. Прип'ять

ТУРІЙСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Турійськ-1 , поселення давньоруського часу X–XIII ст.	смт Турійськ , на території селища, вздовж високого правого берега р. Турія, за 0,3 км від шосейного мосту
2.	Турійськ-2 , городище давньоруського часу X–XII ст.	смт Турійськ , на лівому березі р. Турія, на заболоченій рівнині
3.	Турійськ-3 , курган невизначеного часу	смт Турійськ , за 1,5 км на захід від селища, біля старої дороги, яка веде у смт.Лукив
4.	Вербичне-1 , поселення двошарове: доба енеоліту і бронзи	с. Вербичне , за 1,5 км на південний схід від села, в урочищі «Ганцева Гора», на островному підвищенні правого берега безіменного струмка, який впадає у р. Сріблянку (правобічний доплив р. Турія)
5.	Відути-1 , кургани невизначеного часу	с. Відути , в околицях села, в урочищі «Трусова»
6.	Відути-2 , курган невизначеного часу	с. Відути , в околицях села, в урочищі «Дриговень»
7.	Гаруша-1 , поселення одношарове перших століть н.е.	с. Гаруша , на території села
8.	Городилець-1 , могильник курганний невизначеного часу	с. Городилець , в центрі села, біля церкви
9.	Городилець-2 , ґрунтовий могильник ранньозалізного віку	с. Городилець , в районі вулиці Спортивної
10.	Дуліби-1 , городище пізнього середньовіччя	с. Дуліби , за 2 км на північний захід від села, на лузі, поблизу лівого берега р. Турія
11.	Дуліби-2 , могильник курганний давньоруського часу X–XI ст.	с. Дуліби , на південно-західній околиці села, на лузі, у заплаві правого берега р. Турія, в урочищі «Груд»
12.	Задіби-1 , курган невизначеного часу	с. Задіби , за 2 км на схід від автобусної зупинки, біля дороги Володимир-Волинський – Турійськ, в урочищі «Ставище», біля р. Турія
13.	Замости-1 , поселення одношарове лужицької культури доби бронзи	с. Замости , на території села, на правому березі р. Турія
14.	Замости-2 , поселення одношарове ранньозалізного часу	с. Замости , на виїзді з села у бік с. Вербя, біля мосту, на лівому березі р. Турія

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
15.	Замости-3 , поселення одношарове ранньозалізного часу	с. Замости , на південній околиці села, на правому березі р. Турія
16.	Клевецьк-1 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Клевецьк , за 1,5 км на південний захід від села, на заболоченій рівнині, в урочищі «Вали»
17.	Комарів-1 , могильник курганий невизначеного часу	с. Комарів , в околицях села, в урочищі «На папурах»
18.	Комарів-2 , курган невизначеного часу	с. Комарів , урочище «Кумар»
19.	Комарів-3 , курган невизначеного часу	с. Комарів , урочище «Коло Криниці»
20.	Кустичі-1 , поселення одношарове ранньослов'янського часу	с. Кустичі , на схилі берега р. Турія
21.	Кустичі-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Кустичі , на північно-західній околиці села, в середній частині пологого схилу правого берега р. Турія
22.	Кустичі-3 , поселення одношарове давньоруського часу	с. Кустичі , за 0,1 км на схід від села, на пологому правому березі р. Турія
23.	Милянєвичі-1 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Милянєвичі , за 0,2 км на схід від села, на підвищенні серед боліт, в урочищі «Замок»
24.	Милянєвичі-2 , могильник курганий давньоруського часу X–XI ст.	с. Милянєвичі , за 2 км на південний захід від села, в урочищі «Застінки» («Сил'яга»)
25.	Мировичі-1 , поселення двошарове: перша половина I тис. н.е. і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Мировичі , на лівому березі р. Турія
26.	Перевали-1 , могильник курганий давньоруського часу X–XI ст.	с. Перевали , на західній околиці села, на лузі, в урочищі «Рудове»
27.	Радєвичі-1 , поселення двошарове: доба енеоліту і бронзи	с. Радєвичі , за 2 км на захід від села, на мисі лівого берега р. Сріблянка
28.	Ставки-1 , поселення одношарове доби енеоліту	с. Ставки , за 0,3 км від західної околиці села, зліва від дороги Володимир-Волинський – Любомль, на піщаній дюні лівого берега безіменного струмка
29.	Турія-1 , поселення двошарове: доба енеоліту і бронзи	с. Турія , за 1,5 км від села за течією р. Турія, в урочищах «Монастирок» і «Довгород»

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
30.	Туричани-1 , поселення одношарове ранніх слов'ян	с. Туричани , на правому березі р. Турія, на нижній частині пологого берега, висота якого над заплавою становить 0,5-2 м
31.	Туричани-2 , курган невизначеного часу	с. Туричани , на околиці села, в урочищі «Градівщина»

ШАЦЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Шацьк-2 , поселення давньоруського часу X–XIII ст.	сmt. Шацьк , за 2 км на північний захід від селища
2.	Шацьк-3 , городище пізнього середньовіччя	сmt. Шацьк , за 0,5 км на схід від селища
3.	Шацьк-4 , культурний шар X–XVIII ст. на території окольного міста Шацька	сmt. Шацьк , східна частина селища
4.	Адамчуки-1 , курганний могильник невизначеного часу	с. Адамчуки , східна околиця села
5.	Затишшя-1 , поселення двошарове: культура лійчастого посуду енеоліту і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Затишшя , за 3 км на південний схід від села
6.	Затишшя-2 , поселення одношарове давньоруського часу X–XIII ст.	с. Затишшя , за 1 км на схід від села
7.	Кам'янка-1 , стоянка доби мезоліту	с. Кам'янка , за 1,5 км на схід від села
8.	Мельники-1 , поселення багатшарове: доба мезоліту, енеоліту, бронзи і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Мельники , за 4 км на захід від села
9.	Острів'я-3 , поселення двошарове: доба мезоліту і тишинецько-комарівська культура доби бронзи	с. Острів'я , за 2 км на південний захід від села
10.	Піща-1 , поселення двошарове: доба неоліту і давньоруського часу X–XIII ст.	с. Піща , за 4 км на схід від села, в урочищі «Велика Піща»

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
11.	Положево-1 , поселення одношарове доби бронзи	с. Положево , за 3 км на північний захід від села
12.	Пульмо-1 , ґрунтовий могильник давньоруського часу X–XIII ст.	с. Пульмо , за 4 км на схід від села
13.	Пульмо-2 , городище давньоруського часу X–XIII ст.	с. Пульмо , на східній околиці села, над озером
14.	Світязь-1 , багатшарове поселення: ранніх слов'ян, давньоруського часу та пізнього середньовіччя	с. Світязь , на північно-східній околиці села
15.	Світязь-2 , поселення одношарове доби енеоліту	с. Світязь , на захід від села, на південному березі оз. Світязь

Тарас Верба

КАТАЛОГ ПАМ'ЯТОК АРХЕОЛОГІЇ ТА НОВОВІЯВЛЕНИХ ОБ'ЄКТІВ АРХЕОЛОГІЧНОЇ СПАДЩИНИ ЧАСІВ КОЗАЦЬКИХ У ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Бегета-2 , шинок часів козацьких XVII ст.	На південно-західній околиці села, за 200 м на захід від греблі ставу
2.	Зимно-4 , культурний шар X-XVIII ст. на території Зимненського монастиря	с. Зимне, на західній околиці села, на території Зимненського Святогірського Успенського жіночого монастиря
3.	Устилуг-4 , культурний шар X-XVIII ст.	м. Устилуг, центральна частина міста між міською радою та будинком культури

ГОРОХІВСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	м. Берестечко , Курган «Свята Текля»	На північно західній околиці міста, за 900 м на захід від собору св. Трійці
2.	с. Борисковичі-2 , багатозарове поселення	На північній околиці села, за 1,5 км на північний. схід від церкви
3.	с. Борочиче-1 , багатозарове поселення	На східній околиці села
4.	с. Борочиче-2 , багатозарове поселення	урочище «Свята гора», на східній околиці села
5.	с. Борочиче-3 , багатозарове поселення	за 0,7 км на південний захід від церкви
6.	с. Борочиче-5 , багатозарове поселення	на південно-західній околиці села, за 1,5 км на південний схід від попередньої пам'ятки
7.	с. Волиця Дружкопільська , багатозарове поселення	на східній околиці села

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
8.	с. Галичани-1 , багатозарове поселення	на березі р. Липа, за 0,2 км на північний схід від зерносовища
9.	с. Галичани-2 , багатозарове поселення	на березі р. Липа, за 0,6 км на північ від кладовища
10.	с. Горішнє , багатозарове поселення	на березі р. Липа, за 1,5 км на захід від церкви
11.	с. Журавники , городище, XIV–XVII ст.	
12.	с. Звиняче-1 , городище пізньосередньовічного часу	за 0,4 км на північний схід від залізничного переїзду
13.	с. Звиняче-2 , городище пізньосередньовічного часу	за 1 км на північний схід від залізничного переїзду
14.	с. Звиняче-3 , багатозарове поселення	урочище «Застав'я», за 0,25 км на північ від колгоспного двору
15.	с. Звиняче-4 , багатозарове поселення	на березі р. Утятин, за 1 км на південь від колгоспного двору
16.	с. Звиняче-5 , багатозарове поселення	на березі р. Утятин, за 0,5 км на північний захід від залізничної станції
17.	с. Іванівка-2 , багатозарове поселення	на північно-західній околиці села
18.	с. Іванівка-4 , багатозарове поселення	на сх. околиці села, за 0,4 км на північний схід від водонапірної башти
19.	с. Іванівка-5 , багатозарове поселення	за 0,4 км на південний схід від мосту дороги Іванівка – Горішнє
20.	с. Іванівка-6 , багатозарове поселення	за 0,5 км на захід від дороги Іванівка – Горішнє
21.	с. Колмів-1 , городище пізньосередньовічного часу	урочище «Замчисько», за 0,5 км на північ від церкви
22.	с. Колмів-3 , багатозарове поселення	за 0,4 км на північ від церкви
23.	с. Колмів-4 , багатозарове поселення	за 1,25 км на захід від церкви
24.	с. Колмів-5 , багатозарове поселення	за 1 км на північний схід від повороту на Колмів від дороги Горохів – Берестечко
25.	с. Колмів-6 , багатозарове поселення	за 1 км на схід від церкви
26.	с. Красів-7 , багатозарове поселення	на березі р. Утятин, на західній околиці села
27.	с. Кумовище-3 , багатозарове поселення	на березі р. Липа, на західній околиці села
28.	с. Марковичі-2 , багатозарове поселення	урочище «Безодня», північно-західна околиця села

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
29.	с. Мирків-4 , багатощарове поселення	на березі р. Млинівка, за 1,5 км на захід від церкви
30.	с. Новостав , багатощарове поселення	на західній околиці села, за 1,5 км на захід від церкви
31.	с. Ощів-2 , багатощарове поселення	на березі р. Утятин, за 0,8 км на південь від церкви
32.	с. Ощів-3 , багатощарове поселення	на березі р. Утятин, на південно-західній околиці
33.	с. Ощів-5 , багатощарове поселення	за 0,8 км на захід від церкви
34.	с. Пірванче-3 , багатощарове поселення	
35.	с. Пірванче-6 , багатощарове поселення	
36.	с. Скобелка , Курганна група	урочище «Вербовець», на полі між с. Скобелка і с. Озерці
37.	с. Хмельницьке-2 , багатощарове поселення	на південний захід від повороту на Колмів з дороги Горохів – Берестечко
38.	с. Холонів , багатощарове поселення	урочище «Галичанський ліс», за 1 км на південний захід від церкви
39.	с. Холонів , багатощарове поселення	на березі р. Млинівка, за 0,5 км від попередньої пам'ятки

ІВАНИЧІВСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Завидів-1 , поселення двошарове: доба бронзи і період пізнього середньовіччя	с. Завидів, на північній околиці села, за 0,4–0,5 км на захід від церкви на лівому березі р. Луга
2.	с. Милятин-2 , багатощарове поселення	за 0,2 км на північний захід від колгоспного саду
3.	с. Милятин-3 , багатощарове поселення	за 0,1 км на південь від попередньої пам'ятки
4.	с. Милятин-5 , багатощарове поселення	за 0,35 км на південь від східної околиці села
5.	с. Милятин-8 , багатощарове поселення	за 0,3 км на південь від церкви

КАМІНЬ-КАШИРСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Боровно-3 , поселення одношарове пізньосередньовічного часу XV–XVI ст.	с. Боровно, на північно-східній околиці села, на схилі першої над заплавної тераси лівого берега р. Стохід
2.	Боровно-4 , поселення двошарове: лужицька культура доби бронзи і пізньосередньовічного часу	с. Боровно, за 0,2–0,3 км на південь від села, на схилі першої над заплавної тераси лівого берега р. Стохід
3.	с. Великий Обзир-3 , багатошарове поселення	південна околиця села
4.	с. Великий Обзир-6 , багатошарове поселення	на березі р. Стохід, у східній частині села
5.	с. Великий Обзир-8 , багатошарове поселення	на північно-східній околиці села
6.	с. Великий Обзир-7 , багатошарове поселення	на східній околиці села
7.	Стобихва-2 , поселення двошарове: давньоруського часу XIII ст. і пізньосередньовічного часу	с. Стобихва, за 0,1–0,2 км на схід від поселення Стобихва-1 (урочище «Панська гора»)

КІВЕРЦІВСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Діброва-4 , поселення XV–XVIII ст.	с. Діброва, за 650 м на південний схід від с. Діброва, за 1 км на північ від західної околиці с. Вишнів
2.	Звірів-8 , поселення X–XVI ст.	с. Звірів, за 300 м на захід від села, за 500 м на північ від дороги на Луцьк
3.	с. Конопелька-2 , багатошарове поселення	у межах села, на лівому березі р. Конопелька
4.	Озеро-2 , замчище пізнього середньовіччя	с. Озеро, в південній частині села, на південно-східному березі озера
5.	с. Олександрія-2 , багатошарове поселення	за 2 км на захід від південної околиці села
6.	Олика-1 , культурний шар XV–XVIII ст.	сmt Олика, на території колишнього замку та палацу Радзивілів та поруч із ними
7.	с. Пальче-5 , багатошарове поселення	за 0,2 км від мосту через р. Конопельку

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
8.	с. Пальче-7 , багатощарове поселення	на березі р. Конопелька, за 0,6 км на північ від попередньої пам'ятки
9.	Прилуцьке-1 , поселення XV–XVIII ст.	с. Прилуцьке, за 750 м на південний схід від села, за 400 м на південь від дороги Борохів – Прилуцьке
10.	Прилуцьке-2 , поселення ранньозалізного часу	с. Прилуцьке, на південний захід від дороги на с. Прилуцьке
11.	с. Хорлупи-1 , багатощарове поселення	за 1,7 км на північ від сільського кладовища
12.	с. Човниця-3 , багатощарове поселення	за 0,2 км на захід від села

КОВЕЛЬСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	с. Кривлин , городище XIV–XVII ст.	

ЛОКАЧИНСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Бубнів-1 , поховання польських воїнів XVII ст.	с. Бубнів, північно-східна околиця села
2.	Війниця-1 , поселення двошарове: давньоруського часу X–XIII ст. та періоду пізнього середньовіччя	с. Війниця, на південно-західній околиці села, на захід від шосейної дороги до смт Локачі, на лівому березі р. Свинорийка
3.	с. Затурці , городище давньоруського та пізньосередньовічного часів	У південно-східній частині села, за 40 м на південний схід від ставка
4.	Конюхи-3 , замчище пізнього середньовіччя	с. Конюхи, на західній околиці села
5.	Локачі-2 , городище давньоруського часу і пізньосередньовічного періоду	сmt Локачі, на підвищенні серед боліт, в урочищі «Підзамче», за 0,15 км на південь від пам'ятки Локачі-1 (городища)

ЛУЦЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Голишів-1 , поселення багатощарове: трипільська культура, культура кулястих амфор, волинолюблінська культура доби енеоліту, пізнього середньовіччя XVI–XVII ст.	с. Голишів, за 0,5 км на захід від села, на видовженому мисі лівого берега р. Черногузка, в урочищі «Замчисько»
2.	Городище Друге-2 , поселення двошарове: давньоруського часу XI–XIII ст. і пізнього середньовіччя XV–XVI ст.	с. Городище Друге, на західній околиці села, поруч з пам'яткою Городище Друге-1 (городищем), на правому березі р. Ленівка
3.	Городище Друге-6 , поселення двошарове: давньоруського часу XI–XIII ст. і пізнього середньовіччя XV–XVI ст.	с. Городище Друге, на північно-західній околиці села, за 0,2 км на південь від дороги Луцьк – Львів, за 0,2 км на захід від будинку сільради, на схилі правого берега безіменного струмка (правобічний доплив р. Полонка)
4.	Городище Друге-7 , поселення одношарове давньоруського часу XI–XIII ст.	с. Городище Друге, на західній околиці села, на північний захід від території школи, на мисоподібному виступі правого берега безіменного струмка
5.	Крупа-3 , селище давньоруського часу X–XI ст.	с. Крупа, в південно-західній частині села
6.	Несвіч-12 , поселення багатощарове: культури лінійно-стрічкової кераміки, культури багатовапнякової кераміки неоліту, тшинецько-комарівської культури доби бронзи і пізнього середньовіччя XVII ст.	с. Несвіч, у північній частині села, за 1,2 км на північ від сільської церкви
7.	Рованці-8 , поселення багатощарове	с. Рованці, на північно-східній околиці села, урочище «Куповаті»
8.	Усичі-17 , культурний шар пізнього середньовіччя XVII–XIX ст. на території колишнього маєтку родини Перетятковичів	с. Усичі, у південно-східній частині села, за 0,5 км на південь від школи, над ставом
9.	Лище-25 , поселення X–XVI ст.	с. Лище, за 800 м на схід від хутора с. Лище

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
10.	Боратин-5 , поселення двошарове ранньобронзового часу та X–XVI ст.	с. Боратин, на північній околиці села, на лівому березі р. Стир, за 1,5 км на захід від с. Підгайці
11.	Гірка Полонка-11 , поселення багатшарове ранньозалізного, давньоруського часу та XV–XVIII ст.	с. Гірка Полонка, за 0,9 км на південь від церкви с. Полонка, за 0,5 км на південний захід від колгоспного двору, на правому березі р. Черногузка

ЛЮБЕШІВСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Любешів-3 , поселення багатшарове: доба бронзи, ранньозалізний вік і пізні середньовіччя	смт Любешів, центр селища, поруч із піарським костелом в парку
2.	Ветли-4 , поселення двошарове: стоянка доби мезоліту і пізньосередньовічного часу	с. Ветли, за 0,3 км на північ від села, в урочищі «Старе Село»

ЛЮБОМЛЬСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Вишнівка-1 , залишки історичного містечка XVII – початку XXст.	с. Вишнівка

МАНЕВИЦЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	с. Куликовичі , багатшарове поселення	ур. «Загамет», за 2,5 км на південь від села
2.	с. Старі Підцаревичі , багатшарове поселення	
3.	с. Старосілля , багатшарове поселення	ур. «Острівки», за 2 км на захід від села

РАТНІВСЬКИЙ РАЙОН

Не зареєстровано пам'яток археології або нововиявлених об'єктів археологічної спадщини часів козацьких.

РОЖИЩЕНСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	с. Носачевичі , багатощарове поселення	ур. Агрономське, за 1 км на північний схід від села

СТАРОВИЖІВСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Смідин-4 , поселення двошарове: доба мезоліту, I ст. н.е.	с. Смідин, за 3 км на північ від села, в урочищі «Вирвихвіст»

ТУРІЙСЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Дуліби-1 , городище пізнього середньовіччя	с. Дуліби, за 2 км на північний захід від села, на лузі, поблизу лівого берега р. Турія

ШАЦЬКИЙ РАЙОН

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Шацьк-3 , городище пізнього середньовіччя	смт Шацьк, за 0,5 км на схід від селища
2.	Шацьк-4 , культурний шар X–XVIII ст. на території окольного міста Шацька	смт Шацьк, східна частина селища
3.	Світязь-1 , багатощарове поселення: ранніх слов'ян, давньоруського часу та пізнього середньовіччя	с. Світязь, на північно-східній околиці села

м. ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКИЙ

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Володимир-Волинський-4 , культурний шар IX–XVIII ст. на території ДІКЗ «Старий Володимир»	м. Володимир-Волинський, територія ДІКЗ «Старий Володимир»

м. ЛУЦЬК

№ п/п	Назва об'єкта	Адреса
1.	Луцьк-5 , культурний шар IX–XVIII ст. на території ДІКЗ «Старий Луцьк»	м. Луцьк, ДІКЗ «Старий Луцьк»
2.	Луцьк-7 , поселення двошарове: давньоруський час X–XIII ст. та пізнь середньовіччя XVI–XVII ст.	м. Луцьк, вул. Бринського, на місці правого берега р. Стир

Іван Михальчишин

ПОСЕЛЕННЯ СТЖИЖОВСЬКОЇ ТА ІНШИХ ЕПІШНУРОВИХ КУЛЬТУР У ВЕРХНІЙ ТА СЕРЕДНІЙ ТЕЧІЇ Р. ЗАХІДНИЙ БУГ

Миловань III. с. *Миловань Любомльського р-ну Волинської обл.*

Знаходиться біля північно-західної околиці села. Розташоване на мисі правого високого берега р. Західний Буг над широкою болотистою заплавою річки. На поверхні розораного піску 100х30 м зібрано фрагменти ліпного посуду та крем'яні вироби. Посуд має в керамічному тісті велику домішку жорстви кременю та інших порід каменю, зерна якої виступають на поверхню. Кілька фрагментів орнаментовані відбитками тонкого шнура (можливо, ГЗК або МК) [Михальчишин, 1979. – С. 384; Михальчишин, 1986. – С. 98].

Рівне III. с. *Рівне Любомльського р-ну Волинської обл.*

Знаходиться на відстані 1 км від південно-західної околиці села, біля сільського кладовища. Розташоване на мисі правого берега р. Західний Буг. На поверхні піщаного ґрунту знайдено фрагменти ліпного посуду з домішкою в керамічному тісті жорстви кременю та інших гірських порід, що виступає над поверхнею посуду. Вінця посуду прями, звужені до краю. Трапилися фрагменти, орнаментовані на шийці трьома пасмами відбитків шнура та маленьке вушко посуду і виступ-ручка на вінцях (можливо, ГЗК або МК). Зібрано крем'яні скребки та кварцитовий кулястий відбійник-ретушер.

Микитичі III. с. *Микитичі Володимир-Волинського р-ну Волинської обл.*

Знаходиться на відстані 0,7 км на південь від будівель молочно-товарної ферми, 0,7 км на північний схід від с. Коритниця. Розташоване на останці правого берега р. Золотухи (права притока р. Західний Буг), розмірами 150х60 м і 2 м висотою над заплавою річки. Під шаром супіщаного ґрунту останця знаходяться вапнякові відклади. На поверхні зібрано фрагменти ліпного посуду, в керамічному тіс-

ті якого є велика домішка жорстви кременю, який у деяких посудин виступає на поверхню. Виділяється фрагмент амфори з відбитками шнура на шийці та розчесами на плечиках [Михальчишин, 1984. – С. 299; Михальчишин, 1983. – С. 11–12].

П'ятидні I. с. П'ятидні Володимир-Волинського р-ну.

Знаходиться на відстані 1,4 км від північно-західної околиці села і 1,4 км від західної околиці с. Хрипалічі. Розташоване на мисі лівого? берега р. Луга (права притока р. Західний Буг), між шосе Володимир-Волинський – Устилуг та залізничним насипом. Повністю зруйноване під час будівництва залізниці. На поверхні ґрунту зібрано фрагменти ліпного посуду з домішкою в керамічному тісті жорстви кременю і шнуровим орнаментом (можливо, ГЗК або МК) [Михальчишин, 1982. – С. 11].

м. Устилуг, хут. Граївка I, Володимир-Волинського р-ну.

Знаходиться на відстані 0,4 км від східної околиці села. Розташоване на мисі високого, з крутими схилами, правого берега р. Луга (права притока р. Західний Буг). Мис обмежений зі сходу яром. На поверхні розораного ґрунту 150x25 м зібрані фрагменти ліпного посуду з домішкою в керамічному тісті жорстви кременю. Фрагмент вінця і шийки посуду орнаментований трьома пасмами по чотири відтиски тонкого шнура. Трапилося вушко посуду з отвором 5 мм в діаметрі (можливо, ГЗК). Зібрано кварцитові розтиральники зерна [Пелещишин, 1984. – С. 299].

с. Ізов. Володимир-Волинського р-ну.

Знаходиться біля західної околиці села. Розташоване на низькому правому березі р. Західний Буг. На відстані 300 м вздовж корінного берега річки на поверхні піщаного ґрунту зібрано фрагменти ліпного посуду з домішкою в керамічному тісті жорстви кременю, орнаментованого відбитками шнура. Вінця прямі, звужені до краю (можливо, ГЗК). Зібрано крем'яні скребки на відщепі, ніж та відщепи зі знарядь із шліфованою поверхнею (сокири?) [Пелещишин, 1981. – С. 299].

Амбуків III. с. Амбуків Володимир-Волинського р-ну.

Знаходиться на відстані 0,7 км від західної околиці села. Розташоване на піщаному дюноподібному підвищенні в заплаві правого берега р. Західний Буг. На поверхні, у видувах піску та у відслонен-

нях ґрунту, зібрано фрагменти характерної для стжижовської (або ГЗК) культури кераміку з домішкою в керамічному тісті жорстви кременю. Вінця прямі, звужені до краю, орнаментовані відбитками шнура. Зібрано крем'яні скребки та відщепи [Пелещишин, 1978. – С. 370; Михальчишин, 1986. – С. 96].

с. Березовичі. *Володимир-Волинського р-ну.*

Поселення культури кулястих амфор і стжижовської культури знаходиться на північно-західній околиці села в ур. Яворівка, в місці витоку р. Свинорійка (права притока р. Луга). На лівому березі річки висотою 4-5 м над рівнем заплави, на площі близько 2 га зібрано фрагменти посуду і кремінні вироби. Інформація В.М. Коноплі 1981 р. [Михальчишин І.Р. Звіт про археологічні розвідки на території Львівської та Волинської областей в 1981 році. – Львів, 1982].

Млинище II. *с. Млинище Іваничівського р-ну Волинської обл.*

Знаходиться на південний захід від села. Розташоване на мисі низького правого берега р. Західний Буг, обмеженого з півдня долиною струмка. На поверхні зібрані фрагменти ліпного посуду з великою домішкою в керамічному тісті жорстви кременю та інших порід каменю, яка виступає над поверхнею. Вінця посуду прямі, звужені до краю (можливо, ГЗК). Трапився фрагмент вушка посуду з відтисками шнура. Зібрано крем'яні відщепи [Пелещишин, 1978. – С. 371; Михальчишин, 1986. – С. 96].

с. Лежниця, *ур. Попова Гора, Іваничівського р-ну.*

Знаходиться на однаковій відстані від південних околиць сіл Лежниця і Михале. Розташоване на площадці 300x70 м високого (10 м) мису з дуже крутими схилами, між правим берегом р. Західний Буг і правим берегом струмка. Поселення багатощарове. Культурний шар виявлено на глибині 0,40-0,50 м від сучасної поверхні. Фрагменти кераміки стжижовської культури зібрані на південно-західній ділянці мису. Окремі вінця посуду звужені до краю (можливо, ГЗК). Трапилися вінця з овальним в поперечному перерізі валиком і косими відбитками шнура по його поверхні. Вся поверхня вінця густо вкрита відтисками тонкого шнура. Один фрагмент посуду орнаментований горизонтальними та вертикальними відтисками шнура. Зібрано крем'яні скребки, ножі, уламок кварцитової зернотерки та кварцитовий кулястий розтирач зерна [Михальчишин, 1985. – С. 319].

с. Лежниця, ур. Чуб, Іваничівського р-ну.

Знаходиться між правим берегом р. Західний Буг і лівим берегом струмка поряд з ур. Попова Гора. Розташоване на площадці вузького мису з надзвичайно крутими схилами. З півночі мис обмежений ярмом і з'єднується з плато корінного берега вузьким перешийком. У 60-х рр. ХХ ст. тут проводив розкопки М.А. Пелещишин. Поселення багат шарове, зібрані фрагменти кераміки культури лійчастого посуду, трипільської, тщинецької культури, раннього залізного віку. До стжижовської або межановицької культури належить посуд з прямими вінцями, густо орнаментованими відбитками тонкого шнура, одне вінце має наліп скраю [Михальчишин, 1986. – С. 96].

с. Лежниця – с. Морозовичі Іваничівського р-ну. Поховання межановицької культури.

Знаходиться на відстані 1,5 км на південь від південно-західної околиці Лежниці і 1 км від західної околиці Морозовичі, в ур. Біля застави. Розташоване на багат шаровому поселенні мису правого берега р. Західний Буг. Виявлене у стінці силосної ями. Більша частина поховання зруйнована бульдозером, фрагменти людського кістяка знайдені у викидах ґрунту. Залишки поховання знаходилися на глибині 0,80 м від сучасної поверхні У ямі стояли щільно одна до одної 5 глиняних посудин та лежало долото з рога оленя. Грушоподібна амфора з двома вушками та чорнолошеною до блиску поверхнею орнаментована під вушками трьома звисаючими валиками, а між вушками – 5 вертикально скошеними валиками. Подібний посуд виявлений М. А. Пелещишином у скорченому похованні межановицької культури біля с. Лежниця. Горщик з вушком орнаментований по шийці трьома рядами відбитків шнура, а від нього звисають короткі пучки по 4-3 відбитки шнура. Черпак з вушком орнаментований одним рядом наколів паличкою біля краю вінця. Ще одна, мала опуклобока посудина з прямими вінцями та двома маленькими вушками, без орнаменту. Горщик опуклобокий, вінця прямі, без орнаменту. Горщик цілий опуклобокий з наліпами-відростками біля краю вінця. Два фрагменти вінця з такими ж наліпами виявлені М. А. Пелещишином на поселенні у с. Тадані Кам'янка-Бузького р-ну Львівської обл. В східній частині мису, в стінці силосної ями відкрито культурний шар стжижовської культури [Пелещишин, 1978. – С. 385; Пелещишин, 1980. – С. 299; Михальчишин, 1986. – С. 96].

Проведено розвідки в обширній заплаві правого берега Західного Бугу біля с. Морозовичі.

Морозовичі I. *с. Морозовичі Іваничівського р-ну.*

Знаходиться на відстані 550 м на південний схід від ур. Біля застави. Розташоване на площадці останця 150х25 м і висотою 5,5 м над рівнем заплави правого берега Західного Бугу. У шурфі на глибині 0,50 м від сучасної поверхні, у суглинковому заглибленні, заповненому грудками випаленої глини, фрагментами ліпної кераміки, кістками тварин зібрано фрагменти посуду з наліпами на вінцях. У керамічному тісті такий посуд має велику домішку жорстви червоного граніту—«кривавику». Один фрагмент орнаментований відбитками шнура [Михальчишин, 1982. – С. 5].

Морозовичі II. *с. Морозовичі Іваничівського р-ну.*

Знаходиться на відстані 100 м на захід від Морозовичі I. Розташоване на ледь помітному підвищенні в болотистій заплаві правого берега Західного Бугу площею 70х30 м. Слабо насичений культурний шар виявлений на глибині 0,48–0,70 м від сучасної поверхні на глиняному ґрунті. Серед зібраної кераміки виділяється фрагмент опуклобокого горшка та фрагмент з двома вертикальними ребрами біля вушка. З крем'яних виробів знайдено ніж на широкій крем'яній пластині.

Кречів II. *с. Кречів Іваничівського р-ну.*

Знаходиться на відстані 0,5 км від західної околиці села. Розташоване на мисі з крутими обривистими схилами висотою 6 м над заплавою Бугу. Біля південного схилу мису стоїть ДОТ. У шурфі слабо насичений культурний шар на глибині 0,60 м: кераміка, глиняна обмазка, крем'яні відщепи, кістки тварин. В шурфі та на поверхні зібрані фрагменти посуду, орнаментовані шнуром, з домішкою жорстви кременю, що виступає над поверхнею. Трапився фрагмент з валиком біля краю вінця (можливо, МК). Вся шийка посуду та валик густо вкриті відбитками тонкого шнура. Знайдено крем'яну сокиру, лінзоподібну в поперечному розрізі [Михальчишин, 1977. – С. 371; Михальчишин, 1986. – С. 95].

Мовники II. *с. Мовники Іваничівського р-ну. 1981 р.*

Знаходиться на відстані 1 км на захід від села. Розташоване на піщаній дюні 150х30-50 м, приблизно 1,50 м висотою над болотис-

тою заплавою правого берега Бугу. У східній частині дюни у шурфі на глибині 0,30 м у заповненні з грудками перепаленої глини, керамікою виділяється фрагмент з орнаментом на циліндричній шийці амфори стрічками по три відбитки шнура (можливо, МК) [Михальчишин, 1982. – С. 5].

Пісочне I. с. Пісочне Сокальського р-ну Львівської обл.

Сліди поселення стжижовської культури виявлені на відстані 0,8 км від північної околиці села. Розташоване на піщаній дюні, що панує над поверхнею болотистої заплави лівого берега р. Західний Буг. На поверхні розвіяного та розмитого повинню піску зібрані фрагменти ліпного посуду, що має у керамічному тісті домішку жорстви кременю та інших гірських порід, зерна яких виступають на поверхню. Вінця прямі (ГЗК – ?). Трапився фрагмент циліндричної шийки та іншої шийки, орнаментованих відбитками шнура. Знайдено крем'яний скребок, виготовлений з відщепу якогось шліфованого крем'яного знаряддя [Пелещишин, 1978. – С. 371; Михальчишин, 1982. – С. 9].

Пісочне V. с. Пісочне Сокальського р-ну Львівської обл.

Знаходиться на відстані 1 км від північної околиці села. Розташоване на трьох піщаних дюнах, що витягнулися вздовж лівого берега Західного Бугу в інтервалах 300 м і 100 м. Довжина дюн в середньому 100 м, висота над рівнем заплави річки 2 м. На поверхні та в шурфах на глибині 0,15–0,40 м від сучасної поверхні зібрано фрагменти ліпного посуду з домішкою в тісті жорстви кременю, що виступає над поверхнею, та крем'яні вироби (можливо, МК) [Михальчишин, 1982. – С. 9].

Шихтори IV. с. Шихтори Сокальського р-ну Львівської обл.

Знаходиться на відстані 1,5 км від північно-західної околиці села, на низькому лівому березі р. Західний Буг у місці повороту річки на південний захід. Під час повені змито пісок і на поверхні зібрано фрагменти ліпного посуду та крем'яні вироби. У керамічному тісті посуд має домішку жорстви кременю та інших порід каменю, яка виступає на поверхню. Вінця посуду прямі, лише в одній посудини з довгою шийкою вінця злегка відхилені. На двох вінцях є овальні наліпи (можливо, ГЗК, МК). Трапився фрагмент посуду, орнаментований шнуром. Знайдено крем'яний скребок, наконечник стріли, відщепи [Михальчишин, 1982. – С. 9].

с. Варяж (стара назва Новоукраїнка) Сокальського р-ну Львівської обл.

Знаходиться на відстані 0,5 км від північно-західної околиці села. Розташоване на високому мисі лівого берега р. Варенжанка (ліва притока р. Західного Бугу) в місці розширення її заплави. Невелика улоговина розділяє площадку мису на дві частини площею 50x25 м і 30x20 м. У чорноземному ґрунті шурфу на глибині 0,30-0,40 м від сучасної поверхні виявлено культурний шар з керамікою, вуглинами дерева, шматками випаленої глини, кістками тварин, крем'яними виробами. Кераміка, зібрана в шурфі та на поверхні розораного ґрунту, має домішку у керамічному тісті жорстви, крупних зерен кременю, слюди та граніту. Поверхня посуду ніздрювата внаслідок вилущування жорстви під час випалювання. Прямі вінця та циліндричні шийки посуду густо вкриті відбитками шнура (можливо, ГЗК). Орнамент шнуром зберігся на залишку вушка одного вінчика. Знайдено крем'яну лінзоподібну в поперечному перерізі сокиру, скребки на відщеплах, трикутний вкладень серпа, розтиральні кварцитові камені. На одній з кісток великих тварин помітні сліди різання [АО 1979. – С. 35; Михальчишин, 1993. – С. 42].

с. Нисмичі (стара назва Подільське) Сокальського р-ну Львівської обл.

Багатошарове поселення знаходиться на відстані 0,4 км від південно-західної окраїни села в заплаві лівого берега р. Варенжанка. Розташоване на піщаній дюні розміром 150x70 м, серед болота. Шурфування дюни показало, що культурний шар поселення зруйнований під час меліорації та багаторічного розорювання. На поверхні зібрано багато уламків ліпного та гончарного посуду раннього залізного віку, Київської Русі, шматків випаленої глини. До стживовської культури належить посуд з великою домішкою в керамічному тісті жорстви кременю, граніту. Вінця посуду прямі, звужені до краю, орнаментовані відбитками шнура. Трапилися вінця з маленьким вушком. Зібрано крем'яні скребки різної форми, уламок накопачника списа, обробленого ретушшю по всій поверхні, нуклеус та уламок базальтової бойової сокири [Пелещишин, 1978. – С. 371].

Угринів III (стара назва Дібровка) Сокальського р-ну Львівської обл.

Знаходиться біля північно-західної околиці села, в ур. Провалля. Розташоване на високому правому березі р. Варенжанка. На поверхні зібрано фрагменти ліпної кераміки, крем'яні скребки, ножі, серп. Серед фрагментів кераміки виділяється вінчик, густо орнаментований відбитками шнура [Пелешин, 1979. – С. 385].

с. Добрячин Сокальського р-ну.

Знаходиться біля північно-західної околиці села, праворуч від шосе шосе Червоноград-Сокаль, в ур. Бузькове гніздо. Розташоване на мисі лівого берега р. Західного Бугу, обмеженого з півночі руслом струмка. Зібрана на поверхні кераміка в тісті має домішку жорстви кременю. Вінця прямі, з наліпами-відростками. На плечиках посудини орнаментовані розчесами [Михальчин, 1982. – С. 9].

с. Низи Сокальського р-ну Львівської обл.

Знаходиться на відстані 0,5 км від північно-західної околиці села, 1 км на південь від м. Белз, в ур. На пісках. Займає дві, поруч розташовані піскові дюни: одна площею 70x30 м, висотою 1,5 м друга – 80x25, і 1 м заввишки над рівнем болотистої заплави правого берега р. Солокія (ліва притока р. Західний Буг). З центральної частини дюн вибраний пісок. На поверхні зібрано фрагменти ліпного посуду та крем'яні вироби. Кераміка має домішку жорстви кременю та каменю. Посуд прикрашений розчесами, ямками, валиками, відбитками шнура. Трапилися фрагменти з «ялинковим» орнаментом (СДК), вінця з наліпом-відростком, вушко з отвором 4 мм в діаметрі та циліндричної форми пряслице. Зібрано крем'яні ножі, скребки, уламок сокири з частково шліфованою поверхнею, крем'яний наконечник дротика у формі витягнутого ромба, ретушованого по всій поверхні. Зібрано 40 крем'яних наконечників стріл з увігнутою основою, три – з прямою основою, один з відламаним черенком [Михальчин, 1993. – С. 15].

с. Сілець Сокальського р-ну Львівської обл.

Багатощарове поселення знаходиться на відстані 3 км від південно-західної околиці села і 1,5 км на захід від шосе Львів-Червоноград. Воно займає дві, розташовані поруч піщані дюни серед широкої болотистої заплави р. Болотня (ліва притока р. Західний Буг). Поверхня дюн частково зруйнована під час меліорації. На

поверхні та у відслоненнях ґрунту на глибині 0,15–0,25 м від сучасної поверхні зібрано фрагменти ліпного посуду бронзового віку та гончарного посуду Київської Русі, шматки, грудки випаленої глини, крем'яні та кам'яні вироби.

Посуд стжижовської культури має в керамічному тісті велику домішку жорстви кременю та шамоту. Крем'яна жорства густо виступає над поверхнею. Вінця посуду прями, звужені до краю. Кераміка орнаментована відбитками переважно подвійного шнура. Багато фрагментів вінець з наліпами-виступами (МК). Знайдено уламок крем'яної сокири зі шліфованим лезом, уламок тонкого накопачника списа з повністю ретушованою поверхнею і бічними виїмками для прив'язування до древка, уламок серпа. Трапилося знаряддя з видовженої гальки із спрацьованим кінцем у вигляді товкача [Михальчишин, 1982. – С. 10].

с. Яструбичі *Радехівського р-ну Львівської обл.*

Біля села на чотирьох піщаних дюнах в болотистій заплаві правого берега р. Західний Буг розташовані залишки поселень стжижовської культури. Виявлені, за інформацією місцевої жительки Філевич В.Г., яка збрала на дюнах значну кількість крем'яних, кам'яних та бронзових виробів. Поверхня дюн зруйнована вибиранням піску.

Яструбичі I. Найбільше поселення знаходиться на відстані 2,5 км від південно-західної околиці села, 2 км на південний захід від хут. Задвір'я і 2 км на захід від літніх приміщень молочно-товарної ферми, в ур. Біля Мурана. Воно розташоване на великій дюні (100x200 м) і чотирьох менших біля неї. На поверхні та в шурфах (на вцілілій поверхні країв дюни) зібрані матеріали мезоліту, бронзового віку та гальштату, Київської Русі. Поверхня дюни густо вкрита грудками випаленої глини, фрагментами ліпної та гончарної кераміки, крем'яними виробами, бронзовими виробами з круглого дроту, намистинами з чорної, зеленкуватої, червоної пасти.

До стжижовської, межановицької або городоцько-здовбицької культур належать фрагменти світлоглиняного посуду, орнаментованого на шийках та вушках відбитками тонкого шнура, в т.ч. пасмами по чотири ряди. Трапилися фрагменти посуду з маленькими вушками, з відбитками шнура та ребрами під ними. На краю дюни піднято цілий черпак (МК) з трьома рядами горизонтальних відбитків шнура та вушком, прикріпленим одним кінцем до краю вінця. З

крем'яних виробів знайдено більше 10 серпів та їх уламків, наконечники списів, дротиків та більше 100 наконечників стріл, переважно з увігнутою основою, крем'яні сокири чотирикутні та лінзоподібної в поперечному перерізі форми, ножі, скребки, проколки, ретушери, уламки кам'яних сокир, зернотерки та їх уламки і кулясті розтирачі зерна [Михальчишин, 1992. – С. 4].

Яструбичі II. Поселення знаходиться між лівим берегом р. Жерухова і правим берегом р. Західний Буг, в ур. За Жеруховою. На дюні зібрані фрагменти кераміки стжижовської культури, орнаментованої відбитками шнура.

Яструбичі III. Поселення знаходиться на відстані 2 км на південний схід від села, на правому березі р. Жерухова, в ур. Під Мірчуком. Крім матеріалів мезоліту та тщинецької культури, на дюні зібрано фрагменти кераміки стжижовської культури, орнаментовані відбитками шнура.

Яструбичі IV. Поселення знаходиться на відстані 2,5 км від південно-східної околиці села, між двома меліоративними каналами, в ур. На Лугах. Розташоване на мисі правого корінного берега р. Західний Буг. Зібрано фрагменти кераміки стжижовської культури, орнаментовані відбитками шнура [Михальчишин, 1993. – С. 39].

Немилів II. с. Немилів Радехівського р-ну Львівської обл.

Поселення знаходиться на відстані 1 км від південно-східної околиці села. Воно розташоване у прямокутнику між чотирма меліоративними каналами на піщаній дюні великого торф'яного болота, на лівому березі р. Острівки (ліва притока р. Стир), в ур. Радьків. На поверхні дюни (100x20 м) зібрано фрагменти ліпного посуду, в керамічному тісті якого є домішка піску та крупних зерен жорстви кременю, які виступають на поверхню. Вінця посуду прямі, одне з них має біля краю овальний наліп (МК?). Трапився фрагмент вушка посудини. Знайдено уламок зернотерки з сірого кварциту. Культурний шар зруйнований розорюванням та меліоративними роботами [Михальчишин, 1993. – С. 37].

с/мт Лопатин Радехівського р-ну Львівської обл.

На схід від селища, на березі р. Острівка (ліва притока р. Стир), та піщаних дюнах серед болота виявлено три поселення стжижовської культури.

Лопатин I. Поселення знаходиться на відстані 0,7 км від південно-східної околиці селища, на південь від вул. Б. Хмельницького, в ур. Берчі. Воно розташоване на мисоподібному виступі низького лівого берега р. Острівка. На розораній піщовій поверхні 20x25 м та в шурфі на глибині 0,25–0,30 м від сучасної поверхні зібрано фрагменти ліпного посуду з великою домішкою в керамічному тісті жорстви, яка виступає над поверхнею. Випал посуду нерівномірний, поверхня світло-сірого, сірого та темно-коричневого кольору. Вінця прямі, з наліпом-виступом (МК?) під ними. Привертає увагу фрагменти посуду з порівняно тонкими стінками (3–3,5 мм), без помітних домішок у тісті. Зібрано грудки випаленої глини та крем'яні вироби [Михальчишин, 1993. – С. 37].

Лопатин III. Знаходиться на відстані 1 км від кінця вул. Б. Хмельницького. Розташоване на великій піщаній дюні лівого корінного берега р. Острівка, висотою 1,5–2 м над рівнем заплави. Більша частина поверхні дюни вкрита лісом і перерізана меліоративним каналом. У стінці каналу на глибині 0,30–0,50 м від сучасної поверхні зібрано фрагменти ліпного посуду межановицької (?) культури. Трапилася роздавлена опуклобока амфора з циліндричними вінцями і трьома наліпами на них. Вінця і плечики амфори лощені, в керамічному тісті велика домішка крупних зерен жорстви кременю. На жаль, більша частина амфори втрачена внаслідок того, що вона знаходилася у вологому піску і при дотику її стінки розсипалися на дрібні фрагменти. Дно амфори відрізане ножом меліоративної машини. Вдалося реставрувати невелику частину амфори, яка відображає її профіль [Михальчишин, 1993. – С. 37].

Лопатин IV. Знаходиться на відстані 3 км на схід від вул. Б.Хмельницького. Розташоване на піщаній дюні на краю болотистої заплави лівого берега р. Острівка. На поверхні зібрано фрагменти ліпного посуду з великою домішкою в керамічному тісті жорстви кременю та крем'яні вироби [Михальчишин, 1993. – С. 37].

с. Костеїв IV Жовківського р-ну Львівської обл.

Знаходиться на відстані 0,4 км від північно-західної околиці села, напроти хут. Четверик, 0,3 км на південь від шкірзаводу, на схід від залізниці. Розташоване на мисі високого крутого лівого берега струмка Думний (ліва притока р. Полтва – Західний Буг). В кера-

мічному тісті посуду є домішка жорстви кременю, що виступає над поверхнею. Прямі вінця орнаментовані відбитками шнура, борозенками, відростками – наліпками. Знайдено крем'яний відбійник-ретушер, кварцитова зернотерка та кварцитові кулясті розтирачі зерна.

Нижанковичі П. *сmt Нижанковичі Старосамбірського району Львівської обл.*

Знаходиться біля південного-східної околиці селища поблизу млина. Розташоване на вузькому мисі трикутної у плані форми, між правим берегом р. Вигор (стара назва В'яр, права притока р. Сан) та лівим берегом струмка, котрі зливаються біля північного краю мису. Культурний шар поселення виявлено в гумусованому сулинку на глибині 1,20 м від сучасної поверхні, в обриві берега, що утворився під час повені. Товщина культурного шару в середньому 10 см. Серед знахідок трапився фрагмент опуклобокої посудини світло-сірого кольору. Вінця прямі звужені до краю, з наліпом-виступом (МК?). Вінця і шийка амфори прикрашені сімома горизонтальними рядами відбитків тонкого шнура, а на плечиках та бочку – вертикальними канавками. Інший фрагмент (злегка потовщеного вінця і шийки) чорного кольору має на шийці один ряд горизонтальних наколів [Михальчишин, 1993. – С. 48].

с. Грабове *Любомльського р-ну Волинської обл.*

Сліди поселення східнотщинецької культури виявлені біля західної околиці села. На мисі правого берега р. Західний Буг зібрано фрагменти кераміки та крем'яні вироби [Пелещишин, 1977. – С.370].

Література

1. Пелещишин Н. А., Михальчишин И. Р. Разведки в Западном Побужье и Подкарпатье // Археологические открытия 1976 года. – М. : Наука, 1977. – С. 351–352.
2. Пелещишин Н. А., Михальчишин И. Р. Разведки на Буге // Археологические открытия 1977 года. – М. : Наука, 1978. – С. 370–371.
3. Пелещишин Н. А., Михальчишин И. Р., Корчинский О. М. Разведки на Буге и Верхнем Днестре // Археологические открытия 1978 года. – М. : Наука, 1979. – С. 384–386.
4. Пелещишин Н. А., Михальчишин И. Р. Разведки в Западном Побужье // Археологические открытия 1980 года. – М. : Наука, 1981. – С. 298–299.

5. Михальчишин І. Р. Разведки в бассейне р. Раты // Археологические открытия 1981 года. – М. : Наука, 1983. – С. 290–291.
6. Михальчишин І. Р. Разведки в Волинской области // Археологические открытия 1982 года. – М. : Наука, 1984. – С. 299.
7. Михальчишин І. Р. Разведки в Прикарпатье и Волинской области // Археологические открытия 1984 года. – М. : Наука, 1985. – С. 318–319.
8. Михальчишин І. Р. Звіт про археологічні розвідки на території Львівської та Волинської областей в 1981 році. – Львів, 1982.
9. Михальчишин І. Р. Звіт про археологічні розвідки археологічної експедиції Львівського історичного музею на території Львівської області в 1991 році. – Львів, 1992.
10. Михальчишин І. Список пам'яток стародавньої історії Львівської області. – Львів : Управління культури Львівської обласної державної адміністрації; історичний музей, 1993. – 57 с.
11. Михальчишин І. Крем'яні наконечники стріл з поселення с. Низи Львівської області і комплекс знарядь та зброї з острова Ігуруп Курільської гряди // Наукові записки / Львівський історичний музей. – Вип. 1. – Львів, 1993. – С. 14–18.
12. Михальчишин І. Р. Археологічні розвідки в Західному Побужжі // Археологія. – 1986. – № 55. – С. 95–98.

СЛОВНИК ПАМ'ЯТОК АРХЕОЛОГІЇ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

СЛОВНИК

пам'яток археології Володимир-Волинського району

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
1.	Володимир-Волинський-1, місто	давньоруського часу	м. Володимир-Волинський, у центрі міста	5,5	Петегрич В.М.
2.	Володимир-Волинський-2, могильник	перша половина I тис. н.е.	м. Володимир-Волинський, передмістя Білі береги, вул. М. Коцюбинського	0,5	Івановський В.І.
3.	Володимир-Волинський-3, поселення	кінець доби бронзи та початок ранньозалізного часу	м. Володимир-Волинський, в центральній частині міста (поблизу Успенського собору)	0,5	Крушельницька Л.І.
4.	Амбуків-1, поселення двошарове	латенського і давньоруського часу	с. Амбуків, за 1 км на захід від села, на правому березі р. Західний Буг	0,5	Пелещин М.А., Михальчичин І.Р.
5.	Амбуків-2, поселення	перша половина II тис. до н.е.	с. Амбуків, за 0,7 км від західної околиці села, на лівому березі р. Західний Буг	0,5	Пелещин М.А., Михальчичин І.Р.
6.	Амбуків-3, могильник	доба енеоліту	с. Амбуків, на західній околиці села	0,4	Пелещин М.А., Михальчичин І.Р.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
7.	Амбуків-4 , поселення	друга половина II тис. до н.е.	с. Амбуків, на правому березі р. Західний Буг, в урочищі Лісок		Пелещин М.А., Михальшин І.Р.
8.	Березовичі-1 , поселення багатощарове	доба середньої бронзи, ранньозалізного і давньоруського часу	с. Березовичі, на лівому березі р. Свинорийка, на захід від села	0,6	Конопля В.М.
9.	Березовичі-2 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Березовичі, за 0,7 км на захід від села, на правому березі р. Свинорийка	0,6	Конопля В.М.
10.	Березовичі-3 , поселення двошарове	доба ранньої бронзи	с. Березовичі, на північно-західній околиці села, в урочищі «Яворівка»	0,5	Конопля В.М.
11.	Бубнів-1 , поселення багатощарове	доба неоліту, I ст.н.е.	с. Бубнів, за 1 км на схід від села	0,4	Охріменко Г.В.
12.	Горичів-1 , поселення багатощарове	доба ранньої і середньої бронзи, давньоруського часу	с. Горичів, за 1 км на схід від села	0,4	Конопля В.М.
13.	Горичів-2 , поселення	доба бронзи	с. Горичів, на дні поблизу села	0,4	Івановський В.І.
14.	Гурівка-1 , поселення	рубіж II-III тис. до н.е.	с. Гурівка, на схід від села, на піщаному підвищенні	0,3	Івановський В.І.
15.	Залужжя-1 , поселення	доба бронзи	с. Залужжя, за 0,4 км на схід від хутора Гаївка, на правому березі р. Луга	0,4	Івановський В.І.
16.	Залужжя-2 , поселення багатощарове	лендельська культура ранньозалізного і давньоруського часу	с. Залужжя, на південній околиці хутора Гаївка, на правому березі р. Луга	0,5	Івановський В.І.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
17.	Заріччя-1 , поселення	III-IV ст. н.е. і давньоруського часу	с. Заріччя, на північно-західній околиці села, на лівому березі р. Луга	0,5	Конопля В.М.
18.	Заріччя-2 , поселення багатощарове	доба середньої бронзи, III-IV ст. н.е. і давньоруського часу	с. Заріччя, в північно-західній частині села, на лівому березі р. Луга	0,6	Івановський В.І., Конопля В.М.
19.	Заріччя-3 , поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи, III-IV ст. н.е. і давньоруського часу	с. Заріччя, за 0,3 км на північ від села, на лівому березі р. Луга	0,6	Івановський В.І., Конопля В.М.
20.	Заріччя-4 , поселення	давньоруського часу	с. Заріччя, в північно-східній частині села, на лівому березі р. Луга	0,5	Конопля В.М.
21.	Заріччя-5 , поселення	давньоруського часу	с. Заріччя, в північно-східній частині села, на лівому березі р. Луга	0,5	Конопля В.М.
22.	Зимно-1 , поселення багатощарове, городище	доба енеоліту, раннього заліза, городище ранньослов'янського, селище давньоруського часу	с. Зимне, на північно-західній околиці села, на лівому березі р. Луга	3,7	Аулік В.В., Пелецишин М.А.
23.	Зимно-2 , поселення	доба раннього заліза і давньоруського часу	с. Зимне, на південно-східній околиці села	0,5	Пелецишин М.А., Михальчишин І.Р.
24.	Зоря-1 , селище	доба раннього заліза і давньоруського часу	с. Зоря, в південній частині села, в урочищі «Селисько»	0,3	Пелецишин М.А., Михальчишин І.Р.
25.	Зоря-2 , городище	давньоруського часу	с. Зоря, на правому високому березі р. Західний Буг	0,4	Пелецишин М.А., Михальчишин І.Р.
26.	Зоря-3 , поселення	перша половина II тис. до н.е.	с. Зоря, на високому пагорбі біля села, на березі р. Західний Буг	0,3	Івановський В.І.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
27.	Зоря-4 , поселення	доба бронзи	с. Зоря, на березі р. Західний Буг, в урочищі «Прихідкова Гора»	0,4	Івановський В.І.
28.	Коритниця-1 , поселення	доба бронзи	с. Коритниця, на околиці села	0,4	Івановський В.І.
29.	Ласків-1 , скарб римських прикрас	рубіж IV-V ст. н.е.	с. Ласків, за 0,4 км на південь від села, на лівому березі р. Золотуха	0,7	Івановський В.І.
30.	Лудин-1 , могилиник	перша половина I тис. н.е.	с. Лудин, на околиці села, в урочищі «Могильна долина»	0,5	Івановський В.І.
31.	Лудин-2 , скарб кремневих пластин	культура лійчастого посуду	с. Лудин, на околиці села	0,5	Івановський В.І.
32.	Маркостав-1 , поселення двошарове	доба енеоліту і III-IV ст.н.е.	с. Маркостав, за 0,6 км на південний схід від села на правому березі р. Луга	0,4	Конопля В.М.
33.	Маркостав-2 , поселення	доба мезоліту	с. Маркостав, за 1,5 км на схід від села, на лівому березі р. Луга	0,4	Конопля В.М.
34.	Маркостав-3 , поселення багатшарове	доба неоліту, бронзи, раннього заліза і давньоруського часу	с. Маркостав, на північно-західній околиці села, в урочищі «Острівки-1»	0,4	Конопля В.М.
35.	Маркостав-4 , поселення	ранньозалізного часу	с. Маркостав, за 0,3 км на північ від села, в урочищі «Нивки»	0,3	Конопля В.М.
36.	Маркостав-5 , поселення багатшарове	доба середньої бронзи, раннього заліза, III-IV ст. н.е. і давньоруського часу	с. Маркостав, за 8 км на захід від села, в урочищі «Панське поле»	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
37.	Маркостав-6 , селище	давньоруського часу	с. Маркостав, за 1 км на північний захід від села, на правому березі р. Луга	0,4	Конопля В.М.
38.	Маркостав-7 , поселення багатоярусне	доба енеоліту, бронзи і III-IV ст. н.е.	с. Маркостав, на південній околиці села, в урочищі «Замчисько»	0,4	Конопля В.М.
39.	Маркостав-8 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і раннього заліза	с. Маркостав, на південно-східній околиці села, в урочищі «Замчисько-І»	0,3	Конопля В.М.
40.	Маркостав-9 , поховальна пам'ятка	ранньозалізного часу	с. Маркостав, на березі р. Луга, на північний схід від колгоспних будівель	0,3	Івановський В.І.
41.	Маркостав-10 , поселення	ранньозалізного часу	с. Маркостав, на правому березі р. Луга, біля дороги, яка веде в с. Іванівка	0,5	Івановський В.І., Шкоропад В.В.
42.	Маркостав-11 , курган	культура шнурової кераміки	с. Маркостав, на околиці села	0,5	Івановський В.І.
43.	Микитичі-1 , поселення	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Микитичі, на південній околиці села, на правому березі р. Прітва	0,5	Конопля В.М.
44.	Микитичі-2 , селище	давньоруського часу	с. Микитичі, на північній околиці села, в урочищі «Біля старого млина»	0,4	Пелещин М.А., Михальчишин І.Р.
45.	Микитичі-1 , поселення	доба бронзи	с. Микитичі, за 700 м від західної околиці села, на північній діючій	0,5	Пелещин М.А., Михальчишин І.Р.
46.	Микитичі-2 , двошарове поселення	доба раннього заліза і давньоруського часу	с. Микитичі, біля кладовища, за 0,4 км від села	0,5	Івановський В.І.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
47.	Микитичі-3, поселення	давньоруського часу	с. Микитичі, на західній околиці села	0,5	Пелецишин М.А.
48.	Новосілка-1, городище	давньоруського часу	с. Новосілка, на західній околиці села	0,4	Пелецишин М.А., Михальчишин І.Р.
49.	Пархоменкове-1, городище	ранньослов'янського часу	с. Пархоменкове, за 2 км на північ від села, на правому березі р. Західний Буг	0,5	Пелецишин М.А., Михальчишин І.Р.
50.	П'ятидні-1, поселення	давньоруського часу	с. П'ятидні, за 0,5 км на північний схід від села, на правому березі р. Луга	0,5	Конопля В.М.
51.	П'ятидні-2, поселення двошарове	доба бронзи і давньоруського часу	с. П'ятидні, за 3 км на схід від села, на правому березі р. Луга	0,5	Конопля В.М.
52.	П'ятидні-3, поселення	давньоруського часу	с. П'ятидні, у східній частині села, на лівому березі р. Луга	0,5	Конопля В.М.
53.	П'ятидні-4, поселення	давньоруського часу	с. П'ятидні, на південно-східній околиці села, на лівому березі р. Луга	0,4	Конопля В.М.
54.	П'ятидні-5, поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи, III-IV ст. н.е. і давньоруського часу	с. П'ятидні, на північно-західній околиці села, на лівому березі р. Луга	0,7	Івановський В.І., Конопля В.М.
55.	П'ятидні-6, поселення багатощарове	доба середньої бронзи, III-IV ст. н.е. і давньоруського часу	с. П'ятидні, за 1 км на південний схід від села, в урочищі «Лука»	0,7	Івановський В.І., Конопля В.М.
56.	П'ятидні-7, поселення багатощарове	доба неоліту, заліза, давньоруського часу	с. П'ятидні, за 1,5 км на північний схід від села, на правому березі р. Луга	0,5	Івановський В.І., Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
57.	П'ятидні-8, поселення двошарове	доба неоліту і давньоруського часу	с. П'ятидні, за 1 км на північ від села, на правому березі р. Луга	0,6	Конопля В.М.
58.	П'ятидні-9, селище	давньоруського часу	с. П'ятидні, за 1 км від східної околиці села, на правому березі р. Луга	0,5	Пелецишин М.А., Михальчишин І.Р.
59.	Руснів-1, могильник	давньоруського часу	с. Руснів, за 0,5 км на захід від села	0,3	Конопля В.М.
60.	Руснів-2, могильник курганний	давньоруського часу	с. Руснів, за 3 км на північний захід від села, в урочищі «Гурецькі могили»	0,6	Гупало В.Д.
61.	Селець-1, поселення двошарове	доба неоліту і III–IV ст.н.е.	с. Селець, за 1 км на захід від села, в урочищі «Дмитрівщина–III»	0,4	Конопля В.М.
62.	Селець-2, поселення двошарове	доба неоліту і бронзи	с. Селець, за 0,5 км на захід від села, в урочищі «Дмитрівщина–I»	0,5	Конопля В.М.
63.	Селець-3, селище	давньоруського часу	с. Селець, на північно-західній околиці села, на правому березі р. Луга	0,5	Конопля В.М.
64.	Селець-4, поселення двошарове	доба раннього заліза і давньоруського часу	с. Селець, на західній околиці села, в урочищі «Дмитрівщина–I»	0,5	Конопля В.М.
65.	Селець-5, поселення двошарове	доба неоліту і бронзи	с. Селець, за 0,5 км на захід від села, в урочищі «Дмитрівщина–I»	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
66.	Тростянка-1 , городище і могилиник	давньоруського часу	с. Тростянка, на підвищенні, серед заболоченої долини правого берега р. Західний Буг	0,6	Михальчишин І.Р., Пелецишин М.А.
67.	Турівка-1 , поселення	межа III-I тис. до н.е.	с. Турівка, на схід від села, на піщаному підвищенні	0,3	Івановський В.І.
68.	Турівка-2 , місто	давньоруського часу	с. Турівка, біля хутора Заболоття	0,3	Пелецишин М.А., Михальчишин І.Р.
69.	Устилуг-1 , поселення багатшарове	доба енеоліту, перших століть н.е. і давньоруського часу	м. Устилуг, на західній околиці міста, на мисі берега р. Луга	0,5	Пелецишин М.А., Михальчишин І.Р.
70.	Устилуг-2 , городище	давньоруського часу	м. Устилуг, на правому березі р. Західний Буг	0,4	Пелецишин М.А., Михальчишин І.Р.
71.	Фалемичі-1 , селище	давньоруського часу	с. Фалемичі, на східній околиці села, в урочищі «Селіська»	0,5	Пелецишин М.А., Михальчишин І.Р.
72.	Фалемичі-2 , поселення	доба раннього заліза	с. Фалемичі, на схід від залізничного мосту, в урочищі «Замчисько»	0,4	Івановський В.І.
73.	Федорівка-1 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Федорівка, на південній околиці села, в урочищі «Федорянське»	0,7	Конопля В.М.
74.	Федорівка-2 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Федорівка, на південній околиці села, в урочищі «Янове поле»	0,6	Конопля В.М.
75.	Федорівка-3 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Федорівка, за 0,5 км на захід від села, на правому березі р. Луга	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
76.	Федорівка-4 , поселення двошарове	доба мезоліту і неоліту	с. Федорівка, за 1 км на захід від села, в урочищі «Колтунове поле»	0,8	Конопля В.М.
77.	Федорівка-5 , поселення	давньоруського часу	с. Федорівка, на північно-західній околиці села, на правому березі р. Луга	0,5	Конопля В.М.
78.	Федорівка-6 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Федорівка, за 0,5 км на північний захід від села, на правому березі р. Луга	0,7	Конопля В.М.
79.	Федорівка-7 , поселення	доба бронзи	с. Федорівка, на правому березі р. Луга	0,3	Івановський В.І.
80.	Хмелів-1 , селище	давньоруського часу	с. Хмелів, за 1,5 км на захід від села, на правому березі р. Свинорийка	0,3	Конопля В.М.
81.	Хмелівка-1 , поселення	доба раннього заліза і давньоруського часу	с. Хмелівка, на північно-східній околиці села, на лівому березі р. Свинорийка	0,5	Конопля В.М.
82.	Хобултова-1 , селище	давньоруського часу	с. Хобултова, за 0,6 км на схід від села, в урочищі «Корчунок»	0,3	Пелецишин М.А.
83.	Хобултова-2 , селище	давньоруського часу	с. Хобултова, за 1 км на південь від села	0,3	Конопля В.М.
84.	Хотячів-1 , могильник	кінець III-го тис. до н.е.	с. Хотячів, на околиці села	0,3	Івановський В.І.
85.	Хрипаличі-1 , поселення багатшарове	доба бронзи і давньоруського часу	с. Хрипаличі, за 3 км на схід від села, на лівому березі р. Луга	0,7	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
86.	Хрипаличі-2 , поселення багатощарове	доба середньої бронзи, III-IV ст. н.е. і давньоруського часу	с. Хрипаличі, за 2,5 км на схід від села, в урочищі «Зарудки»	0,6	Івановський В.І., Конопля В.М.
87.	Хрипаличі-3 , поселення двошарове	III-IV ст. н.е. і давньоруського часу	с. Хрипаличі, за 1,5 км на схід від села, на лівому березі р. Луга	0,5	Івановський В.І., Конопля В.М.
88.	Хрипаличі-4 , поселення багатощарове	доба бронзи і давньоруського часу	с. Хрипаличі, за 0,7 км на схід від села, на лівому березі р. Луга	0,8	Конопля В.М.
89.	Хрипаличі-5 , поселення багатощарове	доба бронзи і давньоруського часу	с. Хрипаличі, на східній околиці села, в урочищі «Придатки»	0,6	Конопля В.М.
90.	Хрипаличі-6 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Хрипаличі, на північно-східній околиці села, в урочищі «За Пасікою»	0,6	Конопля В.М.
91.	Хрипаличі-7 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Хрипаличі, на північній околиці села, в урочищі «Города»	0,6	Конопля В.М.
92.	Хрипаличі-8 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Хрипаличі, на північно-західній околиці села, на лівому березі р. Луга	0,6	Конопля В.М.
93.	Хрипаличі-9 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Хрипаличі, за 0,5 км на північний захід від села, на лівому березі р. Луга	0,5	Конопля В.М.
94.	Хрипаличі-10 , поселення	III-IV ст. н.е.	с. Хрипаличі, за 1 км на захід від села, на лівому березі р. Луга	0,5	Івановський В.І., Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
95.	Хрипаличі-1 , поселення багатощарове	доба середньої бронзи, III-IV ст. н.е. і давньоруського часу	с. Хрипаличі, за 0,5 км на південний захід від села, на лівому березі р. Луга	0,5	Івановський В.І., Конопля В.М.
96.	Чорників-1 , поселення двошарове	доба бронзи і III-IV ст. н.е.	с. Чорників, на території села, за 0,3 км на південь від клубу	0,5	Івановський В.І.
97.	Чорників-2 , могильник	доба бронзи	с. Чорників, на території села	0,6	Івановський В.І.
98.	Черчичі-1 , селище	давньоруського часу	с. Черчичі, на території села, на селянських городах	0,2	Івановський В.І.
99.	Черчичі-2 , поселення багатощарове	доба неоліту, енеоліту, ранньої бронзи	с. Черчичі, за 1 км на схід від села, на лівому березі р. Луга	0,5	Конопля В.М.
100.	Черчичі-3 , поселення	доба ранньої бронзи	с. Черчичі, за 0,6 км на південь від села, на лівому березі безіменного струмка	0,4	Конопля В.М.
101.	Черчичі-4 , поселення	доба ранньої бронзи	с. Черчичі, за 0,5 км на північний захід від села, в урочищі «Токарські гори»	0,5	Конопля В.М.
102.	Шистів-1 , курган	культура шнурової кераміки	с. Шистів, на околиці села, в урочищі «Вошыва могила»	0,4	Івановський В.І.
103.	Шистів-2 , скарб кремневих пластин	культура лійчастого посуду	с. Шистів, на лівому березі р. Луга, поблизу млина	0,4	Івановський В.І.
104.	Яковичі-1 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Яковичі, на північно-східній околиці села	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
105.	Яковичі-2 , селище	давньоруського часу	с. Яковичі, за 0,7 км на схід від села, на правому березі р. Свинорийка	0,3	Конопля В.М.
106.	Яковичі-3 , селище	давньоруського часу	с. Яковичі, на східній околиці села, в урочищі «Боярське стійло»	0,3	Пелецишин М.А., Михальчишин І.Р.

СЛОВНИК

пам'яток археології Горохівського району

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Об'єм (стор.)	Автор
1.	Горохів-1 , поселення двошарове	ранньозалізна доба, давньоруський час	м. Горохів, на східній околиці міста, на правому березі р. Липа	0,4	Терський В.С.
2.	Берестечко-1 , поховання	ранньобронзова доба	м. Берестечко, на східній околиці міста	0,5	Терський В.С.
3.	Берестечко-2 , поселення двошарове	ранньозалізна доба, давньоруський час	м. Берестечко, на південній околиці міста, на лівому березі р. Стір	0,4	Терський В.С.
4.	Борисковичі-1 , городище двошарове	ранньозалізна доба, давньоруський час	с. Борисковичі, за 1,5 км на північний схід від села, в урочищі «Вали»	0,8	Терський В.С.
5.	Борочичі-1 , скарб	I-IV ст. н.е.	с. Борочичі, за 1,5 км на північний схід від села	0,5	Терський В.С.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
6.	Галичани-1 , поселення	кінець I тис. н.е.	с. Галичани, на мисі правого берега р. Липа	0,3	Шеломенцев-Терський С. В.
7.	Галичани-2 , поселення	ранньослов'янського часу	с. Галичани, на невисокому пагорбі серед заплави р. Липа	0,3	Шеломенцев-Терський С. В.
8.	Гумнище-1 , поселення багатощарове	ранньозалізна доба, II-IV ст. н.е., давньоруський час	с. Гумнище, на території села, на лівому березі р. Стир	0,4	Івановський В.І.
9.	Гумнище-2 , поселення	кінець I тис. н.е.	с. Гумнище, на пагорбах лівого берега р. Стир	0,3	Шеломенцев-Терський С. В.
10.	Довге-1 , поселення багатощарове	доба бронзи, ранньозалізна доба, III-IV ст. н.е.	с. Довге, на території села, на правому березі р. Липа	0,4	Терський В.С.
11.	Жуковець-1 , курган	невизначеного часу	с. Жуковець, в околицях села	0,3	Терський В.С.
12.	Журавники-1 , могильник	IV-III ст. до н.е.	с. Журавники, на околиці села (територія колишнього с. Дружкопіль)	0,4	Терський В.С.
13.	Загаї-1 , поселення	I-II ст. н.е.	с. Загаї, за 1,5 км на південь від села, в урочищі «Над Ставою»	0,5	Терський В.С.
14.	Колмів-1 , городище	невизначеного часу	с. Колмів, в урочищі «Зайчисько»	0,4	Терський В.С.
15.	Колмів-2 , поселення	VI-УІІ ст. н.е.	с. Колмів, на березі р. Липа	0,3	Шеломенцев-Терський С. В.
16.	Новосілки-1 , городище	давньоруського часу	с. Новосілки, в урочищі «Звенигород»	0,4	Шеломенцев-Терський С. В.
17.	Новосілки-2 , поселення	II тис. до н.е.	с. Новосілки, на околиці села	0,4	Терський В.С.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
18.	Новостав-1 , могильник	III-IV тис. до н.е.	с. Новостав, на території села	0,3	Терський В.С.
19.	Новостав-2 , поселення	давньоруського часу	с. Новостав, на місці лівого берега р. Липа	1,5	Шеломенцев-Терський С. В.
20.	Перемиль-1 , городище	давньоруського часу	с. Перемиль, у східній частині села, на лівому березі р. Стир	0,3	Терський В.С., Шеломенцев-Терський С. В.
21.	Перемиль-2 , городище	невизначеного часу	с. Перемиль, в південно-східній околиці села	0,8	Терський В.С.
22.	Перемиль-3 , поселення багатопарове	III-IV ст. н.е., давньоруського часу, курганний могильник давньоруського часу	с. Перемиль, на лівому березі р. Стир, в урочищі «Забуддя»	0,4	Шеломенцев-Терський С. В.
23.	Перемиль-4 , поселення	ранньобронзова доба	с. Перемиль, у західній частині села	0,3	Терський В.С.
24.	Скірче-1 , поселення	давньоруського часу	с. Скірче, у східній частині села	0,4	Терський В.С.
25.	Скірче-2 , курган	доба бронзи, городище давньоруського часу	с. Скірче, у південно-східній частині села	0,5	Терський В.С.
26.	Смолява-1 , поселення	доба бронзи	с. Смолява, на лівому березі р. Стир, біля вигину русла		Івановський В.І.
27.	Холонів-1 , городище	давньоруського часу	с. Холонів, за 5 км на схід від села, в урочищі «Городище»		Терський В.С.

СЛОВНИК пам'яток археології Іваничівського району

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
1.	Іваничі-1 , курган	бронзова доба	с.мт Іваничі, на околиці селища	0,4	Івановський В.І.
2.	Бужанка-1 , селище	XIII ст.	с. Бужанка, на західній околиці села, в урочищі «Журитин»	0,4	Пелецишин М.А., Михальчишин І.Р.
3.	Бужанка-2 , поселення	початок доби бронзи	с. Бужанка, за 0,4 км на захід від села, в урочищі «Журитин»	0,7	Корзюнок М.М., Охріменко Г.В.
4.	поселення	доба енеоліту	с. Бужанка, за 0,5 км на захід від села, в урочищі «Журитин»	0,5	Корзюнок М.М., Охріменко Г.В.
5.	Бужковичі-1 , двошарове поселення	ранньозалізна доба і період Київської Русі	с. Бужковичі, за 1 км на схід від села, на лівому березі р. Луга	0,4	Шеломенцев-Терський С. В.
6.	Бужковичі-2 , городище	давньоруського періоду	с. Бужковичі, за 1 км на захід від села, на лівому березі р. Луга	0,6	Шеломенцев-Терський С. В.
7.	Бужковичі-3 , поселення	давньоруського періоду	с. Бужковичі, на західній околиці села, на лівому березі р. Луга	0,3	Шеломенцев-Терський С. В.
8.	Бужковичі-4 , поселення двошарове	середина доби бронзи III-IV ст.н.е.	с. Бужковичі, за 0,5 км на північ від села, на лівому березі р. Луга	0,4	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
9.	Завидів-1 , поселення двошарове	доба бронзи і період пізнього середньовіччя	с. Завидів, на північній околиці села, за 0,4-0,5 км на захід від церкви на лівому березі р. Луга		
10.	Завидів-2 , поселення	давньоруського часу	с. Завидів, на південно-західній околиці села, на лівому березі р. Луга		
11.	Завидів-3 , поселення двошарове	доба бронзи і давньоруський час	с. Завидів, на території села, на схилі мису заплави лівого берега р. Луга		
12.	Завидів-4 , поселення	давньоруського часу	с. Завидів, за 0,5 км на схід від пам'ятки Завидів-3		
13.	Завидів-5 , поселення	доба бронзи	с. Завидів, за 1 км на схід від пам'ятки Завидів-4, за 0,6 км на північ від кладовища		
14.	Завидів-6 , поселення	період пізнього середньовіччя	с. Завидів, за 1,5 км на схід від пам'ятки Завидів-5		
15.	Заставне-1 , поселення двошарове	III-IV ст. н.е. і XI-XIII ст.	с. Заставне, на південний схід від села	0,4	Івановський В.І.
16.	Заставне-2 , поселення двошарове	кінець доби бронзи і давньоруського часу	с. Заставне, на південно-західній околиці села	0,5	Івановський В.І.
17.	Заставне-3 , поселення	давньоруського часу	с. Заставне, на захід від села, на правому березі р. Західний Буг	0,4	Івановський В.І.
18.	Іванівка-1 , поселення двошарове	III-IV ст. н.е. і XI-XIII ст.	с. Іванівка, на південно-східній околиці села, на лівому березі р. Луга	0,4	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
19.	Іванівка-2 , поселення	доба енеоліту	с. Іванівка, на північній околиці села, на правому березі р. Луга	0,4	Конопля В.М.
20.	Іванівка-3 , селище	давньоруського часу	с. Іванівка, за 0,8км на захід від села	0,4	Конопля В.М.
21.	Іванівка-4 , поселення	доба бронзи	с. Іванівка, за 0,3 км на схід від села, на правому березі р. Луга	0,5	Івановський В.І.
22.	Іванівка-5 , поселення і могильник	кінець доби бронзи	с. Іванівка, за 0,1 км на північний схід від села, на правому березі р. Луга	0,5	Івановський В.І., Шкоропад В.В.
23.	Іванівка-6 , поселення	середина доби бронзи	с. Іванівка, за 1 км на південний схід від села, на правому березі р. Луга	0,4	Конопля В.М.
24.	Клопочин-1 , поселення	доба раннього заліза	с. Клопочин, на південно-західній околиці села	0,5	Івановський В.І., Шкоропад В.В.
25.	Клопочин-2 , поселення багатощарове	початок доби бронзи, доба раннього заліза, давньоруський час	с. Клопочин, на південно-західній околиці села, на правому березі р. Луга	0,5	Івановський В.І., Шкоропад В.В.
26.	Кречів-1 , курган	доба бронзи	с. Кречів, поблизу села, на правому березі р. Західний Буг	0,5	Івановський В.І.
27.	Кречів-2 , поселення	доба бронзи	с. Кречів, на околиці села, на правому березі р. Західний Буг	0,5	Івановський В.І.
28.	Кречів-3 , поселення	ІІ ст. до н.е.	с. Кречів, за 0,8 км на захід від села, на правому березі р. Західний Буг	0,5	Пелецишин М.А., Михальчишин І.Р.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
29.	Лежниця-1 , поселення багатощарове	доба енеоліту, бронзи, раннього заліза та ранньослов'янського часу	с. Лежниця, за 0,8 км на південний схід від села, в урочищі «Чуб»	1,5	Пелецишин М.А., Михальчишин І.Р.
30.	Лежниця-2 , поселення багатощарове	доба енеоліту, бронзи, раннього заліза та III ст.н.е.	с. Лежниця, на правому березі р. Західний Буг, в урочищі «Попова Гора»	0,6	Пелецишин М.А., Михальчишин І.Р.
31.	Лежниця-3 , поселення багатощарове	доба енеоліту, бронзи, раннього заліза та III ст.н.е.	с. Лежниця, на правому березі р. Західний Буг, в урочищі «Біля застави»	0,6	Пелецишин М.А., Михальчишин І.Р.
32.	Литовеж-1 , поселення	бронзова доба	с. Литовеж, за 0,5 км на південь від села, на правому березі р. Західний Буг	0,6	Михальчишин І.Р.
33.	Литовеж-2 , городище	давньоруського часу	с. Литовеж, в урочищі «Литовень», на одній із невисоких дюн	0,9	Чайка Р. М.
34.	Литовеж-3 , поселення	доба раннього заліза і III-IV ст. н.е.	с. Литовеж, за 1,5 км на південь від села, на правому березі р. Західний Буг	0,7	Пелецишин М.А., Михальчишин І.Р.
35.	Литовеж-4 , поселення	доба енеоліту та раннього заліза	с. Литовеж, за 0,7 км на північний захід від села, на правому березі р. Західний Буг	0,5	Пелецишин М.А., Михальчишин І.Р.
36.	Литовеж-5 , багатощарова пам'ятка	доба бронзи, раннього заліза, городище давньоруського часу	с. Литовеж, за 1 км на південний захід від села, в урочищі «Городище»	0,8	Чайка Р. М.
37.	Литовеж-6 , поховання	доба енеоліту	с. Литовеж, на березі р. Західний Буг, біля хутора	0,3	Івановський В.І.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
38.	Міялятин-1 , поселення	ранньозалізний час	с. Міялятин, на території села, на правому березі р. Стрипа	0,4	Івановський В.І.
39.	Михале-1 , поселення	II-IV ст. н.е.	с. Михале (?), в урочищі «Віляня», на правому березі р. Західний Буг	0,6	Пелецишин М.А., Михальчичшин І.Р.
40.	Мишів-1 , могильник	II-IV ст. н.е.	с. Мишів, в урочищі «Гута»	0,3	Івановський В.І.
41.	Млинице-1 , могильник	доба бронзи	с. Млинице, в урочищі «Коло Озера»	0,6	Павлів Д.Ю.
42.	Млинице-2 , могильник	ранньозалізна доба	с. Млинице, в урочищі «Довге»	0,4	Павлів Д.Ю.
43.	Млинице-3 , поселення	доба бронзи	с. Млинице, на околиці села, на піщаному підвищенні	0,4	Івановський В.І.
44.	Мовники-1 , могильник	доба бронзи	с. Мовники, за 1 км від західної околиці села, на правому березі р. Західний Буг	0,5	Пелецишин М.А., Михальчичшин І.Р.
45.	Морозовичі-1 , могильник	доба енеоліту і ранньозалізний час	с. Морозовичі, за 1 км на південний захід від села, в заплаві р. Західний Буг	0,5	Пелецишин М.А., Михальчичшин І.Р.
46.	Радовичі-1 , поселення багатощарове	доба мезоліту, середньо бронзовий, ранньозалізний і давньоруський періоди	с. Радовичі, на південно-західній околиці села	0,5	Івановський В.І.
47.	Риковичі-1 , курган	невизначеного часу	с. Риковичі, на південній околиці села, за 2 км на південний схід від церкви, за 1 км на схід від лісу		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
48.	Риковичі-2 , поселення	давньоруського часу	с. Риковичі, на південній околиці села, за 0,8 км на південний захід від пам'ятки Риковичі-1		
49.	Старосілля-1 , поселення двошарове	доба бронзи і раннього заліза	с. Старосілля, на північно-західній околиці села, в урочищі «Безодня»	0,4	Івановський В.І., Шкоропад В.В.
50.	Старий Порицьк-1 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і раннього заліза	с. Старий Порицьк, на південно-західній околиці села, на підвищенні у заплаві правого берега р. Луга, на правому березі озера, в уроч. «Безодня»		
51.	Щенятин-1 , поселення двошарове	ранньозалізний час і III ст. н.е.	с. Щенятин, за 1,5 км на північний захід від колгоспної ферми і за 0,5 км від озера, в уроч. «Білобережжя»	0,5	Івановський В.І., Шкоропад В.В.

СЛОВНИК

пам'яток археології Камінь-Каширського району

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Об'єм (стор.)	Автор
1.	Боровно-1 , поселення багагошарове	доба неоліту, бронзи і раннього заліза	с. Боровно, на західній околиці села, на високому березі р. Стохід		Шкоропад В.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
2.	Боровно-2 , стоянка	доба мезоліту	с. Боровно, в урочищі «Шведський Брід», на піщаному підвищенні і заплаві р. Стохід		Шкоропад В.В.
3.	Боровно-3 , поселення	пізньосередньовічного часу	с. Боровно, на північно-східній околиці села, на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід		
4.	Боровно-4 , поселення двошарове	давньоруського часу і доба пізнього середньовіччя	с. Боровно, в південно-східній частині села, на присадибних ділянках, на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід		
5.	Боровно-5 , поселення двошарове	лужицька культура і пізньосередньовічного часу	с. Боровно, за 0,2-0,3 км на південь від села, на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід		
6.	Боровно-6 , поселення двошарове	доба міді-бронзи і давньоруського часу	с. Боровно, за 0,5 км на південний захід від села, біля містка через струмок, на рівній ділянці першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
7.	Бузакі-1 , мотильник	доба бронзи	с. Бузакі, на північно-східній околиці села, за 0,25 км від дороги Камінь-Каширський – Ратно, на піщаному підвищенні серед заболоченої заплави р. Турія		Шкоропад В.В.
8.	Великий Обзир-1 , поселення	давньоруського часу	с. Великий Обзир, за 1,4 км на південний захід від села, на піщаному підвищенні, на першій надзаплавній терасі лівого берега р. Стохід		
9.	Великий Обзир-2 , поселення двошарове	доба бронзи і давньоруського часу	с. Великий Обзир, за 1,2 км на південний захід від села, на піщаному підвищенні першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід		
10.	Великий Обзир-3 , поселення двошарове	комарівська культура і давньоруського часу	с. Великий Обзир, на присадибних ділянках, на південній околиці села, на рівній ділянці першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід		
11.	Великий Обзир-4 , поселення	пізньосередньовічного часу	с. Великий Обзир, на присадибних ділянках, на східній околиці села, на рівній ділянці першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
12.	Великий Обзир-5, поселення	пізньосередньовічного часу	с. Великий Обзир, на схід від центру села, на присадибних ділянках, на рівній ділянці першої над заплавної тераси лівого берега р. Стохід		
13.	Великий Обзир-6, поселення двошарове	давньоруського і пізньосередньовічного часу	с. Великий Обзир, на східній околиці села, на миловидному виступі першої (другої ?) надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід		
14.	Великий Обзир-7, поселення двошарове	давньоруського і пізньосередньовічного часу	с. Великий Обзир, на східній околиці села, на присадибних ділянках, на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід		
15.	Великий Обзир-8, поселення двошарове	доба міді-бронзи і пізньосередньовічного часу	с. Великий Обзир, на північно-східній околиці села, на присадибних ділянках, на схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід		
16.	Великий Обзир-9, поселення	доба міді-бронзи (раннього заліза ?)	с. Великий Обзир, за 2,6 км на північний схід від села, на миловидному піщаному виступі першої надзаплавної тераси лівого берега р. тохід		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
17.	Великий Обзир-10 , мотильник курганный	невизначеного часу	с. Великий Обзир, за 3,3 км на північний схід від села, в лісі, над дорогою Великий Обзир – Борзовно, в урочищі «Шведські могили»		
18.	Грудки-1 , поселення	доба бронзи	с. Грудки, на південно-західній околиці села, на піщаних дюнах		Шкоропад В.В.
19.	Качин-1 , скарб срібних предметів	IV-V ст. н.е.	с. Качин, на східній околиці села (випадково виявлений у 1961 році)		Шкоропад В.В.
20.	Кримно-1 , поселення	доба неоліту	с. Кримно, за 1 км на захід від села, на невеликому підвищенні першої тераси північного берега озера Піщанка		Шкоропад В.В.
21.	Личини-1 , поселення багатоярове	доба мезоліту і бронзи	с. Личини, за 3 км на захід від села, на правому високому березі р. Турія		Шкоропад В.В.
22.	Личини-2 , поселення	ранньослов'янського часу	с. Личини, за 3 км від села, на правому березі р. Турія		Шкоропад В.В.
23.	Оленине-1 , поселення	комарівська культура	с. Оленине, на південно-східній околиці села, на присадибних ділянках, на рівній ділянці першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
24.	Оленине-2, поселення	комарівська культура	с. Оленине, за 0,1-0,2 км на південь від села, біля дороги, що веде у с. Боровно, на ділянці першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід		
25.	Ставище-1, поселення	доба енеоліту	с. Ставище, в урочищі «Княжа Гора», на піщаній доні, на лівому березі р. Турія		Шкоропад В.В.
26.	Ставище-2, городище	давньоруського часу	с. Ставище, за 3 км на північний схід від села, в урочищі «Городище», серед заболоченої заплави, на правому березі р. Турія		
27.	Слобихва-1, поселення	пізньосередньовічного часу	с. Слобихва, за 0,2 км на південний схід від села, на високій ділянці корінного берега р. Стохід, на схід від місця, де раніше стояла церква		
28.	Слобихва-2, поселення	пізньосередньовічного часу	с. Слобихва, за 0,1-0,2 км на схід від поселення Слобихва-1, на рівній ділянці першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
29.	Стобихва-3 , поселення	доба міді-бронзи	с. Стобихва, за 2,7 км на північний схід від села, на живописному піщаному виступі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Стохід		

СЛОВНИК

пам'яток археології Ковельського району

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Об'єм (стор.)	Автор
1.	Білашів-1 , поселення	ранньозалізна доба	с. Білашів, на правому березі р. Турія	0,4	Івановський В.І.
2.	Борщівка-1 , поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи, заліза і періоду Київської Русі	с. Борщівка, на лівому березі р. Стохід	0,6	Аулік В.В.
3.	Великий Порськ-1 , курганна група	давньоруського часу	с. Великий Порськ, на підвищенні поблизу села	0,4	Аулік В.В.
4.	Гончий Брід-1 , курганна група	невизначеного часу	с. Гончий Брід, поблизу села	0,3	Аулік В.В.
5.	Городище-1 , курганна група	невизначеного часу	с. Городище, на околиці села	0,5	Аулік В.В.
6.	Гредьки-1 , поселення багатощарове	доба палеоліту, енеоліту і бронзи	с. Гредьки, на дні, на схід від села	0,5	Аулік В.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
7.	Гредьки-2 , курганний могильник	невизначеного часу	с. Гредьки, поблизу села, в урочищі з подвійною назвою «Шведське обозовище» або «Потопілля»	0,5	Ауліх В.В.
8.	Гредьки-3 , городище	давньоруського часу	с. Гредьки, за 2 км на північний захід від села, в урочищі «Окопи»	0,5	Ауліх В.В.
9.	Гулівка-1 , поселення	ранньомезолітичного часу	с. Гулівка, за 2 км на північний захід від села, в долині р. Стохід	0,4	Ауліх В.В.
10.	Дорогище-1 , курганний могильник	невизначеного часу	с. Дорогище, в урочищах «Козаківка» і «Жовнірівка»	0,4	Ауліх В.В.
11.	Колодниця-1 , поселення	доба мезоліту	с. Колодниця, на схід від села, на дюнах р. Турія	0,4	Ауліх В.В.
12.	Мар'янівка-1 , поселення	давньоруського часу	с. Мар'янівка, на великому мисі берега р. Стохід	0,4	Ауліх В.В.
13.	Мар'янівка-2 , поселення	ранньозалізна доба	с. Мар'янівка, на західній околиці села	0,4	Ауліх В.В.
14.	Мельниця-1 , поселення	ранньослов'янського часу	с. Мельниця, за 2 км від села, зліва від дороги на с. Поворськ	0,5	Ауліх В.В.
15.	Мельниця-2 , городище	давньоруського часу	с. Мельниця, на південній околиці села, близько 0,3 км від костелу	0,7	Ауліх В.В.
16.	Мислина-1 , курганна група	невизначеного часу	с. Мислина, на полях поблизу села	0,3	Ауліх В.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
17.	Нові Кошари-1 , городище	давньоруського часу	с. Нові Кошари, на північний захід від села, на невеликому підвищенні	0,7	Ауліх В.В.
18.	Поворськ-1 , стоянка	пізній палеоліт	с. Поворськ, на території колишнього полігону	0,6	Ауліх В.В.
19.	Підріжжя-1 , поселення багатощарове	I тис. н.е.	с. Підріжжя, на лівому березі р. Стохід	0,9	Ауліх В.В.
20.	Старі Кошари-1 , курганний могильник	невизначеного часу	с. Старі Кошари, в околицях села	0,3	Ауліх В.В.
21.	Уховецьк-1 , поселення	ранньобронзова доба	с. Уховецьк, на захід від села, в урочищі «Рудники»	0,5	Ауліх В.В.

СЛОВНИК

пам'яток археології Ківерцівського району

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
1.	Арматнів-1 , городище	давньоруського часу	с. Арматнів, за 2 км на схід від звірогосподарства, в лісі, на підвищенні в заплаві р. Конопелька		Панишко С.Д.
2.	Арматнів-2 , поселення	давньоруського часу	с. Арматнів, за 0,2 км на південний схід від пам'ятки Арматнів-1, на правому березі р. Конопелька		Панишко С.Д.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
3.	Арматнів-3 , поселення	доба енеоліту	с. Арматнів, за 0,1 км на південний захід від пам'ятки Арматнів-1, в заплаві р. Конопелька		Панишко С.Д.
4.	Берестяне-1 , курган	невизначеного часу	с. Берестяне, за 7 км на схід від села, на правому березі р. Кормин	0,4	Гупало В.Д.
5.	Берестяне-2 , курганний могильник	давньоруського часу	с. Берестяне, за 6 км на південний схід від села, в урочищі «Приїдже»	0,5	Гупало В.Д.
6.	Берестяне-3 , поселення	давньоруського часу	с. Берестяне, за 0,7 км на південний схід від села, в урочищі «Сермень»	0,5	Гупало В.Д.
7.	Берестяне-4 , курганний могильник	давньоруського часу	с. Берестяне, за 3,5 км на південний захід від села, в урочищі «Майдан»	0,6	Гупало В.Д.
8.	Берестяне-5 , городище	невизначеного часу	с. Берестяне, за 3 км на південний захід від села, в урочищі «Майдан»	0,5	Гупало В.Д.
9.	Берестяне-6 , курганний могильник	доба бронзи	с. Берестяне, за 2,5 км на схід від села, на лівому березі р. Кормин	0,3	Гупало В.Д.
10.	Берестяне-7 , поселення	давньоруського часу	с. Берестяне, на північно-західній околиці села	0,4	Гупало В.Д.
11.	Берестяне-8 , курганний могильник	давньоруського часу	с. Берестяне, на північно-східній околиці колишньої території села, в урочищі «Коросно»	0,3	Гупало В.Д.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
12.	Берестяне-9 , курганний могильник	давньоруського часу	с. Берестяне, за 2,5 км на південний захід від села, в урочищі «Сермень»	0,9	Гупало В.Д.
13.	Берестяне-10 , поселення	давньоруського часу	с. Берестяне, за 2 км на південь від села, в урочищі «Богуславка»	0,4	Гупало В.Д.
14.	Берестяне-11 , курганний могильник	давньоруського часу	с. Берестяне, за 2,5 км на північний захід від села, в урочищі «Голови»	0,4	Гупало В.Д.
15.	с. Бодячів-1 , поселення двошарове	культура гребінцево-наколячстої кераміки і давньоруського часу	с. Бодячів, на східній околиці села, за 1,5 км на північ від шосейного мосту, на правому березі р. Конопелька		
16.	с. Бодячів-2 , поселення двошарове	тщинецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Бодячів, на північно-східній околиці села, на правому березі р. Конопелька		
17.	с. Бодячів-3 , поселення	давньоруського часу	с. Бодячів, за 2 км на північ від мосту, на правому березі р. Конопелька		
18.	с. Бодячів-4 , поселення	доба бронзи	с. Бодячів, за 0,5 км на північ від мосту, на правому березі р. Конопелька		
19.	Борохів-1 , курганний могильник	давньоруського часу	с. Борохів, на південно-західній околиці села	0,6	Гупало В.Д.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
20.	Веснянка-1, поселення	ранньозалізний час	с. Веснянка, за 0,4 км на південний схід від східної околиці села, на лівому березі р. Конопелька		
21.	Веснянка-2, поселення двошарове	ранньозалізного та давньоруського часу	с. Веснянка, за 0,2 км на південь від мосту, на підвищенні в заплаві лівого берега р. Конопелька		
22.	Вишнів-1, курганий могильник	давньоруського часу	с. Вишнів, за 0,3 км на південь від села	0,6	Гупало В.Д.
23.	с. Гайове-1, поселення багатшарове	культури гребінцево-накольчатої кераміки, стжижовська, тицінецько-комарівська і давньоруського часу	с. Гайове, в західній, центральній частині села, серед низовини		
24.	Городище-1, городище	давньоруського часу	с. Городище, на високому березі безіменної річки	0,4	Гупало В.Д.
25.	Грем'яче-1, поселення	давньоруського часу	с. Грем'яче, на південно-західній околиці села, на лівому березі р. Путилівка	0,4	Гупало В.Д.
26.	Грем'яче-2, поселення двошарове	доба неоліту і бронзи	с. Грем'яче, за 0,8 км на південний захід від села, на правому березі р. Путилівка	0,4	Гупало В.Д.
27.	Грем'яче-3, поселення	городоцько-здобовицька культура	с. Грем'яче, в південно-західній частині села, в урочищі Куль, на лівому березі р. Путилівка		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
28.	Грем'яче-4 , поселення	давньоруського часу	с. Грем'яче, в південній і центральній частині села, на лівому березі р. Путилівка		
29.	Грем'яче-5 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Грем'яче, за 0,5 км на захід від села, на останці овальної форми в заплаві лівого берега р. Путилівка		
30.	Грем'яче-6 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Грем'яче, на південно-східній околиці села, на лівому березі р. Путилівка		
31.	Жидичин-1 , городище	давньоруського часу	с. Жидичин, на північно-західній околиці села, в урочищах «Святий Дух» і «За річкою»	0,9	Гупало В.Д.
32.	Жидичин-2 , поселення двошарове	ранньозалізного та давньоруського часу	с. Жидичин, на західній околиці села	0,4	Гупало В.Д.
33.	Жидичин-3 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Жидичин, на північно-західній околиці села, на правому березі р. Стир		
34.	Жидичин-4 , поселення багатшарове	стжижовська, тщінецько-комарівська та черняхівська культури	с. Жидичин, за 0,5 км на північ від села, на правому березі р. Стир		
35.	Жидичин-5 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Жидичин, на північній околиці села, в урочищі Лучка, на правому березі р. Стир		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
36.	Жидичин-6, поселення	давньоруського часу	с. Жидичин, на південно-східній околиці села, на правому березі р. Стир		
37.	Жидичин-7, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Жидичин, на східній околиці села, в урочищі Ямки, на лівому березі безіменного потічка (правобічний доплив р. Стир)		
38.	Звози-1, поселення	давньоруського часу	с. Звози, за 1,8 км на схід від мосту шосе Ківерці-Суськ, на правому березі р. Конопелька		
39.	Звози-2, поселення	доба бронзи	с. Звози, за 0,4 км на схід від східної околиці села, в місці впадіння меліоративного каналу в р. Конопелька, на правому березі ріки		
40.	Звози-3, поселення	доба бронзи	с. Звози, за 0,2 км на південний схід від пам'ятки Звози-2, на правому березі р. Конопелька		
41.	Звірів-1, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Звірів, на східній околиці села, за 50 м від дороги сполученням Луцьк-Рівне, на овальному підвищенні серед низовини		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
42.	Звірів-2 , поселення багатоярусне	культури гребінцево-накольчастої кераміки, тціщинецько-комарівська та ранньозалізного часу	с. Звірів, за 1,2 км на північний захід від села, на правому березі безіменного потічка, за 0,5 км на південний захід від залізничного мосту, за 0,2 км на схід від меліоративного каналу		
43.	Звірів-3 , поселення	тціщинецько-комарівська культура	с. Звірів, за 0,35 км на південний схід від пам'ятки Звірів-2, за 0,1 км на північ від залізничної колії		
44.	Звірів-4 , поселення	тціщинецько-комарівська культура	с. Звірів, за 0,5 км на північний схід від села, на правому березі безіменного потічка		
45.	Звірів-5 , поселення	давньоруського часу	с. Звірів, за 1 км на захід від села, на овальному підвищенні серед низини		
46.	Звірів-6 , поселення багатоярусне	городоцько-здвобницька і тціщинецько-комарівська культури, давньоруський час	с. Звірів, за 1,5 км на захід від села, на овальному підвищенні серед низини, за 0,25 км на північ від дороги Луцьк-Рівне		
47.	Знамірівка-1 , городище	невизначеного часу	с. Знамірівка, за 1 км від автобусної зупинки, в урочищі «Смолярня»	0,5	Гупало В.Д.
48.	Конопелька-1 , поселення двошарове	доба бронзи та давньоруський час	с. Конопелька, в межах села, на лівому березі р. Конопелька		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
49.	Конопелька-2 , поселення двошарове	доба бронзи та давньоруський час	с. Конопелька, в межах села, на лівому березі р. Конопелька		
50.	Конопелька-3 , поселення	давньоруського часу	с. Конопелька, за 0,2 км на північ від села, на лівому березі р. Конопелька		
51.	Конопелька-4 , поселення	давньоруського часу	с. Конопелька, за 0,3 км на північ від села, на лівому березі р. Конопелька		
52.	Конопелька-5 , поселення багатшарове	невизначеного часу, давньоруського та пізньосередньовічного періодів	с. Конопелька, за 0,3 км на північний захід від пам'ятки Човниця-3, на схилі дюноподібного підвищення, на правому березі р. Конопелька		
53.	Кульчин-1 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура та давньоруський час	с. Кульчин, за 0,5 км на захід від села, за 0,2 км на південний захід від цегельного заводу, на правому березі р. Стир		
54.	Кульчин-2 , поселення багатшарове	культури гребінцево-накольчатої кераміки, волино-люблінська, тщінецько-комарівська та давньоруського часу	с. Кульчин, на західній околиці села, на правому березі р. Стир (з півдня прилягає територія цегельного заводу)		
55.	Кульчин-3 , поселення	пізній період трипільської культури	с. Кульчин, в північно-західній частині села, в урочищі Серховець, на правому березі р. Стир		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
56.	Кульчин-4 , поселення	давньоруського часу	с. Кульчин, на південно-західній околиці села, на правому березі р. Стир		
57.	Кульчин-5 , поселення	давньоруського часу	с. Кульчин, в південно-західній частині села, в урочищі Біла Млина, на правому березі р. Стир		
58.	Кульчин-6 , поселення багатоярусне	тщінецько-комарівська, стжижовська культури та давньоруського часу	с. Кульчин, за 0,2 км на південний захід від села, на межі з с. Жидичин, на правому березі р. Стир		
59.	Липляни-1 , поселення	давньоруського часу	с. Липляни, в південно-західній околиці села, в урочищі Закіт, на правому березі р. Стир		
60.	Липляни-2 , поселення	стжижовська культура	с. Липляни, за 0,5 км на північ від села, на правому березі р. Стир		
61.	Липно-1 , поселення	давньоруського часу	с. Липно, за 0,3 км на захід від села, в урочищі «Велике поле»	0,5	Гупало В.Д.
62.	Липно-2 , курганний могильник	давньоруського часу	с. Липно, за 0,8 км на північний захід від села, в урочищі «Велике поле»	0,4	Гупало В.Д.
63.	Лички-1 , поселення	давньоруського часу	с. Лички, на західній околиці села, на схилі правого берега потічка Любка		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
64.	Одерати-1 , городище	ранньобронзового та давньоруського часу	с. Одерати, за 2 км на північний схід від села	0,9	Гупало В.Д.
65.	Одерати-2 , поселення двохарове	ранньобронзового та давньоруського часу	с. Одерати, за 2,5 км на північний схід від села, в урочищі «За сосниною»	0,7	Гупало В.Д.
66.	Одерати-3 , курган	невизначеного часу	с. Одерати, за 3 км на південь від села	0,4	Гупало В.Д.
67.	Одерати-4 , поселення	ранньобронзового та давньоруського часу	с. Одерати, за 0,7 км на північ від села, в урочищі «Яринина гора»	0,5	Гупало В.Д.
68.	Озеро-1 , поселення	давньоруського часу	с. Озеро, в східній частині села, на схід від клубу, на північному березі озера		
69.	Озеро-2 , замчище	пізніє середньовіччя	с. Озеро, в південній частині села, на південно-східному березі озера		
70.	Олександрія-1 , поселення	доба бронзи	с. Олександрія, за 1,9 км на північний схід від села, на лівому березі р. Конопелька		
71.	Олександрія-2 , поселення двохарове	ранньозалізна доба та давньоруський час	с. Олександрія, за 0,3 км на північний захід від пам'ятки Олександрія-1, на лівому березі р. Конопелька		
72.	Олександрія-3 , поселення	ранньозалізна доба	с. Олександрія, за 0,3 км на північний захід від пам'ятки Олександрія-2, на лівому березі р. Конопелька		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
73.	Олександрія-4 , поселення	невизначеного часу	с. Олександрія, за 0,2 км на північний захід від пам'ятки Олександрія-3, на лівому березі р. Конопелька		
74.	Пальче-1 , поселення двошарове	культура гребінцево-накольчатої кераміки та давньоруського часу	с. Пальче, за 0,7 км на північний схід від села, поруч з асфальтовим заводом, на правому березі р. Конопелька		
75.	Пальче-2 , поселення двошарове	тщівницько-комарівська культура та давньоруського часу	с. Пальче, за 1,5 км на північний захід від села, на правому березі р. Конопелька		
76.	Пальче-3 , поселення	давньоруського часу	с. Пальче, за 2 км на північ від села, на правому березі р. Конопелька		
77.	Пальче-4 , поселення	давньоруського часу	с. Пальче, за 1,5 км на південний захід від мосту, на правому березі р. Конопелька		
78.	Пальче-5 , поселення	ранньозалізна доба	с. Пальче, за 0,7 км на південь від пам'ятки Пальче-4, на правому березі р. Конопелька		
79.	Пальче-6 , поселення	ранньозалізна доба	с. Пальче, за 0,4 км на захід від південної околиці села, на правому березі р. Конопелька		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
80.	Пальче-7, поселення	культура шнурової кераміки	с. Пальче, за 0,1 км на захід від пам'ятки Пальче-6, на правому березі р. Конопелька		
81.	Пальче-8, поселення двошарове	доба бронзи (заліза ?) та давньоруського часу	с. Пальче, за 0,2 км на північ від мосту шосе Луцьк-Рівне, на правому березі р. Конопелька (територія частково зайнята асфальтовим заводом)		
82.	Пальче-9, поселення	ранньозалізна доба	с. Пальче, за 0,2 км на північ від пам'ятки Пальче-8, на правому березі р. Конопелька		
83.	Пальче-10, поселення двошарове	ранньозалізна доба та давньоруський час	с. Пальче, за 0,4 км на північ від пам'ятки Пальче-9, на правому березі р. Конопелька		
84.	Сокиричі-1, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура та давньоруського часу	с. Сокиричі, в південно-західній частині села, поблизу автобусної зупинки, на лівому березі р. Конопелька		
85.	Сокиричі-2, поселення	давньоруського часу	с. Сокиричі, на південно-західній околиці села, на лівому березі р. Конопелька		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
86.	Сокиричі-3 , поселення двошарове	тщівницько-комарівська культура та давньоруського часу	с. Сокиричі, на західній околиці села, (на території колишнього села Вілька), на правому березі р. Конопелька		
87.	Сокиричі-4 , поселення	давньоруського часу	с. Сокиричі, за 1 км на північ від села, на правому березі р. Конопелька		
88.	Ставок-1 , курганний могильник	давньоруського часу	с. Ставок, на північній околиці села	0,6	Гупало В.Д.
89.	Ставок-2 , поселення	давньоруського часу	с. Ставок, в урочищі «Ви-гаданка»	0,3	Гупало В.Д.
90.	Холоневичі-1 , курганний могильник	доба бронзи	с. Холоневичі, на південній околиці села, на правому березі р. Кормин, в урочищі «Засулук»	0,4	Гупало В.Д.
91.	Хорлути-1 , поселення багатшарове	культури шнурової кераміки, комарівська та лежницька група ранньозалізного часу	Хорлути-1, за 1,7 км на північ від кладовища, біля мосту шосе Хорлути-Пальче, на правому березі р. Конопелька		
92.	Цумань-1 , поселення багатшарове	доба мезоліту, неоліту, бронзи і раннього заліза	смт Цумань, за 2 км на захід від селища, в урочищі «Загулок», на піщаній дюні правого берега р. Путилівка	0,6	Гупало В.Д.
93.	Цумань-2 , поселення	тщівницько-комарівська культура	смт Цумань, за 1 км на захід від селища, на лівому березі р. Путилівка	0,5	Гупало В.Д.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
94.	Цумань-3 , поселення	давньоруського часу	смт Цумань, на західній околиці селища, на лівому березі р. Путилівка	0,5	Гупало В.Д.
95.	Чемерин-1 , поселення	ранній і середній періоди доби бронзи та давньоруського часу	с. Чемерин, на північно-західній околиці села, за 0,2 км від тваринницького комплексу, на правому березі безіменної ріки	0,6	Гупало В.Д.
96.	Човниця-1 , городище і поселення	давньоруського часу	с. Човниця, в межах села, на лівому березі р. Конопелька, на луках		
97.	Човниця-2 , поселення	давньоруського часу	с. Човниця, за 0,4 км на північний схід від городища, біля молитовного будинку, на правому березі р. Конопелька		
98.	Човниця-3 , поселення двошарове	доба бронзи та давньоруського часу	с. Човниця, за 0,2 км на захід від села, на правому березі р. Конопелька		
99.	Човниця-4 , поселення багатощарове	доба (міди?) бронзи, давньоруського часу та пізньосередньовічного періоду	с. Човниця, за 0,1 км на північний схід від пам'ятки Човниця-2, на правому березі р. Конопелька		
100.	Човниця-5 , поселення багатощарове	ранньозалізного часу, ранньослов'янського та давньоруського періодів	с. Човниця, за 0,2 км на захід від городища, на правому березі р. Конопелька		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
101.	Назва пам'ятки Яківці-1, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура та давньорусько- го часу	с. Яківці, на південно- західній околиці села, в урочищі Біля річки, на лі- вому березі р. Путилівка		
102.	Яківці-2, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура та давньорусько- го часу	с. Яківці, на південній око- лиці села, в урочищі Дру- гий канал, на лівому березі р. Путилівка		
103.	Яківці-3, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура та давньорусько- го часу	с. Яківці, на південно- східній околиці села, в уро- чищі Дубина, на лівому бе- резі р. Путилівка		

СЛОВНИК

пам'яток археології Локачинського району

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
1.	Локачі-1, городище	давньоруського часу	сmt Локачі, на схід від сели- ща, в урочищі «Підзамче», на березі р. Луга, на підви- щенні серед болота	0,3	Шеломенцев- Терський С. В.
2.	Локачі-2, городище	давньоруського часу і піз- ньосередньовічного періоду	сmt Локачі, на підвищен- ні серед боліт, в урочищі «Підзамче», за 0,15 км на південь від пам'ятки Ло- качі-1	0,5	Шеломенцев- Терський С. В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
3.	Локачі-3 , поселення багатощарове	доба бронзи і давньоруського часу	смт Локачі, у західній частині селища, в урочищі «Селище», на захід від ставу, в районі відстійника	0,4	Шеломенцев-Терський С. В.
4.	Локачі-4 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруський час	смт Локачі, на південно-західній околиці селища, за 0,1 км на схід від шосе Локачі-Горохів, в урочищі «Уйма», на правому березі р. Луга		
5.	Локачі-5 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруський час	смт Локачі, за 0,3 км на південний захід від селища, за 0,5 км на захід від церкви, на підвищенні серед заплави правого берега р. Луга		
6.	Локачі-6 , поселення багатощарове	волино-люблінська, тщінецько-комарівська, вельбарська культури і давньоруський час	смт Локачі, за 0,4 км на південний захід від селища, на останці серед заплави правого берега р. Луга		
7.	Локачі-7 , поселення багатощарове	тщінецько-комарівська, вельбарська культури і давньоруський час	смт Локачі, за 0,7 км на південний захід від очисних споруд, на захід від дороги, яка веде до них, на останці серед заплави р. Луга		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'яка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
8.	Локачі-8 , поселення багатощарове	тщцінецько-комарівська, вельбарська культури і давньоруський час	смт Локачі, на південно-західній околиці селища, за 0,25 км від очисних споруд, за 1 км на захід від церкви, на захід від дороги, яка веде до них на правому березі р. Луга		
9.	Локачі-9 , поселення двошарове	вельбарська культура і давньоруський час	смт Локачі, за 1 км на південний захід від селища, на південь від дачного масиву, на схилі правого берега р. Луга		
10.	Локачі-10 , поселення багатощарове	лежницька група ранньоскіфського часу, вельбарська культура, давньоруський час	смт Локачі, за 0,8 км на південний захід від селища, за 0,3 км на захід від очисних споруд, за 0,1 км на південний схід від дачного масиву, на правому березі р. Луга		
11.	Локачі-11 , поселення двошарове	вельбарська культура, давньоруський час	смт Локачі, за 0,6 км на південний захід від селища, за 0,15 км на захід від очисних споруд, на останці овальної форми серед заплави правого берега р. Луга		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
12.	Локачі-12, поселення	вельбарська культура	сmt Локачі, за 1,7 км на південний захід від селища, за 0,15 км на південь від ґрунтової дороги, яка веде у с. Залужжя; на правомк березі р. Луга		
13.	Локачі-13, поселення багатощарове	вельбарська культура, ранньослов'янський та давньоруський час	сmt Локачі, на північній околиці селища, в районі вул. Лупької; на схилі правого берега р. Свинорійка		
14.	Локачі-14, замчище	пізнє середньовіччя	сmt Локачі, за 30 м на південний захід від пам'ятки Локачі-2 (друге городище)		
15.	Великий Окорськ-1, поселення	доба бронзи	с. Великий Окорськ, на території села, на північно-західному і східному берегах ставка	0,4	Шеломенцев-Терський С. В.
16.	Великий Окорськ-2, поселення	доба бронзи	с. Великий Окорськ, в улоговині, в урочищі «Мастериська»	0,4	Шеломенцев-Терський С. В.
17.	Війниця-1, поселення двошарове	давньоруського часу та періоду пізнього середньовіччя	с. Війниця, на південно-західній околиці села, на захід від шосейної дороги до сmt Локачі, на лівому березі р. Свинорійка		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
18.	Війниця-2 , поселення	давньоруського часу	с. Війниця, на південній околиці села, на схід від шосейної дороги і паливного складу, на правому березі безіменного поточка (лівобічного допливу р. Свинорийка)		
19.	Війниця-3 , поселення	давньоруського часу	с. Війниця, на західній околиці села, за 0,8 км на південь від шосе Луцьк – Володимир-Волинський, на лівому березі р. Свинорийка		
20.	Залужне-1 , поселення багатощарове	пізній палеоліт, волинсько-люблінська та тщинецько-комарівська культури	с. Залужне, за 2,5 км на південний схід від села, на правому березі р. Луга		
21.	Загурці-1 , городище	ранньослов'янського та давньоруського часу	с. Загурці, за 1,5 км на південь від села	1,3	Шеломенцев-Терський С. В.
22.	Загурці-2 , поселення двошарове	тщинецько-комарівська культура та давньоруський час	с. Загурці, на південній околиці села, на схід від тракторної бригади, на правому березі р. Турія		
23.	Загурці-3 , поселення	давньоруського часу	с. Загурці, на західній околиці села, на північ від шосе Луцьк – Володимир-Волинський, на схід від греблі через заплаву, на лівому березі р. Турія		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
24.	Загурці-4, поселення	давньоруського часу	с. Загурці, в західній частині села, на південний схід від костюлу, на західному березі ставка, на південь від шосе Луцьк – Володимир-Волинський		
25.	Загурці-5, поселення	давньоруського часу	с. Загурці, в західній частині села, на північ від шосе Луцьк – Володимир-Волинський, за 0,2 км на північний захід від костюлу, на лівому березі р. Турія		
26.	Загурці-6, поселення	давньоруського часу	с. Загурці, в північно-західній частині села, на південь і південний захід від школи, на правому березі р. Турія		
27.	Загурці-7, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура та давньоруський час	с. Загурці, на північно-західній частині околиці села, за 0,5 км на північ від шосе Луцьк – Володимир-Волинський, на схід від греблі і дороги, що з'єднує автостраду і територію племстанції, за 0,5 км на захід від школи, на правому березі р. Турія		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
28.	Загурці-8, поселення двошарове	тщцінецько-комарівська культура та давньорусь- кий час	с. Загурці, на північний за- хід від села, на захід від племстанції, на північ- ний захід від мосту через греблю, на правому бере- зі р. Турія		
29.	Кисилин-1, курган		с. Кисилин, за 3 км на схід від села	0,2	Шеломенцев- Терський С. В.
30.	Козлів-1, поселення	давньоруського часу	с. Козлів, у північній части- ні села	0,4	Шеломенцев- Терський С. В.
31.	Конюхи-1, курган	II тис. до н.е.	с. Конюхи, на північ від села, в урочищі «Манечан- ка»	0,4	Шеломенцев- Терський С. В.
32.	Конюхи-2, поселення	давньоруського часу	с. Конюхи, за 70 м на захід від півньосередньовічного замчища	0,4	Шеломенцев- Терський С. В.
33.	Крухиничі-1, курган	невизначеного часу	с. Крухиничі, в центрі села	0,4	Шеломенцев- Терський С. В.
34.	Крухиничі-2, поселення двошарове	тщцінецько-комарівська і вельбарська культури	с. Крухиничі, на південно- східній околиці села, на правому березі р. Свино- рийка, за 0,4 км на південь від тваринницької ферми, на схід від шосе		
35.	Крухиничі-3, поселення двошарове	тщцінецько-комарівська культура і давньорусько- го часу	с. Крухиничі, на східній околиці села, на північній захід від тваринницької ферми, на правому березі р. Свинорийка		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
36.	Крухиничі-4 , поселення	давньоруського часу	с. Крухиничі, на північній околиці села, на схід від шосе, що веде до смт Локачі, на правому березі р. Свинорийка		
37.	Линів-1 , поселення багатощарове	початок доби бронзи і III-IV ст. н.е.	с. Линів, біля села, в урочищі «Безодня»	0,4	Шеломенцев-Терський С. В.
38.	Маньківці-1 , поселення	тщінецько-комарівська культура	с. Маньківці, за 1,5 км на північний захід від села, у місці впадіння безіменного потічка в р. Турія, на схилі його лівого берега		
39.	Марковичі-1 , городище	давньоруського часу	с. Марковичі, за кладовищем, на північ від дороги сполученням Марковичі-Локачі	0,5	Шеломенцев-Терський С. В.
40.	Марковичі-2 , курган «Козацька могила»	невизначеного часу	с. Марковичі, за 0,2 км на захід від пам'ятки Марковичі-1		
41.	Михайлівка-1 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруський час	с. Михайлівка, за 0,2 км на схід від села, на схід від шосе, яке веде у смт Локачі, на схилі правого берега р. Свинорийка		
42.	Михайлівка-2 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруський час	с. Михайлівка, за 0,5 км на схід від села, на схід від шосейної дороги, на останній овальній формі серед заплави правого берега р. Свинорийка		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
43.	Михайлівка-3 , поселення	тщінецько-комарівська культура	с. Михайлівка, на північно-східній околиці села, на захід від шосейної дороги, за 0,15 км на південний захід від мосту, на схилі правого берега р. Свинорийка		
44.	Михайлівка-4 , селище	давньоруський час	с. Михайлівка, за 0,4 км на північ від села, за 0,5 км на захід від шосейної дороги, на схилі правого берега р. Свинорийка		
45.	Павловичі-1 , курганний могильник	невизначеного часу	с. Павловичі, на південний захід від села	0,4	Шеломенцев-Терський С. В.
46.	Павловичі-2 , селище	давньоруського часу	с. Павловичі, на південно-західній околиці села, за 0,2 км на південь від церкви, на схід від шосейної дороги, на схилі лівого берега р. Свинорийка		
47.	Павловичі-3 , селище	давньоруського часу	с. Павловичі, на південній околиці села, за 0,5 км на схід від церкви, за 0,3 км на захід від тваринницького комплексу, на лівому березі р. Свинорийка		
48.	Павловичі-4 , селище	давньоруського часу	с. Павловичі, на західній околиці села, на захід від церкви, на лівому березі р. Свинорийка		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
49.	Павловичі-5, селище	давньоруського часу	с. Павловичі, на північній околиці села, за 0,2 км на північний схід від церкви, на лівому березі р. Свинорийка		
50.	Привітне-1, поселення	давньоруського часу	с. Привітне, на східній околиці села, на правому березі р. Луги-Свинорийки	0,3	Шеломенцев-Терський С. В.
51.	Привітне-2, курган	невизначеного часу	с. Привітне, на південній околиці села, поблизу дороги Привітне-Горохів, в урочищі «Могिला»	0,3	Шеломенцев-Терський С. В.
52.	Старий Загорів-1, поселення	початок доби бронзи	с. Старий Загорів, на околиці села, біля озера	0,4	Шеломенцев-Терський С. В.
53.	Твердині-1, городище і могильник	давньоруського часу	с. Твердині, за 1,5 км на північ від села, в урочищі «Кучмина Гора»	0,4	Шеломенцев-Терський С. В.
54.	Холопичі-1, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруський час	с. Холопичі, за 3 км на південний схід від села, на схід від окремих садіб великого хутора, за 0,5 км на північ від шосе Луцьк – Володимир-Волинський, на лівому березі безіменного потічка (лівобічний доплив р. Турія)		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
55.	Юнівка-1, селище	давньоруський час	с. Юнівка, на північно-східній околиці села, на південь від шосе Луцьк – Володимир-Волинський, у місці витору р. Серна, на її правому березі, в урочищі «Криниця», за 0,5 км на схід від тваринницької ферми		

СЛОВНИК

пам'яток археології Луцького району

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
1.	Антонівка-1, поселення двошарове	культура гребінцево-накольчатої кераміки і волино-люблінська	с. Антонівка, поблизу села (частково збережена пам'ятка)		Конопля В.М., Шкоропад В.В.
2.	Антонівка-2, поселення	давньоруського часу	с. Антонівка, за 0,5 км на схід від села, на пологому схилі правого берега безіменного струмка (лівобічний доплив р. Стир)		Конопля В.М.
3.	Байв-1, поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи, ранньозалізного і давньоруського часу	с. Байв, за 2 км на південь від села, в урочищі «Панське», на правому березі р. Черногузка	0,5	Петров В., Каліщук А., Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
4.	Баїв-2, могильник	II-IV ст.н.е.	с. Баїв, на східній околиці села	0,6	Козак Д.Н.
5.	Баїв-3, могильник	II-III ст.н.е.	с. Баїв, в північній частині села, на верхній частині високого схилу тераси, на якій знаходиться сільський цвинтар		
6.	Баїв-4, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Баїв, на східній околиці села, на південь від дороги Луцьк - Цеперів, на схилі лівого берега р. Черногузка		Конопля В.М.
7.	Баїв-5, поселення двошарове	вельбарська культура і давньоруського часу	с. Баїв, за 1 км на схід від села, на лівому березі р. Черногузка, у місці, де проходить меліоративний канал		Конопля В.М., Охріменко Г.В.
8.	Баїв-6, поселення двошарове	вельбарська культура і давньоруського часу	с. Баїв, за 1,5 км на схід від села, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка, за 1 км на південь від дороги, яка веде в с. Цеперів		Конопля В.М., Охріменко Г.В.
9.	Баківці-1, селище	давньоруського часу	с. Баківці, в північній частині села, на схід від дороги Луцьк - Боремель, за 0,15 км на північній схід від шосейного мосту, на схилі лівого берега р. Со-рога	0,7	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
10.	Баківці-2 , поселення	давньоруського часу	с. Баківці, в південно-східній частині села, за 0,4 км на схід від клубу, на південь від рунтової дороги та на північ від ставу, на схилі лівого берега р. Со-рока	0,7	Конопля В.М.
11.	Баківці-3 , поселення багатшарове	доба пізнього палеоліту, стужижовської, тшчинецько-комарівської, вельбарської культур і давньоруського часу	с. Баківці, на північно-східній околиці села, в урочищі «Застав'я», на мисоподібному виступі р. Сорока	0,7	Конопля В.М.
12.	Баківці-4 , поселення	давньоруського часу	с. Баківці, в і південно-східній частині села, за 0,7 км на схід від клубу, на схилі правого берега р. Со-рока	0,7	Конопля В.В.
13.	Баківці-5 , поселення	давньоруського часу	с. Баківці, в північно-західній частині села, на південь і південний захід від пегельного заводу, на захід від дороги Луцьк-Боремель, на схилі лівого берега р. Черногузка	0,7	Конопля В.М.
14.	Білосток-1 , городище	давньоруського часу	с. Білосток, на високому мисі лівого берега р. Черногузка	0,7	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
15.	Білосток-2 , поселення багатощарове	тщінецько-комарівська, вельбарська культури, давньоруського часу	с. Білосток, за 2 км на схід від села, в урочищі Дюхтяниця, на місці лівого берега р. Черногузка	0,7	Гуртовий Г. О., Конопля В.М., Охріменко Г.В.
16.	Білосток-3 , поселення багатощарове	тщінецько-комарівська, вельбарська культури, давньоруського часу	с. Білосток, за 0,5 км на схід від села, на високому місці, що врізається в заплаву р. Черногузка, в урочищі Поліна гора	0,7	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
17.	Білосток-4 , поселення	тщінецько-комарівська культура	с. Білосток, за 2,5 км на південний схід від села, в урочищі «За греблею»	0,7	Конопля В.М.
18.	Білосток-5 , поселення багатощарове	тщінецько-комарівська, вельбарська культури, давньоруського часу	с. Білосток, за 3 км на схід від села, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка, у місці впадіння в неї безіменного потічка	0,7	Конопля В.М.
19.	Білосток-6 , поселення багатощарове	тщінецько-комарівська, вельбарська культури, давньоруського часу	с. Білосток, в південно-східній частині села, за 0,5 км на схід від церкви та за 0,3 км на південь від водонапірної башти тваринницької ферми, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка	0,7	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
20.	Білосток-7 , поселення	давньоруського часу	с. Білосток, в південній частині села, в районі вул. Шкільної, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка	0,7	Конопля В.М.
21.	Білосток-8 , поселення багатощарове	тщінецько-комарівська, вельбарська культури, давньоруського часу	с. Білосток, в південній частині села, на захід від церкви, на схилі лівого берега р. Черногузка	0,7	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
22.	Білосток-9 , поселення	давньоруського часу	с. Білосток, в південно-західній частині села, за 0,2 км на південь від тваринницької ферми, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка	0,7	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
23.	Білосток-10 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Білосток, в південно-західній частині села, на схід від автобусної зупинки, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка	0,7	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
24.	Боратин-1 , поселення	середина доби бронзи	с. Боратин, на південно-західній околиці села, на лівому березі р. Стир	0,4	Конопля В.М., Охріменко Г.В., Конопля В.М.
25.	Боратин-2 , поселення багатощарове	I половина I тис. н.е. і давньоруського часу	с. Боратин, на березі р. Стир, в урочищі «Могилки»	0,9	Козак Д.Н.
26.	Боратин-3 , поселення	ранньослов'янського часу	с. Боратин, за 0,5 км від села, в урочищі «Хутір»		

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
27.	Боратин-4 , поселення двошарове	вельбарська культура і давньоруського часу	с. Боратин, за 0,3 км на захід від села, в урочищі «Городи», на схилах невисоких пагорбів першої над заплавної тераси лівого берега р. Стир	0,7	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
28.	Боратин-5 , поховання	стжижовська культура	с. Боратин, поблизу села, в урочищі «Гребельки»		Фітцке Я.
29.	Буків-1 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Буків, за 1,5 км на північний схід від села, на схилі правого берега безіменного потічка (лівосторонній доплив р. Серна), за 0,3 км на північ від ґрунтової дороги	0,5	Конопля В.М.
30.	Буків-2 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Буків, за 1 км на схід від села, на півовальному у плані місці лівого берега р. Серна	0,5	Конопля В.М.
31.	Буків-3 , поселення	давньоруського часу	с. Буків, на північно-східній околиці села, в урочищі «Казенці», на схилі лівого берега р. Серна	0,5	Конопля В.М.
32.	Буків-4 , поселення	давньоруського часу	с. Буків, за 0,7 км на південний схід від села, на місці правого берега р. Серна	0,5	Конопля В.М.
33.	Буків-5 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Буків, на південно-східній околиці села, в урочищі «Кучуки», на двох місцях правого берега р. Серна	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
34.	Буків-6, поселення	давньоруського часу	с. Буків, у північно-східній частині села, на пологому схилі лівого берега р. Серна	0,4	Конопля В.М.
35.	Буків-7, поселення	давньоруського часу	с. Буків, у північній частині села, на місці лівого берега р. Серна	0,4	Конопля В.М.
36.	Буків-8, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Буків, у північно-західній частині села, на пологому схилі лівого берега р. Серна, на присадибних ділянках	0,6	Конопля В.М.
37.	Буків-9, поселення	давньоруського часу	с. Буків, за 0,4 км на північний захід від села, на пологому схилі лівого берега р. Серна	0,6	Конопля В.М.
38.	Буків-10, поселення	давньоруського часу	с. Буків, у південно-західній частині села, на пологому схилі правого берега р. Серна	0,5	Конопля В.М.
39.	Буяни-1, поселення	тщцінецько-комарівська культура	с. Буяни, в урочищі «За Гребелькою»	0,7	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
40.	Буяни-2, поселення	давньоруського часу	с. Буяни, в урочищі «Хаболовщина», на правому березі р. Серна	0,7	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
41.	Буяни-3, поселення двошарове	тщцінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Буяни, за 0,4 км на північний захід від села, на лівому схилі правого берега р. Серна	0,7	Конопля В.М., Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
42.	Буяни-4, поселення	давньоруського часу	с. Буяни, на північно-західній околиці села, на північ від дороги Луцьк-Володимир-Волинський, на пологому схилі правого берега р. Серна	0,7	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
43.	Буяни-5, поселення	давньоруського часу	с. Буяни, на північно-західній околиці села, за 0,2 км на північ від дороги, на лагідному схилі правого берега р. Серна	0,7	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
44.	Буяни-6, поселення	давньоруського часу	с. Буяни, за 0,3 км на північ від села, на пологому схилі лівого берега р. Серна	0,7	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
45.	Буяни-7, поселення двошарове	тщівницько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Буяни, за 0,5 км на північний схід від села, на пологому схилі лівого берега р. Серна, за 0,5 км на південь від лісу, за 0,5 км на південний захід від цвинтаря та за 0,3 км на захід від греблі ставу		Конопля В.М., Охріменко Г.В.
46.	Буяни-8, курган	невизначеного часу	с. Буяни, за 1 км на північний схід від села, в урочищі «Загребельне», на території садиби Івана Паходи, на видоуженому мисоподібному виступі лівого берега р. Серна	0,7	Конопля В.М., Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
47.	Буяни-9 , поселення	давньоруського часу	с. Буяни, за 1 км на північний схід від села, поруч із садибою Івана Паходи, на схід від греблі ставу, за 0,3 км на південь від цвинтаря, на схилі лівого берега р. Серна	0,7	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
48.	Буяни-10 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Буяни, за 1,5 км на північний схід від села, за 0,3 км на схід від садиби Івана Паходи, на мисоподібному виступі лівого берега р. Серна	0,7	Гуртовий Г.О., Конопля В.М., Охріменко Г.В.
49.	Буяни-11 , поселення багатшарове	трипільська (етап С/П), тщінецько-комарівська культури і давньоруського часу	с. Буяни, за 2 км на північний схід від села, за 0,5 км на південь від споруд Торчинської сортодільниці, на мисоподібному виступі лівого берега р. Серна		Конопля В.М.
50.	Буяни-12 , поселення багатшарове	доба пізнього палеоліту, стжижовська, тщінецько-комарівська культури і давньоруського часу	с. Буяни, за 2,5 км на північний схід від села, в східній частині хутора Рудня (тепер вулиця Загребельна), на мисоподібному виступі лівого берега р. Серна		Конопля В.М.
51.	Буяни-13 , поселення	давньоруського часу	с. Буяни, на західній околиці села, на південь від дороги, на схилі правого берега р. Серна		Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
52.	Буяни-14, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Буяни, на південно-західній околиці села, на північний захід і захід від тваринницької ферми, на схилі правого берега р. Серна		Конопля В.М.
53.	Буяни-15, поселення	давньоруського часу	с. Буяни, за 0,4 км на південний захід від села, на схилі правого берега р. Серна		Конопля В.М.
54.	Великий Омеляник-1, поселення багатощарове	стжижовська, тщінецько-комарівська, вельбарська культури і давньоруського часу	с. Великий Омеляник, за 0,3 км на північний схід від села, у місці, де закінчується вул. Володимирівська м. Луцька, за 0,2 км на південь від дороги Луцьк-Володимир-Волинський, на схилі лівого берега безіменного струмка		Конопля В.М.
55.	Великий Омеляник-2, поселення	давньоруського часу	с. Великий Омеляник, в східній частині села, на захід від Міжколгоспбуду і пересувної механізованої колони, на схилі правого берега безіменного струмка (лівобічний доплив р. Стир)		Конопля В.М.
56.	Великий Омеляник-3		с. Великий Омеляник,		Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
57.	Великий Омеляник-4 , поселення двошарове	тщцінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Великий Омеляник, на північно-західній околиці села, на схилі правого берега безіменного струмка		Конопля В.М.
58.	Великий Омеляник-5 , поселення двошарове	тщцінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Великий Омеляник, за 0,3 км на північний захід від села, за 0,2 км на південь від дороги Луцьк – Володимир-Волинський, на схилі лівого берега безіменного струмка		Конопля В.М.
59.	Вербаїв-1 , стоянка	доба мезоліту	с. Вербаїв, на лівому березі р. Стир	0,3	Кучинко М.М.
60.	Вербаїв-2 , поселення	давньоруського часу	с. Вербаїв, на східній околиці села	0,3	Кучинко М.М.
61.	Вербаїв-3 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Вербаїв, за 0,5 км на північний схід від села, на місці лівого берега р. Стир	0,5	Конопля В.М.
62.	Веселе-1 , поховання	стжижовська культура	с. Веселе, на території села, в урочищі «Дубе», на присадибній ділянці С. Сільчука		
63.	Вигуричі-1 , поселення	давньоруського часу	с. Вигуричі, за 0,5 км від західної околиці села	0,3	Кучинко М.М.
64.	Вигуричі-2 , могильник	невизначеного часу	с. Вигуричі, в урочищі «Корчунок», за 0,5 км на північ від колгоспної ферми	0,3	Кучинко М.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
65.	Вигуричі-3, поселення двошарове	тщівницько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Вигуричі, за 1,5 км на північний захід від села, на підковоподібному місці правого берега р. Полонка (Ленівка) – правосторонній доплив р. Черногузка, на північ від дороги Лудьк–Львів	0,3	Конопля В.М.
66.	Вигуричі-4, поселення	давньоруського часу	с. Вигуричі, за 1,5 км на північ від села, на північ від дороги і колгоспного саду, на північний схід від городньої бригади, на схилі правого берега р. Полонка	0,3	Конопля В.М.
67.	Вигуричі-5, поселення	давньоруського часу	с. Вигуричі, на території села, поблизу клубу		Конопля В.М.
68.	Вікторяни-1, поселення багатшарове	доба пізнього палеоліту, волино-любінська культура і лендзьсько-полгарська культурно-історична спільнота	с. Вікторяни, за 1 км на північний захід від села, на рівній ділянці правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
69.	Вікторяни-2, поселення двошарове	тщівницько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Вікторяни, за 0,5 км на північний захід від села, на рівній ділянці правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
70.	Вікторяни-3, поселення	давньоруського часу	с. Вікторяни, на північній околиці села, на ладданому схилі правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
71.	Вікторіяни-4 , поселення багатощарове	культури лінійно-стрічкової кераміки, городище-здобищка, тшцінецько-комарівська, лежницька група ранньозалізного часу, вельбарська і давньоруського часу	с. Вікторіяни, за 0,3 км на північний схід від села, за 0,2 км у цьому ж напрямку від цвинтаря, на відомому меандроподібному закруті правого берега р. Черногузка	0,5	Конопля В.М.
72.	Вікторіяни-5 , поселення двошарове	тшцінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Вікторіяни, за 0,8 км на схід від села, на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка	0,5	Конопля В.М.
73.	Воротнів-1 , могильник	доба неоліту	с. Воротнів, за 5 км на південь від села, в урочищі «Під Горбами»	0,3	Кучинко М.М.
74.	Воротнів-2 , поселення двошарове	тшцінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Воротнів, за 1,5 км на захід від села, на рівній ділянці струмка Зеленка (правобічний доплив р. Стир), за 0,3 км на південь від цвинтаря і окремих селянських садиб (колишній хутір)	0,3	Кучинко М.М.
75.	Воютин-1 , поселення багатощарове	доба пізнього палеоліту, тшцінецько-комарівської культури, лежницької групи ранньозалізного часу, вельбарської куль-тури і давньоруського часу	с. Воютин, за 1 км на північний схід від села, на північ від тракторної бригади колгоспу, на відомому мисоподібному виступі правого берега струмка Верболіз		Конопля В.М., Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
76.	Воютин-2, стоянка	доба пізнього палеоліту	с. Воютин, на північно-східній околиці села, на мисоподібному виступі правого берега струмка Верболіз	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
77.	Воютин-3, поселення	давньоруського часу	с. Воютин, за 0,5 км на північ від села, на лівому схилі струмка Верболіз	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
78.	Воютин-4, поселення	давньоруського часу	с. Воютин, на північно-західній околиці села, на схилі лівого берега струмка Верболіз	0,5	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
79.	Воютин-5, поселення	давньоруського часу	с. Воютин, за 0,5 км на південний захід від села, на схилі правого берега безіменного лівостороннього допливу струмка Верболіз, заплава якого зараз заплена ставом	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
80.	Воютин-6, поселення двошарове	тщівцецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Воютин, за 1 км на південний захід від села, на мисоподібному виступі лівого берега струмка Верболіз	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
81.	Гать-1 , поселення багатопарове	тщцінецько-комарівська, вельбарська культури і давньоруського часу	с. Гать, на північно-західній околиці села, в урочищі «Цвинтар», на схилі правого берега р. Черногузка, на північ від ґрунтової дороги, котра веде до тваринницької ферми	0,3	Конопля В.М., Охрімченко Г.В.
82.	Гать-2 , поселення багатопарове	тщцінецько-комарівська, вельбарська культури і давньоруського часу	с. Гать, на північно-західній околиці села, в урочищі «Млин», поблизу місця зруйнованого цвинтаря XVII-XIX ст., на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М., Охрімченко Г.В.
83.	Гать-3 , поселення	давньоруського часу	с. Гать, за 0,2 км на північний захід від села, на прилеглій до тваринницької ферми території, на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М., Охрімченко Г.В.
84.	Гать-4 , поселення	давньоруського часу	с. Гать, за 1,5 км на захід від села, на схилі правого берега р. Черногузка, у місці впадіння в неї потічка Верболіз	0,3	Конопля В.М., Охрімченко Г.В.
85.	Гать-5 , поселення	давньоруського часу	с. Гать, за 2 км на південний захід від села, на лагідному схилі правого берега струмка Верболіз	0,3	Конопля В.М., Охрімченко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
86.	Гать-6 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Гать, на північній околиці села, за 0,15 км на північ від цвинтаря, на мисоподібно-му виступі під прямокутної форми правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
87.	Гать-7 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Гать, за 0,5 км на північ від села, на півовальному у плані виступі правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
88.	Гать-8 , поселення	давньоруського часу	с. Гать, на північно-східній околиці села, за 0,3 км на південний захід від шосейного мосту, на схилі правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
89.	Гірка Полонка-1 , поселення	доба неоліту	с. Гірка Полонка, за 0,5 км на схід від села, на відомому місці правого берега р. Черногузка	0,6	Охріменко Г.В.
90.	Гірка Полонка-2 , поселення багатошарове	доба раннього заліза, перших ст.н.е. і давньоруського часу	с. Гірка Полонка, на південному і південно-західному схилах правого берега р. Черногузка, в урочищі «Берег»	0,8	Козак Д.Н., Охріменко Г.В.
91.	Гірка Полонка-3 , могильник курганний	давньоруського часу	с. Гірка Полонка, на схід від села	0,3	Конопля В.М.
92.	Гірка Полонка-4 , поховання (досліджене 1932 р.)	вельбарська культура	с. Гірка Полонка, поблизу села	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
93.	Гірка Полонка-5 , поселення багатопшарове	доба пізнього палеоліту, культури лінійно-стрічкової кераміки, кулястих амфор та городцько-здовбицька	с. Гірка Полонка, за 1 км на схід від села, в урочищі «Низ», на правому березі р. Черногузка	0,3	Охріменко Г.В., Конопля В.М.
94.	Гірка Полонка-6 , поселення багатопшарове	городцько-здовбицька, тшцінецько-комарівська культури, лежницька група ранньозалізного часу, волино-подільська культурна група, ранньослов'янського і давньоруського часу	с. Гірка Полонка, на схід від села, в урочищі «Гілки», на мисі правого берега р. Черногузка	0,3	Охріменко Г.В.
95.	Гірка Полонка-7 , поселення	тшцінецько-комарівська культура	с. Гірка Полонка, ліворуч від мосту шосейної дороги, на правому березі р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
96.	Гірка Полонка-8 , городище	давньоруського часу	с. Гірка Полонка, на підвищеній частині заплави правого берега р. Черногузка, навпроти с. Городище Перше	0,3	Конопля В.М.
97.	Гірка Полонка-9 , селище	давньоруського часу	с. Гірка Полонка, на підвищеній частині заплави правого берега р. Черногузка, навпроти с. Городище Перше	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
98.	Голишів-1 , поселення багатощарове	доба енеоліту	с. Голишів, за 0,5 км на захід від села, на видовженому мисі лівого берега р. Чорногузка, в урочищі «Замчисько»	0,6	Кучинко М.М., Пелецишин М.А., Онуфрик М., Охріменко Г.В.
99.	Голишів-2 , поселення	культура лінійно-стрічкової кераміки	с. Голишів, за 1 км на захід від села, на пологому мисі лівого берега р. Чорногузка	0,3	Охріменко Г.В.
100.	Голишів-3 , поселення	культура лінійно-стрічкової кераміки	с. Голишів, за 2,5 км на захід від села, на мисі лівого берега р. Чорногузка	0,3	Охріменко Г.В.
101.	Голишів-4 , поселення багатощарове	культури лінійно-стрічкової кераміки, волино-люблінська і кулястих амфор	с. Голишів, за 3 км на захід від села, по обидва боки залізничного полотна, лівому березі р. Чорногузка	0,3	Охріменко Г.В.
102.	Горзвин-1 , городище	давньоруського часу	с. Горзвин, на східній околиці села, в урочищі «Гориська», на мисі високого правого берега р. Чорногузка	0,5	Кучинко М.М.
103.	Горзвин-2 , поселення	давньоруського часу	с. Горзвин, на схід від пам'ятки Горзвин-1 (городище), на схилі правого берега р. Чорногузка	0,3	Конопля В.М.
104.	Горзвин-3 , поселення двошарове	тщівницько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Горзвин, в північній частині села, на прилеглій до тваринницької ферми території, на мисоподібному виступі лівого берега р. Чорногузка	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
105.	Горзвин-4 , поселення	давньоруського часу	с. Горзвин, в південній частині села, на схід від ґрунтової дороги через греблю, що з'єднує стару і нову частини села, на схилі правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
106.	Горзвин-5 , поселення	давньоруського часу	с. Горзвин, в північно-західній частині села, на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
107.	Горзвин-6 , поселення двошарове	тщцінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Горзвин, за 0,5 км на південний захід від села, на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
108.	Городище Перше-1 , мотильник курганий	давньоруського часу	с. Городище Перше, за 0,5 км на північ від села, на лівому березі р. Черногузка	0,8	Кучинко М.М., Конопля В.М.
109.	Городище Перше-2 , поселення двошарове	тщцінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Городище Перше, на північно-західній околиці села, на північ від дороги Луцьк-Цеперів, за 0,3 км на південний захід від тваринницької ферми, на схилі лівого берега р. Черногузка	0,4	Кучинко М.М., Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
110.	Городище Перше-3 , поселення багатопшарове	тщянецько-комарівська, вельбарська культури і давньоруського часу	с. Городище Перше, за 0,3 км на північний захід від села, за 0,15 км на північ від дороги, на схилі лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
111.	Городище Перше-4 , поселення	давньоруського часу	с. Городище Перше, за 1,6 км на захід від села, в урочищі «Чвораки» (невеликий хутір), за 2 км на південь від тваринницької ферми, на лівому березі безіменного струмка (лівобічний доплив р. Черногузка)	0,3	Конопля В.М.
112.	Городище Перше-5 , поселення двопшарове	вельбарська культура і давньоруського часу	с. Городище Перше, за 1,7 км на захід від села, в урочищі «Фільварок», на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
113.	Городище Перше-6 , поселення	давньоруського часу	с. Городище Перше, за 2 км на захід від села, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
114.	Городище Перше-7 , поселення двошарове	вельбарська культура і давньоруського часу	с. Городище Перше, за 2 км на південний захід від села, за 0,2 км на захід від житлових споруд транспортно-го підприємства, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка, у місці впадіння в неї невеликого безіменного струмка, заплава якого зараз зайнята ставом, на захід від водонапірної башти, за 1 км на північ від шосейного мосту дороги Луцьк-Львів, в урочищі «Старе Городище»	0,3	Конопля В.М.
115.	Городище Перше-8 , поселення багатошарове	тщинецько-комарівська, вельбарська культури і давньоруського часу	с. Городище Перше, за 2,5 км на південний захід від села, навпроти тваринницької ферми через заплаву р. Черногузка, на напівовальному у плані виступі її лівого берега	0,3	Конопля В.М.
116.	Городище Перше-9 , поселення	давньоруського часу	с. Городище Перше, за 2,7 км на південний захід від села, в урочищі «Старе Село», за 0,5 км на схід від хутора, на лівому березі р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
117.	Городище Перше-10, поселення	давньоруського часу	с. Городище Перше, за 3 км на південний захід від села, в урочищі «Старе Село», на правому березі безіменного струмка (лівобічний доплив р. Чорногузка)	0,3	Конопля В.М.
118.	Городище Друге-1, городище	давньоруського часу	с. Городище Друге, за 0,5 км на захід від села, в урочищі «Вал», на останці правого берега р. Ленівка	0,8	Кучинко М.М.
119.	Городище Друге-2, поселення	давньоруського і середньовічного часу	с. Городище Друге, на західній околиці села, поруч з городищем, на правому березі р. Ленівка	0,4	Кучинко М.М.
120.	Городище Друге-3, поселення багатояшарове	тщцінецько-комарівська, вельбарська культури і давньоруського часу	с. Городище Друге, за 0,3 км на північний схід від села, в урочищі «Ваканець», на схилі правого берега р. Полонка, за 0,1 км на північ від дороги Луцьк-Львів		Конопля В.М.
121.	Городище Друге-4, поселення двошарове	тщцінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Городище Друге, за 0,5 км на північ від села, на північ від церкви, на схилі правого берега р. Полонка		Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
122.	Городище Друге-5, поселення двошарове	тщівницько-комарівська культура і давньорусько- го часу	с. Городище Друге, на північно-східній околиці села, за 50 м від дороги Луцьк – Львів, на мисо- подібному виступі правого берега р. Полонка, у місці впадіння в неї невеликого безіменного струмка		Конопля В.М.
123.	Городище Друге-6, поселення	давньоруського і середньовічного часу	с. Городище Друге, на північно-західній околиці села, за 0,2 км на південь від дороги Луцьк – Львів, за 0,2 км на захід від будинку сілради, на схилі правого берега безіменного струмка (правобічний доплив р. Полонка)		Конопля В.М.
124.	Городище Друге-7, поселення	давньоруського часу	с. Городище Друге, на західній околиці села, на північній захід від території школи, на мисоподібному виступі правого берега безіменного струмка		
125.	Городок-1, поселення	V-IV тис. до н.е.	с. Городок, в південно-східній частині села, на останньому підвищенні серед заплави лівого берега р. Черногузка	0,3	Кучинко М.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
126.	Городок-2 , поселення двошарове	доба ранньої бронзи і давньоруського часу	с. Городок, в заплаві р. Черногузка, в урочищі «Лисоха», на великому підвищенні	0,7	Кучинко М.М.
127.	Городок-3 , могильник	давньоруського часу	с. Городок, на пагорбах між селами Городок і Одереди	0,4	Крушельницька Л.І.
128.	Городок-4 , поселення багатшарове	культури лінійно-стрічкової кераміки, стжировської, тшцінецько-комарівської, лежницької групи ранньозалізного часу, ранньослов'янського і давньоруського часу	с. Городок, за 1,5 км на південний захід від села, в урочищі «Замчисько», на мисі лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
129.	Городок-5 , поселення	давньоруського часу	с. Городок, на захід від окольного граду ліпописного городища, на овалному в плані підвищенні серед заплави лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
130.	Городок-6 , поселення двошарове	тшцінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Городок, за 0,5 км на південь від села, в уроч. Пенцаківська хага або Циганська кузня, у східній частині останця серед заплави лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
131.	Городок-7, поселення	давньоруського часу	с. Городок, за 1 км на південний захід від села, у центральній частині останця серед заплави лівого берега р. Черногузка, в уроч. Кемпа	0,3	Конопля В.М.
132.	Городок-8, поселення	давньоруського часу	с. Городок, за 1,5 км на південний захід від села, на захід від окольного граду літописного Коршівського городища, на овалному в плані підвищенні серед заплави лівого берега р. Черногузка довжиною близько 300 м і шириною 150-180 м	0,3	Конопля В.М.
133.	Городок-9, поселення багатопалатного типу	волино-люблінська, тшчинецько-комарівська культури і давньоруського часу	с. Городок, за 0,5 км на південний захід від села, на овалному в плані підвищенні серед заплави лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
134.	Городок-10, поселення	давньоруського часу	с. Городок, у північно-східній частині села, в районі вул. Набережної, на південному схилі лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
135.	Городок-11, поселення двошарове	тшчинецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Городок, за 0,5 км на схід від села, на південному і південно-східному схилах мисоподібного виступу лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
136.	Городок-12 , поселення багатощарове	стжижовська, тщи́нецько-комарівська, вельбарська культури і давньоруського часу	с. Городок, за 0,5 км на південний захід від села, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка, за 0,3 км на північ від уроч. Острівки	0,3	Конопля В.М.
137.	Городок-13 , поселення	вельбарська культура	с. Городок, за 1 км південний захід від села, на вивоженому мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
138.	Городок-14 , поселення багатощарове	волино-люблінська, тщи́нецько-комарівська, лужицька, вельбарська культури і давньоруського часу	с. Городок, за 2 км на південний схід від села, в уроч. Острівки, на овальному в плані останці лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
139.	Городок-15 , курган	давньоруського часу	с. Городок, на захід від села, на гряді другої надзаплавної тераси лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
140.	Григоровичі-1 , поселення багатощарове	тщи́нецько-комарівська, черняхівська культури і давньоруського часу	с. Григоровичі, на північно-західній околиці села, в уроч. Копанка, на схилі правого берега р. Полонка, у місці впадіння в неї безіменного струмка, на південь від дороги Луцьк – Львів	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
141.	Григоровичі-2, поселення	давньоруського часу	с. Григоровичі, на західній околиці села, на схилі правого берега безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.
142.	Григоровичі-3, могильник курганний	давньоруського часу	с. Григоровичі, на південній околиці села, в межах сілвського цвинтаря, на підвищеній ділянці правого берега безіменного струмка (правобічний доплив р. Полонка)	0,3	Конопля В.М.
143.	Заболотці-1, поселення	давньоруського часу	с. Заболотці, за 2 км на південь від села, на схилі лівого берега р. Серна	0,3	Конопля В.М.
144.	Заболотці-2, поселення	давньоруського часу	с. Заболотці, на південній околиці села, на прилеглій до тваринницької ферми території, на рівній ділянці лівого берега р. Серна	0,3	Конопля В.М.
145.	Заболотці-3, поселення	давньоруського часу	с. Заболотці, на північно-західній околиці села, на мисоподібному виступі лівого берега р. Серна	0,3	Конопля В.М.
146.	Заболотці-4, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Заболотці, на північно-західній околиці села, на мисоподібному виступі правого берега р. Серна	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
147.	Заболотці-5 , поселення	давньоруського часу	с. Заболотці, за 1 км на північний схід від села, на рівній ділянці правого берега р. Серна	0,3	Конопля В.М.
148.	Забороць-1 , курган	доба бронзи	с. Забороць, поблизу села	0,3	Конопля В.М.
149.	Забороць-2 , поселення	давньоруського часу	с. Забороць, у північній частині села, на південь від торгового центру і до рого Луцьк-Володимир-Волинський, на схилі лівого берега безіменного струмка (лівобічний доплив р. Стир)	0,3	Конопля В.М.
150.	Забороць-3 , поселення	давньоруського часу	с. Забороць, на західній околиці села, на мисоподібному виступі правого берега безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.
151.	Забороць-4 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Забороць, за 0,5 км на північний захід від села, біля будівель цегельного заводу, на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.
152.	Забороць-5 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Забороць, на західній околиці села, за 0,1 км на південь від дороги Луцьк-Володимир-Волинський, поблизу греблі ставу, на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
153.	Забороль-6 , поселення	давньоруського часу	с. Забороль, за 0,5 км на схід від села, за 0,2 км на південь від дороги, на схилі лівого берега безіменного струмка	0,3	Коношля В.М.
154.	Зміїнець-1 , поселення багатощарове	стжиговська, тщинецько-комарівська культури, ранньослов'янського і давньоруського часу	с. Зміїнець, на східній околиці села, на лівому березі р. Стир	0,4	Охріменко Г.В.
155.	Зміїнець-2 , городище	давньоруського часу	с. Зміїнець, за селом		Охріменко Г.В.
156.	Коршів-1 , поселення багатощарове	доба неоліту, стжиговська, тщинецько-комарівська і лужицька культури	с. Коршів, на південно-східній околиці села, в урочищі «Замчисько»	0,4	Кучинко М.М.
157.	Коршів-1а , городище	давньоруського часу	с. Коршів, в урочищі «Замчисько»	0,4	Кучинко М.М.
158.	Коршів-2 , поселення багатощарове	лежницька група ранньосіфського часу, вельбарська культура і давньоруського часу	с. Коршів, за 0,5 км на північний захід від села, в уроч. «Старе село», на схилі правого берега р. Чорногузка	0,3	Коношля В.М.
159.	Коршів-3 , поселення багатощарове	тщинецько-комарівська, вельбарська культури і давньоруського часу	с. Коршів, за 1 км на північний захід від села, за 0,5 км у цьому ж напрямку від птахоферами, на відомженому мисоподібному виступі правого берега р. Чорногузка	0,3	Коношля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
160.	Коршів-4 , поселення багатоярусне	тщцінецько-комарівська, вельбарська культури і давньоруського часу	с. Коршів, за 1,5 км на північний захід від села, на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка		Конопля В.М.
161.	Коршів-5 , поселення	давньоруського часу	с. Коршів, на північній околиці села, в уроч. «Цвинтар», на захід від будівель тваринницької ферми, на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка. На північ від пам'ятки – ставок	0,3	Конопля В.М.
162.	Коршів-6 , стоянка і поселення багатоярусне	доба пізнього палеоліту, тщцінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Коршів, на північ від території тваринницької ферми, на схилі мисоподібного виступу правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
163.	Коршів-7 , поселення двошарове	волино-люблінська культура і давньоруського часу	с. Коршів, за 0,7 км на північ від села, за 0,3 км на північний захід від церкви, на території колгоспної пасіки, на овальному в плані підвищенні серед заплави правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
164.	Коршів-8 , поселення	давньоруського часу	с. Коршів, на північно-східній околиці села, в уроч. «Панський сад», за 0,5 км на північний схід від церкви, на схилі правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
165.	Коршів-9 , поселення	давньоруського часу	с. Коршів, на північно-східній околиці села, в уроч. «Коло млина», на пологому схилі правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
166.	Коршів-10 , поселення	давньоруського часу	с. Коршів, за 2 км на північний схід від села, в урочищі «Бурино», на острівному підвищенні серед заплави правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
167.	Коршів-11 , поселення двошарове	волино-люблінська культура і давньоруського часу	с. Коршів, за 2,5 км на північний схід від села, в урочищі «Бурино», у східній частині острівного підвищення серед заплави правого берега р. Черногузка, за 0,3 км від пам'ятки Коршів-10	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
168.	Коршів-12 , поховання	культура кулястих амфор	с. Коршів, за 0,7 км на захід від села, праворуч дороги, яка веде у с. Гать (за 60 м на північ від неї), за 0,1 км на північний схід від знака охорони кабельної лінії, на схилі правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
169.	Коршів-13 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Коршів, за 0,5 км на південний захід від села, за 0,5 км на південний захід від мосту дороги, яка веде у с. Гать, на мисоподібному виступі лівого берега р. Полонка, у місці її впадіння в р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
170.	Коршів-14 , поселення багатшарове	доба пізнього палеоліту, лежницька група ранньоскіфського часу і давньоруського часу	с. Коршів, за 0,8 км на південний захід від села, на захід від невеликого гаю, на видоуженому мисоподібному виступі лівого берега р. Полонка	0,3	Конопля В.М.
171.	Коршовець-1 , поселення багатшарове	доба пізнього палеоліту, культури лінійно-стрічкової кераміки і тщінецько-комарівська	с. Коршовець, у східній частині села, на правому березі р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
172.	Коршовець-2 , поселення	культура лінійно-стрічкової кераміки	с. Коршовець села, за 1,6 км на схід від села, на правому березі р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
173.	Коршовець-3, поселення	культура лінійно-стрічкової кераміки	с. Коршовець, за 2 км на схід від села, на правому березі р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
174.	Коршовець-4, поселення	давньоруського часу	с. Коршовець	0,3	Конопля В.М.
175.	Коршовець-5, поселення	ранньослов'янського часу	с. Коршовець, поблизу села	0,3	Конопля В.М.
176.	Кошів-1, поселення	давньоруського часу	с. Кошів, в уроч. «Вапнярка»	0,3	Конопля В.М.
177.	Кошів-2, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Кошів, за 0,5 км на південний схід від села, на захід від шосейної дороги, на схилі правого берега ліво-бічного допливу р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
178.	Кошів-3, поселення	давньоруського часу	с. Кошів, у західній частині села, на схилі правого берега лівобічного допливу р. Черногузка	0,3	Конопля В.М.
179.	Кошів-4, поселення	давньоруського часу	с. Кошів, у південно-східній частині села, на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка (лівобічного допливу р. Черногузка)	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
180.	Кошів-5 , городище	давньоруського часу	с. Кошів, на північно-західній околиці села, в уроч. «Вапнярка», на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка (лівобічний доплив р. Чорногузка)	0,3	Конопля В.М.
181.	Кошів-6 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Кошів, у східній частині села, на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка (лівобічний доплив р. Чорногузка)	0,3	Конопля В.М.
182.	Крупа-1 , городище	давньоруського часу	с. Крупа, в південній частині села	0,3	Конопля В.М.
183.	Крупа-2 , могильник курганий	давньоруського часу	с. Крупа, на південно-східній околиці села	0,3	Конопля В.М.
184.	Крупа-3 , селище	давньоруського часу	с. Крупа, в південно-західній частині села	0,3	Охріменко Г.В.
185.	Крупа-4 , поселення	давньоруського часу	с. Крупа, за 0,2 км на північ від села, в урочищі «Бірки», за 0,2 км на південь від мосту дороги Луцьк-Дубно, на мисоподібному виступі правого берега р. Стир, у місці впадіння струмка Зеленка	0,3	Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
186.	Крупа-5 , поселення багатоярове і городище	культура кулястих амфор, стужижовська і тщинецько-комарівська, городище давньоруського часу	с. Крупа, на північній околиці села, в урочищі «Вишланка», на мисоподібному виступі правого берега р. Стир	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
187.	Крупа-6 , поселення багатоярове	тщинецько-комарівська, вельбарська культури і давньоруського часу	с. Крупа, на північно-західній околиці села, в урочищі «Заступна», поблизу недючого кар'єру по добуванню глини, на мисоподібному виступі правого берега р. Стир	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
188.	Крупа-7 , поселення двошарове	тщинецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Крупа, за 0,4 км на північний захід від села, в урочищі «Топілля», на захід від цвинтаря, на мисоподібному виступі правого берега р. Стир	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
189.	Крупа-8 , городище	давньоруського часу	с. Крупа, на західній околиці села, в урочищі «Городище», на мисі правого берега р. Стир	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
190.	Крупа-9 , поселення	давньоруського часу	с. Крупа, в західній частині села, в районі вул. Сонячної, за 0,2 км на південь від пам'ятки Крупа-8 (городище), на рівній ділянці правого берега р. Стир	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
191.	Крупа-10 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Крупа, в південно-західній частині села, в урочищі «Замчище», на мисоподібному виступі правого берега р. Стир	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
192.	Крупа-11 , замчище	доба пізнього середньовіччя	с. Крупа, на південно-західній околиці села, в урочищі «Замчище», на рівній ділянці мисоподібного виступу правого берега р. Стир	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
193.	Крупа-12 , поселення	давньоруського часу	с. Крупа, на південно-західній околиці села, на території тваринницької ферми, на рівній ділянці мисоподібного виступу правого берега р. Стир	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
194.	Крупа-13 , поселення	тщінецько-комарівська культура	с. Крупа, за 0,5 км на південний захід від села, на рівній ділянці мисоподібного виступу правого берега р. Стир	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
195.	Крупа-14 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Крупа, за 1 км на південний захід від села, на схилі правого берега р. Стир, у місці впадіння безіменного, нині пересохлого струмка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
196.	Крупа-15 , поселення багатощарове	тщцінецько-комарівська, вельбарська культури, лежницька група ранньоскіфського часу і давньоруського часу	с. Крупа, за 1,8 км на південний захід від села, на схилі правого берега р. Стир	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
197.	Крупа-16 , поселення багатощарове	волино-люблінська, тщцінецько-комарівська культури і давньоруського часу	с. Крупа, за 2,5 км на південний схід від села, на рівній ділянці мисоподібного виступу правого берега р. Стир	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
198.	Крупа-17 , поселення	тщцінецько-комарівська культура	с. Крупа, за 0,5 км на північний схід від села, на схилі лівого берега безіменного струмка (правобічний доплив р. Стир)	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
199.	Крупа-18 , поселення	давньоруського часу	с. Крупа, за 1,5 км на захід від села, на овальному підвищенні серед заплави р. Стир	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
200.	Лаврів-1 , поселення	давньоруського часу	с.Лаврів, в центральній частині села, на схід від гретини ставу, за 0,15 км на південь від дороги, яка веде у с.Несвіч, за 0,25 км на південний схід від контори колгоспу, на схилі правого берега р.Злодійка (лівобічний доплив р.Стир), в уроч. «Остапівка», на північ і північний схід від клубу	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
201.	Лаврів-2, поселення	давньоруського часу	с. Лаврів, в центральній частині села, за 0,2 км на південь від дороги, яка веде у с. Несвіч, на схилі правого берега р. Злодійка	0,3	Конопля В.М.
202.	Лаврів-3, поселення	давньоруського часу	с. Лаврів, у центральній частині села, в уроч. «Стожитищина», за 0,1 км на захід від дороги Луцьк-Боремель, на мисоподібному виступі правого берега р. Злодійка	0,3	Конопля В.М.
203.	Лаврів-4, поселення	давньоруського часу	с. Лаврів, в південно-східній частині села, в уроч. «Перепілки» або «Перепілки Верхні», на схід від дороги Луцьк-Боремель, на північ від цвинтаря, на мисоподібному виступі правого берега р. Злодійка	0,3	Конопля В.М.
204.	Лаврів-5, поселення	давньоруського часу	с. Лаврів, в східній частині села, в уроч. «Перепілки Нижні», за 0,5 км на північний схід від церкви, на мисоподібному виступі правого берега р. Злодійка	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
205.	Лаврів-6 , поселення двошарове	лежницька група ранньоскіфського часу і давньоруського часу	с. Лаврів, в східній частині села, за 1 км на схід від дороги Луцьк-Боремель, на схилі правого берега р. Злодїйка	0,3	Конопля В.М.
206.	Лаврів-7 , поселення багатощарове	стжижовська, тщицецько-комарівська культури і давньоруського часу	с. Лаврів, на східній околиці села, в уроч. «Широке», на мисоподібному і виступі правого берега р. Злодїйка, поблизу садиб П.Заремби і С.Онофрука	0,3	Конопля В.М.
207.	Лаврів-8 , поселення багатощарове	доба пізнього палеолігу, тщицецько-комарівська, черняхівська культури і давньоруського часу	с. Лаврів, за 0,5 км на схід від села, в уроч. «Гора», на мисоподібному виступі правого берега р. Злодїйка	0,3	Конопля В.М.
208.	Липини-1 , поселення	давньоруського часу	с. Липини, на південно-західній околиці села, в уроч. «Загамет»	0,4	Конопля В.М.
209.	Липини-2 , поселення	доба ранньої бронзи	с. Липини, за 0,5 км на північ від села	0,4	Конопля В.М.
210.	Липини-3 , поселення двошарове	лежницька група ранньоскіфського часу і давньоруського часу	с. Липини, за 3,5 км на схід від села, в уроч. «Верполе», на пологому схилі правого берега р. Сапалаївка, за 0,5 км на північ від дороги Луцьк-Рівне, на південь від городньої бригади	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
211.	Липини-4, поселення двошарове	тищинецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Липини, за 3 км на схід від села, за 0,5 км на схід від дороги, що проходить через греблю ставу, за 0,8 км на північ від дороги Луцьк-Рівне, на мисоподібному виступі правого берега р. Сапалаївка	0,3	Конопля В.М.
212.	Липини-5, поселення	давньоруського часу	с. Липини, за 2,5 км на схід від села, на схід від грунтової дороги через греблю ставу, на північ від трансформаторної будки, на схилі правого берега р. Сапалаївка	0,3	Конопля В.М.
213.	Липини-6, поселення багатошарове	тищинецько-комарівська, вельбарська культури і давньоруського часу	с. Липини, за 2 км на схід від села, на захід від грунтової дороги, що йде через греблю ставу, на пологому схилі правого берега р. Сапалаївка	0,3	Конопля В.М.
214.	Липини-7, поселення	давньоруського часу	с. Липини, за 1,5 км на схід від села, за 0,3 км на захід від грунтової дороги через греблю ставу, в уроч. «Хутир», на північ від меліоративного каналу, на пологому схилі правого берега р. Сапалаївка	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
215.	Липини-8 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Липини, за 1 км на схід від села, за 0,7 км на захід від ставу, на мисоподібно-му виступі правого берега р. Сапалаївка	0,3	Конопля В.М.
216.	Липини-9 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Липини, за 1 км на південний захід від села, на схід від лінії електропередач, на пологому схилі правого берега р. Сапалаївка	0,3	Конопля В.М.
217.	Липини-10 , поселення двошарове	городоцько-здовбицька культура і давньоруського часу	с.Липини, за 0,5 км на південь від села, на мисоподібному виступі правого берега р. Сапалаївка	0,3	Конопля В.М.
218.	Липини-11 , поселення багатощарове	стжижовська, тщінецько-комарівська, вельбарська культури і давньоруського часу	с.Липини, за 0,3 км на південний захід від села, на схід від дороги Луцьк-Кофель, на мисоподібно-му виступі правого берега р.Сапалаївка, за 0,2 км на південний схід від цвинтаря	0,3	Конопля В.М.
219.	Липини-12 , поселення	давньоруського часу	с.Липини, на південно-західній околиці села, поруч з дорогою Луцьк-Ковель, на рівній ділянці правого берега р. Сапалаївка	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
220.	Липини-13 , поселення	давньоруського часу	с.Липини, на західній околиці села, за 0,3 км на захід від дороги Луцьк-Ковель, на схилі правого берега р. Сапалаївка	0,3	Конопля В.М.
221.	Липини-14 , поселення	давньоруського часу	с.Липини, за 0,6 км на південний захід від села, на схід від дороги Луцьк-Ковель, на рівній ділянці лівого берега р. Сапалаївка	0,3	Конопля В.М.
222.	Липини-15 , поселення двохарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Липини, за 0,8 км на південь від села, в уроч. «Сіножать», на схилі лівого берега р. Сапалаївка	0,3	Конопля В.М.
223.	Лище-1 , поселення багатощарове	доба пізнього палеоліту, маліцька, стжижовська, тщінецько-комарівська культури і давньоруського часу	с.Лище, за 2,5 км на південний захід від села, на високому правому березі р. Стир, в уроч. «Вигоданка»	0,8	Крушельницька Л.Д., Охріменко Г.В.
224.	Лище-2 , городище	давньоруського часу	с.Лище, за 1,5 км від села	0,3	Кучинко М.М.
225.	Лище-3 , кургани	давньоруського часу	с.Лище, за 1,5-4 км на південний схід від села	0,3	Кучинко М.М.
226.	Лище-4 , могильник курганний	давньоруського часу	с.Лище, в південно-західній частині села, на північ від колишнього с. Ставок, на пологому схилі правого берега безіменного потоку (правобічний доплив р. Стир)		Конопля В.М., Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
227.	Лище-5, поселення двошарове	волино-люблінська кулгура і давньоруського часу	с.Лище, за 1,5 км на південний захід від села, на рівній ділянці мисоподібного виступу лівого берега струмка Зеленка (правобічний доплив р. Стир)		Конопля В.М., Охріменко Г.В.
228.	Лище-6, поселення двошарове	тщцінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Лище, за 1,2 км на південний захід від села, навпроти греблі і шлюзу, на рівній ділянці мисоподібного виступу лівого берега струмка Зеленка (правобічний доплив р. Стир)	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
229.	Лище-7, поселення двошарове	тщцінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Лище, за 0,8 км на південний захід від села, на південно-східному березі ставу, що є схилом лівого берега струмка Зеленка, за 0,25 км на схід від шлюзу греблі	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
230.	Лище-8, поселення двошарове	волино-люблінська кулгура і давньоруського часу	с.Лище, за 0,6 км на південний захід від села (територія колишнього хут. Вигарія данка), на видовженому зі сходу на захід мисоподібному виступі лівого берега струмка Зеленка, за 1,5 км на захід від тваринницької ферми	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
231.	Лище-9, поселення багатощарове	тщінецько-комарівська культура, лежницька група ранньоскіфського часу і давньоруського часу	с.Лище, за 0,5 км на південь від села, за 0,5 км на захід від тваринницької ферми, на рівній ділянці мисоподібного виступу лівого берега струмка Зеленка (права обочинний доплив р. Стир)	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
232.	Лище-10, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Лище, на південній околиці села, на мисоподібному виступі лівого берега струмка Зеленка, навпроти греблі ставу і тваринницької ферми	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
233.	Лище-11, поселення	давньоруського часу	с.Лище, за 0,4 км на південний схід від села, на захід від будівель свинодільного комплексу, на рівній ділянці лівого берега струмка Зеленка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
234.	Лище-12, поселення	давньоруського часу	с.Лище, за 0,5 км на південний схід від села, на схід від колишнього села Клечани, на території, яка прилягає зі сходу до свинодільного комплексу	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
235.	Лище-13, поселення	давньоруського часу	с.Лище, в південно-східній частині села, в уроч. «Біля млина», за 0,5 км від свинодільного комплексу, на схилі лівого берега струмка Зеленка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
236.	Лище-14, поселення двошарове	стжижовська культура і давньоруського часу	с.Лище, на східній околиці села (північна околиця колишнього с.Клечани), на мисоподібному виступі лівого берега струмка Зеленка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
237.	Лище-15, поселення	давньоруського часу	с.Лище, на північно-східній околиці села, на мисоподібному виступі лівого берега струмка Зеленка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
238.	Лище-16, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Лище, на північно-східній околиці села, за 0,5 км на схід від пам'ятки Лище-15, на мисоподібному виступі лівого берега струмка Зеленка, за 0,25 км на південь від тваринницької ферми с. Вороннів	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
239.	Лище-17, поселення	давньоруського часу	с.Лище, за 0,7 км на північний схід від села, за 0,5 км на схід від цвинтаря, на схилі правого берега струмка Зеленка, за 0,8 км на північний схід від тваринницької ферми	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
240.	Лище-18, поселення	давньоруського часу	с.Лище, на північно-східній околиці села (північно-західна околиця колишнього с.Клечани), на території тваринницької ферми, на напівовальному виступі мисоподібному виступі правого берега струмка Зеленка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
241.	Лище-19, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Лище, за 0,4 км на північ від села, за 0,3 км на північний схід від тваринницької ферми, на мисоподібному виступі правого берега струмка Зеленка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
242.	Лище-20, стоянка	доба пізнього палеоліту	с.Лище, за 1 км на північний схід від села, на місці другої надзашлавної тераси лівого берега невеликого лівобічного допливу струмка Зеленка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
243.	Лище-21, поселення	давньоруського часу	с.Лище, на південній околиці села, на видовженому мисоподібному виступі правого берега струмка Зеленка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
244.	Лище-22 , поселення двошарове	тщцінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Лище, на південно-західній околиці села, за 0,5 км на захід від пам'ятки Лище-21, на схилі правого берега струмка Зеленка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
245.	Лище-23 , поселення двошарове	тщцінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Лище, за 1,2 км на південний захід від села, на схилі правого берега струмка Зеленка (зараз західний берег ставу)	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
246.	Лище-24 , поселення двошарове	тщцінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Лище, за 2 км на південний захід від села (на південь від колишнього с. Ставок), на мисоподібному виступі правого берега струмка Зеленка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
247.	Лучиці-1 , поселення двошарове	тщцінецько-комарівська і черняхівська культури	с.Лучиці, за 1 км на південний захід від села, на місці лівого берега р. Стир	0,5	Конопля В.М.
248.	Лучиці-2 , поселення багатшарове	тщцінецько-комарівська, черняхівська культури і давньоруського часу	с.Лучиці, на північно-східній околиці села, на місці лівого берега р. Стир	0,3	Конопля В.М.
249.	Лучиці-3 , поселення	ранньослов'янського часу	с. Лучиці, на лівому березі р. Стир	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
250.	Маяки-1 , поселення багатощарове	доба енеоліту, бронзи, раннього заліза і давньоруського часу	с. Маяки, на північній схід від села, поруч з територією колишнього с. Кам'янка, на лівому березі р. Стир, за 0,5 км на південь від мосту	0,4	Охріменко Г.В., Середюк О.М.
251.	Маяки-2 , поселення	празька культура VI–VII ст. н.е.	с. Маяки, на лівому березі р. Стир	0,3	Кучинко М.М.
252.	Милуші-1 , поселення двошарове	поморсько-кльошова культура і давньоруського часу	с. Милуші, в північній частині села, на лівому високому березі р. Стир	0,4	Майданець Г.М., Охріменко Г.В.
253.	Милуші-2 , поселення багатощарове	стжижовська, черняхівська культури і давньоруського часу	с. Милуші, на східній околиці села, на лівому березі р. Стир, на присадибних ділянках що прилягають до церкви	0,4	Шкоропад В.В., Охріменко Г.В.
254.	Мстишин-1 , поселення	доба бронзи	с. Мстишин, на південно-східній околиці села	0,3	Кучинко М.М.
255.	Мстишин-2 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Мстишин, на східній околиці села, на лівому березі р. Стир	0,3	Кучинко М.М.
256.	Мстишин-3 , поселення	доба середньої бронзи	с. Мстишин, на східній околиці села, на двох невеликих мисах першої надзавпавної тераси лівого берега р. Стир	0,4	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
257.	Мстишин-4 , поселення багатощарове	тицінецько-комарівська, черняхівська культури і давньоруського часу	с. Мстишин, на південно-східній околиці села, на високому лівому березі р. Стир	0,3	Конопля В.М.
258.	Мстишин-5 , поселення багатощарове	тицінецько-комарівська, черняхівська культури і давньоруського часу	с. Мстишин, на північно-східній околиці села, на лівому березі р. Стир	0,3	Конопля В.М.
259.	Мстишин-6 , городище	давньоруського часу	с. Мстишин, на північній околиці села, на високому лівому березі р. Стир	0,3	Конопля В.М.
260.	Мстишин-7 , селище	давньоруського часу	с. Мстишин, на півній околиці села, на високому лівому березі р. Стир, поруч із пам'яткою Мстишин-6	0,3	Конопля В.М.
261.	Несвіч-1 , поселення	давньоруського часу	с. Несвіч, на південно-східній околиці села, на схід від цвинтаря, на схилі лівого берега р. Полонка	0,3	Конопля В.М.
262.	Несвіч-2 , поселення двошарове	тицінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Несвіч, на східній околиці села, на південний схід і схід від господарського двору та тракторної бригади, на пологому схилі лівого берега р. Полонка	0,3	
263.	Несвіч-3 , поселення	давньоруського часу	с. Несвіч, на східній околиці села, навпроти церкви, на прилеглій до будинку сільської ради території, на пологому схилі лівого берега р. Полонка	0,3	

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
264.	Несвіч-4 , поселення	давньоруського часу	с. Несвіч, на північно-східній околиці села, на схід від тваринницької ферми, на рівній ділянці лівого берега р. Полонка	0,3	Конопля В.М.
265.	Несвіч-5 , поселення двошарове	тщинецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Несвіч, за 1 км на схід від села (територія рибгоспу), на мисоподібному виступі правого берега р. Полонка, між плахофермою і дорогою Луцьк–Львів		Конопля В.М.
266.	Несвіч-6 , поселення двошарове	вельбарська культура і давньоруського часу	с. Несвіч, за 1,8 км на північний схід від села, на північ від ремонтної майстерні, на мисоподібному виступі правого берега р. Полонка		Конопля В.М.
267.	Несвіч-7 , городище	давньоруського часу	с. Несвіч, за 0,4 км на південний схід від села, за 0,3 км на схід від цвинтаря, серед заплави лівого берега р. Полонка		Конопля В.М.
268.	Несвіч-8 , могильник курганий	давньоруського часу	с. Несвіч, на західній околиці села, при виїзді з нього		Конопля В.М.
269.	Несвіч-9 , поселення	волино-люблінська культура	с. Несвіч, за 0,2 км на північний захід від села, на останці овальної форми серед заплави лівого берега безіменного струмка (ліво-бічний доплив р. Полонка)		Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
270.	Несвіч-10 , поселення	давньоруського часу	с. Несвіч, за 3 км на північний захід від села, в уроч. «Підберезина», на території колишнього хутора Береза, на схилі лівого берега безіменного струмка (ліво-бічний доплив р. Полонка)		Конопля В.М.
271.	Несвіч-11 , поселення багатощарове	доба пізнього палеоліту, титцінець ко-комарівська, вельбарська культури і давньоруського часу	с. Несвіч, за 3,5 км на північний захід від села, на мисоподібному виступі лівого берега р. Полонка		Конопля В.М.
272.	Новостав-1 , стоянка багатощарова	доба палеоліту, мезоліту і неоліту	с. Новостав, на південно-східній околиці села, на правому березі р. Чорногузка	0,4	Охріменко Г.В.
273.	Новостав-2 , городище	давньоруського часу	с. Новостав, на території села, на території садиби Й. Вишнера		Конопля В.М. та ін.
274.	Новостав-3 , поселення двошарове	доба пізнього палеоліту, культура лінійно-стрічкової кераміки	с. Новостав, за 0,5 км на захід від села, на правому березі р. Чорногузка		Конопля В.М.
275.	Новостав-4 , поселення	культура лінійно-стрічкової кераміки	с. Новостав, за 1,5 км на захід від села, на правому березі р. Чорногузка		Охріменко Г.В.
276.	Новостав-5 , поселення	культура лінійно-стрічкової кераміки	с. Новостав, за 2 км на захід від села, на правому березі р. Чорногузка		Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
277.	Новостав-6 , поселення	пізньотрипільський період	с.Новостав, за 1 км на південний схід від села, в уроч. Мачулки, на лівому березі р. Черногузка		Пелецишин М.А., Охріменко Г.В.
278.	Одерди-1 , поселення багатощарове	доба бронзи	с.Одерди, на східній околиці села, навпроти с.Коршів, на лівому березі р. Черногузка	0,5	Кучинко М.М.
279.	Одерди-2 , городище	давньоруського часу	с.Одерди, в південній частині села, на заболоченій рівнині	0,4	Кучинко М.М.
280.	Одерди-3 , селище	давньоруського часу	с.Одерди, в південній частині села, на північ від пам'ятки Одерди-2		Конопля В.М.
281.	Одерди-4 , курган	доба бронзи	с.Одерди, за селом		Конопля В.М.
282.	Одерди-5 , поселення	давньоруського часу	с.Одерди, в східній частині села, за 0,3 км на схід від школи, на схилі лівого берега р. Черногузка		Конопля В.М.
283.	Оздів-1 , поселення багатощарове	тщяніцько-комарівська, вельбарська культури і давньоруського часу	с.Оздів, за 0,3 км на північний захід від села, за 0,4 км на схід від тваринницької ферми, в уроч. «Морги», довкола колишньої садиби С.Вознюка, на рівній ділянці правого берега р. Черногузка		Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
284.	Оздів-2, поселення двошарове	тщівницько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Оздів, на південно-західній околиці села, на пологому схилі правого берега р. Черногузка		Конопля В.М.
285.	Оздів-3, поселення	давньоруського часу	с.Оздів, в північно-західній частині села, в уроч. «Курток», на схилі правого берега р. Черногузка		Конопля В.М.
286.	Оздів-4, поселення	давньоруського часу	с.Оздів, в північно-західній частині села, на мисоподібному виступі правого берега р. Черногузка, довкола колишньої садиби Столярюка		Конопля В.М.
287.	Підгайці-1, городище	давньоруського часу	с.Підгайці, в південно-західній частині села, в уроч. «Черківсько», на правому високому березі р. Стир, на двох пагорбах, розділених потічком Бутир, в напрямку неіснуючого за-раз с.Дворець	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
288.	Підгайці-2, поселення двошарове	тщівницько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Підгайці, на південній околиці села, за 0,25 км на південь від церкви, на мисоподібному виступі правого берега р. Стир	0,3	

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
289.	Підгайці-3, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Підгайці, на південно-західній околиці села, за 0,35 км на південний захід від церкви, на мисоподібному виступі правого берега р. Стир	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
290.	Підгайці-4, поселення	давньоруського часу	с. Підгайці, в південно-східній частині села, на мисоподібному виступі правого берега р. Стир	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
291.	Підгайці-5, поселення	давньоруського часу	с. Підгайці, на південно-східній околиці села, поруч з територією тваринницької ферми, на мисоподібному виступі правого берега р. Стир	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
292.	Підгайці-6, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Підгайці, за 0,5 км на південний схід від села, за 0,15 км на схід від асфальтового заводу, за 0,3 км на південь від дороги Дубно-Луцьк, на мисоподібному виступі правого берега р. Стир	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
293.	Піддубці-1, мотильники курганні	давньоруського часу	с. Піддубці, на околиці села: I – за 1,5 км на північний схід від села, в лісі, II – за 1,5 км на південний схід від села, в лісі	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
294.	Полонка-1 , поселення багатощарове	доба пізнього палеоліту, культури лінійно-стрічкової кераміки, кулястих амфор, городище-ко-здобицької, ранньозалізного і давньоруського часу	с.Полонка, за 0,3 км на південний захід від села, на лівому березі р. Черногузка	0,4	Охріменко Г.В.
295.	Полонка-2 , поселення багатощарове	доба пізнього палеоліту, культури лінійно-стрічкової кераміки, кулястих амфор, городище-ко-здобицької, лежницької групи ранньозалізного і давньоруського часу	с.Полонка, на південний схід від села, в уроч. «Кут», на місі лівого берега р. Черногузка	0,5	Охріменко Г.В.
296.	Полонка-3 , поселення багатощарове	волино-люблінська, стживовська культури і давньоруського часу	с.Полонка, за 0,5 км на південний захід від села, на місі лівого берега р. Черногузка	0,4	Охріменко Г.В.
297.	Полонка-4 , поселення двошарове	культури лінійно-стрічкової кераміки і кулястих амфор	с.Полонка, на південь від села, за 0,5 км на схід від дороги Луцьк-Львів, на лівому березі р. Черногузка	0,3	Охріменко Г.В.
298.	Полонка-5 , поселення багатощарове	культури лінійно-стрічкової кераміки, волинолюблінська, тшцінецько-комарівська, лежницької групи ранньозалізного і давньоруського часу	с.Полонка, на південно-східній околиці села, на місі лівого берега р. Черногузка	0,3	Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
299.	Промінь-1 , поселення	давньоруського часу	с.Промінь, за 0,5 км на південний захід від села, на схід від дороги Луцьк-Боремель, на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка (лівобічний доплив р. Стир)	0,3	Конопля В.М.
300.	Промінь-2 , поселення	давньоруського часу	с.Промінь, на південній околиці села, на пологому схилі безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.
301.	Промінь-3 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Промінь, на південній околиці села, на території, що з півдня прилягає до клубу, на схилі лівого берега безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.
302.	Промінь-4 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Промінь, на східній околиці села, на південний схід від церкви, на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.
303.	Промінь-5 , поселення	давньоруського часу	с.Промінь, за 0,5 км на схід від села, на схід від церкви, за 0,3 км на схід від греблі ставу, на схилі лівого берега безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.
304.	Промінь-6 , поселення двошарове	черняхівська культура і давньоруського часу	с.Промінь, за 1 км на південний схід від села, на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
305.	Промінь-7 , поселення	давньоруського часу	с.Промінь, за 0,5 км на південний захід від села, на захід від греблі ставу, на північ від водонапірної башти, на схилі лівого берега безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.
306.	Промінь-8 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Промінь, за 0,3 км від села, за 0,4 км на південний захід від клубу, на напівовальному у плані мисоподібному виступі правого берега безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.
307.	Промінь-9 , скарб	антична доба	с.Промінь, на території села	0,3	Конопля В.М.
308.	Радомишль-1 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Радомишль, у північно-західній частині села, на захід від дороги Луцьк - Боремель, в уроч. «Рокищина», на схилі лівого берега р. Забава (лівобічний доплив р. Стир)	0,3	Конопля В.М.
309.	Радомишль-2 , поселення	давньоруського часу	с.Радомишль, на південно-західній околиці села, в уроч. «Вапнярка», на схилі правого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.
310.	Радомишль-3 , поселення	давньоруського часу	с.Радомишль, у південно-західній частині села, на захід від дороги, на мисоподібному виступі правого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
311.	Радомишль-4 , поселення двошарове	Тщівсько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Радомишль, на північно-західній околиці села, за 0,1 км на південь від дваринницької ферми, на південь і південний схід від водонапірної башти, на схилі лівого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.
312.	Радомишль-5 , поселення	давньоруського часу	с.Радомишль, на західній околиці села, на території двох окремих садиб (гепер-дачі мешканців м. Луцька), на пологому схилі лівого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.
313.	Радомишль-6 , поселення	давньоруського часу	с.Радомишль, в північно-західній частині села, на схід від дороги Луцьк-Боремель, на схилі лівого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.
314.	Радомишль-7 , поселення	давньоруського часу	с.Радомишль, в північній частині села, на захід від млина, за 0,2 км на південний захід від церкви, на південь від ґрунтової дороги, на схилі лівого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
315.	Радомишль-8, поселення	давньоруського часу	с.Радомишль, в північній частині села, на схід від до-роги Луцьк-Боремель, на північ від тракторної бригади, на схилі правого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.
316.	Радомишль-9, поселення двошарове	тицінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Радомишль, в південно-східній частині села, на захід від кам'яного хреста, що стоїть біля ґрунтової дороги, котра йде через греблю ставу, за 0,15 км на південь від млина, на мисоподібному виступі правого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.
317.	Радомишль-10, поселення	давньоруського часу	с.Радомишль, в північно-східній частині села, за 0,3 км на схід від церкви, за 0,4 км на південний схід від млина, на схилі лівого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.
318.	Радомишль-11, поселення	давньоруського часу	с.Радомишль, в південно-східній частині села, за 0,8 км на південний схід від церкви, на схилі правого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Об'єкт (стор.)	Автор
319.	Радомишль-12 , поселення багатоярусне	тищинецько-комарівська, вельбарська культури і давньоруського часу	с.Радомишль, в північно-східній частині села, на захід від греблі, за 1 км на схід від церкви, на лівому схилі лівого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.
320.	Радомишль-13 , поселення двошарове	тищинецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Радомишль, на північно-східній околиці села, на схід від греблі ставу, на мисоподібному виступі правого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.
321.	Радомишль-14 , поселення	тищинецько-комарівська культура	с.Радомишль, за 0,4 км на схід від села, на схилі правого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.
322.	Радомишль-15 , поселення багатоярусне	доба пізнього палеоліту, тищинецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Радомишль, за 1 км на схід від села, на схилі правого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.
323.	Радомишль-16 , поселення	тищинецько-комарівська культура	с.Радомишль, за 1,5 км на схід від села, на мисоподібному виступі правого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.
324.	Радомишль-17 , поселення	давньоруського часу	с.Радомишль, на північній околиці села, за 1,2 км на схід від дороги Луцьк-Боремель, за 0,5 км на південний схід від церкви, на схилі правого берега безіменного струмка (лівобічний доплив р. Забава)	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
325.	Радомишль-18, поселення двошарове	тщцінецько-комарівська культура і давньорусько- го часу	с.Радомишль, на північно- східній околиці села, при виїзді з нього у напрям- ку до с. Суховоля, на мисо- подібному виступі правого берега безіменного струм- ка, у місці його впадіння в р. Завава	0,3	Конопля В.М.
326.	Радомишль-19, поселення двошарове	тщцінецько-комарівська культура і давньорусько- го часу	с.Радомишль, за 0,3 км на північний схід від села, за 2 км на схід від дороги Луцьк-Боремель, за 1,2 км на північний схід від церк- ви, на схилі лівого берега безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.
327.	Рагнів-1, поселення двошарове	вельбарська культура і дав- ньоруського часу	с.Рагнів, у північно-східній частині села, в уроч. «Кут», на мисоподібному висту- пі правого берега р. Чор- ногузка	0,3	Конопля В.М.
328.	Рагнів-2, поселення двошарове	тщцінецько-комарівська культура і давньорусько- го часу	с.Рагнів, на північній око- лиці села, в уроч. «Куток» на мисоподібному висту- пі правого берега р. Чор- ногузка		Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
329.	Ратнів-3, поселення двошарове	вельбарська культура і давньоруського часу	с.Ратнів, за 0,5 км на північ від села, в уроч. «Ріписько», на мисоподібному виступі правого берега р. Чорногузка	0,3	Конопля В.М.
330.	Ратнів-4, поселення багатощарове	зубрицька, вельбарська культури і давньоруського часу	с.Ратнів, за 0,4 км на північний захід від села, в уроч. «Бакай», на схилі правого берега р. Чорногузка	0,3	Конопля В.М.
331.	Ратнів-5, поселення	вельбарська культура	с.Ратнів, за 1 км на північний захід від села, на схилі правого берега р. Чорногузка	0,3	Конопля В.М.
332.	Ратнів-6, поселення	давньоруського часу	с.Ратнів, у північно-східній частині села, на схилі правого берега р. Чорногузка, за 0,4 км на захід від тваринницької ферми та на захід від дороги, яка веде до с. Оздів	0,3	Конопля В.М.
333.	Ратнів-7, поселення двошарове	тицінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Ратнів, на північно-східній околиці села, на мисоподібному виступі правого берега р. Чорногузка	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
334.	Ратнів-8, поселення	давньоруського часу	с. Ратнів, на північно-східній околиці села, в уроч. «Бартиничі», на рівній ділянці лівого берега р. Черногузка, у місці впадіння в неї безіменного струмка, за 0,1 км на захід від тваринницької ферми	0,3	Конопля В.М.
335.	Ратнів-9, поселення двошарове	тщцінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Ратнів, за 0,3 км на північний схід від села, на прилеглій з півночі і північного сходу території до тваринницької ферми, на місцоподібному виступі правого берега р. Черногузка, в уроч. «Панське»	0,3	Конопля В.М.
336.	Рованці-1, пам'ятка багатшарова	волино-люблінська культура, улвівецька група лужицької культури, поселення вельбарської культури і давньоруського часу	с. Рованці, на південно-західній околиці села, в уроч. «Четвертий сінокос», за 0,3 км на південь від залізничної колії, на лівому високому березі р. Стир	0,8	Івановський В.І., Шкоропад В.В.
337.	Рованці-2, поселення багатшарове	доба неоліту, енеоліту, бронзи і раннього заліза	с. Рованці, на лівому березі р. Стир, уроч. «Гнидавська Пірка»	1,4	Кучинко М.М., Матвієйко М.В., Охріменко Г.В.
338.	Рованці-3, поселення	давньоруського часу	с. Рованці, на південній околиці села, в уроч. «Куповаті», на рівній ділянці правого берега р. Стир, на захід від хмільника	0,4	Кучинко М.М., Матвієйко М.В., Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
339.	Рованці-4, поселення двошарове	вельбарська культура і давньоруського часу	с.Рованці, за 0,3 км на південний захід від села, за 2 км на південний схід від замку Любарта, на схилі правого берега р.Стир, за 0,3 км на північній захід від церкви	0,3	Шкоропад В.В., Конопля В.М., Охріменко Г.В.
340.	Рованці-5, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Рованці, за 0,5 км на захід від села, поруч з новим притварем, на північній захід від церкви, на пологому схилі правого берега р. Стир	0,3	Шкоропад В.В., Конопля В.М., Охріменко Г.В.
341.	Рованці-6, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Рованці, за 0,8 км на захід від села, на південь і південний схід від церкви, на мисоподібному виступі правого берега р. Стир	0,3	Конопля В.М.
342.	Рованці-7, селище	давньоруського часу	с.Рованці, за 0,2 км на південь від пам'ятки Рованці-6, на високому лівому березі р. Стир	0,3	Конопля В.М.
343.	Садів-1, поселення	тщінецько-комарівська культура і ранньозалізного часу	с.Садів, у східній частині села, на лівому березі р. Черногузка	0,4	Кучинко М.М., Конопля В.М., Охріменко Г.В.
344.	Садів-2, поселення	давньоруського часу	с.Садів, в уроч. «Пасіка»	0,4	Кучинко М.М.
345.	Садів-3, поселення	ранньослов'янського часу	с.Садів, в уроч. «Римський шлях»	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
346.	Садів-4, поселення	давньоруського часу	с.Садів, в уроч. «Пугачівка»	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
347.	Садів-5, поселення	давньоруського часу	с.Садів, за 0,5 км на північний схід від села, на південь від складу міндобри, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
348.	Садів-6, поселення	давньоруського часу	с.Садів, у південно-східній частині села, за 1 км на схід від тваринницької ферми, на схилі правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
349.	Садів-7, поселення	давньоруського часу	с.Садів, на північно-східній околиці села, на захід від мосту, на мисоподібному виступі лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
350.	Садів-8, поселення двошарове	тщівницько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Садів, в північній частині села, за 0,2 км на північний захід від тваринницької ферми, на рівній ділянці правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
351.	Садів-9, поселення двошарове	вельбарська культура і давньоруського часу	с.Садів, у північно-східній частині села, на південь від продуктового магазину, на рівній ділянці мисоподібного виступу лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
352.	Садів-10, поселення	Давньорусько-комарівська, вельбарська культури і давньоруського часу	с.Садів, у північній частині села, на схід від будинку культури, на рівній ділянці лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г. В.
353.	Садів-11, поселення	давньоруського часу	с.Садів, у північно-західній частині села, на південь від церкви, на рівній ділянці мисоподібного виступу лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г. В.
354.	Садів-12, поселення	давньоруського часу	с.Садів, у північно-західній частині села, за 0,2 км на захід від тракторної бригади, на схилі лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г. В.
355.	Садів-13, поселення	давньоруського часу	с.Садів, на північно-західній околиці села, за 1 км на захід від тракторної бригади, на схилі лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г. В.
356.	Садів-14, поселення	давньоруського часу	с.Садів, у південно-західній частині села, на схилі правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г. В.
357.	Садів-15, поселення	давньоруського часу	с.Садів, на південно-західній околиці села, на пологому схилі правого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г. В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
358.	Садів-16, поселення	давньоруського часу	с.Садів, за 1 км на північний схід від села, на південь від дороги, на місці першої надзаплавної тераси лівого берега р. Черногузка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г. В.
359.	Сирники-1, поселення	давньоруського часу	с. Сирники, за 0,8 км на північний захід від села, на пологому схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Серна, за 0,5 км на захід від дороги Луцьк-Ковель, за 0,2 км на південь від ґрунтової дороги	0,5	Конопля В.М.
360.	Сирники-2, поселення	давньоруського часу	с.Сирники, за 1,3 км на північний захід від села, на лінійному березі р. Серна	0,5	Конопля В.М.
361.	Сирники-3, поселення двошарове	тщівницько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Сирники, за 1,7 км на північний захід від села, на місці першої надзаплавної тераси лівого берега р. Серна, біля соснового лісу та ґрунтової дороги, котра веде до місцевого торфопідприємства	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки поселення	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
362.	Сирники-4, поселення	давньоруського часу	с. Сирники, на західній околиці села, на місці першої надзаплавної тераси правого берега р. Серна, на території присадибних ділянок	0,5	Конопля В.М.
363.	Сирники-5, поселення	давньоруського часу	с. Сирники, за 1,2 км на захід від села, на місці першої надзаплавної тераси правого берега р. Серна	0,4	Конопля В.М.
364.	Сирники-6, поселення	лежницької групи ранньозалізного часу	с. Сирники, у північно-західній частині села, на місці першої надзаплавної тераси правого берега, в уроч. «Горбок»	0,4	Охріменко Г.В., Середюк О.М.
365.	Смолигів-1, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і лежницька група ранньозалізного часу	с. Смолигів, на східній околиці села, на правому березі р. Серна	0,3	Гуртовий Г.О., Охріменко Г.В.
366.	Смолигів-2, поселення	празька культура	с. Смолигів, за 1 км на північний схід від села, на схід від хутора Прогонів, який увійшов до складу села, на овалному в плані підвищенні серед заплави безіменного струмка (ліво-бічний доплив р. Серна), за 0,15 км на північ від дороги Луцьк - Володимир-Волинський	0,4	Гуртовий Г.О., Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
367.	Смолигів-3, поселення	культура лінійно-стрічкової кераміки	с.Смолигів, за 0,5 км на схід від села, за 0,3 км на південний захід від мосту, на пологому схилі правого берега безіменного струмка (лівобічний доплив р. Серна), за 0,3 км на північ від сонового лісу	0,3	Гуртовий Г.О., Охріменко Г.В.
368.	Струмівка-1, поселення	тщінецько-комарівська культура	с.Струмівка, за 1,2 км на північний захід від села, на овалному у плані підвищенні серед заплави р. Сапалаївка	0,3	Конопля В.М.
369.	Струмівка-2, поселення	давньоруського часу	с.Струмівка, за 1 км на північний захід від села, за 0,2 км на південний схід від пам'ятки Струмівка-1, на схилі лівого берега р. Сапалаївка	0,3	Конопля В.М.
370.	Струмівка-3, поселення	давньоруського часу	с.Струмівка, за 0,7 км на південний захід від села, на видовжено овалному в плані останці серед заплави р. Сапалаївка	0,3	Конопля В.М.
371.	Струмівка-4, поселення	давньоруського часу	с.Струмівка, за 0,5 км на північ від села, на схилі лівого берега р. Сапалаївка, навпроти пам'ятки Липини-7	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
372.	Струмівка-5, поселення	давньоруського часу	с.Струмівка, за 0,3 км на північний схід від села, поблизу мосту через греблю ставу, на схилі лівого берега р. Сапалаївка	0,3	Конопля В.М.
373.	Струмівка-6, поселення двошарове	тщинецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Струмівка, на північно-східній околиці села, на схід від греблі ставу, за 0,2 км на північ від дороги Луцьк - Рівне, на схилі лівого берега р. Сапалаївка	0,3	Конопля В.М.
374.	Струмівка-7, поселення	давньоруського часу	с.Струмівка, за 0,5 км на схід від села, на північ від дороги Луцьк-Рівне, на схилі лівого берега р. Сапалаївка	0,3	Конопля В.М.
375.	Суховоля-1, поселення	давньоруського часу	с.Суховоля, в південно-західній частині села, на схід від ґрунтової дороги, що йде через греблю ставу до південно-східної околиці с. Радомишль, на схилі лівого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.
376.	Суховоля-2, поселення	давньоруського часу	с.Суховоля, на південній околиці села, на північ від лінії електропередач, на схилі лівого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
377.	Суховоля-3 , поселення двошарове	тщцінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Суховоля, у південно-східній частині села, на схилі лівого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.
378.	Суховоля-4 , поселення	тщцінецько-комарівська культура	с.Суховоля, на південно-східній околиці села, за 0,1 км на південний схід від тваринницької ферми, на схилі лівого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.
379.	Суховоля-5 , поселення багатощарове	тщцінецько-комарівська, вельбарська культури і давньоруського часу	с.Суховоля, за 0,5 км на південний схід від села, на мисодіюному виступі лівого берега р. Забава	0,3	Конопля В.М.
380.	Сьомаки-1 , поховання	стжижовська культура	с.Сьомаки, на території села	0,3	Конопля В.М.
381.	Сьомаки-2 , поселення	тщцінецько-комарівська культура	с.Сьомаки, у південній частині села, на мисі лівого берега р. Чорногузка	0,3	Конопля В.М.
382.	Сьомаки-3 , поселення	тщцінецько-комарівська культура	с.Сьомаки, на західній околиці села, на схилі лівого берега р. Чорногузка	0,3	Конопля В.М.
383.	Сьомаки-4 , поселення двошарове	тщцінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с.Сьомаки, за 1 км на захід від села, на схилі лівого берега р. Чорногузка, за 0,2 км на південний схід від невеликого соснового лісу	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
384.	Сьомаки-5, поселення	тщінецько-комарівська культура	с. Сьомаки, за 1,5 км на захід від села, у місці, де бралися земля на спорудження греблі ставу через заплаву безіменного лівобічного допливу р. Черногузка, за 0,8 км на південь від дороги, що веде у с. Білосток, поблизу західного краю снігового лісу, на схилі лівого берега безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.
385.	Сьомаки-6, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Сьомаки, за 2,5 км на північний захід від села, на південь від дороги, яка веде у с. Білосток, на східному і південному схилах правого берега безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.
386.	Сьомаки-7, поховання	волино-люблінська культура	с. Сьомаки, на території села	0,3	Конопля В.М.
387.	Торчин-1, городище	давньоруського часу	сmt Торчин, у центрі селища, біля церкви	0,4	Кучинко М.М., Охріменко Г.В.
388.	Торчин-2, поселення багатощарове	доба енеоліту, бронзи і раннього заліза	сmt Торчин, у східній частині селища, на березі р. Серна	0,6	Кучинко М.М., Охріменко Г.В.
389.	Торчин-3, скарб монетний	доба раннього заліза	сmt Торчин, на лівому березі р. Серна	0,2	Кучинко М.М., Охріменко Г.В.
390.	Торчин-4, стоянка	доба палеоліту і мезоліту	сmt Торчин, на лівому березі р. Серна	0,4	Кучинко М.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
391.	Торчин-5 , поселення багатоярове	свідерська культура, культури лінійно-стрічкової кераміки, волино-люблінська і стжижовська	смт Торчин, у східній частині селища, в уроч. «Застрижжя», поруч з городищем, на останці лівого берега р. Серна	0,5	Конопля В.М.
392.	Торчин-6 , поселення двошарове	городоцько-здвобницька і стжижовська культури	смт Торчин, на північно-східній околиці селища, в місці впадіння в р. Серну її лівобічного допливу	0,4	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
393.	Торчин-7 , поселення	стжижовська культура	смт Торчин, за 1 км на південний захід від селища, на мисі правого берега р. Серна	0,4	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
394.	Торчин-8 , поселення багатоярове	волино-люблінська, стжижовська культури і давньоруського часу	смт Торчин, на південній околиці селища, в уроч. «Замчисько», поблизу цегельного заводу	0,4	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
395.	Торчин-9 , поселення	давньоруського часу	смт Торчин, на західній околиці селища, за 0,5 км на захід від дороги, котра веде у с. Смолигів, на південному схилі лівого берега лівостороннього допливу р. Серна	0,3	Конопля В.М.
396.	Торчин-10 , поселення	давньоруського часу	смт Торчин, за 1 км на захід від селища, на південному схилі мисоподібного виступу лівого берега безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
397.	Торчин-11 , поселення	давньоруського часу	сmt Торчин, за 2 км на захід від селища, на схилі лівого берега безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.
398.	Торчин-12 , поселення багатощарове	культура лінійно-стрічкової кераміки, лежницька група ранньоскіфського часу і давньоруського часу	сmt Торчин, за 3 км на захід від селища, за 0,1 км на південь від дороги Луцьк-Володимир-Волинський, на рівній ділянці мисоподібного виступу лівого берега безіменного струмка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В
399.	Торчин-13 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	сmt Торчин, на північно-східній околиці селища, за 0,1 км на північ від дороги, за 0,2 км на північний захід від АЗС, на мисоподібному виступі лівого берега р. Серна	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В
400.	Торчин-14 , поселення	лежницька група ранньозалізного часу	сmt Торчин, на східній околиці селища	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В
401.	Торчин-15 , поселення багатощарове	свідерська культура, культури лінійно-стрічкової кераміки, волино-люблінська і давньоруського часу	сmt Торчин, у східній частині селища, на лівому березі р. Серна	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В
402.	Торчин-16 , поселення	культура лінійно-стрічкової кераміки	сmt Торчин, у східній частині селища, на лівому березі р. Серна	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
403.	Торчин-17 , могильник	стжижовська культура	с.мт.Торчин, на східній околиці селища, праворуч від дороги Луцьк–Володимир-Волинський	0,3	Фітцке Я.
404.	Торчин-18 , поселення	давньоруського часу	с.мт.Торчин, на північно-західній околиці селища	0,3	
405.	Торчин-19 , поселення	стжижовська культура	с.мт.Торчин, на східній околиці селища, на південно-східному схилі лівого берега р. Серна, по обидва боки дороги Луцьк–Володимир-Волинський	0,3	Пелецишин М.А., Конопля В.М., Охріменко Г.В
406.	Усичі-1 , поселення	культура лінійно-стрічкової кераміки	с.Усичі, на південний захід від села, на лівому березі р. Серна	0,4	Кучинко М.М.
407.	Усичі-2 , городище	давньоруського часу	с.Усичі, за 3,5 км на південь від села	0,4	Кучинко М.М.
408.	Усичі-3 , поселення	стжижовська культура	с.Усичі, за 0,5 км на північний схід від села, за 0,2 км на південь від хутора Валентинів, на невеликому підвищенні серед заплави лівого берега р. Серна	0,3	Кучинко М.М.
409.	Усичі-4 , поселення	давньоруського часу	с.Усичі, за 3,5 км на південь від села, поруч з пам'яткою Усичі-2	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
410.	Усичі-5, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньорусько- го часу	с. Усичі, за 1 км на північ- ний захід від села, за 0,5 км у західному напрямку від хутора Валентинів, на рів- ній ділянці лівого берега р. Серна	0,3	Конопля В.М.
411.	Усичі-6, поселення	тщінецько-комарівська культура	с. Усичі, за 0,7 км на північ- ний захід від села, за 0,3 км на південний захід від ху- тора Валентинів, на ви- дуженому мисоподібної- му виступі лівого берега р. Серна	0,3	Конопля В.М.
412.	Усичі-7, поселення	давньоруського часу	с. Усичі, в західній части- ні села, поблизу церкви, на пологому схилі правого бе- рега р. Серна	0,3	Конопля В.М.
413.	Усичі-8, поселення	давньоруського часу	с. Усичі, за 0,3 км на північ- ний захід від села, на пів- ніч від церкви, на пологому схилі лівого берега р. Серна	0,3	Конопля В.М.
414.	Усичі-9, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньорусько- го часу	с. Усичі, на північно-східній околиці села, поруч з гре- блею ставу, на мисоподі- бному виступі правого бере- га р. Серна	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
415.	Усичі-10, поселення	давньоруського часу	с. Усичі, за 0,3 км на північний схід від села, на північний схід від церкви, на схилі лівого берега р. Серна, у місці впадіння в неї безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.
416.	Усичі-11, поселення двохарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Усичі, за 1 км на північний схід від села, на схід від хутора Валентинів, на мисоподібному виступі берега р. Серна	0,3	Конопля В.М.
417.	Усичі-12, поселення багатощарове	культура лінійно-стрічкової кераміки, тщінецько-комарівська, вельбарська і лежницька група ранньозалізного часу	с. Усичі, за 1,5 км на північний схід від села, за 0,5 км на схід від хутора Валентинів, на південному схилі лівого берега р. Серна	0,3	Конопля В.М.
418.	Усичі-13, поселення	давньоруського часу	с. Усичі, на північно-західній околиці села, за 0,1 км на південь від церкви, ліворуч від дорogi Луцьк-Володимир-Волинський, на схилі лівого берега безіменного струмка (правобічний доплив р. Серна)	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
419.	Усичі-14, поселення	давньоруського часу	с. Усичі, на північно-західній околиці села, на південь від дороги Луцьк-Володимир-Волинський, на схилі лівого берега безіменного струмка (правобічний доплив р. Серна)	0,3	Конопля В.М.
420.	Усичі-15, поселення двохарове	тщцінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Усичі, в північно-західній частині села, за 0,5 км на південний захід від церкви, на мисоподібному виступі лівого берега безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.
421.	Усичі-16, могиляник курганний	давньоруського часу	с. Усичі, за 2 км на південний захід від села, в лісовому уроч. «Гунисько»	0,3	Конопля В.М.
422.	Цеперів-1, поселення	тщцінецько-комарівська культура	с. Цеперів, на південний схід від села, на лівому березі р. Чорногузка	0,3	Конопля В.М., Охрімченко Г.В.
423.	Чаруків-1, городище	давньоруського часу	с. Чаруків, за селом, серед заболоченої заплави р. Подлонка, на останці її правого берега	0,3	Конопля В.М., Охрімченко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
424.	Чаруків-2, поселення	давньоруського часу	с. Чаруків, за 0,5 км на північний захід від села, за 0,3 км на північний захід від будівель тваринницької ферми, на захід від лінії електропередач, за 0,15 км на північ від дороги Луцьк-Львів, на мисоподібному виступі правого берега р. Полонка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
425.	Чаруків-3, поселення	давньоруського часу	с. Чаруків, на північно-західній околиці села, на території тваринницької ферми, на схилі правого берега р. Полонка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
426.	Чаруків-4, поселення	давньоруського часу	с. Чаруків, на північній околиці села, за 0,3 км на південний схід від греблі ставу, на північ від лінії електропередач, на схилі правого берега р. Полонка	0,3	Конопля В.М., Охріменко Г.В.
427.	Чаруків-5, поселення багатоярусне	тщінецько-комарівська, вельбарська культури і давньоруського часу	с. Чаруків, на північно-східній околиці села, на схилі правого берега р. Полонка	0,3	Конопля В.М.
428.	Чаруків-6, поселення	давньоруського часу	с. Чаруків, за 0,4 км на північний схід від села, на північ від греблі через заплаву річки, на схилі правого берега р. Полонка	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
429.	Чаруків-7, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньорусько- го часу	с. Чаруків, за 1,5 км на північний схід від села, в уроч. «Верховина», на мисоподібному виступі правого берега р. Полонка, за 0,2 км на південь від дороги, яка веде з с. Несвіч до дороги Луцьк-Львів	0,3	Конопля В.М.
430.	Чаруків-8, поселення багатощарове	тщінецько-комарівська культура, лежницька група на ранньоскіфського часу і давньоруського часу	с. Чаруків, за 2 км на північний схід від села, на схилі правого берега р. Полонка, на схід від прахоферми	0,3	Конопля В.М.
431.	Чаруків-9, поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньорусько- го часу	с. Чаруків, за 0,3 км на схід від села, в уроч. «Дуг», на північ від дороги Луцьк-Львів, на схилі правого берега невеликого безіменного струмка (правобічний доплив р. Полонка)	0,3	Конопля В.М.
432.	Шепель-1, городище	давньоруського часу	с. Шепель, на північній околиці села, в уроч. «Вал», на високому мисі правого берега р. Серни, над заболоченою низовиною	0,4	Кучинко М.М.
433.	Шепель-2, поселення	стжижовська культура	с. Шепель, на південний захід від села, на правому березі р. Серна	0,4	Кучинко М.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
434.	Шепель-3 , стоянка	доба пізнього палеоліту	с. Шепель, на північній околиці села, поблизу городища	0,4	Кучинко М.М.
435.	Шепель-4 , поселення	давньоруського часу	с. Шепель, на північній околиці села, поблизу городища	0,3	Конопля В.М.
436.	Шепель-5 , курган	тщінецько-комарівська культура	с. Шепель, поблизу села, в уроч. «Корчунок»	0,3	Конопля В.М.
437.	Шепель-6 , курган «Могила Переляниці»	давньоруського часу	с. Шепель, за 0,3 км на північний схід від городища, на правому березі р. Серна	0,3	Конопля В.М.
438.	Шепель-7 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Шепель, за 2,5 км на південний захід від села, в уроч. «Замістя», на західно-схилі першої надзаплавної тераси лівого берега р. Серна, в місці впадіння в неї безіменного потічка	0,3	Конопля В.М.
439.	Шепель-8 , поселення багатшарове	стжижовська, тщінецько-комарівська культури і давньоруського часу	с. Шепель, за 2 км на захід від села, на рівній ділянці мису лівого берега першої надзаплавної тераси р. Серна, за 0,5 км на південь від польової дороги та за 0,7 км на південний захід від мосту через річку	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
440.	Шепель-9 , поселення	стжижовська культура	с. Шепель, за 1,5 км на південний захід від села, на правому високому березі р. Серна	0,3	Конопля В.М.
441.	Луцьк-1 , замок	давньоруського і пізньосередньовічного часу	м.Луцьк, на підвищенні правого берега р. Стир	0,8	Кучинко М.М.
442.	Луцьк-2 , поселення багатощарове	доба неоліту, енеоліту, бронзи і раннього заліза	м.Луцьк, на лівому березі р. Стир (Гнідавська Грка)	1,4	Кучинко М.М., Охріменко Г.В.
443.	Луцьк-3 , поселення багатощарове	доба бронзи	м.Луцьк, на території колишнього с. Вишків, на правому березі р. Стир	0,3	Фітцке Я., Охріменко Г.В., Кучинко М.М.
444.	Луцьк-4 , поселення багатощарове	доба неоліту	м.Луцьк, на лівому березі р. Стир, в уроч. «Красне»	0,4	Фітцке Я., Охріменко Г.В., Кучинко М.М.

СЛОВНИК

пам'яток археології Любешівського району

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
1.	Любешів-1 , поселення	доба бронзи	смт Любешів, в урочищі «Заспинки»	0,5	Мацкевий Л.Г.
2.	Любешів-2 , поселення	доба бронзи	смт Любешів, в урочищі «Заспинки»	0,6	Мацкевий Л.Г.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
3.	Любешів-3, поселення	доба неоліту і енеоліту	смт Любешів, на правому березі р. Стохід, на схилах піщаних пагорбів	0,6	Мацкевий Л.Г.
4.	Любешів-4, городище	давньоруського часу	смт Любешів, за 2 км на північ від селища	0,4	Мацкевий Л.Г.
5.	Велика Глуша-1, майстерня	доба мезоліту	с. Велика Глуша, за 4 км на північний захід від села, в урочищі «Нивки»	0,7	Мацкевий Л.Г.
6.	Велика Глуша-2, поселення	доба середньої бронзи	с. Велика Глуша, поблизу села, в урочищі «Донина»	0,5	Мацкевий Л.Г.
7.	Ветли-1, поселення	доба мезоліту	с. Ветли, за 2,5 км на схід від села, в урочищі «Стовпець»	0,8	Мацкевий Л.Г.
8.	Ветли-2, поселення	доба мезоліту	с. Ветли, біля села, в урочищі «Копальня»	0,6	Мацкевий Л.Г.
9.	Ветли-3, поселення	доба мезоліту і давньоруського часу	с. Ветли, за 0,2 км на північний схід від села, в урочищі «Лиса гора»	0,7	Мацкевий Л.Г.
10.	Ветли-4, городище	давньоруського часу	с. Ветли, на заболоченому березі р. Прип'ять	0,8	Мацкевий Л.Г.
11.	Ветли-5, поселення	доба мезоліту і пізньосередньовічного часу	с. Ветли, за 0,3 км на північ від села, в урочищі «Старе Село»	0,6	Мацкевий Л.Г.
12.	Ветли-6, поселення	доба енеоліту і бронзи	с. Ветли, поблизу села, на невеликому острові, на озері Рогізне	0,6	Мацкевий Л.Г.
13.	Гірки-1, поселення	доба бронзи	с. Гірки, поблизу села, в урочищі «Люботин»	0,5	Мацкевий Л.Г.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
14.	Дольськ-1, поселення	доба мезоліту і давньоруського часу	с. Дольськ, за 1,2 км на північ від села, на доні	0,8	Мацкевий Л.Г.
15.	Дольськ-2, поселення	доба мезоліту	с. Дольськ, за 2,5 км на північний захід від села, на західному березі озера Ско-рець	0,7	Мацкевий Л.Г.
16.	Заріка-1, поселення	доба мезоліту	с. Заріка, за 1 км на південь від села, на полі	0,5	Мацкевий Л.Г.
17.	Ляхвичі-1, поселення	доба неоліту, енеоліту і бронзи	с. Ляхвичі, на південний схід від села	0,6	Мацкевий Л.Г.
18.	Ляхвичі-2, пам'ятка	лужицька культура	с. Ляхвичі, на пісках в околицях села	0,5	Мацкевий Л.Г.
19.	Люботин-1, поселення	доба неоліту	с. Люботин, поблизу села	0,6	Мацкевий Л.Г.
20.	Люботин-2, поселення	доба мезоліту і бронзи	с. Люботин, за 0,6 км на південний схід від села, в урочищі «Сива Гора»	0,5	Мацкевий Л.Г.
21.	Люботин-3, поселення	доба мезоліту	с. Люботин, за 2 км на схід від села, в урочищі «Кри-вий Ріг»	0,5	Мацкевий Л.Г.
22.	Люб'язь-1, поселення	доба мезоліту і неоліту	с. Люб'язь, за 1 км на північний схід від села, у місці впадіння р. Прип'ять в озе-ро Люб'язь	0,8	Мацкевий Л.Г.
23.	Люб'язь-2, поселення	доба мезоліту і неоліту	с. Люб'язь, на південь від села, на лівому березі р. Ко-ростенька	0,5	Мацкевий Л.Г.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
24.	Люб'язь-3, поселення	доба мезоліту і неоліту	с. Люб'язь, за 0,2 км на північний схід від села, на остріві, в урочищі «Лядина – І»	0,8	Мацкевий Л.Г.
25.	Люб'язь-4, поселення	доба мезоліту і неоліту	с. Люб'язь, за 0, км на північний схід від села, на остріві, в урочищі «Лядина – ІІ»	0,7	Мацкевий Л.Г.
26.	Люб'язь-5, поселення	доба мезоліту і бронзи	с. Люб'язь, за 0,7 км на північний схід від села, на остріві, в урочищі «Лядина – ІІІ»	0,8	Мацкевий Л.Г.
27.	Люб'язь-6, поселення	доба мезоліту, енеоліту і бронзи	с. Люб'язь, за 0,2 км на захід від села, на березі озера, біля ферми	0,7	Мацкевий Л.Г.
28.	Люб'язь-7, поселення	доба мезоліту і давньоруського часу	с. Люб'язь, за 0,3 км на південний схід від села, на східній околиці хутора Двори, в урочищі «Ніс»	0,7	Мацкевий Л.Г.
29.	Люб'язь-8, поселення	доба мезоліту і бронзи	с. Люб'язь, за 3 км на північний схід від села, в урочищі «Горохова Гора»	0,7	Мацкевий Л.Г.
30.	Люб'язь-9, поселення	доба мезоліту	с. Люб'язь, за 2,5 км на північ від села, в урочищі «Довге»	0,6	Мацкевий Л.Г.
31.	Люб'язь-10, поселення	доба мезоліту і давньоруського часу	с. Люб'язь, за 1 км на схід від села, на остріві Кочет на озері Люб'язь	0,8	Мацкевий Л.Г.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
32.	Мала Глуша-1 , поселення	доба мезоліту	с. Мала Глуша, за 2 км на північ від села	0,5	Мацкевий Л.Г.
33.	Невір-1 , поселення	доба мезоліту	с. Невір, за 2 км на південний захід від села, в заплаві правого берега р. Прип'ять	0,7	Мацкевий Л.Г.
34.	Невір-2 , поселення	доба неоліту, енеоліту і бронзи	с. Невір, за 0,2 км на схід від села, в урочищі «За Млином»	0,8	Мацкевий Л.Г.
35.	Невір-3 , поселення	доба неоліту	с. Невір, поблизу села, на доні	0,5	Мацкевий Л.Г.
36.	Невір-4 , поселення	доба мезоліту, неоліту, енеоліту і бронзи	с. Невір, поблизу озера Волянське, в районі хутора Хабарище	0,9	Мацкевий Л.Г.
37.	Невір-5 , поселення	доба неоліту	с. Невір, в селі, поблизу мосту	0,6	Мацкевий Л.Г.
38.	Невір-6 , поселення	доба мезоліту	с. Невір, за 2,5 км на південний захід від села, в урочищі «Дмосинь» («Мосява Гора»)	0,5	Мацкевий Л.Г.
39.	Невір-7 , пам'ятка	римського часу	с. Невір, на території села	0,5	Мацкевий Л.Г.
40.	Підкормілля-1 , курганна група	невизначеного часу	с. Підкормілля, за 1 км на схід від села	0,4	Мацкевий Л.Г.
41.	Сваловичі-1 , поселення	доба неоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Сваловичі, за 1,5 км на південний захід від села, на підвищеннях	0,6	Конопля В.М.
42.	Цир-1 , поселення	доба мезоліту	с. Цир, поблизу села, в урочищі «Скочинце»	0,6	Мацкевий Л.Г.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
43.	Цир-2 , городище	давньоруського часу	с. Цир, на території села	0,7	Мацкевий Л.Г.
44.	Цир-3 , поселення	доба мезоліту	с. Цир, за 1 км на північний схід від села, в урочищі «Закіп'я»	0,5	Мацкевий Л.Г.
45.	Цир-4 , поселення	доба мезоліту і енеоліту	с. Цир, за 2,5 км на північний схід від села, в урочищі «Плоске»	0,6	Мацкевий Л.Г.
46.	Цир-5 , поселення	доба мезоліту і енеоліту	с. Цир, за 3 км на північний схід від села, в урочищі «Городище»	0,7	Мацкевий Л.Г.
47.	Шлапань-1 , поселення	доба мезоліту	с. Шлапань, за 0,5 км на північ від села, в урочищі «Під Маяком»	0,6	Мацкевий Л.Г.

СЛОВНИК

пам'яток археології Любомльського району

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
1.	Любомль-1 , могильник	вельбарська культура	м. Любомль, на території міста, вул. Брестська, 55	0,8	Івановський В.І.
2.	Любомль-2 , городище	давньоруського часу	м. Любомль, у центрі міста, урочище «Фосія»	0,4	Івановський В.І.
3.	Любомль-3 , городище і селище	давньоруського часу	м. Любомль, за 1 км на північний схід від міста	0,6	Івановський В.І.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
4.	Бірки-1 , могильник курганный	давньоруського часу	с. Бірки, за 1,5 км на південь від села, у лісі «Бірківський»	0,3	Івановський В.І.
5.	Вербівка-1 , поселення	поморська культура	с. Вербівка, на околиці села	0,4	Івановський В.І.
6.	Головне-1 , могильник	поморська культура	смт Головне, за 3 км на захід від селища, в урочищі «Будки»	0,5	Івановський В.І.
7.	Головне-2 , могильник	поморська культура	смт Головне, за 2 км на південний схід від селища, в урочищі «Лещівка»	0,7	Івановський В.І.
8.	Головне-3 , місцезнаходження	поморська культура	смт Головне, на південно-західній околиці селища	0,3	Івановський В.І.
9.	Головне-4 , могильник	поморська культура	смт Головне, за 1 км на схід від села, в урочищі «Кундичі»	0,5	Івановський В.І.
10.	Головне-5 , могильник курганный	давньоруського часу	смт Головне, за 4 км на північний захід від села, в урочищі «Пасіки»	0,4	Івановський В.І.
11.	Головне-6 , поселення	давньоруського часу	смт Головне, на північно-східній околиці селища, в урочищі «Юрище»	0,3	Івановський В.І.
12.	Головне-7 , поселення	неоліт	смт Головне, за 2 км на північний захід від селища	0,5	Івановський В.І.
13.	Головне-8 , поселення	мезоліт	смт Головне, за 3 км на захід від селища, в урочищі «Будки»	0,3	Івановський В.І.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
14.	Головне-9 , городище і селище	давньоруського часу	смт Головне, за 1,5 км на північний захід від селища, в урочищі «Колесо»	1,0	Івановський В.І., Шкоропад В.В.
15.	Головне-10 , могильник	давньоруського часу	смт Головне, на північно-західній околиці селища	0,8	Івановський В.І.
16.	Головне-11 , поселення	лужицька культура	смт Головне, за 1 км на північ від селища	0,7	Івановський В.І.
17.	Грабове-1 , поселення	мезоліт	с. Грабове, за 1 км на північний захід від села	0,3	Івановський В.І.
18.	Грабове-2 , поселення	мезоліт	с. Грабове, на східній околиці села	0,4	Івановський В.І.
19.	Грабове-3 , поселення	тщінецько-комарівська культура	с. Грабове, на західній околиці села	0,3	Михальчишин І.Р.
20.	Гуща-1 , поселення	давньоруського часу	с. Гуща, на південній околиці села, в урочищі «Ріка»	0,3	Івановський В.І.
21.	Гуща-2 , городище	давньоруського часу	с. Гуща, за 2,5 км на південний схід від села, в урочищі «Город»	0,7	Івановський В.І.
22.	Гуща-3 , могильник	поморська культура	с. Гуща, на східній околиці села, в урочищі «Додатки»	0,4	Івановський В.І.
23.	Заболоття-1 , поселення	тщінецько-комарівська культура	с. Заболоття, на околиці села, в урочищі «Велике Поле»	0,3	Петегирич В.М.
24.	Забужжя-1 , курган	культура шнурової кераміки	с. Забужжя, на околиці села	0,3	Івановський В.І.
25.	Забужжя-2 , поселення	давньоруського часу	с. Забужжя, на миловидному підвищенні правого берега р. Західний Буг	0,3	Івановський В.І.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
26.	Згорани-1, поселення	мезоліт	с. Згорани, за 1,5 км на північ від села	0,6	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
27.	Згорани-2, поселення	мезоліт	с. Згорани, за 1 км на північний захід від села	0,7	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
28.	Згорани-3, поселення	мезоліт	с. Згорани, за 2,5 км на північний захід від села	0,7	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
29.	Згорани-4, поселення	мезоліт	с. Згорани, за 1,5 км на північний захід від села	0,7	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
30.	Згорани-5, поселення	давньоруського часу	с. Згорани, за 0,5 км на південь від села	0,5	Артюх В.С., Мацкевий Л.Г.
31.	Згорани-6, городище	давньоруського часу	с. Згорани, на схід від села, в урочищі «Піски»	0,3	Івановський В.І.
32.	Ладинь-1, поселення	культура шнурової кераміки	с. Ладинь, на околиці села, біля хутора «Петрівка»	0,3	Івановський В.І.
33.	Лисняки-1, могилище курганний	невизначеного часу	с. Лисняки, за 4 км на північний схід від села, в урочищі «Близнюки»	0,4	Івановський В.І.
34.	Машів-1, могилище	вельбарська культура	с. Машів, на північній околиці села	0,5	Івановський В.І.
35.	Миловань-1, посе- лення багатощарове	доба бронзи, ранньослов'янський та давньоруський час	с. Миловань, за 0,4 км від села, в урочищі «Гатарське»	0,6	Івановський В.І., Михальчишин І.Р.
36.	Новоугрузьке-1, поселення	ранньослов'янського часу	с. Новоугрузьке, на південний захід від села	0,3	Івановський В.І.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
37.	Новоутрузьке-2 , городище	давньоруського часу	с. Новоутрузьке, навпроти села, на березі р. Західний Буг, в урочищі «Церківка»	0,6	Івановський В.І.
38.	Новоутрузьке-3 , поселення	доба неоліту	с. Новоутрузьке, на березі р. Західний Буг	0,3	Івановський В.І.
39.	Новоутрузьке-4 , скарб	давньоруського часу	с. Новоутрузьке, в урочищі «Стопове Поле»	0,3	Івановський В.І.
40.	Рівне-1 , поселення	тщінецько-комарівська культура	с. Рівне, за 1,5 км на південний захід від села	0,3	Михальчишин І.Р.
41.	Рівне-2 , поселення двошарове	тщінецько-комарівська культура, лежницька група ранньозалізного часу	с. Рівне, за 0,5 км на захід від села	0,4	Михальчишин І.Р.
42.	Рівне-3 , поселення	доба мезоліту	с. Рівне, за 2 км на південний захід від села	0,4	Михальчишин І.Р.
43.	Руда-1 , мотильник курганий	невизначеного часу	с. Руда, на південно-східній околиці села	0,3	Шкоропад В.В.
44.	Сильне-1 , поселення	доба мезоліту	с. Сильне, за 1,5 км на північний захід від села	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.

СЛОВНИК пам'яток археології Маневицького району

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
1.	Велика Яблунька-1 , поселення	Доба раннього заліза тщівницько-комарівська культура	с. Велика Яблунька, на східній околиці села, в урочищі «Окопська Гряда»	0,3	Грибович Р. Т.
2.	Борисовичі-1 , городище	доба раннього заліза	с. Борисовичі, за 1,5 км на північний схід від села	0,5	Терський В.С.
3.	Боровичі-1 , поселення	давньоруського часу	с. Боровичі, за 1 км на північ від села	0,5	Грибович Р. Т.
4.	Велика Осниця-1 , могильник	давньоруського часу	с. Велика Осниця, на північній околиці села	0,3	Грибович Р. Т.
5.	Годомичі-1 , поселення і могильник	давньоруського часу	с. Годомичі, на північний захід від села, в урочищі «Березя»	0,5	Грибович Р. Т.
6.	Годомичі-2 , поселення	доба мезоліту	с. Годомичі, в урочищі «Берез'я»	0,3	Грибович Р. Т.
7.	Годомичі-3 , поселення	доба неоліту	с. Годомичі, за 1,5 км на північний захід від села	0,3	Охріменко Г.В.
8.	Горайківка-1 , поселення	давньоруського часу	с. Горайківка, за 1,5 км на південь від села	0,5	Охріменко Г.В.
9.	Горайківка-2 , поселення	доба ранньої бронзи	с. Горайківка, в урочищі «Гайвка»	0,3	Грибович Р. Т.
10.	Горайківка-3 , поселення	доба ранньої бронзи	с. Горайківка, в урочищі «Кут»	0,3	Грибович Р. Т.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
11.	Гораймівка-4 , поселення	стжижовська культура	с. Гораймівка, в урочищі «Попоне»	0,3	Грибович Р. Т.
12.	Гораймівка-5 , поселення	давньоруського часу	с. Гораймівка, на південній околиці села, в урочищі «Селище»	0,3	Грибович Р. Т.
13.	Гораймівка-6 , поселення	стжижовська культура	с. Гораймівка, в урочищі «Кузьмин Кут»	0,3	Грибович Р. Т.
14.	Гораймівка-7 , поселення	комарівська культура	с. Гораймівка, за 1 км на південь від села	0,3	Охріменко Г.В.
15.	Городок-1 , городище	давньоруського часу	с. Городок	0,5	Грибович Р. Т.
16.	Карасин-1 , поселення	доба неоліту	с. Карасин, за 2 км на північ від села	0,5	Охріменко Г.В.
17.	Колки-1 , пам'ятка батошарова	I ст.н.е., поселення і городище давньоруського часу	смт Колки, за 2 км на схід від селища	0,5	Охріменко Г.В.
18.	Колки-2 , городище	давньоруського часу	смт Колки, за 2 км на схід від селища, в урочищі «Церквище»	0,3	Грибович Р. Т.
19.	Колки-3 , поселення	давньоруського часу	смт Колки, за 0,1 км на південь від селища	0,3	Грибович Р. Т.
20.	Комарове-1 , поселення двошарове	I ст.н.е. і давньоруського часу	с. Комарове, за 1,5 км на північ від села	0,5	Охріменко Г.В.
21.	Комарове-2 , поселення	давньоруського часу	с. Комарове, за 1,5 км на північ від села, на правому березі р. Стир	0,3	Грибович Р. Т.
22.	Комарове-3 , поселення двошарове	доба неоліту і давньоруського часу	с. Комарове, за 0,5 км на північ від села, біля пегельного заводу	0,3	Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
23.	Копиля-1, поселення	давньоруського часу	с. Копиля, на східній околиці села	0,3	Грибович Р. Т.
24.	Куликовичі-1, поселення двошарове	I ст.н.е. і давньоруського часу	с. Куликовичі, за 2,5 км на південь від села	0,5	Охріменко Г.В.
25.	Кушківичі-1, поселення	давньоруського часу	с. Кушківичі, за 1,5 км на південь від села	0,3	Грибович Р. Т.
26.	Майдан-Липинський-1, поселення	стжижовська культура	с. Майдан-Липинський, в урочищі «Нерічин»	0,3	Грибович Р. Т.
27.	Майдан-Липинський-2, поселення	стжижовська культура	с. Майдан-Липинський, в урочищі «Дубек»	0,3	Грибович Р. Т.
28.	Майдан-Липинський-3, могильник	давньоруського часу	с. Майдан-Липинський, в урочищі «Вірче»	1,0	Грибович Р. Т., Охріменко Г.В.
29.	Майдан-Липинський-4, поселення	тщінецько-комарівська культура	с. Майдан-Липинський, в урочищі «Смелярія»	0,3	Грибович Р. Т.
30.	Майдан-Липинський-5, поселення	тщінецько-комарівська культура	с. Майдан-Липинський, в урочищі «Вовче»	0,5	Грибович Р. Т.
31.	Майдан-Липинський-6, поселення	стжижовська культура	с. Майдан-Липинський, в урочищі «Хмелеве»	0,5	Грибович Р. Т.
32.	Майдан-Липинський-7, поселення	тщінецько-комарівська культура	с. Майдан-Липинський, в урочищі «Чайське»	0,3	Грибович Р. Т.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
33.	Майдан-Липинський-8 , поселення	тщiнцiнько-комарiвська культура	с. Майдан-Липинський, в урочищі «Старий Вигiн»	0,3	Грибович Р. Т.
34.	Майдан-Липинський-9 , поселення	давньоруського часу	с. Майдан-Липинський, в урочищі «Вижар»	0,5	Грибович Р. Т.
35.	Майдан-Липинський-10 , поселення	давньоруського часу	с. Майдан-Липинський, за 2,5 км на пiвденний захiд вiд села	0,5	Охрiменко Г.В.
36.	Майдан-Липинський-11 , поселення	тщiнцiнько-комарiвська культура	с. Майдан-Липинський, в урочищі «Сошенка»	0,3	Грибович Р. Т.
37.	Майдан-Липинський-12 , поселення	давньоруського часу	с. Майдан-Липинський, за 0,5 км на захiд вiд села	0,3	Охрiменко Г.В.
38.	Магейки-1 , селище	давньоруського часу	с. Магейки, в урочищі «Поля»	0,3	Грибович Р. Т.
39.	Мала Осниця-1 , поселення багатощарове	доба неолiту, бронзи, I ст.н.е.	с. Мала Осниця, за 3 км на захiд вiд села	0,5	Охрiменко Г.В.
40.	Ничогiвка-1 , поселення	доба бронзи	с. Ничогiвка, за 4 км на захiд вiд села	0,3	Охрiменко Г.В.
41.	Ничогiвка-2 , поселення	стжижковська культура	с. Ничогiвка, в урочищі «Землянки»	0,3	Грибович Р. Т.
42.	Новосiлки-1 , поселення двошарове	доба раннього залiза i давньоруського часу	с. Новосiлки, в пiвнiчній частинi села	0,5	Охрiменко Г.В.
43.	Новосiлки-2 , поселення	давньоруського часу	с. Новосiлки, за 2 км на пiвденний захiд вiд села	0,3	Грибович Р. Т.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
44.	Погулянка-1 , поселення	давньоруського часу	с. Погулянка, на північ від села	0,3	Охріменко Г.В.
45.	Розничі-1 , поселення	доба неоліту	с. Розничі, за 1 км на північний захід від села, в урочищі «Картникове»	0,5	Охріменко Г.В.
46.	Розничі-2 , поселення	давньоруського часу	с. Розничі, на південно-західній околиці села	0,3	Грибович Р. Т.
47.	Рудники-1 , могильник	давньоруського часу	с. Рудники, на південній околиці села	0,3	Грибович Р. Т.
48.	Семки-1 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Семки, в урочищі «Свастина Гора»	0,3	Грибович Р. Т.
49.	Семки-2 , поселення	доба неоліту	с. Семки, за 1,5 км на південний захід від села	0,5	Охріменко Г.В.
50.	Старосілля-1 , поселення двошарове	доба мезоліту і ранньозалізного часу	с. Старосілля, за 3 км на північний захід від села, в урочищі «Острівки»	0,5	Охріменко Г.В.
51.	Старосілля-2 , селище	давньоруського часу	с. Старосілля, в урочищі «Гора»	0,3	Охріменко Г.В.
52.	Старосілля-3 , поселення	давньоруського часу	с. Старосілля, за 2 км на захід від села	0,3	Грибович Р. Т.
53.	Старосілля-4 , селище	давньоруського часу	с. Старосілля, в урочищі «Озорнян»	0,3	Грибович Р. Т.
54.	Старосілля-5 , курганна група	давньоруського часу	с. Старосілля, на західній околиці села, в урочищі «Гагарська Гора»	0,3	Грибович Р. Т.
55.	Старий Чорториськ-1 , поселення	доба мезоліту	с. Старий Чорториськ, в урочищі «Маурка»	0,3	Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
56.	Старий Чортгорийськ-2 , городище	давньоруського часу	с. Старий Чортгорийськ, на східній околиці села	0,5	Грибович Р. Г.
57.	Старий Чортгорийськ-3 , поселення	доба неоліту	с. Старий Чортгорийськ, за 2 км на північ від села	0,3	Охріменко Г.В.
58.	Старий Чортгорийськ-4 , поселення	доба неоліту	с. Старий Чортгорийськ, за 2 км на північ від села	0,3	Охріменко Г.В.
59.	Черськ-1 , стоянка	доба мезоліту	с. Черськ, за 0,7 км на захід від села	0,5	Охріменко Г.В.
60.	Черськ-2 , поселення	доба неоліту	с. Черськ, на південь від села, в урочищі «Південна Дюна»	0,3	Охріменко Г.В.
61.	Чорниж-1 , поселення	давньоруського часу	с. Чорниж, в південній частині села	0,3	Кучинко М.М., Охріменко Г.В.

СЛОВНИК

пам'яток археології Ратнівського району

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
1.	Ратне-1 , городище	XII-XIV ст.	смт Ратне, на підвищенні, серед боліт	0,4	Мацкевий Л.Г.
2.	Датинь-1 , поселення	давньоруського часу	с. Датинь, на території села, біля школи, на лівому березі р. Вілія	0,5	Івановський В.І.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
3.	Піски-Річицькі-1 , поселення багатощарове	доба мезоліту, неоліту і бронзи	с. Піски-Річицькі, на дюні, поблизу села	0,5	Мацкевий Л.Г.
4.	Самари-1 , поселення	доба неоліту	с. Самари, на південній околиці села, на південно-західному березі озера Луки	0,5	Мацкевий Л.Г.
5.	Самари-2 , поселення	доба неоліту	с. Самари, на північно-східному і східному берегах озера Луки	0,5	Мацкевий Л.Г.
6.	Самари-3 , поселення	ранньослов'янський час	с. Самари, поблизу села, на піщаних підвищеннях, на берегах озера Луки	0,5	Мацкевий Л.Г.
7.	Тур-1 , поселення	доба мезоліту і раннього заліза	с. Тур, за 0,3 км на південь від села, за 0,2 км від західного берега озера Тур	0,8	Артюх В.С., Мацкевий Л.Г.
8.	Тур-2 , поселення	доба мезоліту	с. Тур, на дюні, на околиці села	0,6	Мацкевий Л.Г.
9.	Тур-3 , поселення	доба мезоліту	с. Тур, за 1 км на північний схід від села, на дюні серед боліт	0,6	Артюх В.С., Мацкевий Л.Г.
10.	Тур-4 , поселення	доба мезоліту	с. Тур, за 2 км на північний схід від села, на дюні, в лісі	0,5	Артюх В.С., Мацкевий Л.Г.
11.	Тур-5 , поселення двошарове	доба мезоліту і бронзи	с. Тур, за 4 км на північний схід від села, в заплаві, на дюні, у північній частині Турського болота	0,7	Артюх В.С., Мацкевий Л.Г.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
12.	Тур-6, поселення	доба неоліту	с. Тур, поблизу села	0,6	Мацкевий Л.Г.
13.	Щитинська Воля-1, поселення	доба енеоліту	с. Щитинська Воля, на дюні над озером, поблизу хутора Хабарище	0,5	Мацкевий Л.Г.

СЛОВНИК

пам'яток археології Рожницького району

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
1.	Рожиче-1, городище	давньоруського часу	м.Рожиче, в межах селища, в урочищі «Вовкова гора»	0,7	Конопля В.М.
2.	Рожиче-2, поселення	давньоруського часу	м.Рожиче, в північно-східній частині селища, на правому березі р. Стир	0,5	Конопля В.М.
3.	Рожиче-3, поселення двошарове	доба ранньої бронзи і давньоруського часу	м.Рожиче, на східній околиці селища, в районі вул. Кольцова	0,6	Конопля В.М.
4.	Рожиче-4, поселення багатшарове	доба неоліту, бронзи і давньоруського часу	м.Рожиче, на південно-східній околиці селища, біля корпусів льонокомбінату	0,7	Конопля В.М.
5.	Рожиче-5, поселення багатшарове	доба середньої бронзи, ранньослов'янського і давньоруського часу	м.Рожиче, на північно-східній околиці селища, в районі вул. Промислової	0,7	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
6.	Рожище-6 , поселення	давньоруського часу	м.Рожище, в південно-східній частині селища, на території колишнього села Жолобів	0,5	Конопля В.М.
7.	Рожище-7 , поселення	давньоруського часу	м.Рожище, в північній частині селища, на берегах безіменного потічка (ліво-бічний доплив р. Стир)		
8.	Берегове-1 , поселення	давньоруського часу	с. Берегове, за 0,3 км на північ від шосейної дороги	0,5	Конопля В.М.
9.	Берегове-2 , поселення	давньоруського часу	с. Берегове, на північно-західній околиці села, на 1-й надзаплавній терасі правого берега р. Стохід	0,5	Конопля В.М.
10.	Берегове-3 , поселення	доба бронзи	с. Берегове, за 0,5 км на південний-захід від села, на мисі правого берега р. Стохід.	0,5	Конопля В.М.
11.	Берегове-4 , поселення двошарове	доба бронзи і давньоруського часу	с. Берегове, за 1 км на північний схід від села, на правому березі р. Стохід.	0,5	Конопля В.М.
12.	Березолупи-1 , поселення двошарове	доба бронзи і давньоруського часу	с. Березолупи, на південно-західній околиці села, в урочищі «Глинець», на лівому березі р. Лютиця	0,5	Конопля В.М.
13.	Береськ-1 , поселення	доба неоліту	с. Береськ, за 0,5 км на захід від села	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
14.	Береськ-2 , поселення	доба середньої бронзи	с. Береськ, за 0,7 км на північний схід від села, в урочищі «Гора»	0,5	Конопля В.М.
15.	Береськ-3 , поселення двошарове	доба неоліту і бронзи	с. Береськ, на східній околиці села, на правому березі безіменного струмка	0,7	Конопля В.М.
16.	Богущівська Мар'янівка-1 , поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Богущівська Мар'янівка, за 0,5 км на північний схід від села, на правому березі р. Стохід	0,7	Конопля В.М.
17.	Богущівська Мар'янівка-2 , поселення двошарове	доба бронзи і давньоруського часу	с. Богущівська Мар'янівка, в північно-східній частині села, на правому березі р. Стохід	0,5	Конопля В.М.
18.	Валер'янівка-1 , поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Валер'янівка, в північній частині села, на правому березі р. Стир	0,5	Конопля В.М.
19.	Валер'янівка-2 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Валер'янівка, в південній частині села, на правому березі р. Стир	0,5	Конопля В.М.
20.	Валер'янівка-3 , поселення	давньоруського часу	с. Валер'янівка, на околиці села, на правому березі р. Стир	0,5	Конопля В.М.
21.	Валер'янівка-4 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Валер'янівка, за 1,5 км на південь від села, на правому березі р. Стир	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
22.	Валер'янівка-5 , поселення	давньоруського часу	с. Валер'янівка, за 0,8 км на південь від села, на правому березі р. Стир	0,5	Конопля В.М.
23.	Вишеньки-1 , поселення двошарове	доба неоліту і давньоруського часу	с. Вишеньки, за 1 км на північ від села, в урочищі «Затин», на правому березі р. Стир	0,5	Конопля В.М.
24.	Вишеньки-2 , поселення	доба бронзи	с. Вишеньки, за 0,3 км на північ від села, в урочищі «Тора» або «Кар'єр»	0,5	Конопля В.М.
25.	Вишеньки-3 , поселення	давньоруського часу	с. Вишеньки, в північно-західній частині села, на правому березі р. Стир	0,5	Конопля В.М.
26.	Вишеньки-4 , поселення багатшарове	доба енеоліту, бронзи, давньоруського часу	с. Вишеньки, на південно-західній околиці села, в урочищі «Стави»	0,8	Конопля В.М.
27.	Вишеньки-5 , поселення	давньоруського часу	с. Вишеньки, в південній частині села, на правому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.
28.	Вишеньки-6 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Вишеньки, за 1 км на південний схід від села, на правому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.
29.	Вігоніж-1 , поселення	доба середньої бронзи	с. Вігоніж, за 1,5 км на південь від села, в урочищі «На Чехах», на лівому березі р. Стохід	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
30.	Вітоніж-2 , поселення	давньоруського часу	с. Вітоніж, на східній околиці села, в урочищі «Застав'є», на лівому березі р. Стохід.	0,5	Конопля В.М.
31.	Вітоніж-3 , поселення двошарове	доба неоліту і давньоруського часу	с. Вітоніж, за 0,5 км на північний схід від села, на правому березі р. Стохід.	0,7	Конопля В.М.
32.	Вітоніж-4 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Вітоніж, в південній частині села, в урочищі «Ваптинця»	0,5	Конопля В.М.
33.	Вітоніж-5 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Вітоніж, в південно-західній околиці села, на лівому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.
34.	Вічині-1 , поселення багатшарове	доба неоліту, енеоліту і давньоруського часу	с. Вічині, за 1,7 км на південь від села, в урочищі «Заострів»	0,8	Конопля В.М.
35.	Вічині-2 , поселення	тщівцецько-комарівська культура	с. Вічині, за 0,5 км на південний захід від села, на лівому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.
36.	Вічині-3 , поселення	доба бронзи	с. Вічині, за 0,5 км на захід від села, на лівому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.
37.	Ворончин-1 , поселення двошарове	доба неоліту і бронзи	с. Ворончин, в північній частині села, на східному березі озера	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
38.	Ворончин-2, поселення	доба неоліту	с. Ворончин, за 1 км на південний захід від села, на правому березі р. Стохід	0,5	Конопля В.М.
39.	Ворончин-3, поселення	тшцінецько-комарівська культура	с. Ворончин, за 1,5 км на північний схід від села, в урочищі «Руде»	0,5	Конопля В.М.
40.	Ворончин-4, поселення	доба енеоліту	с. Ворончин, за 2 км на схід від села, в урочищі «Бабинна Гора»	0,7	Конопля В.М.
41.	Ворончин-5, поселення	доба енеоліту	с. Ворончин, на південній околиці села, в урочищі «Хвоїна»	0,5	Конопля В.М.
42.	Ворончин-6, поселення	доба енеоліту	с. Ворончин, за 0, 5 км на захід від села, в урочищі «Замлиння»	0,5	Конопля В.М.
43.	Ворончин-7, поселення	давньоруського часу	с. Ворончин, за 0,5 км на північний захід від села, на правому березі р. Стохід	0,5	Конопля В.М.
44.	Ворончин-8, поселення двошарове	доба неоліту і давньоруського часу	с. Ворончин, за 1,5 км на північний захід від села, на правому березі р. Стохід	0,5	Конопля В.М.
45.	Городині-1, поселення	доба неоліту і давньоруського часу	с. Городині, в південній частині села, на правому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.
46.	Доросині-1, поселення	доба середньої бронзи	с. Доросині, на західній околиці села, на правому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
47.	Доросині-2 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Доросині, в північно-західній частині села, на правому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.
48.	Доросині-3 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Доросині, за 1,2 км на північний захід від села, на правому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.
49.	Дубище-1 , поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Дубище, в північно-східній частині села, урочище «Звалки»	0,8	Конопля В.М.
50.	Дубище-2 , поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Дубище, за 0,7 км на північний схід від села, на правому березі р. Стир	0,6	Конопля В.М.
51.	Дубище-3 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Дубище, в південно-західній частині села, на правому березі р. Стир	0,5	Конопля В.М.
52.	Духче-1 , поселення	давньоруського часу	с. Духче, за 0,8 км на південний захід від села, в урочищі «Бенбаниця»	0,5	Конопля В.М.
53.	Духче-2 , поселення	давньоруського часу	с. Духче, на південній околиці села, в урочищі «Волочки»	0,5	Конопля В.М.
54.	Духче-3 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Духче, на східній околиці села, в урочищі «Постаєнь»	0,5	Конопля В.М.
55.	Єлизаветин-1 , поселення	давньоруського часу	с. Єлизаветин, за 0,8 км на північ від села, на правому березі р. Конопелька	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
56.	Єлизаветин-2 , поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Єлизаветин, на північно-східній околиці села, на лівому березі р. Конопелька	0,8	Конопля В.М.
57.	Єлизаветин-3 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Єлизаветин, за 0,7 км на схід від села, на лівому березі р. Конопелька	0,5	Конопля В.М.
58.	Забара-1 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Забара, на південно-східній околиці села, на правому березі р. Лютиця	0,5	Конопля В.М.
59.	Забара-2 , поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Забара, на північно-східній околиці села, на правому березі р. Лютиця	0,7	Конопля В.М.
60.	Залісці-1 , поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Залісці, за 1 км на північний захід від села, в урочищі «Макарівщина»	0,7	Конопля В.М.
61.	Залісці-2 , поселення	давньоруського часу	с. Залісці, за 0,7 км на південний захід від села, в урочищі «Леде»	0,5	Конопля В.М.
62.	Залісці-3 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Залісці, за 0,5 км на захід від села, в урочищі «Лужки»	0,5	Конопля В.М.
63.	Залісці-4 , поселення	древньоруського часу	с. Залісці, за 1,5 км на північ від села, в урочищі «Гарасикове»	0,5	Конопля В.М.
64.	Іванівка-1 , поселення	тшцінецько-комарівська культура	с. Іванівка, на північній околиці села, в урочищі «Старосілля»	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
65.	Іванівка-2 , городище	давньоруського часу	с. Іванівка, на північно-східній околиці села, на лівому березі р. Стохід	0,6	Конопля В.М.
66.	Іванівка-3 , поселення	давньоруського часу	с. Іванівка, в північно-східній частині села, на лівому березі р. Стохід	0,3	Конопля В.М.
67.	Іванівка-4 , поселення	давньоруського часу	с. Іванівка, в східній частині села, на лівому березі р. Стохід	0,5	Конопля В.М.
68.	Іванівка-5 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Іванівка, в південно-східній частині села, в урочищі «Плища»	0,5	Конопля В.М.
69.	Іванівка-6 , поселення	давньоруського часу	с. Іванівка, в південно-східній частині села, в урочищі «Заклунці»	0,5	Конопля В.М.
70.	Іванівка-7 , поселення	доба середньої бронзи	с. Іванівка, за 0,5 км на південний захід від села, в урочищі «Озерці»	0,5	Конопля В.М.
71.	Іванівка-8 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Іванівка, за 1 км на південь від села, на правому березі р. Стохід	0,5	Конопля В.М.
72.	Іванівка-9 , поселення багатшарове	доба неоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Іванівка, за 1,7 км на південь від села, на правому березі р. Стохід	0,5	Конопля В.М.
73.	Іванчиці-1 , поселення	давньоруського часу	с. Іванчиці, за 0,3 км на північний схід від села, на лівому березі р. Серна	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
74.	Іванчиці-2 , поселення багатощарове	доба середньої бронзи, раннього заліза і давньоруського часу	с. Іванчиці, в північно-східній частині села, в урочищі «Буківське»	0,5	Конопля В.М.
75.	Іванчиці-3 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Іванчиці, в північній частині села, в урочищі «Бе-режки»	0,7	Конопля В.М.
76.	Іванчиці-4 , поселення	давньоруського часу	с. Іванчиці, на північно-західній околиці села, на лівому березі р. Серна	0,5	Конопля В.М.
77.	Іванчиці-5 , поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Іванчиці, за 0,7 км на північний захід від села, в урочищі «Під Уляниками»	0,8	Конопля В.М.
78.	Іванчиці-6 , поселення багатощарове	доба ранньої і середньої бронзи, перших століть н.е. і давньоруського часу	с. Іванчиці, за 1,5 км на захід від села, в урочищі «Придагки»	0,6	Конопля В.М.
79.	Іванчиці-7 , поселення	давньоруського часу	с. Іванчиці, за 0,5 км на південний захід від села, на правому березі р. Серна	0,5	Конопля В.М.
80.	Іванчиці-8 , поселення багатощарове	доба бронзи і давньоруського часу	с. Іванчиці, в південній частині села, на правому березі р. Серна	0,5	Конопля В.М.
81.	Іванчиці-9 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Іванчиці, на південно-східній околиці села, на правому березі р. Серна	0,6	Конопля В.М.
82.	Іванчиці-10 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Іванчиці, за 0,5 км на схід від села, на правому березі р. Серна	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
83.	Іванчиці-11 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Іванчиці, за 1 км на схід від села, на правому березі р. Серна	0,5	Конопля В.М.
84.	Квітневе-1 , поселення двошарове	доба ранньої бронзи і давньоруського часу	с. Квітневе, на північній околиці села, в урочищі «Клин»	0,6	Конопля В.М.
85.	Квітневе-2 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Квітневе, за 2 км на захід від села, в урочищі «Безрезіще»	0,5	Конопля В.М.
86.	Квітневе-3 , поселення	давньоруського часу	с. Квітневе, на північно-східній околиці села, в урочищі «Вузьке», на правому березі безіменного потічка		
87.	Квітневе-4 , поселення двошарове	тщівницько-комарівська культура і давньоруського часу	с. Квітневе, за 0,5 км на північ від села, на схилі лівого берега безіменного потічка		
88.	Квітневе-5 , поселення	давньоруського часу	с. Квітневе, за 0,7 км на північний захід від села, в урочищі «Кальчикове», на підвищенні серед заплави правого берега р. Лютиця		
89.	Кияж-1 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Кияж, в південно-східній частині села, на правому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.
90.	Кияж-2 , поселення	давньоруського часу	с. Кияж, на північно-західній околиці села, на правому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
91.	Кобче-1 , багатопоселення	доба неоліту, бронзи, раннього заліза і давньоруського часу	с. Кобче, за 2 км на південь від села, в урочищі «Чебені»	0,8	Конопля В.М.
92.	Козин-1 , поселення	давньоруського часу	с. Козин, в південно-східній частині села, в урочищі «Михайлівка»	0,5	Конопля В.М.
93.	Козин-2 , поселення	давньоруського часу	с. Козин, в північно-східній околиці села, в урочищі «Вузьке»	0,5	Конопля В.М.
94.	Козин-3 , поселення	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Козин, за 0,5 км на північ від села, на лівому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.
95.	Козин-4 , поселення двошарове	давньоруського часу	с. Козин, за 0,7 км на північний захід від села, в урочищі «Кальчикове»	0,5	Конопля В.М.
96.	Копачівка-1 , поселення двошарове	доба неоліту і давньоруського часу	с. Копачівка, за 1 км на південний захід від села, на правому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.
97.	Копачівка-2 , поселення	давньоруського часу	с. Копачівка, за 0,5 км на захід від села, на лівому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.
98.	Копачівка-3 , поселення	давньоруського часу	с. Копачівка, на південно-західній околиці села, на правому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.
99.	Копачівка-4 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Копачівка, в південній частині села, в районі вул. Набережної	0,8	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
100.	Копачівка-5 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Копачівка, на південно-східній околиці села на лівому березі р. Стир	0,5	Конопля В.М.
101.	Копачівка-6 , поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Копачівка, на східній околиці села, на лівому березі р. Стир	0,6	Конопля В.М.
102.	Корсині-1 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Корсині, на південно-західній околиці села, в урочищі «Гать»	0,6	Конопля В.М.
103.	Корсині-2 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Корсині, в південній частині села, в урочищі «Сливки»	0,6	Конопля В.М.
104.	Крижівка-1 , поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Крижівка, на північно-західній околиці села, в урочищі «Лище»	0,7	Конопля В.М.
105.	Крижівка-2 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Крижівка, на північній околиці села, в урочищі «Чорнуха»	0,5	Конопля В.М.
106.	Крижівка-3 , поселення багатощарове	доба неоліту і бронзи	с. Крижівка, за 1,5 км на південь від села, в урочищі «Лани»	0,5	Конопля В.М.
107.	Крижівка-4 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Крижівка, на південно-західній околиці села, на правому березі р. Крижівка	0,5	Конопля В.М.
108.	Крижівка-5 , поселення двошарове	доба неоліту і давньоруського часу	с. Крижівка, за 2 км на південний захід від села, на правому березі р. Стир	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
109.	Линівка-1, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Линівка, за 1 км на захід від села, на правому березі р. Стохід	0,5	Конопля В.М.
110.	Линівка-2, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Линівка, за 0,5 км на північний захід від села, в урочищі «Милін»	0,5	Конопля В.М.
111.	Линівка-3, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Линівка, за 0,5 км на північ від села, на правому березі р. Стохід	0,5	Конопля В.М.
112.	Линівка-4, поселення	тщівцецько-комарівська культура	с. Линівка, на західній околиці села, на схилі правого берега р. Стохід		
113.	Лігогоща-1, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Лігогоща, на північно-східній околиці села, в урочищі «Придажки»	0,5	Конопля В.М.
114.	Лігогоща-2, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Лігогоща, в північній частині села, в урочищі «Мати»	0,5	Конопля В.М.
115.	Лігогоща-3, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Лігогоща, в південній частині села, в урочищі «Загороддя»	0,5	Конопля В.М.
116.	Лігогоща-4, поселення	давньоруського часу	с. Лігогоща, в південно-західній частині села, на лівому березі р. Стохід	0,5	Конопля В.М.
117.	Лігогоща-5, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Лігогоща, в південно-західній частині села, на лівому березі р. Стохід	0,6	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
118.	Луків-1, поселення	давньоруського часу	с. Луків, в західній частині села, в урочищі «Копані чівка»	0,5	Конопля В.М.
119.	Луків-2, поселення	доба ранньої бронзи	с. Луків, за 0,7 км на схід від села, в урочищі «Задовицький»	0,7	Конопля В.М.
120.	Любче-1, поселення	давньоруського часу	с. Любче, за 1,2 м на південний схід від села, в урочищі «Купуватень»	0,5	Конопля В.М.
121.	Любче-2, поселення	давньоруського часу	с. Любче, за 0,7 км на південь від села, в урочищі «Бутрин»	0,5	Конопля В.М.
122.	Любче-3, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Любче, на південно-східній околиці села, в урочищі «Протирби»	0,5	Конопля В.М.
123.	Любче-4, поселення	давньоруського часу	с. Любче, за 1 км на південний захід від села, в урочищі «Клупятин»	0,4	Конопля В.М.
124.	Любче-5, поселення	давньоруського часу	с. Любче, за 1,7 км на південний захід від села, в урочищі «Судилівки»	0,4	Конопля В.М.
125.	Любче-6, поселення	давньоруського часу	с. Любче, за 2 км на південний захід від села, в урочищі «Невраж»	0,4	Конопля В.М.
126.	Любче-7, поселення	давньоруського часу	с. Любче, на північно-західній околиці села, в урочищі «Герасимівка»	0,4	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
127.	Любче-8, поселення	давньоруського часу	с. Любче, за 0,6 км на північ від села, на правому березі безіменного струмка	0,4	Конопля В.М.
128.	Любче-9, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Любче, за 0,5 км на схід від села, в урочищі «Миронівка»	0,5	Конопля В.М.
129.	Любче-10, городище	давньоруського часу	с. Любче, за 1 км на схід від села	1	Петегирич В.М.
130.	Малинівка-1, поселення	давньоруського часу	с. Малинівка, за 0,8 км на північний схід від села, на правому березі р. Стохід	0,4	Конопля В.М.
131.	Малинівка-2, поселення	давньоруського часу	с. Малинівка, на північно-східній околиці села, на правому березі р. Стохід	0,4	Конопля В.М.
132.	Малинівка-3, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Малинівка, на північній околиці села, на правому березі р. Стохід	0,4	Конопля В.М.
133.	Мирославка-1, поселення двошарове	доба неоліту і бронзи	с. Мирославка, за 0,8 км на південний схід від села, в урочищі «Соловинець»	0,4	Конопля В.М.
134.	Мирославка-2, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Мирославка, за 1 км на південь від села, на лівому березі р. Лютиця	0,5	Конопля В.М.
135.	Мирославка-3, поселення	давньоруського часу	с. Мирославка, за 0,7 км на схід від села, на лівому березі р. Лютиця	0,3	Конопля В.М.
136.	Мильськ-1, поселення	доба середньої бронзи	с. Мильськ, за 1,5 км на захід від села, на правому березі р. Стохід	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
137.	Мильськ-2 , поселення	доба середньої бронзи	с. Мильськ, за 0,5 км на захід від села, на правому березі р. Стохід	0,3	Конопля В.М.
138.	Мильськ-3 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Мильськ, на південно-східній околиці села	0,4	Конопля В.М.
139.	Навіз-1 , стоянка	доба палеоліту	с. Навіз, в південній частині села, в урочищі «Гора»	0,5	Конопля В.М.
140.	Навіз-2 , поселення	доба неоліту	с. Навіз, в південно-західній частині села, в урочищі «Лемінь»	0,5	Конопля В.М.
141.	Навіз-3 , поселення	давньоруського часу	с. Навіз, за 0,5 км на південний захід від села, на лівому березі р. Лютиця	0,3	Конопля В.М.
142.	Навіз-4 , поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Навіз, за 0,8 км на південний захід від села, на правому березі р. Лютиця	0,5	Конопля В.М.
143.	Навіз-5 , поселення	давньоруського часу	с. Навіз, на східній околиці села, в урочищі «Острівки»	0,3	Конопля В.М.
144.	Навіз-6 , поселення	давньоруського часу	с. Навіз, в західній частині села, в урочищі «Магульці»	0,3	Конопля В.М.
145.	Навіз-7 , поселення двошарове	доба неоліту і давньоруського часу	с. Навіз, за 1,5 км на північний захід від села, в урочищі «Бахирівка»	0,5	Конопля В.М.
146.	Незвір-8 , поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Незвір, за 1 км на північний захід від села, в урочищі «Дуборовщина»	0,5	Конопля В.М.
147.	Незвір-1 , поселення двошарове	доба неоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Незвір, на західній околиці села, на правому березі р. Стир	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
148.	Незвір-2 , поселення	давньоруського часу	с. Незвір, на східній околиці села, в урочищі «Тактари»	0,3	Конопля В.М.
149.	Незвір-3 , поселення	давньоруського часу	с. Незвір, за 0,6 км на північний схід від села, в урочищі «Кути»	0,3	Конопля В.М.
150.	Немир-1 , поселення	давньоруського часу	с. Немир, за 0,5 км на північний захід від села, на правому березі р. Стохід	0,4	Конопля В.М.
151.	Носачевичі-1 , поселення багатоярусне	доба неоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Носачевичі, на південній околиці села, на лівому березі р. Конопелька	0,9	Конопля В.М.
152.	Носачевичі-2 , поселення двошарове	доба неоліту і бронзи	с. Носачевичі, за 0,5 км на південний захід від села, на лівому березі р. Конопелька	0,7	Конопля В.М.
153.	Носачевичі-3 , поселення багатоярусне	доба мезоліту, неоліту, раннього заліза і давньоруського часу	с. Носачевичі, за 1 км на південний захід від села, на правому березі р. Конопелька	0,7	Конопля В.М.
154.	Носачевичі-4 , поселення двошарове	доба ранньої бронзи і давньоруського часу	с. Носачевичі, за 1,5 км на південний захід від села, на правому березі р. Стир	0,7	Конопля В.М.
155.	Носачевичі-5 , поселення двошарове	доба неоліту і давньоруського часу	с. Носачевичі, на північній околиці села, на правому березі р. Конопелька	0,5	Конопля В.М.
156.	Носачевичі-6 , поселення двошарове	доба ранньої бронзи і давньоруського часу	с. Носачевичі, в північно-західній частині села, в урочищі «Володьковщина»	0,6	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
157.	Носачевичі-7 , поселення двошарове	доба неоліту і давньоруського часу	с. Носачевичі, за 0,7 км на захід від села, в урочищі «Запугости»	0,6	Конопля В.М.
158.	Носачевичі-8 , поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи, раннього заліза і давньоруського часу	с. Носачевичі, за 1 км на захід від села	0,8	Конопля В.М.
159.	Носачевичі-9 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Носачевичі, за 2 км на північний захід від села, на правому березі р. Спир	0,5	Конопля В.М.
160.	Носачевичі-10 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Носачевичі, на південній околиці села, на лівому березі р. Конопелька	0,6	Конопля В.М.
161.	Носачевичі-11 , поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи, раннього заліза і давньоруського часу	с. Носачевичі, на південно-східній околиці села, в урочищі «Банівщина»	0,7	Конопля В.М.
162.	Носачевичі-12 , поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи, раннього заліза і давньоруського часу	с. Носачевичі, за 1 км на південний схід від села, на лівому березі р. Конопелька	0,6	Конопля В.М.
163.	Носачевичі-13 , поселення багатощарове	доба неоліту, бронзи, раннього заліза і давньоруського часу	с. Носачевичі, за 0,4 км на схід від села, на правому березі р. Конопелька	0,5	Конопля В.М.
164.	Носачевичі-14 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Носачевичі, в північно-східній частині села, на правому березі р. Конопелька	0,6	Конопля В.М.
165.	Озденіж-1 , поселення	давньоруського часу	с. Озденіж, за 1 км на північний захід від села, на лівому березі р. Серна	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
166.	Озденіж-2, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Озденіж, за 0,7 км на північ від села, на правому березі р. Серна	0,6	Конопля В.М.
167.	Озденіж-3, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Озденіж, на північно-західній околиці села, на правому березі р. Серна	0,4	Конопля В.М.
168.	Оленівка-1, поселення	давньоруського часу	с. Оленівка, за 0,5 км на схід від села, на лівому березі р. Стир	0,5	Конопля В.М.
169.	Оленівка-2, поселення	доба середньої бронзи	с. Оленівка, за 1 км на північний схід від села, на лівому березі р. Стир	0,6	Конопля В.М.
170.	Олешковичі-1, поселення	давньоруського часу	с. Олешковичі, за 0,5 км на захід від села, на правому березі р. Конопелька	0,5	Конопля В.М.
171.	Олешковичі-2, поселення	давньоруського часу	с. Олешковичі, в південній частині села, на правому березі р. Конопелька	0,3	Конопля В.М.
172.	Олешковичі-3, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Олешковичі, за 0,4 км на південний схід від села, на правому березі р. Конопелька	0,5	Конопля В.М.
173.	Ольганівка-1, поселення	давньоруського часу	с. Ольганівка, на східній околиці села, на правому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.
174.	Ольганівка-2, поселення	давньоруського часу	с. Ольганівка, на південній околиці села, на правому березі безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
175.	Переспа-1 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Переспа, на південно-східній околиці села, на лівому березі р. Лютиця	0,5	Конопля В.М.
176.	Переспа-2 , поселення	давньоруського часу	с. Переспа, за 0,5 км на південь від села, на правому березі р. Лютиця	0,4	Конопля В.М.
177.	Переспа-3 , поселення	давньоруського часу	с. Переспа, за 0,7 км на південний-захід від села, на лівому березі р. Лютиця	0,5	Конопля В.М.
178.	Підліски-1 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Підліски, за 0,5 км на південний захід від села, на лівому березі р. Стир	0,5	Конопля В.М.
179.	Пожарки-1 , поселення	доба середньої бронзи	с. Пожарки, за 0,5 км на північний схід від села, на лівому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.
180.	Пожарки-2 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Пожарки, за 1 км на північ від села, на правому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.
181.	Раймісто-1 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Раймісто, за 2 км на південь від села, в урочищі «Ямне»	0,5	Конопля В.М.
182.	Раймісто-2 , поселення багатшарове	доба неоліту, ранньої і середньої бронзи, ранньослов'янського і давньоруського часу	с. Раймісто, за 1,5 км на північний схід від села, в урочищі «Жолобини»	0,9	Конопля В.М.
183.	Романів-1 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Романів, на північно-західній околиці села, в урочищі «Хмельник»	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
184.	Рудка-Козинська-1 , поселення	давньоруського часу	с. Рудка-Козинська, за 0,5 км на південь від села, в урочищі «Королишівка»	0,5	Конопля В.М.
185.	Рудка-Козинська-2 , поселення	давньоруського часу	с. Рудка-Козинська, за 1 км на південний захід від села, в урочищі «Помірки»	0,4	Конопля В.М.
186.	Рудка-Козинська-3 , поселення	давньоруського часу	с. Рудка-Козинська, за 0,8 км на північний захід від села на правому березі р. Лютиця	0,5	Конопля В.М.
187.	Рудня-1 , поселення	давньоруського часу	с. Рудня, на південно-східній околиці села, на правому березі безіменного струмка	0,4	Конопля В.М.
188.	Сокіл-1 , поселення	давньоруського часу	с. Сокіл, за 0,7 км на захід від села, в урочищі «Цвель»	0,3	Конопля В.М.
189.	Сокіл-2 , поселення багатоярусне	доба неоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Сокіл, в південній частині села, на лівому березі р. Стир	0,6	Конопля В.М.
190.	Сокіл-3 , поселення	давньоруського часу	с. Сокіл, в центральній частині села, на правому березі р. Лютиця	0,3	Конопля В.М.
191.	Сокіл-4 , городище	давньоруського часу	с. Сокіл, на східній околиці села, на лівому березі р. Стир	0,5	Конопля В.М.
192.	Сокіл-5 , поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Сокіл, за 0,8 км на схід від села, на лівому березі р. Стир	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
193.	Сокол-6, поселення	давньоруського часу	с. Сокол, на північно-східній околиці села, на правому березі р. Лютиця	0,5	Конопля В.М.
194.	Сокол-7, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Сокол, в північній частині села, в урочищі «Острів»	0,5	Конопля В.М.
195.	Сокол-8, поселення	давньоруського часу	с. Сокол, в північно-західній частині села, в урочищі «Красикове»	0,4	Конопля В.М.
196.	Сокол-9, поселення	давньоруського часу	с. Сокол, в північно-східній частині села, в урочищі «Піднавіз»	0,4	Конопля В.М.
197.	Студині-1, поселення	доба середньої бронзи	с. Студині, за 0,5 км на схід від села, на похилому схилі східного берега невеликого озера	0,4	Конопля В.М.
198.	Студині-2, поселення двошарове	доба ранньої і середньої бронзи	с. Студині, за 1,5 км на захід від села, в урочищі «Куравецьке»	0,5	Конопля В.М.
199.	Топільно-1, поселення	давньоруського часу	с. Топільно, в південно-західній частині села на лівому березі р. Стир	0,5	Конопля В.М.
200.	Топільно-2, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Топільно, на південно-східній околиці села, на лівому березі р. Стир	0,5	Конопля В.М.
201.	Тристен-1, поселення	доба неоліту	с. Тристен, за 1,2 м на південний захід від села, в урочищі «Поруб»	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
202.	Тристен-2, поселення двошарове	доба неоліту і бронзи	с. Тристен, за 0,5 м на південний схід від села, в урочищі «Жердак»	0,5	Конопля В.М.
203.	Тристен-3, поселення	доба середньої бронзи	с. Тристен, за 1,5 км на південь від села, в урочищі «Парче»	0,4	Конопля В.М.
204.	Тростянка-1, поселення	доба середньої бронзи	с. Тростянка, на західній околиці села, на правому березі безіменного струмка	0,4	Конопля В.М.
205.	Тростянка-2, поселення	доба середньої бронзи	с. Тростянка, на північно-західній околиці села, на правому березі безіменного струмка	0,4	Конопля В.М.
206.	Уляники-1, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Уляники, за 1,5 км на південний схід від села, на лівому березі притоки р. Серна	0,5	Конопля В.М.
207.	Уляники-2, поселення	давньоруського часу	с. Уляники, на південно-східній околиці села, на лівому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.
208.	Уляники-3, поселення	доба середньої бронзи	с. Уляники, на південно-західній околиці села, на лівому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.
209.	Уляники-4, поселення	давньоруського часу	с. Уляники, в західній частині села, на лівому березі безіменного струмка	0,5	Конопля В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
210.	Уляники-5, поселення	давньоруського часу	с. Уляники, за 0,5 км на захід від села, на правому березі безіменного струмка	0,3	Конопля В.М.
211.	Шурин-1, поселення	доба середньої бронзи	с. Шурин, на західній околиці села, в урочищі «Вязки»	0,5	Конопля В.М.
212.	Шурин-2, поселення двошарове	доба ранньої і середньої бронзи	с. Шурин, на північній околиці села, в урочищі «Моквище»	0,6	Конопля В.М.
213.	Шурин-3, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Шурин, за 1,5 км на північ від села, в урочищі «Красне»	0,5	Конопля В.М.
214.	Яблунівка-1, поселення	давньоруського часу	с. Яблунівка, на північно-східній околиці села, на лівому березі р. Лютиця	0,5	Конопля В.М.
215.	Яблунівка-2, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Яблунівка, на південно-західній околиці села, в урочищі «Осека»	0,3	Конопля В.М.
216.	Ясенівка-1, поселення двошарове	доба середньої бронзи і давньоруського часу	с. Ясенівка, за 0,5 км на північ від села, в урочищі «Старина»	0,5	Конопля В.М.
217.	Ясенівка-2, поселення	давньоруського часу	с. Ясенівка, за 0,7 км на північний схід від села, в урочищі «Перехід»	0,5	Конопля В.М.
218.	Ясенівка-3, поселення двошарове	доба неоліту і давньоруського часу	с. Ясенівка, на північно-західній околиці села, в урочищі «Перегин»	0,5	Конопля В.М.

СЛОВНИК

пам'яток археології Старовижівського району

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
1.	Стара Вижівка-1 , городище	давньоруського часу	с.мт Стара Вижівка, на заболоченій місцевості, біля селища	0,2	Петегирич В.М.
2.	Стара Вижівка-2 , поселення багатшарове	доба мезоліту, енеоліту, кінець доби бронзи	с.мт Стара Вижівка, на дюні біля селища	0,5	Петегирич В.М.
3.	Галина Воля-1 , поселення	доба мезоліту	с. Галина Воля, за 3 км на північний захід від села, в урочищі «Семенова Гора»	0,5	Охріменко Г.В.
4.	Галина Воля-2 , поселення	доба неоліту	с. Галина Воля, біля села	0,3	Охріменко Г.В.
5.	Грабове-1 , два городища	давньоруського часу	с. Грабове, перше городище – в урочищі «Городище», друге – в урочищі «Валки»	0,5	Охріменко Г.В.
6.	Дубечне-1 , поселення двошарове	доба неоліту, енеоліту	с. Дубечне, на схилі лівого берега ріки, за 1,5-2 км на південний захід від села	0,3	Охріменко Г.В.
7.	Кримне-1 , поселення багатшарове	доба мезоліту, неоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Кримне, в околицях села, біля озер	0,4	Охріменко Г.В.
8.	Кримне-2 , стоянка	доба мезоліту	с. Кримне, на захід від села	0,3	Охріменко Г.В.
9.	Кримне-3 , поселення	доба мезоліту	с. Кримне, на захід від села	0,2	Охріменко Г.В.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
10.	Кримне-4 , поселення	доба мезоліту	с. Кримне, на північний захід від села	0,2	Охріменко Г.В.
11.	Кримне-5 , поселення	доба мезоліту	с. Кримне, на північ від села	0,2	Охріменко Г.В.
12.	Лисняки-1 , курган	невизначеного часу	с. Лисняки, за селом, серед поля	0,2	Охріменко Г.В.
13.	Любохині-1 , поселення багатощарове	доба мезоліту і раннього заліза	с. Любохині, за 0,5 км на захід від села, на березі озера Пісочне	0,5	Охріменко Г.В.
14.	Любохині-2 , поселення	доба мезоліту	с. Любохині, за 0,7 км на північний захід від села	0,3	Охріменко Г.В.
15.	Любохині-3 , поселення	доба мезоліту	с. Любохині, за 1,5 км на північний захід від села, на березі озера Пісочне	0,3	Охріменко Г.В.
16.	Любохині-4 , поселення	доба мезоліту	с. Любохині, за 2 км на північний захід від села, на березі озера Пісочне	0,3	Охріменко Г.В.
17.	Любохині-5 , поселення	доба мезоліту	с. Любохині, за 2,5 км на північний захід від села, в урочищі «Острівка»	0,4	Охріменко Г.В.
18.	Лютка-1 , поселення	доба мезоліту	с. Лютка, за 1 км від села, на східному березі озера	0,4	Охріменко Г.В.
19.	Лютка-2 , поселення	доба мезоліту	с. Лютка, за 2 км на південний схід від села, на піщаних дюнах західного берега озера	0,4	Охріменко Г.В.
20.	Мизове-1 , окремі знахідки	доба ранньої бронзи	с. Мизове, біля села	0,2	Петегрич В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
21.	Мильці-1 , поселення	доба бронзи	с. Мильці, на правому березі р. Турія	0,4	Івановський В.І.
22.	Рудня-1 , курганний могильник	невизначеного часу	с. Рудня, біля села	0,3	Петегірич В.М.
23.	Сереховичі-1 , поселення	доба неоліту	с. Сереховичі, на піщаному підвищенні біля села	0,4	Петегірич В.М.
24.	Сереховичі-2 , поселення	доба бронзи	с. Сереховичі, на моренному підвищенні біля села	0,4	Петегірич В.М.
25.	Сереховичі-3 , скарб	монети римського часу	с. Сереховичі, в селі	0,3	Петегірич В.М.
26.	Сереховичі-4 , окрема знахідка	доба пізнього палеоліту	с. Сереховичі, на дюні біля села	0,3	Петегірич В.М.
27.	Смідин-1 , городище	давньоруського часу	с. Смідин, за 3 км на північний схід від села, в урочищі «Вирвихвіст»	0,5	Петегірич В.М.
28.	Смідин-2 , курган	невизначеного часу	с. Смідин, в лісі, в урочищі «Вугрки»	0,5	Петегірич В.М.
29.	Смідин-3 , поселення	давньоруського часу	с. Смідин, на захід від села	0,3	Петегірич В.М.
30.	Смідин-4 , окрема знахідка	доба бронзи	с. Смідин, в селі, в урочищі «Руда»	0,2	Петегірич В.М.
31.	Смідин-5 , поселення двошарове	доба мезоліту, I ст. н.е.	с. Смідин, за 3 км на північ від села, в урочищі «Вирвихвіст»	0,4	Петегірич В.М.
32.	Стара Гута-1 , поселення двошарове	доба мезоліту, бронзи	с. Стара Гута, на околиці села, в урочищі «Верхи»	0,4	Петегірич В.М.
33.	Хотивель-1 , окремі знахідки	культура шнурової кераміки (доба ранньої бронзи)	с. Хотивель, в селі	0,3	Петегірич В.М.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
34.	Шкроби-1 , поселення двошарове	доба мезоліту і неоліту	с. Шкроби, біля села, на березі озера Синове	0,3	Петегірич В.М.
35.	Яревище-1 , поселення	доба мезоліту	с. Яревище, за 1,5 км на південь від села, на правому березі р. Прип'ять	0,4	Петегірич В.М.
36.	Яревище-2 , поселення	доба палеоліту і мезоліту	с. Яревище, за 2 км на південний захід від села, в урочищі «Городище»	0,5	Петегірич В.М.
37.	Яревище-3 , поселення	доба мезоліту	с. Яревище, за 1,5 км на схід від села, на лівому березі р. Прип'ять	0,4	Петегірич В.М.
38.	Яревище-4 , городище	давньоруського часу	с. Яревище, у східній частині села, на правому березі р. Прип'ять	0,5	Петегірич В.М.

СЛОВНИК пам'яток археології Турійського району

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
1.	Турійськ-1 , поселення	давньоруського часу	смт Турійськ, на території селища, вздовж високого правого берега р. Турія, за 0,3 км від шосейного мосту	0,4	Павлів Д.Ю.
2.	Турійськ-2 , городище	давньоруського часу	смт Турійськ, на лівому березі р. Турія, на заболоченій рівнині	0,4	Павлів Д.Ю.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
3.	Турійськ-3, курган	невизначеного часу	смт Турійськ, за 1,5 км на захід від селища, біля старої дороги, яка веде у смт Луцьк	0,3	Павлів Д.Ю.
4.	Вербичне-1, поселення двошарове	доба енеоліту і бронзи	с. Вербичне, за 1,5 км на південний схід від села, в урочищі «Ганцева Гора», на островному підвищенні правого берега безіменного струмка, який впадає у р. Сріблянку (правобічний доплив р. Турія)	0,4	Конопля В.М.
5.	Відуги-1, кургани	невизначеного часу	с. Відуги, в околицях села - два в урочищі «Грусова», один - в урочищі «Дрито-вень»	0,3	Павлів Д.Ю.
6.	Гаруша-1, поселення	перші століття н.е.	с. Гаруша	0,3	Павлів Д.Ю.
7.	Городилець-1, курганна група	невизначеного часу	с. Городилець, в центрі села, біля церкви	0,3	Павлів Д.Ю.
8.	Дуліби-1, городище	доба середньовіччя	с. Дуліби, за 2 км на північний захід від села, на лузі, поблизу лівого берега р. Турія	0,4	Павлів Д.Ю.
9.	Дуліби-2, курганна група	давньоруського часу	с. Дуліби, на південно-західній околиці села, на лузі, у заплаві правого берега р. Турія, в урочищі «Груд»	0,5	Павлів Д.Ю.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
10.	Задіби-1 , курган	невизначеного часу	с. Задіби, за 2 км на схід від автобусної зупинки, біля дороги Володимир-Волинський-Турійськ, в урочищі «Ставище», біля р. Турія	0,3	Павлів Д.Ю.
11.	Замости-1 , поселення	кінець доби бронзи	с. Замости, на території села (садиба С. Куперви), на правому березі р. Турія	0,3	Івановський В.І.
12.	Замости-2 , поселення	ранньозалізного часу	с. Замости, на виїзді з села у бік с. Верба, біля мосту, на лівому березі р. Турія	0,3	Івановський В.І.
13.	Замости-3 , поселення	ранньозалізного часу	с. Замости, на південній околиці села, на правому березі р. Турія	0,3	Івановський В.І.
14.	Клевецьк-1 , городище	давньоруського часу	с. Клевецьк, за 1,5 км на південній захід від села, на заболоченій рівнині, в урочищі «Вали»	0,4	Павлів Д.Ю.
15.	Комарів-1 , курганна група	невизначеного часу	с. Комарів, в околицях села – два в урочищі «На пагорках», один в урочищі «Кумар», ще один – в урочищі «Коло Криниці»	0,3	Павлів Д.Ю.
16.	Кустичі-1 , поселення	ранньослов'янського часу	с. Кустичі, на схилі берега р. Турія	0,3	Павлів Д.Ю.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
17.	Кустичі-2, поселення	давньоруського часу	с. Кустичі, на північно-західній околиці села, в середній частині лагідного схилу правого берега р. Турія	0,3	Павлів Д.Ю.
18.	Кустичі-3, поселення	давньоруського часу	с. Кустичі, за 0,1 км на схід від села, на лагідному правому березі р. Турія	0,3	Павлів Д.Ю.
19.	Миляновичі-1, городище	давньоруського часу	с. Миляновичі, за 0,2 км на схід від села, на підвищенні серед боліт, в урочищі «Замок»	0,4	Павлів Д.Ю.
20.	Миляновичі-2, могиляк курганний	давньоруського часу	с. Миляновичі, за 2 км на південний захід від села, в урочищі «Застінки» («Сидяга»)	0,7	Павлів Д.Ю.
21.	Мировичі-1, поселення двошарове	перша половина I тис. н.е. і давньоруського часу	с. Мировичі, на лівому березі р. Турія	0,4	Павлів Д.Ю.
22.	Новий Двір-1, городище	давньоруського часу	с. Новий Двір, на північно-західній околиці села, за 1 км на захід від дороги Кременець – Турійськ, на підвищенні серед осушених боліт	0,4	Івановський В.І.
23.	Перевали-1, могиляк курганний	давньоруського часу	с. Перевали, на західній околиці села, на лузі, в урочищі «Рудове»	0,6	Павлів Д.Ю.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
24.	Радовичі-1, поселення двошарове	доба енеоліту і бронзи	с. Радовичі, за 2 км на захід від села, на місці лівого берега р. Сріблянка	0,5	Конопля В.М.
25.	Ставки-1, поселення	доба енеоліту	с. Ставки, за 0,3 км від західної околиці села, зліва від дороги Володимир-Волинський – Любомль, на піщаній дюні лівого берега безіменного струмка	0,4	Павлів Д.Ю.
26.	Турія-1, поселення	доба енеоліту і бронзи	с. Турія, за 1,5 км від села за течією р. Турія, в урочищах «Монастирок» і «Довгород»	0,3	Павлів Д.Ю.
27.	Туричани-1, поселення	друга половина I тис. н.е.	с. Туричани, на правому березі р. Турія, на нижній частині пологого берега, висота якого над заплавою становить 0,5–2 м	0,5	Павлів Д.Ю.
28.	Туричани-2, курган	невизначеного часу	с. Туричани, на околиці села, в урочищі «Градівщина»	0,5	Павлів Д.Ю.

СЛОВНИК

пам'яток археології Шацького району

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
1.	Шацьк-1, поселення	доба мезоліту	смт Шацьк, за 0,5 км на південний захід від селища	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
2.	Шацьк-2, поселення двошарове	доба мезоліту і бронзи	смт Шацьк, за 2 км на південний захід від селища	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
3.	Шацьк-3, поселення	доба мезоліту	смт Шацьк, за 3 км на північний захід від селища	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
4.	Шацьк-4, поселення	давньоруського часу	смт Шацьк, за 3,5 км на північний захід від селища	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
5.	Шацьк-5, поселення двошарове	доба мезоліту і ранньозалізного часу	смт Шацьк, за 4 км на північний захід від селища	0,6	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
6.	Шацьк-6, поселення двошарове	доба мезоліту і давньоруського часу	смт Шацьк, за 2 км на північ від села	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
7.	Шацьк-7, поселення	доба мезоліту	смт Шацьк, за 2,5 км на північ від селища	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
8.	Шацьк-8 , поселення і городище	доба мезоліту і давньоруського часу	смт Шацьк, за 0,5 км на схід від селища	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
9.	Шацьк-9 , поселення двошарове	доба бронзи і давньоруського часу	смт Шацьк, за 1,5 км на захід від селища	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
10.	Шацьк-10 , поселення	давньоруського часу	смт Шацьк, за 2 км на захід від селища	0,4	Артюх В.С., Мацкевий Л.Г.
11.	Шацьк-11 , поселення двошарове	доба мезоліту і бронзи	смт Шацьк, за 1,5 км на південь від селища	0,4	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
12.	Шацьк-12 , поселення	доба бронзи	смт Шацьк, за 1,5 км на південний схід від селища	0,4	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
13.	Шацьк-13 , поселення	доба мезоліту	смт Шацьк, за 2,5 км на північ від селища	0,3	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
14.	Шацьк-14 , поселення	доба неоліту	смт Шацьк, за 1 км на схід від селища	0,3	Івановський В.І.
15.	Затишся-1 , поселення двошарове	культура ліщастого посуду і давньоруського часу	с. Затишся, за 3 км на південний схід від села	0,7	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
16.	Затишся-2 , поселення багатошарове	доба мезоліту, культура ліщастого посуду і давньоруського часу	с. Затишся, за 0,5 км на південь від села	0,6	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
17.	Затишся-3 , поселення двошарове	доба мезоліту і неоліту	с. Затишся, за 1 км на південь від села	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
18.	Затишшя-4, поселення	доба мезоліту	с. Затишшя, за 5 км на схід від села	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
19.	Затишшя-5, поселення	доба мезоліту	с. Затишшя, за 2 км на північний схід від села, в урочищі «Замощне болото»	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
20.	Затишшя-5а, посе- лення багатшарове	доба мезоліту, енеоліту і бронзи	с. Затишшя, за 1,8 км на північний захід від села	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
21.	Затишшя-6, поселення	доба мезоліту	с. Затишшя, за 1 км на схід від села, в урочищі «Діброва»	0,4	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
22.	Затишшя-7, поселення	доба мезоліту	с. Затишшя, за 3 км на північний захід від села	0,7	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
23.	Затишшя-8, поселення	доба мезоліту	с. Затишшя, за 0,5 км на південний схід від села, в урочищі «Луки»	0,7	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
24.	Затишшя-9, поселення	доба мезоліту	с. Затишшя, за 1,5 км на південний схід від села, в урочищі «Білке болото»	0,7	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
25.	Затишшя-10, поселення	доба мезоліту	с. Затишшя, за 0,5 км на схід від села	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
26.	Затишшя-11, поселення двошарове	доба мезоліту і раннього заліза	с. Затишшя, за 1,5 км на схід від села	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
27.	Затишся-12 , поселення	давньоруського часу	с. Затишся, за 1 км на схід від села	0,5	Артюх В.С., Мацкевий Л.Г.
28.	Затишся-13 , поселення	доба мезоліту	с. Затишся, за 0,7 км на північний схід від села, в урочищі «Лісок»	0,5	Артюх В.С., Мацкевий Л.Г.
29.	Затишся-14 , поселення	доба мезоліту	с. Затишся, за 0,5 км на схід від села	0,4	Артюх В.С., Мацкевий Л.Г.
30.	Кам'янка-1 , поселення	доба мезоліту	с. Кам'янка, за 1,5 км на схід від села	0,4	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
31.	Мельники-1 , поселення	тщінецько-комарівська культура	с. Мельники, за 2 км на південь від села	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
32.	Мельники-2 , поселення двошарове	культура штрихованої кераміки і давньоруського часу	с. Мельники, за 2 км на північний схід від села	0,4	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
33.	Мельники-3 , поселення багатшарове	доба мезоліту, енеоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Мельники, за 4 км на захід від села	0,6	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
34.	Мельники-4 , поселення двошарове	доба мезоліту і ранньослов'янського часу	с. Мельники, за 5 км на захід від села	0,7	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
35.	Мельники-5 , поселення двошарове	доба мезоліту і культури шнурової кераміки	с. Мельники, за 5,5 км на захід від села	0,6	Артюх В.С., Мацкевий Л.Г.
36.	Мельники-6 , поселення багатшарове	доба мезоліту, бронзи і давньоруського часу	с. Мельники, за 6 км на захід від села	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
37.	Мельники-7 , поселення	доба мезоліту	с. Мельники, на північно-західній околиці села	0,4	Івановський В.І.
38.	Мельники-7а , поселення	давньоруського часу	с. Мельники, за 2,5 км на північний схід від села	0,4	Артюх В.С., Мацкевий Л.Г.
39.	Мельники-8 , поселення двошарове	доба мезоліту і ранньозалізний час	с. Мельники, за 5 км на захід від села	0,4	Артюх В.С., Мацкевий Л.Г.
40.	Мельники-9 , майстерня	доба мезоліту	с. Мельники, за 0,4 км від села, в урочищі «Татарське»	0,4	Артюх В.С., Мацкевий Л.Г.
41.	Острів'я-1 , поселення	доба мезоліту	с. Острів'я, за 6 км на схід від села	0,4	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
42.	Острів'я-2 , поселення	доба мезоліту	с. Острів'я, за 3 км на захід від села, в урочищі «Груд»	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
43.	Острів'я-3 , поселення двошарове	доба мезоліту і тшцінецько-комарівська культура	с. Острів'я, за 2 км на південний захід від села	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
44.	Піща-1 , поселення	доба мезоліту	с. Піща, за 3 км на південний схід від села, в урочищі «Замошне болото»	0,4	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
45.	Піща-2 , поселення	доба мезоліту	с. Піща, за 0,5 км на північний схід від села	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
46.	Піща-3 , поселення	доба мезоліту	с. Піща, на північ від села, біля дороги, яка веде у с. Орехово	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
47.	Піща-4 , поселення двошарове	доба неоліту і давньоруського часу	с. Піща, за 4 км на схід від села, в урочищі «Велика Піща»	0,5	Івановський В.І.	
48.	Піща-5 , поселення двошарове	доба пізнього палеоліту і мезоліту	с. Піща, за 1,5 км на південний захід від села	0,5	Артюх В.С., Мацкевий Л.Г.	
49.	Піща-6 , поселення	культура шнурової кераміки	с. Піща, на дні, біля дороги, яка веде у с. Острів	0,3	Івановський В.І.	
50.	Піща-7 , поселення	культура гребінцево-накольної кераміки	с. Піща, на південь від села, між урочищами «Вузька Піща» і «Велика Піща»	0,5	Івановський В.І.	
51.	Підманово-1 , поселення	культура шнурової кераміки	с. Підманово, за 0,5 км на північний схід від села	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.	
52.	Положево-1 , поселення	доба бронзи	с. Положево, за 3 км на північний захід від села	0,3	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.	
53.	Положево-2 , поселення	доба енеоліту	с. Положево, за 2 км на схід від села	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.	
54.	Пульмо-1 , поселення	доба мезоліту	с. Пульмо, за 3 км на південь від села, в урочищі «Татарська Гора»	0,6	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.	
55.	Пульмо-2 , поселення двошарове	доба мезоліту і тшцінецько-комарівська культура	с. Пульмо, за 1 км на південний схід від села	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.	

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
56.	Пульмо-3, поселення двошарове	доба мезоліту і бронзи	с. Пульмо, за 0,5 км на південний схід від села	0,5	Артох В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
57.	Пульмо-4, поселення двошарове	доба мезоліту і енеоліту	с. Пульмо, за 0,5 км на схід від села, в урочищі «Котове»	0,6	Артох В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
58.	Пульмо-5, поселення двошарове	доба мезоліту і неоліту	с. Пульмо, на схід від села	0,5	Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
59.	Пульмо-6, могильник курганний	давньоруського часу	с. Пульмо, за 4 км на схід від села	0,4	Івановський В.І.
60.	Смолярі-Свігіязькі-1, поселення	доба мезоліту	с. Смолярі-Свігіязькі, за 0,25 км на південний схід від села	0,5	Артох В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
61.	Свігіязь-1, поселення	доба бронзи	с. Свігіязь, за 0,5 км на південь від села	0,4	Артох В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
62.	Свігіязь-2, поселення	доба енеоліту	с. Свігіязь, за 0,5 км на південний схід від села	0,5	Артох В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
63.	Свігіязь-3, поселення	давньоруського часу	с. Свігіязь, на північно-східній околиці села	0,5	Артох В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
64.	Свігіязь-4, поселення двошарове	доба мезоліту і енеоліту	с. Свігіязь, за 2 км на схід від села	0,5	Артох В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.

№ п/п	Назва пам'ятки	Дата пам'ятки, культура	Адреса (прив'язка пам'ятки)	Обсяг (стор.)	Автор
65.	Свігізень-5, поселення	доба мезоліту	с. Свігізень, за 1 км на південь від села	0,5	Артюх В.С., Івановський В.І., Мацкевий Л.Г.
66.	Свігізень-6, поселення	доба мезоліту	с. Свігізень, на лівому березі оз. Свігізень, в урочищі «Града Гора»	0,4	Івановський В.І.
67.	Свігізень-7, поселення	доба енеоліту	с. Свігізень, на захід від села, на південному березі озера Свігізень	0,3	Івановський В.І.

АЛЬБОМ ІЛЮСТРАЦІЙ

*Рис. А.1. Афіна Паллада. Ратнівський р-н Волинської обл.
Випадкова знахідка*

Рис. А.2. Береги річок – зручні місця давніх поселень

Рис. А.3. Поховання культури кулястих амфор. Фото Г. Охріменка

*Рис. А.4. с. Лютка Старовижівського р-ну – озеро Луки.
Краєзнавець О. Кричевський зі знайденим наконечником стріли*

*Рис. А.5. с. Баїв Луцького р-ну. Розкопки енеолітичного поселення.
Фото Г. Охріменка*

Рис. А.6. с. Байів Луцького р-ну. Розкопки поселення енеоліту студентами СНУ імені Лесі Українки під керівництвом Г. Охріменка

Рис. А.7. смт Шацьк, уроч. Сад. Розкопки ДП «Волинські старожитності»

Рис. А.8. Амфори доби бронзи: 1 – Торчин, стжижовська культура, 2 – Хрінники Демидівського р-ну, межановицька культура. Фото Г. Охріменка

Рис. А.9. с. Рованці Луцького р-ну, уроч. Гнідавська Гірка, роботи ДП «Волинської старожитності» 2009 р. Фото Г. Охріменка

*Рис. А.10. Горщик, знайдений в кар'єрі біля смт Торчин.
Фото Г. Охріменка*

*Рис. А.11. Розкопки С. Теліженка біля с. Ратнів Луцького р-ну.
Фото Г. Охріменка*

*Рис. А.12. Кам'яні сокири енеоліту та доби бронзи
(фонди Володимир-Волинського історичного музею). Фото І. Маркуса*

Рис. А.13. Крем'яні сокири та наконечники списів енеоліту та доби бронзи (фонди Володимир-Волинського історичного музею). Фото І. Маркуса.

*Рис. А.14. Посуд енеоліту (1, 2) та доби бронзи (3)
(фонди Володимир-Волинського історичного музею). Фото І. Маркуса*

*Рис. А.15. Посуд Давньої Русі (XI ст.)
(фонди Володимир-Волинського історичного музею). Фото І. Маркуса*

*Рис. А.16. Металеві сокири доби бронзи (1-3), наконечники стріл ранньозалізного (5) та давньоруського часу (7), навершя булав давньоруського часу (4, 6).
Фото І. Маркуса.*

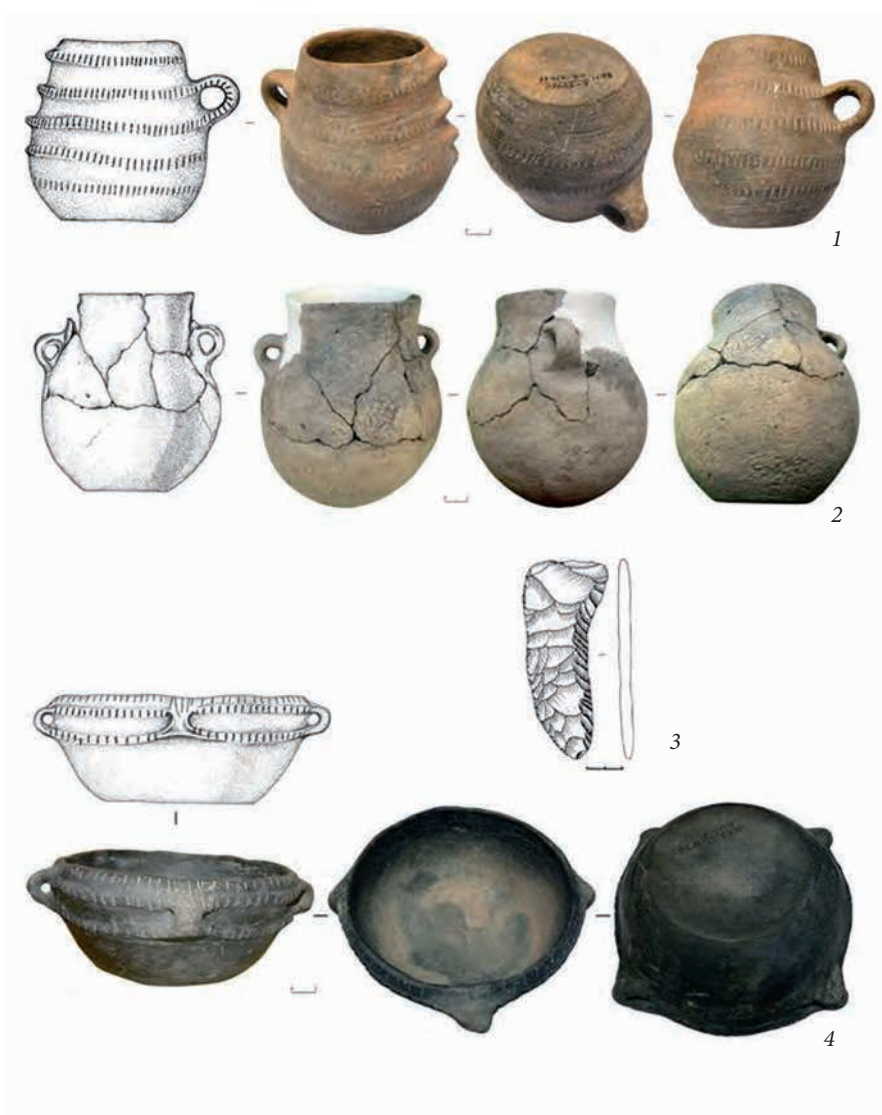

Рис. А.17. Кераміка (1, 2, 4) та крем'яний серп (3) з поховання доби бронзи біля с. Підгайці Луцького р-ну. Рисунок Н. Скляренко, фото Г. Охріменка.

Рис. А.18. Матеріали з поховань: стжижовської культури (1, 2 – смт Торчин, 4 – с. Шепель); межановицької культури (3 – смт Торчин), маліцької культури (5 – с. Голишів). Рисунок І. Свєшнікова, фото Г. Охріменка.

*Рис. А.19. Кераміка з поховання доби бронзи біля смт Торчин.
Фото Г. Охріменка.*

Рис. А.20. Кераміка стужівської культури з с. Ничогівка Маневицького р-ну Волинської обл. Фото Г. Охріменка.

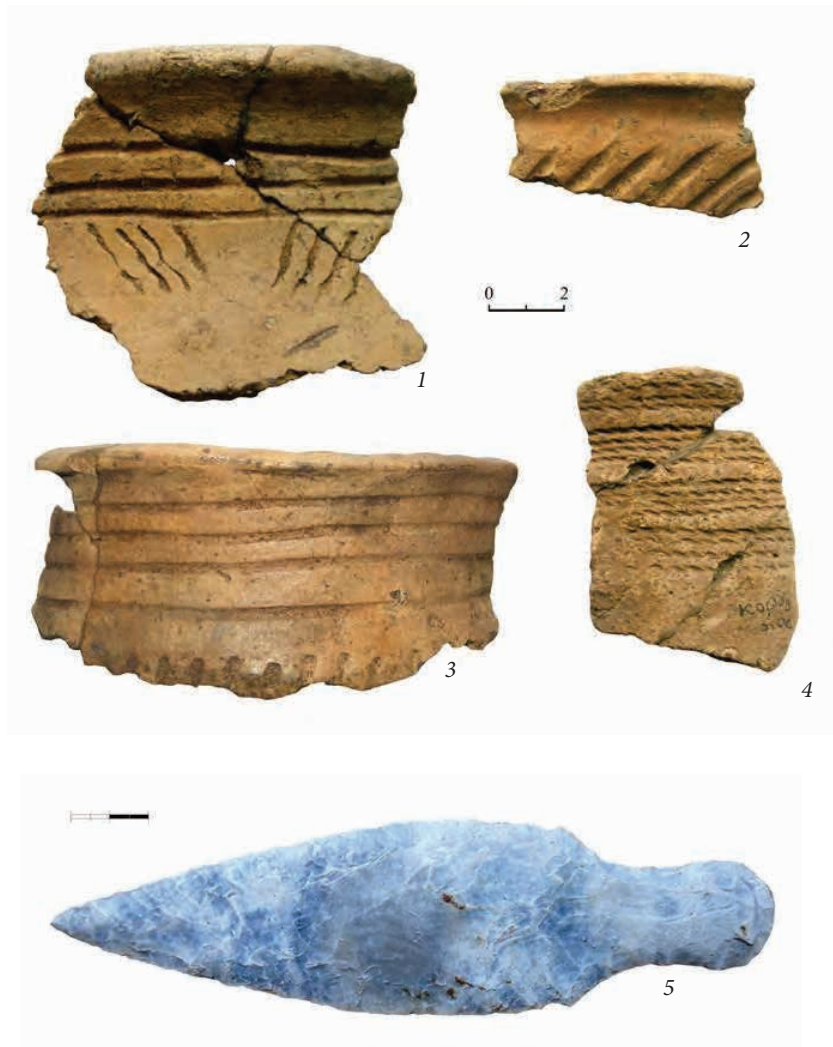

Рис. А.21. Кераміка доби бронзи із с. Майдан-Липно Маневицького р-ну (1–4), крем'яний наконечник списа із с. Колодяжне Ковельського р-ну (5).
Фото Г. Охріменка.

Рис. А.22. Крем'яні сокири енеоліту з фондів Волинського краєзнавчого музею. 1 – ВКМ А-9874 КВ-46830, 2 – А-45 КВ-16136-?, 3 – А-11434 КВ-66028.
Фото І. Маркуса.

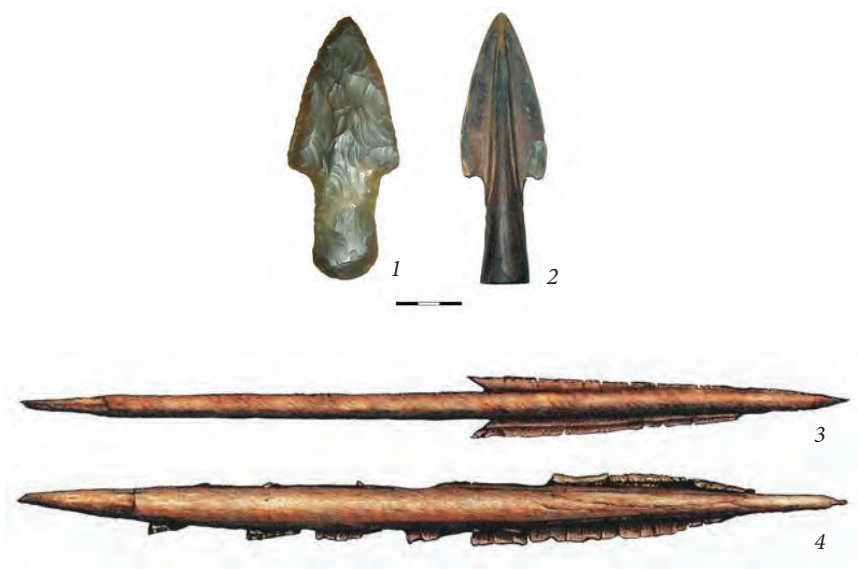
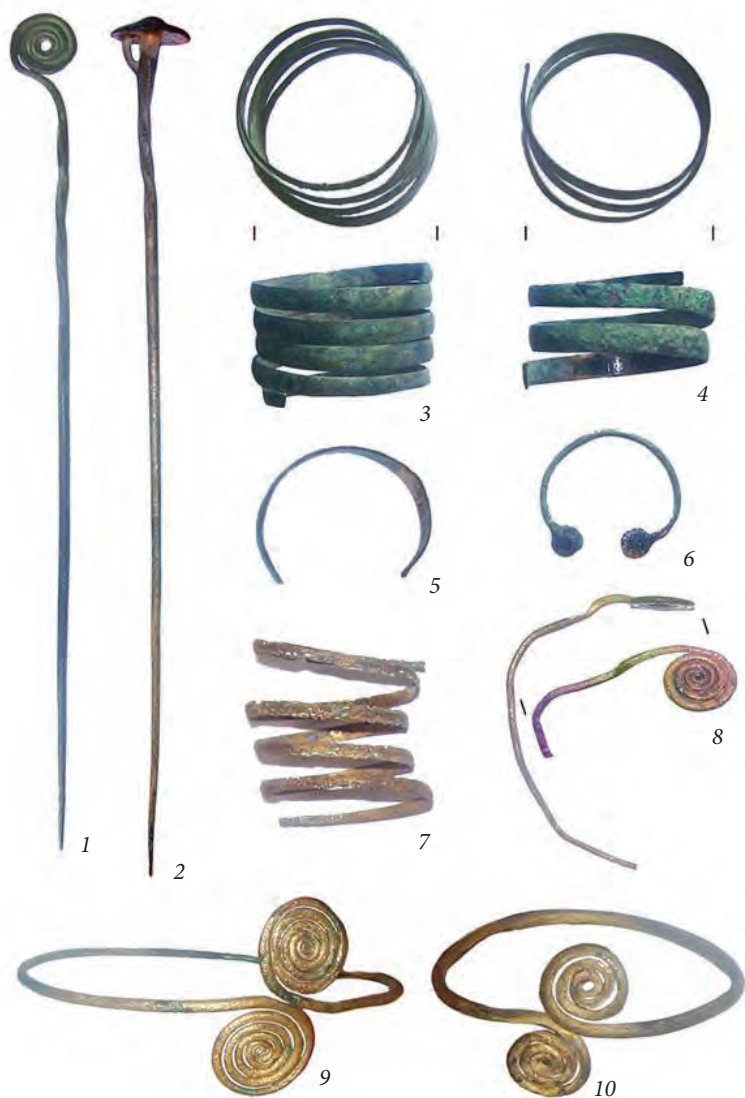

Рис. А.23. Зброя доби бронзи (1 – крем'яний кинджал, 2 – бронзовий наконечник списа); мезоліту (3, 4 – гарпуни (?))

Рис. А.24. Керамічні вироби доби бронзи: 1 – ямної культури (Вишків (Луцьк)); 2, 3 – стжижовської культури (сmt Торчин); 4 – культури кулястих амфор (с. Оздів Луцького р-ну). Фото Г. Охріменка.

*Рис. А.25. Шпильки (1, 2), браслети (3–8), гривні (9, 10) доби бронзи з Волині.
Фото І. Маркуса.*

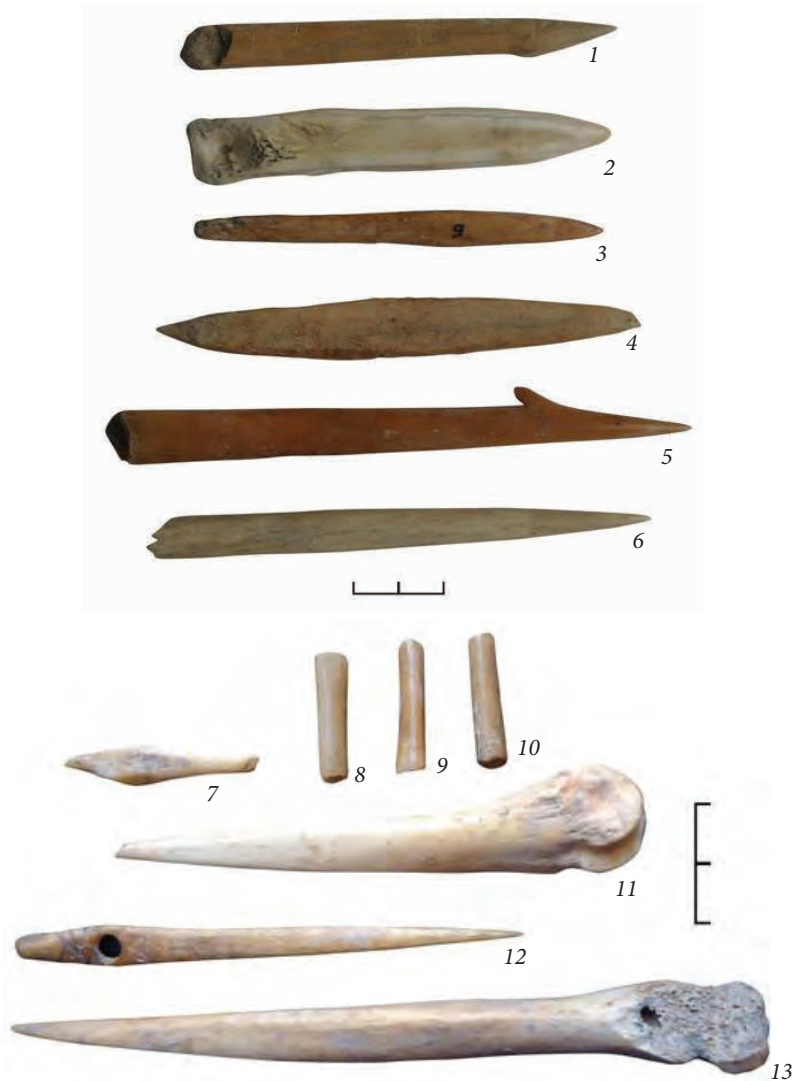

Рис. А.26. Кістяні вироби мезоліту, енеоліту (?):
 1-6 - с. Хрінники Демидівського р-ну Рівненської обл.;
 доби бронзи: 7-13 - с. Зміїнець Луцького р-ну. Фото О. Кричевського.

Рис. А.27. Наконечники дротиків культури кулястих амфор (1–6 – с. Хрінники Демидівського р-ну Рівненської обл.); шиферне прясло з написом (7 – с. Усичі Луцького р-ну). Фото О. Кричевського

Рис. А.28. Металеві вироби Давньої Русі (1, 4, 5), готів (2, 3).
Фото В. Савицького

Рис. А.29. Срібні монети XIV ст. з Волині. Фото В. Савицького.

Рис. А.30. Римські срібні динарії з Волині. Фото В. Савицького.

Рис. А.31. Давньоруський шолом (1), кістяна прикраса доби бронзи із с. Зміїнець Луцького р-ну

Рис. А.32. Зразки посуду: 1 – Торчин, стжижовська культура, 2, 3 – Гнідава, культура лінійно-стрічкової кераміки. Фото Г. Охріменка

Рис. А.33. с. Городище Луцького р-ну. Речі з давньоруського скарбу.
Знахідка М. Кучинка. Фото В. Савицького

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Г. Охріменко, І. Маркус, В. Савицький	
Археологічні пам'ятки Володимир-Волинського району.....	11
Г. Охріменко, І. Маркус, В. Савицький, Ю. Мазурик	
Археологічні пам'ятки Горохівського району	45
Г. Охріменко, І. Маркус, В. Савицький	
Археологічні пам'ятки Іваничівського району.....	63
Г. Охріменко, Н. Пась	
Археологічні пам'ятки Камінь-Каширського району	72
В. Конопля	
Археологічні пам'ятки Ківерцівського району	82
К. Остапенко, Г. Охріменко	
Археологічні пам'ятки Ківерцівського району	100
Г. Охріменко, І. Маркус, В. Савицький	
Археологічні пам'ятки Ковельського району.....	110
Г. Охріменко, І. Маркус, В. Савицький	
Археологічні пам'ятки Локачинського району	121
М. Кучинко, О. Златогорський	
Археологічні пам'ятки Луцького району.....	128
Г. Охріменко, І. Гладь	
Археологічні пам'ятки Любешівського району	208
Г. Охріменко, І. Маркус, В. Савицький	
Археологічні пам'ятки Любомльського району.....	219
Г. Охріменко	
Археологічні пам'ятки Маневицького району.....	230
Г. Охріменко	
Археологічні пам'ятки Ратнівського району	256
В. Конопля, В. Оприск, О. Жигалюк, Д. Лошик	
Археологічні пам'ятки Рожищенського району.....	264
Г. Охріменко, В. Цьось, І. Гладь	
Археологічні пам'ятки Старовижівського району	315

<i>Г. Охріменко, В. Цьось, І. Гладь</i>	
Археологічні пам'ятки Старовижівського району	327
<i>В. Савицький, І. Маркус, Г. Охріменко</i>	
Археологічні пам'ятки Турійського району	350
<i>Г. Охріменко</i>	
Археологічні пам'ятки Шацького району	360

<i>О. Златогорський</i>	
Перелік нововиявлених об'єктів археологічної спадщини	364
Луцький район	364
Володимир-Волинський район	409
Рожищенський район	418
Горохівський район	435
Іваничівський район	436
Камінь-Каширський район	439
Ківерцівський район	441
Ковельський район	447
Локачинський район	448
Любешівський район	454
Любомльський район	456
Маневицький район	458
Ратнівський район	460
Старовижівський район	461
Турійський район	463
Шацький район	465

<i>Т. Верба</i>	
Каталог пам'яток археології та нововиявлених об'єктів археологічної спадщини часів козацьких у Волинській області	467

<i>І. Михальчишин</i>	
Поселення стжижовської та інших епішнурових культур у верхній та середній течії р. Західний Буг	476

О. Златогорський	
Словник пам'яток археології Волинської області	489
Альбом ілюстрацій.....	679

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

- ВЛК** – волино-люблінська культура
ГЗК – городоцька-здовбицька культура
ККА – культура кулястих амфор
КЛП – культура лійчастого посуду
КЛСК – культура лінійно-стрічкової кераміки
КШК – культури шнурової кераміки
МК – межановицька культура
ПТК – пізньотрипільська культура
СДК – середньодніпровська культура
СК – стжижовська культура
ТКК – тишинецько-комарівська культура

УДК 902.2(477.82)(035)

ББК 63.4(4УКР-4ВОЛ)-42я2

А 87

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Археологічні пам'ятки Волинської області (матеріали до «Зводу пам'яток історії та культури України. Волинська область») / упорядники: М. М. Кучинко, Г. В. Охріменко, О. Є. Златогорський. – Луцьк : Вежа-Друк, 2017. – 710 с.

Дизайн: Наталії Скляренко

Комп'ютерний набір та верстка:

Людмили Денисюк,
Наталії Скляренко

Літературний редактор: Світлана Локайчук

© Кучинко М. М., 2017

© Охріменко Г. В., 2017

© Златогорський О. Є., 2017

АРХЕОЛОГІЧНІ
ПАМ'ЯТКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

